

Moeder's Agenda

1961

volume 2

Moeder's Agenda

II

1961

Vertaald uit het Engels

Institut de Recherches Evolutives

Dit boek werd gepubliceerd in Frans onder de titel L'Agenda de Mère---1961
© 1978 Institut de Recherches Évolutives, Parijs
Geleverd in het Engels onder de aanwijzing van Satprem

*Deze agenda... is
mijn gift aan
degenen, die van me houden*

MOEDER

INHOUDSOPGAVE

Januari.....	7
Januari 7, 1961.....	7
Januari 10, 1961.....	8
Januari 12, 1961.....	12
Ongedateerd.....	17
Januari 17, 1961.....	18
Januari 19, 1961.....	20
Januari 22, 1961.....	20
Januari 24, 1961.....	26
Januari 27, 1961.....	33
Januari 29, 1961.....	36
Januari 31, 1961.....	38
Februari.....	44
Februari 4, 1961.....	44
Februari 5, 1961.....	51
Februari 7, 1961.....	52
Februari 11, 1961.....	55
Februari 14, 1961.....	65
Februari 18, 1961.....	66
Februari 25, 1961.....	74
Februari 28, 1961.....	82
Maart.....	84
Maart 4, 1961.....	84
Maart 7, 1961.....	91
Maart 11, 1961.....	94
Maart 14, 1961.....	101
Maart 17, 1961.....	103
Maart 21, 1961.....	107
Maart 25, 1961.....	112
Maart 27, 1961.....	114
April.....	122
April 7, 1961.....	122
April 8, 1961.....	127
April 12, 1961.....	129
April 15, 1961.....	135
April 18, 1961.....	138
April 22, 1961.....	147
April 25, 1961.....	149
April 29, 1961.....	157
Mei.....	168
Mei 2, 1961.....	168
Mei 12, 1961.....	169
Mei 19, 1961.....	171
Mei 23, 1961.....	177
Mei 30, 1961.....	178
Juni.....	180
Juni 2, 1961.....	180
Juni 6, 1961.....	185
Juni 17, 1961.....	189
Juni 20, 1961.....	190
Juni 24, 1961.....	193
Juni 27, 1961.....	201
Juli.....	207
Juli 4, 1961.....	207

Juli 7, 1961.....	208
Juli 12, 1961.....	213
Juli 15, 1961.....	214
Juli 18, 1961.....	222
Juli 26, 1961.....	231
Juli 28, 1961.....	232
Augustus.....	241
Augustus 2, 1961.....	241
Augustus 5, 1961.....	252
Augustus 8, 1961.....	261
Augustus 11, 1961.....	262
Augustus 18, 1961.....	265
Augustus 25, 1961.....	268
September.....	272
September 3, 1961.....	272
September 10, 1961.....	273
September 16, 1961.....	276
September 23, 1961.....	279
September 28, 1961.....	280
September 30, 1961.....	281
Oktober.....	284
Oktober 2, 1961.....	284
Oktober 15, 1961.....	289
Oktober 30, 1961.....	297
November.....	305
November 5, 1961.....	305
November 6, 1961.....	314
November 7, 1961.....	315
November 12, 1961.....	322
November 16, 1961.....	325
November 16, 1961.....	327
November 23, 1961.....	327
December.....	328
December 16, 1961.....	328
December 18, 1961.....	332
December 20, 1961.....	332
December 23, 1961.....	343

Januari

Januari 7, 1961

Ik kwam precies om 9:30 naar beneden, omdat ik dacht, dat een half uur genoeg zou zijn om de gang over te steken en hier te komen. Blijkbaar niet!

(Moeder geeft Satprem een roos.) Dit is de Tederheid van het Goddelijke voor ... voor zichzelf! De tederheid, die hij heeft voor de schepping. 'Schepping' ... Ik hou niet van dat woord, alsof het allemaal geschapen werd uit niets! Hij zelf scheidt met al zijn tederheid. Sommige van deze rozen worden aardig groot; zij zijn zo lieflijk!

En ik ben ... hoe het neer te zetten? Niets, dat we zeggen, is ooit absoluut waar, maar, om het een beetje te strekken, terwijl ik niet ... bezorgd ben, niet verstoord, niet ontmoedigd, voel ik, dat ik niets gedaan kan krijgen; ik spendeer al mijn tijd, al mijn tijd met mensen ontmoeten, brieven ontvangen en beantwoorden --- niets doen. Ik heb mijn vertaling¹ al meer dan een week niet aangeraakt. T. stuurde me haar notitieboek met vragen en ik had het twee weken, voordat ik de tijd vond om te antwoorden.² Niet is klaar voor het *Bulletin*, behalve wat je gedaan hebt.

Het is jammer, dat u geen tijd heeft om uw werk te doen.

Zelfs de vertaling ... Weet je, wanneer ik vermoeid ben en aan de vertaling werk, voel ik uitgerust. Maar, oh, al deze brieven! Zelfs de beste van hen zijn stupide. Hoe dan ook ... Toen ik hier net kwam, wachtte er iemand op me om me te zien --- ik vertelde hem om om 11:00 te komen en dan wachten er 700 mensen op me om naar buiten te komen. Zij zijn al verzameld om de Samadhi.³

Wel, genoeg gemopper. Laten we aan het werk gaan.

* * *

(Later, gedurende de loop van de conversatie, merkte Moeder op:)

¹ Moeder werkte over het algemeen iedere dag een beetje aan de Franse vertaling van *The Synthesis van Yoga*.

² Het notitieboek, waarin een jonge vrouwelijke leerling vragen stelt over Sri Aurobindo's *Thoughts and Aphorisms*. Later prefereerde Moeder om Satprem's vragen over de aforismen mondeling te beantwoorden. Dit liet haar toe om vrijelijk over haar ervaringen te spreken zonder restricties, die opgelegd worden door een schriftelijk antwoord. Deze 'Commentaries on de Aphorisms' werden later gedeeltelijk gepubliceerd in het *Bulletin* onder de titel *A Propos*. Hier worden zijn chronologisch opnieuw gepubliceerd in hun onverkorte vorm.

³ Waar Sri Aurobindo's lichaam ligt, op de Ashram binnenplaats.

Begrijpen van *The Synthesis van Yoga* is nogal eenvoudig: ik hoef alleen een moment stil te zijn, en Sri Aurobindo is hier. Het is niet dit lichaam's begrijpen: HIJ is hier!

Januari 10, 1961

Ik heb een stapel ongelezen brieven zo hoog en een zelfs grotere stapel, die ik gelezen heb, maar niet beantwoord. Hoe kan ik aan de *Aphorisms* werken, wanneer ik voortdurend opgejaagd wordt door mensen, die aan me 'trekken,' eenvoudig omdat zij geschreven hebben! Wanneer ik niet onmiddellijk antwoord, zeggen zij (niet in woorden, maar...): 'dus u beantwoordt mijn brief niet!' Dit zijn niet erg gunstige omstandigheden! Alles is in een afschuwelijke verwarring.

(*stilte*)

Wat is de volgende aforisme?

49 - De God van schoonheid en het goede te voelen en liefhebben in het lelijke en het kwade, en nog steeds hunkeren in de volkomen liefde om het te helen van de lelijkheid ervan en het kwaad ervan, dit is werkelijke deugd en moraliteit.⁴

Heb je een vraag?

Hoe kan men meewerken om het kwaad en de lelijkheid te helen, dat overal gezien wordt? Door het lief te hebben? Wat is het vermogen van liefde? Wat voor een effect kan een individueel bewustzijn, dat alleen handelt, op de rest van de mensheid hebben?

Hoe samen te werken in het helen van kwaad en lelijkheid?... We kunnen zeggen, dat er een soort hiërarchische schaal van samenwerking of actie is; een negatieve samenwerking en een positieve samenwerking.

Om mee te beginnen is er, wat een negatieve manier genoemd zou kunnen worden, de manier, die uiteengezet wordt door het Boeddhisme en overeenkomstige religies: de weigering om te zien. Om in een staat van zodanige zuiverheid en schoonheid te zijn, dat er geen perceptie is van kwaad

⁴ Sri Aurobindo's aforismen verschijnen in de Cent. Ed. Vol. XVII. P. 79-159.

en lelijkheid. Het is als iets, dat je niet raakt, omdat het niet in je bestaat. Dit is de perfectie van de negatieve methode.

Het is nogal elementair: merk kwaad nooit op, spreek nooit over kwaad, dat in anderen aanwezig is, bestendig nooit de vibraties van het kwaad door observatie, kritiek of overdreven aandacht geven aan een kwade daad. Dit onderwees Boeddha: iedere keer als je een kwaad noemt, help je het verspreiden.

Dit begrenst de zaak.

Desalniettemin zou het een algemene regel moeten zijn; toch hebben haar critici een antwoord: 'Wanneer je kwaad niet ziet, kan je het nooit helen. Wanneer je iemand aan zijn smerigheid overlaat, zal hij er nooit uit tevoorschijn komen.' (Het is niet precies waar, maar zo legitimeren zij hun daden.) In dit aforisme is Sri Aurobindo op deze objecties geanticipeerd: niet door onwetendheid of door onbewustheid of onverschilligheid faal je om kwaad te zien --- je kunt het zien en voelen, maar je weigert om aan verspreiding mee te werken door het de kracht van je aandacht te geven en de ondersteuning van je bewustzijn. En daarvoor moet je zelf boven de perceptie en gewaarwording zijn --- in staat om kwaad en lelijkheid te zien zonder lijden, zonder het gevoel om geschokt of verontrust te zijn. Je ziet ze van een hoogte, waar zulke dingen niet bestaan, toch heb je de bewuste perceptie van hen --- ze beïnvloeden je niet, je bent vrij. Dit is de eerste stap.

De tweede stap is om POSITIEF bewust te zijn van de allerhoogste Goedheid en Schoonheid achter alle dingen en die alle dingen ondersteunen, hen toestaat om te bestaan. Als je Hem eenmaal gezien hebt, kun je Hem waarnemen achter het masker en de vervorming --- zelfs lelijkheid, zelfs wreedheid, zelfs kwaad zijn een vermomming van dat iets, dat essentieel goed of mooi, lumineus, zuiver is.

Hiermee komt de WARE samenwerking. Want, wanneer je deze visie hebt, dit gewaarzijn, wanneer je in dit bewustzijn leeft, dan krijg je ook het vermogen om Dat te TREKKEN in de manifestatie op de aarde en het in contact te brengen met dat, wat het voorlopig vervormt en vermomt; zo worden de deformatie en vermomming geleidelijk getransformeerd door de invloed van de waarheid erachter.

Hier zijn we bij de top sport van de schaal van samenwerking.

Op deze manier neergezet is er geen behoefte om het principe van liefde in onze verklaring binnen te brengen. Maar als we de natuur willen kennen en begrijpen van de Kracht en het Vermogen, dat deze transformatie toelaat en tot stand brengt (speciaal in gevallen van kwaad, maar voor lelijkheid ook in zekere mate), dan zien we, dat van alle vermogens, Liefde klaarblijkelijk het machtigste, het meest integrale is --- integraal, omdat het van toepassing is voor op alle gevallen. Het is zelfs machtiger dan het vermogen van zuivering, dat slechte willen oplost en op een bepaalde manier meester is over nadelige krachten, maar dat niet het directe transformerende vermogen heeft; omdat

het vermogen van zuivering EERST Moet oplossen, om later weer te vormen. Het vernietigt een vorm om er een betere uit te maken, terwijl Liefde niet hoeft op te lossen om te transformeren: het heeft een direct transformerend vermogen. Liefde is als een vlam, die het harde verandert in het smeedbare, en dan zelfs het smeedbare sublimeert in een soort gezuiverde damp. Het vernietigt niet: het transformeert.

Liefde is in haar essentie en in haar oorsprong een witte vlam, die ALLE weerstanden uitwist. Je kunt de ervaring zelf hebben: wat ook de moeilijkheid in je wezen is, wat ook het gewicht van je geaccumuleerde fouten is, de onwetendheid, het onvermogen, de slechte wil, een enkele SECONDE van deze Liefde --- zuiver, essentieel, allerhoogst --- smelt alles in haar almachtige vlam. Een enkel moment en een volledig verleden kan verdwijnen. Een enkele AANRAKING van Dat in zijn essentie en de hele last wordt geconsumeerd.

Het is moeilijk te begrijpen, hoe iemand, die deze ervaring heeft, het kan verspreiden en handelen op anderen, omdat je, om het te hebben, de unieke, allerhoogste Essentie van de hele manifestatie moet aanraken --- de Oorsprong en de Essentie, de Bron en de Werkelijkheid van alles, dat er is; dan ga je onmiddellijk de werkelijkheid van Eenheid binnen, waar er geen scheiding meer is tussen individuen: het is een enkele vibratie, die zich eindeloos kan herhalen in uiterlijke vormen.⁵

Wanneer je hoog genoeg gaat, kom kom je bij het Hart van alles. Wat zich ook manifesteert in dit Hart, kan zich manifesteren in alle dingen. Dit is grote geheim, het geheim van de goddelijke incarnatie in een individuele vorm. Want in de normale loop van de dingen wordt, wat zich manifesteert in het centrum, alleen gerealiseerd in de uiterlijke vorm met het ontwaken en RESPONS van de wil binnen de individuele vorm. Maar, wanneer de centrale Wil constant is, permanent vertegenwoordigd in één individu, kan hij dan dienen als een intermediair tussen die Wil en alle wezens en VOOR HEN willen.

Wat dit wezen ook waarneemt en bewust offert aan de allerhoogste Wil, wordt beantwoord, alsof het kwam van ieder individueel wezen. En wanneer individuele wezens blijken in een meer of minder bewuste en vrijwillige relatie te zijn met dit representatieve wezen, vergroot hun relatie zijn werkzaamheid met dit representatieve wezen en de allerhoogste Actie kan werken in de Materie op een veel concretere en permanente manier. Dit is de reden voor deze neerdalingen van wat 'gepolariseerd' bewustzijn genoemd kan worden, dat altijd naar de aarde komt voor een bijzondere realisatie, met een definitief doel en definitieve missie --- een missie, die besloten is voor de werkelijke belichaming. Deze markeren de grote stadia van de allerhoogste incarnaties op aarde.

⁵ Later vroeg Satprem aan Moeder, 'Is het een enkele vibratie, die zichzelf eindeloos KAN HERHALEN of die zichzelf eindeloos HERHAALT?' Moeder antwoordde: 'Ik bedoelde verscheidene dingen tegelijk. Deze enkele vibratie is overal in statische verborgen staat, maar wanneer je het bewust realiseert, heb je het vermogen om het actief te maken, waar je het ook op richt; dat is, men 'beweegt' niet iets, maar maakt het actief door het aandringen van het bewustzijn, waar je het ook focust.'

En wanneer de dag komt voor de manifestatie van allerhoogste Liefde --- een gekristalliseerde, geconcentreerde neerdaling van allerhoogste Liefde --- zal dat waarlijk het uur zijn voor Transformatie, want niets zal in staat zijn om Dat te weerstaan.

Maar omdat het al-krachtig is, moet een zekere ontvankelijkheid voorbereid worden op de aarde, zodat zijn effecten niet verbijsterend zijn. Sri Aurobindo heeft het uitgelegd in een van zijn brieven. Iemand vroeg hem, 'Waarom komt deze Liefde nu niet?', en hij antwoordde iets als dit: Wanneer Goddelijke Liefde in zijn essentie zich zou manifesteren op aarde, zou het als een explosie zijn; want de aarde is niet soepel genoeg of ontvankelijk genoeg om te verwijden tot de afmeting van deze Liefde. De aarde moet zich niet alleen openen, maar wijd en soepel worden. Materie --- niet alleen fysieke Materie, maar ook de substantie van het fysieke bewustzijn --- is nog veel te rigide.

* * *

Zou het beter zijn, wanneer u iedere keer deze vragen over de Aforismen mondeling zou beantwoorden?

Ah, dat is altijd beter! Met pen en papier moet ik kijken, wat ik schrijf en het houdt me terug als een halsband.

Waarom spreekt u dan niet alleen? T of Z zouden naar u kunnen komen luisteren --- zij zouden dolblij zijn!

Oh nee, mijn kind, je ziet het helemaal niet! Om te spreken moet ik een ontvankelijke atmosfeer hebben! Het idee om alleen luid te spreken in mijn kamer zou nooit in mij opkomen. Geluid komt niet: wat komt is een directe transmissie --- en wanneer ik in staat ben om het aan mijn hand te verbinden en te schrijven, dan wordt het overgebracht, ofschoon het altijd wat naar beneden getrokken wordt. Ik kan wat dan ook aan het doen zijn, het maakt niet uit, maar het moet iets zijn, dat mijn aandacht niet monopoliseert, zoals bijvoorbeeld mijn haar borstelen in de morgen: dan komt het direct en niets stopt het! Maar ik zou er nooit aan denken om een woord te uiten! Dat gebeurt alleen, wanneer ik enige ontvankelijkheid voor me vind, iets, dat ik kan gebruiken.

Wat ik tegen mensen zeg, hangt volledig af van hun innerlijke toestand. Dat is precies, waarom ik zo een enorme moeilijkheid had op de Playground⁶ --- de atmosfeer was zo gemengd! Het was een WORSTELING om iemand te vinden, die ontvankelijk was, zodat ik kon spreken. En, wanneer ik in de aanwezigheid van mensen ben, die niets begrijpen, kan ik geen woord zeggen. Aan de andere kant komen sommige mensen voorbereid om iets te ontvangen en dan komt plotseling alles --- maar gewoonlijk is er geen taperecorder!

⁶ Twee maal per week, gedurende de periode van de Playground Talks, zou Moeder publiekelijk antwoorden op vragen, die haar gesteld werden door de leerlingen, die zich verzameld hadden op de Ashram Playground.

Ik heb eindeloos geantwoord, ik heb allerlei soorten verklaringen gegeven over de organisatie van de School, over de *World Union*,⁷ over de ware manier om de industrie te organiseren (haar ware functionering) --- zoveel dingen! Wanneer dat alles gecompileerd zou worden, konden we brochures publiceren! Soms heb ik drie kwartier gesproken aan een stuk gesproken met mensen, die met heerlijkheid luisterden en ontvankelijk waren, maar nogal onbekwaam om er een geschreven rapport van te maken. Op zulke tijden zouden we een van onze machines gebruikt kunnen hebben! Maar, wanneer dingen van tevoren georganiseerd worden, kan het goed zijn, dat er helemaal niets uitkomt --- mentaliseren stopt de stroom. Wanneer I voor me is, kan ik niets zeggen tegen haar, omdat zij het niet begrijpt. Ik heb al moeite met naar haar te schrijven --- wat ik te zeggen heb, wordt altijd een beetje naar beneden gebracht; maar als zij hier in de kamer zou zijn, zou er niets uitkomen!

Nee, wanneer we er zin in hebben en wanneer ze geen enkele geen enkele vraag stelt over een aforisme --- tenminste niet een onmogelijke vraag --- dan zullen we dit doen: ik zal hier spreken, het is veel gemakkelijker voor me. Op deze manier komen dingen, die ik niet eerder gezien heb; terwijl, wanneer ik zo schrijf, het gewoonlijk dingen zijn, die ik bij andere gelegenheden gezien heb (niet, dat ik ze probeer te herinneren, zij zijn er en komen eenvoudig terug). Maar, wanneer er een nieuw contact is, komt er altijd iets nieuws.

* * *

(Een weinig later maakte Moeder de volgende opmerking betreffende de Agenda van December 13, 1960, waar zij spreekt over het fysieke Denkvermogen's 'ongeloof' en de defaitistische reacties als intiem verbonden met de lichaam's ziekten.)

Het defaitistische Denkvermogen functioneert nog --- en is volle vaart!

Wanneer we daar uitkomen....

Ik wil in staat zijn om direct te handelen zonder de hulp ervan --- doe wat Sri Aurobindo zei: doe het weg!

Januari 12, 1961

Wat is het volgende aforisme?

⁷ *World Union* - een 'beweging,' die gelanceerd werd door het persoonlijke initiatief van een leerling.

50 - De zondaar haten is de ergste zonde, want het is God haten; toch verheugt hij, die het begaat, zich in zijn superieure deugd.
Heb je een vraag?

Wanneer we een zekere toestand binnengaan, zien we duidelijk, dat we tot alles in staat zijn en dat er uiteindelijk geen 'zonde' is, die potentieel van onszelf is. Is deze impressie correct? En toch maken sommige dingen, dat we rebelleren of ons laten walgen. Wij bereiken altijd een of ander ontoelaatbaar punt. Waarom? Wat is de ware, effectieve attitude, wanneer we met Kwaad worden geconfronteerd?

Er is geen zonde, die niet van onszelf is....

Je hebt deze ervaring, wanneer je om de een of andere reden, afhankelijk van het geval, in contact komt met het universele bewustzijn --- niet in haar grenzeloze essentie, maar op enig niveau van de Materie. Er is een atomisch bewustzijn, een zuiver materieel bewustzijn en een zelfs meer algemeen prevalerend psychologisch bewustzijn. Wanneer je, door verinnerlijking of een soort terugtrekking van het ego, het contact binnengaat met dit zone van bewustzijn, dat we het psychologische aardse of menselijk collectieve kunnen noemen (er is een verschil: 'menselijk collectief' is beperkt, terwijl 'aards' veel dierlijke en zelfs plantaardige vibraties omvat; maar laat ons in het huidige geval, omdat de morele notie van schuld, zonde en kwaad exclusief behoort bij het menselijke bewustzijn, eenvoudig 'menselijk collectief psychologisch bewustzijn' zeggen); wanneer je dat contacteert door identificatie, voel of zie of weet je natuurlijk, dat je zelf in staat bent tot welke menselijke beweging dan ook. Tot op zekere hoogte vormt dit een Waarheidsbewustzijn, of op zulke tijden verdwijnt het egoïstische besef van wel of niet bij je behoort, van wat je wel of niet kan doen; je realiseert je, dat de fundamentele constructie van het menselijke bewustzijn ieder menselijk wezen in staat stelt om wat dan ook te doen. En omdat je in een waarheidsbewustzijn bent, ben je tegelijkertijd gewaar, dat veroordelend voelen of walgelig of opstandig een absurditeit zou zijn, omdat ALLES potentieel in je is. En zou het blijken, dat je doordrongen bent van zekere stromen van kracht (die we gewoonlijk niet kunnen volgen: we zien ze komen en gaan, maar we zijn over het algemeen niet gewaar van hun oorsprong en richting), wanneer een van deze stromen je doordringt, kan het je alles laten doen.

Wanneer iemand altijd in deze toestand van bewustzijn blijft, de vlam van Agni levend houdt, de vlam van zuivering en vooruitgang, dan kan men na enige tijd niet alleen voorkomen, dat deze bewegingen een actieve vorm aannemen in zichzelf en fysiek uitgedrukt worden, maar men zou kunnen handelen juist op de natuur van de beweging en het transformeren. Onnodig te zeggen, echter, dat, tenzij men een zeer hoge graad van realisatie bereikt heeft, het virtueel onmogelijk is om deze toestand van bewustzijn lang vast te houden. Men valt bijna onmiddellijk terug in het egoïstische bewustzijn van het afgescheiden zelf, en alle moeilijkheden keren terug: walging, de opstand tegen zekere dingen en de verschrikking, die zij in ons creëren, enzovoort.

Het is waarschijnlijk --- zelfs zeker --- dat, totdat men volledig getransformeerd is, deze bewegingen van walging en opstand noodzakelijk zijn om iemand BINNEN ZICHZELF te laten doen, wat nodig is om de deur voor hen dicht te slaan. Want tenslotte is het punt hen niet te laten manifesteren.

In een ander aforisme zegt Sri Aurobindo (ik herinner me niet langer zijn exacte woorden), dat zonde eenvoudig iets is, dat niet langer op zijn plaats is. In dit eeuwigdurende Worden wordt nooit iets gereproduceerd en sommige dingen verdwijnen, zogezegd, in het verleden; en wanneer het voor hen tijd is om te verdwijnen, lijken zij --- voor ons zeer beperkte bewustzijn --- kwaad en weerzinwekkend: we komen tegen hen in opstand, omdat hun tijd voorbij is.

Maar als we de visie van het geheel hadden, wanneer we in staat waren om het verleden, het heden en de toekomst tegelijkertijd te bevatten (alsof het iets hoog boven is), dan zouden we zien, hoe relatief deze dingen zijn en dat het hoofdzakelijk de voortgaande evolutionaire Kracht is, die ons de wil geeft om te weigeren; wanneer deze dingen toch nog hun plaats hadden, waren zij nogal toelaatbaar. Om echter deze ervaring te hebben op een praktische manier, is onmogelijk, tenzij we een totale visie hebben --- de visie, die alleen die van de Allerhoogste is! Men moet zich daarom eerst identificeren met de Allerhoogste en dan, terwijl men die identificatie behoudt, kan men terugkeren naar een bewustzijn, dat voldoende naar buiten gekeerd is om de dingen te zien, zoals zij werkelijk zijn. Maar dat is het principe, en in zoverre als we in staat zijn om het te realiseren, bereiken we een toestand van bewustzijn, waarin we naar alle dingen kunnen kijken met een glimlach van een volledige zekerheid, dat alles exact is, zoals het zou moeten zijn.

Natuurlijk zullen mensen, die niet diep genoeg nadenken, zeggen, 'Oh, maar als we zien, dat dingen precies zijn, "zoals zij moeten zijn," dan zal niets zich bewegen.' Maar nee! Er is geen fractie van een seconde, waarin dingen niet bewegen: er is een constante en volledige transformatie, een beweging, die nooit stopt. Alleen, omdat het moeilijk is voor ons om ons op die manier te voelen, kunnen we ons voorstellen, dat door zekere toestanden van bewustzijn binnen te gaan, dingen niet zouden veranderen. Zelfs, als we een klaarblijkelijk volledige inertie binnen zouden gaan, zouden dingen doorgaan met veranderen en wij samen met hen!

Tenslotte zijn walging, opstand en boosheid, alle bewegingen van geweld, noodzakelijke bewegingen van onwetendheid en van beperking met alle zwakheid, die beperking impliceert. Opstand is een zwakheid, want het is het gevoel van een impotente wil. Wanneer je voelt, wanneer je ziet, dat dingen niet zijn, zoals zij zouden moeten zijn, dan rebelleer je tegen wat dan ook, dat zich buiten je visie ophoudt. Maar als je almachtig zou zijn, wanneer je wil en je visie almachtig zouden zijn, dan zou er geen gelegenheid zijn om te rebelleren! Je zou altijd zien, dat alle dingen zijn, zoals zij zouden moeten zijn! Dat is almachtigheid.⁸ Dan worden al deze bewegingen van geweld niet alleen

⁸ Toen zij later gevraagd werd over de betekenis van deze iets elliptische verklaring, zei Moeder: 'Er zijn twee stadia. De eerste omvat een mentale (en mogelijk intuïtieve) visie van wat er zal zijn (misschien in een onmiddellijke toekomst), en dit is wat we dingen zien noemen, "zoals ze zouden moeten zijn" noemen. De

nutteloos, maar diepgaand ridicuul.

Bijgevolg is er alleen een oplossing: door aspiratie, concentratie, naar binnen keren en identificatie te verenigen met de allerhoogste Wil. En dat is zowel almacht als perfecte vrijheid. Het is de enige almacht, de enige vrijheid --- de hele rest is benaderingen. Je kan op de route zijn, maar het is niet dat, niet het volledige ding.

Wanneer je het experiment doet, zul je gaan zien, dat deze allerhoogste vrijheid en dit allerhoogste vermogen vergezeld worden door een totale vrede en een onwankelbare sereniteit; wanneer we enige contradictie opmerken --- opstand, walging of iets ontoelaatbaars --- toont dit aan, dat een of ander deel in U, dat niet aangeraakt wordt door de transformatie, nog op weg is: iets, dat nog het oude bewustzijn aanhoudt, dat is alles.

In dit aforisme spreekt Sri Aurobindo over diegenen, die zondaars haten --- dat men de zondaars niet moet haten.

Het is hetzelfde probleem vanuit een andere hoek gezien, maar de oplossing is hetzelfde.

Maar de moeilijkheid is niet zozeer om de zondaars niet te haten, als om de deugdzamen niet te haten! Dat is veel moeilijker! Omdat men zondaars werkelijk kan begrijpen, deze arme mensen, maar de deugdzamen...

Wat je in feite haat in hen is hun eigengerechtigheid, alleen dat. Zij zijn tenslotte correct om geen kwaad te doen --- zij kunnen daarvoor geen schuld krijgen! Maar wat moeilijk te tolereren is, is hun besef van superioriteit, de manier, waarop zij hun neus ophalen voor al deze arme medemensen, die niet erger zijn dan zij!

Oh, ik zou enige schijnende voorbeelden kunnen citeren!

Neem het geval in ogenschouw van een vrouw met veel vrienden, en deze vrienden zijn dol op haar om haar speciale capaciteiten, haar plezierige gezelschap, en omdat zij voelen, dat zij altijd iets kunnen leren van haar. Dan plotseling, door een kwinkslag van de omstandigheden, vindt zij zichzelf sociaal verbannen --- omdat zij weggegaan zou kunnen zijn met een andere man, of zou kunnen leven met iemand buiten het huwelijk --- al die sociale zeden zonder waarde in zichzelf. En al haar vrienden (ik spreek niet over diegenen, die werkelijk van haar houden), al haar sociale vrienden, die haar verwelkomden, die zo warm glimlachten, als zij haar op straat voorbijgingen, kijken plotseling de andere kant op en lopen voorbij zonder een oogopslag. Dit gebeurde precies hier in de Ashram! Ik zal de details niet geven, maar het is

andere is een identificatie met de Allerhoogste Wil en de perceptie, dat in iedere seconde alles exact is zoals de Allerhoogste wil, dat het is, dat het de precieze expressie is van de Allerhoogste. De eerste is een visie, van wat er gaat komen en zegt, "Zo moeten dingen zijn." Maar we zien de afstand over het hoofd tussen wat heden bestaat en wat er gaat komen. Terwijl, wanneer we hoog naar boven gaan en een worden met het Bewustzijn van de Allerhoogste Wil, we zien, dat op ieder ogenblik, ieder moment in het universum, alles precies is, zoals het zou moeten zijn --- precies, zoals de Allerhoogste wil, dat het moet zijn. Dat is Almacht.'

verscheidene keren gebeurd, wanneer iets in conflict was met de geaccepteerde sociale normen: de mensen, die zoveel affectie hadden vertoond, zoveel aardigheid... oh! Soms zeiden zij zelfs, 'Zij is een verloren vrouw!'

Ik moet zeggen, dat, wanneer dit hier gebeurt.... In de grote wereld lijkt het nogal normaal, maar wanneer dit hier gebeurt, geeft het me altijd iets van een schok, in de zin, dat ik tegen mijzelf zeg, 'Dus zij zijn nog op dat niveau!...'

Zelfs diegenen, die claimen om ruimdenkend te zijn, boven deze 'conventies', vallen recht in de val. En om hun geweten op gemak te stellen, zeggen zij, 'Moeder zou dit niet toestaan. Moeder zou dat niet toelaten. Moeder zou zoiets niet tolereren!' om een verdere dwaasheid toe aan de rest.

Het is erg moeilijk om uit deze toestand te komen. Het is werkelijk Schijnheiligheid --- dit besef van sociale waardigheid, deze kleingeestigheid --- omdat niemand met een atoom van intelligentie in zo een gat zou vallen! Diegenen, die over de wereld gereisd hebben, bijvoorbeeld, en voor zichzelf gezien hebben, dat sociale zeden volledig afhangen van klimatologische condities, van rassen en gewoonten en nog meer van de tijden, het tijdperk --- die zijn in staat om naar alles met een glimlach te kijken. Maar de eigengereide... ooh!

Dit is een primaire fase. Zolang als je niet voorbij deze conditie ben gegaan, ben je ongeschikt voor yoga. Maar waarlijk is er niemand in zo een rudimentair stadium klaar voor yoga.

* * *

Een korte tijd later:

Ik ga naar beneden op de 21ste voor Saraswati Puja.⁹ Ze hebben een folder voorbereid met een lange quote uit *Savitri* en vijf foto's van mijn gezicht genomen uit verschillende hoeken.

De titel van de folder is de zin uit *Savitri*, die me de meest overweldigende ervaring gaf van het hele boek (omdat ik, zoals ik je vertelde, als ik lees, ik de ervaring zou LEVEN --- lezen bracht, onmiddellijk, een levende ervaring). En toen ik bij deze bijzondere zin kwam... was ik plotseling opgeveegd naar en ingepalmd door ('de' is verkeerd, 'een' is verkeerd --- het is noch de een, noch de ander, het is iets anders)... eeuwige Waarheid. Alles was vernietigd, behalve dit:

Voor altijd liefde, O mooie slaaf van God¹⁰

⁹ Saraswati vertegenwoordigt het universele Moeder's aspect van Kennis en de artistieke creativiteit. In dit geval zou Moeder naar beneden gaan naar de Meditation Hall en de leerling zouden stil voor haar passeren om een boodschap te ontvangen. Dit jaar zouden zij een folder ontvangen, die vijf foto's van Moeder bevatte.

¹⁰ Savitri, Vol. 29 XI.I.702.

Dat alleen bestond.

Ongedateerd

(Betreffende het ego en de oude religieuze initiaties, die leerden: 'Je bent Dat' of 'Je bent het Al.')

Er komt een moment, wanneer zelf-observatie niet langer mogelijk is.

Zelfs in deze uitdrukkingen 'Alles ben Jij' of 'Jij bent het Al' (en hetzelfde behoudt voor 'Je bent het Goddelijke' of 'Het Goddelijke is jou'), is er nog iemand, die kijkt.

Er komt een moment --- het komt in flitsen en blijft niet gemakkelijk --- wanneer het Al denkt, het Al weet, het Al voelt, het Al leeft. Er is zelfs geen --- zelfs geen --- gevoel, dat je deze staat bereikt hebt.

Dan is het goed.

Maar tot dit punt is er nog een kleine hoek [van het 'ik'] ergens --- over het algemeen de toeschouwer, de getuige, die toekijkt.

(stilte)

Ik weet niet of het waard is om dit te behouden. Of laten we het eerder voor later houden. Het is een beetje teveel.... We moeten door stadia gaan.

Het is niet correct om te zeggen, dat je geen ego meer hebt. Het enige correcte om te zeggen zou zijn om te affirmeren dat je OP WEG bent om geen ego meer te hebben.¹¹

¹¹ Dit fragment dateert mogelijk van 1958.

Januari 17, 1961

51 - Wanneer ik hoor van een rechtvaardige toorn, vraag ik me mensen's capaciteit van zelf-deceptie af.

Wat heb je te zeggen?

Onze zelf-deceptie is altijd in goed vertrouwen! We handelen altijd voor het welzijn van anderen of in het belang van de mensheid en om u te dienen (dat spreekt vanzelf!). Hoe misleiden we onszelf precies?

Ik zou jullie op mijn beurt een vraag willen stellen --- omdat er twee manieren zijn om je vraag te begrijpen. Het kan op dezelfde ironische en humoristische toon genomen worden, die Sri Aurobindo gebruikt heeft in zijn aforisme, wanneer hij mensen's capaciteit voor zelf-deceptie afvraagt. Dat is, je plaatst jezelf in de plaats van zelf-misleider en zegt, 'Maar ik ben in goed vertrouwen! Ik wil altijd het welzijn van anderen --- de belangen van de mensheid dienen, het Goddelijke dienen (natuurlijk!) Hoe kan ik mezelf dan misleiden?'

Maar in feite zijn er werkelijk twee nogal verschillende vormen van zelf-deceptie. Men kan erg geschokt zijn door zekere dingen, niet om persoonlijke redenen, maar precies om zijn goede wil en ijver om het Goddelijke te dienen, wanneer men ziet, dat mensen zich misdragen, egoïstisch zijn, ontrouw, verraderlijk. Er komt een stadium, wanneer men deze dingen beheerst heeft en hen niet toelaat zich te manifesteren IN ZICHZELF; maar in de mate, dat men in contact is met het gewone bewustzijn, gewone gezichtspunten, het gewone leven en denken, is hun mogelijkheid er nog latent, omdat zij het inverse zijn van de kwaliteiten, waarnaar men streeft. En deze oppositie bestaat altijd, totdat men er bovenuit gestegen is en niet langer of de kwaliteit heeft of het gebrek. Zolang men de deugd heeft, heeft men altijd het latente tegengestelde ervan. De oppositie verdwijnt alleen, wanneer men voorbij deugd en zonde is. Maar tot dan is er een soort verontwaardiging, die afstamt van het feit, dat men er niet volledig boven is: het is een periode, waarin men volledig zekere dingen afkeurt en niet in staat zou zijn om hen te doen. En tot dit punt is er niets te zeggen, tenzij men een uitwendige, gewelddadige uitdrukking geeft aan zijn verontwaardiging. Wanneer boosheid tussenbeide komt, toont het een volledige contradictie aan tussen het gevoel, dat men wil hebben en deze reactie naar anderen. Omdat boosheid een deformatie is van een vitaal vermogen, dat voortkomt uit een obscuur en grondig niet gegenereerd vitaal,¹² een vitaal, dat nog onderworpen is aan alle gewone acties en reacties. Wanneer een onwetende, egoïstische, individuele wil dit vitale vermogen uitbuit en oppositie tegenkomt van andere individuele willen eromheen, dan verandert dit vermogen onder de druk van de oppositie in boosheid en probeert door geweld te verkrijgen, wat niet verkregen kon worden door de druk van de Kracht alleen.

¹² Voor Sri Aurobindo en de Moeder vertegenwoordigt het 'vitale' de regionen van bewustzijn of de centra van bewustzijn beneden het denkvermogen tussen de keel en het sekscentrum, d.w.z. het hele gebied van emoties, gevoelens, passies, enz., dat de verscheidene expressies samenstelt van de Levensenergie.

Boosheid is bovendien, zoals alle vormen van geweld, een teken van zwakte, impotentie en onvermogen. Hier komt de deceptie van de goedkeuring, die men geeft of het flatterende adjectief, waarmee men het bedekt; want woede kan niet meer zijn dan blind, onwetend en asurisch --- tegengesteld aan het licht.

Maar dit is nog het beste van de gevallen.

Er is een ander geval, waar mensen --- zonder het te weten of omdat zij het WILLEN negeren --- altijd hun persoonlijke belangen najagen, hun preferenties, hun hechtingen, hun concepten; mensen, die niet volledig toegewijd zijn aan het Goddelijke en gebruik maken van morele en yogische ideeën om hun om hun persoonlijke motieven te bezegelen. Deze mensen misleiden zichzelf dubbel: zij misleiden zichzelf niet alleen door hun uiterlijke activiteiten, hun relaties met anderen, maar zij misleiden zichzelf ook over hun persoonlijke motieven; in plaats van het Goddelijke te dienen, dienen zij hun eigen egoïsme. En dit gebeurt voortdurend, voortdurend! Men dient zijn eigen persoonlijkheid, zijn egoïsme, terwijl men pretendeert het Goddelijke te dienen. Dit is zelfs niet langer zelf-deceptie: het is loutere hypocrisie.

Deze mentale gewoonte om altijd alles te ommantelen met een gunstige verschijning, om aan alle bewegingen een gunstige uitleg te geven, is bij tijden zo schaamteloos, dat het niemand kan bedriegen behalve zichzelf (ofschoon het nu en dan subtiel genoeg is om een illusie te creëren). Het is een soort gewoontelijke zelf-ontheffing, de gewoonte om een gunstig mentaal excuus te geven, een gunstige mentale verklaring voor alles, wat men doet, alles, wat men zegt, alles, wat men voelt. Iemand, bijvoorbeeld, zonder zelfbeheersing, die een ander slaat in een grote verontwaardiging en klaar is om het goddelijke wraak te noemen! *Rechtvaardig*¹³ is perfect, omdat rechtvaardig onmiddellijk dit element van puriteinse moraliteit introduceert --- prachtig!

Dit vermogen van zelf-deceptie; het denkvermogen's ambacht in het bedenken van prachtige rechtvaardigingen voor iedere onwetendheid of welke dwaasheid ook, is enorm.

En het is geen random ervaring, die nu en dan komt, het is iets, waarvan je minuut na minuut getuige kan zijn. Je ziet het over het algemeen gemakkelijker in anderen! Maar als je jezelf zorgvuldig bekijkt, zul je jezelf duizend keer per dag pakken --- terwijl je naar dingen kijkt op een gunstige manier: 'Oh, het is NIET hetzelfde!' En bovendien is het NOOIT hetzelfde voor jou als voor je buurman!

¹³ Door de hele *Agenda* zijn de woorden, die Moeder oorspronkelijk in het Engels sprak schuingedrukt.

Januari 19, 1961

Ik ga jullie laten werken. Geen werk voor mij! Ik ben een beetje.... Ik heb twee dagen niet gegeten, dus... niet erg helder.

Zal het u niet vermoeien, wanneer ik deze teksten lees?

Nee, het is zuiver fysiek. Het is, omdat mensen.... Toen ik naar beneden kwam, voelde ik me fijn. Ze lieten me alleen hier staan, aan een stuk. Wanneer ik zit, is het goed; maar voorbij een zeker punt wordt spreken ook moeilijk.

* * *

Na het werk:

Ik denk, dat het wijzer zou zijn, wanneer ik terug naar boven zou gaan --- ofschoon, wanneer ik hier te vroeg wegga, mensen op me zullen wachten en ik moet hen zien, voordat ik naar boven ga. We zouden een beetje kunnen mediteren; zo gauw als ik mediteer, is alles goed.

(meditatie)

Januari 22, 1961

(Moeder is de laatste enkele dagen onwel geweest. Zij spreekt hier over de oorzaken achter de fysieke kwaal.)

Ah! Hoe gaat het met je?

U bent degene, aan wie dat gevraagd zou moeten worden!

Ik ben oké.

Oké?

Ik zag het gisterennacht... oef! Het was een soort kunstmatige orkaan, die gecreëerd werd door semi-menselijke wezens (dat is, zij hebben menselijke vormen, maar zij zijn geen mensen). Zij creëerden een storm om me van 'mijn huis' af te snijden. Maar alles en iedereen werd ontwricht --- het moet gedurende een nogal lange tijd doorgegaan zijn. Uiteindelijk werd het gisterennacht nogal amusant: ik bleef proberen om naar 'mijn huis' te komen, dat hoog boven was, maar iedere keer, dat ik probeerde om een weg te vinden, was alles geblokkeerd door... probeer het voor te stellen, kunstmatige,

mechanische en elektrische donderstormen en toen stortten dingen in. Alles ervan was kunstmatig, niets werkelijk, en toch verschrikkelijk gevaarlijk.

Uiteindelijk vond ik mijzelf terug op een grote plaats beneden, waar er een rij huizen was, allerlei soorten dingen, en het was absoluut essentieel, dat ik weer naar boven ga --- toen plotseling een iets vage vorm (nogal donker, niet lumineus) naar en toe kwam en zei, 'Oh, ga daar niet heen, het is erg slecht, erg gevaarlijk! Ze hebben het allemaal op een verschrikkelijke manier opgezet: niemand kan het weerstaan! Je moet daar niet naar toegaan, wacht nog even. En als je iets nodig hebt, kom dan, je weet, dat ik alles heb, wat je nodig hebt! (*Moeder lacht*), het is een beetje oud en stoffig, maar je kunt het aan!' Toen leidde ze me naar een grote kamer, die gevuld was met objecten, die op elkaar gestapeld waren, en in een hoek liet ze me een badkuip zien --- mijn kind, het was een wonder! Een prachtige roze marmeren badkuip! Maar het was ongebruikt, stoffig en oud. 'We zullen het alleen afvegen,' zei ze, 'en je zal in staat zijn om het te gebruiken!' Ze liet me andere plaatsen zien om te wassen en aan te kleden, er was alles, wat men mogelijk nodig had. 'Je kunt het allemaal gebruiken, ga niet daar naar boven!' Ik keek naar haar van dichtbij. Zij raakte mij, omdat zij een klein gezicht had, het was vreemd --- het was geen vorm, het was... het was een vorm en toch was het niet! Zo onnauwkeurig als dat. Toen klemde ik haar in mijn armen en schreeuwde, '*Moeder, u bent aardig!*' (*Moeder lacht*) Ik wist, dat zij de materiële Moeder Natuur was.

Daarna voelde ik me aardig op mijn gemak. De strijd was voorbij --- het was voorbij VOOR HET MOMENT, omdat zij niet klaar waren: zij zetten hun oproer voort aan de andere kant; maar ik hoefde daar niet meer naar toe te gaan.

Het was uitgesteld, omdat ik nog beneden was, ik was nog niet teruggekeerd naar de hogere niveaus. Hoe dan ook....

Maar zij zijn woedend! Er is evident een hele opstelling van krachten (zij moeten vitale krachten zijn) tussen hier en... mijn domein. Zij zijn woedend! Zij zetten explosies op, vernietigingen.... En ik kon alle opstellingen zien --- zij waren nogal kunstmatig, niets werkelijks, maar niettemin gevaarlijk.

Alles bij elkaar was het nogal amusant.

U onderbrak hun werk, is dat het?

Ja, ik onderbreek hun werk --- ik weet heel goed, dat ik hun dominantie van de wereld onderbreek! Al deze vitale wezens hebben bezit genomen van het geheel van de Materie (*Moeder raakt haar lichaam aan*) --- leven en actie --- en zij hebben het hun domein gemaakt, dit is evident. Maar zij zijn wezens van het lagere vitale, want zij leken kunstmatig --- zij drukten geen enkele hogere vorm uit, maar een volledige reeks kunstmatige mechanismen, kunstmatige wil, kunstmatige organisatie, alles betrokken van hun eigen verbeelding en helemaal niet van een hogere inspiratie.¹⁴ Het symbool was erg duidelijk.

¹⁴ Dit lijken krachten te zijn, die heersen over de onderbewuste mechanismen of reacties van het lichaam: alle automatismen, die geproduceerd zijn door de evolutie en het atavisme --- wat evolutionaire gewoonten

En ik zag mijn eigen domein door hen en door alles; ik zag mijn domein: 'Ik kan het zien!', zei ik. Maar zo gauw ik op mijn weg zou gaan, zou het pad verloren zijn, ik zag het niet langer, ik kon niet meer zien, waar ik naar toe ging. Het werd bijna onmogelijk om daar mijn optreden te krijgen: honderden en duizenden mensen, dingen --- opperste verwarring. Een incoherente immensiteit --- en gewelddadig, wat een geweld!

Ik voelde gisterennacht iets...

Ja, het was vannacht.

Ik ontving enige buitengewoon gewelddadige vibraties.

Ah, je voelde ze ook!...

Op een zeker moment greep het me hier in de buik aan, alsof het er iets uit wilde scheuren.

Ja, ja, oh, wat een geweld, wat een woede!

Eerst dacht ik, dat het van u kwam (!) --- alsof iets onwenselijks probeerde te verwijderen in me.

Oh, nee! (*Moeder lacht*) Ik gebruik niet zulke gewelddadige middelen! Nee, nee! Het was erg vreemd.... Toen het op me viel (vier of vijf dagen geleden, ik herinner het me niet langer), verdween alles, dat ik materieel verkregen had! Alsof alles, dat veroverd was en beheerst, zelfs wat begonnen was om te veranderen, zelfs verkeerde werkingen, die volledig opgehouden waren, alles, dat rechtgezet was en onder controle gebracht: weg! Weg! Volledig weg! Alsof alles terugkwam in een wrede duikvlucht.

Ik bleef volmaakt stil, er was niets anders te doen; ik wist, dat het een strijd betekende. Ik was volmaakt stil, maar ik kon niet langer eten, ik kon niet langer rusten, japa¹⁵ doen of lopen, en mijn hoofd voelde, alsof het zou barsten. Ik kon alleen mijzelf in de steek laten (*Moeder opent haar armen in een gebaar van overgave*), binnengaan in een erg, erg diepe trance, een erg diepe *samadhi* - dit is iets, wat men altijd kan doen. Maar dat was het enige, dat over was voor me. Ideeën waren net zo helder als altijd (dat alles is boven en het verroert zich niet), maar mijn lichaam was in een erg slechte staat. Het was een gevecht, een gevecht in iedere seconde. Het minste, alleen een stap te lopen, was een worsteling, een vreselijke strijd!

genoemd zou kunnen worden. Dit is het 'neerdalende pad,' dat veertig jaar eerder begon, zoals Moeder zei (of de 'fysieke onderdompeling,' gerefereerd door Sri Aurobindo), die leidt naar het zuivere cellulaire bewustzijn.

¹⁵ *Japa*: de voortdurende herhaling van een mantra. Moeder's mantra is een lied van de cellen, het enkele materiële of fysieke proces, dat door haar gebruikt wordt voor het ontwaken van de cellen en de Supramentale Kracht te stabiliseren in haar lichaam.

Toen zag ik vannacht het symbool, het beeld ervan. Maar... wat was het? Het was een element in de meest materiële Materie,¹⁶ omdat het diep beneden was; toch had, ondanks alles, Moeder Natuur de leiding daar: ze was familiair met alles, wist alles en het was allemaal tot haar beschikking --- absoluut de meest materiële natuur. En zijzelf had geen licht, maar was erg, erg... zij had een besloten vermogen, dat volledig onzichtbaar was.

Iedere keer, als ik vertrok om haar domein te verlaten en boven op te stijgen, veroorzaakte het een orkaan. Ik zou op deze manier passeren en de storm begon, op die manier passeren, een storm loslaten. Uiteindelijk benaderde ze mij en zij erg voorzichtig, erg lieflijk, op een meest bescheiden manier, 'Nee, ga daar niet, ga niet! Probeer niet naar je huis terug te keren. Zij hebben een verschrikkelijke orkaan opgezet!' En kunstmatig: er waren overal explosies als bommen, en nog erger, als bliksemschichten. Men kon de kunstmatige trucks zien en de elektrische effecten, die zij gebruikten om hun donder te creëren, maar het was op een enorme schaal!

Het is niet voorbij.

Ik stemde eenvoudig toe om daar te blijven. 'Je zult alles hebben, wat je nodig hebt, blijf hier stilletjes.' En wat had zij mooie dingen, prachtige dingen! Zij waren ongebruikt en stoffig. (Het was zeker het symbool van oude realisaties --- realisaties van de oude Rishis, zulke dingen. Wie weet?) Zij waren eerste klas, maar volledig verwaarloosd en dik met stof, zoals materiële objecten, die ongebruikt gelaten worden --- waarvan niemand wist, HOE ze te gebruiken. Zij stelde ze tot mijn beschikking: 'Kijk, kijk, laat mij het aan je laten zien!' Er was een enorme accumulatie van dingen, opgestapeld in een zodanige verwarring, dat men het niet kon zien. Toch was het wonder ervan, dat, toen zij mij naar een hoek leidde om mij iets te laten zien, alles onmiddellijk opzij bewoog en de orde hersteld werd, zodat het object, dat ze me wilde laten zien, helemaal op zichzelf stond. En oh, een ding van schoonheid!... Gemaakt van roze marmer! Een roze marmeren badkuip van een vorm, die ik niet herkende --- niet Romeins, niet antiek (niet modern, verre ervan!) --- hoe mooi was het! En wanneer zij mij ook iets wilde laten zien in deze slordige en rommelige kamer, vol objecten, die op elkaar gestapeld waren, zouden zij zich organiseren, hun juiste plaats innemen, en alles werd netjes. 'Je hoeft ze alleen een beetje af te stoffen,' zei ze. (*Moeder lacht*)

Maar het verbaast me niet, dat het op je neerkwam.

Oh, ik voelde het! Het was erg gewelddadig. Het kwam drie keer op me neer en ik vertelde mijzelf, 'Hmm, iemand is aan het schoonmaken!' Het voelde, alsof iets verwijderd werd uit me, dat er niet zou moeten zijn. Maar de derde keer twijfelde ik, dat u het was, omdat het zo gewelddadig kwam, in het bijzonder rond de buik, zoals iets, dat uit me gescheurd werd. Vreemd.... Vibraties, niets dan vibraties... erg, erg gewelddadig.

¹⁶ Later specificeerde Moeder: 'Dit zijn elementen in de materiële substantie, die volledig in het bezit zijn van tegenwerkende krachten en tegengesteld aan de transformatie.'

Voor mij was het in het hoofd (niet vannacht, maar gedurende de voorbije enkele dagen), toen ik probeerde om mijn *japa* te doen --- oh, het was alsof mijn hoofd zou barsten! Alle zenuwen waren niet alleen gespannen (*Moeder raakt de achterkant van haar nek aan*), maar verkramppt. En mijn hoofd voelde, alsof er kokende olie binnenin gegoten werd; het stond op het punt om te exploderen, en ik kon niet duidelijk zien.

Er was klaarblijkelijk iets gebogen om te voorkomen, dat ik naar beneden zou gaan naar de distributie.¹⁷ Maar door een daad van de wil ging ik naar beneden. 'Ik zal het doen,' zei ik. Maar het was moeilijk. Er waren momenten, toen het naar me toe schoof: 'Nu zal je flauw gaan vallen, 'en toen, 'Nu zullen je benen niet langer in staat zijn om te lopen. Nu....' Het bleef zo komen. Dus ik bleef de hele tijd de *japa* herhalen, en het was tot aan het eind op het nippertje. Uiteindelijk kon ik geen mensen onderscheiden, ik zag alleen gedaanten, vormen, die voorbijgingen, en niet helder. Toen de distributie voorbij was, stond ik op (ik wist, dat ik op moest staan), ik stond op zonder een spier te vertrekken en stapte uit de stoel naar beneden zonder aarzelen. Maar ik was niet voorzichtig en toen ik me afkeerde van het licht in de kamer om naar de trap te gaan --- een abrupte black-out. Niet de black-out van een flauwte --- mijn ogen zagen niet langer. Ik zag alleen schaduwen. 'Ah!' zei ik tegen mijzelf, 'waar is de trede?!' En om te voorkomen, dat ik het zou missen, greep ik de leuning. Wat gaf dat een commotie! Champaklal haastte zich naar me toe, omdat hij dacht, dat ik op het punt stond om te vallen!

Hoe dan ook....

Alleen naderhand, een lange tijd erna, begon ik weer te zien. Het was duidelijk iets, dat NIET WILDE. Maar, wanneer zal het toegeven?... Ik kan het niet zeggen. Er is geen victorie gewonnen, ver ervan. En het is zo gebleven: status quo.

Het moet waarschijnlijk weer beginnen, maar op welke manier?

Evident zijn alle vitale krachten, die de gewoonte genomen hebben om over de aarde te heersen (vannacht had het de proporties van de aarde, het was niet universeel) juist degene, die weigeren te luisteren; zij houden er helemaal niet van, wat ik aan het doen ben.

Zie je, persoonlijke *overgave* en devotie is een uitstekende oplossing, maar het werkt niet voor de collectiviteit. Zo gauw als ik, bijvoorbeeld, alleen ben en op mijn bed lig --- vrede! (Ah, ik vergat! Zij hadden nog iets anders uitgevonden: mijn hartslagen onregelmatig te maken. Iedere drie of vier slagen zou het stoppen; dan zou het weer beginnen, bonzend, alsof ik geslagen was. Drie, vier slagen, een zwakke kleine slag, dan stop... dan, beng! Slag na slag.... Nog een van hun buitengewone uitvindingen!) Maar, zo gauw als ik me uitstreckte en een volledige *overgave* maakte van alle cellen --- geen activiteit meer, niets --- dan gaat alles goed.

¹⁷ Op de vorige dag, Januari 21, Saraswati Puja, had Moeder een boodschap gegeven en foto's aan iedere leerling.

Maar ik ben me er goed gewaar van, dat deze overgave alleen een effect heeft op de actie in de mate, dat de Allerhoogste Heer beslist heeft over de actie, en deze bewegingen strekken zich over een lange tijd uit¹⁸: Allerlei soorten dingen zouden kunnen gebeuren, voordat de uiteindelijke Victorie gewonnen is. Omdat voor ons de schaal erg klein is; zelfs als het van aardse proporties zou zijn, zou het een erg kleine schaal zijn; maar op een universele schaal.... Deze krachten hebben hun plaats en hun actie, hun universum, en zolang als hun plaats en hun actie onderhouden worden, zullen zij er zijn. Dus, voordat hun actie uitgeput kan worden, of nutteloos worden, kunnen veel dingen gebeuren.

Individueel echter is er bijna ogenblikkelijk zaligheid. Maar dit is geen ware oplossing... het is een oplossing op lange termijn, door repercussie. Om hier in deze wereld het ware commando te hebben, moet dat alles beheerst worden.

En dit is de verwarring, die gemaakt wordt door mensen, die geloofden, dat... wat zij hun 'persoonlijke verlossing' noemden, de verlossing was van de wereld --- het is helemaal niet waar! Het is niet waar --- het is een **PERSOONLIJKE** verlossing.

(stilte)

Maar dat alles wordt wonderbaarlijk, accuraat uitgedrukt en VERKLAARD in *Savitri*. Je moet alleen weten, hoe het te lezen. Het volledige laatste deel, vanaf het moment, dat Satyavan gaat zoeken in de werkelijkheid van de Dood (die een gelegenheid veroorlooft om dit uit te leggen), is de hele beschrijving van wat gebeurt, helemaal tot het einde, waar ieder mogelijk offer gemaakt wordt om haar te verleiden, alles, wat zij moet weigeren om haar aardse werk voort te zetten... EXACT mijn ervaring.

Savitri is werkelijk een condensatie, een concentratie van de universele Moeder --- de eeuwige universele Moeder, Moeder van alle universa van alle eeuwigheid --- in een aardse persoonlijkheid voor de Aarde's verlossing. En Satyavan is de ziel van de Aarde, de Aarde's *jiva*. Dus, wanneer de Heer zegt, hij, die je liefhebt en die je gekozen hebt,' betekent het de aarde. Alle details zijn er! Wanneer zij terug naar beneden komt, wanneer de Dood eindelijk heeft toegegeven, wanneer alles gesetteld is en de Allerhoogste haar verteld, 'Ga, ga met hem, degene, die je gekozen hebt,' hoe beschrijft Sri Aurobindo het? Hij zegt, dat zij erg voorzichtig de ZIEL van Satyavan in haar armen neemt, zoals een klein kind, om door alle werkelijkheden te gaan en en terug naar beneden te komen naar de aarde. Alles is er! Hij heeft geen enkel detail vergeten om het gemakkelijk te maken om te begrijpen --- voor iemand, die

¹⁸ Later, op de 27ste merkte Moeder op: Ik las gisteren over juist dit ding in *The Secret of the Veda*, in de eerste hymne, die vertaald is door Sri Aurobindo (*deze referentie is naar de gesprekken tussen Indra en Agastya, Rig veda 1.170 --- cf. The Secret of the Veda, Cent. Ed, X. 241 ft.*), en het hielp me om mijn vinger op het probleem te leggen. In deze hymne is er een dispuut tussen Indra en de Rishi, omdat de Rishi te snel vooruit wil gaan zonder eerst door Indra te gaan [de god van het Denkvermogen], en Indra stopt hem; uiteindelijk bereiken zij een overeenkomst. Sri Aurobindo's commentaar is nogal interessant: wanneer iemand het INDIVIDUELE vermogen heeft om direct te gaan, maar hij verwaarloost de stappen, die nodig zijn voor het geheel, voor de universele beweging, dan wordt men plotseling afgebroken. Dat is absoluut mijn ervaring.

weet hoe te begrijpen. En wanneer Savitri de aarde bereikt, herkrijgt Satyavan zijn volle menselijke statuur.

Januari 24, 1061

Ik heb iets, dat ik je nu wil vertellen... We zullen later werken.

In het midden van de nacht voor de laatste werd ik wakker (of ik keerde eerder terug naar een extern bewustzijn) met het gevoel, dat ik een veel groter (met groter bedoel ik volumineuzer) en veel krachtiger wezen had in mijn lichaam, dan ik gewoonlijk heb, het was alsof het nauwelijks in me gehouden kon worden, maar overliep; en ZO COMPACT KRACHTIG, dat het bijna oncomfortabel was. Het gevoel van: wat met dit alles te doen?

Het duurde de rest van de nacht en de hele dag lang. Ik had aanzienlijke moeite om een overweldigend vermogen te bevatten, dat spontaan reacties creëerde, die volkomen buiten proportie waren voor een menselijk lichaam en me op een manier liet spreken, die.... Wanneer iets niet goed ging: wham! Een zodanig ogenblikkelijk en sterk antwoord, dat het op boosheid leek. En ik vond het moeilijk om de beweging te controleren --- het was al in de morgen gebeurd en het gebeurde bijna weer in de middag. 'Die laatste aanval heeft me verschrikkelijk verzwakt!' Ik vertelde mijzelf, dat ik geen kracht had om dit Vermogen te bevatten, het is moeilijk om kalm en beheerst te blijven. 'Dat was mijn eerste gedachte, dus stond ik op kalmte.

Toen gebeurde gisterenmiddag, toen ik naar boven ging om te lopen,¹⁹ een aantal dingen --- niet persoonlijk, maar van een algemene natuur --- betreffende, bijvoorbeeld, zekere ouderwetse conventies, die te maken hebben met vrouwen en hun bijzondere natuur (niet psychologisch, fysiek) --- oude ideeën, zoals die, die voor me altijd volkomen stupide hadden geleken, plotseling een soort afkeuring uitlokten, die volledig buiten proportie was met het feit zelf.

Toen gebeurden een of twee andere dingen²⁰, met betrekking tot zekere mensen, zekere omstandigheden (niets te maken met mij persoonlijk: het

¹⁹ Moeder deed haar japa, terwijl zij op en neer wandelde in haar kamer.

²⁰ Satprem vroeg later aan Moeder, wat zij bedoelde met deze 'dingen,' en Moeder antwoordde: 'Er was, bijvoorbeeld, een zekere man's attitude met betrekking tot het leven en met het Goddelijke, en wat hij dacht over zichzelf, enzovoort. Zie je, wat kwam, was een hele reeks karakters en een bijzondere actie van een man, en toen kwam er iets anders op.... Hoe het uit te leggen? ... Dit zijn PUNTEN VAN HET WERK, die naar me komen, dingen, die zichzelf presenteren in de atmosfeer voor mij om te zien --- dingen, die ik zie en waarop gehandeld moet worden.'

kwam hier en daar vandaan) Toen zag ik plotseling een Kracht komen ('komen,' wel 'manifesteren'), die hetzelfde was als dat 'ding,' dat ik in me had gevoeld, maar zelfs groter; het begon te wervelen op de aarde en binnen omstandigheden... oh, als een cycloon van compact vermogen, die voorwaarts bewoog met de intentie om dit alles te veranderen! Het moest veranderen. Ten koste van alles moet het veranderen!

Ik was boven, zoals gewoonlijk (*Moeder wijst boven haar hoofd, een hoger bewustzijn aanwijzend*), en ik keer daar naar (*Moeder buigt voorover, alsof zij naar de aarde kijkt*), en zei tegen mijzelf, 'Hmm, dit wordt gevaarlijk. Wanneer het zo doorgaat, zal het resulteren in... in een oorlog of een revolutie of een of andere catastrofe --- een overstroming of een aardbeving.' Dus probeerde ik het tegen te werken door er het hoogste bewustzijn op toe te passen, dat van een volmaakte sereniteit. En ik zag speciaal, dat dit bewustzijn gezond is om de aarde te transformeren door het Supramentale en de supramentale Kracht, terwijl alle catastrofes zoveel mogelijk voorkomen worden: het Werk moet zo lumineus en harmonieus gedaan worden, als de aarde zou toelaten, zelfs door op een lager tempo te gaan, wanneer het nodig is. Dat was het idee. En ik probeerde die wervelwind tegen te werken met dit bewustzijn.

(lange stilte)

Ik moet zeggen, dat hierna, toen ik *The Secret of the Veda* las, zoals ik iedere avond doe.... In feite ben ik in nauw contact met de volledige Vedische wereld, sinds ik dat boek gelezen heb: ik zie wezens, hoor frasen.... Het komt op in een soort subliminaal bewustzijn, veel dingen zijn uit de oude Vedische traditie. (Trouwens, ik ben zelfs gaan zien, dat de roze markeren badkuip, waarover ik je de laatste keer vertelde, die de Natuur me aangeboden had, behoort bij de Vedische wereld, bij een civilisatie van dat tijdperk.²¹ Er waren --- er waren altijd --- Sanskriet woorden, die opkwamen, zinnen, stukjes dialoog....Dit is van belang, omdat ik me realiseerde, dat wat ik 's anderdaags gezien had (ik heb je erover verteld) en toen, wat ik gisteren zag --- dat hele domein --- verbonden was met wat de Vedas *dasyus* noemen --- de *panis* en de *dasyus*²² --- de vijanden van het Licht. En deze Kracht, die kwam, was erg duidelijk een vermogen, zoals Indra's²³ (ofschoon iets veel, veel groter), en overal in oorlog met de duisternis, zo (*Moeder schetst in de ruimte een wervelende kracht, die hier en daar punten aanraakt door de hele wereld heen*), deze Kracht viel alle duisternis aan: Ideeën, mensen, bewegingen, gebeurtenissen, wat ook vlekken, lappen van schaduw maakte. En het bleef doorgaan, een formidabel vermogen, zo groot, dat mijn handen zo waren (*Moeder balt haar vuisten*).

²¹ Enkele dagen later rectificeerde Moeder: 'Ik heb weer naar de ervaring gekeken en me gerealiseerd, dat het niet Vedisch is, maar pre-Vedisch. De ervaring brengt me in contact met een civilisatie vóór de Vedas --- de Rishis en de Vedas zijn een soort transitie tussen die verdwenen civilisatie en de Indiase civilisatie, die uit het Vedische Tijdperk ontstond. Het was gisteren [Januari 26], toen ik dit waarnam, en het was nogal interessant.'

²² In de Vedas vertegenwoordigen de *panis* en de *dasyus* wezens of krachten, die verborgen zijn in onderaardse grotten, die de 'Rijkdommen' of de 'Lichten' gestolen hebben, die gesymboliseerd worden door kudde koeien. Met de hulp van de Goden moet de Arische krijger deze verloren rijkdommen herwinnen, de 'zon in de duisternis,' door de vlam te ontsteken van het offer. Het is het pad van de onderaardse nederdaling.

²³ Indra vertegenwoordigt de koning van de goden, de meester van het mentale vermogen, bevrijd van de beperkingen en obscuriteiten van het fysieke bewustzijn.

Later, toen ik las (ik was toevallig juist het hoofdstuk aan het lezen, betreffende het gevecht tegen de *dasyus*), werd deze nabijheid tot mijn eigen ervaring interessant, want het was helemaal niet intellectueel of mentaal --- er was geen idee, geen verwikkelde gedachte.

De rest van de avond ging voorbij, zoals gewoonlijk. Ik ging naar bed, en precies om kwart voor twaalf stond ik op met het gevoel, dat deze 'aanwezigheid' in me zelfs verder toegenomen was en werkelijk nogal formidabel werd.... Ik moest een grote hoeveelheid vrede en vertrouwen in mijn lichaam inboezemen, dat voelde, alsof... het was niet zo gemakkelijk te dragen. Dus concentreerde ik, ik vertelde mijn lichaam om kalm te zijn en zichzelf volledig te laten gaan.

Om middernacht lag ik in bed. (En ik bleef daar van middernacht tot een uur, volledig wakker. Ik weet niet of mijn ogen open waren of gesloten, maar ik was klaarwakker, NIET IN TRANCE --- ik kon alle geluiden horen, de klokken, enzovoort.) Toen, terwijl ik plat lag, werd mijn hele lichaam (maar een licht vergroot lichaam, dat het zuivere fysieke lichaam overschreed) EEN vibratie, extreem snel en intens, maar onbeweeglijk. Ik weet niet, hoe ik dit uit moet leggen, omdat het niet in de ruimte bewoog, maar een vibratie was (dat is, het was niet bewegingsloos); toch was het bewegingsloos in de ruimte. En de exacte vorm van mijn lichaam was absoluut het meest briljante witte Licht van het allerhoogste Bewustzijn, het bewustzijn VAN de Allerhoogste. Het was IN het lichaam en het was alsof in IEDERE cel er een vibratie was en het was allemaal deel van een enkel BLOK vibratie. Het stak zover uit buiten het lichaam (*gebaar van ongeveer zes centimeter*). Ik was absoluut onbeweeglijk in mijn bed. Toen, ZONDER TE BEWEGEN, zonder te verschuiven, begon het bewust op te stijgen --- zonder te bewegen, begrijp je: ik bleef zo (*Moeder houdt haar samengevoegde en bewegingsloze handen op het niveau van haar voorhoofd, alsof haar volledige lichaam opklom in gebed*) --- bewust... als een opstijging van dit bewustzijn²⁴ naar het allerhoogste Bewustzijn.

Het lichaam lag plat uitgestrekt.

En gedurende een kwartier rees het bewustzijn, rees zonder te bewegen. Het bleef rijzen, hoger, hoger --- totdat... de verbinding gemaakt was.

Een bewuste verbinding, absoluut wakker, GEEN TRANCE.

Aldus werd het bewustzijn EEN Bewustzijn: volmaakt, eeuwig, buiten de tijd, buiten de ruimte, buiten beweging... buiten alles, in... Ik weet het niet, in een extase, een zaligheid, iets, dat onuitsprekelijk was.

(*stilte*)

Het was het bewustzijn VAN HET LICHAAM.

²⁴ Het lichaamsbewustzijn.

Ik heb deze ervaring eerder gehad bij uittreding en trance, maar deze keer was het HET LICHAAM, het bewustzijn van het lichaam.

Het bleef zo gedurende een zekere tijd (ik wist, dat het een kwartier was, omdat de klok sloeg), maar het was volledig buiten de tijd. Het was een eeuwigheid.

Toen begon ik, met hetzelfde precisie, met dezelfde kalmte, hetzelfde opzettelijke, heldere en geconcentreerde bewustzijn (absoluut NIETS MENTAALS), terug naar beneden te komen. En terwijl ik neerdaalde realiseerde ik me, dat alle moeilijkheden, waarmee ik 's anderdaags gevochten had, en die deze ziekte veroorzaakt hadden, absoluut beëindigd waren, VERNIETIGD --- beheerst. In feite was het zelfs geen meesterschap, maar het niet-bestaan van iets, dat beheerst moest worden: Eenvoudig DE vibratie van top tot teen; toch was er noch hoog, noch laag, noch enige richting.

En het ging zo door. Hierna ging alles, langzaam, nog ZONDER TE BEWEGEN, terug in ieder van de verschillende centra van het wezen. (Ah, laat me tussen haakjes zeggen, dat het HELEMAAL niet de opstijging was, zoals de opstijging van de Kundalini! Het had absoluut niets te maken met Kundalini beweging en de centra, het was dat helemaal niet.) Maar terwijl ik weer neerdaalde, was het alsof dit allerhoogste Bewustzijn, ZONDER DEZE TOESTAND TE VERLATEN, zonder deze toestand te verlaten, dat de HELE tijd bewust bleef, de verschillende centra opnieuw begon te activeren: eerst hier (*Moeder wijst naar het centrum boven het hoofd en raakt dan de kruin van het hoofd aan, het voorhoofd, de keel, de borstkas, enz.*), dan daar. Bij ieder was er een pauze, terwijl deze nieuwe realisatie alles organiseerde. Het organiseerde en nam de noodzakelijke beslissingen, soms tot in de kleinste details: wat gedaan moest worden in dit geval of gezegd in dat geval, en dat alles BIJ ELKAAR, tegelijk, niet een voor een, maar volledig als een geheel gezien. Het bleef neerdalen --- ik merkte veel dingen op, het was extreem interessant --- naar beneden en naar beneden, verder en verder, helemaal naar de diepten. Alles gebeurde tegelijkertijd,²⁵ simultaan, en tegelijkertijd organiseerde dit allerhoogste Bewustzijn alles apart.²⁶

²⁵ Moeder voegde later toe: 'Alle ervaring vond de een na de ander plaats, maar de nieuwe ervaring nam de voorgaande niet weg. Het Bewustzijn --- deze allerhoogste Eenheid, die ik had --- bleef de hele tijd, helemaal tot het einde, zelfs, terwijl de andere centra ontwaakten. En ieder centrum, dat ontwaakte, was een soort toevoeging, die niets wegnam van wat eerder was gekomen. Dus aan het eind was het allemaal tegelijk: een soort globaal bewustzijn --- volledig en simultaan --- van alles.... Zie je, terwijl 'ik opsteeg' (men is verplicht om 'rijzen' en 'neerdalen' te zeggen, want anders zou men het nooit kunnen begrijpen), terwijl 'ik opsteeg' om dit allerhoogste Bewustzijn te bereiken, werd de hele rest vernietigd, er was alleen Dat. Toen het allerhoogste Bewustzijn gerealiseerd was, bleef het de HELE tijd, voortdurend, helemaal tot het eind, het bewoog niet, maar ondertussen begonnen de andere centra de een na de andere te ontwaken. En ieder ontwaakt centrum nam zijn plaats in, maar nam niets weg, zowel van wat eerder was gekomen, als van wat op het punt stond om te komen, zodat toen ik het eind bereikte, alles samen een simultaan geheel was --- het Allerhoogste Bewustzijn.' Toen Satprem vroeg, of dit Allerhoogste Bewustzijn het 'Nieuwe Bewustzijn' was, antwoordde Moeder, 'Niet "nieuw!" Men kan niet "nieuw" zeggen --- Allerhoogst Bewustzijn.'

²⁶ Deze volledige ervaring en Moeder's hardnekkigheid, dat alles gebeurd was 'zonder bewegen,' anders dan de ervaring van de opstijging van de Kundalini, suggereert, dat het supramentale bewustzijn, dat verzegeld is in de diepten van de cellen, op de een of andere manier tevoorschijn komt en door alle lagen gaat, totdat de verbinding gemaakt is met het meest materiële lichaamsbewustzijn.

Deze neerdalende reorganisatie eindigde precies, toen de klok een uur sloeg. Op dat moment wist ik, dat ik in trance moest gaan om het werk te vervolmaken, maar tot dan was ik klaar wakker.

Dus slipte ik in trance.

Ik kwam twee uur later uit deze trance, om 3 a.m. En gedurende deze twee uren zag ik... met een nieuw bewustzijn, een nieuwe visie, en boven alles een NIEUW VERMOGEN --- ik had een visie van het volledige Werk: alle mensen, alle dingen, alle systemen, alles ervan. En het was... het was verschillend in verschijning (dit komt alleen, omdat verschijningen afhangen van de behoeften van het moment), maar het verschilde hoofdzakelijk IN VERMOGEN --- Een aanzienlijk verschil. Aanzienlijk. Het vermogen zelf was niet langer hetzelfde.²⁷

Een waarlijk ESSENTIËLE verandering in het lichaam heeft plaatsgevonden.

Ik zie dat het lichaam zal moeten --- hoe zal ik het uitdrukken?... Het zal zich moeten laten wennen aan dit nieuwe Vermogen. Maar in essentie is de verandering tot stand gebracht.

Het is niet... het is ver, erg ver van de uiteindelijke verandering, er moet veel meer gedaan worden. Maar we zouden kunnen zeggen, dat het de bewuste en totale aanwezigheid is van de supramentale Kracht in het lichaam.

(stilte)

Toen ik vandaag opstond, ging ik over dit alles voor mijzelf, en mijn eerste instinct was om er niet over te spreken, om te observeren en te zien, wat er zou gebeuren; maar toen ontving ik een onderscheiden en precies Commando om het jullie deze morgen te vertellen. De ervaring moest, precies zoals het gebeurd is, opgeschreven worden, opgeslagen in zijn exacte vorm.

Er is nu in het lichaam een erg duidelijke... niet alleen een zekerheid, maar een *gevoel*, dat een zekere almacht niet ver weg is, en dat zeer spoedig, wanneer het ziet ('het' ziet... 'het'! Er is alleen een 'Het' in deze hele affaire, die noch 'hij,' noch 'zij,' is, noch...), wanneer het ziet, dat er iets moet zijn, zal het er automatisch zijn.

Er is nog een lange, lange weg te gaan. Maar de eerste stap op de weg is genomen.

* * *

(Kort naderhand, betreffende een ongebreidelde griepepidemie.)

Er is een verschrikkelijke epidemie in het land --- een drievoudige epidemie.

²⁷ Later voegde Moeder toe: 'Het Vermogen, dat aan het werk was, was niet langer het vermogen, dat eerder aan het werk was geweest.'

Komt er een bediende naar je huis?... Is niemand ziek in zijn familie? Omdat het gebeurt, dat zij hun baan niet willen verliezen of hun salaris, dus zij waarschuwen je niet. Zij zouden de pokken kunnen hebben of de mazelen of de waterpokken, en zij nemen niet de minste zorg om hun kleding te wassen of om te wisselen; ze komen naar je huis en natuurlijk brengen zij de ziekte mee. Dus blijft het aantal gevallen zich vermenigvuldigen en vermenigvuldigen. Ik had Pavitra willen vertellen om voorzichtig te zijn met dat kleine karakter, dat voor hem werkt --- zelfs gewoonlijk houd ik er niet van om hem hier te zien rondrennen. Het is vreemd, hoe het de atmosfeer bezoedelt --- oh, je kunt het je niet voorstellen! Bijna zij allemaal, bijna allemaal!

Het is niet allemaal hetzelfde als in het Westen, in Europa of Amerika, helemaal niet. Eigenlijk zijn de mensen in die landen gemaakt van dezelfde substantie als wij. Maar hier is dat niet het geval, omdat het gedurende eeuwen nooit veranderde --- een Brahmin bleef bijvoorbeeld altijd een Brahmin, een Kshatria was altijd een Kshatria. Het bleef in de familie, in de zin, dat in iedere kaste de dienaren --- vaak arme verwanten --- tot dezelfde kaste behoorden. Vanuit een sociaal standpunt zou dit niet zo plezierig hebben kunnen zijn, maar zover als het de atmosfeer betrof, was het zeer goed. Dit werd echter veranderd, eerst door de Moslim invasie, en toen speciaal door de Britten.

De Britten, zie je, werden alleen gediend door de paria's (in feite zijn het wij Europeanen, die hen zo genoemd hebben!). Maar zij waren feitelijk geen paria's door geboorte, zij werden paria's uit GEWOONTE.

Ik heb het probleem van erg dichtbij bestudeerd, omdat, wanneer je uit Europa komt, breng je al je Europese ideeën met je mee en je weet niet, of begrijpt niets over de manier, hoe het werkelijk is. Ik kwam onmiddellijk in contact met Brahmin dienaren en paria dienaren, maar ik wist niet dat enkele Brahmins waren en anderen paria's, niemand had me iets verteld; het hing van de mensen af, waarmee ik was en de plaatsen, waar ik naar toe ging. Maar het contact, de atmosfeer (*gebaar van vinger ronddraaien in de lucht*).... Weet je, ik hoefde ze zelfs niet fysiek aan te raken! Er was een zodanig verschil, dat ij Sri Aurobindo vroeg, 'Maar wat is het?' Dus het legde alles aan me uit.

Zie je, deze 'paria's' waren oorspronkelijk mensen, die hun heerlijkheid (hun plezier) in vuiligheid en in valsheid namen, in misdaad, in geweld en beroving --- het was een vreugde voor hen. Zij hadden kasten onder zichzelf; er is nog steeds een kaste van struikrovers dichtbij --- ik ben eens naar hun dorp gegaan om te kijken --- mensen, die altijd een dolk bij hen houden, zij houden ervan om met dolken te spelen. Zij stelen niet zozeer uit behoefte, als uit plezier. En smerig --- zij verafschuwen zindelijkheid! En zij zullen liegen, zelfs als zij zichzelf vijftien minuten later moeten tegenspreken, voor het loutere genoegen van het liegen.

Wat een atmosfeer creëert het!... Het is tastbaar (*Moeder draait haar vinger in de lucht*).

Ik had een vrouw hier bij me, die tussen die mensen geboren was. Zij was geadopteerd door Thomas (de Franse musicus, die de komische opera, *Mignon* componeerde). Zij waren naar India gekomen en vonden dit kleine meisje, dat in die tijd erg jong was; ze was alleen dertien, nogal mooi en aardig. Dus namen ze haar mee terug naar Frankrijk met hen als een nanny en behandelden haar als een van haar eigen kinderen. Er werd voor haar gezorgd, onderwezen, alles gegeven, absoluut als iemand van de familie behandeld, bleef zij daar gedurende twintig jaar. Bovendien was zij begiftigd met helderziendheid en kon de toekomst voorspellen door handen te lezen, dat zij erg goed opmerkelijk goed deed. Zij werkte zelfs een tijd in een café, de Moulin-Rouge of een overeenkomstige plaats, als een 'Hindoe Waarzegger'! Wat was zij een maharani, met haar magnifieke juwelen --- en ook mooi. In het kort, zij had volledig haar oude gewoonten achter zich gelaten.

Toen keerde zij terug naar India en ik nam haar bij me op. Ik ging door met haar bijna als een vriend te behandelen en ik hielp haar om haar gaven te ontwikkelen.... Mon petit,²⁸ hoe smerig werd zij, liegen en stelen, en absoluut onnodig --- zij had geld, zij werd goed behandeld, ze had alles, wat zij nodig had, ze at, wat wij deden --- er was absoluut geen reden! Toen ik haar uiteindelijk vroeg, 'Maar waarom, waarom!?' (zij was niet langer jong op dit punt), antwoordde zij, 'Toen ik hier weer terugkwam, nam het me weer in zijn greep; het is sterker dan ik ben.' Dat was een openbaring voor me! Deze oude gewoonten waren ondoordringbaar voor onderwijs.

We denken, dat deze mensen zijn op de manier, dat zij zijn, omdat de omgeving slecht is, het onderwijs armoedig, de condities moeilijk zijn --- het is niet waar! In de universele economie van dingen VERTEGENWOORDIGEN zij een zeker type kracht en vibratie. Het zal ofwel opgelost worden of getransformeerd. Getransformeerd? Maar misschien is dat.... Het zou kunnen verdwijnen met de vijandige krachten. Misschien zal het, wanneer alles getransformeerd is, verdwijnen --- Ik weet niet, wanneer.

In ieder geval deed ik werkelijk mijn best, met al het vermogen, dat ik had, alle kennis, die ik had, omdat ik veel om dit meisje gaf, het was helemaal geen kwestie van liefdadigheid, ik vond haar erg interessant. Maar ik keek toe --- met werkelijk een soort verschrikking --- hoe dit verleden haar iedere dag steeds meer in bezit nam, totdat we uiteindelijk verplicht waren om haar weg te sturen, om haar te vertellen, 'Ga.' Ja, ik begrijp het,' antwoordde zij, 'Ik kan hier niet blijven.'

Zij leefde in Frankrijk van de leeftijd van dertien, met alles, wat de mensen voor haar deden! (Het was Ambroise Thomas, herinner ik me nu. Zij waren zo aardig voor haar.) En natuurlijk had zij erg goede manieren opgepikt --- de uiterlijke verschijningen waren er allemaal.

²⁸ Moeder adresseerde Satprem frequent als 'mon petit' of 'petit,' termen van liefkozing, die zij gebruikte voor erg weinig andere mensen. We zijn jammer genoeg niet in staat geweest om Engelse equivalenten te vinden, die de nuances vangen van Moeder's eenvoudige 'petit' en 'mon petit' en dus hebben we besloten om hen te laten in het oorspronkelijke Frans, waar ook zij verschijnen.

Dit alles is om je alleen te vertellen, dat sommige contacten niet erg gunstig zijn. En ik begrijp het volledig goed: Ik kon nooit tolereren, dat zulke mensen mijn kamer binnenkwamen --- soms zou het me uren en uren nemen om dingen recht te zetten!

We moeten voorzichtig zijn.

Er was een tijd, toen we hier een minimum aan dienaren hadden en zij bleven altijd apart --- we hadden nooit een epidemie. Ik weet niet, gedurende hoeveel jaren het was --- jaren en jaren, terwijl Sri Aurobindo hier was --- we hadden nooit een enkel geval van een epidemische ziekte. Het begon, toen mensen hier begonnen te komen met kinderen; noodzakelijkerwijze brachten zij hun bedienden met hen mee, die naar de bazaar gingen en zelfs naar de film en hier en daar. Toen kwam alles naar binnen.

Maar nu is de situatie slecht. Er zijn zo iets als dertig gevallen van mazelen, vier of vijf van pokken en enige waterpokken ook. Je moet voorzichtig zijn. Ik heb je in goede gezondheid nodig, anders moeten we met alles stoppen!

Er zijn plaatsen, waar het zo gebeurt: alles stopt plotseling --- geen school meer, geen post, geen treinen meer. Ik herinner me een arm klein dorp in Japan, waar ze een griepepidemie hadden, de eerste van zijn soort. Zij wisten niet, wat het was en het hele dorp werd ziek. Het was winter, het dorp werd ingesneeuwd en er was geen communicatie meer met buiten (de post kwam alleen eenmaal iedere vijftien dagen). De postbode arriveerde... en iedereen was dood, begraven onder de sneeuw.

Ik was daar in Japan, toen het gebeurde.

Een kleine vallei met sneeuw --- niemand overgebleven.

Januari 27, 1961

*(Op de moralistische reacties van iemand, die dacht, dat zekere handelingen
God 'boos maakten':)*

Zij zijn alleen te gretig om te geloven, dat God boos met hen kan worden! Ik probeer deze notie, zoveel als ik kan, te verdrijven, omdat het niet waar is --- het is niet waar.

(lange stilte)

Deze keer is werkelijk iets bereikt.

Sinds de laatste ervaring [Januari 24] zie ik het dagelijks. De volgende dag was ik, waarschijnlijk door redenen, die verbonden zijn met de lichaam's ontwikkeling en aanpassing, nogal serieus ziek --- wat gewoonlijk 'pijnlijk ziek' wordt genoemd: het lichaam leed veel, of ZOU veel geleden HEBBEN, wanneer het in haar eerdere normale bewustzijn was geweest. Daar zag ik het verschil --- een fantastisch verschil!

Ik was volmaakt bewust (wanneer ik nu 'ik' zeg, refereert het naar mijn lichaam, ik spreek niet over het hele hogere bewustzijn), het lichaam was volmaakt bewust van haar lijden, de reden van haar lijden, de oorzaak van haar lijden, alles --- en het leed niet. Begrijp je, de twee percepties waren er samen: het lichaam zag de aandoening, zag het lijden juist, zoals het het een paar weken eerder gevoeld zou hebben, het zag dat allemaal ('zag,' 'wist'... ik weet niet, hoe ik het uit moet drukken --- het was bewust, *het was gewaar*) en het leed niet. *De twee gewaarzijn*en waren absoluut simultaan.

Er is nu een soort ERG PRECIEZE kennis van het hele innerlijke mechanisme voor alle dingen --- en wat materieel gedaan moet worden. Dit ontwikkeld zich, zoals een bloem opbloeit: je ziet een blaadje openen en dan een andere en dan een andere; het gaat zo langzaam door, terwijl het haar tijd neemt. Het is hetzelfde proces voor het Vermogen.

Om dit te illustreren, kwam er iets interessants op --- gisteren, denk ik. (Al deze ervaringen komen om mij het verschil te laten zien, alsof om bewijs te geven van de verandering.) Iemand had een droom gehad over me, die hem ingefluisterd is door de tegenwerkende krachten om speciale redenen (ik zal niet in details treden). Hij was er erg door aangedaan, dus schreef hij de droom op en gaf het aan me. Ik droeg de brief samen met alle andere, zoals ik gewoonlijk doe, maar plotseling wist ik, dat ik het onmiddellijk moest lezen, ik las het. Toen zag ik het helemaal met een zodanige helderheid, precisie, accuraatheid: hoe het tot stand was gekomen, hoe de droom geproduceerd was, het effect ervan --- de hele werking van alle krachten. Terwijl ik doorlas en het zich ontvouwde, deed ik, wat voor hem nodig was (hij was de hele tijd aanwezig) om ongedaan te maken, wat de tegenwerkende krachten gedaan hadden. Toen, aan het eind, toen ik klaar was, alles had gezegd, uitgelegd, waar het allemaal over ging en wat gedaan moest worden, kwam iets, dat ZO CATEGORISCH was in me (ik kan een zodanige ervaring niet onder woorden brengen, het is, wat ik het 'verschil' noem in vermogen: iets categorisch). Ik nam de brief, uitte een paar woorden (die ik niet zal herhalen) en zei, 'Zie je, het zit zo: zoveel, wat dat betreft, 'en ik scheurde de brief een eerste keer. 'Dan, dat is daarvoor, 'Ik scheurde het een tweede keer... enzovoort. Ik scheurde het vijf keer en de vijfde keer zag ik, dat hun vermogen vernietigd was.

Ik heb deze dingen eerder gedaan --- het is een kennis, die ik al had --- en het had altijd zijn effect, als ik hen deed; het is niet, dat ik van machteloosheid naar vermogen overga, helemaal niet. Maar het is een soort... ja, iets definitiefs, absoluuts --- een soort absoluut in visie, in kennis, in actie en

BOVENAL in vermogen --- een soort absoluut, dat geen obstakels en weerstanden hoeft te veroveren, maar de weerstand automatisch VERNIETIGD. Toen zag ik, dat iets werkelijk veranderd was.

(Na een uitweiding gaf Moeder een ander voorbeeld van de verandering:)

Ik vertelde je iets, betreffende het vermogen van de wil, is het niet?...

Wel, gisteren zag ik R. Hij stelde me vragen over zijn werk en in het bijzonder over de kennis van talen (hij is een leraar, weet je, en erg familiair met de oude tradities). Dat bracht me in contact met die hele wereld en ik begon met hem een beetje te spreken over wat ik al tegen jullie gezegd had, betreffende mijn ervaring met de Vedas. En alles tegelijk, op dezelfde [absolute] manier, als ik je vertelde, toen ik in contact met die wereld kwam, leek een heel domein zich te openen, een heel gebied van kennis vanuit het standpunt van talen, van het Woord, van de essentiële Vibratie, die vibratie, die in staat zijn om het supramentale bewustzijn te reproduceren. Het kwam allemaal, zo helder, zo helder, lumineus, onbetwistbaar --- maar jammer genoeg was er geen bandrecorder!

Het was over het Woord, het oorspronkelijke geluid. Sri Aurobindo spreekt erover in *Savitri*: de essentie van het Woord en hoe het zich uit zal drukken, hoe het de mogelijkheid binnen zal brengen van een supramentale expressie, dat de plaats in zal nemen van talen.... Ik begon met hem te spreken over de verschillende talen, hun beperkingen en mogelijkheden; en ik waarschuwde hem tegen de deformaties, die opgelegd worden aan talen met het idee om hen een flexibeler middel te maken om iets anders uit te drukken. Ik vertelde hem, hoe volledig ridicul het allemaal was, en dat het helemaal niet correspondeerde met de waarheid. Toen begon ik beetje bij beetje op te stijgen naar de Oorsprong. Dus ik had gisteren weer dezelfde ervaring: en hele wereld van kennis, van bewustzijn en van ZEKERHEID --- die de minste mogelijkheid uitsluit van contradictie, discussie, of oppositie, de mogelijkheid BESTAAT NIET, het bestaat niet. En het denkvermogen was absoluut stil en onbeweeglijk, terwijl het luisterde met klaarblijkelijk plezier, omdat deze dingen nooit eerder in mijn bewustzijn waren gekomen; ik was nooit bezorgd geweest over hen op die manier. Het was volledig nieuw --- niet nieuw in principe, maar volledig nieuw in actie.

De ervaringen vermenigvuldigen zich.

Een geluid, dat de supramentale Kracht binnen kan brengen?

Ja. Terwijl ik sprak, zie je, ging ik terug naar de oorsprong van geluid (Sri Aurobindo beschrijft het erg helder in *Savitri*: de oorsprong van geluid, het moment, wanneer wat we 'het Woord' noemde, een geluid wordt). Dus ik had een soort perceptie van het essentiële geluid, voordat het een materieel geluid wordt. En ik zei, 'Wanneer dit essentiële geluid een materieel geluid wordt, zal het geboorte geven aan de nieuwe expressie, die de supramentale wereld zal zijn.' Ik had de ervaring zelf op dat moment, het kwam direct. Ik sprak in het Engels en Sri Aurobindo was concreet, bijna tastbaar, aanwezig.

Nu is het weggegaan.

(*stilte*)

Oh, een ander klein voorbeeld. Je kent die foto's, die ik uitgedeeld had op de 21ste voor de Saraswati Puja) Amrita vertelde me, dat hij ze ging sturen naar X,²⁹ maar ik vertelde hem, 'Nee, doe geen moeite.' (De 21ste was een verschrikkelijke dag voor me. Al de *dasyus* van de wereld waren in competitie tegen me, om te proberen me te stoppen --- ik begreep dit naderhand, toen ik die dingen zag.³⁰ 'Dus dat is, wat het is!' Ik zei tegen mijzelf, 'Dat was er aan het gebeuren!') Toen, na de nacht van de 24ste ging ik naar beneden voor de *balkon-darshan*³¹ met een zodanige vierkante zekerheid --- weet je, kubiek: een zodanige kubieke zekerheid --- en ik zei tegen Amrita, 'Je kunt hem die foto's vandaag sturen,' zonder een uitleg, zonder een woord, met niets dan een gevoel van zekerheid, een soort definitief en absoluut DAT IS, HOE HET IS.

En dat is een verandering, waarlijk een verandering.

Januari 29, 1961

Mijn benen zijn vermoeid....

(*Moeder kijkt naar T's vragen over Sri Aurobindo's Aphorisms.*)

53 --- De ruzies van religieuze sekten zijn als het betwisten van potten, die alleen toegestaan zal worden om onsterfelijk makende nectar te bevatten. Laat ze redetwisten, maar het ding voor ons om de nectar krijgen uit welke pot dan ook en onsterfelijk te verkrijgen.

Wat is deze nectar van onsterfelijkheid?

Dit bewustzijn van onsterfelijkheid... is ONS bewust worden van de werkelijkheden, waar onsterfelijkheid bestaat; maar om onsterfelijkheid te

²⁹ De tantrische guru.

³⁰ De Vedische of pre-Vedische ervaring van de kunstmatige orkaan en de roze marmere badkuip.

³¹ *Balkon-darshan*: tot 1962 verscheen Moeder iedere morgen op het balkon op de eerste etage om gezien te worden door de leerlingen, die zich verzameld hadden op de straat beneden.

brengen in het fysieke bewustzijn vereist niet alleen een transformatie van het fysieke bewustzijn, maar ook een transformatie van de fysieke substantie. Dus...

* * *

(Betreffende de laatste conversatie, waar Moeder sprak over het essentiële Geluid, of het 'Woord' van de Vedische Rishis.)

Ik beloofde Nolini, dat ik hem dit zou laten zien.

Ja Moeder, dit is een probleem... Vaak, wanneer u me dingen vertelt van een zodanig belang, voel ik, dat ik van hen nogal egoïstisch voordeel heb --- kunnen zij nu en dan aan Pavitra getoond worden? Wilt u ze absoluut vertrouwelijk houden, of mag ik ze af en toe aan Pavitra laten zien?

Het hangt er vanaf.... Je kunt Sujata vertellen, wat je ook wilt.

Ik heb nooit iets gezegd. Ik zeg nooit een woord.

Je kunt haar alles vertellen, wat je wilt, het maakt niet uit --- vertel haar alleen om het voor zichzelf te houden.

Maar anders.... Sommige dingen, die je opschrijft, leg ik alleen maar weg. Maar sommige laat ik aan Nolini zien (van allen is Nolini degene, die ze het best kan begrijpen). Ik geef hem zekere dingen te lezen, maar anders, nee. Het is volledig verschillend tussen ons, zoals ik je vertelde --- volledig verschillend. Wanneer je er voordeel van hebt, zoveel te beter! Wanneer het je in je innerlijke ontwikkeling helpt, goed, ik heb geen bezwaar --- integendeel. Het is nogal natuurlijk, de natuurlijke consequentie van onze ontmoetingen.

Maar, wanneer je voelt, dat, wanneer je met Sujata spreekt, iets haar zou kunnen helpen, dan heb ik geen bezwaar, dat je het aan haar vertelt --- zeg eenvoudig, dat het tussen jullie twee is.

Tot zover heb ik niets gezegd. U weet, hoe ik ben: ik blijf stil, ik zeg geen woord.

Oh, ja, dat is het beste. Omdat men absoluut gewaar moet zijn.... Maar, zoals ik gezegd heb, met haar heb ik geen bezwaar.

* * *

Een korte tijd later:

Het gaat door. Nu zijn ze begonnen om mijn benen aan te vallen --- zij moeten altijd iets nieuws vinden!

Geven uw benen u moeilijkheden?

Gedurende een lange tijd. Het begin in het midden van November. Ik zag het symbool ervan alleen kort geleden,³² maar de strijd zelf is aan de gang geweest sinds midden November.

(*stilte*)

Je zou hier niet teveel van moeten lijden.

Ik voel allerlei soorten....

Ja, ja, natuurlijk, het is onvermijdelijk. Maar je moet kalmte oproepen, dat is het enige.... Het blijft steeds van alle kanten komen; maar, wanneer je voelt, dat dingen slecht gaan, wanneer je niet op je gemak bent, of behoorlijk opgewonden, dan moet je je herinneren om kalmte op te roepen.

Maar het gaat over u, gericht tegen u, allerlei soorten suggesties, die me.... maken.

Dat wil je van mij afhouden. Ja, ik weet het erg goed. Het is zo voor iedereen, niet alleen voor jou.

We moeten helemaal tot het einde doorgaan, dat is alles --- er is niets anders te doen.

Januari 31, 1961

(Betreffende de ervaring, gerelateerd aan Januari 24, van de Supramentale Kracht, die de activiteit reorganiseert van ieder centrum van bewustzijn. De ervaring eindigde in een diepe trance: 'Ik slipte in trance...')

Ik verwaarloosde om iets erg belangrijks te zeggen.

Op het moment, dat ik uit trance kwam, had ik een erg concrete, positieve perceptie (geen mentaal begrijpen, het kwam niet van het wezen's intellectuele gedeelte, het deel, dat alles begrijpt en uitlegt en gesymboliseerd is, denk ik, door Indra; het was op geen enkele manier overgebracht door die hogere intelligentie, het was niet mentaal). Een soort perceptie (niet werkelijk een gewaarwording, het was meer dan een gewaarwording) van de bijna totale onbelangrijkheid van de externe, materiële uitdrukking van de lichaam's conditie: het bewustzijn VAN HET LICHAAM was absoluut onverschillig voor externe, fysieke tekenen, of zij nu zus of zo waren (het LICHAAM'S bewustzijn

³² Ervaring van Januari 22 (de kunstmatige orkaan).

de identiteit had ervaren). En dit lichaamsbewustzijn had de perceptie van de EXTREME RELATIVITEIT van de meest materiële uitdrukking.

Ik vertaal het om mijzelf begrepen te maken --- het was zo niet in de tijd van de ervaring. Veronderstel, bijvoorbeeld, dat er hier of daar een verstoring was in het lichaam, niet werkelijk een ziekte (omdat ziekte een of andere belangrijke innerlijke factor inhoudt, zoals een aanval of de noodzaak voor een of andere transformatie, veel verschillende dingen), maar de uiterlijke uitdrukking van een verstoring, zoals gezwollen benen of een verkeerd werkende lever --- geen ziekte, een verstoring, een functionele verstoring. Wel, het was allemaal volkomen onbelangrijk. HET VERANDERT OP GEEN ENKELE MANIER HET WARE LICHAAM'S BEWUSTZIJN. Ofschoon we de gewoonte hebben om te denken, dat het lichaam erg verstoord wordt, wanneer het ziek is, wanneer iets verkeerd gaat, is het niet zo. Het wordt niet verstoord op de manier, die wij begrijpen.

Wat wordt dan verstoord, wanneer het niet het lichaam is?

Oh, het is het fysieke denkvermogen, dit stupide denkvermogen! Het maakt al de moeilijkheden, altijd.

Is het helemaal het lichaam niet?

Nee! Het lichaam is ERG verdurend.

Wat lijdt er dan?

Lijden komt ook door het fysieke denkvermogen, omdat, als deze entiteit tot rust gebracht is, we niet meer lijden --- precies, wat met mij gebeurt is!

Het fysieke denkvermogen, zie je, maakt gebruik van de zenuwsubstantie; wanneer we het terugtrekken van de zenuwsubstantie, voelen we niet langer iets, want dat geeft ons de perceptie van gewaarwording... We weten, dat er iets verkeerd is, maar we lijden er niet langer onder.

Dit was een erg belangrijke ervaring. Naderhand (speciaal gisteren na de middag en deze morgen), begon ik me geleidelijk te realiseren, dat deze soort gelijkmoedige onthechting de ESSENTIËLE conditie is voor de totstandkoming van de ware Harmonie in de meest materiële Materie --- de meest externe, fysieke Materie (*Moeder knijpt in de huid van haar hand*).

Deze ervaring is als een fase geweest --- een onmisbare fase voor de totstandkoming van deze volledige onthechting; een onmisbare fase, zodat de harmonie van het lichaamsbewustzijn (die kwam met de lichaam's ervaring van het Goddelijke) het effect ervan zou kunnen hebben op het meest externe, oppervlakkige deel van het lichaam.

(stilte)

Dit is de logische consequentie van het onderzoek, dat ik nu gedurende een lange tijd gedaan heb, naar de oorzaak van ziekten en hoe hen te boven te komen.

Dit zou opgeschreven moeten worden, omdat het belangrijk is. Het heeft zoveel belangrijker voor me geleken gedurende deze laatste twee dagen. Sinds gisteravond was er een hele serie ervaringen, en deze morgen kwam ik tot een zekere conclusie, waarvan het beginpunt, realiseerde ik me, die ervaring was, die ik had, toen ik uit de trance kwam....

De rest zal later komen.

Het was juist het moment, toen ik uit trance kwam, om 3 a.m. --- Ik kwam er daarmee uit³³; het was het eerste contact. Ik had vergeten om dit tegen je te vertellen, omdat het alleen zeer recent belangrijkheid op zich nam.

* * *

(Een beetje later, betreffende de Saraswati Puja foto's, die Moeder eerst weigerde naar X te sturen op de 21ste, maar toen besloot om hen op de 25ste te sturen, met een soort imperatieve 'kubieke zekerheid'.)

X heeft geantwoord. Hij zij zoiets als dit, dat Amrita vertaalde: 'Ik heb de foto's ontvangen. Het is een...' Ik weet niet, of hij 'verlichting' of 'vlam,' zei, die opsteeg naar de Waarheid, die leidt naar de Waarheid.' Dat is de indruk, die het aan hem gaf: dat het ergens naar toe leidde.

Dat is goed --- hij ontving het, zoals ik het stuurde.

Maar zou het werkelijk een verschil gemaakt hebben om deze foto's eerder op de 21ste te sturen, zoals Amrita wilde, dan later?

Ah, ja! (Hoe het uit te leggen?...) Op de 21ste zouden deze foto's nog een soort moeilijkheid veroorzaakt hebben in X's bewustzijn (een semibewuste moeilijkheid), door alle obstakels, alle contradicties, alles, dat kwam, om een gevecht op te zetten --- hij is erg gevoelig voor deze dingen en ik wilde hem niet in contact brengen met die werkelijkheid. Later, echter... hebben zij een goede duim op het hoofd gekregen (*Moeder slaat abrupt beide handen naar beneden*) en hielden zich stil. Toen zei ik, 'Goed, nu kun je ze sturen.'

Ik vermijd altijd om hem in contact te brengen met de werkelijkheid van conflicten en contradicties, omdat hij extreem gevoelig is en het moeilijkheden voor hem veroorzaakt. Daarom zei ik, 'Nee, doe geen moeite.' Naderhand was het goed!

(stilte)

³³ Dat == de perceptie van de bijna volledige onbelangrijkheid van de externe, materiële expressie van de lichaam's conditie.

Nu ben ik begonnen om deze hymnen te lezen³⁴ Oh, nu begrijp ik het! Al deze obstakels waren een voorbereiding, recht van Sri Aurobindo. Nu begrijp ik het! (Wat ik bedoel met 'begrijp,' is, dat het een hulp is om vooruitgang te maken.) Ik begrijp de natuur van zekere obstructies en zekere moeilijkheden, en wat zekere krachten toestaat om elkaar tegen te werken --- ik begrijp het nogal helder.

Ik heb zover alleen twee hymnen gelezen. In de tijd, dat ik het einde bereik... zal ik waarschijnlijk iets gevonden hebben.

* * *

(Na het werk begint de Moeder te spreken over haar vertaling van 'The Synthesis of Yoga'.)

Enkele dagen geleden had ik een ervaring, die hieraan gerelateerd is. Gedurende enige tijd ben ik niet in staat geweest om te werken, omdat ik onwel was en mijn ogen erg moe was. En twee of drie dagen geleden, toen ik met de vertaling ophield, realiseerde ik me plotseling, dat ik het nogal verschillende zag! Er was iets gebeurd gedurende die dagen (hoe het neer te zetten?)... de positie van het vertaalwerk in relatie met de tekst was verschillend. Mijn laatste zin was alles, dat ik bij me had, omdat ik mijn papieren opberg, terwijl ik doorga, dus ik ging er naar terug samen met de Engelse zin. 'Oh, kijk!' zei ik, 'Zo gaat het!' En ik maakte alle correcties nogal spontaan. De positie leek werkelijk verschillend.

Het is nog niet perfect, er wordt nog aan gewerkt, maar toen ik het overlas, zag ik, dat ik werkelijk voorbij het stadium was gegaan, waar men een correspondentie probeert te vinden met wat men leest, een passende uitdrukking, die voldoende dicht bij de oorspronkelijke tekst is (dat is de toestand, waarin ik eerder was). Nu is dat niet meer zo! De vertaling lijkt spontaan te komen: dat is Engels, dit is Frans --- soms erg verschillend, soms erg dichtbij. Het was nogal interessant, want je weet, dat Sri Aurobindo sterk aangetrokken was tot de Franse taal (hij zijn gewoonlijk, dat het een veel beter, veel helderder en veel krachtiger Engels creëerde dan de Saxon structuur), en vaak, terwijl hij in het Engels schreef, gebruikte hij nogal spontaan de Franse syntax. Wanneer het zo is, past de vertaling zich natuurlijk aan --- je krijgt de indruk, dat het bijna in het Frans was geschreven. Maar wanneer de structuur Saxon is, gebeurde het, dat een Frans equivalent naar me toe kwam; maar nu is het bijna, alsof iets dirigeerde: 'Dat is Engels, dit is Frans.'

Het was er, het was duidelijk; maar het is nog niet permanent. Er begint iets. Ik hoop, dat het tot stand gebracht zal gaan worden op korte termijn en dat er geen vertaalmoeilijkheden zullen zijn.

Ondertussen ben ik geïnteresseerd om te zien, hoe het functioneert in je denkvermogen.... ik denk, dat na enige tijd --- misschien niet te lang vanaf nu

³⁴ De Vedische hymnen, vertaald door Sri Aurobindo (cf. *On the Veda*, Cent. Ed., X.241, ff.).

--- we in staat zullen zijn om dit werk samen te doen op een interessante manier....

*De moeilijkheid is het tijtekort. Er is niet genoeg tijd!*³⁵

Oh, ja, dit is erg, erg vervelend, mijn kind! Je hoeft het me niet te vertellen! Ik heb nooit in mijn leven genoeg tijd gehad. Wat ik ook doe, of ik met iemand spreek, iets organiseer, een bijzonder werk doen, de tijd is altijd tekort, en ik heb het gevoel, 'Oh, als ik dat alleen stilletjes kon doen!' Alles, het maakt niet uit wat, wordt interessant, wanneer het kalm gedaan wordt, met de juiste attitude en de juiste concentratie. Toch worden we eeuwigdurend gehaast door het volgende ding, dat voorbij komt.

Maar dit is een tekortkoming. En ik weet het, ik weet het --- ik zal de oplossing vinden. En wanneer we hebben het gevonden, zal het.... zijn.

Maar de tijd is niet elastisch! Wanneer de dagen drie uren meer in hen hadden, zou het perfect zijn!

J... a..., maar het komt, omdat we nog gebonden zijn in de meest uiterste vorm van dingen. Je kunt je het verschil niet voorstellen, dat dit maakt! Men doet HETZELFDE op exact dezelfde manier, de beweging is identiek, maar in een geval neemt het tijd, terwijl het in een ander geval dit niet doet.

Ik heb dit erg concreet ervaren. In de morgens, bijvoorbeeld, heb ik een erg korte tijd, erg beperkt en erg gefixeerd, om op het balkon te komen voor de darshan, en er zijn een aantal volledig materiële dingen, die ik eerst moet doen. Het is nogal natuurlijk om te voelen, dat tijd altijd hetzelfde moet zijn --- maar het is niet waar. Het is niet waar --- zelfs ik ben verbaasd!

Met mijn japa is het contrast hetzelfde, het is absoluut verbazend: ik voel, dat ik de woorden op dezelfde manier zeg, met hetzelfde geluid, exact hetzelfde ritme, maar in sommige gevallen, met een bijzondere innerlijke attitude, is de tijd door de klok verschillend! Toch stellen we ons desalniettemin, gebonden als wij zijn in onze fysieke Materie, voor, dat het exact dezelfde tijd genomen heeft! Dat is, wat zo vreemd is, deze buitengewone relativiteit vis-à-vis de klok.

Dit moet zijn, wat zij probeerden uit te drukken door Josua de zon stil te laten staan.

Er is daar iets..., dat gevonden moet worden. Iets buitengewoons. Hoe wonderbaarlijk zal het zijn, wanneer we het vinden!

Er zijn enkele zodanige geheimen --- ik voel ze als geheimen. En nu en dan is het, alsof aan mij een voorbeeld gegeven wordt, alsof ik verteld wordt, 'Zie je, zo is het werkelijk.' En ik ben verbluft... In gewone taal zou men zeggen,

³⁵ Nog eens was Satprem dagelijks zeven uur japa aan het doen.

‘Het is wonderbaarlijk!’ Maar het is niet wonderbaarlijk, het is iets, dat gevonden moet worden.

En we zullen het vinden!³⁶

Zo, mon petit, dat is alles.

³⁶ In de vergelijkingen van Einstein's Theorie van Relativiteit zijn hoeveelheden, zo 'onveranderlijk' als de massa van een lichaam, de frequentie van een vibratie, of de tijd, die twee gebeurtenissen scheidt, verbonden met de snelheid van het systeem, waar de gebeurtenis plaats vindt. Recente experimenten in de buitenruimte hebben toegestaan, dat de geldigheid van Einstein's vergelijkingen geverifieerd konden worden. Dus een klok op een satelliet in constante rotatie om de Aarde zal zestig seconden meten tussen twee audiosignalen, terwijl een identieke klok op Aarde eenenzestig seconden meet tussen twee dezelfde signalen: tijd 'wordt langzamer' als de snelheid toeneemt. Het is als het verhaal van de tijdreiziger, die minder verouderd naar de Aarde terugkeert als zijn tweelingbroer: je gaat over in een ander 'referentiefraam.'

Het is opvallend, dat Moeder's lichaamservaringen zeer vaak parallel zijn aan de recente theorieën van de moderne fysica, alsof mathematische vergelijkingen het middel waren om in menselijke taal complexe fenomenen te formuleren, die ver liggen van onze werkelijkheid van dag tot dag, die Moeder spontaan leefde in haar lichaam --- misschien 'met de snelheid van het licht.'

Februari

Februari 4, 1961

Ik heb hier twee bloemen meegebracht. Zij hebben twee verschillende, maar toch zeer typische Indiase geuren: deze is Oprechtheid,³⁷ en deze is EENVOUD.³⁸ Ik heb altijd gevonden, dat deze (*Moeder houdt de Eenvoud omhoog*) een reinigende reuk heeft: wanneer je het inademt, ah, wordt alles schoon --- het is wonderbaarlijk! (*Moeder ademt de bloem's geur in.*) Ik genas me eens bij het begin van een verkoudheid ermee --- dit kan gedaan worden, wanneer je het krijgt, juist aan het begin. Het vult je volledig, de neus, de keel.... En deze [Oprechtheid] is juist aan het andere eind van het spectrum. Ik vind het erg, erg krachtig --- vreemd, is het niet?

Het ruikt helemaal niet lekker.

Oh, nee! Het is nogal sterk.

Het zijn grotendeels de geuren, die me de bloemen hun betekenis hebben laten geven.... Ik vind deze studies nogal interessant; het correspondeert met iets, dat werkelijk WAAR is in de Natuur.

Op een keer bracht iemand me, zonder me iets te vertellen, een takje tulsi.³⁹ Ik rook het en zei, 'Oh, Devotie!' Het was absoluut een... een vibratie van Devotie. Naderhand werd mij verteld, dat het plant is van devotie aan Krishna, toegewijd aan Krishna.

Een andere keer werd me een van die grote bloemen gebracht (die niet werkelijk bloemen zijn), die iets op maïs lijken, met lange, erg sterk geurende stengels.⁴⁰ Ik rook het en zei, 'Ascetische Zuiverheid!' Gewoon zo, van de geur alleen. Er werd later aan me verteld, dat het Shiva's bloem was, toen hij zijn *tapasya*⁴¹ deed.

Deze mensen hebben een eeuwenoude kennis --- de oude Vedische kennis, die zij behouden hebben. Met andere woorden, het is iets, dat CONCREET WAAR is: het hangt helemaal niet af van het denkvermogen, van gedachten of zelfs van gevoelens --- het is een vibratie.

Hoe is het met deze bloem, deze lange op maïs gelijkende stengel?

³⁷ *Ixora arborea* (Torch Tree)

³⁸ *Hymenanchera*, een klein geel bloempje als een miniatuur madeliefje.

³⁹ *Ocimum sanctum* (Basilicum).

⁴⁰ *Pandanus tectorius* (Keora of Screw Pine). Vervolgens noemde moeder deze bloem 'Spiritueel Parfum.'

⁴¹ *Tapasya*: ascetische of yogische discipline.

Ja, deze bloem is Shiva, die zijn *tapasya* doet.

En interessant genoeg is de geur ervan fantastisch aantrekkelijk voor slangen; het laat hen van ver komen om te nestelen in de struiken. En, zoals je weet, is het serpent het vermogen van evolutie, het is Shiva's eigen schepsel; hij zet ze altijd op zijn hoofd en rond zijn nek, omdat zij het vermogen symboliseren van evolutie en transformatie. En slangen als deze bloem; het groeit vaak dichtbij rivieren, en waar er ook een cluster van de planten is, ben je er zeker van een nest slangen te ontdekken.

Ik vind dit erg interessant, want WE hebben niet besloten, dat het zo zou zijn: dit zijn bewuste vibraties in de Natuur. De geur, de kleur, de vorm, zijn eenvoudig spontane uitdrukkingen van een ware beweging.

Wat vertegenwoordigt het serpent fysiek? Wat belichaamt het in de materiële wereld?

De vibraties van de evolutie.

Ik bedoel niet symbolisch, maar fysiek, materieel: het dier zelf.

Een formidabele concentratie van vitaliteit --- van alle dieren heeft het serpent de meeste vitaliteit. Het is enorm! En energie... progressieve energie, energie van beweging (progressief in de mechanische zin). De betekenis ervan is veranderd naar een psychologische, maar het is kracht van beweging.

Waarom lijken deze schepselen dan altijd zo kwaad voor ons?

De Christenen zeggen, dat het de geest van het kwaad is, maar dit komt door een gebrek aan begrip.

Theon vertelde me altijd, dat de ware interpretatie van het Bijbelse verhaal van het serpent in het Hof van Eden is, dat de mensheid over wilde gaan van een toestand van diergelijke goddelijkheid naar een toestand van bewuste goddelijkheid door middel van mentale ontwikkeling, gesymboliseerd door het eten van het fruit van de Boom van Kennis. En dit serpent, waarvan Theon altijd zei, dat het stralend was, alle kleuren van het prisma reflecterend, was helemaal geen geest van het kwaad, maar de kracht van de evolutie --- de kracht, het vermogen van evolutie. En het was natuurlijk, dat dit vermogen van evolutie hen het fruit van kennis zou laten proeven.

Nu was, volgens Theon, Jehovah het hoofd van de *Asura's*,⁴² de allerhoogste Asura, de egoïstische God, die alles wilde domineren en alles onder zijn controle wilde houden. En natuurlijk maakte deze daad hem woedend, want het stelde de mensheid in staat om goden te worden door het vermogen van een evolutie van bewustzijn. En daarom bandte hij hen uit het Paradijs.

⁴² *Asura*: demon van het mentale vlak, die de krachten van verdeling en duisternis belichaamt.

Ofschoon verteld op een kinderlijke manier, is er behoorlijk veel waarheid in dit verhaal, behoorlijk veel.

(stilte)

Men zou bijna kunnen zeggen, dat van alle dieren het serpent het gevoeligste is voor hypnose of magnetisch vermogen. Wanneer je het hebt (magnetisch vermogen komt van het meest materiële vitale), kan je gemakkelijk meesterschap krijgen over slangen; alle mensen, die van slangen houden, hebben het en gebruiken het om slangen hen te laten gehoorzamen.... Zo kwam ik uit mijn ontmoeting met de cobra in Tlemcen⁴³ --- ken je het verhaal? Theon had me over dit vermogen verteld en ik was er gewaar van in mijzelf, dus was ik in staat om de cobra te laten gehoorzamen en hij ging weg. Naderhand (ik heb dit verhaal ook verteld), werd ik bezocht door de Koning van Serpentes --- ik bedoel de geest de soort. Hij kwam hierna naar me toe in Tlemcen en na een ander incident, toen ik een kat hielp om een kleine adder te overweldigen (er zijn adders hier, zoals Cleopatra's, erg gevaarlijk) --- een grote roodbruine angora kat. Eerst begon het te spelen met de adder, maar werd toen natuurlijk woedend. De adder sloeg naar de kat, maar de kat sprong opzij met een zodanige snelheid, dat de adder hem miste (ik zag dit doorgaan gedurende meer dan tien minuten, het was buitengewoon). Juist als de slang voorbij schoot, zou de kat er naar slaan met al zijn klauwen uit --- en de adder werd iedere keer gekrabd, zodat beetje bij beetje het door de energie raakte, en aan het eind... stopte ik de kat om het op te eten --- dat deel was walgelijk!

Toen, na deze twee incidenten, ontving ik een visite op een nacht van de Koning van de Serpentes. Hij droeg een prachtige kroon op zijn hoofd --- symbolisch natuurlijk, maar hoe dan ook, hij was de geest van de soort. Hij had de verschijning van een cobra, en hij was prachtig! Een formidabel beest, en... prachtig! Hij zei, dat hij moest komen om een pact met mij te sluiten: ik had mijn vermogen gedemonstreerd over zijn soort, dus wilde hij tot een verstandhouding komen. 'Oké,' zei ik, 'wat stel je voor?' 'Ik beloof niet alleen, dat slangen u niet zullen verwonden,' antwoordde hij, 'maar dat zij u zullen gehoorzamen. Maar u moet me iets beloven als wederdienst: dood nooit een van hen.' Ik dacht erover na en zei, 'Nee, ik kan die belofte niet maken, omdat, wanneer ooit een van de jouwe een van de mijne aanvalt (een wezen, dat afhankelijk is van me), dan zou jouw pact met jou me niet kunnen stoppen om hem te beschermen. Ik kan je verzekeren, dat ik geen slechte gevoelens heb en geen intentie om te doden --- doden staat niet op mijn programma! Maar ik kan mezelf niet vastleggen, omdat het mijn vrijheid om te beslissen zou beperken.' Hij verliet zonder te antwoorden, dus het blijft status quo.

Ik had verscheidene ervaringen, die mijn vermogen demonstreren over slangen (niet zoveel als over katten --- met katten is het buitengewoon!). Lang geleden nam ik gewoonlijk een ritje en dan stopte ik ergens voor een wandeling. Op een dag na mijn wandeling, terwijl ik terug in de auto ging om weg te rijden (de deur was nog open), kwam er een erg grote slang uit, precies van de plaats, die ik net verlaten had. Hij was woedend en ging recht op de

⁴³ Tlemcen: een stad in noordelijk Algerije.

open deur af, klaar om aan te vallen (gelukkig was ik alleen, noch de chauffeur, noch Pavitra was er, anders...). Toen de slang nogal dichtbij gekomen was, keek ik van dichtbij naar hem en zei, 'Wat wil je? Waarom ben je hier gekomen?' Er was een pauze. Toen viel hij plat naar beneden en daar ging hij. Ik had geen beweging gemaakt, hem alleen gevraagd, 'Wat wil je? Waarom ben je hier? Waarom ben je hier gekomen?' Weet je, zij hebben een manier van plotseling terugvallen, slap worden, en prrt! Weg!

Hoeveel, hoeveel ervaringen waren er gedurende die dagen in Tlemcen! Je hebt ze zeker gehoord.... Was je er, toen ik het verhaal vertelde over de grote pad? Een enorme pad, bedekt met wratten. Nee?... De zitkamer was boven in Theon's huis (het huis was gebouwd op een heuvel) en het was verbonden door grote open deuren met een klein terras, dat bijna op de top van de heuvel zat. Ik speelde iedere dag piano in deze kamer. En op een dag, wat zag ik door de open baai ramen binnen springen dan een enorme zwarte pad --- enorm! Hij ging zitten op zijn achterwerk, precies in de ingang en blies zijn keel op: poff! poff! En gedurende de hele tijd, dat ik speelde, bleef hij daar en ging van 'poff! poff!', alsof in een staat van heerlijkheid! Toen ik stopte, keerde ik mij om en gaf hij me een laatste 'Poff! en hopte weg. Het was komisch!

Theon leerde me ook, hoe bliksem af te weren.

Is het mogelijk?

Ah, ja --- hij deed het altijd.

Maar het moet een formidabel vermogen gebruiken!

Oh (*lachend*), hij had een formidabel vermogen! Theon had een formidabel vermogen.... Op een stormachtige dag (er waren daar verschrikkelijke onweersbuien) klom hij naar een hoog terras boven de zitkamer. 'Het is een vreemde tijd om daar naar boven te gaan,' zei ik tegen hem. Hij lachte, 'Kom mee, wees niet bang!' Dus ging ik met hem mee. Hij begon enige invocaties en toen zag ik duidelijk bliksemschicht, die recht op ons afkwam, plotseling zwenken IN HET MIDDEN VAN ZIJN KOERS. Je zult zeggen, dat het onmogelijk is, maar ik zag het opzij draaien en inslaan in een boom verderop. Ik vroeg Theon, 'Deed jij dat?' Hij knikte.

Oh, die man was verschrikkelijk --- hij had een verschrikkelijk vermogen. Maar een nogal goede uiterlijke verschijning!

Heb je zijn foto gezien? Nee Ik zal het aan je moeten laten zien. Hij was een knappe man, ongeveer zestig jaar oud --- tussen vijftig en zestig.

En weet je, hoe hij mij ontving, toen ik daar arriveerde?... Het was de eerste keer, dat ik alleen reisde en de eerste keer, dat ik de Middellandse Zee had overgestoken. Toen was er een nogal lange treinreis tussen Oran en Tlemcen --- hoe dan ook, ik had het aardig in de hand: ik kwam er. Hij ontmoette mij bij het station en we vertrokken naar zijn plaats met de auto (het

was nogal ver weg). Eindelijk bereikten zijn landgoed --- een wonder! Het breidde zich uit over de heuvels, die uitkeken over de hele vallei van Tlemcen. We kwamen aan van beneden en moesten omhoog klimmen over sommige wijde paden. Ik zei niets --- het was werkelijk een ervaring vanuit materieel standpunt. Toen we in het zicht kwamen van zijn huis, stopte hij: 'Dat is mijn huis.' Het was rood! Rood geverfd! En hij voegde toe, 'Toen Barley hier kwam, vroeg hij me, "Waarom verfde je je huis rood?"' (Barley was een Franse occultist, die Theon in aanraking bracht met Frankrijk en was zijn eerste leerling.) Er was een ondeugende glans in Theon's ogen en hij glimlachte sarcastisch: 'Ik vertelde Barley, "Omdat rood goed past bij groen!"' Daarmee begon ik de gentleman te begrijpen.... We zetten onze weg de heuvel op voort, toen hij plotseling, zonder waarschuwing, zich omdraaide, zich voor me plantte, en zei, 'Nu ben je afhankelijk van mijn genade. Ben je niet bang?' Gewoon zo. Dus keek ik naar hem, lachte en antwoordde, 'Ik ben nooit bang. Ik heb het Goddelijke hier.' (*Moeder raakt haar hart aan.*)

Wel, hij werd werkelijk bleek.

Er waren allerlei soorten verhalen in het landschap, verschrikkelijke verhalen....

Op een dag zal ik zijn foto vinden en het aan jullie laten zien; hij is daar met een grote hond die hij , 'Little Boy,' noemde, een hond, die uit kon treden --- hij zou dromen en uit zijn lichaam gaan! Deze hond had een soort adoratie voor me. (Ik zou moeten noemen, dat ik op een vaste tijd in de namiddag gewoonlijk mediteerde en in trance ging. Wanneer het klaar was, dan ging naar buiten om te wandelen met Theon, en de hond kwam altijd met ons mee en kwam me gewoonlijk in mijn kamer halen.) Op een dag lag ik op de diva in trance, toen ik zijn koude snuit voelde, die mijn hand duwde om me te wekken. Ik opende mijn ogen... geen hond. Toch had ik positief, duidelijk zijn koude snuit gevoeld. Dus maakte ik me gereed, ging naar beneden en wie vond ik vast in slaap op het portaal, Little Boy --- hij was ook in trance! Hij was me komen wekken in zijn slaap. Toen ik het portaal bereikte werd hij wakker, schudde zichzelf en draafde weg.

Het was een interessant leven....

We gingen gewoonlijk wandelen in het landschap om de graftombes te zien (het was een Moslim land). Ik herinner me niet langer hun Arabische naam, maar er is altijd een bewaker bij Moslim graftombes --- een wijze, zoals de fakirs van India, een soort priester, die verantwoordelijk was voor de tombe. Pelgrims gaan daar ook naar toe. Theon was bevriend met een bijzondere wijze en zou met hem spreken en hem dingen vertellen (op deze tijden zou ik de ondeugd zien in Theon's ogen). Op een dag nam Theon me mee. (Volgens Islamitische traditie zou ik volledig bedekt moeten zijn, maar ik ging altijd weg in een soort kimono!) Theon sprak de wijze aan in het Arabisch: ik begreep niet, wat hij zei, maar de sage stond op, boog erg ceremonieel voor me en ging weg naar een andere kamer, waarna hij terugkeerde met drie kopjes gezoete mint thee (geen theekopjes, zij doen het in speciale kleine glazen --- extreem

zoete thee, bijna zoals mint stroop). De wijze keek naar me, ik was verplicht om het te nemen....⁴⁴

Het pijnboom verhaal komt ook uit Tlemcen.

Iemand had gewild om pijnbomen te planten --- Schotse zilversparren, denk ik --- en per ongeluk waren er Noorse dennenbomen gestuurd. En het begon te sneeuwen! Het had daar nog nooit gesneeuwd, zoals je je voor kunt stellen --- het was alleen enkele kilometers van de Sahara en gloeiend heet: 45 graden in de schaduw en 54 graden in de zon in de zomer. Wel, op een nacht werd Madame Theon, die in haar bed sliep, gewekt door een dwergachtig wezen --- een Noorse dwerg met een gepunte pet en gepunte slippers, opgekruld bij zijn tenen! Van top tot teen was hij bedekt met sneeuw, en het begon te smelten op de vloer van haar kamer, dus staarde zij naar hem en zei:

‘Wat doe Je hier? Je bent druipnat! Je maakt een puinhoop van mijn vloer!’

‘Ik ben hier om u te vertellen, dat we naar deze berg geroepen zijn en dus zijn we gekomen.’

‘Wie ben je?’

‘De Heer van de Sneeuw.’

‘Welaan,’ antwoordde Madame Theon, ‘Ik zal daar naar kijken, wanneer ik opsta. Ga nu weg, je bederft mijn kamer!’

Dus de kleine gnoom ging weg.

Maar toen zij wakker werd, was er een poel water op de vloer, dus het kon geen droom geweest zijn. En toen zij uit het raam keek, waren alle heuvels bedekt met sneeuw!

Het was de eerste keer. Zij hadden daar gedurende jaren geleefd, maar hadden nooit sneeuw gezien. En iedere winter daarna, zouden de hellingen bedekt worden met sneeuw.

(stilte)

Zie je, wanneer mensen in dit occulte bewustzijn zijn, is alles mogelijk --- het creëert een atmosfeer, waar ALLES, alles mogelijk is. Wat voor ons Europese gezonde verstand onmogelijk lijkt... is allemaal mogelijk.

Zij was Engels en hij.... Ik weet niet of hij Pools was of Russisch (hij was van Joodse oorsprong en moest om die reden zijn land verlaten). Maar zij waren beiden Europees.

⁴⁴ Het verhaal lijkt hier niet te eindigen, maar misschien wenste Moeder niet om verder nog iets te zeggen.

Het was een erg interessante wereld. Werkelijk, wat ik daar zag.... Wel, wanneer je eenmaal weggegaan was, zou je jezelf afvragen, 'Droomde ik?! Het leek allemaal zo fantastisch!

Maar toen ik deze ervaring opnieuw vertelde aan Sri Aurobindo, vertelde hij me, dat het nogal normaal was: wanneer je het vermogen hebt, leef je in en heb je om jezelf een atmosfeer gecreëerd, waarin deze dingen mogelijk zijn.

Omdat het allemaal hier is, maar het is alleen nog niet aan de oppervlakte gebracht.

Dus, het is tijd om te gaan en we hebben nog niet gewerkt --- ik heb weer voor de voet weg zitten praten! Doe geen moeite om alles op te schrijven; ik heb het alleen voor jou verteld, voor je persoonlijke amusement!

Maar veel dingen hier zal iedereen interesseren!

Nee. Bovendien zijn er dingen.... Er zijn dingen, waarover ik niet wil spreken, want... (en ik heb ze ook niet verteld) omdat hij me tenslotte veel leerde.

(lange stilte)

Dus, mon petit.... Sri Aurobindo zei altijd, dat het grootste obstakel voor waar begrip en deelname in het Werk gezond verstand is. Hij zei, dat de Natuur daarom van tijd tot tijd gekken creëerde! Zij zijn mensen, die niet sterk genoeg zijn om de ontmanteling te dragen van deze kleinzielige stupiditeit, die gezond verstand genoemd wordt.

Het is nu tijd om te gaan. Heb je iets te zeggen?

Soms ben ik een beetje verontrust, omdat ik niet voel, dat ik veel vooruitga of enige ervaringen heb.... Er lijkt niets te gebeuren. Het is nogal ontmoedigend en bij tijden vraag ik me af, waarom...

De laatste tijd worden de nachten doorgebracht in een onderbewuste werkelijkheid, die absoluut opgehelderd moet worden; het is precies de werkelijkheid, waar men zich hulpeloos voelt, dwaas, onwetend, volkomen zonder vooruitgang, gebonden aan allerlei soorten stupiditeit. Het moet helemaal opgehelderd worden.

Deze nachten heb ik ervaringen gehad, die, als ik niet wist, wat ik deed of als ik niet de ervaringen had gehad, die ik heb gehad, zeer ontmoedigend geweest zouden zijn: hoe eruit te komen? Zoekers hebben altijd juist dezelfde indruk gehad: dat we allemaal ongeneeslijke imbecielen zijn. En altijd dezelfde oplossing, om aan het leven te ontvluchten en aan deze dwaasheid te ontsnappen. Nu zie ik het uit een andere hoek....

Maar het is waarlijk een last.

Wel, ik ga door met het werk, en wat ik zou willen aanraden aan al diegenen met de capaciteit en de mogelijkheid om me te volgen is om kalm te blijven, niet te kniezen, niet verontrust te zijn. En als je je een beetje gedeprimeerd voelt, geef er dan geen aandacht aan; leef stilletjes van minuut tot minuut, zonder je om iets zorgen te maken --- het zal voorbijgaan. Het zal voorbijgaan....

Natuurlijk zal het, hoe kalmer en zelfverzekerd je bent, hoe sneller voorbijgaan. Dat is alles.

Ik kan je verzekeren, dat je goed vastgemaakt bent, inderdaad zeer goed; je bent automatisch gevangen in mijn hele voorwaartse beweging. Maak je dus geen zorgen. Begin je boek over Sri Aurobindo.

Maar eerst zou ik alles moeten herlezen!

Heb je dat nog niet gedaan?

In tien maanden heb ik tijd gehad om twee boeken te lezen!

Het maakt niet uit! Zet je ideeën op papier. Er zijn dingen, die je al weet, die je wil zeggen. Zet het allemaal op papier. Ik verzeker je, dat het je goed zal doen. Ik heb het recent verscheidene keren gezien en ik wilde je het vertellen: begin je boek over Sri Aurobindo! Begin waar dan ook, op welk punt ook, het midden, het eind, het begin --- het maakt niet uit! Wat je ook voelt om te zeggen, schrijf het op. Het is goed om jezelf nu zo bezig te houden, gedurende deze periode. En voor onze volgende ontmoeten kan je een beetje werken aan *The Synthesis of Yoga* en we zullen er samen naar kijken, in plaats van dat je mij altijd laat praten!... Ik heb je werk vergroot, er zal geen eind aan komen. Wanneer het zo gaat, zal er nooit een eind zijn!

Gelukkig!

Dus, mon petit, maak je geen zorgen. Je bent ZEKER, niet alleen zeker om vooruit te gaan, maar het doel te bereiken. En wat betreft dit verontruste denkvermogen, houd het bezig met het boek over Sri Aurobindo.

Adieu nu, petit, Maak je geen zorgen.

Februari 5, 1961

O mijn Heer,

*Wanneer dit zwellen van de benen nuttig is voor Uw werk, laat het zo zijn.
Maar als het alleen een effect is van mijn stupiditeit,
Bid ik vurig, dat Gij het snel zou verwijderen.*

Februari 5, 1961

Februari 7, 1961

(Moeder leest de volgende brief luid in het Engels voor, voordat zij het naar een leerling stuurt.)

‘Je vroeg me, wat je moest doen. Het zou beter zijn om te vragen, wat je moet zijn, omdat de omstandigheden en activiteiten in het leven niet veel belang hebben. Het is belangrijk op welke manier je op hen reageert.’

Hier begint het....

‘De menselijke natuur is zodanig, dat, wanneer je je op het lichaam concentreert, je ziek wordt; wanneer je je concentreert op je hart en je gevoelens, dan wordt je ongelukkig; wanneer je je op het denkvermogen concentreert, wordt je verbijsterd.’

(Lachend) En het is absoluut waar!

‘Er zijn twee manieren om uit deze precaire condities te komen.

‘Een is erg zwaar: het is ernstige en voortdurende tapasya. Het is de weg van de sterken, die er voor voorbestemd zijn.

‘De andere is om iets te vinden, dat waard is om op te concentreren, dat je aandacht afleidt van je kleine, persoonlijke zelf. Het meest effectieve is een groot ideaal, maar er zijn ontelbare dingen, die in deze categorie vallen. Het meeste kiezen mensen over het algemeen het huwelijk, omdat het het makkelijkst beschikbaar is *(Moeder lacht)*. Om van iemand te houden en van kinderen te houden, houdt je bezig en dwingt je om je eigen zelf een beetje te vergeten. Maar het is zelden succesvol, omdat liefde geen algemeen iets is.

‘Anderen keren zich naar kunst, anderen naar wetenschap; sommigen kiezen een sociaal of politiek leven, enz., enz.

'Maar ook hier hangt alles af van de oprechtheid en het doorzettingsvermogen, waarmee het gekozen pad gevolgd wordt. Omdat ook hier moeilijkheden zijn en obstakels om te overwinnen.

'Dus in het leven komt niets zonder een inspanning en een worsteling.

'En, wanneer je niet klaar bent voor de inspanning en de worsteling, dan is het beter om het feit te accepteren, dat het leven saai en onbevredigend zal zijn, en zich stilletjes aan dit feit te onderwerpen.'

Dat is voor de klagers.

(lange stilte)

En het is absoluut waar --- waar in ieder stadium, op alle niveaus. Welk niveau je ook verkregen hebt, zelfs juist de hoogste, wanneer je je daarop [het lichaam] concentreert, is het voorbij! En alle moeilijkheden beginnen, weet je, juist met die concentratie, die probeert om Licht en vermogen naar beneden te trekken --- yogische concentratie zelf.

Dus zou het lijken... dat wanneer iemand zijn individualiteit wil gebruiken, zijn lichaam, om het geheel te transformeren --- dat is, wanneer iemand zijn lichamelijk aanwezigheid wil gebruiken om te handelen op de universele lichamelijke substantie --- dan is er geen einde aan. Geen einde aan de moeilijkheden, geen eind aan de strijd... STRIJD!

(stilte)

Diegenen, die proberen om een spiritueel leven te leiden, zijn altijd vergeleken met strijders (er zijn klassieke geschriften over dit onderwerp), men moet waarlijk een *vechter* zijn --- 'vechter' is exacter dan 'strijder,' omdat je oorlog voert tegen niemand: alles voert oorlog tegen jou! Alles... (*Moeder maakt een gebaar als een lawine, die op haar valt*) en met een zodanige barbaarse oppositie!...

Ah, wel....

(stilte)

Zie je, zolang als er stromen zijn, die in je wervelen --- wervelend in het denkvermogen of het vitale --- vertel je jezelf, dat deze stromen de oorzaak zijn van alle moeilijkheden. Maar wanneer er niet langer iets is?... Wanneer er een serene en onveranderbare vrede is... maar je nog steeds meedogenloos opgejaagd wordt --- oh, met een zodanige wildheid!... Je kunt het je niet voorstellen.

Sinds het midden van November heeft dit lichaam geleefd door elke mogelijke moeilijkheid, de een na de ander, de een na de ander --- soms allemaal gelijk --- met een meedogenloze gewelddadigheid!

(stilte)

Het is er goed voor geweest (niet uitwendig, maar inwendig, voor haar toestand van bewustzijn: het lichaamsbewustzijn), het heeft het lichaam iets goeds gedaan, maar... Nu is het zo (*Moeder opent haar handen in een gebaar van totale overgave*). Voor iedere slag, die het ontvangt (het is een afranseling, mijn kind!), voor iedere slag blijft het zo (*zelfde gebaar*). Gisteren schreef ik, om het gelukkig te maken, iets neer, zoals dit (betreffende haar laatste moeilijkheid): Wanneer deze huidige moeilijkheid nuttig is... (het is het lichaam, die de Heer aanpakt en de Heer.... het is een eeuwigdurende adoratie: alle cellen vibreren, vibreren met de vreugde van Liefde; toch, ondanks dat...), wanneer deze of die moeilijkheid nuttig is voor Uw Werk --- laat het zo zijn. Maar, wanneer het een effect is van mijn stupiditeit (het is het lichaam, dat spreekt), wanneer het een effect is van mijn eigen stupiditeit, dan smeed ik U om me zo snel mogelijk te genezen van deze stupiditeit.

Ik vraag niet om genezen te worden van de ziekte! Ik vraag het niet, het is klaar; 'Oké,' zegt het. 'Zolang als ik door kan gaan, zal ik doorgaan. Zolang als ik kan voortduren, zal ik voortduren. Maar daar vraag ik niet om: Ik vraag om genezen te worden van mijn stupiditeit.' Ik geloof, dat dit het in staat stelt om... ja, wat het het nodige doorzettingsvermogen geeft.

Dat is genoeg. Ik zei, dat ik niets zou zeggen! Je ziet, hoe je.... bent. Wanneer ik boven in mijn kamer ben, vertel ik mijzelf altijd, 'Geen woord vandaag!' Ik wil niet beginnen om onplezierige dingen te zeggen. En dan....

Onplezierig?

Ja, het is beter om over victorie te spreken dan.... (*Moeder lacht*) om over moeilijkheden te spreken!

(stilte)

Toen we vroeger al deze dingen bespraken en de moeilijkheden op het pad, vertelde Sri Aurobindo me (hij vergeleek zijn lichaam met het mijne): 'Ik heb de substantie niet van zoveel doorzettingsvermogen. Ik was zo niet uitgesneden --- je lichaam is solide!' (*gebaar*)

Welke beproevingen heeft het ondergaan!... En het is zo dociel, zo dociel, het klaagt niet.

Dus, mijn kind, wanneer je lichaam enige moeilijkheden heeft, vertel je zelf, dat het sympathiepijnen zijn (*Moeder lacht*), dan wordt je niet lastig gevallen. Dat is alles.

Februari 11, 1961

(Moeder komt binnen met T's notitieboek van vragen over Sri Aurobindo's Aforismen.)

55 --- Wees wijd in me, O Varuna; wees machtig in me, O Indra; O Zon, wees erg helder en lumineus; O Maan, wees vol betovering en lieflijkheid. Wees woest en verschrikkelijk, O Rudra; wees onstuimig en snel, O Maruts; weest sterk en stoutmoedig, O Aryama; wees weelderig en plezierig, O Bhaga; wees teder en aardig en liefdevol en gepassioneerd, O Mitra. Wees helder en openbarend, O Dageraad; O Nacht, wees plechtig en bezwangerd. O Leven, wees vol, gereed en opgewekt; O Dood, leidt mijn stappen van woning naar woning. Harmoniseer al deze, O Brahmanaspati. Laat me niet onderworpen zijn aan deze goden, O Kali.⁴⁵ Hij roept al deze Vedische goden aan en vertelt ieder van het om bezit van hem te nemen; en DAN vertelt hij Kali om hem te bevrijden van hun invloed! Het is erg amusant.

Het staat zwart op wit geschreven, maar de mensen hier lezen het en begrijpen niet, wat zij lezen, en dat is jammer. Er moet hen verteld worden, 'Dit betekent dat'!

T. Vraagt, 'Waarom helpen de goden ons niet? Waarom houden zij ons gebonden?'

Dat bedoelt Sri Aurobindo niet! Hij bedoelt, dat hij niet beperkt WIL worden door de goden, zelfs niet door hun vermogens. Hij wil uitgestrekter zijn, dan zij zijn.: uitgestrekter, vollediger, completer. Het is geen kwestie om van hun invloed af te komen, maar om meer dan dat te worden.

(stilte)

Voor Sri Aurobindo was het belangrijke altijd de Moeder. Zoals hij het uitlegde, heeft de Moeder verscheidene aspecten, en zekere aspecten zijn nog niet manifest. Dus als hij de Moeder presenteerde door Kali in het bijzonder, geloof ik, dat het in relatie is tot al die goden. Omdat, zoals hij schreef in *The Mother*, de aspecten om gemanifesteerd te worden, afhangen van de tijd, de behoefte, dat, wat gedaan moet worden. En hij zei altijd, dat, tenzij men het aspect van Kali begrijpt en diepzinnig voelt, men nooit werkelijk kan deelnemen in het Werk in de wereld --- hij voelde, dat een soort timide zwakheid mensen laat terugdeinzen voor dit verschrikkelijke aspect.

* * *

Hoe gaan dingen voor jou? Goed?

⁴⁵ Kali symboliseert het vernietigende of strijder-gelijke aspect van de universele Moeder: zij verbreekt alle bindingen ... uit liefde.

Ja, maar wat betreft U?

Ah, voor mij is het goed.

Goed... omdat het altijd goed is! Maar.... Wel, het maakt niet uit.

De moeilijkheid is, dat zij mijn werk hinderen. (*Moeder wijst haar benen aan*). Niet het werk boven in mijn kamer --- daar gaat het integendeel goed, erg goed, helder, precies.... Gisteren werkte ik weer aan de vertaling van *The Synthesis van Yoga*, en het was zo plezierig. Zo plezierig.

Zie je, ik kan niet opstaan; en deze mensen proberen hardnekkig om me te laten staan.... Maar ik kan niet blijven staan, het is allemaal niet in orde. Hoe dan ook, het maakt niet uit, het zal voorbijgaan.

Gisterennacht had ik een droom over u, die een levendige indruk op me maakte. Het is waarschijnlijk absurd, maar het was zo werkelijk!... U had me geroepen, omdat u uw lichaam ging verlaten; u had besloten om weg te gaan en u wilde op de een of andere manier afscheid nemen. Het was zo werkelijk! Ik kwam naar u toe en gedurende een moment plaatste u mijn hoofd op uw knieën, en ik werd gevuld met licht; het was erg teder. Maar tegelijkertijd wist ik, dat u afscheid nam, u zou uw lichaam gaan verlaten, en ik huilde in mijn droom. Toen ging ik in een hoek zitten, omdat er andere mensen waren, die waarschijnlijk ook gekomen waren om u te zien. Ik bleef geslagen in de hoek --- het leek zo werkelijk, begrijpt u! Juist toen kwam een man, die ik niet kende, de kamer binnen (ik wist, dat hij Frans was), een vreemdeling, die helemaal in het zwart gekleed was, en hij begon een luide commotie te maken. Hij rookte een pijp,⁴⁶ een erg ruwe man, en hij wilde daar alle mensen, de leerlingen, uit de kamer laten gaan....⁴⁷ Het was zo werkelijk! Ik ontwaakte met een begin en schreeuwde bijna luid, 'Ah, het is een droom! Het is alleen een droom!'

Oh, het was zo werkelijk!

Ja, het was zo werkelijk! Het was gedurende de eerste uren van de slaap, om 11:40 p.m. Het was erg, erg levendig, ik ontwaakte met een begin, tegen mijzelf uitroepend, 'Ah! Het is alleen een droom!... 'Maar het leek zo WAAR! Het liet een diepe indruk op me achter. Ik bleef wakker gedurende een lange tijd, terwijl ik me afvroeg, 'Wat kan dit betekenen?... U had een klein, geknepen gezicht (u was helemaal in het wit gekleed), een zodanig samengeknepen gezicht, erg... (hoe kan ik het uitdrukken?) uitgemergeld, alsof u leed.

(Moeder blijft stil gedurende een lange tijd, en antwoordt dan.) Nogal evident proberen de tegenwerkende krachten niet alleen iedereen te overtuigen, maar mij ook, zo zal het gaan aflopen.

⁴⁶ De 'pijp' is klaarblijkelijk symbolisch.

⁴⁷ In feite werden we twaalf jaar later --- in Mei 1973 --- inderdaad allemaal gedwongen om 'eruit te gaan.'

Maar vooralsnog heb ik geen aanwijzingen gekregen.

Ik heb gevraagd om gewaarschuwd te worden, niet voor redenen van.... Het kan op ieder moment, wanneer dan ook, gebeuren, ik ben altijd klaar. Ik kan niets meer voor het werk doen, dan wat ik nu doe, en ik heb geen enkele praktische maatregel om te nemen, omdat ik ze al allemaal genomen heb. Dus het is niet daarom, maar om... ZOVEEL ALS MOGELIJK alles uit het lichaam terug te trekken, wat er ingestopt is. Er is een zodanige accumulatie er in van kracht, bewustzijn, vermogen, oh!... Alle cellen zijn doordrongen en het zou enige tijd nemen als alles er weer uitgehaald zou moeten worden. Maar ik heb hier geen aanwijzing van, noch gedurende de dag, noch wakker, noch in trance --- geen aanwijzing. De aanwijzing wijst eerder naar alles, dat opgehelderd, gezuiverd moet worden, zodat het fysieke zou kunnen houden, wat het ontving uit die ervaring [van Januari 24, 1961].

Vanuit een gewoon standpunt geloof ik, dat de situatie gevaarlijk is, omdat... (*lachend*) de dokter weigert me te vertellen, wat de consequenties zouden kunnen zijn. Ik vroeg het hem, maar hij wilde het me niet vertellen, dus dat moet het betekenen! Maar ik heb werkelijk geen aanwijzingen en... ik hoop, dat mij niet verteld wordt, 'Nu moet je gaan,' alleen in juist de laatste minuut!

Het lichaam vraagt niet (het is zo dociel), het vraagt zelfs niet om haar lijden te laten stoppen --- het past zich aan hen aan. Hoofdzakelijk mijn contact met mensen maakt het moeilijk: wanneer ik alleen boven ben, gaat alles goed, nogal goed. Maar wanneer ik een of anderhalf uur doorbrenge in de middag om mensen te zien, ben ik naderhand uitgeput. Dat maakt het klaarblijkelijk moeilijk.... Maar het lichaam klaagt niet. Het klaagt niet, het is klaar. 's Anderdaags, toen het naar boven ging, voelde het een beetje --- wel, aan het eind van haar voorraden, alsof het zichzelf naar de limieten geduwd had. Het zei tegen de Heer (en het zei het zo duidelijk, alsof het bewustzijn van de cellen spraken; ik schreef het op): wanneer dit (ik kan het geen ziekte noemen --- er is geen ziekte! Het is een conditie van algemene onevenwichtigheid), wanneer deze conditie noodzakelijk is voor Uw Werk, laat het dan zo zijn, laat het doorgaan. Maar wanneer het een effect is van mijn stupiditeit... (zie je, het is het LICHAAM, dat zegt, 'Wanneer het is, omdat ik het niet begrijp, of dat ik me niet aanpas of of niet doe, wat ik zou moeten doen of niet de juiste attitude aanneem...'), wanneer het een effect is van mijn stupiditeit, dan bid ik waarlijk, dat... Het vraagt alleen om te veranderen --- om te weten en te veranderen!

Het is nergens aan gebonden: geen van haar gewoonten, geen van haar manieren van niets-zijn. Het zegt in alle oprechtheid, 'J vroeg om het Licht, alleen om te veranderen.' Dat is haar toestand, het heeft nooit, nooit gezegd, 'Oh, ik ben moe, ik heb genoeg gehad!' Bah! Het is zo niet. Het is nergens aan gehecht --- gedurende een lange, lange tijd heeft het opgehouden om verlangens te hebben --- het is helemaal nergens aan gehecht, nergens aan. Er is geen enkel iets, waarvoor het zegt, 'Oh, ik kan niet zonder dat!' Niet een. Het geeft er niet om --- wanneer er iets komt, neemt het het aan; wanneer het niet komt, denkt het lichaam er niet over. Met andere woorden, het is waarlijk van goede natuur. Maar, wanneer dit niet voldoende is, dan weet het het niet en het zegt, 'Wanneer er iets is, dat ik niet kan doen, of dat ik niet weet, of dat

ik niet doe...' Het vraagt om niets meer dan om de noodzakelijke inspanning te doen!

(stilte)

Het begon allemaal met enige extreem gewelddadige aanvallen. Dus, wanneer je droom niet waarschuwend is, dan moet het het resultaat zijn van 'hun' formatie, waarmee zij van plan zijn om, zo veel mogelijk, de overtuiging overal te verspreiden, dat dit het einde is.... Twee jaar geleden, toen ik me terug moest trekken in mijn kamer, werd een formidabele campagne in werking gezet op alle Ashram mensen; en al diegenen, die een beetje ontvankelijk waren, ofwel in dromen of door een openheid voor suggesties, hoorden het duidelijk aangekondigd: 'Op de 9de van December van dit jaar [1958] zal Moeder weggaan. Er is geen twijfel aan, het is zeker.' Het werd ook tegen mij gezegd: 'Dit zal het eind zijn, je zal weggaan.' Het werd tegen iedereen herhaald, iedereen, een groot aantal mensen hoorden het --- zij verwachten het virtueel. En dit is waarom (je weet, hoe extreem ziek ik was in die tijd, ik was werkelijk ziek), daarom reageerde ik niet, maar tegelijkertijd ging ik niet naar het meer [het landgoed aan het meer, waar Moeder naartoe had moeten gaan op de 9de van December], omdat ik mijzelf vertelde, 'Wanneer daar iets gebeurd, zal het onhandig zijn --- ik kon beter niet gaan.' Maar ik wist toch, dat het niet waar was, ik wist het.

Nu is dit soort aanvallen gestopt, het is niet langer zo. Maar er zijn wezens, die dromen sturen. Er werden, bijvoorbeeld, enige dromen naar Z. gestuurd (die, zoals je weet, nogal helderziende is), waarin haar verteld werd, dat ik 'in stukken gebroken' zou worden.' Zij was erg ontdaan en ik moest tussenbeide komen. Is je droom van deze natuur, of ... wordt je gewaarschuwd? Ik weet het niet, ik kan het niet zeggen.... Wanneer het de dokter gevraagd werd, zou hij waarschijnlijk zeggen, dat, wanneer het zo doorgaat, het klaarblijkelijk... (zie je, het ene naar het ander wordt gedesorganiseerd zou worden), wanneer het op deze manier doorgaat, hoe lang kan het lichaam het volhouden?

Maar dit lichaam voelt zo sterk, dat het ALLEEN bestaat, omdat het goddelijke Vermogen erin is. En voor het minste heeft het voortdurend alleen een remedie (het denkt niet aan rusten, om niet dit of dat te doen, om medicijnen te nemen), haar enige remedie is om de Allerhoogste te roepen en te roepen --- het gaat door met herhalen van de mantra. En zo gauw als het stil haar mantra herhaalt, is het volmaakt tevreden. Volmaakt tevreden.

(stilte)

Twee nachten geleden zag ik een formatie van ziekte over de hele Ashram, een soort tegenwerkende formatie, die probeerde te voorkomen, dat ik mijn kamer zou verlaten, en ik moest me verbergen om er uit te gaan, clandestien weg te gaan. Oh, wat een verschrikkelijke atmosfeer, zo zwaar, zo grijs --- iedereen was ziek. En deze formatie had enige werkelijke effecten, omdat mensen ziek werden, die dat normaal nooit doen. Het is een tegengestelde formatie en er is geen reden om de victorie ervan toe te geven; het is

eenvoudig een kracht, die niet wil, dat wij slagen, natuurlijk --- dus we hoeven er geen aandacht aan te geven.

De moeilijkheid is, dat, wanneer we dertig of veertig jaar oud waren, mensen niet aangedaan zouden worden. Maar, jammer genoeg, denken zij de hele tijd, hoe oud ik ben en... het creëert een slechte atmosfeer. 'Per slot van rekening,' blijven zij zeggen, 'Moeder is oud en....' Alle gebruikelijke nonsens.

Maar ik weet, dat het anders is, en zo ook mijn lichaam --- voor mij is het allemaal dwaasheid en heeft het geen belang. Bijvoorbeeld, toen Vinoba Bhave kwam om me te zien⁴⁸ (de man, die voor arme mensen zorgt), keek hij naar me en zei, 'Oh, u zult honderd jaar leven!' En ik zei eenvoudig, 'Ja,' het leek allemaal zo natuurlijk. Op dat moment was er zelfs niet (hoe het neer te zetten?) de minste aanduiding van een twijfel. Natuurlijk is het een cliché, maar desalniettemin zei hij het; naderhand zei hij tegen mensen, dat hij dit had gevoeld. En het lijkt volledig natuurlijk --- ik weet, dat mijn lichaam kan voortduren, totdat het honderd is (een beetje minder dan twintig jaar meer), dan zullen we aan de andere kant zijn --- de moeilijkheid zal voorbij zijn.

Ik voel eerder, dat je droom een deel is van deze massale aanval, maar....

Er was een klein bizar detail: iemand vertelde me, dat u weg zou gaan, omdat u iets had ingeslikt --- ik begreep, dat het een 'rijstkorrel' was --- en dat u daarom weg moest gaan! U had iets ingeslikt... en dat maakte, dat u wegging.

(Na een lange stilte) Dit zou eerder diegenen aanduiden, die mijn niet-ascetisme afkeuren. Het zou lijken af te komen van deze bijzondere krachten.

Zie je, er is een curieuze fluctuatie, die mogelijk aanduidt, dat je droom deel is van de huidige aanval, die met een zodanige gewelddadigheid doorgaat.... Gisterennacht, tussen middernacht en half een, was er een formidabele aanval. Toen ik eruit tevoorschijn kwam, voelde ik, dat er iets opgetild werd, een victorie was gewonnen en dat de lichaam's conditie was verbeterd. Zo gebeurt het, de horizon verheldert en deze Zekerheid komt met.... (De aanwezigheid is altijd hier --- Sri Aurobindo en ik zijn bijna iedere nacht samen --- maar de nacht, toen ik die formatie zag, de *ziekte betovering* over de Ashram, was Sri Aurobindo nogal ziek in bed, juist, zoals ik hem zag in 1950.) Dus wanneer het omhoog gaat, is alles goed: dan is er nogmaals harmonie, er is vreugde, er is kracht... en het gaat weer helemaal door, de inspanning gaat bewust door. Toch is er een soort fluctuatie: het zal zo gedurende enkele momenten doorgaan of enkele uren en dan wordt alles plotseling weer vertroebeld en wordt ik bestookt door... een vermoeidheid. Een vermoeidheid, die --- ik kan niet zeggen, bijna ondraaglijk is, omdat niets in dit bewustzijn voelt, dat het ondraaglijk is --- maar het maakt me zo (*Moeder klemt haar vuisten strak in een spanning om 'vast te houden'*).

⁴⁸ In 1956.

Bijvoorbeeld, om half zes in de avond, nadat ik hier anderhalf uur met mensen heb doorgebracht, is het een werk om de trappen op te klimmen; en bij de tijd, dat ik boven ben, voel ik me gespannen tot het breekpunt. Dan begin ik te lopen (ik stop niet, ik rust niet), ik begin onmiddellijk te lopen met mijn japa, en binnen een half uur, pfft!, is het opgetild.

Maar de lichaam's vermoeidheid gaat niet weg: het is er --- het is vervat, maar het is er.

Toch heb ik niet de minste indruk, dat de horizon geblokkeerd is --- je weet, dat het einde in zicht is, maar de conditie veranderd moet worden en het Werk begonnen op een ander niveau en op een andere manier; met andere woorden, dat alles, wat tot nu toe geprobeerd is, alleen een voorbereiding geweest zou zijn voor... voor later. Ik heb dat gevoel nog niet. Wanneer ik het ooit zal hebben, zal ik zeggen, 'Oké, dat is best goed voor me,' maar ik heb dit gevoel niet. Zal ik het ooit hebben?... Ik weet het niet --- gewoonlijk (*lachend*) weet ik deze dingen! Ik weet zeker, wanneer iemand doodgaat, zelfs voordat er de minste aanwijzing is. Dus...

In het huidige geval zegt het lichaam natuurlijk altijd, 'Ik ben klaar voor alles --- Ik zal alles doen, wat dan ook'; toch kan het nog niet zeggen, dat het deze.... Het probeert volledig 'zuiver' te zijn, volgens het spirituele concept --- het beseft haar gescheiden persoonlijkheid niet. Steeds meer, jaar na jaar, probeert het alleen de goddelijke Aanwezigheid te voelen, het goddelijke Leven, de goddelijke Kracht en de goddelijke Wil, alles binnen zichzelf; en om dat te voelen zonder hen, is niets, het bestaat niet. Dit wordt volledig gerealiseerd in haar bewustzijn (het bewuste deel). In het onderbewuste en het onbewuste,⁴⁹ is het... klaarblijkelijk niet gerealiseerd... anders zou het logischerwijze niet ziek zijn.

De hele aandoening komt evident voort uit het onderbewuste en het onbewuste; des te meer, omdat het gekomen is met verscheidene aanwijzingen (gezonden door vijandige krachten --- maar dit kan altijd nuttig zijn, mits je voorzichtig ben), die zeggen, 'Ja, alles gaat goed in je hogere centra, maar....'(omdat de verschillende aanvalspunten duidelijk de orde van de centra gevolgd hebben). Vier of vijf dagen geleden, of misschien een week, voor deze laatste moeilijkheid gebeurde, zag ik kleine wezens uit het onderbewuste komen en die zeiden, ' Ah! Je benen hebben gedurende een lange tijd geen problemen gehad! Het is de beurt aan de lagere centra!' Ik veegde het allemaal weg, natuurlijk, maar....

Op deze manier genomen, zou het een indicatie kunnen zijn, dat alles, wat dit nodig heeft ... een enigszins brute voorbereiding is om in de noodzakelijke conditie gezet te worden.

⁴⁹ De terminologie, die gebruikt wordt door Moeder en Sri Aurobindo, is onderscheiden van de terminologie van de Westerse psychologie. Zo definieert Sri Aurobindo 'onbewust' en 'onderbewust': 'Alles op aarde is gebaseerd op het Onbewuste, zoals het genoemd wordt, ofschoon het werkelijk helemaal niet onbewust is, meer eerder een volledig "sub"- bewustzijn, een onderdrukt en verward bewustzijn, waarin alles is, maar niets geformuleerd of uitgedrukt. Het onderbewuste ligt tussen dit Onbewuste en het bewuste denkvermogen, leven en lichaam.' (Cent. Ed. XXII, p. 354)

(stilte)

De meest gewelddadige aanval kwam onmiddellijk na die ervaring [van Januari 24]. Maar van alle ervaringen in mijn leven was dit de meest wonderbaarlijke --- om de eenvoudigste reden, dat het ZELFS NIET voorafgegaan was door een aspiratie, zelfs geen aspiratie van het lichaam --- het kwam onmiddellijk als de Allerhoogste Wil, bang! (*Moeder slaat haar handen naar beneden in een onweerstaanbaar gebaar*). En toen was er niets, niets dan... HET ding, ZONDER ENIGE PERSOONLIJKE PARTICIPATIE, HOE DAN OOK: geen wil, geen aspiratie, zelfs niet genoegdoening ervan --- niets. Het was... ik was (in mijn hogere bewustzijn) gevuld met verwondering over de ABSOLUUTHEID van de ervaring. Het kwam, iets, dat VERORDEND was en eeuwig --- zo (*zelfde onweerstaanbare gebaar*).

Deze onthechting kwam, zoals ik je vertelde, naderhand (het was evident onmisbaar); en zo gauw als het kwam, begon alles gedesorganiseerd te worden. Wel, de onthechting moet zeker gekomen zijn, zodat... In feite was mijn onmiddellijke indruk: zodat ik me geen zorgen zou maken en tegen mijzelf zeggen, 'Oh, nu zal het niet meer werken --- dit is het einde.' Zodat ik me geen zorgen zou maken. 'Oké' zei ik, 'bemoei je er niet mee.' (*gebaar van overgave, de handen naar boven geopend*). En gedurende de eerste twee of drie dagen was ik absoluut onthecht, toekijkend en gaf er niets om. Alleen met de laatste aanval op mijn benen... Omdat de rest ervan me vermoeide en me ziek maakte, maar het hinderde mijn werk niet; maar dingen worden moeilijk, wanneer de benen niet functioneren.

We zullen zien, mon petit! We zullen zien, wat er gaat gebeuren. (*Moeder lacht*)

Maar ik heb daar mijn twijfels over! Het kwam net naar me toe --- niet omdat ik bewust bezorgd was over Uw fysieke toekomst: deze droom kwam zo onverwacht en levendig...

Nee, nee --- dat weet ik! Ik vertel je, dat het alleen een van twee dingen kan zijn: ofwel een goede schop van de Vijand, die nog een ondersteuning probeert te vinden in iemand's geestesgesteldheid of anders een waarschuwing.

Dat hoop ik zeker niet!

Ja, de rijstkorrel laat me eerder anders denken --- dat het uit die hoek komt.

We zullen zien, we zullen zien! We hoeven alleen te wachten. Op een dag zullen we het zeker weten!

(stilte)

Ik weet zeker, dat als ik door kan gaan tot 1964, dan... Dat is niet lang, maar het zal gevaarlijk zijn tot 1964. Het zijn deze jaren in het bijzonder: '61, '62...

'63 is beter, '64 is beduidend beter, en vanaf 1965 zouden we aan de veilige kant moeten zijn.

Maar echt waar, zo gauw als men volledig uit het gewone denkvermogen verdwijnt, IS GEEN UITERLIJK TEKEN EEN BEWIJS, absoluut geen. Er is absoluut geen standaard om aan vast te houden --- noch prachtige goede gezondheid, noch een goed equilibrium, noch een bijna algemene desorganisatie --- geen van deze. Alles hangt exclusief af --- exclusief --- van... wat de Heer beslist heeft. Exclusief. Bijgevolg is men, wanneer men erg stil blijft, zeker om te weten, wat Hij beslist heeft.

Wanneer ik volmaakt kalm ben, leef ik onmiddellijk in een gelukzalige vreugde, waar geen vragen opkomen --- er zijn geen vragen! Men vraagt nergens om --- Men LEEFT! Men leeft erg gelukkig, en dat is alles. Er is geen, 'Zal het zus zijn? Zal het zo zijn?' --- hoe kinderachtig! Er zijn geen vragen, vragen komen niet op. Men is een gelukzalige manifestatie, dat is alles.

De hele rest is onbelangrijk.

Eigenlijk, wanneer we in staat zouden zijn om.... Wanneer ik boven in mijn kamer ben, is het erg gemakkelijk, erg gemakkelijk: het komt en... het is een beetje moeilijk om uit die toestand te komen Daar ben ik zo (*gebaar van zaligvolle loslating*), en wanneer ik voel, dat het tijd is om naar beneden te gaan of dat ik iets te doen heb of dat er iemand met de lunch komt of wat dan ook, dan is het een beetje moeilijk; anders ben ik zo (*zelfde gebaar*). Mijn contact met de Ashram mensen is moeilijk. Zo gauw als ik naar beneden ga en... eenvoudig dat, met mijn voeten zit te draaien, mensen bloemen te geven.... En zij zijn zo onbewust egoïstisch! Wanneer ik niet door de gebruikelijke concentratie ga met ieder van hen, vragen zij zich af, 'Wat is het? Wat is er aan de hand? Heb ik iets gedaan?....' En... het verandert in een groot drama.

Anders is concentratie erg goed, het vermoeit me niet --- wanneer mijn lichaam niet *leeggemaakt* is, wanneer het niet voortdurend gewaar is, dat het bestaat omdat het hier pijn doet, daar pijn doet, pijnen hier, pijnen daar (pijn geeft het een besef van bestaan), wanneer het lichaam in staat is om zichzelf te vergeten, gaan dingen goed, het is niets. Nu gaat de Kracht door me heen zonder vermoeidheid te veroorzaken, terwijl veel jaren geleden teveel Kracht spanning creëerde; maar nu is het helemaal niet meer zo, helemaal niet --- integendeel, het lichaam voelt beter, wanneer er veel kracht doorheen gegaan is.

Ik weet het niet. We zullen zien.

(*stilte*)

Om te realiseren, wat men moet realiseren is het absoluut onmisbaar om VOLLEDIG vrij te zijn van alle bindingen met het gewone, valse bewustzijn, dat algemeen is voor het materiële lichaamsbewustzijn --- het bewustzijn van de lichaam-substantie --- dat betreft van het onderbewuste en het onbewuste.

Dit moet niet alleen beheerst worden (het is beheerst gedurende een lange tijd) --- maar er moet een volledige onafhankelijkheid zijn, zodat het niet langer het vermogen heeft om welke reactie dan ook uit te lokken. Maar daar zijn we nog niet, het is nog niet zo, en zolang het niet is, zijn we niet *aan de veilige kant*. Maar, wanneer alle lichaam's cellen, zelfs in hun meest onderbewuste reactie te weten zullen komen, wat ik zelf weet, dat alleen de Allerhoogste bestaat, wanneer zij dat zullen weten, zal het goed zijn --- niet eerder. Zoals ik je net verteld heb, hebben zij nog gewone reacties: 'Wanneer ik mijn voeten wil blijven staan,' (dit is geen gedachte; ik ben verplicht om woorden te gebruiken, maar het is geen gedachte), 'Wanneer ik op mijn voeten moet blijven staan, zal ik vermoeid worden; wanneer ik teveel doe, zal ik moe worden, wanneer ik dit doe, zal het die consequentie hebben, wanneer....' Dit stupide, automatische kleine mechanisme. Het is nog niet DAT, nog niet Dat!

Natuurlijk is er de constante moeilijkheid van alle gedachten, die van buiten komen en van de mensen, waarmee je leeft. Maar nu is het bewustzijn zodanig, dat deze uiterlijke dingen objectief gezien worden (*Moeder maakt een gebaar van het zien van vibraties en die stoppen voor haar ogen*) --- ik zie automatisch alles, dat van de omgevende vibraties komt, objectief: ver, dichtbij, boven, beneden, overal. De vibraties komen MET DE KENNIS. Met andere woorden, je ziet niet alleen, wat het is, nadat het ontvangen is en geabsorbeerd: het komt met de kennis, en dit is een grote hulp. Dit soort perceptie is aanzienlijk toegenomen en steeds preciezer geworden, sinds die ervaring [van Januari 24], veel meer, het heeft een groot verschil gemaakt.

Maar misschien zullen er veel ervaringen moeten zijn van deze aard, voordat het werk gedaan is. Het is mogelijk.

Iets van deze ervaring --- een effect, een trillend effect, zogezegd, --- is niet weggegaan. Maar de totaliteit van de ervaring is niet hier de hele tijd, het is niet tot stand gebracht. Ik had een herinnering eraan op een nacht, maar niet erg lang; opeens, gedurende een kort moment, kwam deze zelfde vibratie, en mijn hele lichaam was niets anders dan deze Vibratie.

Het duurde niet langer dan een kwartier en het was niet zo totaal.

(lange stilte)

Deze bijzondere periode was verleden jaar ook erg slecht.⁵⁰ Er was een enorme oppositie door de Februari 9de [eerste verjaardag van de supramentale manifestatie]. Maar er is altijd een beetje voor de *Darshans*⁵¹ of de dagen van speciale zegeningen een nieuwe uitbraak van tegenwerkende aanvallen --- altijd.

⁵⁰ Drie jaar eerder, in 1958, had Moeder aam Satprem verteld, dat Februari en Maart 'slechte maanden' waren en zij had gesproken over cyclische bewegingen in de Natuur, zoals die in het individuele bewustzijn, met afwisselende perioden van moeilijkheid en vooruitgang.

⁵¹ Vier keer per jaar voor de 'darshan' stroomden bezoekers binnen in de Ashram om een voor een langs de Moeder te gaan (en eerder ook Sri Aurobindo) om haar blik te ontvangen.

Wel, mon petit, We hebben niets anders gedaan dan praten. Het is tijd om te gaan en we hebben niets gedaan!

Er is een vraag, die ik erg graag aan u zou willen stellen... Hoe kan al dit werk, dat u op uw lichaam doet, dit werk van bewustzijn, handelen op de lichamelijke substantie buiten u? Hoe is het algemeen geldig?

Op dezelfde manier als altijd --- omdat de vibratie zich uitspreidt! Zo werkt het.

Bijvoorbeeld, iedere keer, dat ik in staat geweest ben om iets te beheersen, ik bedoel om een oplossing te vinden voor een 'ziekte' of een hapering (de WARE oplossing, geen mentale, niet een of andere gewone kennis, maar de spirituele oplossing: de vibratie, die de verkeerde werking ONGEDAAN zal MAKEN of je weer op je voeten zal zetten), is het altijd voor mij erg gemakkelijk geweest om hetzelfde in anderen te genezen, door de emissie van deze vibratie.

Zo werkt het. Omdat alle substantie EEN is. Alles is een --- we vergeten dat voortdurend! We hebben altijd een besef van scheiding, en dat is totale, totale valsheid; het komt, omdat we vertrouwen op wat onze ogen zien, op... (*Moeder raakt haar handen en armen aan, als om een verschillend lichaam aan te duiden, dat afgesneden is van andere lichamen*). Dat is waarlijk Valsheid. Zo gauw als je bewustzijn een beetje verandert, realiseer je je dat... wat we zien, is een als een beeld, dat over iets gepleisterd is. Maar het is niet waar, HELEMAAL NIET WAAR. Zelfs in de meest materiële Materie, zelfs in een steen --- verdwijnt, zo gauw als iemand's bewustzijn verandert, al deze scheiding, al deze verdeling volledig. Dit zijn... (hoe het neer te zetten?) modi van concentratie (iets, dat er verwant aan is, maar nog niet helemaal dat), trillende modi BINNEN HETZELFDE DING.⁵²

⁵² Sinds 'Bohr's atoom' aan het begin van de eeuw, dat, met zijn elektronen, die rondraaien om een centrale nucleus, zoals planeten rond een zon, het mathematische model had moeten zijn, dat de ultieme samensteller van materie vertegenwoordigde, hebben nucleaire fysici vele nieuwe elementaire deeltjes ontdekt in het universum: van leptonen tot baryons, met neutronen, pions, kaons, psi en khi deeltjes ertussen!

Een recente --- en verenigende(!) --- theorie, gepostuleerd door de Amerikaanse Nobelprijs Winnaar, Murray Gell-Mann, zou deze iets verrassende emmeratie tot een redelijkere proportie door de introductie van unieke sub-deeltjes, die de materie samenstellen: de *quark*. Desalniettemin zouden er nog verscheidene soorten quarks zijn (e.g. 'strange', 'charmed', 'gekleurd' in rood, geel en blauw) voor de accommodatie van de verscheidene kwaliteiten van materie. Een proton, bijvoorbeeld, zou bestaan uit drie quarks: rood, geel en blauw. Het moet echter opgemerkt worden, dat quarks feitelijk mathematische intermediairen zijn om het begrip of de interpretatie te faciliteren van zekere experimenten, die tot zover onverklaarbaar waren. Bovendien blijft de eenvoudige vraag, zelfs als zij materieel bestaan: 'Waar zijn quarks van gemaakt?'

Desalniettemin lijkt een mathematisch model, dat resulteert uit een recente theorie, die poogt om ons materiële universum te representeren, vreemd genoeg op Moeder's perceptie, want het postuleert een milieu, dat volledig bestaat uit elektromagnetische golven van een zeer hoge frequentie. Volgens deze theorie is Materie zelf de 'stolling' van deze golven op het moment, dat zij een zekere frequentie grens teboven gaan; onze perceptie van leegheid, van volheid, van het harde of het transparante, komt uiteindelijk alleen door de verschillen in trillende frequenties --- 'trillende modi binnen hetzelfde ding.'

Maar wat is dit 'zelfde ding'?

Aan het eind is de *Agenda* eenvoudig Moeder's lange queeste op zoek naar de werkelijkheid van de Materie: wat is Materie... waarlijk? De 'transformatie,' betekent misschien eenvoudig te 'ontdekken,' wat er werkelijk is.

(De klok slaat) Oh, nu moet ik gaan!

(stilte)

Mijn benen voelen beter, nadat ik stil bleef! (Moeder lacht)

Hoe dan ook, ik ik hoef niet te vertellen, dat de beste attitude om aan te nemen met betrekking tot deze droom is: Moge Uw Wil gedaan worden, ' en kalmte, kalmte.

Je kunt zelfs zelf het antwoord ontvangen en weten, waar deze droom vandaan komt --- keer eenvoudig naar de allerhoogste Waarheid, blijf zo (onbeweeglijk) en zeg, 'Moge Uw Wil gedaan worden.' Het moet erg hoog, erg hoog, naar het hoogste gaan, naar dat, wat de allerhoogste Vrijheid is. En dan, wanneer je absoluut stil bent, zul je, geen gedachte of een woord, maar een soort gevoel hebben, en je zal het weten.

Voor mij komt op het moment je droom niet overeen met een precies feit.

Dus adieu, mon petit.

(Moeder staat op om weg te gaan, toen Zij plotseling, terwijl Zij zich omkeerde op de drempel, naar Satprem keek met haar ogen als diamanten en, met een toon van stem, die hij nooit eerder gehoord had, alsof het een Commando van boven was, zegt:)

In ieder geval, een ding: vergeet nooit, dat wat we moeten doen, we zullen doen; en we zullen het samen doen, omdat we het samen moeten doen, dat is alles --- zoals dit, zoals dat, op deze manier, op die manier (Moeder heft haar hand van links naar rechts, alsof om deze kant van de wereld aan te wijzen of de andere, 'leven' of 'dood'), het heeft geen belang. Maar dit is het ware feit.

Daar, petit.

Februari 14, 1961

Sri Aurobindo spreekt hier over de 'hogere ziel.'⁵³ Toch kunnen we het niet vertalen door 'âme supérieure,' alsof er een 'inferieure ziel' zou zijn, is het niet?

⁵³ *The Synthesis of Yoga*, Cent. Ed, Vol. XX, p. 303.

Sri Aurobindo wil het onderscheid maken tussen de progressieve ziel (de ziel, die ervaringen heeft en vooruitgaat van leven naar leven), wat de 'lagere ziel' genoemd kan worden, en de hogere ziel, dat is, de eeuwige, onveranderlijke en goddelijke ziel --- essentieel goddelijk. Hij schreef dit, toen hij in contact was met zekere Theosofische geschriften, voordat ik Theon's vocabulaire aan hen introduceerde. Voor Theon is er het 'goddelijke centrum,' dat de eeuwige ziel is, en het 'psychische wezen'; evenzo spreekt Sri Aurobindo, om te voorkomen, dat hetzelfde woord in beide gevallen gebruikt wordt, van het 'psychische wezen' en van het goddelijke centrum of 'centrale wezen' --- de essentiële ziel.

Wat, als we het eerder vertalen als 'la partie supérieure de l'âme,'[het hogere deel van de ziel], dan 'âme supérieure?'

Dan zou de ziel verdeeld lijken te zijn!

* * *

(Na het werk, wanneer het tijd is om te gaan, maakt Moeder de volgende opmerking.)

Later zal er veel zijn om te zeggen.

(stilte)

Ah, wanneer we het kunnen volhouden --- of het op een betere manier te zeggen, nadat we het hebben uitgehouden --- er zullen inderdaad enige interessante dingen zijn om te zeggen....

Februari 18, 1961

(Moeder geeft Satprem een bloem, die zij 'Supramental Action' genoemd heeft.⁵⁴)

Vind je het niet mooi?

Hoe levend, levendig! Is het niet heerlijk!

Oh, 's anderdaags had ik enige zinnia's (*Endurance*) --- letterlijk kunstwerken, alsof ieder bloemblad getekend was, en alles bij elkaar zo harmonieus en tegelijkertijd zo gevarieerd. Oh, de Natuur is prachtig!... Uiteindelijk zijn we alleen na-apers, en onhandig erin.

⁵⁴ *Barringtonia speciosa.*

(na een moment stilte)

Wel, dat is alles. De situatie blijft hetzelfde.

En uw benen?

Recht in het onderbewuste, een onderbewuste... oh, hopeloos zwak en saai en... (hoe het neer te zetten?) verslaafd aan een menigte dingen --- verslaafd aan ALLES. Het heeft zich nacht na nacht voor me ontvouwen, nacht na nacht, om het aan me te laten zien. Vannacht was het onbeschrijfelijk! Het gaat door en door --- het lijkt geen grenzen te hebben! Natuurlijk voelt het lichaam de effecten hiervan, arm ding! Het is het lichaam's onderbewuste, maar het is niet persoonlijk --- het is persoonlijk en het is niet persoonlijk: het wordt alleen persoonlijk, wanneer het het lichaam binnenkomt.

Je kunt je de accumulatie van indrukken niet voorstellen, die opgenomen zijn en opgeslagen in het onderbewuste, de een op de ander gestapeld. Uitwendig merk je het zelfs niet, het wakende bewustzijn is er niet gewaar van; maar zij komen binnen, zij blijven komen en komen, stapelen op... afschuwelijk!

We zullen dus zien, hoe lang dit gaat duren.... ik begrijp, waarom mensen nooit geprobeerd hebben om het te veranderen: dat moeras oproeren?... Nee! Het heeft veel (*lachend*), veel moed nodig! Oh, het is zo gemakkelijk om te ontsnappen, zo gemakkelijk om te zeggen, 'Niets van dat alles baart mij zorgen. Ik behoor bij de hogere sferen, het baart me geen zorgen.'

Hoe dan ook, het is voor de hand liggend, dat niemand geslaagd is, tot dusver geen enkel persoon --- en ik begrijp het! Ik begrijp het. Wanneer je jezelf oog in oog ermee vindt, vraag je jezelf af, 'Hoe zou iets, wat dan ook, dit kunnen weerstaan!'

Mijn lichaam was sterk gebouwd, solide vol doorzettingsvermogen --- het had een enorme energie, toch... begint het te voelen, dat het niet gemakkelijk is.

(stilte)

Nu, wat heb je me te vertellen? Ik heb niets te zeggen. Zolang als het zo is, zal het doorgaan, dat is alles. Later zullen we zien.

Maar is het noodzakelijk om naar hetzelfde niveau af te dalen als al deze onderbewuste dingen? Kan er niet op hen gehandeld worden van bovenaf?

Van bovenaf op gehandeld... Mijn kind, ik heb er op gehandeld van bovenaf gedurende meer dan dertig jaar! Het verandert niets --- of wanneer het verandert... transformeert het niet.

Dan moet men naar dat niveau neerdalen?

Ja Door van bovenaf te handelen, kan men deze dingen onder controle houden, hen op hun plaats houden, voorkomen, dat zij enige onplezierige initiatieven nemen, maar dat is niet.... Te transformeren betekent transformeren.

Iedere beheersing kan bereikt worden --- het is nogal gemakkelijk om dat van bovenaf te doen. Maar voor de transformatie moet men neerdalen, en dat is verschrikkelijk.... Anders zal het onderbewuste nooit getransformeerd worden, het zal blijven, zoals het is.

Men kan nooit poseren als een supermens! (*Moeder lacht*) Maar het blijft zo (*gebaar in de lucht*), het is niet het werkelijke. Het is niet de nieuwe schepping, het is niet de volgende stap in de aardse evolutie.

Je zou net zo goed kunnen zeggen, 'Waarom heb je haast? Wacht op de Natuur om het te doen.' Maar de Natuur zou een miljoen jaar nodig hebben en in het proces een hele menigte mensen en dingen verkwisten. Een paar miljoen jaar zijn onbelangrijk voor haar --- een voorbijkomende bries.

(stilte)

Hoe dan ook, ik ben hier naartoe gezonden om dit werk te doen, dus probeer ik het te doen, dat is alles. Ik had kunnen.... Als het niet voor dit werk was, was ik weggegaan met Sri Aurobindo; daar heb je het. Ik bleef alleen ter wille van het werk --- omdat het er was om gedaan te worden en hij vertelde me het te doen en ik doe het.... Anders, wanneer men perfect bewust is, is men veel minder beperkt zonder een lichaam: men kan honderd mensen op hetzelfde moment zien, op honderd verschillende plaatsen, juist zoals Sri Aurobindo het nu doet.

Als ik het mag vragen, is Sri Aurobindo nogal bewust gebleven van materiële dingen?

Volledig. (*Moeder reflecteert een moment*) Wel, volledig materieel, nee --- alleen door mij. Hij is bewust van materiële dingen door mij, niet direct. Hij is erg bewust in het subtiele fysieke, maar dat is niet helemaal hetzelfde, niet helemaal (*Moeder maakt een vaag gebaar*), er is een verschil.

Om een curieus voorbeeld te geven, er was een soort *betovering van ziekte* over de Ashram, die afstamde van mensen's gedachten, van hun manier van denken, het was nogal wijdverspreid en het was verschrikkelijk, somber, vol van angst, kleinzieligheid, blinde onderwerping, oh! Iedereen was in een toestand van verwachting....⁵⁵ In het kort, de atmosfeer was zodanig, dat er een poging was om te voorkomen, dat ik mijn kamer verliet --- ik moest er stiekem uitgaan! Het was afschuwelijk! Wel, juist in de nacht, dat ik de

⁵⁵ Merk op, dat een paar dagen eerder [de nacht van Februari 12], een leerling een erg symbolische droom had, waarin zij alle leerlingen verzameld zag bij de Ashram' hoofdboort met een sfeer van consternatie, alsof er iets met Moeder was gebeurd.

betovering over de Ashram zag, lag Sri Aurobindo ziek in zijn bed, juist zoals ik hem gezien had in 1950. Normaal brengen we bijna iedere avond samen door, doen dit, zien dat, dingen arrangeren, praten --- het is een soort tweede leven achter dit, en het maakt het bestaan plezierig. Maar die nacht, toen ik stiekem uit mijn kamer moest gaan (in mijn nachtjapon!), en mensen me probeerden te vinden... (*lachend*) me terug in bed dwongen, lag hij ziek in bed --- en dit kwam hard aan, want het betekent, dat dingen hem nog beïnvloeden in zijn bewustzijn. Hij was in een soort trance en helemaal niet lekker. Het duurde niet lang, maar desalniettemin....

Oh, de dingen, die zich daar kunnen verzamelen,⁵⁶ ugh!

(*stilte*)

Ik hoop, dat je al deze onplezierige dingen niet opschrijft, die ik zeg, omdat het niet werkelijk bemoedigend is.

Het is niet ontmoedigend, maar het is relevant. Het is deel van de strijd.

Oh, ja! Dat, zeker! (*Moeder lacht*)

Wanneer we alleen over succes spraken.... En bovendien delen we min of meer deze moeilijkheden.

De dag, dat de victorie gewonnen is, zal dit alles oneindig interessant worden.

Ik geloof niet in mislukking.

Aan de grond gelopen... als een schip!⁵⁷

Een nederlaag?...

Ah, het is geen nederlaag! Het is geen nederlaag (*Moeder benadrukt dit nogal zeer krachtig*), het is geen nederlaag!

Een uitstelling?

Het is iets, dat nog niet tot verwezenlijking gekomen is, omdat de tijd ervoor nog niet gekomen is; maar wat gedaan is, is gedaan. Het is geen nederlaag: wat verkregen is, is verkregen.

Maar ik geloof helemaal niet, dat het geen vrucht zal dragen --- een verwezenlijking is onvermijdelijk!

Op het moment is het me niet verteld. We zullen zien. Niemand (ik bedoel niemand met autoriteit) heeft me aangekondigd, dat het een mislukking zou zijn. Maar we zullen zien.

⁵⁶ In het onderbewuste.

⁵⁷ In het Frans betekent het woord 'échouer' zowel 'te falen' als 'aan de grond te lopen.'

De wereld's uiterlijke evolutie gaat zo snel vooruit --- in termen van wetenschappelijke ontwikkelingen --- dat deze verandering NIET uitgesteld KAN worden voor miljoenen jaren. Mensen's innerlijke ontwikkeling moet dat alles inhalen, is het niet?

Ja, zeker --- oh, ja!

Het is onvermijdelijk.

* * *

(Een korte tijd later, betreffende een boek over Sri Aurobindo, dat Satprem moest gaan schrijven.⁵⁸)

Heb je Bharatidi⁵⁹ gezien?

Nee, u weet, hoe ik ben, ik ga niet uit.

Ze zag je uitgevers in Parijs en zij vertelden haar, dat zij ongeduldig wachten (*Moeder spot ermee*) op je boek over Sri Aurobindo....

Ik wilde, dat ik hen eruit kon helpen!...

... dat zij er op rekenen, dat het wereldwijd een 'grote hit' zal zijn, enzovoort. Zij hebben een voelhoorn uitgebracht met *L'Orpailleur*, en lijken verheugd te zijn. Zij zijn erg, erg ongeduldig --- zij zeggen, dat het nu tijd is. 'Nu is het tijd' --- maar het zal steeds meer 'de tijd' zijn, dat weten zij niet! De tijd begint alleen.

's Anderdaags vertelde u me om deze 'Sri Aurobindo' van welk punt dan ook te beginnen....

Ja, kun je niet op die manier schrijven?

Ik weet het niet. Misschien ben ik vooringenomen, maar ik voel, dat dit boek zou moeten stromen van begin tot eind.

Oh, gisteren of de dag ervoor had ik de gelegenheid om een zin te schrijven over Sri Aurobindo. Het was in het Engels, en ging ongeveer zo: In de wereld's geschiedenis is, wat Sri Aurobindo vertegenwoordigt, geen leer, noch zelfs een openbaring, maar een beslissende ACTIE, direct van het Allerhoogste.

(stilte)

⁵⁸ *Sri Aurobindo et la Transformation du Monde [Sri Aurobindo en de transformatie van de Wereld]*, een boek, dat Editions du Seuil aan Satprem gevraagd had om te schrijven en vervolgens weigerde onder het voorwendsel, dat het niet conformeerde aan de 'geest van de collectie.' Dit boek zou nooit het daglicht zien. Satprem zou later een ander boek schrijven, getiteld *Sri Aurobindo en het Avontuur van het Bewustzijn*.

⁵⁹ Een langdurige leerling (Suzanne Karpeles) en een leerling van de Ecole Francaise d'Extrême Orient.

Ik vertel je dit, omdat we net nu, toen we aan het spreken waren over het boek, en je zei, dat het allemaal ineens zou komen in een enkele stroom, ik een soort globe zag, zoals een zon --- een zon, die een twinkelde stof giet van gloeiend licht (de zon bewoog voorwaarts en deze stof kwam er twinkelend aan vooraf), zo (*gebaar*). Het kwam naar jou toe, maakte dan een cirkel om je heen, alsof om te zeggen, 'Hier is de formatie.' Het was magnifiek! Er was een creatieve warmte in, een warmte als die van de zon --- een vermogen van Waarheid. En hier werd mij weer dezelfde indruk gegeven: dat, wat Sri Aurobindo is komen brengen, geen leer is, zelfs geen openbaring, maar een FORMIDABELE actie, die direct van het Allerhoogste komt.

Het is iets, dat uitgegoten wordt over de wereld.

Je boek zou dit gevoel over moeten brengen --- zonder het te vermelden. Breng het gevoel over, zend het uit --- zend dit zonnelicht uit.

(*stilte*)

Onze middelen zijn armoedig, het is waar; als wat ik net gezien heb (en wat ik nu nog steeds zie) uitgedrukt zou kunnen worden... wat zou het een prachtige cover zijn voor je boek! Maar het beste wat we kunnen doen, is plat, plat, plat. Oh, onze middelen zijn zo arm!

* * *

(*Na een andere uitweiding spreekt Moeder weer over haar ervaring van Januari 24, die een terugslag op gang bracht van onderbewuste moeilijkheden.*)

Een grote gedeelte is aan het licht gebracht sinds die ervaring.... Het is het startpunt geweest voor zodanige *beroering*, zelfs fysiek, zodanige sterke schokken, dat ik me afgevraagd kan hebben, 'Droomde ik of was het werkelijk?'.... En ik begin steeds meer te begrijpen, dat dit de ONMISBARE voorbereiding is in de meest materiële wereld om die ervaring definitief tot stand gebracht te laten worden, om zichzelf constant naar buiten uit te drukken --- dit ligt voor de hand.

Wanneer de ervaring permanent bleef, zou het iets zijn, dat heel dicht bij almachtigheid ligt. Ik voelde in die tijd, dat er niet zoiets was als een onmogelijkheid: het was waarlijk de gewaarwording van almachtigheid. Het is geen almachtigheid, omdat er altijd een grotere Almachtigheid is (men kent dit alleen in de hogere werkelijkheden). Maar in de termen van de materiële wereld was het duidelijk iets, dat erg, erg verschillend was van alles, dat ooit gezien en gehoord en verteld was door alle bestaande tradities --- het lijkt in vergelijking allemaal op het babbelen van een kind. Op dat moment zelf was er alleen het 'lets,' dat ziet, beslist --- en het is gedaan.

(*stilte*)

Het bleef niet. Het is boven gebleven, maar niet hier.

Het heeft het fysieke bewustzijn een zeker zelf-vertrouwen gegeven in de zin, dat, wanneer ik nu iets zie, ik er zeker van ben, er geen aarzelingen zijn: 'Is het juist of niet? Is het waar, is dit....' Dat alles is verdwenen --- wanneer ik zie, is er een zekerheid. Dat is, er is werkelijk een grote verandering geweest in het materiële BEWUSTZIJN; maar dat formidabele vermogen is er niet. Ik vertel je, dat als dat vermogen hier gebleven was, ik voortdurend gebleven was, zoals ik was gedurende die uren, die nacht, wel, veel dingen zouden klaarblijkelijk veranderd zijn.

Dit alles moet een voorbereiding zijn; er moet veel opgehelderd worden, voordat de ervaring stevig tot stand gebracht kan worden. Dat is logisch, het is nogal natuurlijk.

Wat ook natuurlijk --- en ergerlijk --- is, dat mensen niets weten, niets begrijpen, zelfs diegenen, die me de hele tijd zien, zoals de dokter. Hij is niet in staat geweest om het te begrijpen, en hij werd plotseling bezorgd, omdat hij dacht, dat ik op mijn weg was naar de andere kant! Dit alles maakt een knoeiboel van de atmosfeer --- het helpt gewoon niet! Hun geloof in niet voldoende... (hoe het neer te zetten?) verlicht voor hem om stil te blijven en eenvoudig te zeggen, 'Wel, we zullen zien,' zonder te twifelen. Zij staan niet boven de twijfel en dit compliceert zaken.

Ik heb een gevoel (maar dit zijn oude ideeën), dat, als ik ergens alleen zou zijn en niet voor deze mensen en dingen hoefde te zorgen, het gemakkelijker zou zijn. Maar dat zou niet het WARE ding zijn. Want toen ik de ervaring had [van Januari 24], was alles, dat normaal onder mijn zorg is, aanwezig: de hele wereld leek aanwezig bij de ervaring. Er is geen individualiteit (*Moeder wijst naar haar lichaam*). Ik heb nu moeilijkheden om een individualiteit te vinden, zelfs in mijn eigen lichaam. Wat ik in dit lichaam vind, zijn de onderbewuste vibraties (bewuste, zowel als onbewuste) van een WERELD, een hele wereld van dingen. Dus het kan ALLEEN op een grotere schaal gedaan worden, anders is het hetzelfde oude verhaal... maar dan is het niet het vermogen HIER [in de materie] --- men verlaat eenvoudig deze wereld. Oh, deze mensen kunnen zich niet voorstellen, wat het is! Ze hebben zoveel ophef gemaakt over hun 'vertrek.' Zij wilden ons laten geloven, dat het iets nogal buitengewoons was. Maar het is infantiel, het is kinderspel, het is helemaal niets om deze wereld te verlaten! Men gaat eenvoudig 'poff!', zoals duiken in water --- een kleine schop en men komt weer aan de oppervlakte, en dat is alles, wat ermee is, het is gedaan (*Moeder lacht*).

En hetzelfde geldt voor hun verhalen over hechtingen en verlangens --- mijn god! Er is niet aan! Stel je voor, dat ik met niets aangaande mijn lichaam, door al deze verschrikking van het onderbewuste EENMAAL de consequentie moest dragen van een verlangen; ik moest altijd de consequentie dragen van de strijd tegen leven's onbewuste en boosaardige weerstanden, maar nog nooit is zoiets opgekomen (*gebaar van iets, dat weer naar boven stroomt van beneden*) om me te vertellen, 'Zie je! Je had een verlangen, hier is nu het resultaat ervan!' Niet eenmaal --- erg, erg oprecht.

Dat is werkelijk niet de moeilijkheid --- de moeilijkheid is, dat de wereld niet klaar is! Juist de substantie, waar men van gemaakt is, (*Moeder raakt haar lichaam aan*) deelt in het wereld's gemis van voorbereiding --- natuurlijk! Het is hetzelfde, juist hetzelfde. Misschien is er een klein beetje meer licht in dit lichaam, maar zo weinig, dat het niet waard is om te noemen --- het is allemaal hetzelfde.... Oh, een smeriger slavernij!

(*stilte*)

Ik wil, dat je genoeg tijd hebt om je boek te schrijven, omdat ik voel, dat Sri Aurobindo erin geïnteresseerd is --- de zon, die een tijdje geleden kwam, was van hem. Ik voel, dat hij geïnteresseerd is en verzekerd, dat je het kan doen.

Wat heb je opnieuw gelezen?

'Essays on the Gita.'

Oh, wat een schat is dat --- een goudmijn!

Een deel van 'The Secret of the Veda,' zowel als twee andere dingen, omdat zij veel van Sri Aurobindo's brieven bevatten: Ik heb Z's boek over Sri Aurobindo herlezen, omdat er veel brieven in staan, en....

Ja, alleen heeft hij er jammer genoeg mee geknoeid.

Met de brieven?

Sri Aurobindo heeft zekere verklaringen gemaakt over me in die brieven, en Z heeft ze verwijderd. (Hoe dan ook, het maakt geen verschil voor je boek, omdat ik helemaal niet gebrand ben om enige verklaringen over me gepubliceerd hebben.)

Maar Z is niet eerlijk. Hij is helemaal niet eerlijk geweest.... We waren gedwongen om een of twee keer tussenbeide, omdat zijn verwijderingen de betekenis vervormden. We vertelden hem uiteindelijk (voor het boek, dat hier gepubliceerd is), 'We zullen het niet publiceren, tenzij je deze dingen herstelt.'

(*stilte*)

Ik heb ook A.P.'s 'Evening Talks' herlezen.

Oh, daarin zijn er ook veel.... ik was zelf niet aanwezig, dus ik weet niet, wat Sri Aurobindo zei, maar ik heb een soort gevoel.... Juist recent wilden zij iets publiceren in *Mother India*⁶⁰ --- 'Conversations' met mij, genoteerd door A. Gelukkig was het eerst naar mij gestuurd: Ik heb ALLES geknipt! Wat een gemeenplaatsen, mijn kind! Oh, het was afschuwelijk. Ik zei, 'Dit is onmogelijk. Ik heb NOOIT zo gesproken, nooit!' Het was plat, plat, plat, met een oppervlakkig woord-voor-woord begrip! Oh, verschrikkelijk, verschrikkelijk....

⁶⁰ Een maandelijks uitgave, gepubliceerd door de Ashram.

Wat ook door mensen gaat, is verschrikkelijk, verschrikkelijk verlaagd --- gepopulariseerd, alledaags gemaakt.

Hoe dan ook.... Alleen Sri Aurobindo kan over Sri Aurobindo spreken. En wat betreft hun notities is het nog Sri Aurobindo a la Z, of Sri Aurobindo a la A, en des te meer, omdat Sri Aurobindo op veel verschillende manieren schreef, afhankelijk van de persoon, waarnaar hij schreef (*gebaar van verschillende niveaus*).

Wel, als je voelt, dat de tijd gevonden zal worden, zal het zeker gevonden worden.

Ik voel het niet alleen, ik ben erop afgestemd.

(Moeder staat op om weg te gaan)

Morgen zal ik naar beneden gaan voor de zakdoek verdeling⁶¹ --- om de tranen weg te vegen! (*Moeder lacht als een ondeugend klein meisje en gaat weg.*)

Februari 25, 1961

(Moeder geeft Satprem enige bloemen.)

Deze is de Constant Remembrance of the Divine (Voortdurende Herinnering aan het Goddelijke).⁶² Deze is de Life Energy (Levensenergie)⁶³ en Purified Life Energy (Gezuiverde Levensenergie).⁶⁴ Dan Faithfulness (Trouw)⁶⁵ : de vrede van Trouw --- Trouw aan het Goddelijke natuurlijk, dat is begrepen! Deze is Divine Solitude (Goddelijke Bezorgdheid)⁶⁶ ; dit is de Aspiration for Transformation (Aspiratie voor Transformatie),⁶⁷ en het antwoord: Zie, hoe

⁶¹ Op de Zondag, die voorafgaat aan iedere Darshan (deze februari 21 zou Moeder 84 worden), verdeelde Moeder gewoonlijk sari's, servetten en zakdoeken aan de leerlingen.

⁶² *Lonicera japonica* (Japanse Honeysuckle). Japanse kamperfoelie.

⁶³ Chrysanthemum, geel. Chrysant

⁶⁴ Chrysanthemum, wit. Chrysant.

⁶⁵ *Quisqualis indica*.

⁶⁶ *Malvaviscus arboreus*. Wasmalve.

⁶⁷ *Millingtonia hortensis* (Indian Cork Tree). Jasmijn boom.

mooi het is --- als fluweel! Het is de Promise of Realization (de Belofte van Realisatie).⁶⁸ Hier is Light without Obscurity (Licht zonder Duisternis),⁶⁹ en tenslotte Realization (Realisatie)⁷⁰ --- de eerste bloem van de boom in Nanteuil.⁷¹

Daar is het.

Je kunt gemakkelijk een speech maken met gebruik van bloemen en ik heb opgemerkt, dat dit effectief de oude Vedische beelden kan vervangen, bijvoorbeeld, die niet langer een betekenis behouden voor ons, of de ambigue woordkeus van de oude initiaties. Bloementaal is veel beter, omdat het de Kracht bevat en extreem plastisch is --- omdat het niet geformuleerd is in woorden, is iedereen vrij om het te arrangeren en ontvangen volgens zijn eigen capaciteit. Je kunt lange speeches maken, wanneer je bloemen gebruikt!

Ik heb nu niets meer te zeggen, behalve dat dezelfde situatie prevaleert.

De Darshan ging nogal goed, veel beter dan ik verwachtte, maar de volgende twee dagen was het moeilijk hier [in het lichaam]. Toen op een nacht (ik herinner niet, welke), ik... ik kan niet zeggen 'mopperde,' maar... (het was niet mijn lichaam, dat 'mopperde,' het is erg dociel en het protesteert niet), maar soms vind ik dat... wel, ik vond het die dag een beetje overdreven. 'Hoe dan ook,' zei ik, 'dit kan een beetje teveel van haar eisen!' En toen (*Moeder lacht*) zag ik door de hele nacht, iedere keer dat ik wakker werd en keek (niet met mijn fysieke ogen) serpente! Zij werden recht omhoog in een cirkel getrokken --- magnifieke cobra's met witte buiken, parelmoeren grijze ruggen en gouden vlekken op hun kappen! Zij omringden mij, kijkend, precies alsof zij zeiden, 'Alle noodzakelijke energie is er! Je hoeft je geen zorgen te maken!' Dus ik concludeerde, dat deze hele affaire⁷² zijn nut moet hebben --- het kan eenvoudig het lichaam's gebrek zijn aan plasticiteit en onvermogen om te ontvangen. Het moet een nuttigheid hebben --- maar wat?... Ik heb het niet begrepen. Misschien zal ik de verklaring later krijgen, als het eenmaal over is.

En de volgende middag sloot ik mijn ogen, terwijl ik aan het baden was en ik zag niets anders dan een enorme cobra! Het staarde naar me, bijna glimlachend en stak zijn tong uit! 'Goed,' zei ik, 'dan is alles goed! (*lachend*) Ik moet alleen volhouden.'

Zo, dat is alles, wat ik te zeggen heb.

En hoe zit het met jou?... Niets te zeggen?

⁶⁸ *Tropaeolum majus* (Nasturtium). Oost-Indische kers.

⁶⁹ *Eucharis grandiflora* (Amazon Lily). Amazonelelie.

⁷⁰ *Delonix regia* (Gul Mohur Tree). Flamboyant.

⁷¹ Een van de Ashram huizen.

⁷² De fysieke kwaal, die in principe Moeder's benen had aangevallen.

(lange stilte)

Er is een Amerikaan, die woont in Madras, een nogal belangrijke man lijkt het, en een intieme vriend van Kennedy, de nieuwe President. Hij heeft al Sri Aurobindo's boeken gelezen en herlezen en is extreem geïnteresseerd. Hij schreef aan Kennedy, dat hij wilde, dat hij hier kwam, zodat hij hem naar de Ashram zou kunnen brengen. Deze man heeft een erg interessante kwestie geponeerd, die een analogie trekt.... Diep in het oerwoud gaat een hert zijn dorst lessen; niemand is er gewaar van, toch zou iemand, die een speciale studie gemaakt heeft van herten jagen, weten door de sporen, dat het hert gepasseerd was --- niet alleen het bijzondere type van het hert, maar zijn leeftijd, grootte, sekse, enz. Op overeenkomstige wijze moeten er mensen zijn met een spirituele kennis, analoog aan die van jagers, die kunnen detecteren, waarnemen, dat een persoon in aanraking is met het Supramentale, terwijl gewone mensen er niets over weten en het niet zouden opmerken. Dus vraagt hij, 'Ik zou willen weten door welke tekenen een zodanig persoon herkend kan worden?'

Het is een erg interessante kwestie.

Ik antwoordde erg kort in het Engels. Ik heb mijn antwoord niet meegebracht, maar ik kan je onmiddellijk vertellen, dat er twee tekenen --- twee zekere, onfeilbare tekenen. Ik weet ze door persoonlijke ervaring, want er zijn twee dingen, die ALLEEN kunnen komen met het supramentale bewustzijn; zonder het kan men ze niet bezitten --- geen yogische inspanning, geen tapasya kan ze aan je geven, terwijl ze bijna automatisch komen met het supramentale bewustzijn.

Het eerste teken is perfecte gelijkheid, zoals Sri Aurobindo het beschreven heeft (je moet het kennen, er is een heel hoofdstuk over gelijkheid, *samata*, in *The Synthesis of Yoga*) --- precies, zoals hij het heeft omschreven met een zodanige wonderbaarlijke precisie! Maar deze gelijkheid (die geen 'gelijkmoedigheid' is) is een bijzondere TOESTAND, waar men relateert aan alle dingen, uiterlijk en innerlijk, en aan ieder ding op dezelfde manier. Dat is waarlijk perfecte gelijkheid: vibraties van dingen, van mensen, van contacten hebben geen vermogen om die staat te veranderen.

In mijn antwoord noemde ik deze eerste, ofschoon ik hem niet al deze verklaringen gaf. Ik zette het in een paar woorden als een soort test van zijn intelligentie, en in een ietwat cryptische vorm om te zien of hij het zou begrijpen.

Het tweede teken is een besef van ABSOLUUTHEID in kennis. Zoals ik je al verteld hebt, had ik dit met mijn ervaring [van Januari 24]. Deze staat kan niet verkregen worden door enig gebied van het denkvermogen, zelfs het meest verlichte en geëxalteerde. Het is... geen 'zekerheid,' het is (*Moeder verlaagt beide handen als een onweerstaanbaar blok, dat neerdaalt*), een soort absoluutheid, zonder zelfs enige mogelijkheid van aarzeling (er is geen kwestie van twijfel), of iets als dat. Zonder (hoe het te zeggen?).... Alle mentale

kennis, zelfs de hoogste, is een 'afdoende' kennis, als het ware: het komt als een conclusie van iets anders --- een intuïtie, bijvoorbeeld (een intuïtie geeft je een bijzondere kennis, en deze kennis is als de conclusie van de intuïtie). Zelfs openbaringen zijn conclusies. Zij zijn allemaal conclusies --- het woord 'conclusie' komt naar me toe, maar ik weet niet, hoe het uit te drukken. Dit is echter niet het geval met de supramentale ervaring --- een soort absolute. Het gevoel, dat het geeft, is helemaal uniek --- ver voorbij zekerheid is het... (*Moeder maakt weer hetzelfde onweerstaanbare gebaar*) is het een FEIT, dingen zijn FEITEN. Het is erg, erg moeilijk om uit te leggen. Maar daarmee... heeft men natuurlijk een volledig vermogen --- de twee dingen gaan altijd samen. (In mijn antwoord aan deze man sprak ik niet over 'vermogen,' omdat het vermogen bijna een consequentie is en ik wilde niet over consequenties spreken.) Maar het feit blijft: een soort absolute in kennis, die ontspringt aan identiteit --- men is het ding, dat men kent en ervaart: men is het. Men weet het, omdat men het is.

Wanneer deze twee tekenen aanwezig zijn (beiden zijn noodzakelijk, de ene is onvolledig zonder de andere), wanneer een persoon beide in bezit heeft, dan kan je zeker zijn, dat hij in contact met het Supramentale geweest is. Dus, wanneer mensen spreken over het Licht ontvangen... wel, (*lachend*) het is veel hete lucht! Maar, wanneer beide tekenen aanwezig zijn, kun je zeker zijn van je perceptie.⁷³

(*stilte*)

Het is nogal evident, dat met deze twee dingen, je waarlijk... het is, wat Sri Aurobindo zegt: *je stap in een andere wereld*, je laat deze volledige hemisfeer achter en gaat een andere binnen. Dat is het gevoel.

De dag, dat het tot stand gebracht wordt, zal het goed zijn.

(*stilte*)

En het resulteert noch uit een aspiratie, noch een zoeken, noch een *tapasya*, noch iets anders; het komt, bang! (*een of ander onweerstaanbaar gebaar*) En

⁷³ Het volgende is de exacte tekst van Moeder's antwoord aan deze Amerikaanse gentleman: *Twee onweerlegbare tekenen bewijzen, dat men in relatie staat met het Supramentale:*

1. Een perfecte en constante gelijkheid.
2. Een absolute zekerheid in kennis.

Om perfect te zijn moet de gelijkheid onveranderbaar zijn en spontaan naar alle omstandigheden, alle gebeurtenissen, alle contacten, materieel of psychologisch, ongeacht hun karakter en impact.

De absolute en onbetwistbare zekerheid van een onfeilbare kennis door identiteit.

Moeder maakte toen het volgende commentaar, betreffende de 'impact' van de omstandigheden, gebeurtenissen, enz.: 'Er is niet langer deze soort oppositie tussen wat een aangename impact is en een onaangename. Er zijn geen "aangename" dingen en "onaangename" dingen: het zijn eenvoudig vibraties, die men registreert. Gewoonlijk, wanneer mensen een schok ontvangen, doen zij dit (*gebaar van terugslag*), dan reflecteren zij, concentreren en herstellen uiteindelijk vrede. Maar gelijkheid betekent dat niet! Dat is het niet. De staat moet SPONTAAN zijn, constant en onveranderlijk.

wanneer het weggaat, blijft iets als... als een indruk in het zand --- in het bewustzijn. Het bewustzijn is als een laag zand, waarop de ervaring een indruk achtergelaten heeft. Wanneer je het teveel verstoort, verdwijnt de indruk; wanneer je erg stil blijft, het. Maar het is alleen een indruk. En het kan niet geïmiteerd worden. Het is wonderbaarlijk, dat het niet geïmiteerd kan worden! De hele rest, alle ascetische realisaties, bijvoorbeeld, kunnen geïmiteerd worden, maar je kunt dit niet imiteren, het is... er is geen equivalent.

Het is als het gewone gevoel, dat ik had in mijn ervaring in die nacht [Januari 24] --- de individualiteit had, zelfs in zijn hoogste bewustzijn, zelfs in wat bekend is als de *atman*⁷⁴ en de ziel, er niets mee te maken. Want het komt zo (*zelfde gebaar*), met een absoluutheid. Er is GEEN individuele participatie --- het is een beslissing, die van de Allerhoogste komt.

Het is hetzelfde voor de rest: al je aspiratie, al je tapasya, al je inspanningen, dat is allemaal 'individueel' --- absoluut geen effect. Het komt, en daar is het.

Het enige, dat je kunt doen, is JEZELF zoveel mogelijk VERNIETIGEN. Wanneer je jezelf volledig kunt vernietigen, dan is de ervaring totaal. En als je 'verdwijning' constant zou zijn, zou de ervaring hier --- maar dat is nog ver weg.... Ik weet niet of dit alles... (*Moeder kijkt naar haar lichaam*).

(*stilte*)

Klaarblijkelijk heeft het lichaam een test nodig, een ERG ZWARE test, omdat... het, vanuit een persoonlijk standpunt, de enige verklaring is, die ik kan vinden voor al deze kwalen. Er zijn veel verklaringen vanuit een algemeen gezichtspunt, maar.... Hoe dan ook, ik zal de dag kennen, dat me verteld wordt --- dat al deze voorstellingen nutteloos zijn. Maar, vanuit een persoonlijk gezichtspunt... Zie je, gedurende een lange tijd (meer dan een jaar nu, waarschijnlijk twee), heeft dit lichaam haar grenzen niet gevoeld.⁷⁵ Het is helemaal haar vroegere zelf niet; het is nu nauwelijks meer dan een concentratie, een soort conglomeratie van iets; het is geen lichaam in een huid --- helemaal niet. Het is een soort agglomeratie, een concentratie van vibraties. En zelfs wat nu normaal 'een ziekte' genoemd wordt... (maar het is geen ziekte, er zijn geen ziektes, het zijn functionele kwalen), zelfs deze functionele kwalen hebben niet dezelfde betekenis voor het lichaam als zij voor de dokter hebben, bijvoorbeeld, of voor gewone mensen. Zo is het niet, het lichaam voelt het niet zo. Het voelt het eerder als... als een soort moeilijkheid in het aanpassen aan een of andere nieuwe vibratiebehoefte.

(*stilte*)

Eerder, toen het haar werk niet kon doen, had het lichaam een soort ongeduld --- een gevoel, dat ondanks al haar aspiratie en goede wil om een geschikt instrument te zijn, deze kwalen haar weg versperden. Zelfs dit is volledig weg.

⁷⁴ *Atman*: het Zelf of de Geest

⁷⁵ Hier gaat Moeder geleidelijk in trance en de hele rest van deze conversatie zal in een toestand van trance plaatsvinden.

Nu heeft het lichaam een soort gewone glimlach voor alles. Aan het eind van de dag, met de accumulatie van alles, dat van mensen komt, die ik heb gezien en het werk, dat ik gedaan heb, wanneer ik mezelf moet duwen en trekken om alleen maar de trap op te klimmen, omdat mijn benen als... stalen staven zijn, zonder enige wil (dat is het meest verschrikkelijke deel: zij beantwoorden niet aan de wil), zelfs gedurende tijden als deze, wanneer mijn armen me de trap op trekken (niet langer mijn benen), protesteert het lichaam niet, protesteert niet. Dan begint het heen en weer te lopen voor japa. En na een half uur lopen zijn dingen oneindig beter (*Moeder maakt een gebaar van de Kracht, die neerdaalt in haar lichaam*).

(*stilte*)

Maar het lichaam zelf weet niet, waarom dit gebeurt.... En in feite vindt het het niet nodig om het te proberen: het is zo, omdat het zo is. En wanneer het aangeropen wordt, dan zou het zeggen, 'Welaan, wanneer condities anders behoren te zijn, zullen zij anders zijn.' Dat is exact haar positie.

(*stilte*)

Dit was evident mogelijk

We zullen zien.

(*stilte*)

Dit alles [de wereld, de Ashram] wordt in mijn bewustzijn gehouden met een soort essentiële compassie, die gelijkelijk toegepast wordt op alle dingen, alle moeilijkheden, alle obstakels. Ik ontvang brieven met dozijnen, zoals je weet, en iedere persoon komt naar me toe met zijn eigen kleine misère of probleem, innerlijk of uiterlijk (een klein puistje wordt... een berg). Wanneer mensen naar me toe komen, reageert mijn innerlijke bewustzijn altijd op dezelfde manier, met een soort... gelijkheid en compassie voor allen. Maar, wanneer de mensen tegen me praten, of wanneer ik een brief lees en mijn lichaam bewust wordt van wat het het 'te doen' noemt, die zij over hun misères maken, heeft het een soort gevoel van (ik bedoel, dat er een gevoel is in de cellen): 'Waarom nemen zij dingen zo op! Zij maken dingen veel moeilijker.' Het lichaam begrijpt het. Het begrijpt, dat hun manier om de minst kleine moeilijkheid op te nemen op een zodanige blinde, egoïstische en *op zichzelf gerichte* manier, haar moeilijkheden furieus vergroot!

Het is een nogal een amusante gewaarwording, een combinatie van gewaarwording en gevoel, dat de gewone menselijke attitude naar dingen de moeilijkheden vermenigvuldigt en vergroot naar FANTASTISCHE proporties; terwijl, als zij eenvoudig de ware attitude hadden --- een NORMALE attitude, nogal eenvoudig, ongecompliceerd, --- ahh, zou al het leven veel gemakkelijker zijn. Want het lichaam voelt de vibratie (juist die vibraties, die zich concentreren om het lichaam te vormen), het voelt hun natuur en ziet, dat haar 'normale' reactie, een vredevolle en zelfverzekerde reactie, dingen zoveel

gemakkelijker maakt! Maar zo gauw als deze agitatie van angst, vrees, ontevredenheid naar binnen komt, wordt de reactie van een wil, die 'er niets van wil'... oh, het wordt onmiddellijk als kokend water: pfff! pfff! Pfff! Als een machine. Terwijl, als de moeilijkheid geaccepteerd wordt met zelfvertrouwen en eenvoud, het gereduceerd wordt tot het minimum ervan, en ik bedoel het zuiver materieel, in de materiële vibratie zelf.

Bijna (ik zeg 'bijna,' omdat het lichaam nog niet iedere ervaring heeft gehad), maar bijna alle pijnen kunnen gereduceerd worden tot iets, dat absoluut te verwaarlozen is. (Natuurlijk heeft het sommige pijnen niet gehad, maar het heeft een voldoende aantal gehad!) Deze opwinding, die resulteert uit een semi-mentale vibratie (de eerste beroeringen van het Denkvermogen), die alles complicereren, alles! Neem, bijvoorbeeld deze moeilijkheid, die ik genoemd heb van de trap beklimmen: in het dokter's bewustzijn of in ieder ander's veroorzaakt pijn het. Volgens hun gewone redenering, brengt pijn spanning in de zenuwen en spieren, zodat men niet langer kan lopen --- maar dit is absoluut VALS. Pijn voorkomt niet, dat mijn lichaam wat dan ook doet. Pijn is de factor niet, het is eerder een factor, waar gemakkelijk *mee omgegaan kan worden*. Dat is het niet: het is Materie; Materie (waarschijnlijk cellulaire materie, of...), dat haar capaciteit verliest om op de wil te reageren, op wil-vermogen. Maar waarom?... Ik weet het niet! Het hangt af van de bijzondere desorganisatie; maar waarom is het zo? Ik weet het niet.... Nu probeer ik om, ieder keer als ik de trap beklim, de middelen te vinden om de Wil op een zodanige manier in te prenten, dat dit gebrek aan respons niet voortduurt --- maar ik heb het nog niet gevonden. Ofschoon er al deze geaccumuleerde kracht en vermogen en wil is (een enorme accumulatie, ik wordt erin GEBAAD, het hele lichaam wordt erin gebaad!), reageert het toch om de een of andere reden niet. Hier en daar falen groepen cellen om te reageren en kan de Kracht niet handelen. Dus, wat gevonden moet worden, is....

(*stilte*)

Zelfs in dit, juist nu, in wat ik zeg, is er een besef van tapasya; er is het heel innerlijk bewustzijn, dat het lichaam tapasya laat doen. Maar mijn kennis en mijn zekerheid (wat ik WEET) is, dat het een noodzakelijke voorbereiding kan zijn, maar het brengt het werk NIET tot stand.⁷⁶ Het is eerder iets, dat zo handelt (*Moeder keert abrupt haar hand om een omkering van toestanden aan te duiden*). En, wanneer het 'zo' gaat, is het gedaan, is alles gedaan. Alles is gedaan.

Zijn deze kwalen nodig om het 'zo' te laten worden?... Ik heb mijn twijfels. Ik heb mijn twijfels. Maar de vraag kan zelfs niet gesteld worden, want wat het impliceert, lijkt te grenzen aan een fatalisme, dat geen waarheid heeft in zichzelf --- het is geen fatalisme, helemaal niet. Wat is het?... Iets, dat uitdrukking uitdaagt.

(*stilte*)

⁷⁶ D. w. z., niet door enige inspanning of tapasya kan de ware verandering tot stand gebracht worden.

Zelfs het lichaam, het lichaam zelf, heeft de constante perceptie van baden in de vibratie van de CONCRETE goddelijke Aanwezigheid; dus is er zeker vanuit een psychologisch standpunt niet de minste schaduw in het beeld. Zelfs vanuit materieel standpunt is de Aanwezigheid hier. Toch is er, ofschoon het hier is, gevoeld, waargenomen en ervaren, nog deze wanorde! (Ik noem het wanorde.)

(lange stilte)

Het is een groot Mysterie... oh!

(stilte)

Alles is een groot Mysterie.

(stilte)

Wat Sri Aurobindo 'het Grote Geheim' noemt --- een GROOT geheim.

De dag, dat we het vinden... zullen dingen veranderen.

(stilte)

Hoe helder men ziet en weet, dat zelfs de HOOGSTE, de meest lumineuze intelligentie niets kan begrijpen, niets --- het is idioot om te proberen.

(stilte)

Al onze aspiraties, al ons zoeken, al onze opstijgingen herinneren me aan die bloem, die ik je 's anderdaags gaf⁷⁷: het is zoiets (*Moeder maakt een vaag, etherisch gebaar*), vibrerend, vibrerend, vibrerend, erg lumineus, erg delicaat, essentieel erg mooi... *(stilte)*, maar het is niet DAT (*Moeder draait haar hand weer op om een abrupte omkering aan te duiden*). Het is niet Dat.

(stilte)

Het is JUIST DE NATUUR, die verandert, het is... iets anders.

Altijd, wanneer dit gevoel van absoluutheid --- een absoluut --- komt (in welke werkelijkheid het ook mag zijn), draagt het ALLES in zich, het is...

(stilte)

Zelfs 'absoluut' is niet sterk genoeg (*Moeder maakt een gebaar van een solide blok, dat neerdaalt*). Daarom spreekt men van een onherroepelijk, onherstelbaar absoluut... maar ik weet niet, hoe ik het uit moet drukken. En er bestaat NIETS ANDERS DAN dit Absolute, er is niets anders. Er is alleen dat.

⁷⁷ *Barringtonia speciosa* ('Supramental Action')

En alles is er in.

Wanneer dat komt, is alles goed.

(*stilte*)

Dus, mon petit, ik heb de hele tijd gepraat, en we hebben nog niets gedaan --- weer een dag zonder te werken (*Moeder lacht*)

Het is iets curieus... spreken helpt me evident om de ervaring te volgen. Maar ik kan alleen niet beginnen te spreken als ik alleen in mijn kamer ben! En praten tegen een taperecorder is nutteloos. Tot nu toe stroomt het het beste met jou --- verreweg. Ik heb het niet met anderen geprobeerd, ofschoon ik nu en dan iets tegen Nolini gezegd heb, maar zijn ontvankelijkheid is vaag (ik weet niet, of je deze indruk kan begrijpen: het is alsof mijn woorden in katoen gaan). Eens, zoals ik je vertelde, sprak ik met R., en met hem voelde ik, dat drie kwart ervan absoluut verloren was --- en in feite was het zo. Maar met jou begin ik het te ZIEN, en de behoefte om te formuleren, maakt, dat ik me concentreer op mijn visie. En dit ervaar ik meer dan ik ooit met iemand heb gehad. Dus...

Dus jij draagt de consequenties!

Wel, dan --- heb je iets nodig?... Niets?... Petit, wanneer ik iets speciaal goeds heb voor lunch, voel ik altijd, dat ik het aan je wil geven!...

Februari 28, 1961

Ik heb je de exacte tekst gebracht van die zin over Sri Aurobindo, waarover ik je de 's anderdaags verteld heb.⁷⁸ Het was in antwoord op een brief...

Je kent die mentale gewoonte (die mensen nemen voor mentale superioriteit) om alles samen te klonteren op hetzelfde niveau: alle leringen, alle profeten, alle sekten, alle religies. Je kent de gewoonte: 'We zijn niet bevooroordeeld, we hebben geen preferenties --- het is allemaal HETZELFDE.' Een verschrikkelijke warboel!

Het is een van de grootste mentale moeilijkheden van dit tijdperk.

⁷⁸ Zie de conversatie van Februari 18: 'Sri Aurobindo is een Actie...'

Hoe dan ook, in antwoord op deze nonsens heb ik gezegd: 'Je fout, om precies te zijn, is, dat je, bijvoorbeeld, naar de Theosofische Sociëteit gaat met dezelfde opening als naar de Christelijke religie of naar de Boeddhistische doctrine of waarmee je een van Sri Aurobindo's boeken leest --- en als een resultaat wordt je ondergedompeld in een verwarring en je begrijpt niets over niets.'

En toen kwam het antwoord erg sterk naar me; iets kreeg greep op me en ik was, zogezegd, verplicht om te schrijven: *Wat Sri Aurobindo vertegenwoordigt in de wereld's geschiedenis, is geen lering, zelfs geen openbaring; het is een beslissende actie van de Allerhoogste.*⁷⁹

Het is niet van mij. Het kwam van hier (*gebaar naar boven*). Maar het verheugde me.

⁷⁹ Moeder voegde toe: *En ik probeer alleen om die actie te vervullen.*

Maart

Maart 4, 1961

(Moeder geeft Satprem een gegolfde mauve petunia.)

Kijk, het is Enthusiasm, kijk, hoe mooi het is! Het moet onmiddellijk in het water gezet worden, anders.... Het heeft vitale kracht nodig en water is vitale kracht. Het is mooi! Wat een fantasie! En deze is het Consciousness, dat een is met het Goddelijke Bewustzijn,⁸⁰ maar gesupramentaliseerd --- begint om gesupramentaliseerd te worden. En hier is een erg mooie Promise of Realization⁸¹, en hier is Balance⁸² en... de Peace of Faithfulness.⁸³

Daar is het, mon petit.

Nu dan, iets te vragen?

(stilte)

Oh, het is verschrikkelijk, iedereen... *(Moeder refereert aan de leerlingen).*

Wel, het maakt niet uit.

Ik ben niet zo laat vandaag.

Wat heb je te zeggen?

Te zeggen?

Oh, te zeggen, aan te werken, beslissen, arrangeren, wat dan ook!

Op een dag, wanneer u tijd heeft, wil ik u een vraag stellen.

Vraag het.

Het is geen persoonlijke vraag, maar iets, dat me een beetje lastiggevallen heeft. Het is over de World Union⁸⁴...

Oh, de World Union! Wat zit je dwars?

⁸⁰ Hibiscus, dubbele bloem, licht roze.

⁸¹ Nasturtium.

⁸² Begonia.

⁸³ *Portlandia grandiflora.*

⁸⁴ Een beweging, die gelanceerd is door enige leerlingen voor 'de vereniging van de wereld.'

Luister, mon petit, je hoeft het niet te vragen, ik zal het je nu vertellen.

Sri Aurobindo heeft ergens geschreven, dat de beweging van de wereldtransformatie dubbel is: eerst het individu, dat *sadhana*⁸⁵ doet en het contact tot stand brengt met hogere dingen; maar tegelijkertijd is de wereld een basis en het moet een beetje oprijzen en zichzelf voorbereiden op de realisatie, die bereikt moet worden (dit is het eenvoudig neergezet). Sommige mensen leven hoofdzakelijk aan de oppervlakte --- zij komen alleen tot leven, wanneer zij rusteloos rondrennen. Wat ook in hen gebeurt (wanneer er iets is!), wordt onmiddellijk naar buiten geworpen in beweging. Zodanige mensen hebben altijd een uiterlijke activiteit nodig, neem J. bijvoorbeeld: hij zette zich vast aan Sri Aurobindo's frase, 'World Union, 'en kwam me vertellen, dat hij wilde....

Hij is zo geweest sinds het begin (*gebaar, dat agitatie uitdrukt*), en hij begon met een aanzienlijk aantal dingen --- maar geen slaagde ooit! Hij had geen methode, geen besef van orde en hij weet niet, hoe hij werk moet organiseren. Dus de World Union is eenvoudig om hem zijn gang te laten gaan, zoals een paard laten galopperen.

Ik zond hem gewoonlijk rond verschillende centra (omdat hij iets moest doen!), en hij zou mensen bezoeken en met hen spreken... ik weet niet waarover. En gedurende een van zijn trips naar Delhi ontmoette hij toevallig Z, die door de regering van India naar de Sovjet Unie was gestuurd, waar hij een buitengewone toespraak geleverd lijkt te hebben (het moet buitengewoon geweest zijn, omdat ik van overal brieven ontvangen heb, Amerika inbegrepen, die vroegen om de tekst van deze sensationele speech, waarin hij klaarblijkelijk sprak over 'menselijke eenheid'). Dus keerde Z. terug met het idee om een 'World Union' te vormen, en J. en Z. ontmoetten elkaar. Bovendien werden zij aangemoedigd door S.M.⁸⁶ en zelfs door de Eerste Minister,⁸⁷ die waarschijnlijk Z. speciaal mocht en hem veel aanmoediging had gegeven. Zo begonnen dingen.

Ik behandelde het als iets, dat helemaal secundair en onbelangrijk was --- wanneer mensen moeten galopperen, laat ik hen galopperen (maar ik had Z. niet ontmoet). Toen gingen J. en Z. samen weg op een spreek-toer van Afrika, en dingen begonnen daar te verbitteren, omdat Z. werkte op een manier en J. op een andere. Tenslotte kwamen zij op gespannen voet en kwamen hier terug om het me te vertellen, 'De World Union is begonnen met een goede start --- met een ruzie!' (*Moeder lacht*) Z. zei, 'Niets kan gedaan worden, tenzij we onszelf EXCLUSIEF baseren op de lering van Sri Aurobindo en de Moeder en zij staan achter ons om ondersteuning te geven.' En J. zei, 'Nee, nee! We zijn niet sektarisch! We accepteren alle ideeën, alle theorieën, enz.' Ik antwoordde, en zoals het gebeurt, zei ik, dat Z. gelijk had, ofschoon met een

⁸⁵ *Sadhana*: spirituele queeste en discipline.

⁸⁶ Een politicus, leerling van Sri Aurobindo en vriend van Jawaharlal Nehru.

⁸⁷ Nehru.

verbetering: hij had gezegd, dat mensen ons als hun guru moesten erkennen. 'Nee,' ik zei, 'het is absoluut nutteloos --- niet alleen nutteloos, ik weiger het. Ik wil niemand's guru zijn. Mensen zouden alleen verteld moeten worden, dat dingen gedaan moeten worden op de basis van Sri Aurobindo's denken.'⁸⁸

Dus bleven zij trekken in tegengestelde richtingen. Uiteindelijk probeerden zij om iets op te zetten (wat nog niet samenhiel) en tenslotte schreven zij mij een beetje helderder. (Er is een erg aardige man verwickeld, Y. Hij is niet bijzonder intelligent, maar heeft veel gezond verstand en een erg trouw hart --- een erg goede man.) Y stelde me enige directe vragen, zonder omweg, en ik antwoordde direct: 'World Union is een volledig kunstmatig iets, zonder enige diepte, gebaseerd op het feit, dat Sri Aurobindo zei, dat "de massa's" geholpen moeten worden om de voortgang te volgen van "de elite" --- wel, laat hen hun gang gaan! Wanneer zij het leuk vinden, laat hen juist hun gang gaan!'... Ik zei het niet precies zo (ik was een beetje beleefder!), maar dat was de kern ervan.

Nu is het allemaal plat geworden. Zij gaan door met hun kleine activiteiten, maar het is absoluut onbelangrijk. Zij publiceren een klein journal, en V., die voor hen schrijft, is ver van dom. Zij is nogal intelligent en ik heb enige controle over haar, dus zal ik proberen om haar te stoppen met schrijven van nonsens.

Zij hadden ook een plotseling brainstorm om zich aan te sluiten bij de Sri Aurobindo Society. Maar de Sri Aurobindo Society heeft absoluut niets te maken met hun project: het is een strikt uitwendig iets, georganiseerd door zakenmensen om geld binnen te brengen --- EXCLUSIEF. Dat is, zij willen mensen in een positie brengen, waar zij zich verplicht voelen om te geven (in zover zijn zij er in geslaagd en ik geloof, dat zij zullen slagen). Maar dit heeft niets te maken met werken voor een ideaal, het is VOLLEDIG praktisch.⁸⁹ En natuurlijk heeft de World Union niets te bieden aan de Sri Aurobindo Society: zij zouden eenvoudig fondsen wegsluizen. Dus vertelde ik hen. 'Niets te doen --- het is uitgesloten!

'Maar uw naam is daar als President van de Sri Aurobindo Society,' zeiden zij. Mijn naam is daar om een volledig materiële garantie te geven, dat het gedoneerde geld werkelijk en waarlijk gebruikt zal worden voor het Werk, dat

⁸⁸ Dit is de tekst van Moeder's antwoord aan J.: Ik heb Z.'s rekenschap gelezen en je eigen brief over dit onderwerp. In het vertrouwen van zijn devotie moet hij nogal beledigd geweest zijn. De waarheid in wat hij zegt, is dat enig idee, WAT OOK haar graad van waarheid is, niet effectief is, als het ook niet het vermogen draagt, dat verkregen is door realisatie, door een werkelijke verandering van bewustzijn. En wanneer de voorstander van dit idee zelf de realisatie niet heeft, moet hij zoeken naar de steun van diegenen, die het vermogen hebben. Aan de andere kant is, wat je zegt, waar: een idee zou aanvaard moeten worden op de basis van haar inherente waarheid en niet door de persoonlijkheid, die het uiteenzet, hoe groot deze persoonlijkheid ook kan zijn. Deze twee waarheden of aspecten van de kwestie zijn gelijkelijk waar, maar ook gelijkelijk onvolledig: zij zijn niet de hele waarheid. Beiden van hen moeten geaccepteerd worden en gecombineerd met veel andere aspecten van de kwestie, wanneer je zelfs wil beginnen om het dynamische vermogen te benaderen van de realisatie. Zie je niet, hoe ridicuul deze situatie is? Drie mensen van goede wil ontmoeten in de hoop om mensen de noodzaak te onderwijzen voor een "World Union" en zij zijn zelfs niet in staat om een tolerante en draaglijke eenheid te houden tussen henzelf, omdat ieder een verschillende hoek ziet van de procedure, die gevolgd moet worden om hun plan te implementeren.'

⁸⁹ Ofschoon het begon als een fondsenwerving organisatie voor de behoeften van de Ashram en Auroville, zou dit 'strikte externe ding,' dat 'niets te doen had met het werken voor een ideaal,' na Moeder's vertrek, zich koeltjes de 'eigenaar' en de gids van Auroville verklaren.

gedaan moet worden en voor niets anders; het is alleen een morele en zuiver praktische garantie. Het wordt van deze mensen zelfs niet gevraagd om te begrijpen, wat Sri Aurobindo gezegd heeft, maar eenvoudig om deel te nemen. Het is een verschillende zaak voor die in de World Union, die werken voor een ideaal: zij willen de wereld voorbereiden om (*lachend*) het Supramentale te ontvangen! Laat zij het voorbereiden! Het maakt niet uit, zij zullen helemaal niets bereiken, of erg weinig. Het is onbelangrijk. Dat is mijn gezichtspunt en ik heb het hen zo verteld.

Bovendien vertelde ik hen, dat het de voorkeur had om hier geen functies in te nemen --- zij kunnen ingenomen worden in Tapogiri in de Himalyas, of ergens anders --- en dit wordt begrepen. Zij hielden hier een seminar (een volmaakt fiasco, daarnaast), maar het was een lange tijd geleden gearrangeerd. Zij nodigden mensen uit, die beloofden te komen (ik denk, dat erg weinig kwamen tenslotte), en het was van erg secundair belang. Desalniettemin vertelde ik hen, 'Dit is de laatste keer, doe het hier niet meer. In Tapogiri zo vaak als je wilt: het is een mooie spot in de bergen, een gezondheidsresort, mensen gaan daar heen in de zomer voor frisse lucht en... om rond te hangen en te praten!'

Wat mij schokte, was.... U weet, dat ik zeldzaam mijn huis verlaat, maar iedere keer, dat ik naar de Ashram kom voor Darshan of om u te zien, vond ik, als bij toeval, J. apart in een hoek met een of andere Europese bezoeker. De herhaling van dit toeval maakte, dat ik me afvroeg, 'Wat doet hij zo systematisch met ALLE Europese bezoekers?!' En het schokte me om mezelf in hun plaats voor te stellen: stel alleen maar voor, zei ik tegen mijzelf, dat je voor de eerste keer naar de Ashram komt, erg open, op zoek naar een grote waarheid, en je struikelt over deze man, die je vertelt: Sri Aurobindo = World Union. Wel, mijn eerste reactie zou zijn, 'Ik ga weg, ik ben niet geïnteresseerd!'

Het dient als een test, mijn kind, een erg goede test! Er zijn zo veel dingen...

Er is hier, bijvoorbeeld, iemand, Mridou (je kent haar, ze is zo rond als een ton⁹⁰), die roddelt met iedereen. Ze had nogal een clientèle gedurende een lange tijd, omdat ze gewoonlijk Indiase snoepjes maakte en de Europeanen gingen naar haar plaats voor snacks. Zij is een vrouw, die, wanneer er geen roddel is, ze uitvindt! Zij vertelt al het voorstelbare vuil aan al haar bezoekers --- een feit, dat tot mijn aandacht gebracht werd. Ik herinner me, dat een lange tijd geleden Mijnheer Akbar uit Hyderabad me waarschuwde, 'Weet je, zij is de tweede Moeder van de Ashram, wees voorzichtig!' 'Het is een goede test,' antwoordde ik, 'mensen, die niet onmiddellijk voelen, wat het is, zijn niet waardig om hier te komen!'

Wel, met J. is het hetzelfde --- vanuit het intellectuele gezichtspunt is het juist hetzelfde ding: wanneer mensen zijn ingenomen met wat hij zegt, betekent het, dat zij HELEMAAL niet klaar zijn.

⁹⁰ Sri Aurobindo's oude kok.

Maar het gevaar is niet om 'ingenomen' te worden, maar om er van te walgen!

Walging? Maar dat komt op hetzelfde neer!

Zij zullen zeggen, 'Dus dat is Sri Aurobindo!...'

Dan bewijst het, dat zij nooit iets gelezen hebben over Sri Aurobindo. Het is onbelangrijk. Nee, het is zelfs beter dan onbelangrijk: het is een test. Deze plaats is vol testen, vol, vol, vol! Mensen realiseren het zich niet.... Men kan het zien gebeuren, alsof het opzettelijk gedaan werd om mensen alleen te laten struikelen (niet werkelijk 'met opzet,' maar zo werkt het). Het beschermt me tegen hordes, die nergens goed voor zijn! Ik ben niet gretig om hier veel mensen te hebben.

Een ander ding, dat me schokte, was in hun journaal....

Ik heb het niet gezien --- vol stompzinnigheden?

Het is schandelijk! Ten eerste gebruiken zij Sri Aurobindo's naam, terwijl zij hem op een niveau plaatsen met Vinoba Bhave of Dr. Schweitzer of wie weet, welke andere heilige; dan lanceren ze aan het eind een appèl voor mensen om 'in te schrijven'! Dus wordt de lezer zich afvragend achter gelaten, 'Maar ik dacht, dat Sri Aurobindo....' Begrijp je, dit niet onderscheidende mengsel, deze verminderende....

Ik heb hen een brief geschreven, waarin ik deze nonsens recht onder hun neus gezet heb.

Luister naar dit appèl: 'Wanneer de gelegenheid, die deze beweging wordt aangeboden, aantrekkelijk voor u is, wanneer je het gevoel hebt, dat je een van diegenen bent, die voorbereid is om in dit spirituele avontuur mee te werken, nodigen wij u uit om ons te schrijven, jezelf in te schrijven als een lid van de World Union....'

Ik ga dit naar V. sturen, haar onschuldig vragen, 'Is dit in je journaal verschenen? Omdat het beter zou zijn, wanneer het niet zo was: wij maken geen propaganda. 'Oh, ik ben hard voor hen, weet je!

Maar het maakt niet uit, we moeten altijd blijven lachen, mon petit. Uiteindelijk komt altijd het goede uit zulke dingen --- het is een sortering! Een prachtige, prachtige zeef!

De waarheid is, dat ERG WEINIG mensen klaar zijn om hier te zijn, erg weinig. We hebben allerlei types opgenomen --- we accepteren, we accepteren, we accepteren --- naderhand schiften we. En het schiften gaat steeds maar door. Feitelijk accepteren we alles, de hele aarde, en dan... (*gebaar*) is er een *karnen*. En alles, dat nutteloos is, gaat weg.

De oppositie wordt duidelijk steeds sterker, een erg goed teken --- het betekent, dat we vooruitgaan. Maar de omstandigheden worden steeds moeilijker: het kleinste ding wordt een gelegenheid om slechte wil en wrok te demonstreren --- als deel van de regering, als deel van de mensen hier, enzovoort. Gezien vanuit een oppervlakkig gezichtspunt zitten we meer dan ooit in de soep. Maar dit maakt, dat mijn hart zich verheugt! Ik neem het als een teken, dat we naderbij komen.

Laat het je niet lastigvallen, je moet altijd glimlachen. Glimlach, sta absoluut overal boven --- absoluut.

(stilte)

Ik vertelde hen.... Omdat zij bij de World Union mij vroegen, wat hun fout was geweest (zij verklaarden het niet zo openhartig, maar met een omweg), en ik antwoordde (ook niet zo openhartig --- niet precies in een omweg, maar in algemene termen). Ik vertelde hen, dat hun fout was om ontrouw te zijn en ik legde aan hen uit, dat ontrouw zijn betekent om alles op hetzelfde niveau te zetten (dat was, toen ik hen die zinnen stuurde⁹¹). Ik vertelde hen, 'Je was foutief om te zeggen: "Een leer onder vele leren --- dus laat ons ruimdenkend zijn en alle leringen accepteren,"' Dus samen met alle leringen accepteer je elke mogelijke stupiditeit.

Maar als iemand opgenomen wordt, bewijst het, dat hij in een elementair stadium is en niet klaar.

Oh, ik heb allerlei soorten voorbeelden gehad!... Al deze fouten dienen als testen. Neem het geval van P.: gedurende een lange tijd, wanneer ook iemand arriveerde uit de buitenwereld en vroeg om geïnstrueerd, werd hij naar P.'s kamer gestuurd. (ik stuurde hen niet, maar hen werd verteld, 'Ga met P. spreken!') En P. is de sektarische bij uitstek! Hij zou de mensen vertellen, 'Tenzij je Sri Aurobindo erkent als de ENIGE, die de waarheid kent, ben je nergens goed voor!' Natuurlijk (*lachend*) rebelleerde velen! (Zie je, uit luiheid --- dus om niet lastig gevallen te worden om mensen te zien of hun vragen te beantwoorden --- zegt men, 'Ga die-en-die vinden, ga die-en-die vragen, 'en draagt het werk over aan een ander.) Wel, het werd eindelijk begrepen, dat dit niet erg tactvol was, en het misschien beter zou zijn om geen bezoekers naar P. te sturen, omdat zovelen afgescheept werden. Maar feitelijk.... Het werd mij naderhand verteld en ik antwoordde, 'Laat mensen lezen en voor HENZELF zien, of het hen schikt of niet! Welk verschil maakt het, of zij afgescheept worden. Wanneer zij het worden, hebben zij het NODIG om afgescheept te worden! We zullen het later zien.' Sommigen zijn de cirkel rond gekomen en zijn teruggekeerd. Anderen kwamen nooit terug --- omdat het niet bedoeld was voor hen. Zo gaat het. Eigenlijk heeft dit alles GEEN belang. Of zouden we het op een andere manier neer kunnen zetten: alles is volmaakt goed.

(stilte)

⁹¹ '... Wat Sri Aurobindo vertegenwoordigt is geen lering, zelfs geen openbaring, het is een ACTIE direct van het Allerhoogste.' (Zie de conversatie van Februari 18, 1961.)

leder van ons moet zijn les leren --- dat is een verschillende zaak. WIJ zijn niet volmaakt goed, omdat we beter kunnen zijn --- omstandigheden zijn eenvoudig de uitgroei van wat we zijn, niets anders. En we hoeven ons geen zorgen te maken --- ik maak me nooit zorgen!

Wat meer is, ik vind het zo grappig! Er komt een tijd, wanneer al zulke dingen zo kinderachtig lijken, zo stupide, zo... *betekeningsloos!* Wat een verschil kan het maken! Zo lang als mensen nog op dat niveau zijn, zijn zij daar. De dag, dat zij er vandaan komen, zullen zij ook glimlachen!

Natuurlijk heb ik een soort verantwoordelijkheid, omdat mensen verwachten, dat ik alles organiseer, dus probeer ik dingen op hun plaats te zetten. Daarom vertelde ik hen, dat ik prefereerde, dat zij hier geen seminars hielden, omdat het een beetje... lijkt, ik zei niet 'parasitisch,' maar het is als (*lachend*) een paddenstoel, die op een eik groeit!

* * *

(Moeder begint haar werk. Een muskiet bijt haar en zij merkt op.)

Oh, ik hou daar niet van! Weet je, ik heb filariasis in mijn benen. Ja, ik denk het --- er is iedere reden om het te geloven! (*Moeder lacht*) Maar het maakt niet uit, het zal weggaan... denk ik. Ik hou er niet van om gebeten te worden vanwege de ziektekiemen; maar gedurende de dag is er niets voor hen om op te pikken --- zij pikken alleen ziektekiemen op rond middernacht.

Er zijn boven geen muskieten.

(Moeder hervat het werk.)

* * *

(In de deuropening, terwijl zij weggaat.)

Iedere keer, als ik een 'Cheerfulness'⁹² heb, zal ik het je brengen. Het is een GROTE KRACHT, een grote kracht.

Dingen gaan erg slecht: een pak vijanden valt mij aan, vrienden verlaten ons --- het gaat erg, erg slecht. Toen gisterenavond, terwijl ik liep voor Japa en al deze 'goede tijdingen' me bereikten, zie ik tegen de Heer, 'Luister Heer, U heeft Indra om de goede mensen te helpen --- ik smeed U, zend hem naar mij; hij heeft enig werk te doen!' (*Moeder lacht*) Toen werd mijn wandeling amusant! Ik keek naar hen, terwijl zij binnen kwamen, toen ik liep --- Indra en alle andere goden --- en zij waren hard aan het werk. Verrukkelijk!

⁹² *Gaillardia.*

Maart 7, 1961

(Moeder arriveert laat... zoals gewoonlijk. De gang oversteken was als het oversteken van een jungle en het heeft bijna een uur voor haar geduurd.)

Hoe lang heeft het voor mij geduurd... oh, het is schandelijk! Ik moet beginnen met om 9 a.m naar beneden te komen, maar dan krijg ik boven niets gedaan, dat is het probleem.

Maar Moeder, hoe eerder u naar beneden komt, hoe meer van uw tijd het zal nemen!

Hoe dan ook...

Ik heb je een hele redevoering gebracht! *(Moeder geeft Satprem enige bloemen)* Eerst, het doel van de Veda's: Immortality.⁹³ Dat was hun doel: de Waarheid, die leidde naar Onsterfelijkheid. Onsterfelijkheid was hun ambitie. Ik denk niet, dat het fysieke onsterfelijkheid was --- maar ik ben niet zeker, omdat zij niet spreken over de *voorvaders* en dit refereert naar de initiërende traditie, voorafgaand aan de Veda's, zowel als de Kabbala, en daar wordt gesproken over onsterfelijkheid op aarde: de getransformeerde aarde --- Sri Aurobindo's idee. Dus ofschoon zij het niet expliciet verklaarden, wisten zij het misschien.

(Moeder geeft meer bloemen) Deze is meer aan de persoonlijke kant: Friendship with the Divine,⁹⁴ de vriendelijke relatie, die je kunt hebben met het Goddelijke --- jullie begrijpen elkaar, jullie vrezen elkaar niet, jullie zijn goede vrienden! En deze is een wonder! *(Moeder geeft Divine Love Governing the World⁹⁵)* Wat een sterkte! Het is genereus, expansief, zonder nauwheid, kleinzieligheid, of beperkingen --- wanneer dat komt...

* * *

(Na het werk, naar het einde van de conversatie:)

Ik heb me lui gevoeld! Ik heb een abominabele stortvloed van brieven gekregen, waarvan driekwart nutteloos is --- maar ik moet naar hen kijken om te weten of zij nutteloos zijn of niet, dus het neemt mijn hele morgen, voordat ik naar beneden kom. Ik was gewoon om *The Synthesis of Yoga* te vertalen in de

⁹³ *Gomphrena globosa* (paarse Amaranth).

⁹⁴ *Canna indica*, kleine rode bloem.

⁹⁵ *Brownea coccinea*.

middagen, of beantwoordde vragen, maar heden ten dage ga ik in concentratie op die tijd: ik doe niets. Ik wil mijn benen genezen.

Ik ben vastbesloten om mijzelf te genezen --- zij zeiden me, dat het ongeneeslijk was. De dokters vergiftigen je om je te genezen (zoals zij onze arme S. vergiftigden), en dat is geen genezing. Wanneer zij de behoefte niet voelen om op te scheppen voor de patiënt, erkennen zij openlijk, dat het helemaal niet zeker is, dat hun medicijnen genezen: zij maken je hoofdzakelijk onschadelijk tegenover anderen! Maar ik geloof er niet in --- ik geloof niet in dokters, ik geloof niet in hun remedies en ik geloof niet in hun wetenschap (zij zijn erg nuttig, zij hebben een groot sociaal nut, maar voor mijzelf geloof ik er niet in).

Ik wist, toen ik het vatte: het was op de Playground.⁹⁶ Zekere mensen vergiftigde me met een muskietenbeet --- op het ogenblik, dat de muskiet me beet, wist ik het, omdat het toevallig zo is, dat ik een beetje bewust ben! Maar ik controleerde het zo (*gebaar van de ziekte tijdelijk op te schorten en onder controle te houden*), zodat het zich niet kon roeren. Waarschijnlijk zou het zich nooit geroerd hebben, wanneer ik de ervaring niet had gehad [van Januari 24] en het lichaam niet klaargemaakt hoefde te worden. Wanneer het lichaam 'klaar' moet zijn, kunnen een menigte dingen, die bij de *dasyus* horen, zoals de Veda's zeggen, er niet in opgeslagen worden! Dit zijn erg vervelende kleine *dasyus* (lachend), zij moeten weggejaagd worden!

Toen de ziekte terugkwam, zei ik tegen mijzelf, 'Erg goed, dit betekent dat er op een *nieuwe manier mee omgegaan* moet worden.'

(*stilte*)

Het lichaam voert een magnifieke strijd, oh, een magnifieke strijd! En het vergaat nogal goed.

Het is een nogal moeilijke zaak en kon een lange tijd duren: ik wil niet, dat het slapend blijft en dan weer aan de oppervlakte komt met de volgende aanval van dit of dat. Dus ga ik langzaam en voorzichtig vooruit, wat betekent, dat het tijd nodig heeft: ik concentreer en werk eraan gedurende een uur na de lunch iedere dag. (ik deed gewoonlijk toen mijn vertaling, maar, omdat ik tenminste twee of drie jaar voor ben op het *Bulletin*, maakt het niet uit, ik zal het werk niet vertragen! Ik heb bijna 'The Yoga of Divine Love' klaar; nu is er alleen 'The Yoga of Self-Perfection' --- dat is nogal een taak, oh!... ik mis het --- deze vertaling was mijn plezier.) Maar het werk aan het lichaam is nuttig --- iets moet gepoogd worden in het leven; we zijn hier om iets nieuws te doen, is het niet?!

Maar werd u zo 'per ongeluk' gebeten?

Nee, neen, het was niet per ongeluk, maar omdat...

⁹⁶ Tot 1958 ging Moeder dagelijks naar de Ashram Playground, van 5 p.m. tot 9 of 10 uur in de avond, om mensen te zien en haar directe spirituele hulp te geven aan zo'n beetje 2000 leerlingen, die een voor een aan haar voorbijgingen.

Mon petit, ik claim niet, dat ik volledig universeel ben, maar ik ben in ieder geval open genoeg om te ontvangen.... Zie je, gegeven de hoeveelheid materiaal, die ik in mijn bewustzijn heb opgenomen, is het nogal natuurlijk, dat het lichaam de consequenties draagt. Er is niets, geen verkeerde beweging, die mijn lichaam niet voelt⁹⁷; over het algemeen echter worden dingen automatische in order gezet (*gebaar, dat aangeeft, dart Moeder automatisch de vibraties, die naar haar toe komen zuivert en beheerst.*) Maar er zijn tijden --- speciaal, wanneer het samenvalt met een opstand van tegenwerkende krachten, die hun domein niet op willen geven en de strijd willen aangaan met al hun macht --- wanneer ik toe moet geven, dat het moeilijk is.... Wanneer ik enige uren van eenzaamheid had, zou het makkelijker zijn. Maar in het bijzonder gedurende de periode van mijn Playground activiteiten, werd ik geplaagd, lastiggevallen; ik zou me snellen van het ene naar het andere, het ene naar het andere, ik had geen nachten om over te spreken --- nachten van twee en een half uur of drie uur rust, wat niet genoeg is, er is geen tijd om dingen recht te zetten.

Onder deze condities kon ik het alleen zo houden (*zelfde gebaar van de ziekte milkorven of het op te schorten*).

Hoe dan ook, was het niet een muskiet, die u beet?

Ja, het was de muskiet

Het was een muskiet, maar er was een INSTANTANE, gelokaliseerde vergiftiging. Het was... afschuwelijk! Ik wist het, toen ik gebeten werd, en ik probeerde... maar het was op de Playground, ik was bezig en ik kon niets doen, tot een uur of anderhalf uur later. Toen was het te laat, het circuleerde al in het bloed.

Ik heb zo drie beten gehad, maar niet van hetzelfde ding: ik weet, dat deze laatste beet filariasis was. Het was op de arm. Omdat mijn benen bedekt zijn, wanneer ik buiten ben, worden zij niet gebeten; maar mijn armen....

Lang geleden, toen Sri Aurobindo hier nog was, was ik eens gebeten door een muskiet, die juist van een lepralijder kwam. Hij zat op de hoek van de straat, ofschoon ik het in die tijd niet wist (ik was in mijn badkamer, juist tegenover de hoek). Plotseling werd ik hier gebeten, op de kin, en ik wist ONMIDDELIJK: 'Lepra!' Binnen een seconde werd het verschrikkelijk --- afschuwelijk! Ik deed gelijk, wat nodig was (omdat ik in mijn badkamer was, had ik, wat ik nodig had). Toen kreeg ik plotseling de impuls om uit het raam te gaan kijken --- daar was de lepralijder. En ik begreep het: de muskiet was zo aardig geweest om van hem naar mij te vliegen! Maar op dat ogenblik was ik in staat geweest om het onmiddellijk te checken (het duurde drie of vier dagen) --- ik zeg 'check,' omdat zij claimen, dat lepra soms vijftien jaar nodig heeft om aan de oppervlakte te komen, dus....

⁹⁷ Moeder refereert aan de bewegingen van bewustzijn, zowel goed als slecht, van diegenen, die zij geaccepteerd heeft als leerlingen en in haar bewustzijn genomen.

Maar nu is het meer dan vijftien jaar geweest (*Moeder lacht*), dus het is voorbij!

Nee, het verschil, het grote verschil, is, dat wanneer iemand bewust is, het ding onmiddellijk BEKEND is en men kan reageren.

Dat is alles, mon petit.

Gisteren heb ik je iets gestuurd (er was niet veel van, alleen een smaak): het is een beetje van de pistache puree, die zij voor mij maken. Geconcentreerd voedsel.⁹⁸ Het is grappig --- ik heb het in mijn hoofd om een smulpaap van je te maken! (*Moeder lacht*) Tot ziens, mon petit.

Maart 11, 1961

Goede morgen!

Ik moet vechten om daaruit te komen! Ik begon hen allemaal uit te schelden, terwijl ik zij, dat ze mijn tijd verspilden --- toen was ik in staat om te komen. Anders, onmogelijk.

(Satprem legt een kussen onder Moeder's voeten)

Het is bijna een luxe deze dagen!

Wanneer was het?... Niet vannacht, maar de nacht ervoor, was ik bij je; en terwijl ik bij je was, hoorde ik de klok slaan. Ik telde niet, maar ik vertelde mijzelf, 'Het is vier uur!' en ik ging uit mijn bed.... Een uur later zag ik, dat het 4 a.m. was: ik was opgestaan om 3 uur, en toen waren we nogal een lange tijd bij elkaar geweest. Ik was weggegaan... waarheen? Ik weet het niet. Ik woonde op een of andere plaats (zeker ergens in het Denkvermogen) en we waren samen, we hadden samen gewerkt, terwijl we allerlei soorten dingen deden en veel tijd samen doorbrachten.... Ik weet niet, hoe lang, omdat de tijd daar niet hetzelfde is.

Toen moest ik naar hier terugkeren --- dat is, naar mijn huis in India, naar Sri Aurobindo's huis: ik moest terugkeren naar Sri Aurobindo's huis. Pavitra werkte daar ook en hij wilde mij niet laten gaan; toen hij zag, dat ik wegging, kwam hij en probeerde me tegen te houden. Jij, aan de andere kant, hielp. 'Zal ik iets met me mee nemen of niet?' vroeg ik mezelf... 'Oh, ik heb niets nodig, ik ga alleen.' Dat baarde je een beetje zorgen door de reis, die voor me lag, en je zei, 'Er zullen veel complicaties zijn....' 'Het maakt niet uit!' antwoordde ik (*lachend*). Maar als je alleen maar wist, hoe levend en concreet het was! De

⁹⁸ Moeder zocht al naar het 'nieuwe voedsel.'

indrukken waren zo... er was het gevoel van een lange reis maken --- het was een LANGE reis, alsof ik de zee overstak (maar niet fysiek), een lange reis. Ik herinner me, dat ik er aan begon (ik was met jou, jij was er) en ik vertelde mijzelf, 'Hij is tenminste hier! Eindelijk heb ik een redelijk wezen gevonden, dat me niet probeert te stoppen met wat ik moet doen!' Ik had... (*ondeugend lachend*) een erg hoge opinie over je, daarom vertel ik je dit!

Ik werd abrupt gewekt door de klok, die sloeg (ik telde niet), en mijn onmiddellijke gevoel was, 'Wel, hij is werkelijk erg aardig! Nu is er een goede metgezel!'

Maar ik werd een uur te vroeg wakker!⁹⁹

Oh! (*Moeder merkt de bloemen in haar hand op*) Dit is Supramental Beauty,¹⁰⁰ dit is Supramental Victory en dit is Endurance¹⁰¹, die nodig was om daar te komen en dit is Promise.¹⁰² Dan is dit een lelie, die hier groeit (*Moeder kijkt er naar gedurende een lange tijd*)... en binnenin heb ik "Attachment for the Divine"¹⁰³ geplaatst - ik heb het voor je meegebracht, omdat het zo mooi is.

Waar werken we vandaag aan? (*Moeder kijkt naar Sri Aurobindo,s Aphorisms*)... Ik ben al begonnen met antwoorden!

AI!

Ja... Weet je, ik lees het en het komt zo naar me toe, brrrr! Zoals een kraan openen. (*Moeder leest.*)

56 --- Wanneer je, O gretige redetwister, geprevaleerd hebt in een debat, dan moet men groot medelijden met je hebben, want je hebt een kans verloren om kennis te vergroten.

Hoe fijn! Veel dingen kunnen gezegd worden....

Welk nut hebben discussies? Over het algemeen hebben degenen, die graag discussiëren, de stimulans nodig van tegenstelling om hun ideeën te verhelderen.

Het is iets, waar ik constant in leef: ik heb zodanige mensen om me heen!

Het is duidelijk het teken van een rudimentair intellectueel stadium.

⁹⁹ Deze enigmatische ervaring was werkelijk erg belangrijk, zoals Moeder later uit zal leggen (op Maart 17): Moeder liet de onderwerping aan mentaal functioneren achter, dat gesymboliseerd werd door deze plaats, waar Pavitra werkte.

¹⁰⁰ Zalmkleurige hibiscus.

¹⁰¹ Zinnia.

¹⁰² Nasturtium (Belofte van Realisatie).

¹⁰³ Paarse orchidee.

Maar als je 'getuige' kunt zijn van een discussie als onpartijdige toeschouwer (ik bedoel zelfs, als je betrokken ben bij de discussie), kun je altijd veel krijgen door het te beschouwen als een vraag of een probleem van verscheidene gezichtspunten; en door te proberen de tegengestelde opinies te verzoenen, kun je je ideeën verbreden en opstijgen naar een meeromvattende synthese.

Wat is de beste manier om anderen te laten begrijpen, wat je voelt waar te zijn?

Door het te LEVEN --- er is geen andere manier.

* * *

Lees me een ander aforisme.

58 - Het dier heeft, voordat het gecorrumpeerd is, nog niet gegeten van de boom van de kennis van goed en kwaad; de god heeft het achtergelaten voor de boom van het eeuwig leven; de mens staat tussen de bovenste hemel en de lagere natuur.

Heb je een vraag?

Was er werkelijk een aards paradijs? Waarom was de mens eruit verbannen?

Vanuit een historisch gezichtspunt (niet psychologisch, maar historisch), gebaseerd op mijn herinneringen (ik kan het niet bewijzen, niets kan bewezen worden, en ik geloof niet, dat enig waarlijk historisch bewijs tot ons naar beneden gekomen is --- of in ieder geval is het nog niet gevonden), maar volgens mijn herinneringen.... (*Moeder sluit haar ogen, alsof zij in een weggaat op zoek naar haar herinneringen; zij zal de hele rest van de tijd met ogen gesloten spreken.*) Er was zeker in een periode van de geschiedenis van de aarde een soort 'aards paradijs' in de zin, dat er een perfect harmonieus en perfect natuurlijk leven was: de manifestatie van het Denkvermogen was in overeenstemming --- was NOG in volledige overeenstemming --- en in volledige harmonie met de opstijgende mars van de Natuur, zonder perversie of deformatie. Dit was het eerste stadium van de manifestatie van het Denkvermogen in materiële vormen.

Hoe lang duurde het? Het is moeilijk te zeggen. Maar voor de mens was het soort opbloei van het dierlijke leven. Mijn herinnering is van een leven, waar het lichaam volmaakt was aangepast aan haar natuurlijke omgeving. Het klimaat was in harmonie met de behoeften van het lichaam, het lichaam met de eisen van het klimaat. Het leven was geheel spontaan en natuurlijk, zoals een lumineuzer en bewuster dierlijk leven zou zijn, met absoluut geen van de complicaties en deformaties, die later binnengebracht werden door het denkvermogen, terwijl het zich ontwikkelde.

Ik heb een herinnering van dit leven, want ik herleefde het, toen ik voor het eerst bewust werd van het leven van de volledige aarde; maar ik kan niet vertellen, hoe lang het duurde of welk gebied het bedekte --- ik weet het niet. Ik herinner me alleen de condities in die tijd, de toestand van de materiële Natuur en de menselijke vorm en het menselijke bewustzijn, en deze toestand van harmonie met alle andere elementen van de aarde: harmonie met het dierlijke leven en grote harmonie met het plantenleven --- er was een soort spontane kennis, hoe de dingen van de Natuur te gebruiken, de kwaliteiten van de planten, vruchten en alles, wat de plantaardige natuur kon bieden. Er was geen agressiviteit, geen angst, geen contradicties of fricties, en geen perversie --- het denkvermogen was zuiver, eenvoudig, lumineus, ongecompliceerd.

Zeker met de voortgang van de evolutie, de mars van de evolutie, toen het denkvermogen voor en in zichzelf begon te ontwikkelen, begonnen ALLE complicaties, alle deformaties. Dit verhaal van Genesis, dat zo kinderlijk lijkt, bevat inderdaad een waarheid. De oude tradities, zoals Genesis, leken op de Veda's. waarin iedere letter¹⁰⁴ een symbool van kennis was; het was het beeldende resumé van een traditionele kennis van haar tijd, juist zoals de veda een beeldend resumé bevatte van haar tijd. Maar wat meer is, zelfs het symbool had een werkelijkheid in de zin, dat er waarlijk een periode was, toen het leven op aarde (de eerste manifestatie van gementaliseerde Materie in menselijke vormen) nog in volledige harmonie was met alles, dat er aan voorafging. Het was alleen later, dat....

De boom van kennis symboliseert deze soort kennis... een materiële kennis, die niet langer goddelijk is, omdat de oorsprong ervan een besef van verdeling was --- en dit begon alles te bederven. Hoe lang deze periode duurde? Ik ben niet in staat om het te zeggen. (Omdat mijn herinnering er een is van een bijna onsterfelijk leven; het lijkt, dat door een of ander soort evolutionair ongeluk de destructie van de vormen noodzakelijk werd voor de vooruitgang.) En waar vond het plaats?... Uit zekere impressies (maar dit zijn alleen impressies) zou het lijken, dat het in de buurt was van ofwel deze kant van Ceylon en India of de andere, ik weet het niet precies (*Moeder wijst de Indiase Oceaan aan, ofwel ten westen van Ceylon en India of naar het oosten tussen Ceylon en Java*), ofschoon de plaats zeker niet langer bestaan; het moet verslonden zijn door de zee. Ik heb een erg helder visioen van de plaats en een bewustzijn van dat leven en haar vormen, maar ik kan geen precieze materiële details geven. Duurde het eeuwen, is het...? Ik weet het niet. Om de waarheid te vertellen, was ik, toen ik deze momenten herleefde, niet nieuwsgierig naar zulke details (want men is een andere mentale toestand, waar er geen nieuwsgierigheid is over materiële details: alle dingen veranderen in psychologische feiten). Het was iets, dat zo eenvoudig, lumineus, harmonieus was, ver verwijderd van al onze gebruikelijke bezigheden --- juist deze bezigheden met tijd en ruimte. Het was een spontaan leven, extreem mooi, en zo dicht bij de Natuur --- een natuurlijke bloei van het dierlijke leven. Er waren geen opposities of contradicties, niets van dat --- alles gebeurde op de best mogelijke manier.

¹⁰⁴ In Genesis, Hebreeuwse letters.

(stilte)

Een overeenkomende herinnering is verscheidene keren teruggekeerd onder verschillende omstandigheden --- niet exact dezelfde scene en dezelfde beelden, omdat het niet iets was, dat ik zag, maar EEN LEVEN, dat ik leefde. Gedurende een zekere periode, op enige tijd, nacht of dag, zou ik een bijzondere toestand van trance ervaren, waarin ik een leven aan het herontdekken was, dat ik geleefd had. Ik was volledig bewust, dat dit leven te maken had met het eerste opbloeien van de menselijke vorm op aarde, de eerste menselijke vormen, die in staat zijn om het goddelijke wezen van vanboven te incarneren. Dit was de eerste keer, dat ik kon manifesteren in een bijzondere aardse vorm (geen algemeen leven, maar een individuele vorm); dat is, voor de eerste keer werd door de mentalisatie van deze materiële substantie de verbinding gemaakt tussen het hogere Wezen en het lagere wezen gemaakt. Ik heb dat verscheidene keren geleefd, en altijd in een overeenkomstige setting en met een nogal overeenkomend gevoel van een zodanige vreugdevolle eenvoudigheid, zonder complexiteit, zonder problemen, zonder al deze vragen. Het was een opbloei van een vreugde van het leven --- niets dan dat; liefde en harmonie overheersten: bloemen, mineralen, dieren gingen allemaal volmaakt samen.

Dingen begonnen alleen een LANGE tijd naderhand verkeerd te gaan, lang erna (maar dit is een persoonlijke impressie), waarschijnlijk, omdat zekere mentale kristallisaties noodzakelijk waren, onvermijdelijk voor de algemene evolutie, zodat het denkvermogen zich zou kunnen voorbereiden om verder te gaan met iets anders. Dat was, toen... oh, het lijkt op de val in een put --- in lelijkheid, duisternis! Alles werd zo duister, zo lelijk, zo moeilijk, zo pijnlijk. Werkelijk... werkelijk het besef van een val.

(stilte)

Theon zei gewoonlijk dat het... (hoe het te stellen?) niet onvermijdelijk was. In de totale vrijheid van de manifestatie is deze vrijwillige scheiding van de Oorsprong de oorzaak van alle wanorde. Hoe het uit te leggen?... Woorden drukken deze dingen zo armzalig uit. We kunnen het 'onvermijdelijk' noemen, omdat het gebeurd is! Maar buiten deze schepping, kan een schepping voorgesteld worden (of had kunnen worden), waar deze wanorde niet gebeurd zou zijn. Sri Aurobindo zag het op bijna dezelfde manier: een soort 'ongeluk,' als het ware --- maar een 'ongeluk,' dat de manifestatie een veel grotere en vollediger perfectie toestond dan wanneer het nooit gebeurd was. Maar dit is allemaal nog in de werkelijkheid van speculatie, en een nutteloze speculatie daarvoor. In ieder geval is de ervaring, het gevoel, dat alles ineens... (*Moeder maakt een gebaar van een brute val*) oh!

Voor de aarde gebeurde het waarschijnlijk zo, alles tegelijk: een soort opstijging, dan een val. Maar de aarde is een erg kleine concentratie --- universeel is het iets anders.

(stilte)

De herinnering aan die tijden is ergens opgeslagen in het aardse geheugen, dat gebied, waar alle aarde's herinneringen zijn ingeschreven. Diegenen, die met dit geheugen contact opnemen, kunnen je vertellen, dat het aardse paradijs nog ergens bestaat.¹⁰⁵ Maar het bestaat niet materieel.... Ik weet het niet, ik zie het niet.

(*stilte*)

Natuurlijk kunnen deze dingen altijd symbolisch uitgelegd worden. Theon verklaarde mensen's 'verbanning' zo: toen het Wezen --- het vijandige Wezen --- de positie aannam van de Allerhoogste Heer in relatie tot de aardse realisatie, wilde hij niet dat de mensheid mentaal vooruit zou gaan en een kennis zou verkrijgen, die hen toestond om hem te gehoorzamen!... Dat is Theon's occulte verklaring.

Volgens Theon was het serpent helemaal geen geest van het kwaad: het was de evolutionaire Kracht. En Sri Aurobindo was het er helemaal mee eens; hij vertelde me gewoonlijk hetzelfde: het evolutionaire vermogen --- het mentale evolutionaire vermogen --- dreef de mens om kennis te verkrijgen, een kennis van verdeling. En het is een feit, dat, samen met het besef van Goed en Kwaad, de mens bewust werd van zichzelf. Natuurlijk bedierf dit alles en kon hij niet blijven: zijn eigen bewustzijn dreef hem uit het Paradijs --- hij kon niet langer blijven.

Was de mens dan verbannen door Jehovah of door zijn eigen bewustzijn?

Dat zijn alleen twee manieren om hetzelfde te zien!

In mijn opzicht hebben al deze oude Geschriften en oude tradities een gegradeerde inhoud (*gebaar, dat verschillende niveaus laat zien van begrip*), en in overeenstemming met de behoeften van het tijdperk en de mensen, werd van het ene of het andere symbool betrokken. Maar er komt een tijd, wanneer men voorbij deze dingen gaat en hen ziet voor wat Sri Aurobindo 'de andere hemisfeer' noemt, waar men zich realiseert, dat zij alleen modi van uitdrukking zijn om iemand in contact te brengen --- een soort brug of verbinding tussen de lagere manier van zien en de hogere manier van weten.

Er komt een tijd, wanneer al deze disputen --- 'Ah, nee, dit is zoals dit, dat is zoals dat' zo onnozel lijken, zo onnozel. En er is niets komischer dan dit spontane antwoord, dat zoveel mensen geven: 'Oh, dat is onmogelijk!' Want zelfs met de meest rudimentaire intellectuele ontwikkeling zou je weten, dat je zelfs niet aan iets kon denken, als het niet mogelijk zou zijn!

(*stilte*)

Zo, mon petit, we hebben best nogal een gesprek gehad!

¹⁰⁵ Dit is de oorsprong van zodanige legendes als *Shangri-la*. Maar de 'helderzienden' verwarren zeer vaak twee vlakken van werkelijkheid, die aan hun SUBTIELE visie een fysieke werkelijkheid toeschrijven, die het niet heeft of niet langer heeft: zij zijn hoofdzakelijk in contact getreden met het geheugen van een plaats --- want plaatsen hebben, zoals wezens, een geheugen.

Is alles goed?... Ja?

Oh, weet je, wanneer dat weer gevonden zou kunnen worden.... Maar hoe?¹⁰⁶

Waarlijk, ze hebben de wereld geruïneerd, zij hebben het geruïneerd --- zij hebben de atmosfeer geruïneerd, zij hebben alles geruïneerd, en om weer zoiets als het aardse paradijs te worden, ohh! Wat een lange weg om te gaan --- vooral psychologisch. Zelfs juist de structuur van Materie (*Moeder draait haar vinger in de lucht om haar heen*), met hun bommen en hun experimenten en hun... oh, zij hebben overal een puinhoop van gemaakt! Zij hebben werkelijk een puinhoop van de Materie gemaakt.

Waarschijnlijk, nee, niet waarschijnlijk, het is absoluut zeker, dat dit noodzakelijk was om de materie te kneden, het te karnen, het voor te bereiden om DAT te ontvangen, het nieuwe, dat zich nog moet manifesteren.

Materie was erg eenvoudig en erg harmonieus en er lumineus, maar niet complex genoeg. Deze complexiteit heeft alles geruïneerd, maar... het zal leiden tot een ONEINDIG bewustere realisatie --- oneindig bewuster. En wanneer de aarde weer zo harmonieus, eenvoudig, lumineus, zuiver wordt --- eenvoudig, zuiver, zuiver goddelijk --- dan kan, met deze complexiteit toegevoegd, iets bereikt worden.

(Moeder staat op om weg te gaan)

Het maakt niet uit. Fundamenteel maakt het niets uit. Gisteren, terwijl ik liep... liep ik in een soort universum, dat EXCLUSIEF het Goddelijke was --- het kon aangeraakt, gevoeld worden: het was vanbinnen, vanbuiten, overal. Gedurende driekwart van een uur, NIETS dan dat, overal. Wel, ik kan je verzekeren, dat er op dat moment geen problemen meer waren! En wat een eenvoud --- niets om over te denken, niets te willen, niets te beslissen: te ZIJN, zijn, zijn!... (*Moeder lijkt te dansen*) Te zijn in de oneindige complexiteit van een volmaakte eenheid: alles was er, maar niets was afgescheiden; alles was in beweging en toch veranderde niets van plaats. Waarlijk een ervaring.

Wanneer we zoals dat worden, zal het erg gemakkelijk zijn.

Vaarwel, petit. Weet je, ik vermaak mijzelf, ik vermaak mijzelf iedere dag!

(Moeder merkt een briljante crimson canna in een vaas)

Ah, er waren veel bloemen, net als die, in het landschap van dit aardse paradijs --- rood, en zo mooi!

¹⁰⁶ Eerst had Moeder gezegd, 'Maar het is onmogelijk.' Dan had zij, lachend, het woord verwijderd.

Maart 14, 1961

Ik heb niets gedaan, niet gewerkt, vragen beantwoord of iets voorbereid voor het *Bulletin* --- helemaal niets.

Je zag mensen wachten in de gang, toen ik 's anderdaags wegging, hielden ze mij daar driekwart van een uur en toen ik uiteindelijk naar boven ging, was ik ziek. Net werkelijk ziek, maar niet lekker. Dus alles wordt nog eens in twijfel getrokken.

(Moeder gaat door met het werk en luistert naar het lezen van een oude Talk van September 26, 1956, om gebruikt te worden in het Bulletin. Erin spreekt zij over momenten van opening in de yoga: 'Dan zijn er dagen, wanneer je in contact bent met het Goddelijke Bewustzijn, met de Genade, en alles is getint, gekleurd door deze Aanwezigheid, en dingen, die gewoonlijk saai voor je lijken, worden betoverend en plezierig... alles is levend, alles is levendig. Op andere momenten ben je overschaduwd, gesloten, je voelt niet langer iets, alles verliest zijn smaak... je bent als een wandelend blok hout.')

Het komt en gaat langs de weg, je houdt het niet permanent; het is als een zone oversteken, een geparfumeerde zone, en dan is het voorbij --- voor het moment is het voorbij. Een vlietende liefkozing.

* * *

Na het werk:

Over het algemeen gesproken is de vooruitgang ontegenzeggelijk, maar het fysieke lichaam... heeft een verschrikkelijke behoefte aan rust. Het is vervelend, want het weerhoudt me van werken.

Hoe het uit te leggen?... Het is nogal vreemd: de attitude van de cellen en hun toestand van bewustzijn verandert met een buitengewone snelheid; toch is er vanuit het gewone gezichtspunt van 'gezondheid' geen corresponderende vooruitgang, nogal het tegengestelde. Men zou kunnen zeggen, dat dingen niet te goed gaan, maar ik zie duidelijk, dat het niet waar is. Ik zie, dat het niet waar is, het is alleen een verschijning --- maar de twee verzoenen is moeilijk.

Ik ben vereerd met een vorm van filariasis, die misschien eens in een miljoen gevallen voorkomt.... De dokter trekt zijn haren niet uit zijn hoofd, omdat het niet zijn manier is, maar hij staat perplex.

Toch beseffen de cellen zo volmaakt, dat... Alle ervaringen in het onderbewuste 's nachts zijn nogal heldere bewijzen, dat een... een WERELD

van dingen en vibraties geschoond wordt --- alle vibraties, die tegengesteld zijn aan de cellulaire transformatie. Maar hoe kan een klein arm lichaam al dat werk doen! Het lichaam is nogal gewaar, dat het een soort accumulatie en concentratie is van dingen (toch is er onvermijdelijk een selectie --- *Moeder lacht* --- omdat alles uitgewerkt moest worden in een centrum, zoals dit [haar lichaam], dan zou het... zou het onmogelijk zijn!). Oh, als je wist, hoe diep en volmaakt deze cellen overtuigd zijn, in al hun groepen en subgroepen, ieder individueel en binnen het geheel, dat alles niet alleen verordend is, maar uitgevoerd wordt door het Goddelijke, alles! Zij hebben een soort constant gewaarzijn, dat zo gevuld is met... een bewust geloof in Zijn oneindige wijsheid, zelfs, wanneer er is, wat het gewone bewustzijn lijden en pijn noemt. Dat is het niet voor de cellen --- het is iets anders! En het resultaat is een toestand van... ja, een toestand van vredevol gevecht. Er is een besef van Vrede, de vibratie van Vrede, en tegelijkertijd een indruk van... (hoe het te stellen?) alert te zijn, in constant gevecht. Alles bij elkaar genomen creëert het een nogal vreemde situatie.

En vanbinnen... oh! Het is als golven, constant, het equivalent van die nuances van kleur, waarover ik sprak, golven van deze vreugde van het leven, de vreugde van het leven, dat voorbij kabbelt, aanrakend: maar in plaats van... te zijn. Bij tijden, zie je, is het lichaam in een soort equilibrium (wat we in ons gewone uiterlijke bewustzijn 'equilibrium' noemen --- dat is goede gezondheid), en dan is deze vreugde constant, zoals deiningen op de zee (*Moeder vormt grote golven*): het lijkt door te stromen achter alles; het komt en laat haar gezicht gedurende een moment zien en verdwijnt dan. In de zeer kleine dingen van het leven --- ja, het fysieke leven --- rijst de vreugde van deze dingen op, de vreugde, die het leven bevat, deze lumineuze, speciale soort vibratie, alsof om ons te herinneren, dat het hier is; het is hier, het moet niet vergeten worden, het is hier --- maar het wordt naar beneden gehouden door deze... spanning.

Dan lijkt alles, van tijd tot tijd, op de rand te staan van een afgrond; het lichaam valt eenvoudig niet, omdat het haar balans houdt --- maar zonder deze hogere toestand van volmaakt geloof zou men zeker vallen!

Alles welbeschouwd is het als een geheel iets, dat zo... eigenaardig is!¹⁰⁷

(lange stilte)

Er is een besef, dat alle dingen georganiseerd, geconcentreerd en gearrangeerd zijn volgens een ritme, en wanneer men in staat is om het equilibrium van dit ritme te behouden, resulteert iets, dat permanent is.

(Moeder blijft geabsorbeerd in zichzelf) Het equilibrium van dit ritme --- het progressieve, opstijgende equilibrium van dit ritme --- is, wat voor de Materie Onsterfelijkheid moet vormen.

Maar toch....

¹⁰⁷ Met andere woorden, deze co-existentie of gelijktijdigheid van vreugde en spanning, gevecht en vrede, voortgang in het cellulaire bewustzijn en fysieke onevenwichtigheid vormen een fysiologisch geheel, dat... vreemd is.

Maart 17, 1961

Aforisme 57 --- Omdat de tijger handelt volgens zijn natuur en niets anders weet, daarom is hij goddelijk en er is geen kwaad in hem. Wanneer hij aan zichzelf zou twifelen, dan zou hij een crimineel zijn.

Wat zou mensen's ware, 'natuurlijke' toestand zijn? Waarom twijfelt hij aan zichzelf?

De mens op aarde¹⁰⁸ is een overgankelijk wezen en als een consequentie heeft hij, in de loop van de evolutie, verscheidene successieve naturen gehad, die een opstijgende curve volgen, die zij zullen blijven volgen tot hij de drempel aanraakt van de supramentale natuur en getransformeerd wordt in een supermens. Deze curve is de spiraal van mentale ontwikkeling.

We neigen het woord 'natuurlijk' op alle spontane manifestatie toe te passen, die niet resulteert uit een keuze of een vooropgezette beslissing --- dat is, zonder indringing van mentale activiteit. Dat is, waarom een man met een licht gementaliseerde vitale spontaniteit meer 'natuurlijk' lijkt voor ons in zijn eenvoud. Maar deze natuurlijkheid draagt een dichte gelijkenis met die van het dier en is nogal laag op de menselijke evolutionaire schaal. De mens zal niet deze spontaniteit heroveren, vrij van de mentale indringing, totdat hij het supramentale niveau bereikt, totdat hij voorbij het denkvermogen gaat en verschijnt in de hogere Waarheid.

Tot dat punt zijn al zijn modi van zijn natuurlijk natuurlijk! Maar met het denkvermogen's binnendringen was de evolutie zo niet vervalst, dan vervormd, omdat juist door zijn natuur het denkvermogen open was voor perversie en het werd geperverteerd van bijna het begin (of om exacter te zijn, was het geperverteerd door asurische krachten). En wat voor ons nu onnatuurlijk lijkt, is deze toestand van perversie. In ieder geval is het een deformatie.

Je vraagt, waarom een mens aan zichzelf twijfelt, maar dit is de natuur van het denkvermogen!

Samen met het denkvermogen kwam individualisatie, een acuut besef van scheiding en een meer of minder precies gevoel van vrijheid van keuze --- dat

¹⁰⁸ Satprem vroeg later of dit 'op aarde' niet overbodig was en Moeder antwoordde: 'Deze precisie is niet overbodig; ik zei "op aarde", wat betekent, dat de mens niet alleen op de aarde behoort: de mens is in in zijn essentie een universeel wezen, maar hij heeft een speciale manifestatie op aarde.'

alles, al deze psychologische toestanden zijn de natuurlijke consequenties van het mentale leven en openen de deur naar alles, wat we nu zien, van de ergste aberraties tot de meest rigoureuze principes. Mensen's indruk om vrij te zijn om te kiezen tussen het ene ding en een andere is de deformatie van een waar principe, dat alleen volledig realiseerbaar zal zijn, wanneer de ziel of het psychische wezen bewust wordt in hem; wanneer de ziel het wezen zou besturen, dan zou mensen's leven waarlijk een bewuste uitdrukking zijn van de allerhoogste Wil, die individueel vertaald is. Maar in de normale menselijke toestand is een zodanig geval nog extreem zeldzaam en lijkt helemaal niet natuurlijk voor het gewone menselijke bewustzijn --- het lijkt bijna bovennatuurlijk!

De mens twijfelt aan zichzelf, omdat het mentale instrument gemaakt is om alle mogelijkheden te zien en omdat het menselijke wezen voelt, dat hij vrijheid van keuze heeft... en de onmiddellijke consequenties zijn de noties van goed en kwaad, juist of verkeerd, en alle volgende misères. Dit kan niet iets slechts genoemd worden: het is een tussenliggend stadium --- geen erg plezierig stadium, maar desalniettemin... het was zeker onvermijdelijk voor een totale ontwikkeling.

* * *

Tussen 2 en 3 uur deze morgen had ik een ervaring... iets zwelt weer aan uit het onderbewuste: het was verschrikkelijk, mijn kind, de *ontsluiting* van een verschrikkelijke ondoeltreffendheid! Schandelijk!

De ervaring gebeurde op een plaats, die overeenkomt met de onze [het Ashram hoofdgebouw], maar immense: de kamers waren tien keer groter, maar absoluut... men kan niet leeg zeggen --- zij waren kaal. Niet, dat er niets in hen was, maar niets was ordelijk, alles was juist, waar het niet zou moeten zijn. Er was geen enkel meubilair, dus dingen waren hier en daar rondgestrooid --- een verschrikkelijke wanorde! Dingen werden int gebruik genomen, waar zij niet voor gemaakt waren, toch kon niets, dat nodig was voor een bijzonder doel, gevonden worden. De hele sectie, die te maken had met onderwijs [de Ashram school] was bijna in volledige duisternis: de lichten waren uit met geen manier om hen aan te schakelen, en mensen waren rond aan het dwalen en kwamen naar me toe met incoherente, stupide voorstellen. Ik probeerde een hoekje te vinden, waar ik kon rusten (niet omdat ik moe was; ik wilde eenvoudig een beetje concentreren en een heldere visie krijgen in het midden van alles), maar het was onmogelijk, niemand wilde me alleen laten. Uiteindelijk zette ik een waggelende leuningstoel en een voetenbank tegenover elkaar en probeerde te 'rusten'; maar er kwam onmiddellijk iemand (ik weet wie, ik geef opzettelijk geen namen) en zei, 'Oh! Dit gaat helemaal niet! Het KAN zo niet opgesteld worden! Toen begon hij lawaai te maken, commotie, wanorde --- wel, het was afschuwelijk.

Om alles op te warmen, ging ik naar Sri Aurobindo's kamer --- een enorme, enorme kamer, maar in dezelfde toestand. En hij leek in een eeuwig bewustzijn te zijn, volledig onthecht van alles, maar toch helder gewaar van ons volledig onvermogen.

Hij had niet gegeten (waarschijnlijk, omdat niemand hem iets te eten had gegeven) en toen ik binnenkwam, vroeg hij mij of het mogelijk was om een of ander ontbijt te krijgen. 'Ja, natuurlijk!' zei ik, 'Ik zal het gaan halen,' terwijl ik verwachtte, dat ik het klaar zou vinden. Toen moest ik rondjagen om iets te vinden: alles was in kasten gepropt (en daarbij verkeerd geplaatst), alles verkeerd opgesteld --- walgelijk, absoluut walgelijk. Ik riep iemand (die had zitten slapen en binnenkwam met door slaap gezwollen ogen) en vertelde hem om Sri Aurobindo's ontbijt klaar te maken --- maar hij had zijn eigen gefixeerde ideeën en principes (precies, zoals hij is in het werkelijke leven. 'Schiet op,' vertelde ik hem, 'Sri Aurobindo wacht.' Maar haasten? Onmogelijk! Hij moest dingen doen volgens zijn eigen opvattingen en met een verschrikkelijke onhandigheid en onzinnigheid. In het kort nam het een oneindige hoeveelheid tijd om een nogal onhandig ontbijt op te warmen.

Toen arriveerde ik bij Sri Aurobindo's kamer met mijn borden. 'Oh,' zei Sri Aurobindo, 'het heeft zolang geduurd, dat ik eerst mijn bad zal nemen.' Ik keek naar mijn slechte ontbijt en dacht, 'Wel, ik heb zoveel moeite gedaan om het warm te maken en nu gaat het koud worden!' Dit alles was zo gemeen, zo verdrietig.

En hij leek te leven in een eeuwigheid, maar toch volledig, volledig bewust van... van ons totale onvermogen.

Het was zo verdrietig om te zien, hoe we nergens goed voor waren, dat het me wakker maakte, of eerder, dat ik de klok hoorde staan (zoals 's anderdaags, dat ik niet telde en uit mijn bed sprong; maar ik merkte snel, dat het pas 3 uur was en ging weer liggen). Toen begon ik te 'kijken' en vertelde mijzelf, 'Wanneer we werkelijk uit dit alles tevoorschijn willen komen... kan zwakte bijvoorbeeld voor alles waarlijk goed gedaan worden, dan hebben we een nogal lange weg te gaan!' Het was erbarmelijk, erbarmelijk (eerst op het mentale, dan op het materiële vlak), absoluut jammerlijk. En ik was afhankelijk van deze mensen! (Sri Aurobindo was afhankelijk van me en daarom van hen.) 'Goede God,' zei ik, 'als ik alleen maar wist, waar dingen gehouden werden! Wanneer ze mij alleen maar de dingen hadden laten afhandelen, zou het snel gedaan kunnen worden.' Maar nee! Al deze mensen moesten erbij betrokken worden, juist zoals we altijd afhankelijk zijn van intermediairen in het werkelijke leven).

Ik vroeg het me af.

(stilte)

Toen ik je de laatste keer vertelde over die ervaring [van Maart 11, met Pavitra] op de avond, dat ik je ontmoette en 'tot ziens' zei, verzuimde ik je een erg belangrijk punt te zeggen, het meest belangrijke, in feite: ik liet de onderwerping aan de mentale functionering permanent achter, Dat was de betekenis van mijn 'vertrek.'

Gedurende een erg lange tijd heb ik nu bekeken, dat alle fasen van de onderwerping aan mentale functionering ongedaan werden gemaakt, de ene na de andere --- gedurende een erg lange tijd. Die nacht was het einde ervan, de laatste fase: ik liet deze onderwerping achter me en steeg op in een werkelijkheid van vrijheid. Je was erg, erg behulpzaam geweest, zoals ik je vertelde. Wel, deze laatste ervaring was iets anders! Het kwam om me vierkant te laten kijken naar het feit van ons onvermogen!

Kun je het je voorstellen!

Het ene na het andere, het ene na het andere! Dit onderbewuste is... eindeloos, eindeloos, als je het alleen maar wist... ik sla de details over --- zodanige stupiditeit, oh! Die persoon, die ik niet zal noemen, die zo onhandig het ontbijt bereidde, vertelde me, 'Ah, ja, Sri Aurobindo is een beetje... somber vandaag, *hij* is gedeprimeerd.' Ik had hem kunnen slaan: 'Jij dwaas! Je begrijpt niets!' En Sri Aurobindo was, ofschoon hij het niet wilde laten zien, volledig gewaar van ons onvermogen.

(stilte)

Nu zou ik moeten zeggen --- wanneer het enige troost is --- dat iedere keer, dat er 's avonds iets, zoals dit, in mijn bewustzijn komt, dingen naderhand beter gaan. Het is niet nutteloos, er is enig werk gedaan --- schoonmaken, schoonmaken, schoonmaken. Maar er is nogal veel te doen!

Heeft dit een effect op mensen's bewustzijn --- ik bedoel hun uiterlijke bewustzijn?

Ah... niet veel!

Ja en nee in de zin, dat ik in staat ben om een algemene vooruitgang tot stand te brengen. Sommige individuen zijn ontvankelijk, soms verbazingwekkend zo, terwijl zij de exacte suggestie precies ontvangen, waar het nodig is, maar een zodanig persoon is er een honderd --- zelfs dat is een overdrijving.

Een soort vermogen over omstandigheden komt echter naar me, alsof ik boven alles uit kon rijzen en het onderbewuste een beetje overwerk geven. Natuurlijk heeft dit enige resultaten: volledige gebieden worden onder controle gebracht. Dat is het meest belangrijke. Individuen krijgen de repercussies later, omdat zij zeer... zeer gestremd zijn, een beetje hard! Een gebrek aan plasticiteit.

Neem de man, die ik niet noem --- ik heb hem geoefend, gewerkt met hem gedurende meer dan dertig jaar en ik ben nog niet in staat geweest om hem dingen spontaan te laten doen, volgend de behoeften van het moment, zonder alle vooropgezette ideeën. Dat is het punt, waar hij weerstand biedt: wanneer dingen snel gedaan moeten worden, volgt hij de algemene regel en duurt het... een eeuwigheid! Dit was die avond treffend geïllustreerd. Ik vertelde hem, 'Kijk alleen: het is er --- het is ER --- schiet op en warm het een beetje op en ik zal

gaan.' Ah!... Hij protesteerde niet, zei niets, maar hij deed de dingen precies volgens zijn eigen vooroordelen.

Het is een verschrikkelijke slavernij aan het lagere denkvermogen en wijdverbreid! Oh, al deze gebeurtenissen in de School, mijn kind, al het onderwijs, alle leraren....¹⁰⁹ Verschrikkelijk, verschrikkelijk, verschrikkelijk! Ik probeerde om de schakelaars aan te zetten om enig licht te geven en geen van hen werkte!

Natuurlijk zijn deze scenes lichtelijk overdreven, omdat zij in isolatie gezien worden van de rest; binnen het geheel lopen veel dingen door elkaar en vullen elkaar aan, verminderen elkaar's belangrijkheid. Maar in een ervaring, zoals die van gisterenavond worden dingen enkel genomen en getoond in isolatie, alsof door een vergrootglas. En alles welbeschouwd... is het een goede les.

Ondoeltreffendheid.... Oké dan.

En het bestaat allemaal HOOFDZAKELIJK, omdat ieder individu opgesloten is in zijn eigen kleine persoonlijke formatie (*Moeder vormt een eierschaal*), een formatie van het meest gewone denkvermogen, het denkvermogen, dat de details fabriceert van het alledaagse leven; het is, alsof verkrampd te zijn in een nauwe gevangenis.

Maart 21, 1961

Vannacht had ik twee opvolgende ervaringen, die met extreme precisie lieten zien, dat zwarte magie aan de basis van dit alles ligt (*Moeder spreekt over zowel algemene als persoonlijke moeilijkheden, in de Ashram en in haar lichaam*).

Ten eerste zag ik op het mentale vlak (het fysieke denkvermogen, het materiële denkvermogen) een individu.... ik ben niet volledig zeker van zijn identiteit (toen ik hem vannacht zag, associeerde ik hem niet met iemand in het bijzonder), maar vanuit zijn uiterlijke verschijning is hij evident een sannyasin. Hij zat me achterna, blokkeerde mijn weg en probeerde me te stoppen om mijn werk te doen (het was een lange, lange affaire). Maar ik was erg bewust en kon alles voorzien, dat hij ging doen, dus het had geen effect. Na een lange tijd kwam ik hieruit tevoorschijn --- ik had iets anders te doen en ik ging weg --- en op mijn weg naar huis was hij overal, verstopte zich en probeerde me te pakken; maar hij slaagde er niet in om iets te doen. Ik wist, dat hij op deze manier lang bezig was geweest.

¹⁰⁹ Hier had Moeder een passage verwijderd.

Toen werd ik wakker (ik wordt altijd drie of vier keer wakker gedurende de nacht) en toen ik naar bed ging had ik een aanval van wat de dokter en ik genomen hebben als filariasis --- maar een vreemd type filariasis, want zo gauw als ik het op een plaats beheers, verschijnt het op een andere, en wanneer ik het daar beheers, verschijnt het weer ergens anders. Vannacht was het in de armen (het duurde nogal aan tijd, tussen 2:30 en 4 a.m.); maar ik was volledig bewust, en iedere keer, dat de aanval kwam, deed ik zo (*gebaar over de armen om de aanval weg te drijven*) en mijn armen werden helemaal niet aangedaan. Toen het over was, ging ik bewust het meest materiële subtiele fysieke binnen, juist voorbij het lichaam. Ik zat daar in 'mijn kamer' (een immense kubieke kamer) iets te schrijven of te lezen, toen ik de deur hoorde openen en dichtgaan, maar ik was bezig en schonk er geen aandacht aan, terwijl ik aannam, dat het een van de mensen was, die gewoonlijk om me heen waren. Toen had ik plotseling een zodanig onplezierige ervaring in mijn lichaam, dat ik mijn hoofd optilde en keek, en ik zag daar iemand. Weet je, hoe magiërs in Europa zich kleden, in korte satijnen broeken en een shirt?... Hij droeg zoiets. Het was een Indiër, lang en nogal donker, met sluijk haar --- wat je normaal een 'knappe jongeman' zou noemen. Hij leek daar 'naar toe getrokken'¹¹⁰ te zijn, omdat hij voor me stond en in de ruimte staarde, hij keek niet naar me. En op het moment, dat ik hem zag, was er dezelfde gewaarwording in al mijn cellen als die ik heb met wat ik filariasis heb genoemd (het is een speciale minutieuze soort pijn) en tegelijkertijd voelden alle cellen walging --- een enorme wil van weigering. Toen zat ik rechtop (ik stond niet op) en ik tegen hem zo krachtig mogelijk, *Hoe durf je hier te komen!* Ik zei het zo hard, dat het lawaai me wekte! Ik weet niet, wat toen gebeurde, maar dingen gingen naderhand veel beter.

Op het moment, dat ik deze persoon zag, wist ik, dat hij alleen een instrument was, maar een goed betaald instrument --- iemand betaalde hem nogal goed om hem dat te laten doen! Ik zou hem weer uit honderden herkennen... Ik kan hem nog zien... Ik zie hem helderder dan met fysieke ogen. Hij is een onintelligente man zonder persoonlijke vijandigheid, hoofdzakelijk een goed betaald instrument --- iemand verbergt zich achter hem, gebruikt hem als een scherm.

Voor die ervaring kreeg ik, als deel van de aanval, ook een zere keel. Ik geloofde niet, dat het zou manifesteren, maar rond 9:30 deze morgen, toen ik naar beneden kwam voor meditatie met X,¹¹¹ deed het zo. Het is echter helemaal niets. De hele tijd, dat ik bij X was (en zelfs ervoor, toen ik op hem wachtte), was het volledig gestopt --- alles in die kamer stopte. Het begon alleen weer, nadat hij wegging en ik hier kwam. Maar het is niets.

X vertelde me, dat hij iets heeft gedaan voor me in zijn *puja*¹¹² --- sinds December lijkt het --- dus deze morgen dacht ik, dat hij zou moeten weten over

¹¹⁰ Moeder bedoelt aangetrokken door een kracht, die niet van zichzelf is.

¹¹¹ De tantrische guru.

¹¹² *Puja*: ceremonie, invocatie of evocatie van een god (in dit geval een tantrisch ritueel).

de ervaring en ik zond ik Amrita om het hem te vertellen. Hij antwoordde Amrita, dat dit zijn zekerheid confirmeerde, dat Z zwarte magie had uitgeoefend tegen me sinds December. Hem was verteld, dat Z zwarte magie beoefende in Kasjmir. Zou dit dezelfde persoon kunnen zijn, die ik eerder zag [gedurende de December 1958 aanval]? Omdat het iemand was, die zijn identiteit verborg, kan ik het niet zeggen --- maar deze vorm was gekleed als een sannyasin. Misschien is hij het, ik weet het niet. Ik behoud mijn oordeel, omdat ik het persoonlijk niet weet. Maar dit zei X, en hij gaat zijn inspanningen verdubbelen.

Dat is de situatie.

Ik had een gesprek met de dokter deze morgen en hij vertelde me, 'In feite heeft uw geval van filariasis enige missende symptomen en andere, die normaal niet bestaan.' Hij was een beetje beduusd, want het is onmogelijk voor hem om te begrijpen, wat het zou kunnen zijn als het geen filariasis is. Ik zei, dat het misschien (omdat ik je vertelde, dat ik een paar jaar geleden filariasis had, maar het onder controle bracht) misschien gebruikt wordt als een basis voor deze aanval.

Natuurlijk zijn er zekere symptomen, die nooit verschijnen bij filariasis. En de dokter is verbijsterd geweest over controle, die ik er over gehad heb: het begon in de voeten, ik controleerde het daar; het ging hoger, ik controleerde het daar; toen ging het nog hoger en ik ging door met het te controleren. Uiteindelijk probeerde ik 's anderdaags om in de armen te komen, maar het kon niet volhouden --- en vannacht was er een werkelijke opstand!... (*Moeder lacht*) Dus misschien is het de deformatie of transpositie van een of andere soort mantrische inspanning, zoals de laatste keer in '58, toen er een poging werd gedaan om mij al mijn bloed te laten braken, maar er kwam alleen voedsel uit! Het is waarschijnlijk iets gelijklopend. Mijn indruk (ik heb het vanaf het begin gehad) is, dat zij een poging tot trombose gemaakt hebben (weet je, wanneer iets de circulatie blokkeert). Bovendien lijkt het, dat X de dokter gevraagd heeft, of bloedvergiftiging er bij betrokken zou kunnen zijn, dus moet hij deze mogelijkheid gezien hebben. Er is absoluut niets van dat alles geweest, maar er is een inspanning geweest om de circulatie te blokkeren in de aderen, waarschijnlijk een 'aanpassing' van de magische aanval. En samen hiermee zijn alle gebruikelijke dingen gekomen: alle gebruikelijke suggesties, alle gebruikelijke 'profetieën' [over Moeder's vertrek].... Maar voor mij zijn dit de normale feiten van het leven, dat is alles. Ik ben er aan gewend. Het heeft geen belang.

Gelooft u werkelijk, dat Z achter deze magiër zou kunnen zijn, die u zag?

Het zou kunnen.

Ik had er helemaal niet aan gedacht --- helemaal niet. Ik heb Z's gedachten verscheidene keren gezien, maar niet in deze vorm: erge, erge kwade gedachten, maar eenvoudig om te proberen om... mijn aandacht te

krijgen.¹¹³ Maar dit was iets anders. X zei, dat het Z was, dat zag X. Hij schijnt niet het minste belang gehecht te hebben aan mijn magiër --- klaarblijkelijk was de persoon alleen een scherm. Het moet iemand zijn, die magie kent en door een ander gebruikt wordt als een instrument. Maar toen ik het deze morgen zag, moet ik zeggen, dat ik niet een keer aan Z dacht. Alleen X zei het.

Maar Z... ik weet niet, hoe ik mijn relatie met hem uit moet leggen. Hij wordt afgeschermd door een 'licht van zegening,' dus... Toen hij hier was, opende ik de deuren voor hem naar een realisatie, die hij niet in staat was om te hebben, enige lichtjaren voorbij hem; en het gaf hem een verschrikkelijke ambitie, die alles volledig bedierf. Vanuit dit gezichtspunt is het een grote zegening voor hem; zelfs als hij een vreselijke Asura wordt, zal het tot een goed einde komen! Het maakt niet uit, het is niet belangrijk. Daarom was het deze morgen, zelfs toen ik hoorde, wat X zei over Z, hetzelfde: dit grote Licht van de allerhoogste Moeder, dat uitging naar Z. Zijn magie is niet belangrijk, maar als hij zich er aan overgeeft, dan is het jammer voor hem. Het heeft niet met mij te maken: het is X's business en X doet, wat nodig is --- en ik geloof (*lachend*), dat hij hard slaat!

(*stilte*)

Toen ik deze morgen naar beneden kwam, wilde ik niet, dat mijn verkoudheid de meditatie met X verstoorde, en deze immobiliteit kwam (*Moeder brengt haar vuisten naar beneden, dat een solide neerdalende massa laat zien*). Het is, wat hij gebruikt voor healing en ik moet zeggen, dat hetzelfde met mij gebeurt, zelfs, wanneer het niet van hem komt: een Kracht, die alles grijpt, alles stopt --- geen vibraties meer, een immobiliteit.

Ik had N verteld op de deur te kloppen als hij arriveerde met X, maar hij deed het niet --- gelukkig hoorde ik de deur opengaan. Ik stond op, nog in die toestand... en ik viel bijna om! X moet gedacht hebben, dat ik een betovering van zwakheid of zoiets had, omdat ik de armen van de stoel vasthield, en toen ik zijn bloemen aannam, trilden mijn handen --- ik was niet in mijn lichaam. En naderhand, ah, wat een concentratie! We bleven erin gedurende ongeveer vijftig minuten. Het was SOLIDE --- een buitengewone soliditeit! Ik wilde geen tijd verspillen met wachten tot het zou bedaren, voordat ik hier kwam, en je moet gezien hebben, hoe ik was, toen ik arriveerde: als een slaapwandelaar! Ik zei tegen de mensen, die ik in de gang voorbijging, 'Ik kom terug, ik kom terug!' Dat is alles, wat ik kon zeggen, als een idioot.

(*stilte*)

Ik wilde je hierover vertellen, omdat het een aanwijzing is. Het is beter om deze dingen te zeggen, zo gauw als ze gebeuren, om zeker te zijn om accuraat te zijn.

¹¹³ Z was Satprem's eerste guru, toe hij een sannyasin werd. Toen probeerde Z om zijn controle over Satprem uit te oefenen en voorspelde aan Moeder, dat hij nooit in de ashram zou blijven. Satprem brak uiteindelijk met hem en Z ging furieus weg.

Deze stupide verkoudheid... in het midden van de nacht. Het was het begin van een aanval.

En nu is de deur open --- dat is niet zo goed! (Satprem staat op om de deur te sluiten.)

(Moeder lacht) Nee! Ik heb het niet koud, ik heb het warm!

Ja, maar er is een tocht.

Ik heb het warm! Het is een congestie. We zullen zien of vannacht's ontdekking enige resultaten heeft.... Deze verkoudheid was alles, wat het nodig had! Het is absoluut belachelijk.

Ik heb het u niet gegeven, is het zo?

Heb je een verkoudheid?

Nee... maar een beetje slechte stemming!

Ja, dat merkte ik....

Welk nut heeft een slechte stemming?

Ik ben een beetje overbelast door... teveel dingen.

Teveel werk. Nee, je zou dit werk niet hebben moeten doen.¹¹⁴

Wie kan het dan doen? Er is niemand hier. Daarom wil ik, dat er een grotere aandacht besteed wordt aan het publiceren van vertalingen van Sri Aurobindo....

Ja, het is een probleem. Daarom vertel ik je niet categorisch om het niet te doen, omdat hij alles bij elkaar niet afgeslacht moet worden!

Ja, ik kan het niet oppervlakkig doen, begrijpt u. Ik kan het niet, het is onmogelijk voor me.

Nee, maar.... Wel, we zullen het proberen.

Je kunt je voorstellen, hoe moeilijk dingen nu zijn! Je moet je goed vast houden: alles is moeilijk, alles. Het is geen individueel probleem: alles knarst overal, alsof er zand in de tandwielen zat. En dingen bereiken nu een soort climax.

¹¹⁴ Satprem probeerde enige Franse vertalingen van Sri Aurobindo op te lappen, die gedaan waren door goed bedoelende, maar niet erg begiftigde leerlingen, die het natuurlijk ten koste van alles wilden 'publiceren'.

We moeten eenvoudig doorzetten en volhouden --- geen beweging. De remedie is hetzelfde als voor een ziekte: geen beweging.¹¹⁵

Het zal voorbijgaan.

Ik doe alles, wat ik kan in je voedsel --- behalve mijn verkoudheid!

Maart 25, 1961

(Op de vorige dag had Satprem een brief aan Moeder geschreven, waarin hij klaagde, dat hij nooit enige concrete ervaringen had.¹¹⁶ Na een meditatie samen antwoordde Moeder dit.)

Het is niet, dat je geen ervaringen hebt! Je hebt zelfs toegang tot regionen, waar mensen zeer zeldzaam gaan; je bent in staat om licht, intuïties, openbaringen te ontvangen --- maar dit is waarschijnlijk zo normaal voor je, dat je het niet opmerkt! Ik kwam om met je te mediteren om speciaal te zien, wat je tegenhield om bewust te zijn.... En aan je rechterkant zag ik een soort kristallisatie... iets, alsof je vanbinnen een standbeeld was.

Het leek van transparant albast gemaakt --- hard, harder dan steen. Het was het resultaat van een individualisatie --- dat was mijn impressie --- een individualisatie, die erg... verhard is geworden. Het heeft geprobeerd om volledig transparant te worden, maar heeft geen tastbaar contact met dingen --- dingen komen alleen binnen door de hogere regionen, door intellectuele percepties (niet intellectueel, een soort mentale visie). En ik begon erop te bonzen!

Het was hoofdzakelijk aan je rechterkant --- ik bonsde erop. Maar vreemd genoeg brak het niet... het werd soepel, maar toen verloor het zijn schoonheid. (Het was zo mooi, alsof gebeeldhouwd!) Ik probeerde er doorheen te gaan, maar om zo te doen, moest ik (dit vond ik interessant), in plaats van er doorheen te gaan op dit niveau (*de borstkas*), het psychische niveau --- het niveau van de ziel's vibratie --- naar boven klimmen en dan neerdalen; en tenslotte, zonder het zelfs te realiseren, vond ik mezelf vanbinnen --- ik was binnengegaan door de loutere kracht van concentratie. Daar, op het vitale niveau, het emotionele vitale (*zonnevlecht*), plaatste ik twee bloemen: een

¹¹⁵ Deze 'massieve immobiliteit,' waar Moeder eerder over sprak.

¹¹⁶ Deze brief is verdwenen.

zeer grote Endurance in het Meest Materiële Vitale [zinnia] en een andere bloem, zoals degene, die X me net gegeven heeft [kosmos], maar groter en zuiver wit (het betreft seksuele bewegingen, licht in seksuele bewegingen). Maar curieus genoeg ging ik naar binnen door een trance; ik was was nogal bezig met proberen om het vloeibaarder te maken, toen opeens, poof! Ik vond mezelf vanbinnen. Maar omdat ik door een trance binnenging, werd het volledig objectief: geen gedachte meer, niets. En ik zag, dat ik die twee bloemen daar moest plaatsen (*op het niveau van de buik en de borstkas*), de ene actiever, een zeer grote, donkerpaarse Endurance bloem, en een andere veel kleinere, zuiver witte, een beetje meer naar beneden. Terwijl ik hier naar keek, denk ik, dat de klok geslagen moet hebben --- iets trok aan me en alles vervaagde.

En ik vond het interessant, dat toen ik gisteravond je brief ontving, ik gedurende een moment concentreerde, bijna uit nieuwsgierigheid: 'Waarom voelt hij nooit, dat hij een ervaring heeft? Waarom voelt hij niets?' Ik wilde precies weten, welk type ervaring je het gevoel zou geven, dat je een ervaring hebt!

Wanneer ik het Licht kon ontvangen: wanneer ik dit Licht kon ZIEN; wanneer ik de uitgestrektheid voor mijn ogen kon zien openen....

Dan is het in de werkelijkheid van visioenen, van bewuste perceptie.

Ja, bewuste perceptie, visioen --- anders gebeurt er nooit iets!

Ik begrijp het! Maar gisteren, toen ik concentreerde, leek ik weer precies voor je te zitten; en op dezelfde manier, met mijn linkerkant, was ik aan het bonzen, bonzen op dat absoluut rigide ding aan je rechterkant. Ik was verwonderd: 'Waarom ben ik aan het bonzen?' (ik had geen intentie om te bonzen!) Het was vreemd. De linkerkant is niet zo, het is de rechter.

Maar nu heb ik enige zware schade aangebracht!

(stilte)

Vreemd genoeg heb ik dezelfde klacht ontvangen van S. Hij zegt, 'Ik heb geen enkele ervaringen.' 'Welke soort ervaringen heb je?' vroeg ik. Hij antwoordde, 'Ik zit in meditatie en wat komt is vrede, vrede, vrede... het is altijd hetzelfde!' (Sommige mensen zouden daar erg gelukkig mee zijn, maar hij....) Ik vroeg hem, 'Welke ervaring wil je?' 'Om bewust te zijn,' vertelde hij me, 'om bewust te zijn van het Goddelijke, bewust van de goddelijke Aanwezigheid!' En ik antwoord hem altijd, 'Het komt, omdat je denkvermogen gebarricadeerd is.' (*Moeder vormt een geometrisch figuur*) Hij is zo overtuigd, dat hij het weet! Hij vertelt me, 'Nee! Het is niet dat.' Hij gelooft me niet!

In ieder geval had ik geen resultaten met hem, noch met X.

Verscheidene keren in mijn leven ben ik het bijzondere fenomeen tegengekomen van het hebben van een absoluut exceptionele en unieke

ervaring en tegelijkertijd het gevoel, dat een deel van mijn wezen er niet gewaar van was! Ik zou aan mijzelf vertellen, 'Wanneer ik niet hier en daar op hetzelfde moment geweest was (*Moeder wijst verschillende niveaus aan in haar bewustzijn*), zou ik al deze ervaringen kunnen hebben en het nooit weten!' En dit gebeurde niet alleen een keer, maar veel keren. Sommige waren volkomen uniek, zoals zekere Vedische ervaringen --- volkomen uniek. Toen ik ze weer aan Sri Aurobindo vertelde, vertelde hij me, 'Oh, het is extreem zeldzaam! Sommige mensen proberen hun hele leven om dat te bereiken.' En het gebeurde niet eenmaal met me, maar vaak: de ervaring vond daar plaats (*gebaar vanboven*) en iets daar boven wist, en toch was er iets hier beneden, dat het nooit geweten had, als de andere het niet had (*zelfde gebaar*). Desalniettemin... de volledige ervaring was er.

Het is erg moeilijk om uit te leggen, het is extreem subtiel.

Maar het liet me denken, dat iets, zoals dit, aan het gebeuren moet zijn met mensen hier. Maar niet om op te scheppen, ik geef jullie mensen ervaringen!

Natuurlijk zouden jullie allemaal volmaakt gerechtvaardigd zijn om te antwoorden, 'Waar is het goed voor, wanneer we er niet gewaar van zijn!' Maar het moet een fenomeen zijn, zoals ik beschreven heb. Ik zoek naar de reden... iets... *dat de kennis weigert*. Een deel van het wezen weigert --- ofschoon niet bewust --- om gewaar te worden van de ervaring.

Kan ik er iets praktisch aan doen?

Het is eerder.... Het is iets meer in de lijn van kinderlijke openhartigheid, kinderlijke eenvoud en openhartigheid --- waar nu een erg geïntellectualiseerd bewustzijn is.

Het is iets, dat erg op zijn hoede is, dat niet gedupeerd wil worden of een slachtoffer van verbeelding.

Een soort kinderlijke openhartigheid mist overal.

Maart 27, 1961

(Moeder brengt een notitie mee, die zij dezelfde morgen geschreven, betreffende een meditatie met X, de tantrische 'guru.')

'De extreme subjectiviteit van ervaringen is erg verontrustend. 'Gisteren, terwijl ik op X wachtte, was ik zoals gewoonlijk in gemeenschap met

de Allerhoogste in zijn aspect van Liefde. Plotseling voelde ik, dat X arriveerde en plotseling verrees, zoals een Veda, een beweging van dankbaarheid voor zijn grote goede wil uit mijn hart, en het werd geformuleerd als een een gebed aan de Allerhoogste:

“Geef hem [X] de zaligheid van Uw Liefde en de vreugden van Uw Waarheid.”
‘Gedurende een lange tijd heeft X niets gezegd over zijn meditaties met mij, maar gisteren vertelde hij aan N, dat hij een of andere moeilijkheid had aan het begin van de meditatie, als gevolg van de aanwezigheid van een tegenwerkende kracht, en het nam hem vijf minuten om het te boven te komen! ‘Hij was evident in een volledig verschillende toestand van bewustzijn....
‘Maar....’

En voor mij was de ervaring zo helder! Zo lieflijk en zo spontaan! En het is de eerste keer --- juist aan het begin van onze relatie had ik me vaak op X geconcentreerd om hem te bedanken voor wat hij had gedaan, maar dit is de eerste keer, dat het zo kwam: een zo lieflijke, lieflijke atmosfeer, zo lumineus, zo stralend. Toen vertelde N dit me in de middag [dat een tegenwerkende kracht aanwezig was in de atmosfeer]!

Ik had NIETS gevoeld. Niets.

Je weet, dat hij zei, dat iemand zwarte magie tegen me had uitgeoefend; maar ik voelde nooit zoiets in de kamer, waar we mediteren, want ik maak er een punt van om een half uur eerder te komen en dit maakt natuurlijk de atmosfeer vrij: alles is altijd klaar, wanneer hij arriveert, in stilte, in volmaakte vrede. Heeft hij je niet altijd verteld, dat wanneer hij die kamer binnengaat, hij een andere wereld binnentreedt, zoals Kailas?...¹¹⁷ En zo is het altijd geweest. Wanneer er een verandering geweest is, is het, dat het nu nog meer zo is --- omdat (hoe het te zeggen?) het stabiel is. Eerder fluctueerde het een beetje: het kwam, ging, kwam.... Maar nu is het als een rustige massa (*Moeder verlaagt haar armen*), die zich niet verroert. Gisteren in het bijzonder was dit de ervaring: ik voelde, dat hij kwam (wanneer hij bijna binnenkomt, voel ik altijd iets, dat me een beetje naar buiten trekt, zodat ik niet volledig in trance zal zijn en op kan staan), en dit gebed komt zo spontaan naar me toe, oh!... En dan (*lachend*) verteld N me dit in de middag: ‘Oh, X zei, dat hij een of andere moeilijkheid had aan het begin van vandaag’s meditatie --- een vijandige kracht was aanwezig en het nam hem vijf minuten om de atmosfeer te verhelderen!’

Het gaf me de indruk, die je krijgt in het uiterlijke leven: alle stukken lassen meer of minder in elkaar, maar niet met innerlijke eenheid --- er is niet EEN ding, niet een, dat waar is, essentieel en altijd waar. We weten, dat het zo uiterlijk is natuurlijk; maar ik heb altijd gevoeld, dat met mensen, die een innerlijk leven hebben, men een soort identiteit en kennis kan krijgen --- maar nee!

‘Welaan,’ zei ik, ‘als dat is, hoe het is....’

¹¹⁷ Een gebied, hoog in de Himalayas, ook bekend als de woonplaats van Shiva.

De hele avond gisteren vroeg ik me af, 'Is het... *hopeloos*?' Dat is klaarblijkelijk niet waar, ik weet heel goed, dat het niet *hopeloos* is. Wat heeft het toch nodig om verschillend te zijn? Duidelijk niets minder dan de supramentale transformatie. Wel, er een nogal lange weg te gaan.

Ik was onder de indruk, bijvoorbeeld, dat wanneer ik iets dacht (niet werkelijk 'dacht,' maar als ik een innerlijke perceptie had) X het kon ontvangen; in het bijzonder, wanneer ik een zodanig gevoel voor hem had en de Kracht verordende, de Kracht naar beneden liet komen, was mijn impressie, dat hij het wist!

Maar als het zo is....

Het is niet bemoedigend.

Ah, nee! Ik voelde niet aangemoedigd.

Omdat waarlijk... het was waarlijk het beste, dat ik voor iemand had kunnen doen! Het kwam spontaan! En dan (*lachend*) komt hij binnen en voelt een vijandige kracht!

Hij was evident volledig op een ander niveau.

Wat me stoort, is dat iemand als X, die aan zichzelf gewerkt heeft, het gevoeld zou moeten hebben. Waarom voel ik het? Omdat het, sinds ik al dit werk aan mijn lichaam heb gedaan, dingen aanvoelt en het vergist zich nooit. Ik heb herhaald bewijs gehad, dat het zich nooit vergist. Wanneer er een hogere vibratie komt, voelt het dat onmiddellijk! Maar ik moet zeggen, dat dit alleen het geval geweest is sinds het lichaam erg geuniversaliseerd werd. Ik was echter onder de indruk, dat X iets geuniversaliseerd moet zijn geweest om de vermogens te hebben, die hij had, maar nu weet ik het niet....

Het is niet, dat ik teleurgesteld was door zijn manier van zijn, zeker niet; maar het heeft me plotseling geconfronteerd met een verschrikkelijk probleem: 'Is het onmogelijk om een waarheid te leven in een materieel bewustzijn? Is het werkelijk onmogelijk? Een absolute, ik bedoel een absolute waarheid --- niets iets, dat volledig subjectief en relatief is, iedereen, die zijn eigen waarheid leeft op zijn eigen manier. Zal de ene persoon altijd zo zijn en de andere zo en de derde als iets anders? Zodat alleen door de stukken bij elkaar te leggen, we feitelijk tot iets bijdragen --- en vooralsnog waaraan?! Is het volledig onmogelijk voor de absolute waarheid om zich te manifesteren in de huidige toestand van de Materie?' Dit is het probleem, dat me gegrepen heeft.

Waarom? Waarschijnlijk, omdat ik klaar was om het het hoofd te bieden. Maar het werd zo intens gesteld.... Het was zo intens, dat het pijnlijk was.

Het bekrachtigt, wat de oude Scholen altijd onderwezen hebben --- maar Sri Aurobindo weigerde het! Sri Aurobindo vertelde ons precies, dat de Waarheid geleefd kon worden IN het materiële leven.... Natuurlijk moet er een verandering van het bewustzijn zijn, maar ik dacht....

(stilte)

Mijn lichaam's bewustzijn is veranderd --- zoveel weet ik. Net volledig, natuurlijk, maar genoeg om te voelen, dat er geen scheiding is, de vibraties zijn niet ongescheiden --- er zijn geen scheidingen! En ik voelde dit erg sterk met X: dat, wanneer we tegenover elkaar waren in de meditatie, er niet langer enig verschil was tussen ons, dat deze Vibratie, die ik voelde --- deze Vibratie van een sterke en erg solide, er gebalanceerde vrede --- hetzelfde was voor hem als voor mij. Ik voelde niet, dat ik hier was en hij daar was. Ik hoefde alleen mijn ogen te sluiten en er was geen verschil tussen ons. (Dat gebeurt niet alleen met hem: ik voel het met iedereen; maar ik ben er gewaar van, hoe het met anderen is, ik kan aanvoelen, waarom zij het niet voelen.) Maar ik was onder de indruk, dat hij het tenminste gevoeld zou hebben --- ik moet me vergist hebben! Dit incident kwam om me te vertellen, dat ik me vergiste.

Toch verrast het me.... Omdat men, terwijl men in die kamer zit, het gevoel heeft (ik zeg 'men,' het is waarschijnlijk... ik weet niet, wat het is), ik dacht, dat hij hetzelfde gevoel had, dat ik had: oh, het zou een eeuwigheid kunnen duren! Het is zo: kalm, kalm, vredig, gebalanceerd, sterk. Bij andere gevallen was er een soort beweging: het kwam, ging, kwam, ging: maar deze keer... (*Moeder strekt haar armen naar voren alsof de tijd gestopt was*) en ik ben zo (niet het 'ik' hier, het 'ik' boven), ik zie het zo. Toen, net als de klok bijna zou slaan, wanneer het half uur voorbij is, komt er iets en vertelt mijn lichaam, 'Nu!' Een kleine schok, en twee of drie seconden later slaat de klok. Ik voel altijd van tevoren, 'Nu is het voorbij.' Anders zou er geen voor reden zijn om het te beëindigen --- het is zo vredig! En niet iets, dat verdund is, als het ware, maar sterk, compact. Compact. Dan een kleine schok en het lichaam komt tot de aandacht: 'Ah, ik moet me gaan bewegen!' En altijd, na ongeveer twee seconden slaat de klok. Ik open mijn ogen, kijk naar X en wacht. Drie of vier seconden later, of na een minuut of twee, opent hij zijn ogen, buigt naar me en staat op. Dan sta ik op. Het is altijd hetzelfde. Dus ik weet niet waarom.... Ik weet niet, wat er omgaat in zijn bewustzijn. Ik begrijp het niet langer.

Ik ben er niet zeker van, wat hij tegen N zei....

(Lachend) Dat ben ik ook niet!¹¹⁸

Hij spreekt niet over deze dingen met N. Misschien heeft N. twee verschillende keren verward of.... Omdat X's manier van zichzelf uitdrukken erg vaag kan lijken, wanneer je hem niet goed kent, speciaal wanneer het plaats en tijd betreft. Deze aanval zou niet gebeurd kunnen zijn gedurende de meditatie met u, maar van tevoren, of ergens anders.

Ik weet het niet, omdat N, nogal categorisch zei, 'X vertelde me, dat hij bij het arriveren voor deze morgen's meditatie enige moeilijkheden had en het nam hem vijf minuten om het te boven te komen; er was een tegenwerkende kracht

¹¹⁸ Merk op, dat N. zal proberen om de toekomstige 'eigenaar' te worden van Auroville. Moeder was al omgeven door leugens aan alle kanten.

aanwezig.' N. was nogal positief en ik liet hem het zelfs herhalen. 'Ben je er zeker van, 'vroeg ik hem, 'dat het niet gebeurde, toen X naar je toe kwam.

'Nee,' antwoordde N., X ontmoette die kracht DAAR.' Hij zei DAAR! Toch is het, dat het daar zou kunnen zijn met alle kracht, licht en vrede, die neerdaalden... onbegrijpelijk voor me. Omdat het eerste, wat ik doe, wanneer ik ga zitten, een grondige schoonmaak is.

Het stoort me, omdat het als een negatie is van mijn vermogen. Tot gisteren heb ik nooit zoiets ervaren!... Op de 29ste, weet je, zal het zevenenveertig jaar zijn, sinds ik hier kwam¹¹⁹ --- dat is niet precies gisteren! En altijd, sinds ik begonnen ben met werken met Sri Aurobindo, heb ik het besef gehad van dit Vermogen, het heeft me nooit verlaten, dus.... Het is verwarrend om deze soort episode te hebben opkomen na een zo lange tijd.

Ik zal met X proberen te spreken en uit te vinden wat precies gebeurd is.

Dat riskeert een verschrikkelijk onbegrip; wees voorzichtig. Misschien zal hij zelfs niet meer herinneren, wat hij gezegd heeft. Het is moeilijk met X, want hij zegt dingen niet met zijn denkvermogen --- het komt gewoon zo, en dan vergeet hij het. Je weet, hoe het is. Iets kan hem hebben laten spreken. Ik weet, bijvoorbeeld, met N., dat hij altijd onplezierige dingen over mensen en situaties zegt en dit resulteert volledig uit N.'s atmosfeer. Ik heb N. verteld, 'Hij spreekt zo door je innerlijke attitude.' Tegen de ene persoon zal hij een ding zeggen, tegen een andere iets volledig verschillend over hetzelfde onderwerp --- het hangt voor een groot gedeelte af van met wie hij praat. Nee, ik heb je dit alles niet verteld om er met X over te spreken, ik heb je dit verteld, omdat... het een serieus probleem voor me neergezet heeft.

Het is het best om af te wachten. Ik heb een zekere kracht gestopt in de notitie, die ik deze morgen geschreven heb (ik schreef het in een erg vroeg uur) en je weet, dat een 'formatie'¹²⁰ gecreëerd wordt, wanneer ik schrijf; ik wilde, dat het naar hem toeging --- en hij zou het ontvangen kunnen hebben. We zullen zien, wat er gebeurt. Het is beter om er niet over te spreken, omdat het zou... spreken is te uitwendig.

In andere gevallen (zoals ik je verteld heb) had ik moeilijkheden met X op het mentale vlak; nu is dat alles opgehelderd, zeer goed opgehelderd. Maar deze huidige situatie is op een ander vlak, dus laat ons wachten. Misschien...het zal waarschijnlijk opklaren.

(stilte)

¹¹⁹ Op Maart 29, 1914.

¹²⁰ In de occulte zin betekent een 'formatie' een concentratie van vermogen of kracht, die gericht is op een bijzonder doel. Het is als een kogel van kracht, die onverbiddelijk op zijn doel afgaat. In feite maken alle wezens voortdurend 'formaties' met hun gedachten en verlangens, maar deze formaties hebben nauwelijks enig ander vermogen dan dat van klampen aan de ene, die hen gemaakt heeft of op hem terugkeren als een boemerang.

Ik had de ervaring waarschijnlijk nodig.... Je herinnert je dat type onthechting, waarover ik sprak, toen ik die ervaring had --- toen het LICHAAM die ervaring had [van Januari 24, 1961] --- wel, het is in een zodanige mate toegenomen, dat het nu van toepassing is op iets en alles, dat verbonden is met actie op aarde. Deze onthechting was waarschijnlijk nodig. Het begon met iets als... dingen, die oplossen (*Moeder maakt een gebaar van iets verkrummen tussen haar vingers*); zekere soorten verbindingen tussen mijn bewustzijn en het Werk losten op (geen verbindingen met mij, omdat ik er geen heb, maar met het lichaam; het hele fysieke bewustzijn, alles, dat het hecht aan de dingen in haar omgeving, aan het Werk, aan de entourage --- ik sprak daarover met je met betrekking tot de fysieke onsterfelijkheid; wel, dat gebeurt nu). Het is alsof dingen oplossen --- oplossen, oplossen, oplossen. En het is steeds meer geprononceerd. Gedurende deze laatste dagen zijn dingen in toenemende mate moeilijk geworden --- de moeilijkheden zijn de ene na de andere gekomen, de een na de andere. Vroeger had ik het vermogen om een greep op hen te krijgen en hen te behouden (*Moeder maakt haar greep vaster alsof om de omstandigheden te beheersen*); maar nu dat dit type onthechting begonnen is, drijven dingen overal weg --- overal, overal....

Dus deze episode met X is waarschijnlijk deel van hetzelfde proces. Wat aangedaan is, is een zeker vertrouwen in de WERKELIJKHEID van het Vermogen, de WERKELIJKHEID van spirituele actie; er lijkt geen communicatie te zijn tussen hier (*boven*) en daar (*beneden*).

Betekent dat, dat u alle contacten met de aarde verbreekt?

Nee, dat is het niet. Dingen gaan door. Ik weet het niet, ik heb geen idee. Ik kan niet precies zeggen, wat het is, maar.... Het is een.... ik weet het niet. In ieder geval lijkt het voor de hand liggend, dat de NATUUR van het contact zeer verschillend moet worden. Omdat in proportie met deze onthechting de werkelijkheid van de Vibratie --- en speciaal de vibratie van goddelijke Liefde --- blijft groeien en groeien (zelfs uit alle proportie tot het lichaam) op een FORMIDABELE manier, formidabel! Het lichaam begint niets dan dat te voelen.

Is deze onthechting dan noodzakelijk om de goddelijke Liefde zich tot stand te laten brengen? Ik weet het niet.

Yes, het was alsof ik leefde, alsof het LICHAAM leefde (ondanks alle ziekten en aanvallen, alle slechte wil, die het bestookt), leefde in een bad van de goddelijke vibratie --- badend in iets... immens --- immens, immens... onbeperkt en zo stabiel! Het lichaam leeft er zo in (*gebaar, alsof Moeder dreef*). Dus zelfs, wanneer iets is, wat we fysieke pijn noemen, zelfs wanneer er slagen zijn op het moreel (zoals wanneer je een kassier hebt, die je om geld vraagt en je niets hebt om hem te geven¹²¹), wel, ondanks alles, ondanks alle mogelijke complicaties (die allemaal tegelijkertijd komen), is ALLES, alles, dat nu gebeurt, zelfs dingen, die extreem onplezierig lijken voor onze mentale concepties of

¹²¹ De volgende ongedateerde notitie (die zouden kunnen dateren van deze of enig aantal andere keren!) werd gevonden onder Moeder's verstrooide papieren: *Nu is de situatie erg kritisch geworden, alle reserves verzwolgen zijn, er zijn schulden, veel belangrijke werken blijven onafgemaakt en het dagelijkse leven is een probleem geworden. Het levensonderhoud van meer dan 1200 mensen, die in het geding is.*

onze mentale reacties, een bad, een bad van de vibratie van goddelijke Liefde. In dergelijke mate, dat als ik mijn lichaam niet controleerde, ik de hele tijd naar alles zou glimlachen als een idioot. Een gelukzalige glimlach voor alles (ik laat het niet zien, omdat ik mijzelf beheers).

(stilte, de klok slaat op het uur)

Nee, nee: broedt er niet op. Laat het maar zo, het zal zich uitwerken. Het zal zich uitwerken op de manier, zoals het zich moet uitwerken.

X is mentaal sensitief, maar tot welke graad? En tot welke graad kristalliseren dingen verschillend voor hem door al deze ideeën?...

We zullen zien.

(stilte)

Maar weet je, het is geen *grap*, deze transformatie!

(stilte)

Gisteren had ik een zodanig gevoel, dat ALLE constructies, alle gewoonten, alle manieren van zien, alle gewone reacties, kruimelden af --- volledig. Ik voelde, dat ik op de een of andere manier geschorst was... volledig verschillend, iets... dat ik niet weet.

(stilte)

En waarlijk, met het gevoel, dat ALLES, dat men geleefd heeft, alles, wat men gekend heeft, alles, wat men gedaan heeft, is alles ervan een perfecte illusie --- dat beleefde ik gisterenavond.

En toen....

Het is een ding om de spirituele ervaring van de illusie van het materiële leven te hebben (sommigen vinden dit pijnlijk, maar ik vond het zo wonderbaarlijk mooi en gelukkig, dat het een van de heerlijkste ervaringen van mijn leven was); maar nu wordt de hele spirituele constructie, zoals men geleefd heeft... een totale illusie! Niet dezelfde illusie, een veel serieuzere illusie.

Wanneer Dat er niet was.... Klaarblijkelijk is Dat [goddelijke Liefde] hier, zoals een matras, dat geplaatst is, zodat je je nek niet zou breken, wanneer je valt. Dat is precies het gevoel: deze ervaring van de vibratie van goddelijke Liefde is het matras... zodat je je nek niet breekt!

Dus, petit, broedt niet; wat ook je moeilijkheden zouden kunnen zijn (*lachend*), je kunt jezelf vertellen, dat zij alleen beginnen!

En ik ben niet precies een baby; ik ben hier zevenenveertig jaar geweest, en gedurende iets als... ja, zeker gedurende zestig jaar heb ik een bewuste yoga gedaan, met alles, dat herinneringen van een onsterfelijk leven kunnen brengen --- en zie, waar ik ben! Wanneer Sri Aurobindo zegt, dat je uithoudingsvermogen moet hebben, denk ik, dat hij gelijk heeft.

Dit pad is niet voor de zwakken, dat is zeker.

Ik geloof, dat dit lichaam zoveel geleden heeft als een lichaam kan dragen zonder in stukken uiteen te vallen, en het blijft doorgaan, het heeft nooit om genade gevraagd --- niets eenmaal heeft het gezegd, 'Nee, het is teveel, ' niet eenmaal. Het zegt, 'Zoals U wilt, Heer, Heer: hier ben ik.'

En zo gaat het door.

(Moeder staat op om weg te gaan)

Wel, ik ga mensen nooit vertellen, dat het alleen maar een wandeling is! Nee, het lijkt helemaal niet op een wandeling. Sommigen zeggen, 'Oh, u bent veel te streng!' Maar jammer voor hen; het is beter om de waarheid te vertellen, is het niet?

We moeten niet ontmoedigd worden.

De absolute zekerheid van de Victorie is onbetwistbaar; maar ik spreek niet over de schaal van ons gebonden denkvermogen. Het is aan ons om DE KOERS TE VERANDEREN --- dat wordt van ons verwacht, om de koers te veranderen en niet in cirkels te blijven gaan.

Precies, petit.

Het is een proces van matiging, weet je --- we worden gematigd.

En het heeft geen zijn om op te geven , omdat het alleen maar de volgende keer helemaal opnieuw begonnen moet worden. Ik zeg altijd: 'Hier is de gelegenheid --- ga helemaal tot het eind.' Het heeft geen zin om te zeggen, 'Ah, ik kan het niet,' want de volgende keer zal het zelfs nog moeilijker zijn.

April

April 7, 1961

X vertelt me, dat u zich nu beter voelt....

X hoort erover van de dokter. Hij vraagt het aan de dokter en de dokter vertelt hem, wat ook hij leuk vindt. X zegt tegen hem, 'Ik zal haar volledig genezen,' en de dokter antwoordt, 'Dat is onmogelijk --- het kan niet genezen worden!' Dus zegt X, 'U hebt geen vertrouwen,' en de dokter antwoordt, 'Je leeft in illusies!'

De waarheid is, dat het lichaam zich erg goed houdt. Maar het is een formidabele affaire. Zij¹²² vermenigvuldigen zich met miljoenen; dus je kunt zien, dat het tijd zal nemen om van ze af te komen! Zij cirkelen door het hele lichaam, soms gedurende twee, drie of vier uur in de nacht, terwijl zij *prikkelen* en steken vanuit de binnenkant; zij prikken als vurige naalden. En zij gaan overal, in de benen, de romp, de armen --- zij hebben werkelijk plezier! Maar hoe dan ook, het is aan het bedaren: de benen zijn beter. Het is nog niet helemaal goed, maar het komt eraan. Het is niets.

* * *

Later:

Iedere keer als X hier komt, rijzen de moeilijkheden tot het maximum, zij lijken absoluut te worden. En ik begrijp, waarom: zijn vermogen handelt in een domein, dat vol is van kleinzieligheid. Wat een domein! Oh, verschrikkelijk! En we zijn er nog niet uit: ruzies, verdelingen, misverstanden, slechte wil.... Ik begrijp volledig, dat het allemaal op moet komen om geheeld te worden. Maar het geeft me een enorme hoeveelheid werk!

Hoe dan ook....

In jouw geval is het erg duidelijk: iedere keer, als hij komt, lijkt alles scheef te gaan. En de enige reden ervoor is het conflict tussen de kracht, die hij naar beneden brengt (natuurlijk, moedig ik het, wanneer hij komt, aan om naar beneden te komen!), en de innerlijke weerstanden; en dit creëert de Contradictie, die steeds geprononceerder wordt.

Het versnelt het werk, maar het maakt het tegelijkertijd een beetje... lastiger.

Wat hem betreft bestaat zelfs nu zijn werk uit het elimineren van alle obstakels --- juist het tegenovergestelde van wat Sri Aurobindo deed. Sri

¹²² Zie conversaties van Februari 11 (p.51) en Maart 7 (p.87)

Aurobindo was gewoon om hen te omwikkelen, zoals dit (*Moeder opent haar armen om alles te omarmen*), en dan op hen te handelen, zodat zij niet langer een obstakel zouden zijn. Maar het eerste, dat X zei, toen hij voor het eerst naar de Ashram kwam, was, 'Oh, er zijn hier veel elementen, die hier niet zouden moeten zijn!' En hij zou spreken over een 'zuivering': elimineer, elimineer, elimineer. Maar als je alles uit het leven elimineert, dat niet responsief is op het Goddelijke, wat blijft er dan over?

Hij heeft zeker Sri Aurobindo's yoga niet begrepen. En het is nutteloos om te proberen om iets aan hem uit te leggen.

Hij begon het na een jaar te begrijpen, en hij begrijpt het nu veel beter. Maar hij is opgesloten in zijn constructie. Hij heeft niet de soort persoonlijkheid, die de aarde kan zien als iets, dat erg klein is. En dat is in feite wat nodig is met Sri Aurobindo: de aarde moet gezien worden als alleen een klein gebied van ervaring... binnen een eeuwigheid.

Maar dat is moeilijk.

* * *

(Na het werk gaat Moeder in op een andere topic)

Ik continueer mijn lezen van de Veda. Ik moest enige dagen stoppen vanwege een zere keel. Maar hoe dan ook, ik begin weer.

De Vedas werden, alles welbeschouwd, geschreven door mensen, die een radicale ervaring herinnerden, die plaats gevonden moet hebben op aarde op een gegeven moment, als een voorbeeld van wat komen moest. (Dit gebeurt altijd in de yoga: een eerste radicale ervaring komt als een heraut van de toekomstige realisatie.) Dus in de aardse yoga --- in de yoga van de aarde, van de planeet aarde --- was er een moment, dat het kwam; zij, die de *voorvaders* worden genoemd, moeten door hun inspanning en hun yoga tenminste een beeld van de supramentale realisatie gecreëerd hebben. En diegenen, die de Vedas schreven, die al deze hymnen gecomponeerd hebben, herinnerden of behielden de traditie van die ervaring. En oh, mon petit, het had hetzelfde effect op me als toen ik de 'Yoga van de Zelf-Perfectie' las in *De Synthese van Yoga (Moeder vangt haar adem)*: er is zo een afgrond tussen wat wij zijn, wat het leven op aarde en het menselijke bewustzijn nu zijn, zelfs onder de meest verlichten, de meest gevorderde, en DAT!...

Ik weet niet, of het komt, omdat ik zo gewelddadig aangevallen ben --- afgeranseld --- door al deze kwaadwillige energieën, maar in ieder geval voelde ik acuut de FORMIDABELE immensiteit van wat gedaan moet worden... voor DAT om gerealiseerd te worden.

(stilte)

Wanneer externe moeilijkheden bedaren, wanneer het lichaam passief wordt en stil, wanneer het niet constant aandacht vraagt, dan kan je LEVEN in dit

supramentale bewustzijn en het lijkt niet zo moeilijk; je voelt, dat het zo victorieus is in zijn essentie, dat het alle moeilijkheden zal beëindigen.

Maar om dit teweeg te brengen, moet je een tijd op die hogere bereiken blijven en niet constant, constant naar beneden getrokken, waar je iedere minuut moet vechten om eenvoudig te DUREN --- te duren op alle manieren: niet alleen persoonlijk, maar collectief.¹²³ Het is een aanval van minuut tot minuut, eenvoudig om te duren. En hoe lang moeten we duren, voordat het gedaan is?...

Het is een moeilijke periode.

En er is een teruggang geweest in ieder's gezondheid. Veel mensen zijn ziek. De ziekten zijn van een serieuzere natuur --- er is een teruggang geweest.

Je moet naar dit alles kijken met een glimlach, natuurlijk (en dat doe ik), maar ik moet zeggen, dat... de enthousiaste kant (weet je, dat vuur van enthousiasme)... getemperd is. Wel, er is geen reden om opgewonden te worden --- het zal tijd nemen.

We moeten alleen door blijven gaan, blijven bewegen: een stap na een andere, een stap na een andere, een stap na een andere, zonder te vragen, hoeveel stappen het gaat nemen, of herinneren, hoeveel we hebben genomen.

Wat we werkelijk moeten doen, is van minuut tot minuut tot leven komen, altijd in het huidige moment leven, halsstarrig, zoals dit (*Moeder plaatst een vuist op de arm van haar stoel, dan een andere, enzovoort, in een langzame, vasthoudende, onverbiddelijke mars*).

Toch leek Sri Aurobindo te zeggen, dat dingen gemakkelijker zouden zijn, als het Supramentale eenmaal naar beneden kwam.

Ja. Ja, klaarblijkelijk! Maar gemakkelijker dan wat, mon petit?

Ik weet het niet. Ik heb enige van zijn geschriften herlezen, waar hij lijkt te zeggen, dat het werk gemakkelijker zou zijn. Wat is gebeurd, waarom is het niet zo? Hij lijkt overal te zeggen: dingen zullen gemakkelijker zijn, het werk zal gemakkelijker zijn...

Ja. Maar 'gemakkelijker' is alleen relatief.

Bedoelt u, dat het zo zelfs gemakkelijker is dan ervoor?

Ah, ja! Ik bedoel, dat iets gedaan wordt, dat eerder niet gedaan kon worden.

Ah!...

¹²³ Merk op, dat alleen een paar dagen vroeger de Ashram schatkist volledig leeg was. Moeder had de laatste van haar juwelen verkocht: 'Ik heb mijn juwelen niet verkocht voor het onderhoud van enige [Ashram] afdeling, het is voor voedsel, huisvesting [van de sadhaks] en lonen van de huishoudelijke bedienden.'

(*stilte*)

Het is niet iets 'wonderbaarlijks,' weet je. Om werkelijk bevredigd te zijn, heeft het menselijke denkvermogen altijd een of ander mirakel nodig. In zijn denken wordt het wonderbaarlijke geassocieerd met het Goddelijke. Ik weet het, omdat ik zo geboren was. Ik voelde zo, toen ik erg jong was. En alleen omdat het leven me bedeed had met enige extreem brute ontkenningen, ben ik tot deze soort van... sobere en redelijke attitude gekomen. Weet je (ik vertelde je dit 's anderdaags), het is walgelijk! (*Moeder lacht*) Alle bloei was gegaan... uitgebannen door de harde slagen van het leven. Want ik was geboren met dit gevoel, dat... ja, dat Waarheid iets wonderbaarlijks is, die zich alleen hoeft te laten zien om te prevaleren.

Het zou zo zijn --- zonder de tegenwerkende krachten.

Het universum zou zo zijn, wanneer deviatie van de tegenwerkende krachten er niet geweest was --- ik zie het erg duidelijk. De perversie, de koelbloedige en wrede perversie van louter kwaadwillige wil weerhoudt het om zo te zijn. Dat komt tussenbeide.... Zij noemen het allemaal een 'ongeluk,' maar het doet ons veel goeds! Het feit is er.

De tegenwerkende kracht houdt het Goddelijke tegen om wonderbaarlijk op te bloeien, wanneer Hij ook verschijnt. Omdat ik weet, dat waar ook de Materie niet onder de invloed is van deze tegenwerkende wil in enige mate, het onmiddellijk opbloeit. En alles in het menselijke hart, in het menselijke bewustzijn, in het menselijke denken, alles, dat licht beschut is van deze tegenwerkende invloed, --- beschut door het psychische wezen, de goddelijke Aanwezigheid --- wordt ... wordt onmiddellijk wonderbaarlijk, zonder enig obstakel --- alle obstakels komen uit die bron. Dus is het allemaal erg goed om het een 'ongeluk' te noemen, maar....

Het is klaarblijkelijk herstelbaar, daar is geen twijfel aan, maar tegen welke prijs? En hoe compliceert het dingen!

Er wordt ons verteld, dat het later allemaal mooier zal zijn --- ik ben hier absoluut zeker van --- ik twijfel er geen minuut aan, maar....

De wereld, zoals het is, werkelijk... zeg, wat je wil, zelfs op de meest perfecte hoogten is het jammerlijk, het is jammerlijk.

Er zijn momenten geweest, weet je, toen ik in allerhoogste ervaringen van perfecte vereniging in een wonderbaarlijke Liefde, me naar de wereld keerde --- eenvoudig het bewustzijn gedurende een seconde naar de wereld keerde, zoals het is... (met de aspiratie, herinner ik me, om ALLES te laten deelnemen) en in die toestand van extase waren er werkelijk... tranen van brandend verdriet. Het gebeurde gewoon zo.

Theoretisch zou het niet zo moeten zijn, maar in feite is het zo. Iets zal nooit perfect zijn, totdat dit ongeluk vernietigd is.

Dat is mijn ervaring.

En om tot deze ervaring te komen, moest ik door een toestand gaan van de allerhoogste inverschilligheid, waar de hele aardse manifestatie een illusie is; ik ging daar doorheen, ik had mijn ervaring daar VOORBIJ. En daar voorbij... op het moment van allerhoogste extase kwamen vurige tranen van verdriet.

(stilte)

Ik heb me bij tijden afgevraagd of een of andere buitengewone *tapasya* dat niet zou bereiken... Maar....

(stilte)

Maar de onmisbare fundatie is waarlijk een onbedwingbare moed en onwankelbaar doorzettingsvermogen --- van de meest materiële cellen van het lichaam tot het hoogste bewustzijn, van top tot teen, volledig. Zonder dat zijn we nogal nutteloos.

En ik ben werkelijk in de meest gunstige omstandigheden, omdat mijn lichaam 'ja' zegt. Het zegt ja, ja, ja. Het klaagt niet. Dit zou de zin kunnen zijn achter al deze ziekte en moeilijkheid.... Geen enkele dag van klagen.

De nacht voor de laatste werd ik weer wakker om middernacht (niet 'wakker': ik kwam uit mijn trance) met deze steken, die branden van binnenuit, van de tippen van de voeten tot hier, overal, in de rug... het duurde uren, non-stop. Wel, mijn lichaam klaagde niet. Niet eenmaal vroeg het om het te laten stoppen; het bleef alleen stil, terwijl het zei: 'Uw Wil zal gedaan worden.' En het zei het niet alleen, maar VOELDE het ook, stil --- vier uur van minuscule martelingen. Het zei niets .

Niets zeggen is elementair voor me! Maar het lichaam zei niets --- het friemelde zelfs niet; het had zelfs niet dat gevoel, weet je, van, 'Wanneer zal het over zijn?' Niets. Het bleef alleen maar stil, stil. Ik was als een standbeeld in mijn bed, stekend van hoofd tot teen. Dus ik kan werkelijk niet klagen! Het instrument, dat mij gegeven is, is van waarlijk goede kwaliteit. Een onwankelbare goede wil.

Maar zonder twijfel is dit duivels.

(stilte)

Wel, mon petit.

En wanneer je me werkelijk wil plezieren (ik geloof, dat je het wil!), wanneer je me wil plezieren, concentreer dan op het boek op Sri Aurobindo --- je kan je niet voorstellen, hoe zeer ik geïnteresseerd ben! En terwijl ik KIJK, zie ik in de toekomst (niet met dit kleine bewustzijn), zie ik, dat het iets van

GROOT belang is. Het zal een grote actie hebben. Dus ik wil de weg voor je vrijmaken, zodat we tijd hebben.

Ik zal zeker een stil denkvermogen nodig hebben om het werk voor te bereiden.¹²⁴

Ja, ja natuurlijk.

Om deze lezing te beëindigen en het stil te assimileren. Ik voel me helemaal niet in staat om te schrijven, tenzij ik inspiratie kan ontvangen.

Maar je zal het ontvangen!

Ja, daar heb ik vertrouwen in.

Ik heb niet de minste twijfel. Het is een zekerheid, een zekerheid.

Ik hierover nooit met X geschreven of gesproken, maar door dit mentale contact heb ik hem, ik weet niet hoeveel keer, verteld: 'Satprem moet een werk tot stand brengen, dat ONEINDIG belangrijker is dan mantra's reciteren. Wanneer het hem kan helpen om zichzelf te disciplineren, fijn, maar het is niets meer; hij zal zijn werk niet tot stand brengen door mantra's te reciteren. Hij heeft iets te doen en heb dat in zijn hoofd gehamerd (*Moeder lacht*).

Dus, petit, ik zie je morgen.

April 8, 1961

Na meer dan een maand heb ik mijn vertaling [van *De Synthese van Yoga*] hervat en ik viel precies --- het is prachtig! --- precies in de passage, die me hielp begrijpen, wat er gebeurd was, waarom er al deze moeilijkheden zijn. En de *Synthese* en de *Vedas* gaan hand in hand, dus het lezen van deze passage bracht enige verbetering, het is als in staat zijn om de positie te verschuiven, weet je, dus dat is nu een beetje beter. Hoe dan ook....

* * *

(Dan luistert Moeder naar een lezing van de 1960 'Agenda.' Aan het eind merkt Satprem op, alsof hij zich wil excuseren voor het noteren van klaarblijkelijk irrelevante details.)

¹²⁴ Satprem refereert aan de enorme hoeveelheid van materieel werk, dat hij moet doen bovenop de zeven uur van dagelijkse japa.

Al deze dingen zijn zij onderling verweven, zie je --- iedere keer lijkt u een aanraking toe te voegen. Zelfs een detail, dat niet 'relevant' lijkt op zichzelf, wordt deel van een gradueel tevoorschijn komend beeld, wanneer het met het geheel gezien wordt.

Ja, natuurlijk. Maar het is in feite een beschrijving van mijn *sadhana*, dat is alles, en ik zeg altijd, dat het alleen interessant zal zijn, wanneer ik tot het einde doorga.

Bah!

Wanneer ik het eind bereik of wanneer iets waarlijk concreet gerealiseerd is, dan zal het interessant worden, maar niet eerder.

Maar toch is het verhaal van de reis interessant!

Totdat iets gerealiseerd is, is het helemaal niets.

Het zal het makkelijker te begrijpen maken...

Oh, mon petit! Alsof wie dan ook ooit iets begrijpt over iets! Hoe dan ook.... We kunnen beter terug aan het werk gaan.

* * *

(Later, betreffende de leerling's erg traditionalistische guru, die iedere keer ziek wordt, als hij naar de Ashram komt:)

Hij lijkt het beter te begrijpen. Op zijn eigen manier is hij 'progressief' --- jammer genoeg, maakt het hem altijd ziek! De Kracht is te groot voor zijn lichaam om te dragen.

Hij is gewend om een soort evenwicht te onderhouden, het evenwicht van de traditionele attitude van onverschilligheid naar alles, dat materieel is: 'Het is een illusie, het heeft geen belang, er is geen behoefte om er mee bezig te zijn. De Natuur handelt, niet ik; De Natuur handelt en de Natuur is zo gebouwd, dus waarom er mee bezig zijn, waarom zorgen maken.' Zo heeft hij geleefd, totdat hij hier kwam, en daarom had hij deze attitude van onverschilligheid. Maar hier begon het te veranderen. En natuurlijk is zijn lichaam er niet aan gewend, het heeft moeite om het bij te houden, het mist plasticiteit.

Het eerste, dat hij deed, was de Dokter te gaan zien en hem te vragen om zijn oor te genezen, zijn maag te genezen, genezen. Dus vertelde de dokter hem, 'Maar waarom eet je gewoon alles op iedere tijd van de dag? Natuurlijk ben je ziek....' En toen was hij voortdurend in aanvaring met de manieren, hoe hier materiële dingen georganiseerd worden --- mensen, zoals hij, organiseren niet, zij geven er niet om, zij laten dingen alleen maar drijven. Betreffende zijn zoon, bijvoorbeeld, vertelde de Dokter hem, 'Het komt, omdat je niet voor hem

zorgt. Wanneer je dat deed, zou het niet gebeuren.' En X antwoordde erg bot, 'Maar waarom!?!..

Er is een kloof.

April 12, 1961

(De leerling vraagt toestemming om enige katten te vergiftigen, die hem iedere nacht gestoord hebben. Moeder antwoordt:)

Ik had eens een kat met bijna een kind's bewustzijn en iemand vergiftigde het. En toen hij vergiftigd, stervende terug kwam, heb ik alle mensen vervloekt, die katten vergiftigen. En dat is serieus, dus moet je het niet doen. Het was een werkelijke vloek --- ik was met Sri Aurobindo, dus het was serieus --- dus doe het niet.

Maar er is een manier....

Weet je, ik heb een pact gemaakt met katten, met de Koning van de Katten --- het gaat erg, erg ver terug. En het is buitengewoon (het gebeurde in Tlemcen, volledig op het occulte vlak), buitengewoon! Om zekere redenen gaf de Koning van de Katten me een vermogen over deze schepselen --- en het is waar. Ik hoef ze alleen te zien.

We zullen het proberen.

(stilte)

Wat vertegenwoordigen deze dieren in de aardse manifestatie? Zij zijn zo vreemd....

Katten zijn vitale krachten, incarnaties van vitale krachten. De Koning van de Katten --- dat is, de geest van de soort --- is een wezen van de vitale wereld.

Katten kunnen bijvoorbeeld erg gemakkelijk incarneren in de vitale kracht van een dode persoon. Ik heb twee absoluut verbazende ervaringen hiermee gehad.

De eerste was met een jongen, die een Sanskritist was en hij wilde naar India komen bij ons. Hij was de zoon van een Franse ambassadeur --- een oude, nobele familie. Maar hij merkte, dat zijn longen slecht waren, en dus ging hij bij het Leger; hij monsterde aan als een officier, net aan het begin van

1914 oorlog. En hij had de moed van diegenen, die niet langer aan het leven klampen; toen hij de order kreeg om vooruit te gaan naar de vijandige loopgraven (het was ongelooflijk stupide, eenvoudig mensen sturen om afgeslacht te worden!), hij aarzelde niet. Hij ging. En hij werd geraakt tussen de twee linies. Gedurende een lange tijd was het niemandsland; alleen na enige dagen, toen de andere loopgraaf ingenomen was, konden zij de doden gaan ophalen. Dit alles kwam NADERHAND naar buiten is de kranten. Maar op de dag, dat hij gedood was, was niemand er gewaar van.

Ik had een aardige foto van hem met een Sanskriet opdracht, geplaatst op de top van een soort garderobekast in mijn slaapkamer. Ik open de deur en... de foto valt. (Er was geen tocht of wat dan ook.) Het viel en het glas brak in gruzelementen. Ik zei onmiddellijk, 'Oh! Er is iets gebeurd met... Fontenay.' Dat was zijn naam: Charles de Fontenay.) Daarna kwam ik naar beneden kwam uit mijn kamer, en dan hoor ik een miauwen aan de deur (de deur opende naar een grote tuin binnenplaats¹²⁵). Ik open de deur: een kat wringt zich naar binnen en springt op me, zo (*Moeder stompt op haar borst*). Ik spreek met hem: 'Wat is het, wat is er aan de hand?' Hij valt op de grond en kijkt naar me --- Fontenay's ogen! Absoluut! Van niemand anders. En hij bleef alleen, hij wilde niet gaan. Ik zei tegen mijzelf, 'Fontenay is dood.'

Het nieuws kwam een week later. Maar de krant gaf de datum, toen zij uit de loopgraven gegaan waren en gedood werden --- het was op die dag geweest.

(*stilte*)

Het andere verhaal dateert verder terug. Ik woonde in een ander huis (we hadden de hele vijfde vloer), en eenmaal per week placht ik bijeenkomsten te houden met mensen, die geïnteresseerd waren in occultisme --- zij kwamen om mij te laten demonstreren of hen vertellen over occulte oefeningen. Er was een Zweedse kunstenaar, een Franse dame en... een jonge Franse jongen, een student en dichter. Zijn ouders waren fatsoenlijke plattelandsmensen, die zich krom werkten om zijn leven in Parijs te betalen. Deze jongen was erg intelligent en een ware kunstenaar, maar hij was verdorven. (We wisten ervan, maar het was zijn privéleven en niet onze zaak.) Op een avond, toen vier van vijf van ons bij elkaar kwamen, kwam deze jongen niet opdagen, ofschoon hij gezegd had, dat hij zou komen. We hadden onze bijeenkomst sowieso en dachten er niet veel aan --- we moeten ergens anders bezig zijn geweest. Rond middernacht, toen de mensen weggingen, opende ik de deur. Er zat een grote zwarte kat in de deuropening en springt met een enkele sprong op me, gewoon zo, helemaal opgerold in een bal. Dus ik maak het kalm ik kijk ernaar --- 'Ah, de ogen!' Zij waren deze jongen's ogen. (Ik herinner me zijn naam niet langer.) Onmiddellijk (in die tijd waren we allemaal verwickeld in occultisme), wisten we, dat er iets gebeurd was; hij was niet in staat geweest om te komen en de kat had zijn vitale kracht geïncarneerd.

¹²⁵ Rue du Val-de-Grace (in Parijs).

De volgende dag stonden alle kranten vol met een verachtelijke moord: een pooier had deze jongen vermoord --- het was afschuwelijk! Iets, dat volkomen verachtelijk was. En het gebeurde juist op het moment, dat hij had moeten komen --- de conciërge had hem het huis zien binnengaan met deze pooier. Wat gebeurde? Was het alleen voor geld of voor iets anders --- een ondeugd? Of wat dan?

Maar beide keren was de incarnatie zo (hoe het neer te zetten?) krachtig, dat de ogen veranderden: de ogen van de kat veranderden volledig in de ogen van de dode persoon. Onmiskkenbaar. Beiden kwamen naar me toe en beide keren was er dezelfde beweging, hetzelfde soort katachtige gehuil! --- je weet, hoe ze klinken.

Maar ik heb sommige katten gehad.... Ik had een kat, die de reïncarnatie was van het denkvermogen van een Russische vrouw. Ik had er op een dag een visioen van, het was zo vreemd --- deze vrouw was vermoord in de tijd van de Russische Revolutie, samen met haar twee kleine kinderen. En haar denkvermogen ging hier een kat binnen. (Hoe? Ik weet het niet.) Maar deze kat, mon petit.... Ik kreeg haar, toen ze erg jong was. Ze zou hier komen liggen, uitgestrekt als een menselijk wezen, met haar hoofd op mijn arm! (Ik was gewoon om te slapen op een Japanse tatami op de grond.) En zij bleef daar, zo goed gemanierd, verroerde zich de hele avond niet! Ik was werkelijk verbaasd. Toen had ze jongen, en wilde hen uitgestrekt liggend geboren laten worden, helemaal niet zoals een kat. Het was erg moeilijk om haar te laten begrijpen, dat het op die manier niet gedaan kan worden! En op een nacht, nadat ze haar katjes had gekregen, zag ik haar... Ik zag een jonge vrouw in bont, met een bontkraag --- je kon net een klein vrouwengezicht zien; ze had twee kleintjes en ze kwam naar me toe en zette hen bij mijn voeten. Haar hele verhaal was daar in haar bewustzijn: hoe zij en haar twee kinderen vermoord waren. En toen realiseerde ik, dat zij de kat was!

De kat wilde haar katjes geen moment alleen laten! Nergens voor Ze wilde niet eten, wilde niet naar buiten gaan om zichzelf te ontspannen, niets: zij bleef zitten. Dus vertelde ik haar: 'Breng me je katjes.' (Als je weet, hoe je met hen om moet gaan, begrijpen katten heel goed, wanneer er met hen gesproken wordt.) 'Breng me je kleintjes.' Ze keek naar me, ging en bracht een van haar katjes, en plaatste het tussen mijn voeten. Toen ging ze de andere halen en plaatste het tussen mijn voeten (niet naast, tussen mijn voeten). 'Nu kan je naar buiten gaan,' vertelde ik haar. En zij ging naar buiten.

Ik had een andere kat, Kiki genaamd. Hij had een prachtige kleur en was net als fluweel. We waren gewoon om meditatie te hebben en hij kwam, klom op een stoel en ging in trance; hij maakte de bruuske bewegingen van trance gedurende de meditatie. Ik moest hem eruit wekken, anders zou hij niet ontwaken!

Eens was een kat gestoken door een schorpioen. Een roekeloze jongeling, hij was gewoon om met schorpioenen te spelen. Ik moest hem op een dag redden; ik kwam net op de veranda, toen hij aan het spelen was met een grote schorpioen. Ik pakte de kat, zette hem op mijn schouder en doodde de

schorpioen. Maar een andere keer was ik er niet en werd hij gestoken. Hij kwam naar binnen, afgedaan. Ik zag duidelijk de tekenen, dat hij vergiftigd was door een schorpioen. Ik legde hem op een tafel en ging Sri Aurobindo roepen. 'Kiki is gestoken door een schorpioen,' zei ik. (Hij was stervende, bijna in een coma.) Sri Aurobindo pakte een stoel, ging zitten met zijn gezicht naar de tafel en begon naar Kiki te staren. Dit duurde ongeveer twintig of vijftwintig minuten. Toen ontspande de kat plotseling volledig en... viel in slaap. Toen hij wakker werd, was hij volledig genezen.

Sri Aurobindo raakte hem niet aan, hij deed niets; hij staarde eenvoudig naar hem.

Ik had een ander kat, Big Boy genaamd. Oh, wat was hij mooi! Enorm! Een staart als de sleep van een jurk. Hij was mooi! Omdat er alle soorten katten rondslopen, een grote vurige kater inbegrepen, die extreem boosaardig was, was ik erg bang voor deze, toen hij klein was en ik heb hem laten wennen om zijn nachten binnen door te brengen (wat moeilijk is voor een kat om te doen). Ik verbood hem om naar buiten te gaan. Dus bracht hij zijn nachten binnen door en als ik opstond in de morgen, stond hij ook op en ging voor me zitten. Dan zou ik zeggen, 'Goed, Big Boy, je kunt gaan,' en hij sprong dan uit het raam en ging weg --- maar nooit eerder. En dit is degene, die vergiftigd was.

Omdat hij later rond ging zwerven; hij was verschrikkelijk sterk geworden en sloop overal rond. In die tijd woonde ik in het Library huis, en hij ging zover weg als de Ashram straat (de Ashram hoorde nog niet bij ons, het huis was in bezit van allerlei mensen), maar wanneer ik naar buiten ging op het terras tegenover Champaklal's keuken en riep, 'Big Boy! Big Boy!', kon hij, ofschoon hij het niet kon horen, het voelen, en hij kwam galopperend, galopperend terug. Hij kwam altijd terug, onfeilbaar. De dag, dat hij niet terugkwam, maakte ik me zorgen: de bediende ging hem zoeken --- en vond hem kreunend, overgevend, vergiftigd. Hij bracht hem bij me. Oh, werkelijk! Het was.... Hij was zo aardig! Hij was geen dief of wat dan ook --- hij was een prachtige kat. Iemand had vergif neergelegd voor god weet welke kat, en hij at het op. Ik liet het aan Sri Aurobindo zien en zei, 'Hij is gedood.'

Daarvoor verloor ik een andere aan dat type tyfus, die katten krijgen. Hij werd Brownny genoemd en hij was zo mooi, zo aardig, een zo wonderbaarlijke kat! Zelfs, wanneer hij volkomen ziek was, maakte hij er geen zootje van, behalve in een hoek, die alleen daarvoor voorbereid was; hij zou me roepen om hem naar zijn mand te dragen, met zo een zachte en treurige stem. Hij was zo aardig, met iets, dat lieflijker en vertrouwelijker was dan een kind. Er is een vertrouwen in dieren, dat niet bestaat in mensen (zelfs kinderen hebben al teveel van een vragend denkvermogen). Maar met hem was er een soort aanbidding, een adoratie, zo gauw als ik hem in mijn armen nam --- als hij had kunnen glimlachen, had hij het gedaan. Zo gauw als ik hem vasthield, werd hij zaligvol.

Die was ook mooi, met zo een kleur! Gouden kastanje, ik heb nooit een kat als hij gezien. Hij is hier begraven onder de boom, die ik 'Service' genoemd heb. Ik heb hem zelf onder de wortels gelegd. Er is daar een oude mango

boom geweest, die weg aan het drogen was. We vervingen het met een kleine koperen peulboom met gele bloemen.

Deze dieren zijn zo aardig, wanneer je weet, hoe je met hen om moet gaan.

Toen ik hier naar de Ashram verhuisde, zei ik, 'we kunnen geen katten brengen in dit huis, het is nogal onmogelijk.' Dit was na Big Boy's dood, en we hadden genoeg van katten. Ik gaf de anderen weg, maar de eerste, de moeder van de hele lijn, was oud en wilde niet weggaan, dus liet ik haar achter. Zij bleef in een huis daar achter, binnen het Ashram erf. En op een dag --- zij was erg oud en kon niet langer bewegen --- zag ik haar slepend binnenkomen en gaan zitten op dat terras aan de andere kant. (Je kunt het nu niet meer zien --- de Service Tree heeft het volledig verborgen --- maar in die dagen kon je het erg duidelijk zien.) Zij ging daar zitten, waar zij naar me kon kijken... totdat zij doodging. Stilletjes, zonder te bewegen, stierf zij, terwijl ze naar me keek.

Al deze katverhalen! Wanneer we foto's hadden, dan konden we een aardig album maken van katverhalen.

En buitengewone, buitengewone details! Die een zodanige intelligentie laten zien, oh!... Deze vrouw --- ik bedoel de kat, die een vrouw was geweest --- als je wist, hoe zij haar kinderen grootgebracht heeft, oh! Met zo een geduld, met zo een intelligentie en begrip! Het was buitengewoon. Men zou lange, lange verhalen kunnen vertellen: hoe zij hen leerde om niet bang te zijn, langs de rand van muren te lopen, om van een muur naar een raam te springen. Zij liet het aan hen zien, bemoedigde hen, en tenslotte, nadat zij hen het zeer vaak had laten zien en aangemoedigd (sommige zouden springen, anderen waren bang), gaf zij hen een duw! Dus sprongen zij natuurlijk onmiddellijk.

En zij leerde hen alles. Om te eten, om... Deze kat zou nooit eten, voordat zij allemaal gegeten hadden.

Zij liet hen zien, wat ze moesten doen, gaf ieder, wat ze nodig hadden. En toen ze eenmaal opgegroeid waren en ze niet meer voor hen hoefde te zorgen, stuurde ze hen weg, wanneer ze terug bleven komen: 'Ga weg! Je beurt is voorbij, het is klaar. Ga de wereld in! En ze zorgde voor de nieuwe.

Een was een van haar katjes ziek. Zij was mooi en grijs gekleurd, helder grijs, als een zeer zacht bont, erg mooi. Zij had deze kattenziekte gevat en lag neer. En de moeder leerde alle kleinen om niet dichtbij haar te komen; zie liet hen allemaal om haar heen gaan, alsof haar instinct haar vertelde, dat het besmettelijk was. En je zag hen (het zieke katje was precies in het midden) helemaal om haar heen gaan, nooit dichtbij komen.

Deze katverhalen gingen jaren en jaren door...

En het is niet waar, dat zij niet gehoorzamen! We weten alleen niet, hoe we met hen om moeten gaan. Katten zijn extreem gevoelig voor de vitale kracht, voor vitaal vermogen, en ze kunnen volmaakt gehoorzaam gemaakt

worden --- en met zo een devotie! Er wordt van katten gezegd, dat zij noch toegewijd, noch gehecht, noch trouw zijn, maar dat is helemaal niet waar. Je kunt een nogal vriendelijke relatie met hen hebben.

En een ongelooflijk iets... deze kat was erg mooi, maar zij had een belabberde staart, een staart, zoals een gewone kat; op een dag, toen ik met haar bij het raam was, dwaalde een van de buur's katten de tuin in --- een angora met drie kleuren, drie erg prominente kleuren en zo een prachtige staart, die er achter sleepte! Dus zei ik (mijn kat was juist naast me), 'Oh Kijk eens, hoe mooi ze is! Wat een prachtige staart ze heeft!' En ik kon zien, dat mijn kat naar haar keek. Mijn kind, in haar volgende nest had zij er net zo een! Hoe kreeg ze dat voor elkaar? Ik weet het niet. Drie prominente kleuren en een magnifieke staart! Had zij een mannelijke angora nagejaagd? Of had zij het alleen intens gewild?

Zij zijn werkelijk iets, dat je je niet voor kunt stellen! Eens, toen ze geboorte moest geven en ze erg zwaar was, liep zij langs de rand van het raam en... ik weet niet, wat er gebeurde, maar zij viel. Zij wilde van de rand springen, maar ze verloor haar steun en viel. Het moet iets verwond hebben. De katjes kwamen niet onmiddellijk, zij kwamen later, maar drie van hen waren misvormd (er waren er zes in totaal). Wel, toen zij zag, hoe ze waren, zat zij eenvoudig op hen --- doodde hen, zo gauw als zij geboren waren. Zo een ongelooflijke wijsheid! (Zij waren volledig misvormd: de achterklauwen waren verkeerd om gedraaid --- zij zouden een onmogelijk leven gehad hebben.)

Zij telde haar kleintjes gewoonlijk. Zij wist heel goed, hoeveel zij er had. Ik hoefde haar alleen te vertellen, 'Houd er alleen twee of drie' --- ofschoon er de eerste keer drie waren, wat nog teveel was, was het onmogelijk om haar hen allemaal te laten houden. Maar later moest ik haar berispen. Ik nam ze niet weg van haar, maar ik sprak met haar, overtuigde haar: 'Het is teveel, je zal ziek zijn. Houd alleen deze. Zie, hoe mooi deze twee zijn. Zorg voor hen.'

Oh, wat een prachtige kattenverhalen! Dat was een hele periode... gedurende vele jaren... Vele jaren.

Let wel, ik zou nooit overwogen hebben om er een te nemen, maar er waren al twee katten, toen ik naar het huis kwam. Zij waren geen erg interessante katten, maar zij werden de ouders van degene, waar ik je net over vertelde (die jongens, die bij Sri Aurobindo woonden, hadden al enige ervaring; zij wisten nogal wat over katten), en dat was de oorsprong van alle katten, die ik hier had. Maar mensen (je weet, hoe simplistisch ze altijd zijn!) geloofden, dat ik een of andere speciale hechting had met katten, dus ging iedereen natuurlijk katten houden! Het had geen nut om hen te vertellen, 'Nee, het is een bijzondere studie, die we doen --- Ik wilde zekere dingen zien, leren, en ik leerde, wat ik moest doen --- maar nu ik verhuisd ben naar een ander huis, is het kattentijdperk voorbij, de oude vrienden zijn gegaan, alleen de jongere generatie is over.' Ik gaf ze allemaal weg en zei) 'Dat is genoeg.' Maar het is moeilijk om mensen te laten begrijpen --- sommige mensen hier hebben 25 katten! Dat is onredelijk! Het is geen manier om met katten om te gaan. Je moet voor hen zorgen, zoals ik deed, en dan wordt het interessant.

Er was er een --- Ik weet, dat ik het ZAG: toen hij stierf, was er al het embryo van een psychisch wezen, klaar voor een menselijke incarnatie. Ik liet hen vooruitgaan als wildvuur.

Wel, petit.

April 15, 1961

Ik ben in een toestand, die... hoe kan ik het stellen?... niet-bestaand is.

Niet bestaand, omdat....

Ik kan beter niets zeggen. Laten we werken.

* * *

(Later, na het werk:)

Allerlei soorten dingen komen naar boven uit het onderbewustzijn. We lijken voortdurend neer te dalen, in plaats van op te stijgen.

Oh, het onderbewuste! Iedere nacht is het een werkelijke invasie van dingen, die zo.... zijn. Het HELE onderbewuste blijft naar boven komen, naar boven komen, naar boven komen --- niet alleen het mijne, maar van iedereen. Er lijkt geen eind aan te komen.

Maar nu heb ik de handigheid om het te vergeten --- ik vergeet het gewoon. Omdat ik, toen ik het herinnerde, gedurende hele dagen moest vechten. Dus zo gauw als ik wakker wordt, wis ik het onmiddellijk: ga weg. Weg!

Maar de hele nacht ben ik volledig bewust van veel dingen --- zij kunnen niet triviaal genoemd worden, maar.... Oh, het is alsof alles, dat kan , me komt vertellen: 'Denkt u, dat er een supramentale transformatie zal zijn? Wel dan, kijk alleen: er is dit en dat en dat en dit, deze en die, deze omstandigheid, dat ding, de wereld, mensen, dingen....' Oh, een stortvloed!

En in de avond, voordat ik ga slapen, lees ik de Vedas, wat de situatie verergert. Omdat deze mensen --- zij hebben er ofwel van gehoord, of zij herinneren het zichzelf --- zich een supramentale realisatie herinneren; en zij beschrijven het allemaal zo mooi, dat het je er erg ver van laat voelen, zo erg, erg ver....

Daarna breng ik uren geconcentreerd in gebed door --- niet precies 'gebed,' maar ... (*gebaar van handpalmen naar boven gekeerd*), zo, smekend.

Het is nu verworven, dat ik absoluut van ALLES onthecht ben. Van alles, te beginnen met mijn lichaam en het werk, ideeën, concepties inbegrepen, zelfs de... [mensen], allen, hen allemaal. Het lijkt me allemaal zo volkomen... saai en niet bestaand.

Eerder vond ik vreugde in een mooi idee of een mooie ervaring --- dat is allemaal voorbij. Ik ben in een toestand, waar niets, absoluut niets enige waarde heeft, behalve EEN ENKEL DING.

(*stilte*)

Ik zou iets kunnen zeggen, dat formidabel is... (*Moeder gaat bijna spreken, maar houdt zich dan in*). Maar het is niet waar, het is niet zo. Wanneer ik het zeg, zal het iets anders worden.

Het is beter om niets te zeggen.

Maar laat dat je niet ontmoedigen.

Oh, weet u, niets is ook erg bemoedigend!

Nee, maar het is klaarblijkelijk onmisbaar.

Ik voel, dat ik nooit zo laag ben geweest, als ik nu ben.

Laag? Nee, je bent niet laag --- ik zie je ook, tussen dingen, waar ik naar kijk, en het is niet waar. Nee, je bent veel beter, dan je was! (*Moeder lacht*)

(*stilte*)

Maar weet je, wat weggegaan lijkt te zijn, is al dit illusoire enthousiasme, dat we verwarren met.... Sri Aurobindo spreekt er erg vaak over, en iedere keer, dat ik die zin van hem lees, is het als een ijsachtige douche (*Moeder lacht*). Ik weet niet langer de exacte verwoording, maar hij gebruikt twee woorden: *illusoire hoop... alle menselijke illusoire hoop*. Het zegt plof! Wel, dat alles is volledig weg. Toen ik het zag, heb ik het opzettelijk geweigerd. 'Ja,' zei ik tegen mijzelf, 'we proberen onszelf altijd op te vrolijken met hoop....'

(*Moeder keert zich naar de bandrecorder*) Houd dit niet allemaal. Het is het niet waard, behoud het niet. Het is nogal nutteloos. Wis het uit.

Dit is hoofdzakelijk een voorbijgaande fase, dat is alles.

* * *

(*Net voor het weggaan*)

Wanneer ik zo stil kon blijven, gedurende uren achter elkaar, zonder brieven, zonder... oh, zonder mensen te zien! Zou het misschien sneller gaan?... ik weet het niet.

Waarom neemt u geen pauze voor een tijd?

Dat kan ik niet.

Neem een werkelijke pauze gedurende een tijd, en dan....

Het is onmogelijk. Ik kan het niet. Zelfs twee jaar geleden, toen ik erg ziek was, en mijn kamer innam voor de eerste keer, kon ik het werk niet laten gaan. Ik kan het niet doen. Het is niet mogelijk.

Maar er zijn zeker dingen, die u kan verminderen?

Ja, als ik het kon verminderen, zou het een beetje helpen.

(lange stilte)

Ah, petit!... *(Moeder blijft gedurende een lange tijd geabsorbeerd.)*

Hoe lang zal het zijn op de 24ste?... Eenenvieftig jaar sinds ik hier kwam. En ik ben niet verhuisd sinds die tijd.

Het is werkelijk vreemd: er is geen ruimte tussen die tijd en nu. Ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen.... Ik heb geen gevoel van tijd, helemaal geen, geen.

(lange stilte)

Ik leef in het constante gevoel van DUWEN tegen een wereld van enorme obstakels, met de zekerheid, dat --- plotseling --- de weerstand toe zal geven... en er verlichting zal zijn --- nee, veel meer dan dat!

Dat is alles.

Ik ben alleen dit geworden. *(Moeder beweegt haar langzaam naar voren met een gebalde vuist, alsof zij al haar gespannen en duwende kracht wil laten zien, die onverbiddelijk duwt).*

(Moeder staat op)

De hele nacht en wanneer dan ook mijn aandacht niet weggetrokken wordt door het een of ander --- en zelfs dan, alsof vanachter een sluier --- ben ik niets anders dan een kracht, die duwt. Dat ben ik geworden.

(stilte)

Maak je geen zorgen. Je ben zeker niet slechter geworden.

Oh, ik voel, dat we constant verraden --- u verraden.

Verraden? Oh... ik voel ook, dat ik mezelf verraad, zie je het dus!

Het komt feitelijk, omdat je zonder het te weten gewaar wordt van het ware Zelf, en dat gewaarzijn produceert altijd een besef van verraad. Maar het is noch 'jij,' noch 'ik,' noch 'hij,' noch iets anders dan Dat, dat verraden wordt. Alles, wat we zijn, is een verraad van Dat. Dit is, wat het is. En we zijn voortdurend aan het duwen, duwen, duwen om er voorbij te gaan.

Het is goed, maak je geen zorgen. Wanneer je een beetje overstuur bent, moet je alleen denken: Oh, Moeder is hier, en zij zal het werk doen.

En heb geen kiespijn meer. Ik vind het niet fijn als je kiespijn hebt!

(stilte)

Adieu, petit. Wees alleen maar erg, erg stil.

Dingen zijn in beweging... dat is alles.

We zijn allemaal in beweging.

April 18, 1961

Het onderbewuste is ziedend.... We zullen zien. En jij?

Ik vond bij toeval gisteren of de dag ervoor een zin van Sri Aurobindo. Vanuit occult standpunt heeft het te maken met een nogal belangrijk probleem, en ik zou werkelijk wat licht willen op deze vraag: 'De mens, die doodt is alleen aanleiding, het instrument, waardoor hetgeen, dat achter de sluier gedaan wordt, datgene wordt aan deze kant ervan.'

Het betekent precies dit (ik ga terug naar de voorgaande zin): Wie kan degene beschermen, die God al gedood heeft?¹²⁶ Hij is al gedood door God. Wanneer God beslist heeft, dat iemand gedood moet worden, kan niemand hem beschermen of tegenhouden, dat hij gedood wordt. En Sri Aurobindo voegt toe: de man, die doodt (omdat het niet God is, die direct doodt, hij gebruikt de mens), de mens, die doodt is alleen een omstandigheid, het instrument,

¹²⁶ 'Wie zal degene, die God beschermt, doden? Wie zal degene, die God gedood heeft, beschermen?', (*The Ideal of the Karmayogin*, Cent. Ed., Vol III p. 354)

waardoor datgene, wat God beslist heeft achter de sluier, hier materieel tot stand gebracht wordt.

Dit zijn politieke teksten uit de revolutionaire periode, betreffende de bomaanvallen tegen de Engelsen. En dan zegt hij, dat de mens, die God beschermd heeft, nooit aangeraakt kan worden. Hoe hard je het ook probeert, je zult nooit in staat zijn om hem te doden. Maar wie kan de mens beschermen, die God al gedood heeft? Hij is al gedood door God. En de mens is eenvoudig een instrument, dat door God gebruikt wordt om hier te doen, wat daar al gedaan is (Het is daar AL gedaan). Het is erg eenvoudig.

Ja, ik begrijp het nogal goed. Maar wordt over het algemeen ALLES, dat hier gebeurt, eerst aan de andere kant uitgespeeld op een of andere manier? Het is een occult probleem, en verder een probleem van vrijheid.

Volgens mijn ervaring gebeuren beide dingen tegelijkertijd, zogezegd. Wij introduceren de notie van tijd, maar de notie van tijd bestaat aan de andere kant niet.

Wanneer we bijvoorbeeld gevraagd worden, hoeveel tijd het duurt, voordat iets dat aan de andere kant beslist wordt, hier gerealiseerd wordt, zou ik antwoorden, dat het absoluut onbepaalbaar is. Ik geef altijd het volgende voorbeeld, omdat het zo duidelijk is: Vijfendertig jaar geleden, voordat India vrij werd, zag ik, dat zij vrij was. Het was al gedaan. En ik heb ook dingen gezien, die voor ons bijna onmiddellijk zijn --- iets wordt daar beslist en hier bijna onmiddellijk gerealiseerd. En er zijn allerlei mogelijkheden tussen deze twee extremen, omdat de notie van tijd niet altijd hetzelfde is --- dus we kunnen het niet beoordelen. Het is gemakkelijk om te zeggen, dat wat je ziet, zal gebeuren binnen een jaar of een week of een uur --- maar in feite is dit onmogelijk. Het hangt af van het geval en zekere factoren, die deel zijn van het geheel.

In een hoofdstuk van *The Synthesis of Yoga* zegt Sri Aurobindo, dat er een toestand van bewustzijn is, waarin alles van de eeuwigheid is --- alles, zonder uitzondering, dat hier gemanifesteerd moet worden....

In detail?

In een zekere toestand van bewustzijn (ik herinner me niet langer, hoe hij het noemt --- ik denk, dat het in de 'Yoga of Self-Perfection' is), is men volmaakt geïdentificeerd met de Allerhoogste, niet in zijn statische, maar in zijn dynamische aspect, de toestand van wording. En Sri Aurobindo zegt, dat, wanneer je in staat bent om deze toestand te behouden,¹²⁷ je alles weet: alles, dat geweest is, alles, dat is en alles, dat zal zijn --- op een absoluut simultane manier.

¹²⁷ Satprem had aangenomen, dat deze toestand van bewustzijn alleen toegankelijk was door een soort trance of samadhi en dat, wanneer Moeder zei, dat iemand in staat moest zijn om 'deze toestand te behouden,' zij bedoelde, dat men in staat moest zijn om het hier terug te brengen, in het wakende bewustzijn. Moeder rectificeerde echter: 'Het is een toestand met geen "hier" of "daar". Ik heb deze ervaring gehad in het wakende bewustzijn en beide percepties (de ware en de valse) waren gelijktijdig.'

Maar je moet een ferm hoofd op je schouders hebben! Bij het lezen van deze hoofdstukken in 'Self-Perfection' dacht ik, dat het beter zou zijn, wanneer het niet zomaar in ieder's handen zou vallen.

Hoe dan ook, in deze toestand verdwijnt het gevoel van onzekerheid volledig (hij legt het erg goed uit).

We denken, dat OMDAT we zo en zo iets doen, dat iets anders gebeurt. (En hoe frequent ook!) Mensen zeggen en schrijven voortdurend: doe dit en dat zal gebeuren. Maar het feit, dat deze persoon spreekt en de andere handelt, is ook absoluut bepaald.

Wanneer we dit werkelijk in onze hoofden zouden kunnen krijgen, zou het hen waarschijnlijk laten zwemmen.

Maar dingen, zoals ze zijn, zouden helemaal niet veranderd worden. Ik heb een erg heldere ervaring hiervan gehad: de absoluteheid van alles, dat materieel is; alles, dat we denken, dat we doen, of plannen, of bedoelen, verandert niets aan wat dan ook. Maar toen was ik aandachtig om te begrijpen, welk verschil er kan zijn tussen de ware en de valse toestand, OMDAT MATERIEEL ALLES EXACT IS, ZOALS HET ZOU MOETEN ZIJN. (We denken, dat dingen zus of zo zijn door zekere reacties, die we hebben, maar juist onze reacties zijn zo absoluut en bepaald als het ding zelf.) En toch....

Ik heb deze ervaring gehad, en ik herinner me, dat het zelfs verscheidene dagen doorging; ik zag alle materiële omstandigheden als een absolute --- een absolute, dat we waarnemen als een ontvouwen, maar dat een eeuwig bestaand absolute is. Ik had deze ervaring, en tegelijkertijd had ik een erg heldere perceptie van wat valsheid is --- de leugen; wat, vanuit het psychologische, het mentale gezichtspunt, vertaald uit het Sanskriet, Sri Aurobindo *leugenachtigheid*¹²⁸ noemde. We schrijven de loop van de omstandigheden toe aan onze psychologische reacties --- en zij worden inderdaad voor een ogenblik gebruikt, omdat alles meewerkt, ofwel bewust of onbewust, om dingen te laten zijn, wat zij moeten zijn --- maar dingen zouden kunnen zijn, wat zij moeten zijn zonder de interventie van deze valsheid. Ik heb in dat bewustzijn gedurende verscheidene dagen geleefd, en het werd voor de hand liggend, dat dit de valsheid van de waarheid scheidde. In deze toestand van kennisbewustzijn kan het onderscheid gemaakt worden tussen valsheid en waarheid; en wanneer het gezien wordt in dat waarheidsbewustzijn, dan kunnen materiële omstandigheden van karakter veranderen.

Nu heb ik daar niet langer ervaring van die toestand, behalve als een herinnering, dus ik kan het niet nauwkeurig formuleren. Maar wat erg helder was en erg vaak komt --- erg vaak --- is de perceptie van een superpositie van valsheid over een werkelijk feit. Dit brengt ons terug naar wat ik je enige tijd geleden vertelde,¹²⁹ dat alles erg eenvoudig is in zijn waarheid, dat het

¹²⁸ De Rishis maakten onderscheid tussen het 'eerlijke'(bijna in optische zin: dat wat de straal recht doorlaat gaan) en het verdraaide en onoprechte bewustzijn.

¹²⁹ *Agenda I* van December 31, 1960

menselijke bewustzijn alles compliceert. Maar het eerdere was er zelfs een vollediger ervaring van.

Het is erg interessant vanuit het standpunt van de dood. Ik zag het eenmaal zo helder, toen iemand (ik herinner me niet langer wie) zijn lichaam had verlaten. Het woord 'dood' en al deze menselijke reacties leken zo dwaas! Zo gevoelloos, onwetend, stupide --- vals, zonder werkelijkheid. Er was eenvoudig iets, dat zo verschoof (*Moeder tekent een curve, en een verschuiving van het bewustzijn van de ene modus van zijn naar een andere*), en toen maakten we, in ons valse bewustzijn, er een drama uit. Maar het was eenvoudig iets, dat ontwikkelt (*zelfde gebaar*).

Laat me je vertellen over een recente gebeurtenis. E. had een telegram gestuurd, dat zei, dat zij een geperforeerde darm had (maar het moet iets anders geweest zijn, want zij opereerden haar alleen na verscheidene dagen en wanneer je in zulke gevallen niet onmiddellijk geopereerd wordt, dan ga je dood). Hoe dan ook, het was erg serieus en ze was op de drempel van de dood --- zoveel is zeker. Ze schreef me de brief op de dag voor de operatie (het is interessant, dat zij zich nu zelfs niet herinnert, wat zij geschreven heeft). Het was een magnifieke brief, die zei, dat zij bewust was van de Goddelijke Aanwezigheid en van het Goddelijke Plan. 'Morgen zullen ze me opereren,' zie ze. 'En ik ben me volledig gewaar, dat deze operatie ALREEDS gedaan is, dat het een feit is, dat tot stand gebracht is door de Goddelijke Wil; ander zou het een *fatale beproeving* kunnen zijn.' En zei zij, dat zij bewust was van de allerhoogste Wil's actie, in een volmaakte vrede. Het was een magnifieke brief. En het hele ding ging bijna wonderbaarlijk af, zij herstelde op zo een wonderbaarlijke manier, dat de chirurg zelf zei, *ik moet je feliciteren*, waarop zij antwoordde, 'Hoe verrassend! U deed de operatie!' 'Ja,' zei hij, 'we deden de operatie, maar je lichaam wilde genezen worden, en ik feliciteer je met je lichaam's wilskracht.' Natuurlijk schreef ze me, dat zij wist, wie er geweest was om te zien, dat alles goed ging. En het gevoel van hetgeen, dat al tot stand gebracht is, een begin is van het bewustzijn, waarover Sri Aurobindo spreekt in de 'Yoga of Self-Perfection,' waar iemand gelijktijdig hier en daar is. Omdat, zoals Sri Aurobindo zegt, sommige mensen in staat geweest zijn om volledig 'daar' te zijn, maar wat hij de 'realisatie' genoemd heeft, is om gelijktijdig zowel daar als hier te zijn.

Natuurlijk zou men zich kunnen afvragen, wat de bedoeling van alles hier is, wanneer het allemaal boven al tot stand gebracht is, op een occult vlak, en wij het hoofdzakelijk opnieuw opvoeren.

Nee, nee!

We zijn als marionetten!

Nee! Dat is precies onze valsheid! Wat we zien, is niet HET DING; het is een reflectie, een vervormd beeld in ons bewustzijn. Het ding zelf bestaat buiten deze reflectie, en in dat bestaan heeft het niet het karakter, dat we er aan toekennen. Wanneer we dit begrepen hebben, begrijpen we, dat we er uit kunnen gaan --- anders zouden we er nooit uit kunnen gaan!

Er is een universeel ontvouwen, het ware ontvouwen, dat van de Allerhoogste Heer, die kijkt (dit is de beste manier om het neer te zetten) naar zijn eigen ontvouwen. Maar om de een of andere reden is er een deformatie geweest van bewustzijn, dat ons dit ontvouwen laat zien als iets aparts, een meer of minder adequate expressie van de Goddelijke Wil. Maar zo is het niet! Het is juist het ontvouwen van het Goddelijke binnen Zichzelf --- binnen Zichzelf, van Zichzelf, voor Zichzelf. En het is eenvoudig onze valsheid, die er een gescheiden ding van maakt... Juist het feit van objectiveren (wat WE 'objectivering' noemen) is al een valsheid.¹³⁰

Ik heb dit bijzondere bewustzijn in flitsen gehad. De moeilijkheid is, dat we bij het uitdrukken allemaal onze mentale geestesgesteldheid gebruiken, en zichzelf zijn vals --- dus zijn we *in het nauw gedreven*. Want wanneer je volgt door.... Wat je ook zegt, --- Wanneer dit, wanneer dat, wanneer het andere... --- is het allemaal een deel van onze algemene stupiditeit. Wanneer je helemaal tot het eind gaat, ben je plotseling zo: 'Ah!' (*Moeder blijft steken in het midden van haar zin*) Er is niets meer te doen, geen beweging te maken.

Alleen kan, zoals ik je verteld heb, praktisch gesproken, deze ervaring gevaarlijk zijn. Toen het kwam, zie je, had een deel van me de ervaring, en een ander deel was er nog niet klaar voor Wel, ik was ontwaakt genoeg om mijzelf te vertellen, 'Het deel, dat dit ervaart, gaat voor en houdt de rest kalm, toch had ik, wanneer de voorbereiding niet adequaat genoeg geweest was, een onbalans kunnen produceren.' En wanneer door pech iemand zonder voldoende kracht de mogelijkheid had om er iets van op te pikken, wel, hij zou zijn hoofd verliezen.

Dit maakte het me erg duidelijk, waarom zekere dingen sommige mensen kunnen verlichten (ik heb het duidelijk gezien) en anderen volkomen gek maken --- volledig hun balans vernietigen. Je zou tegen me kunnen zeggen, 'Dan komt het, omdat zij gek moesten worden!' Ja, evident.

Maar zelfs, wanneer het in absolute termen gezet wordt, blijven de relaties precies hetzelfde.¹³¹ Zie je, de initiële impuls is om te zeggen, 'Wat is het nut

¹³⁰ Satprem merkte op, dat deze zin geïnterpreteerd zou kunnen worden in een 'illusionistische' zin (d.w.z., dat de objectivering van de materiële wereld een valsheid zou zijn), en Moeder antwoordde: 'Nee, de objectivering is geen valsheid, maar onze conceptie van de objectivering als iets anders dan DAT. Wanneer we zeggen, dat "Hij objectiveert," wel, dan denken we iets, dat niet de waarheid is --- dat is niet langer de waarheid.'

¹³¹ Later verheldert Moeder deze zin als volgt:

We reserveren altijd een deel van onszelf om te kijken en te observeren; maar als we in staat zijn om alles mee te nemen, zonder uitzondering, dan zouden alle relaties hetzelfde blijven --- ik heb dit ervaren.

Hetzelfde blijven?

Hetzelfde als degenen, die we hebben, maar zonder de valsheid.

Een illustratie hiervan is het welbekende verhaal over de man, die weigerde om uit de weg te gaan voor een olifant onder het voorwendsel, dat hij Brahman was en dat Brahman hem verteld had om te blijven staan. En de olifantsdrijver antwoordde, 'Maar Brahman heeft me verteld, dat je uit de weg zou moeten gaan en de olifant Brahman voorbij zou moeten laten gaan.' Ofschoon kinderlijk vereenvoudigd, is het hetzelfde. Het is, omdat we

om iets te doen? Maar kijk hier, juist het feit, dat je iets zou willen doen, is deel van een algemeen determinisme! Omdat we altijd iets terughouden en het niet willen toelaten in het totale schema van dingen, anders.... Er is geen manier om eruit te komen --- dat is precies, zoals het is.

En Sri Aurobindo legt dit op zo een volledige, totale en compacte manier uit, dat er geen ontsnapping is; dus wordt dit zogenaamde onvermogen, dit idee om nog niet in staat te zijn om tevoorschijn te komen uit iemand's verdeelde toestand, vals.

Maar je moet een ferm hoofd op je schouders hebben. Je moet altijd in staat zijn om aan DAT (*wijzend naar boven*) te refereren en dan hier, stilte (*Moeder raakt haar voorhoofd aan*): vrede, vrede, vrede, stop alles, stop alles. Probeer niet, boven alles, probeer niet om te begrijpen! Oh, er is niets, dat gevaarlijker is! We proberen te begrijpen met een instrument, dat niet gemaakt is om te begrijpen, dat niet in staat is om te begrijpen.

In ieder geval is het voor je kwestie erg eenvoudig: we hoeven niet naar deze extremen te gaan!

Nee, ik was het probleem niet op een metafysisch vlak aan het zetten, maar op een occult... alsof het spel occult uitgespeeld werd en wij het materieel uitvoerden.

Voor ons lijkt het zo.

Het lijkt zo... U bedoelt, dat Hij het is, die met Zichzelf speelt.

Dat is nog een andere manier om het neer te zetten!

(*stilte*)

Toen ik gewoon was om op de Playground te spreken, probeerde ik dit op een dag uit te leggen --- ik werd geconfronteerd met hetzelfde probleem: wat is er werkelijk? En het is duidelijk volkomen onmogelijk om het te begrijpen met het denkvermogen. Maar ik had een visie van een soort oneindige Eeuwigheid, waardoor het Allerhoogste Bewustzijn reist¹³²; en het pad, waarover dit Bewustzijn reist, is, wat we de 'manifestatie' noemen. En dit visioen verklaarde absolute vrijheid, het verklaarde, hoe beide dingen --- absolute vrijheid en absoluut determinisme --- zouden kunnen co-existeren op een absolute

'op deze manier' kijken, maar nog niet tegelijkertijd 'op die manier' en boven alles, omdat we niet tegelijkertijd kijken naar ALLES. Vanaf de minuut, dat we integraal zouden kunnen zijn in onze perceptie, zouden alle relaties hetzelfde blijven, maar in plaats om in een toestand van onwetendheid te zijn, zouden we hen ervaren in een toestand van kennis.

We zouden hetzelfde blijven? Je bedoelt, dat zij fysiek hetzelfde zouden zijn, zoals zij nu zijn, maar gezien zouden worden op een verschillende manier?

Dat is het. Ik weet niet, of we ooit in staat zullen zijn om onszelf uit te drukken met ons huidige vocabulaire! ... We hebben een andere taal nodig!

¹³² In 'Questions and Answers,' Februari 5, 1958 (de 'Grote Reis van de Allerhoogste').

manier. Het beeld in mijn visioen was van een eeuwige Oneindigheid, waarin dat Bewustzijn reist --- men kan zelfs niet 'vrijelijk' zeggen, omdat 'vrijelijk' zou impliceren, dat het anders zou kunnen zijn.

Allen, die dit ervaren, zeggen, dat de eerste beweging van de manifestatie, of de schepping (schepping, manifestatie, objectivering: al deze woorden zijn onvolmaakt) CHIT is, Bewustzijn, dat Vermogen wordt. Vervolgens gaat het Bewustzijn reizen door SAT, in het Wezen --- statisch, eeuwig, oneindig en noodzakelijkerwijze buiten tijd en ruimte --- en deze beweging van Bewustzijn creëert tijd en ruimte binnen deze Oneindigheid en Eeuwigheid.¹³³ Dit leidt tot het begrip, dat dingen tegelijkertijd absoluut vrij en absoluut bepaald kunnen zijn.

Dit visioen, dat ik had, heeft geen waarde voor iemand anders, maar het geeft me een soort bevrediging, een soort vrede (voor een tijdje).

(lange stilte)

Ik ga door met het lezen van de Vedas en ik zie nogal goed, hoe mooi het is en hoe effectief het moet zijn geweest voor die mensen, wat moeten deze hymnen een vermogen voor realisatie hebben gehad! Maar voor mij....

Toch was ik gedurende een tijd in contact met al deze goden en al deze dingen, en zij hadden een volledig concrete werkelijkheid voor me; maar nu... ik lees en begrijp het, maar ik kan het niet leven. En ik weet niet waarom. Het heeft de ervaring nog niet getriggerd. Zie je, ervaring is voor mij --- de constante, totale en permanente Ervaring --- ... dat er niets anders is dan de Allerhoogste --- alleen de Allerhoogste --- dat alleen de Allerhoogste bestaat. Dus, wanneer zij spreken over Agni of Varuna of Indra... raakt het geen akkoord. Maar waar de Vedas erg goed in slagen om te doen, is je de perceptie te geven van je zwakte en onzinnigheid, van de sombere toestand, waar we nu in zijn, het slaagt er wonderbaarlijk in om dat te doen!

¹³³ Nogmaals valt Moeder's ervaring samen met de moderne wetenschap, die begint te ontdekken, dat tijd en ruimte niet vast zijn en geen ONAFHANKELIJKE hoeveelheden --- zoals we, vanaf de Grieken helemaal tot Newton, gewend zijn geweest om te geloven --- maar een vierdimensionaal systeem, met drie coördinaten van ruimte en een van tijd, DIE AFHANKELIJK ZIJN VAN DE FYSIEKE FENOMEMEN, DIE DAARIN ONTWIKKELEN. Zo is 'Rieman's Ruimte,' die gebruikt wordt door Einstein in zijn Algemene Theorie van Relativiteit. Dus is een traject --- d.w.z. in principe een vaste afstand, een hoeveelheid ruimte om overgestoken te worden --- een functie van de tijd, die genomen wordt om het over te steken: er is geen rechte lijn tussen twee punten of de 'rechte lijn' is eerder een functie van de graad van snelheid. Er is geen 'vaste' hoeveelheid ruimte, maar eerder graden van snelheid, die hun eigen ruimte bepalen (of hun eigen maat van ruimte). Ruimte-tijd is dus niet langer een vaste hoeveelheid, maar, volgens de wetenschap, het PRODUCT ... van wat? Of een zekere graad van ontvouwen? Maar wat is ontvouwen? Een raket, een trein, spieren?... Of een zeker brein, dat in toenemende mate vervolmaakte instrumenten heeft gegenereerd, die aangepast zijn aan zijn eigen modus van zijn, zoals een vliegende vis, die steeds verder vliegt (en steeds sneller), maar uiteindelijk terug valt in zijn eigen oceanische vissenkom. Wat zou deze ruimte-tijd nog zijn voor een andere soort vissenkom, een ander soort bewustzijn: een supramentaal bewustzijn, bijvoorbeeld, dat ogenblikkelijk op ieder punt in de 'ruimte' kan zijn --- er is geen ruimte meer! En geen tijd meer. Er is geen 'traject' meer: het traject in binnen zichzelf. De vissenkom is verbrijzeld, en de hele evolutionaire successie van kleine vissenkommetjes ook. Dus, zoals Moeder het vertelt, zijn ruimte en tijd een 'PRODUCT' van de beweging van het bewustzijn.' Een variabele ruimte-tijd, die niet alleen verandert volgens onze mechanische apparatuur, maar volgens het bewustzijn, dat de apparatuur gebruikt, en die uiteindelijk alleen zichzelf gebruikt; bewustzijn is aan het eind van de evolutionaire curve zijn eigen apparatuur geworden en het enkele mechanisme van het universum.

Gisteren was deze gloed van de Vlam er --- die alles brandde om alles te offeren. Het was absoluut concreet, een intensiteit van vibraties; ik kon de vibraties zien --- alle bewegingen van obscuriteit en onwetendheid werden daarin geworpen. En ik herinner me een tijd, toen ik deze hymnen vertaalde naar Agni met Sri Aurobindo, en Agni werkelijk voor me was. Wel, gisteren was het dat niet, het was de god Agni niet, het was een TOESTAND VAN ZIJN. Het was een toestand van de Allerhoogste, en als zodanig was het intiem, helder, intens, levendig en levend.

(stilte)

Alleen juist naar het einde van de nacht, na 2 a.m., rijst al dit onderbewuste op om herleefd te worden. En met zo een nieuwe en onverwachte perceptie, oh!... Het is ongelooflijk! Het verandert alle waarden en relaties en reacties (*Moeder vormt grote bewegingen van verschuivende krachten*); het is als een schaakbord... absoluut onverwacht!

En ik zie een erg *gestadige*, hardnekkige en reguliere actie om morele waarden te elimineren. Hoe ben ik mijn hele leven geplaagd door deze morele waarden! Alles wordt onmiddellijk geplaatst op een schaal van morele waarden (geen gewone moraliteit --- verre van dat! Maar een besef van wat aangemoedigd of ontmoedigd moet worden, wat me helpt naar vooruitgang of wat het hindert); ogenblikkelijk werd alles gezien vanuit de hoek van deze wil om vooruit te gaan --- alles, alle omstandigheden, reacties, bewegingen, absoluut alles werd daardoor vertaald. Nu klimt het onderbewuste omhoog en tot je knieën erin zie je het als een les om je te vertellen: zo veel voor al je noties van vooruitgang! Zij zijn allemaal gebaseerd op illusies --- een algemene leugen. Dingen zijn helemaal niet, wat zij lijken, zij hebben de effecten niet, die zij schijnen te hebben, noch de resultaten, die waargenomen worden --- alles, alles, alles, oh Heer!

(stilte)

Wel, klaarblijkelijk om contact tot stand te brengen met en te manifesteren, wat de mensen van de Vedas de 'Waarheid' noemden, heb ik nog veel dingen te veranderen... veel.

En toch is het een feit, dat ik in een toestand ben, waar niet langer iets bestaat, behalve het Goddelijke, de Allerhoogste --- de Allerhoogste in iedere vibratie, in alles, dat ik doe, alles, dat ik voel. Maar in zekere zin moet het nog geconditioneerd worden door mijn bewustzijn, omdat... omdat het nog niet DE waarheid is.

(lange stilte)

Er gebeurt hier iets (*Moeder raakt haar hoofd aan*); iets neemt vorm aan, wordt aan gewerkt.... Iedere dag, twee keer per dag, gedurende mijn lange evocatie-invocatie-aspiratie (of gebed, zo je wil), zeg ik tegen de Allerhoogste

Heer, 'Neem bezit van dit brein.' (ik bedoel niet 'denken,' ik bedoel *dit - Moeder wijst naar haar hoofd* --- deze substantie vanbinnen.) 'Neem bezit ervan!'

Eenmaal, gedurende de nacht, ging ik op onderzoek binnen dit hoofd; sommige cellen hadden nog verse inprentingen van dingen, die geregistreerd waren gedurende de dag --- om welke reden dan ook hadden zij geen tijd gehad om gecombineerd te worden in het geheel, dus verschenen zij als kleine, erg heldere beelden, minuscule dingen, die volkomen leeg waren van enige mentale of psychologische beweging --- eenvoudig als kleine fotografische beelden. Er waren drie of vier beelden, zoals die, en het was schokkend hen te zien in deze Aanwezigheid, die... plotseling zei ik tegen mijzelf, 'Wordt ik gek?!' Het was schokkend. En ik moest een vrede naar binnen brengen, een vrede --- niet om de beweging van bezitten te stoppen, maar het gelijktijdig te vergezellen met een machtige vrede, zodat ik mezelf niet zou vertellen, 'Je verliest je hoofd.' Zo schokkend was het.

Een klein, erg klein beeld, juist als een kleine foto, helder! Al het andere was in een vibratie van transformatie --- prachtig!

Weet je, mon petit, je moet werkelijk je voeten op de grond hebben, erg solide zijn, stevig gebalanceerd, en niet meegesleept worden!

Maar u lijkt te zeggen, dat de ideeën, die onze voortgang besturen of er aan ten grondslag liggen, meer of minder valse morele ideeën zijn; dus wat zou ten grondslag moeten liggen aan onze vooruitgang? Wat zou ons laten zeggen: dit is goed of niet goed, bruikbaar of niet bruikbaar voor vooruitgang?

Dat is het juist --- niets ervan is noodzakelijk!

Nu weet ik, dat het helemaal niet noodzakelijk is --- helemaal niet. De aspiratie moet eenvoudig zo zijn (*gebaar van een rijzende vlam*). Aspiratie --- dat is, weten wat je wil, het willen. Maar het kan geen definitieve vorm gegeven worden; Sri Aurobindo heeft zekere woorden gebruikt, we gebruiken andere woorden, anderen gebruiken nog andere woorden, en dat alles betekent niets --- het zijn eenvoudig woorden. Maar er is iets voorbij alle woorden, en dat... voor mij is het eenvoudigste ding (het eenvoudigste om uit te drukken) 'De Allerhoogste's Wil.'

En 'De Allerhoogste Wil' VOOR DE AARDE --- is een nogal speciaal iets. Ik ben op het moment in een universeel bewustzijn en de aarde lijkt voor me een erg klein ding, zoals dit (*Moeder schetst een kleine bal en de lucht*) in het proces om getransformeerd te worden. Maar dit is vanuit het standpunt van het Werk, het is een andere zaak.

Maar voor degenen, die hier zijn, kunnen we zeggen, 'Het is, wat de Allerhoogste Heer voorbereidt voor de aarde.' Hij stuurde Sri Aurobindo om het voor te bereiden; Sri Aurobindo noemde het 'de supramentale realisatie,' en om communicatie te faciliteren, kunnen we dezelfde woorden gebruiken. Wel, deze beweging (*gebaar van een rijzende vlam*) naar Dat moet constant

zijn --- constant, volledig. De hele rest is niet onze zaak, en hoe minder we ons er mentaal mee bemoeien, hoe beter. Maar DAT, die Vlam, is onmisbaar. En wanneer het uitgaat, ontsteek het dan weer; wanneer het hapert, ontsteek het weer --- de hele tijd, de hele tijd, DE HELE TIJD --- wanneer je slaapt, wandelt, leest, rond beweegt, spreekt... de hele tijd.

De rest maakt niet uit, men kan van alles doen (het hangt af van mensen en hun manier van denken). Je kan het gewoon aan mensen als X vragen, zij zullen je vertellen: 'Je kunt wat dan ook doen --- het maakt niet in het minste uit. Je moet alleen voelen, dat jij het doet, dat is alles. Je moet voelen, dat de Natuur het doet.' Maar ik keur niet veel goed van dit systeem.

Het belangrijke iets is de vlam.

(stilte)

In feite waren er in deze scenes van de onderbewustheid, die gepresenteerd werden gedurende de nacht, dingen, waarvan ik geloofd had, dat zij verkeerd voorspeld waren in mijn leven --- toch zag ik plotseling de vibratie van deze vibratie omhoogkomen met ZELFS DAAR een zodanig vermogen en intensiteit. 'Oh,' zei ik, 'hoe verkeerd zijn we!'

En deze aspiratie hangt noch af van de toestand van gezondheid, noch... Het is absoluut onafhankelijk van alle omstandigheden --- ik heb deze aspiratie gevoeld in de cellen van mijn lichaam juist op het moment, toen dingen het meest ongeorganiseerd waren, toen, vanuit een gewoon medisch standpunt de ziekte serieus was. De cellen ZELF aspireren. En deze aspiratie moet overal zijn.

Wanneer men in die toestand is, is er geen behoefte om zich zorgen te maken --- niets anders doet ertoe (*Moeder barst uit in gelach*).

April 22, 1961

Ik ben nooit in staat om mijn morgen's programma af te maken. Dingen blijven zich opstapelen....

(Spoedig daarna, betreffende X, die verklaard had, dat de meest recente aanvallen tegen Moeder, en zelfs degene van twee jaar eerder, toen zij gedwongen werd om zich naar haar kamer terug te trekken, het resultaat waren van zwarte magie, en dat zekere leden van de Ashram DIRECT verantwoordelijk voor hen waren, of in ieder geval gediend hadden als

tussenpersonen --- als een 'schakelbord' om hem aan te halen --- in connectie met een magiër buiten.)

Ik heb mijn hersens gepijnigd, maar ik kan er werkelijk niet opkomen, wie, IN DE ASHRAM, magie tegen me zou kunnen doen. Slechte gedachten hebben is wijd verspreid, maar dat maakt niet het minste uit.

Toch begrijp ik niet, hoe iemand iets positief kwaad zou kunnen doen in de mate, dat X zegt, 'Zij zullen het berouwen.' Ik begrijp het niet, ik weet het gewoon niet. Omdat gewoonlijk mensen zo zijn, kunnen zij niet blijven, zij gaan weg. Sommige mensen zijn alleen om die reden weggegaan. Het is als met dit verhaal van zwarte magie, 'die uitgevoerd werd in de Ashram' de eerste keer, dat ik twee jaar geleden ziek werd; ik kan het niet geloven, omdat het zou bewijzen, dat ik volledig onbewust ben! En ik denk niet dat ik dat ben.

Ik ken alle mensen hier. Ik weet alles, wat er gebeurt, ik zie het dag en nacht. Maar dit heb ik niet gezien. Ja, er zijn mensen met slechte intenties, maar zij zijn zelfs verplicht om me dat te vertellen! Er zijn mensen, die... oh, zij wensen bijna, dat ik weg zou gaan, omdat zij mijn aanwezigheid als een beperking voelen! Zij vertellen me zo rondweg: 'Zolang als u hier bent, zijn we verplicht om de yoga te doen, maar wij willen de yoga niet doen, we willen stilletjes leven; dus als u niet hier was, wel, dan hoefden we niet meer aan yoga te denken!' Maar zij zijn een stel dwazen met geen enkel vermogen in hen. Zoals ik gezegd heb, zij zij zelfs gedwongen om me hun ware gevoelens te vertellen.

Er zijn velen --- velen --- die denken, dat ik dood zal gaan en maken voorbereidingen om niet volledig op straat achtergelaten te worden, wanneer ik ga. Ik ben van dit alles gewaar. Maar het is kinderachtigheid --- wanneer ik wegga, zijn ze goed; wanneer ik het niet doe, maakt het niet uit!

(stilte)

Ik had vannacht een visioen, dat een lange tijd duurde --- het was nogal interessant --- over je werk, betreffende Sri Aurobindo: het niveau, waar het gesitueerd is, welke plaats Sri Aurobindo het geeft en de HULP, die hij je geeft. Het was erg, erg interessant. Ik herinner me niet langer de details, maar brede banden van blauwachtig wit licht leken zich uit te spreiden in speciale vormen (*Moeder schetst spiralen in de lucht*), die laten zien, hoe het de aarde's mentale sfeer zou aanraken. Het was waarlijk interessant.

En Sri Aurobindo sprak erover als mijn werk met jou. Ik vertelde hem, dat ik zelf niets deed! Maar hij vertelde me, dat het mijn werk met jou was.

Het ging een lange tijd door --- tussen middernacht en 2 a.m.

April 25, 1961

(Moeder komt binnen met een boek door Alice Baily, 'Discipleship in de New Age,' dat recentelijk aan haar gestuurd was. Pavitra is aanwezig en toont Moeder een brochure, die hij heeft ontvangen, 'World Goodwill Bulletin,' en protesteert tegen deze proliferatie van bewegingen, die alle claimen te werken naar een 'wereldvereniging,' en proselieten, die zogenaamde 'spirituele' propaganda maken zonder vanbinnen en door zichzelf de ware spirituele fundatie gevonden te hebben. Moeder gaat door.)

Maar deze mensen kunnen alleen maar niet uit hun educatie komen. Hier is een dame [A. Baily], nogal vermaard, lijkt het (zij is nu dood), die een leerling werd van een Tibetaanse lama... en zij spreekt nog over Christus als de enige Avatar! Ze kan er alleen maar niet uitkomen!

En ieder heeft de absolute Waarheid!

(Lachend) Maar het maakte me zo kwaad (waarom, weet ik niet). Geen kwaadheid, maar een soort... oh, het is ergerlijk!

En ik ben omgeven met mensen, die me vertellen, 'Ik zend uw boodschap aan die-en-die, zij MOETEN hier komen, zij MOETEN u ontmoeten.' Oh!... 'ik ga weg!' zei ik tegen mijzelf, 'Ik ga me ergens verbergen.' Ik heb genoeg gehad.

Ik wil geen leider van een groep zijn --- oh Heer, nee! Tegen geen enkele prijs! Het is afschuwelijk.

Het begon met deze beroemde *World Union*¹³⁴ en nu bemoeit de *Sri Aurobindo Society*¹³⁵ zich ermee! Zij hebben een brochure samengesteld, die zegt, 'Wij zullen je relaties met de Moeder faciliteren!! Gelukkig was het ontwerp naar me gezonden. Ik zei, 'Ik accepteer deze verantwoordelijkheid niet.' Ik stemde toe om President te zijn, omdat er geld me gemoeid is en ik wilde een garantie zijn, dat al deze mensen, die propaganda maken, het geld niet in hun eigen zak steken voor hun persoonlijke gebruik; dus stemde ik toe om President te zijn --- om te garanderen, dat het geld werkelijk zou gaan werken voor Sri Aurobindo, dat is alles. Maar geen spirituele verantwoordelijkheid; ik heb niemand iets te leren, Goddank!

(Pavitra.) Maar Moeder, A is ook gebeten door het propaganda bug; in de reglementen, die hij gestuurd heeft, plaatste hij: 'Het doel van het Centre d'Etudes de Sri Aurobindo [Sri Aurobindo Study Center, in Parijs] is om mensen te sturen naar Pondicherry en de Moeder....'

¹³⁴ Zie de conversatie van Maart 4.

¹³⁵ Na Moeder's vertrek zou deze 'Society' proberen om Auroville toe te eigenen: 'Auroville is een project van de Sri Aurobindo Society.' (zo)

Ooh!... Oh!... Hoe verschrikkelijk. Hoe verschrikkelijk! Hij ook!

(stilte)

Ik ga een declaratie maken: 'Ik ben geen leider van een groep, ik sta niet aan het hoofd van een Ashram.' Oh! Het is afschuwelijk.

En dat is niet alles. Deze J.M., die zelf denkt, dat ze hoog intelligent is, heeft een brief geschreven, die zegt, '... Het is precies dezelfde leer --- precies.' Het is altijd precies dezelfde leer.! Zij zijn blunderend onwetend.

(Satprem:) Zij haspelen alles door elkaar.

Ja. Zij hebben geen onderscheiding. Zo lang als er woorden zijn, is dat het --- het is genoeg!

En wat een sfeer maakt het allemaal... foei!

Het eerste, wat ik deze morgen deed, was het openen van dit boek door Alice Baily (ik heb het gedurende verscheidene dagen gehad, ik moest er naar kijken). Dus ik keek... Ah, zei ik --- wel, wel! Hier is een persoon, die nu dood is, maar zij was een leerling van een Tibetaanse Boeddhistische Lama en beschouwd als een erg grote spirituele leider, en ze schrijft, 'Christus is de incarnatie van goddelijke liefde op aarde.' En dat is dat. 'En de wereld zal getransformeerd worden, wanneer Christus wedergeboren is, wanneer hij terugkomt op aarde.' Maar waarom in godsnaam schrijft ze 'Christus'? Omdat ze als Christen geboren is?... Het is deplorabel.

En zo een mengsel van alles --- alles! In plaats van een synthese te maken, maken zij een potpourri. Zij lepelen het allemaal op, gooien het bij elkaar, kloppen het een beetje op, gebruiken een stel woorden, die niets met elkaar te maken hebben en dienen het aan je op!

En zij willen mij er ook in schuiven! Nee, bedankt.

Hierna ontving ik het ontwerp van de Sri Aurobindo Society's brochure om gedistribueerd te worden onder alle leerlingen, alle sociëteit leden, om hen 'aan te moedigen.' Wel, dat was de laatste strohalm! Oh de meest ezelachtige propaganda! En vol in het midden van een stel andere dingen (die niets met mij te maken hadden), kwam ik dit tegen: 'We hebben het grote geluk om Moeder onder ons te hebben en we stellen voor om de tussenpersoon te zijn voor allen, die in direct contact met haar willen komen!' Zij wilden dit drukken en het distribueren, gewoon zo! Dus nam ik de helderste rode inkt en schreef: 'Ik accepteer deze verantwoordelijkheid niet, je kunt deze belofte niet maken.' En dat was dat. Ik heb het verknipt. En nu doet A. hier hetzelfde!

(stilte)

Ik ben mijn tijd aan het verspillen.

.Reeds, met alle mensen hier... (Maar ik heb hen nooit verteld, dat zij mijn 'leerlingen' waren, ik vertelde hen, dat zij mijn kinderen waren --- en om te beginnen is er met kinderen geen noodzaak om alles te doen, wat zij willen!) Ik verspil reeds al mijn tijd met hun brieven beantwoorden, die erger zijn dan stupide. Wat een vragen stellen zij --- vragen, die al minstens vijftig keer beantwoord zijn --- eenvoudig voor het plezier van schrijven! Dus nu ben ik gestopt met beantwoorden. Ik schrijf een of twee woorden, en dat is het.

Nee, het is afschuwelijk!

*(Satprem) Er is deze passage over propaganda door Sri Aurobindo, die ik naar de World Union mensen stuurde. Het zou werkelijk overal gepubliceerd moeten worden. Herinner je het? Ik geloof niet in propaganda....*¹³⁶

Kijk hier, er is een warboel in dit alles. De Sri Aurobindo Society mensen hadden ABSOLUUT niets te maken met het spirituele leven, toen zij begonnen; zij presenteerden zichzelf helemaal niet als een 'spirituele groep' --- niets van dat alles; zij waren mensen van goede wil, die vrijwillig geld verzamelden om de Ashram te helpen. Dus zei ik, 'Welaan, uitstekend' en zolang als het zo is, sta ik erachter. Bladjes kunnen uitgedeeld worden --- wat ook, dat mensen leuk vinden; --- het is genoeg als hun interesse gewekt is, als zij weten, dat er een Ashram is en dat het enige hulp nodig heeft om door te gaan. Maar dat is alles. Het heeft niets te maken met yoga of spirituele vooruitgang of iets van dien aard --- het was strikt een praktische organisatie. Het was niet hetzelfde als de World Union. De World Union wilde 'een spiritueel werk op aarde' doen en 'menselijke eenheid' creëren. Ik vertelde hen, 'Je neemt iets van een binnenwaartse natuur en wil het externaliseren, dus gaat het onmiddellijk rotten.' (Maar het is nu bijna voorbij, ik heb de mat onder hen vandaan getrokken.)

Hoe dan ook...

(Pavitra.) Ja, maar nu komt het opnieuw naar boven stromen in de vorm van de Sri Aurobindo Society.

Ah, nee! Dat is helemaal niet hetzelfde, Zij hebben niets met elkaar te maken. Niets. Zij wilde samensmelten: ik weigerde. Ik vertelde hen, 'Jullie hebben niets met elkaar te maken. Jullie, World Union, zijn idealisten (!), die wensen om je ideaal uitwendig te realiseren (zonder enige stichting), terwijl zij

¹³⁶ Het volgende is de exacte tekst, waarnaar gerefereerd wordt, een extract uit een van Sri Aurobindo's brieven: 'ik geloof niet in reclame, behalve voor boeken, enz., en in propaganda, behalve voor politici en gepatenteerde medicijnen. Maar voor serieus werk is het een vergif. Het betekent ofwel een stunt of een gedonder --- en stunts en gedonder putten datgene uit, dat zij op hun kruin dragen en laten het hoog en droog levenloos en gebroken op de kusten van nergens --- of het betekent een beweging. Een beweging in het geval van een werk als het mijne betekent de stichting van een school of een sekte of enige andere verdoemde nonsens. Het betekent, dat honderdduizenden nutteloze mensen zich erbij voegen en het werk corrumperen of het reduceren tot een pompeuze farce, waarvoor de Waarheid, die naar beneden kwam, zich terugtrekt in heimelijkheid en stilte. Dat is gebeurd met de 'religies' en dat is de reden van hun mislukking....' 2.10.1934 (Cent. Ed., *On Himself*, Vol. XXVI, p.375-76)

zakenmensen zijn, praktische mensen, die geld brengen naar de Ashram, en ik ben het er volledig mee eens, omdat ik het nodig heb.'

Het is volledig iets anders.

Maar toen begonnen zij [de S.A.S mensen] zich bijna... als leraren op te stellen! Gelukkig werd de opzet van hun brochure bij me gebracht. Ik zei, '*Niets te doen*. Wanneer je met mensen wil praten, vertel hen dan wat je wil, het is allemaal hetzelfde voor me, maar ik publiceer dit niet. Wat je over me geschreven hebt, mag niet gedrukt worden en je mag het niet distribueren. Ik ben niet in beeld. Mijn naam, het feit, dat ik president ben, is eenvoudig om mijn garantie te geven, dat het geld niet in de zakken gaat van degenen, die het verzamelen, maar voor de ashram gebruikt zal worden, het opereren van de Ashram, en dat is alles. En alleen op deze basis geef ik mijn garantie. Ik ga op geen enkele manier mensen helpen om zich voor te stellen, dat zij een yoga doen!' Het is absurd.

's Anderdaags vertelde ik N. (en ik vertelde ik het hem hard genoeg, zodat iedereen het kon horen): 'Wij kunnen een goede helft van de ashramieten missen en geen enkele *sadhak*¹³⁷ verliezen.'

Wel, zijn mond viel open!... Mensen stellen zich voor, dat door het simpele feit, dat zij hier zijn, zij leerlingen en leerling yogis worden! Maar dat is niet waar!

Dus nu ben ik niet kwaad meer!

Speciaal met dit mentale gebrek... zeggen zijn overal, 'Oh, zij hebben dezelfde ideeën als wij! Oh, zij onderwijzen hetzelfde! Oh!...' Deplorabel.

(*stilte*)

* * *

Pavitra gaat weg.

Moeder geeft bloemen aan Satprem:

Hier, dit is Grace.¹³⁸ Hier, Balance¹³⁹ (hoe lieflijk!) Hier, 'Light without Obscurity'.¹⁴⁰ En dit is zuiverheid: een 'Integral Conversion'¹⁴¹ (*in de beker van deze bloem heeft Moeder twee andere bloemen geplaatst: 'Service'*¹⁴² en Sri

¹³⁷ *Sadhak*: zoeker van de Waarheid.

¹³⁸ *Hibiscus mutabilis*, wit.

¹³⁹ Begonia, wit.

¹⁴⁰ *Eucharis grandiflora* (Amazone lelie).

¹⁴¹ *Hippeastrum* (witte amaryllis).

¹⁴² *Peltaphorum pterocarpum* (gele Koperen Peulboom bloem).

*Aurobindo's Compassion*¹⁴³), een integrale conversie, met Sri Aurobindo, met zijn compassie --- zijn compassie, die ons de gelegenheid geeft om hem te dienen

Oh, mon petit, we moeten iets zeggen, dat een beetje intelligent is, denk je niet? Ik reken op je.

Ik reken op u!

Ja, natuurlijk --- Sri Aurobindo heeft me dat verteld. Maar ik blijf achter, onzichtbaar! Je hoeft me zelfs geen dingen te vertellen --- je zou het me kunnen vertellen, als je wil, maar het is niet noodzakelijk.

(stilte)

Af en toe voel ik, alsof ik schandelijke dingen vertel... Ik zei bijna, 'Hoe goed begrijp ik Sri Aurobindo --- die overgang naar de andere kant!'

Ik heb geen intentie om zo te doen, helemaal geen. Niet, dat ik geïnteresseerd ben in al deze uiterlijke warboel, niet daarvoor, maar... Ik heb Sri Aurobindo beloofd, dat ik het zou proberen.... Dus....

Zo, dat is dat.

Alleen een ding zou werkelijk waar zijn, een enkel ding, om het te DOEN. Al dit gepraat en gepraat en beloven en dingen in glanzende kleuren afschilderen --- DOE het gewoon.

(stilte)

Ah, maar dat is veel moeilijker dan praten --- veel meer! Veel meer, oneindig moeilijker dan praten. Wanneer je een beetje helder ben, transparant --- is het genoeg om op een gegeven moment zo te zijn (*gebaar van naar boven openen*), om het Licht te vangen, en dan kun je erover praten. Als je het eenmaal gezien hebt, vergeet je het niet. Maar om te doen....

Dit gebrek, deze nauwheid.... Het is relatief gemakkelijk om uit mentale schaarste te komen, mentale nauwheid: men hoeft er alleen een gat in te boren, er voorbij te gaan, en dingen vanaf boven te zien; en ja, het verwijdt allemaal onmiddellijk. Dat is relatief gemakkelijk. Maar deze vitale en FYSIEKE schaarste, materiële nauwheid... ohh!

Voor mentale nauwheid weten we de middelen --- men hoeft er alleen voorbij te gaan --- we kennen de middelen. Maar dit (*Moeder raakt haat lichaam aan*), hoeveel men ook naar binnen blijft brengen, naar binnen brengen, het Licht en de Kracht naar binnen brengen.... Ja, gedurende enkele momenten kan men een universeel level leven, zelfs in de gewaarwordingen --- maar in het lichaam....

¹⁴³ *Portulaca grandiflora* (roze mos).

(stilte)

Want het moet klaarblijkelijk in dit leven gedaan worden. De lichaam's vooruitgang kan niet behouden worden, is het niet?

Natuurlijk niet --- dat is het juist!

Het zou kunnen, ja, maar zonder nut. Wanneer al deze cellen, die zo bewust zijn geworden, op moeten breken... Het zou resulteren in cellen, die bewust zijn, maar vermengd met... Wat zou het zijn, vermengd met alle onbewuste cellen van de aarde? Het zou nutteloos zijn.

Ja, het zou nutteloos zijn; ik bedoel, dat misschien na miljoen jaren het gradueel zou sneeuwballen en enig effect hebben --- maar dat is juist, hoe de Natuur functioneert, wanneer het overgelaten is aan haar eigen eindeloze manier --- het is geen yoga.

Maar als je eenmaal de transformatie bewerkstelligd hebt in je eigen lichaam, zal het dan overdraagbaar zijn aan anderen? Zal uw ervaring en uw realisatie overdraagbaar zijn?

Het is een kwestie van besmetting. Spirituele vibraties zijn nogal duidelijk besmettelijk. Mentale vibraties zijn besmettelijk, en tot op zekere hoogte zijn zelfs vitale vibraties besmettelijk (niet vaak in hun fijnere effecten, maar hoe dan ook, het is helder --- een mensen's kwaadheid, bijvoorbeeld, verspreidt zich erg makkelijk). Wel dan, de kwaliteit van cellulaire vibratie zou ook besmettelijk moeten zijn.

Maar de moeilijkheid... Zie je, zo ver als het het Denkvermogen betreft, is de hele yoga gedaan --- als een pad, dat gebrand is door het maagdelijke oerwoud. En omdat het gedaan is, is het relatief eenvoudig: de mijlpalen zijn er en men volgt hen. Maar hier is niets gedaan! Men weet niet, welk einde aan te pakken --- niemand heeft het ooit gedaan! [186] Je ontmoet al dezelfde obstakels, voordat anderen eenvoudig gezegd hebben, 'Het is onmogelijk.' Sri Aurobindo verklaart, dat het niet onmogelijk is, maar niets meer. En hij zelf had het niet gedaan.

Nee, voor het kleinste ding moet het hele mechanisme ontdekt worden, en ontdekt in een werkelijkheid van de meest volledige onwetendheid, waar werkelijk onbewustheid het meest onbewust is en onwetendheid het meest onwetend....

(stilte)

Wel, we zullen zien.

* * *

Na het werk:

Onze gebruikelijke toestand van bewustzijn is om iets te doen VOOR iets. De Rishis, bijvoorbeeld, stelden hun hymnen samen met een doeleind in zicht: leven had een doel --- voor hen was het doeleinde om Onsterfelijkheid of Waarheid te vinden. Maar op welk niveau ook is er altijd een doel. Zelfs als we spreken van de 'supramentale realisatie' als het doel.

Ofschoon ik juist recent niet weet, wat er gebeurde, maar iets lijkt me in zijn greep te krijgen.... (hoe het te zeggen?) deze perceptie van het Allerhoogste, die alles is, alles, die alles doet --- wat er geweest is, wat is, wat er zal zijn, wat er gedaan wordt --- alles. En plotseling was er een soort... geen gedachte of een gevoel, dat was het niet; het was eerder als een toestand: de onwerkelijkheid van het doel --- geen 'onwerkelijkheid,' nutteloosheid. Zelfs geen nutteloosheid: het niet bestaan van het doel. En zelfs, wat ik net aan het zeggen was --- deze wil om het experiment te laten dralen in het lichaam --- zelfs dit is weg!

Het is... iets... ik weet het niet.¹⁴⁴

Er was eerder een soort drijfveer, die zijn raison d'être had en zo doorzette: doe dit om dat te bereiken, en dit leidt naar dat (het is subtieler natuurlijk); maar deze drijfveer lijkt plotseling vernietigd te zijn, omdat het nutteloos werd.

Nu prevaleert een soort absolute in elke en iedere seconde, in iedere beweging, van het meest subtiele, het meest spirituele, tot het meest materiële. Het besef van verbinden is verdwenen: dat is niet de 'oorzaak' hiervan, en dit wordt niet gedaan 'voor' dat; er is geen 'daar,' waar men naar toegaat --- het lijkt allemaal....

(stilte)

Is dit misschien, hoe de Allerhoogste ziet?... Misschien is dat, wat het is, de allerhoogste perceptie, een absolute.

Nogal curieus.

Een absolute --- ontelbaar, eeuwigdurend en simultaan.

(stilte)

Curieus.

Het besef van verbinding is weg, het besef van oorzaak en gevolg is weg --- dat alles behoort tot de wereld van tijd en ruimte.

Ieder... ieder wat? Wat is dat 'dat'? Je kan geen 'beweging' zeggen, je kan geen 'toestand van bewustzijn' zeggen, je kan geen 'vibratie' zeggen (dit alles behoort nog tot onze gewone modus van perceptie), dus zeg je

¹⁴⁴ Moeder gaat geleidelijk in trance en 'volgt de ervaring.'

'ding' --- 'ding' betekent niets. Ieder 'ding' draagt in zichzelf zijn eigen absolute wet.

Oh, hoe onhandig is dit alles! Maar de totale afwezigheid is helder, volledig helder, van oorzaak en gevolg, en van een doel, van intentie --- *doeleinde*. Er is geen... (*Moeder maakt een horizontale beweging*) deze soort beweging bestaat niet; het is zo (*Moeder maakt een verticale beweging, die boven alles uittorent en alles in een keer omarmt*).

En dus wordt het in een individueel bewustzijn uitgedrukt door een oneindig klein punt --- een fysiek lichaam en alles ervan afhankelijk; maar het is exact hetzelfde als het Allerhoogste Punt en alles, dat er vanaf hangt. Het is hetzelfde. Het is alleen een verschuiving van een blik --- het kan een 'blik' genoemd worden --- zoals een naaldpunt, die geen ruimte inneemt.¹⁴⁵ En toch is het hetzelfde bewustzijn --- 'bewustzijn': is het 'bewustzijn'?... Zoiets als dat. Het is geen 'bewustzijn,' zoals we het begrijpen, noch is het 'perceptie'; het is een soort wil om te zien (goede God, wat een woorden!), en met zo een absolute vrijheid en almacht: het kan dit zijn of dat, of nog een ander, het is EXACT hetzelfde.

Probeer het niet te begrijpen!

Het is klaarblijkelijk onvertaalbaar.

Maar wat vertaald kan worden, is deze soort gewaarwording, dat de sequentie van oorzaak en gevolg, van *doeleinde*, van doel, allemaal erg ver beneden lijken te zijn, erg, erg VER WEG, erg... menselijk --- misschien ook goddelijk (vanuit het standpunt van de goden zou het ook zo kunnen zijn, ik weet het niet), omdat in het bewustzijn van de universele Moeder het er nog is, er is nog een vurige liefde om te dienen: 'Om Uw Wil te doen.' Dat is er nog, dus is het er ook bij de goden.

(*stilte*)

Het lijkt onwerkelijk. Hoe zeer curieus.

Het kwam vannacht. Het kwam langzaam, maar vannacht was het erg sterk: geen sequentie meer, geen verbinding meer van oorzaak en gevolg, geen doel meer, geen *doeleinde* meer, geen intentie meer --- een soort Absolute, dat de schepping niet uitsluit. Het is geen Nirvana, het heeft niets te maken met Nirvana (ik ken Nirvana erg goed, ik heb het gehad --- juist gisteravond, bijvoorbeeld, terwijl ik liep voor japa, en zelfs deze morgen.... Zie je, ik begon door een invocatie van de Allerhoogste onder zijn drie aspecten, en zo gauw als ik het geluid, TAT geuit had... toen alles vernietigd werd: Nirvana. En de laatste paar dagen heb ik gemerkt, dat het ogenblikkelijk is, zo gemakkelijk! Oh, een heerlijkheid!... Bah!...) Maar het is geen Nirvana, het is daar voorbij; het bevat Nirvana en het bevat de gemanifesteerde wereld

¹⁴⁵ Het lijkt ons, dat Moeder's ervaring, gerelateerd, terwijl in een diepe trance, vergeleken zou kunnen worden met die van de Rishis, die spraken van 'een oog, dat uitgebreid is in de hemel.'

en het bevat al het andere; alle verschijningen en verdwijningen¹⁴⁶ --- dat alles is erin vervat.

Iets....

Iets, dat noch oorzaak, noch gevolg heeft, noch prolongatie (*Moeder maakt een horizontale beweging*), noch *doeleinde*, noch intentie --- intentie om wat te doen?! Er is niets te doen! (*Moeder maakt dezelfde horizontale beweging als eerder*).

Ik hoop, dat ik je niet naar een krankzinnigengesticht drijf! (*Moeder lacht*)

(*Moeder staat op om weg te gaan*)

Het is het meest interessant, dat alles hetzelfde blijft. Alles blijft hetzelfde. Je ziet, hoe het is --- ik kan niets doen, ik praat met je, ik maak grappen... Alles blijft hetzelfde, het laat niets veranderen.

Mijn probleem begint, wanneer ik mezelf vraag, hoe het zal gaan veranderen!

Daar is het, petit. Ik denk, dat we er goed aan zouden doen om dit alles geheim te houden.¹⁴⁷

April 29, 1961

(Enige fragmenten van deze conversatie werden oorspronkelijk gepubliceerd in Moeder's 'Commentaries on the Aphorisms' van Sri Aurobindo. Omdat zij het als te persoonlijk beschouwde, wilde Moeder de niet overbrugde tekst zelfs niet laten verschijnen in haar Agenda. We voelden echter, dat het behouden zou moeten blijven. Dit conversatie's beginpunt was het volgende aforisme.)

59 --- Een van de grootste vertroosting van religie is, dat je af en toe een greep op God kan krijgen en hem een bevredigend pak slaag kan geven. Mensen bespotten de dwaasheid van wilden, die hun god slaan, wanneer hun gebeden niet beantwoord worden; maar de spotters zijn de dwazen en de wilden.

¹⁴⁶ De scheppingen en 'vernietigingen' van deze wereld of van alle werelden.

¹⁴⁷ Dit 'geheim' is zonder twijfel deel van het Geheim, dat deze volledige *Agenda* probeert op te sporen. Dus waar te stoppen? En wanneer we indiscreet zijn, wie weet of het geheim van de mens niet een of andere aapachtige indiscretie is!

Arme T.! Zij vroeg me, 'Wat betekent het (*lachend*) om God een "bevredigend pak slaag" te geven? Hoe is het mogelijk?'... Ik heb het nog niet beantwoord. En toen voegde zij een andere vraag toe: 'Veel mensen zeggen, dat Sri Aurobindo's leer een nieuwe religie is. Zou je het een religie noemen?... Begrijp je, ik begon te roken!

Ik schreef (*Moeder leest haar antwoord*): 'Degenen, die dat zeggen, zijn onnozelen en zij weten zelfs niet, waarover zij spreken! Het is genoeg om alles te lezen, wat Sri Aurobindo geschreven heeft, om te weten, dat het ONMOGELIJK (onderstreept) is om een religie te baseren op zijn geschriften, omdat voor ieder probleem, voor iedere vraag, hij alle aspecten presenteert en, terwijl hij de waarheid demonstreert, die vervat is in iedere benadering, verklaart hij, dat om de Waarheid te bereiken, een synthese bewerkstelligt moet worden, die boven alle mentale noties uitgaat en tevoorschijn komt in een transcendentie voorbij denken.

'Je tweede vraag slaat daarom nergens op! En wanneer je verder had gelezen, wat verschenen is on het laatste *Bulletin*,¹⁴⁸ zou je het nooit hebben kunnen vragen. 'Laat me herhalen, dat, wanneer we spreken over Sri Aurobindo, het geen kwestie is van een leer, noch zelfs van een openbaring, maar van een Actie van de Allerhoogste; hierop kan, hoe dan ook, geen enkele religie gebaseerd worden.'

Dit is de eerste slag.

De tweede is:

'Mensen zijn zulke dwazen' (*lachend*: het wordt niet iets beter!) 'omdat zij wat dan ook in een religie kunnen veranderen, zo groot is hun behoefte aan een vast raamwerk voor hun nauwe denken en beperkte actie. Zij voelen zich niet zeker, tenzij kunnen affirmeren: "Dit is waar en dat niet" --- maar een zodanige affirmatie wordt onmogelijk voor iedereen, die gelezen heeft en begrepen, wat Sri Aurobindo geschreven heeft. Religie en yoga zijn niet gesitueerd op het zelfde vlak van het wezen, en het spirituele leven kan in haar zuiverheid alleen bestaan, wanneer het vrij is van alle mentale dogma.'

Dit moet men mensen werkelijk laten begrijpen.

Ja, het is onmisbaar!

Zij zijn allemaal altijd klaar --- zelfs in de Ashram --- klaar om een religie te creëren.

Ja, de mensen, waar T. over spreekt, zijn ashramieten.

Zij zijn net zo dogmatisch als Katholieken of Protestanten....

Ja, het is HETZELFDE. Hetzelfde.

¹⁴⁸ Bulletin van April 1961: 'Wat Sri Aurobindo vertegenwoordigt in de wereld's geschiedenis, is geen leer, zelfs geen openbaring, het is een beslissende actie, die direct van de Allerhoogste komt.'

Het betekent, dat zij niets begrepen hebben.

Maar dit: 'Hoe kan iemand God een pak slaag geven?' (*Moeder lacht veel*).
Het is grappig, is het niet!

Maar wat bedoelde hij precies?

Wat Sri Aurobindo bedoelde?

Heb je de Engelse tekst? We zouden het iets... gepopulariseerd kunnen hebben?

Het Engelse woord is 'pak slaag': een goed pak slaag.

'Pak slaag?' Dan is het dat precies: '*une raclée*'!

Religie heeft altijd de neiging om te vermensen, om God te creëren in het beeld van de mens --- een vergroot en verheerlijkt beeld, maar essentieel altijd een god met menselijke attributen. En dit (*lachend*) schept een soort intimiteit, een besef van verwantschap!

T. heeft het letterlijk genomen, maar het is waar, dat zelfs de Spanjaarden, wanneer hun god niet doet, wat zij willen, het standbeeld nemen en het in de rivier gooien!

Er zijn mensen hier, die hetzelfde doen. Ik ken mensen, die een beeld van Kali in hun huis hadden (het was hun familie godheid), en allerlei soorten calamiteiten overvielen hen, dus de laatste generatie werd woedend en nam het idool en wierp het in de Ganges. Zij zijn niet de enigen --- er zijn zo verscheidene gevallen geweest. En om alles af te sluiten, een van hen heeft mijn permissie gevraagd aler het te doen!

Een beeld scheppen van god in de beeltenis van de mens, geeft je de mogelijkheid om het te behandelen, zoals je een menselijke vijand zou behandelen.

Er zouden veel dingen over gezegd kunnen worden....

Maar deze idolen zijn niet hoofdzakelijk menselijke creaties --- zij zijn zelf-bestaand, is het niet?

Oh, ik heb enkele erg interessante openbaringen over dit punt gehad, over hoe mensen erover denken en voelen. Ik herinner iemand, die eens een klein standbeeld maakte van Sri Aurobindo; hij gaf het een dikke buik en... het was, hoe dan ook, ridicuul voor me. Dus zei ik, 'Hoe kan je zo iets maken?!' Hij verklaarde, dat zelfs als het een karikatuur is voor het gewone oog, omdat het een beeld is van degene, die je als God beschouwt, of een god, of een avatar, omdat het het beeld is van degene, die je aanbidt, zelfs alleen van een guru,

het de geest bevat en de kracht van zijn aanwezigheid, en dat aanbid je, zelfs in een ruwe vorm, zelfs als de vorm een karikatuur is voor het fysieke oog.

Iemand maakte een groot schilderij van Sri Aurobindo en mijzelf, en zij brachten het hier om het aan me te laten zien. Ik zei, 'Oh, het is verschrikkelijk!' Het was... voor het fysieke oog was het werkelijk verschrikkelijk. 'Het is verschrikkelijk,' zei ik, 'we kunnen het niet houden.' Toen vroeg iemand me er onmiddellijk om, terwijl hij zei, 'Ik ga het in mijn huis ophangen en er puja voor doen.' Ah... ik kon niet helpen om te zeggen, 'Maar hoe kan je iets, zoals dat, ophangen!' (Het was niet zozeer lelijk, als beangstigend banaal.) 'Hoe kan je puja doen voor zoiets, dat zo alledaags is en leeg!' Deze persoon antwoordde, 'Oh, voor mij is het niet leeg! Het bevat alle aanwezigheid en alle kracht, en ik zal het zo aanbidden: de Aanwezigheid en de Kracht.'

Dit alles is gebaseerd op het oude idee, dat wat het beeld ook is --- dat we minachtend een 'idool' noemen ---, wat ook de uiterlijke vorm van de godheid zou kunnen zijn, de aanwezigheid van het gepresenteerde is er altijd. En er is altijd iemand --- ofwel een priester of een ingewijde, sadhu of sannyasin --- iemand, die het vermogen heeft en (gewoonlijk is dit het priester's werk), die de Kracht en de Aanwezigheid er naar beneden intrekt. En het is waar, het is nogal werkelijk --- de Kracht en de Aanwezigheid zijn ER; en dit (niet de vorm in hout of steen of metaal) wordt aanbeden: de Aanwezigheid.

Europeanen hebben het innerlijke gevoel helemaal niet. Voor hen is alles zo (*gebaar*), een oppervlak --- zelfs dat niet, een film op het oppervlak. En zij kunnen er niets achter voelen. Maar het is een absoluut werkelijk feit, dat de Aanwezigheid er is --- ik garandeer het. Mensen hebben me beeldjes gegeven van verscheidene goden, kleine dingen in metaal, hout en ivoor; en zo gauw als ik het in mijn hand neem, is de godheid er. Ik heb een Ganesh¹⁴⁹ (er zijn er verscheidene aan mij gegeven) en wanneer ik het in mijn hand neem en ik er een moment naar kijk, is hij daar. Ik heb een kleine naast mijn bed, waar ik werk, eet, en mediteer. En dan is er een Narayana,¹⁵⁰ die van de Himalayas komt, van Badrinath, ik gebruik hen beiden als presse-papier voor mijn zakdoeken! (Mijn zakdoeken worden bewaard op een kleine tafel naast mijn bed, en ik houd Ganapati en Narayana bovenop hen.) En niemand raakt hen aan, behalve ik --- ik pak hen op, neem een nieuwe zakdoek, en zet ze weer neer. Eens mengde ik enige nagellak zelf, en voor het toe te passen, deed ik iets op Ganapati's voorhoofd en vingertoppen! We staan op de beste voorwaarden, zo vriendelijk. Dus voor mij, zie je, is dit allemaal erg waar.

Alleen....

¹⁴⁹ *Ganesh* (of Ganapati): De eerste zoon van de Allerhoogste Moeder, vertegenwoordigd door een olifant slurf en overvloedige buik. Ganesh is de god, die presideert over materiële realisaties (over geld in het bijzonder). Hij is ook bekend als de schrijver van de goddelijke kennis.

¹⁵⁰ *Narayana*: een andere naam voor Vishnu, een van de goden van de Hindoe drie-eenheid. Hij waakt over de schepping, terwijl Brahman de schepper is en Shiva de vernietiger.

Narayana kwam eerst. Ik zette hem daar neer en vertelde hem om te blijven en gelukkig te zijn. Enige tijd later werd mij een erg aardige Ganapati gegeven, dus vroeg ik Narayana --- ik vroeg niet om zijn toestemming, ik vertelde hem, 'Wees niet kwaad, weet je, maar ik ga je een metgezel geven; ik vind jullie allebei erg aardig, maar er is geen voorkeur; de andere ziet er veel beter uit, maar jij, jij bent Narayana!' Ik vleide hem; ik vertelde hem plezierige dingen, en hij was volmaakt gelukkig.

Het is altijd zo geweest voor mij --- altijd. En ik heb nooit, nooit het religieuze besef gehad --- weet je, wat mensen dit soort... noemen, wat zij in religie hebben, speciaal in Europa. Ik zie alleen het Engelse woord ervoor: *ontzag*, als een soort terreur. Dit maakt me altijd aan het lachen! Maar ik heb altijd gevoeld, wat er achter is, de aanwezigheden erachter.

Ik herinner me, dat ik eens in een kerk ging (die ik niet zal noemen) en ik vond het een erg mooie plaats. Het was geen feest of een ceremoniedag, dus het was leeg. Er waren alleen en of twee mensen in gebed. Ik ging naar binnen en ging zitten in een kleine kapel aan de zijkant. Er was daar iemand aan het bidden, iemand, die in nood moet zijn geweest --- zij was aan het huilen en bidden. En er was een standbeeld, ik weet niet langer van wie: Christus of de Maagd of een Heilige --- ik heb geen idee. En, oh!... Plotseling zag ik in plaats van het beeld een enorme spin... als een tarantula, weet je, maar (*gebaar*) enorm! Het bedekte de volledige muur van de kapel en wachtte alleen maar om alle vitale kracht te verzwelgen van de mensen, die kwamen. Het was... hartverscheurend. Ik zei tegen mijzelf, 'Oh, deze mensen...' Er was een miserabele vrouw, die troost was komen zoeken, die daar bad, huilend, hopen om troost te vinden, en in plaats van een bewustzijn te bereiken, dat tenminste meedogend was, voedden haar smekingen dit monster!

Ik heb andere dingen gezien --- maar ik heb zelden iets gezien, dat voordelig is, in kerken. Hier herinner ik me, dat toen ik naar M ging, ik naar binnen genomen was en daar op een nogal ongebruikelijke manier ontvangen was --- een hogelijk gerespecteerd persoon introduceerde me als een 'grote heilige'! Zij leidden me naar het hoofdaltaar, waar het mensen gewoonlijk niet toegestaan is om te gaan, en wat ik daar zag!... Een *asura* (oh, niet een met een hoge rang, meer als een *rakshasa*¹⁵¹), maar zo een monster! Afschuwelijk... Dus ik ging wham! (*gebaar van een slag geven*) ik dacht, dat er iets ging gebeuren... Maar dit wezen verliet het altaar en kwam op me af om te proberen om me te intimideren; natuurlijk zag hij, dat het nutteloos was, dus bood hij me aan om een alliantie te maken: 'Wanneer je alleen maar stil blijft en niets doet, dan zal ik alles met je delen, wat ik krijg.' Wel, is stuurde hem deze verpakking! Het hoofd van deze *Math*¹⁵² Het was een Math met een klooster en tempel, wat een substantieel fortuin betekent; het hoofd van de Math heeft het allemaal tot zijn beschikking, zolang als hij de positie behoudt --- en hij wordt voor het leven aangesteld. Maar hij moet zijn opvolger benoemen... en als een regel wordt zijn leven aanzienlijk bekort door zijn opvolger --- zo werkt het. Iedereen wist dat het huidige hoofd het leven van zijn

¹⁵¹ *Rakshasa*: demon van het vitale vlak, als tegengesteld aan een *asura*, een demon van de mentale wereld.

¹⁵² *Math*: klooster.

voorganger aanzienlijk had bekort. En wat een creatuur! Hij aanbad een asurische als de god! Ik zag enige arme kerels, die zich aan zijn voeten wierpen (hij moet hen genadeloos uitgebuit hebben), om te bedelen om vergeving en genade --- een absoluut meedogenloze man. Maar hij ontving me --- je had het moeten zien!... Ik zei niets, geen woord over hun god; ik gaf geen teken, dat ik alles wist. Maar ik dacht bij mijzelf, 'Dus zo zit het!...'

Iets anders gebeurde met me in een vissersdorp nabij A., aan de zee kust, waar er een tempel is, die toegewijd is aan Kali --- een verschrikkelijke Kali. Ik weet niet, wat met haar gebeurd is, maar zij was begraven, terwijl alleen haar hoofd eruit stak! Een fantastisch verhaal --- ik wist er helemaal niets over. Ik ging met de auto van A. naar deze tempel en halverwege kwam er een zwarte vorm, in een enorme agitatie, op me afstormen om me om hulp te vragen: 'Ik geef u alles, wat ik heb --- al mijn vermogen, alle mensen's aanbedding --- wanneer u me helpt om almachtig te worden!' Natuurlijk antwoordde ik haar, zoals zij verdiende! Ik vroeg later, wie dit was, en ze vertelden me, dat haar een of andere tegenslag overkomen was en dat zij begraven was met alleen haar hoofd boven de grond. En ieder jaar heeft dit vissersdorp een festival en slacht duizenden kippen --- zou houdt van kippen! Duizenden kippen. Ze plukken ze ter plaatse (de hele plaats raakt bedekt met veren), en dan, nadat zij het bloed geofferd hebben en het offer gemaakt hebben, eten de mensen hen natuurlijk allemaal op. De dag, dat ik kwam, had dit plaats gevonden juist in de morgen --- veren lagen overal! Het was afschuwelijk. En ze vroeg mij om hulp!

Maar het curieuze is, dat deze vitale wezens gewaar zijn van wat er gebeurt. Ik wist nergens iets van, noch van het verhaal, noch van het wezen, noch van het hoofd, dat uit de grond stak --- en ze wilde, dat ik haar eruit haalde. Zij 'voelen' de atmosfeer. Zij zijn gewaar --- zou zouden niet bewust kunnen zijn op hogere vlakken, maar zij zijn bewust op vitale vlakken, gewaar van het vitale vermogen en de vitale kracht, die het vertegenwoordigt.... Het is als de asura van M.: toen ik binnenkwam, leek hij plotseling te beven op zijn voetstuk; toen verliet hij zijn idool en kwam mijn alliantie zoeken.

Maar het is vreemd....

(stilte)

In kerken, ik weet het niet... Ik ben er niet erg vaak naar toe geweest. Ik ben naar moskeeën en tempels geweest --- Joodse tempels. De Joodse tempels in Parijs hebben zo een mooie muziek; oh, wat een mooie muziek! Ik had een van mijn eerste ervaringen in een tempel. Het was een huwelijk, en de muziek was prachtig --- Saint-Saens, leerde ik later; orgelmuziek, het tweede beste orgel in Parijs --- prachtig! Ik was 14 jaar oud, terwijl ik hoog in de galerijen zat met mijn moeder en de muziek gespeeld werd. Er waren enige glas in lood ramen --- wit, zonder ontwerpen. Ik staarde naar een van deze ramen, voelde me opgetild door de muziek, toen plotseling door het raam een flits kwam als een bliksemflits. Precies als bliksem. Het kwam binnen --- mijn ogen waren open --- het kwam zo binnen (*Moeder slaat met geweld op haar borst*), en toen

had ik... had ik het gevoel uitgestrekt en al-krachtig te worden... En het bleef dagen voortduren.

Natuurlijk was mijn moeder een materialist door dik en dun, godzijdank, zodat het onmogelijk was om met haar over onzichtbare dingen te spreken --- zij nam hen als bewijs van een ontspoord brein! Niets telde voor haar, dan wat aangeraakt en gezien kan worden. Maar dit was een goddelijke genade --- ik had geen gelegenheid om iets te zeggen. Ik hield mijn ervaring voor mijzelf. Maar het was een van mijn eerste contacten met ... ik leerde later, dat het een entiteit was uit het verleden, die terug gekomen was in me door de aspiratie, die oprees uit de muziek.

Maar ik heb zelden een ervaring gehad in kerken. Eerder het tegengestelde: ik heb erg vaak de pijnlijke ervaring gehad van de menselijke inspanning om troost te vinden, een goddelijke compassie,... die in erg slechte handen viel

Een van mijn verschrikkelijkste ervaringen vond plaats in Venetië (de kathedralen zijn er zo mooi --- magnifiek!). Ik herinner me, dat ik aan het schilderen was --- ze hadden me in een hoekje neergezet om te schilderen --- en dichtbij was er een... (wat noemen ze het?)... een biechtstoel. En een arme vrouw knielde daar in ellende --- met zo een vreselijk besef van zonde! Zo erbarmelijk! Ze huilde en huilde. Toen zag ik de priester, oh, als een monster, een hardvochtig monster! Hij ging naar binnen; hij was als een ijzeren staaf. En er was deze arme vrouw, die snikte, snikte en de stem van de andere, hard, kortaf... Ik kon me nauwelijks inhouden.

Ik weet niet waarom, maar ik heb deze soort ervaring zeer vaak gehad: ofwel een vijandige kracht, die zich erachter schuilhoudt en alles verzwelgen, of anders een mens --- een meedogenloze mens, die het Vermogen misbruikt.

In feite heb ik dit over de hele wereld gezien. Ik heb nooit op goede voet gestaan met religies, noch in Europa, noch Afrika, noch Japan, noch zelfs hier.

(stilte)

Ik herinner me, dat ik op de leeftijd van achttien zo een intense behoefte in me had om te WETEN.... Omdat ik ervaringen had --- ik had allerlei soorten ervaringen --- maar mijn omgeving bood mij geen kans om een intellectuele kennis te ontvangen, die me de betekenis van dit alles zouden geven: ik kon er zelfs niet over spreken. Ik had ervaring na ervaring.... Gedurende jaren had ik ervaringen gedurende de nacht (maar ik was erg voorzichtig om er nooit over te spreken!) --- herinneringen aan voorbije levens, allerlei soorten dingen, maar zonder enige basis van intellectuele kennis. (Natuurlijk was het voordeel hiervan, dat mijn ervaringen niet mentaal gekunsteld waren; zij waren volledig spontaan.) Maar ik een zodanige BEHOEFTE in me om te weten!... Ik herinner me, dat ik in een huis leefde (een van deze huizen met veel appartementen), en in het appartement naast ons waren enige jonge Katholieken, wiens geloof erg..... was, zij waren erg overtuigd. En terwijl ik dat alles zag, herinner ik me, dat ik op een dag tegen mijzelf zei, terwijl ik mijn haar borstelde, 'Deze mensen

zijn erg gelukkig om geboren te zijn in een religie en zonder twijfel te geloven! Het is zo gemakkelijk! Je hoeft niets anders te doen dan te geloven --- hoe eenvoudig maakt dat het.' Ik voelde zo, en toen ik me realiseerde, wat ik dacht (*lachend*), wel, ik gaf mijzelf een goede uitbrander: 'Luilak!'

Te weten, weten, WETEN!... Zie je, ik wist niets, werkelijk, niets dan de dingen van het gewone leven: externe kennis. Ik had alles geleerd, dat me gegeven was om te leren. Ik had niet alleen geleerd, wat me onderwezen was, maar ook wat mijn broer onderwezen was --- hogere mathematica en dat alles! Ik leerde en leerde en leerde --- en het was NIETS. Niets ervan verklaarde iets aan me --- niets. Ik kon niets begrijpen!

Te weten!...

Het zou twee jaar later met me gaan gebeuren, toen ik iemand ontmoette, die me over Theon's leer vertelde.

Toen mij verteld werd, dat het Goddelijke vanbinnen was --- de leer van de Gita, maar in woorden, die begrijpbaar waren voor een Westerling --- dat er een innerlijke Aanwezigheid was, dat men het Goddelijke binnen zichzelf droeg, oh!... Wat een openbaring! In enkele minuten begreep ik plotseling alles, alles, alles. Begreep alles. Het bracht het contact ogenblikkelijk.

(*stilte*)

Maar hoe dan ook, kan het gezegd worden, dat hoe de verschijningen ook zijn --- deze vitale spinnen of beangstigende Kalis --- het Goddelijke dan nog steeds handelt en mensen helpt door hen? Het wordt niet allemaal helemaal verzwolgen en verloren, is het?

Nee, maar dit is iets anders. Degenen, die in staat zijn tot persoonlijke ervaringen, gaan overal doorheen. Maar niet de gewone kudde.

(*stilte*)

Ik heb discussies gehad --- geen 'discussies,' uitwisselingen van inzichten --- met de prelaten. Er was een kardinaal in bijzonder... Ik vertelde hem mijn ervaring, wat ik WIST. Hij antwoordde, 'Of je het wil of niet, je behoort bij de Kerk; omdat degenen, die weten, tot de Kerk behoren.' En hij voegde toe, 'Je hebt de kennis, die ons geleerd wordt, wanneer we kardinalen worden.' 'Niemand heeft me iets geleerd,' zei ik, 'dit is mijn ervaring.' Toen herhaalde hij, 'Of je het leuk vindt of niet, je hoort bij de Kerk.' En ik voelde, dat ik hem een paar dingen wilde te vertellen, maar ik deed het niet.

Anders blijf je alleen maar in cirkels draaien, oh, gevangen door de vorm, ingesloten door de vorm!

Ik herinner een goedgehartige priester in Pau [Zuid-Frankrijk], die een kunstenaar was en zijn kerk gedecoreerd wilde hebben --- een kleine kathedraal. Hij consulteerde een lokale anarchist (een groot kunstenaar)

erover. De anarchist was bekend met Andre's vader en mij. Hij vertelde de priester, 'Ik beveel deze mensen aan om de schilderijen te doen --- zij zijn ware kunstenaars.' Hij was de muurdecoraties aan het doen --- zo ongeveer acht panelen bij elkaar, geloof ik. Dus zette ik me aan het werk op een van de panelen. (De kerk was toegewijd aan San Juan de Compostello, een held uit de Spaanse geschiedenis; hij was verschenen in een strijd tussen de Christenen en de Moren en zijn verschijning overwon de Moren. En hij was magnifiek! Hij verscheen in een gouden licht op een wit paard, bijna zoals Kalki.¹⁵³) Alle afgeslachte en worstelende Moren werden afgebeeld op de onderkant van het schilderij, en ik was het, die hen schilderde; het was moeilijk voor me om hoog op een ladder te klimmen om te schilderen, dus deed ik de dingen aan de onderkant! Maar hoe dan ook, het ging allemaal nogal goed. Toen ontving de priester ons natuurlijk en nodigde ons uit voor een diner met de anarchist. En hij was zo aardig --- werkelijk een goedgehartige man! Ik was al een vegetariër en dronk niet, dus gaf hij me erg voorzichtig een standje, terwijl hij zei, 'Maar het is Onze Heer, die ons dit alles geeft, dus waarom zou je het niet nemen? ... Ik vond hem charmant En toen hij naar de schilderijen keek, klopte hij Morisset op de schouder (Morisset was een ongelovige), en zei, met het accent van Zuid-Frankrijk, 'Zeg, wat je wil, maar je kent Onze Heer; anders zou je nooit zo geschilderd kunnen hebben!'

Wel.

In het kort, ik heb mensen van overal gekend, ik ben overal geweest, ik heb alles gehoord en gezien... Het was erg vreemd, erg vreemd. En ik deed het niet met opzet, maar alleen... omdat de Heer het wilde.

Wat een ervaringen!

Wel, mon petit, ik moet nu gaan. Ik heb in stortvloeden gepraat!

Ik wilde doorgaan met mijn morgen's programma, maar ik kon het niet. Er is een berg brieven, allemaal in een warboel! Oh, deze mensen hier --- brief na brief, brief na brief, 'urgente' behoeften om me te zien.... Ik dacht, dat we een antwoord zouden voorbereiden aan T., maar toen kletste ik maar door.

Maar er zou zeker veel van dit gebruikt kunnen worden? Ik zal noteren, wat te publiceren is... een selectie maken.

Oh, ja, die dat definitief. Maar ik ben er niet op gebrand om dat alles te behouden --- het is veel te persoonlijk. Het betreft veel mensen erbij en veel dingen, en ik wil niet... Ik heb het jou verteld, dat is alles. Houd het voor jezelf --- zelfs niet voor de *Agenda*, het is niet noodzakelijk. Wanneer je het leuk vindt, kan je het houden --- dat is alles. Ik vertelde het je zomaar --- waarschijnlijk, omdat ik voelde, dat ik wilde kletsen!

Ik zou veel andere dingen kunnen zeggen, die bijna het tegengestelde zijn van alles, wat ik net gezegd heb! Het hangt allemaal af van de oriëntatie.

¹⁵³ *Kalki*: de laatste Avatar. Hij rijdt op een wit paard.

Wanneer ik werkelijk begon te praten, weet je, zou ik lijken op... Ik weet niet wat, iets als een krankzinnige, omdat ik met gelijke oprechtheid en gelijke waarheid de meest tegengestelde dingen zou kunnen zeggen.

En ervaringen!... Ik heb de meest tegengestelde ervaringen gehad! Alleen een ding is er voortdurend geweest vanaf mijn kindertijd (en hoe meer ik kijk, hoe meer ik zie, hoe continue het is geweest): deze goddelijke Aanwezigheid --- en in iemand, die in haar EXTERNE LEVEN heel goed gezegd zou kunnen hebben, 'God Wat is deze dwaasheid! God bestaat niet!' Dus begrijp je het, je ziet het beeld.

Weet je, het is een wonderbaarlijke, wonderbaarlijke genade om zo CONSTANT deze ervaring gehad te hebben, zo KRACHTIG, als iets, dat het tegen alles uithoudt, tegen alles: deze Aanwezigheid. En in mijn uitwendige bewustzijn, een totale negatie van alles. Zelfs later zei ik, 'Wel, wanneer God bestaat, is hij een werkelijke schurk! Hij is een ellendeling en ik wil niets te maken hebben met deze Schepper van ons....' Weet je, het idee van God, die kalm in zijn hemel zit, terwijl hij de wereld schept en zichzelf amuseert, door er naar te kijken, en je dan vertelt, 'Hoe goed gedaan!' 'Oh!' zei ik, ' ik wil niets met dat monster te maken hebben!'

(Moeder staat op)

Welaan, mon petit.

Ik zie je niet meer bij het balkon --- kom je niet?

Ik ben een beetje slap op de benen.

(Lachend) Slap op de benen?!

Het spijt me, maar ik heb een enorme hoeveelheid werk.

Nee, het is niet om je te vragen om te komen --- ik wil alleen weten, als ik je toevallig niet in de menigte vind, of je er bent en ik je alleen maar niet ziet.

Ik zou kunnen komen, maar....

Nee, nee! Het is niet noodzakelijk.

Ik heb nog vijf of zes dagen over voor het boek....

Welke?

Pavitra's boek. Het is een enorme taak. Maar hoe dan ook, ik voel uw Kracht --- anders...

Goed.

Nee, wanneer ik je niet bij het balkon zie, stuur ik de Kracht naar je kamer, *ik pak het in* voor jou daar!

Dat is precies, wat ik mijzelf verteld heb (*lachend*): hij moet slap op de benen zijn!

Mei

Mei 2, 1961

Er is klaarblijkelijk een kracht aan het werk....

Toen Sri Aurobindo hier was, werd het werk op een andere manier gedaan; er was een zodanige indruk van zweven boven de moeilijkheden, van op hen handelen van bovenaf. Het was zo sterk, dat zelfs opstandige elementen, zelfs dingen, die niet goed gingen, zelfs... zij werden gedomineerd van bovenaf en zij konden zich niet manifesteren --- zij bleven zo. En omdat zij zich niet konden manifesteren, vervaagden zij stilletjes.

Ik heb mensen gezien (mensen van buiten), die vijanden zijn --- al hun vijandigheid werd gepacificeerd, gepacificeerd, gepacificeerd. Zij waren niet in staat om enige schade toe te brengen, zelfs, wanneer zij het wilden. Alles werd op die manier onschadelijk gemaakt. En het was hetzelfde hier in de Ashram; zoals altijd hadden mensen verkeerde bewegingen en verkeerde gedachten, maar ook dit alles werd gedomineerd --- het werd gepacificeerd, gepacificeerd.

Ik was doorgegaan om op dezelfde manier te werken. Maar nu... het is alsof alles opgeslokt is. En het aantal lelijke dingen, kleinzielige bewegingen, gemene reacties --- overal, overal, in iedereen, oh!... Ik word overspoeld door brieven, en wat voor brieven! Wat voor brieven!

En ik zie niet, ik zie werkelijk niet, waarom dat alles zich moet manifesteren om te verdwijnen. Omdat eerder, wanneer het zich niet manifesteerde, het uit zichzelf vervaagde; maar nu creëert het problemen en problemen en problemen. (Voor mij zijn zij geen problemen, maar stupiditeiten; zij zijn problemen en complicaties voor anderen.) En het is zo nutteloos! Zo veel tijd verloren, zoveel tijd om om te gaan met stupide reacties.... Ik weet niet, waarom.

En er kan niets gedaan worden, tot het voorbij is.

Mei 12, 1961

Aforisme 60 - Er is geen sterfelijkheid. Alleen de Onsterfelijke kan sterven; de sterfelijke kan noch geboren worden, noch vergaan.

De Onsterfelijke kan overgaan van de conditie van leven naar de conditie van de dood (maar niet 'dood,' zoals wij het begrijpen); 'kunnen sterven' betekent 'kan de conditie veranderen.' De Onsterfelijke kan overgaan van deze conditie naar die conditie en hen en terug weer. We noemen het 'dood,' maar heeft niets te maken met ofwel leven of dood. Zij zijn veranderingen van toestand.

(*stilte*)

Ik heb dit notitieboek¹⁵⁴ gedurende dagen gehad --- ik voel er niet voor om het te beantwoorden.

Bent u niet lekker?

Ik denk, dat ik het wel ben. Ik ben niet ziek in ieder geval. Ik hoef niet bezorgd te zijn over mijn lichaam. Dat is het niet... De woordmachine werkt waarschijnlijk niet. Wat ik ook lees, lijkt stupide voor me, wat ik ook beleef, lijkt stupide voor me; wat de manier betreft, waarop anderen dingen begrijpen, is het verbluffend!

Nee, het denkvermogen moet in staking zijn gegaan.

Het is niet interessant.

(*stilte*)

Ik heb mijn lezen van de Veda beëindigd. Ik heb werkelijk mijn best gedaan, maar ik kan het niet voor elkaar krijgen om dat bewustzijn te heroveren; wanneer ik doe, wat ik wil, lijkt het kinderachtig voor me. Ik weet niet, waarom. Of anders ben ik in de aanwezigheid van een realisatie zover verwijderd van waar we nu tot in staat zijn --- maar om daarin binnen te gaan, moeten we achter de woorden gaan, wat een machtige inspanning vereist.

Wanneer zij werkelijk deze ervaring hadden, was het bewonderenswaardig.

Maar ik weet het niet. Ik weet niet, of zij het FYSIEK hadden --- in de innerlijke werelden natuurlijk, zeker! Het is allemaal erg goed, men leeft erg gelukkig in die werelden. Maar het is hier --- HIER! Wat te maken van dit leven hier, deze wereld hier, iets, dat werkelijk waard is om geleefd te worden.... Heb de truc nog niet gevonden.

Dat is alles, wat ik kan zeggen. Dat is, waar ik tegenover sta.

¹⁵⁴ Het notitieboek van een leerling, die vragen stelt over de Aforismen, die Moeder regelmatig 'moet' antwoorden

Dat is alles, ik wacht.

(stilte)

Toch zijn er dingen, die de moeite waard zijn in het fysieke leven. Ik weet het niet, maar ik voel nog een nostalgie voor...

Nostalgie waarvoor? Heb je werkelijk iets gekend, dat waard is om nostalgisch over te zijn? Wat?

Het gaat erg ver terug, naar toen ik een kind was: een zeilboot op de zee.

Oh, zo een kleinigheid! Het is niets, kinderachtig.

Maar het is een wijd fysiek leven, en niet zonder haar schoonheid!

Het fysieke leven --- ja, het is helemaal niets. Al deze dingen van het fysieke leven --- helemaal niets, helemaal niets! Het is kinderachtig, niet waard om er een seconde over te denken.

Tenzij men het beseft heeft van een WAAR LEVEN, van de Waarheid --- is het niets, niets. De hele rest is niets, niets --- tijdverdrijf, kinderachtig amusement, de business van mensen, die niets anders te doen hebben. Ah, nee! Het is geen seconde's gedachte waard

U begrijpt het niet.

Zelfs deze kortstondige doorbraken, die men kan hebben in het leven, voordat de Waarheid gevonden wordt, wanneer men op weg is en plotseling glimpen heeft van een onsterfelijk Bewustzijn, het contact met een waarheid, zelfs dat... Deze ervaringen zijn allemaal erg fijn, het is erg goed, maar het is op de weg. Het is niet DAT.

Wat de moeite waard is, is om het WARE ZIN van het leven te zoeken: waar correspondeert het werkelijk mee? Wat is er achter alles? Waarom heeft de Heer het geschapen? Waar gaat Hij op af? Wat wil Hij?

Wat wil Hij, dat er gebeurt? Dat hebben we nog niet gevonden. Wat wil Hij!!

Hij heeft klaarblijkelijk een geheim, en Hij houdt het. Wel, ik wil Zijn geheim.

Waarom is alles op de manier, zoals het is.

Het is zeker niet de manier, zoals het is, om alleen de manier te zijn, zoals het is --- het is bedoeld om iets anders te worden. En het is dit andere, dat ik wil. Wat de moeite waard is om te zoeken, is het andere, dat Hij wil, maar zolang als je het niet hebt...

Mei 19, 1961

(Gedurende het werk komt de moeilijkheid op om Sri Aurobindo competent te vertalen.)

Iets in onvermijdelijk verloren in vertaling; wanneer we iets vertalen, verliezen we iets.

Niets iets --- nogal veel. Nogal veel.

Hoe meer ik teksten zie, hoe meer.... Eerst had ik de indruk van een zekere vage kwaliteit in de Engelse tekst, en dat precies deze kwaliteit gebruikt zou kunnen worden om de geest van een andere taal te introduceren. Nu zie ik, dat deze vaagheid in mijn hoofd was! Het was niet in wat ik schreef.

Ja, ik zie, wat je bedoelt --- er is een zin in de manier, waarop het neergezet wordt.

Ieder woord, mon petit! Ieder woord en de POSITIE van het woord in de zin --- zelfs de positie van een bijwoord heeft een fundamenteel belang voor de betekenis. Alle finesses, alle diepzinnige wijsheid verdampt in de vertaling, en uiteindelijk drukken we alleen clichés uit door vergelijking --- clichés. Zij zijn geen clichés, vergeleken met het gewone intellect, maar zij zijn clichés, vergeleken met het soort scherpe PRECISIE, waarmee Sri Aurobindo dingen onderscheidt.

En het probleem is, dat, wanneer men het letterlijk in slecht Frans vertaald, het de diepere betekenis ook niet behoudt, omdat dat ook aanzienlijk de betekenis vernietigt.

Wanneer we letterlijk willen vertalen, is het net zo een verkeerde vertaling als het vrij vertalen.

Ja, ja! Alleen een ding zou voldoende zijn --- om een genie te hebben!

Ja, we moeten alles opnieuw overdenken

(Lachend) Het is de enige oplossing!

Persoonlijk zie ik helemaal niet, hoe dit boek te schrijven over Sri Aurobindo. Hoe verder ik ga, hoe meer het me lijkt....

Dat is een andere zaak. Alles welbeschouwd schrijf je het voor mensen, die niets weten.

Ja, ik ben het er mee eens, maar toch....

En ondanks alles zijn onze vertalingen superieur aan degene, die gepubliceerd worden in Frankrijk; omdat die vertalingen, weet je....

Het is een absoluut verraad.

Oh, de vertalingen door H. en gezelschap zijn verschrikkelijk!

Het is een verraad. Een verraad.

Ja, en gedaan men zo een zelfverzekerdheid! Onverstoorbaar.

Niet erg lang geleden ontmoette ik iemand in Frankrijk, die me vertelde, 'Persoonlijk, begrijpt u, had ik helemaal geen wens om Sri Aurobindo te lezen --- Sri Aurobindo, vertaald door H.: Nee, dank u.' En toen las hij enige dingen, die hier vertaald waren. 'Ah,' zei hij, 'dat maakt een verschil!'

Maar ik ben nog niet tevreden.

Hoe dan ook, wat kunnen we doen, arme schepsels als wij! (*Lachend*) We doen ons best, dat is alles.

* * *

(Later wilde Satprem zekere voorbije conversaties voorlezen aan Moeder, zodat zij het in haar Agenda kon toevoegen. Moeder weigerde om te luisteren --- het was ook niet de eerste keer --- en levendige protesten volgden.)

Wilt u ze niet horen?

Ik vind het niet erg interessant, mon petit!

Het is klaarblijkelijk voor u een herzien. Maar het is absorberend interessant --- geen twijfel aan.

Ik bedoel, dat er niets is, dat sensationeel, interessant is om opnieuw te vertellen. Het is een minuscuul werk, van minuut tot minuut, zoals... oh, het is zelfs niet als een pad uithouwen door een maagdelijk oerwoud, omdat een maagdelijk oerwoud plezierig is om naar te kijken! Maar dit.... Het is bijna als stenen bij elkaar leggen om een weg te bouwen. Iedere dag en de hele tijd, dag en nacht en op ieder moment, welk dan ook, er zijn kleine, kleine dingen, kleine dingen, kleine --- het is niet interessant.

Er zijn opvolgende curves, waarvan iedere seconde opgeschreven zou moeten worden; en in de loop van een van deze curves wordt er plotseling iets

gevonden. Bijvoorbeeld aan het begin van *The Yoga of Self-Perfection* beschouwt Sri Aurobindo andere yogas, beginnend met Hatha Yoga. Ik had dit net vertaald, toen ik me herinnerde, dat Sri Aurobindo zei, dat Hatha Yoga erg effectief was, maar dat het er op neer kwam om je hele leven te besteden met trainen van je lichaam, dat een enorme tijd is en inspanning is, besteed aan iets, dat essentieel niet erg interessant is. Toen 'keek' ik ernaar en zei tegen mijzelf, 'Maar alles welbeschouwd,' (ik keek naar het leven, zoals het is, zoals mensen het gewoonlijk leven) 'spendeert men tenminste 90% 'van zijn leven hoofdzakelijk om zijn lichaam te PRESERVEREN, om het aan de gang te houden! Al deze aandacht voor en concentratie op een instrument, dat bijna niet ergens voor gebruikt wordt.' Hoe dan ook, ik keek ernaar met een attitude, toen plotseling alle cellen van mijn lichaam reageerden op een zodanige spontane en WARME manier.... Hoe het te zeggen? Iets, dat zo... zo aandoenlijk was. Zij vertelden me, 'Maar De Heer zorgt voor Zichzelf in ons!' En ieder zei: 'Maar De Heer zorgt voor Zichzelf in ons!'

Het was werkelijk heerlijk. Zij gaven mijn rede een goede por: 'Hoe stom kun je zijn! Je vergeet altijd de essentie.'

Het was erg spontaan en nogal heerlijk.

Zo, welaan --- zulke dingen gebeuren, de een na de ander, maar het is niets.

(stilte)

Dit gevoel was zo warm, zo intiem, zo... Ik weet niet, hoe het uit te drukken. Tegelijk zo zacht en zo krachtig en zo... Oh, het was concreet! De hele atmosfeer, de hele atmosfeer werd solide --- alles, alles had de smaak van de Heer. Ik weet niet, hoe het helder te maken. Het was nogal materieel, alsof je er een mond van vol had, alles was er vol van --- zo was het. Op een zodanig FYSIEKE manier! Zoals.... Je zou het kunnen vergelijken met de lekkerste smaak, die je ooit zou kunnen hebben --- het was een besef van aanraking en van smaak --- erg, erg materieel. Het was als je hand sluiten om iets, dat solide is --- zo een warme, zachte vibratie, en ZO STERK, zo krachtig, zo concreet!

Het is evident een bewijs van een evolutie in deze richting, binnen deze hele cluster van cellen, maar....

Uiteindelijk willen we iets anders.

Wat we uiteindelijk willen, is... *(lange stilte)* het is iets als een absolute in de aanwezigheid, de actie, het bewustzijn, dat dit vernietigt... *(hier maakt Moeder een gebaar, dat --- misschien --- een afstand uitdrukt, een scheiding, of een uitwisseling tussen twee onderscheiden dingen)*. Het kan nauwelijks een dualiteit meer genoemd worden, maar alles welbeschouwd is er 'iets, dat ziet en dat voelt'. En dat is irriterend.

Ik voel, dat alles, alles in me uitreikt naar EEN ding: 'U, U alleen, laat alleen U er zijn. Men kan niet 'ik' zeggen (er is altijd een misverstand met dat

idiote 'ik'), maar het is niet 'U,' het is niet 'ik,' het is... een enkel ding. Laat DAT zijn, en niets anders.

En zolang het niet DAT is, ah!... Ja, dan zijn we de weg aan het vrij maken.

Het is niet onderhoudend om erover te praten.

Ja, het is belangrijk.

(lange stilte)

Het is nacht en dag en dag en nacht, wanneer ik mensen zie, wanneer ik hen niet zie....

Wanneer ik helemaal alleen ben, is het heerlijk! Zo gauw als dit lichaam alleen gelaten wordt, oh!... het smelt, het smelt. Er zijn geen beperkingen meer, het is tevreden: 'Oh, eindelijk kan ik ophouden te zijn!'

En dan vergeet het waarlijk, waarlijk zichzelf, het gaat werkelijk naar iets anders over.

Maar de hele rest van de tijd.... Van morgen tot avond, brieven te lezen, dingen te organiseren, mensen te zien. En 's avonds is er iedere keer als ik uit mijn trance kom een zwerm van dingen hier (*gebaar om het hoofd*), die wachten om gehoord te worden, die aandacht vragen.

Soms zijn er amusante dingen --- wanneer ik alles moest opschrijven, wat ik zie! Er zijn dingen... dingen, die niet zullen verschijnen, zoals zij in het gewone leven zijn, maar zoals zij ZIJN, wanneer zij gezien worden met een beetje meer helderziend oog --- het is nogal amusant. Maar het komt op niets neer --- een soort afleiding.

En de hele tijd zegt het lichaam.... Weet je, het is wonderbaarlijk --- de hele tijd, wanneer ik ook mopper of zeur, zegt het, 'Maar het is voor Mij, Ik ben het, Ik ben het, het is voor Mij...'zo. 'Vergeet niet, Ik ben het, Ik ben het, Ik ben het, die de mensen binnenbrengt, Ik ben het, die organiseert, Ik ben het, die hen dingen laat vragen, Ik ben het....' Welaan. Dus knijp ik in mijn oren of trek aan mijn haar en zeg tegen mijzelf, 'Hoe stupide!'

(stilte)

Dit was de eerste keer, dat ik deze ervaring had. Het was veel substantiëler dan het fysieke contact, dat ik, zoals ik je vertelde, al had gehad.¹⁵⁵ Het was veel materiëler, en gerelateerd aan smaak. Het was, alsof de hele atmosfeer en alle dingen erin wonderbaarlijk voedsel waren... een extatische voeding.

Ik had de ervaring al gehad voor het zintuig van de reuk --- de goddelijke vibratie, de vibratie van Ananda in de geuren. Juist onder mijn raam, weet je,

¹⁵⁵ Ervaring van Januari 24, 1961

heeft Nripendra zijn keuken, waar elke morgen en middag het voedsel voorbereid wordt voor de kinderen¹⁵⁶ --- het komt allemaal omhoog drijven op windvlagen. En wanneer de Samadhi boom in bloei staat, komt de geur naar me omhoog drijven op windvlagen, wanneer mensen wierook branden beneden, komt het omhoog drijven op windvlagen --- ieder en elk aroma ('aroma' --- laten we geur zeggen). En over het algemeen komt alles, wanneer ik loop voor mijn japa --- een Ananda van geuren, ieder met zijn betekenis, zijn uitdrukking, zijn... (hoe het te zeggen?) zijn motivatie en zijn doel. Wonderbaarlijk! En er zijn niet langer enige goede of slechte geuren --- die notie is volledig weggegaan. Iedere heeft zijn betekenis --- zijn betekenis en zijn raison d'être. Ik heb dit gedurende een lange tijd ervaren.

Maar deze ervaring van smaak was volledig nieuw. Het duurde niet lang, alleen een paar minuten, omdat het me zo verbaasde! Het was, alsof ik een mondvul had van de wonderbaarlijkste voedsels, die ik me kon voorstellen. En mijn handen waren het bijeen aan het verzamelen in de atmosfeer --- het was zo grappig!

Het lichaam wordt klaarblijkelijk voor iets voorbereid.

Maar dit lichaam is nog veel te open voor mensen's mentale formaties, dus moet het worstelen tegen... oh!

Dat is mijn verwijt ervoor --- waarom worstelt het? Waarom heb ik plotseling die verschrikkelijke vermoeidheid, die over me valt en mijzelf moet ondersteunen? Het lichaam doet natuurlijk maar een ding --- het herhaalt automatische de mantra; dan wordt alles stil, alles wordt op orde gebracht. Maar waarom is deze inspanning noodzakelijk? Het zou automatisch gedaan moeten worden [het wegvegen van slechte vibraties]. Waarom is er een noodzaak om te herinneren of een worsteling aan te gaan? Oh, een strijd!

Niet het lichaam beklagt zich, het klaagt helemaal niet --- Ik ben degene, die klaagt! Ik denk, dat het haar best doet, maar het wordt tegengewerkt door dit type van deze soort (men kan nauwelijks van een denkvermogen spreken) geestelijke activiteit in de materie¹⁵⁷, die tussenbeide komt. Het is gemeen. Ik ben nog niet in staat geweest om het volledig te elimineren.

Er zijn momenten, wanneer het tot een volledige stop gebracht wordt. Oh, soms, terwijl ik loop voor de japa, wordt alles zo gehouden (*gebaar, dat alles van boven gedomineerd wordt van boven en geïmmobiliseerd*), onwrikbaar.

Maar dan is de moeilijkheid, dat voor het gewone bewustzijn --- en jammer genoeg ben ik omgeven door veel mensen, die een erg gewoon bewustzijn hebben (het lijkt tenminste erg gewoon voor me, ofschoon zij vanuit het menselijke standpunt waarschijnlijk nogal opmerkelijke mensen zijn) --- voor het gewone bewustzijn lijk ik in een verdoving te zijn, een coma, een toestand van imbeciliteit, van... ja, van verdoving. Het heeft al deze verschijningen. Iets,

¹⁵⁶ Dit refereert aan de Ashram apotheek, beheerd door Dr. Nripendra.

¹⁵⁷ Het fysieke denkvermogen.

dat immobiel wordt, onverschillig, plotseling afgebroken (*zelfde gebaar als eerder*); men kan niet langer denken, men kan niet langer observeren, men kan niet langer reageren, men kan niet langer iets doen, men is zo (*zelfde gebaar*). Maar al deze dingen blijven van buiten komen, de hele tijd, komen en proberen om die toestand te interrumpieren; toch wordt het, wanneer ik in staat ben om dit te voorkomen, wanneer ik deze conditie kan behouden, na een tijd zo MASSIEF! Zo concreet in haar vermogen, zo massief in haar immobiliteit, ohh!... Het moet ergens naar toeleiden.

Maar ik kon niet lang genoeg in die toestand blijven (het zou gedurende UREN door moeten gaan), ik kon het niet, als gevolg van al deze constante interrupties. En dan, wanneer het lichaam er bruusk uitgetrokken wordt, lijkt het haar balans te verliezen --- het heeft enkele moeilijke momenten.

Ik begrijp mensen, die verkiezen om weg te gaan! Maar dat wordt niet van mij gewenst! Ik zou genoeg flexibiliteit moeten hebben, zodat de twee samen kunnen bestaan (*gebaar, dat de het in elkaar grijpen of de samensmelting van de twee werelden uitdrukt*).

(*stilte*)

Als je alleen eens wist... (door de perceptie, de bewuste perceptie... Ik heb het gedurende jaren en jaren gehad, maar het wordt steeds scherper en preciezer...), wanneer je de atmosfeer zou kunnen waarnemen, die ik moet inademen, mon petit! (*gebaar om het hoofd*) De dwaasheid, de stupiditeit, de gemeenheid, de ongerijmdheid. Het is vol, vol van dat alles --- Men kan niet ademen zonder dat te ademen!

Om niet te spreken over de brieven, die mensen schrijven.

Ze zeggen, dat ik doof geworden ben.... Ik geloof, dat het de Heer's genade is, omdat, wanneer ik een ontspanning doe, wat er tegen me gezegd wordt, negen van de tien keer het volledig nutteloos is en het is absoluut stupide. Het is beter om het niet te horen!

Dus daar, mon petit --- en ik zei, dat ik niet zou gaan praten! Het is altijd hetzelfde.

Het maakt niet uit.

Je moet ervoor lijden (*lachend*), om naar dat alles te moeten luisteren!

Helemaal niet! Het lijkt bizar [deze atmosfeer, die Moeder moet inademen]... Maar nee, ik begrijp het. 'Begrijp' --- ik bedoel, dat ik het apprecieer.

(*stilte*)

Wanneer deze 'beloofde dingen' bereikt worden, dan zal er iets als een Vermogen komen. Persoonlijk beschouw ik niet, dat ik vermogen heb. Op het

moment is het niets. Het is NIETS. Mijn conceptie van Vermogen is, dat wanneer 'dit moet zijn' in het bewustzijn komt, wel, het MOET zijn. Maar zo is het nu niet. Alle andere krachten, de andere bewegingen van bewustzijn komen binnen en komen tussenbeide,¹⁵⁸ en de gebruikelijke knoeiboel resulteert; er is een beetje van dat, een beetje van dit, een beetje van het andere --- in het kort, een benadering. Soms werkt het, maar dan is het....

De beweging van de actie *initiëren* gaat altijd voort op dezelfde manier --- als iets, dat imperatief GEZIEN wordt. Het zou vervolgens ALTIJD een effect moeten hebben; maar er komen allerlei soorten dingen binnen en veroorzaken een verstoring. Dus ik noem dat geen Vermogen --- het is te lukraak. Maar maak je geen zorgen over al dit gekakel.

Oh, luister!...

Mei 23, 1961

(Satprem vraagt naar Moeder's gezondheid.)

Het is klaarblijkelijk een type filariasis, dat obstinaat weigert om weg te gaan, maar hoe dan ook.... Het veroorzaakt nu alleen een ongemak: het maakt mijn benen erg zwak --- erg zwak. Ik ga door wat verschrikkelijk gymnastiek lijkt om de trap op te klimmen. Anders dan dat maakt het niet uit. Van tijd tot tijd *prikkelt* het, het steekt, het bijt, het zwelt op --- maar het is niets.

X zei, dat het volledig weg zou gaan. De dokter zei, 'Het zal niet weggaan.' Dus mijn lichaam observeert het fenomeen! *(Moeder lacht)*

* * *

(Moeder herziet enige vroegere 'Questions and Answers.' In een van hen --- gedateerd November 14, 1956 --- had iemand gevraagd, of meesterschap over de omstandigheden afhing van zelf-meesterschap, het geval van Vivekananda citerend, die zij, dat hij grote meesterschap bezat over de omstandigheden, zelfs ofschoon hij zijn eigen woede niet kon beheersen.)

Ik heb Vivekananda nooit gekend. Ik weet alleen, wat ik gehoord heb of over hem gelezen, maar dat is niet, wat ik weten noem. Dus ik kan niets zeggen, en boven alles wil ik geen geloof lijken te geven aan alle roddel, die over hem verspreid is. Ik heb geen persoonlijk contact met het gehad, noch in het fysieke,

¹⁵⁸ Moeder zinspeelt specifiek op het fysieke denkvermogen ('dit soort geestelijke activiteit in materie').

noch ergens anders --- niet met hem persoonlijk. Natuurlijk zou ik kunnen, wanneer ik een inspanning deed, maar....

Om de waarheid te vertellen, lijkt deze kwestie stupide voor me, omdat men alleen meesterschap kan hebben over de omstandigheden, wanneer men het Allerhoogste wordt --- omdat alleen het Allerhoogste meesterschap heeft over de omstandigheden. Dus de kwestie is zinloos.

Wanneer je geïdentificeerd wordt met de Allerhoogste en er is maar EEN wil --- de Zijne --- dan heb je natuurlijk de allerhoogste meesterschap. Anders is er niets anders dan een illusie. Je stelt je voor, dat door iets te wensen, je de omstandigheden kunt veranderen, maar je moet nog in volledige onwetendheid zijn om te geloven, dat de verandering gebeurt, omdat JIJ het wil --- in feite maakt de Allerhoogste gebruik van je. Bijgevolg heb je helemaal geen meesterschap; je bent een instrument, dat gebruikt wordt door het Allerhoogste, en dat is alles.

Dus al deze dingen [de vroegere *Question and Answers*] lijken nogal kinderachtig voor me, nogal kinderachtig --- irrelevant geklets. Je praat buiten de tuin over wat erbinnen is. Het zou het beste zijn om het hele ding te verwijderen.

(Satprem protesteert vergeefs, terwijl hij klaagt, dat Moeder altijd alles wil verwijderen.)

* * *

Na het werk, terwijl zij bijna weggaat, merkt Moeder op:

De atmosfeer is een beetje opgetild. Heb je het gemerkt?... Nee? Nog niet....

Ja, het is een moeilijke periode geweest. Ik heb werkelijk de indruk gehad, dat....

Oh, het was verschrikkelijk! Verschrikkelijk.

Mei 30, 1961

Na het werk:

En jij? Wat is er nieuw?

Ik weet niet erg goed, waar ik sta..

Oh, het is het beste om het niet te weten!

Persoonlijk ben ik gestopt --- ik ben gestopt om te proberen om te weten. Met de koppigheid van een kind blijf ik naar de Heer herhalen, 'Het is tijd, dat U dit alles verandert!'

Er zijn momenten, weet je, wanneer ik wil huilen --- wat idioot is! Dus geef je het allemaal over aan de Heer; 'Ik laat dit werk aan U over --- doe wat U wil, zoals U wilt, wanneer U wil.'

Ik probeer zo kalm te blijven, als ik kan (*Moeder maakt een gebaar van mentale immobiliteit*), maar wanneer je zo doet, wordt je gewaar van... oh, het is als een zwerm vliegen, die komt --- van hier, van daar, van boven, van beneden, oh... het komt en komt en komt!

Het was waarschijnlijk slechter voor me dan voor anderen door al deze mensen om me heen, die zich vastklampen als bloedzuigers. Maar zelfs voor een gewoon wezen is het... een zwerm; het blijft komen en komen --- je zou al je tijd nodig hebben om het weg te waaien.

Juni

Juni 2, 1961

(Betreffende een vroegere 'Question and Answer' --- Maart 13, 1957 --- waar Moeder zegt: 'En is tenslotte het Goddelijke niet de beste vriend, die men kan hebben? Het Goddelijke, aan wie men alles kan vertellen, alles openbaren, omdat hier de bron is van alle genade, van al het vermogen om fouten uit te wissen, wanneer het niet langer gebeurt.... Flapt Satprem er verbaasd uit.)

Maar er is geen probleem meer, wanneer de fout niet langer gebeurt! Moet de fout niet uitgewist worden, wanneer het gebeurt?

Wanneer men zijn fouten niet langer herhaalt, vernietigt het goddelijke vermogen, het vermogen van de goddelijke Genade, hun consequenties --- hun karma --- in het wezen. Maar zolang als fouten herhaald worden, kan niets vernietigd worden, omdat men hen in iedere minuut herschept. Wanneer een persoon een serieuze dwaling heeft gemaakt, zeg, een serieuze fout (het kan serieus zijn of niet, maar we zijn hoofdzakelijk betrokken bij de serieuze), dan hebben zodanige fouten consequenties in het leven, een karma, dat uitgeput moet worden. De goddelijke Genade heeft, wanneer je het aanroept, het vermogen om dat karma te vernietigen, om de consequenties plotseling te onderbreken --- maar de Genade kan dit alleen doen, wanneer je, binnen jezelf, niet weer helemaal opnieuw begint, wanneer de begane fout niet hernieuwd wordt. Het verleden kan volledig gezuiverd worden en vernietigd, onder voorwaarde, dat men het niet blijft maken in het eeuwigdurende heden.

Ik heb het hier in een zin gezegd, maar ik wilde mensen niet laten geloven, dat zij door kunnen gaan om dezelfde blunder oneindig te maken en de Genade oneindig de consequenties te laten vernietigen.¹⁵⁹ Zo is het niet! Het verleden kan gereinigd worden tot het punt, waar het geen effect van enige soort heeft op de toekomst, maar alleen onder de voorwaarde, dat je de verkeerde vibratie in jezelf stopt, dat je dezelfde vibratie niet oneindig in jezelf produceert.

Ik weet, waarom ik geen verklaringen gaf, toen ik sprak: door de intensiteit van de ervaring. Er is iets als zodanig in de *Prayers and Meditations*. Ik herinner me een ervaring, die ik in Japan had, die daar opgeschreven is.... *(Moeder kijkt door 'Prayers and Meditations' en leest een passage, gedateerd November 25, 1917:)*¹⁶⁰

¹⁵⁹ In een van de handgeschreven notities, die achtergelaten is door Moeder, vonden we het volgende: 'Sri Aurobindo vertelde me: Geef hen nooit de indruk, dat ze kunnen doen, wat zij ook willen, zij zullen altijd beschermd zijn.

¹⁶⁰ Met de uitzondering van de tweede passage tussen asterisken, die niet opgenomen was in de Engelse versie van de geselecteerde *Prayers and Meditations*, zijn de volgende vertalingen Sri Aurobindo's.

'Gij zijt de zekere vriend, die nooit faalt,
het Vermogen, de Ondersteuning, de Gids. Gij zijt
het Licht, dat duisternis verstrooit
de Veroveraar, die de victorie verzekert....'

Het was een serie ervaringen, die resulteerde uit uitwendige omstandigheden. En dan spreek ik over vergoten tranen, niet voor zichzelf maar voor anderen. (*Moeder leest een passage, gedateerd Juli 12, 1918.*)

'Maar enkele dagen geleden wist ik, hoorde ik:
Wanneer je huilt voor Me
zonder beperking, zonder pretentie,
zullen veel dingen veranderen,
een grote victorie zal gewonnen worden.
En daarom kwam ik, toen de tranen
Opwelden van mijn hart naar mijn ogen
Voor U zitten en liet ze
eerbiedig stromen in opoffering.
En hoe lieflijk en hoe troostend
was deze opoffering!¹⁶¹

'En nu, ofschoon ik niet langer ween,
Voel ik me zo nabij, zo dicht bij U,
dat mijn hele wezen huivert van vreugde.

'Laat me mijn opoffering er uit stamelen':
Ik heb ook geschreeuwd met de vreugde van een kind,

'O Allerhoogste en enige Vertrouweling, Gij, die
bij voorbaat alles weet, dat we tegen U kunnen zeggen,
Omdat Gij zijn bron zijt!

'O Allerhoogste en enige Vriend, Gij, die accepteert,
Gij, die liefheeft, Gij, die ons begrijpt,
precies zoals we zijn, omdat het Uzelf is,
die ons zo gemaakt heeft.

'O Allerhoogste en enige Gids,
Gij, die nooit onze hoogste wil tegenspreekt,
omdat het U Zelf bent, die er in wil!

'Het zou dwaasheid zijn om ergens anders dan in U te zoeken
naar iemand, die zal luisteren, begrijpen, liefhebben en begeleiden,
omdat Gij er altijd zijt,
klaar voor onze roep en nooit zult Gij ons falen!
Gij hebt mij de allerhoogste, de sublieme vreugde
laten kennen van een volmaakte vertrouweling,
een absolute sereniteit, een overgave, die volledig
en zonder reserve of kleuring is,
vrij van inspanning en beperking.

'Vreugdevol als een kind heb ik tegelijk geglimlacht
en gehuild voor U, O mijn Wel-Bemindel!'

Het was onder erg tragische omstandigheden.

¹⁶¹ 'Homage' (hulde) is gebruikt in de oorspronkelijke tekst.

Ik herleefde deze ervaring [gedurende de Talks van Maart 13, 1957] --- daarom wilde ik er geen commentaar op geven.

Tragische omstandigheden?

... Na die ervaring werd de beslissing genomen om terug te komen naar India --- alleen toen was ik in staat om terug te keren. Er waren allerlei soorten projecten en dingen... we stonden zelfs op het punt om naar China te gaan en, oh!... Maar daarna was besloten om terug te komen naar India.

* * *

Na het werk:

D. Vroeg me, of het veranderen van de tijd van haar japa veel belang heeft. Ik vertelde haar, dat zij de tijd kan veranderen, wanneer zij moet, op voorwaarde, dat zij oprecht blijft --- dat is het meest belangrijke.

Dit zijn kleine details. Ik zelf ben niet in staat om het op vaste uren te doen; ik had ooit gehoopt om het te doen tussen 5 en 6 uur in de middag, maar gewoonlijk ben ik niet in staat om voor tien voor zes naar boven te gaan! Dus... dus doe ik het van 6 tot 7.

Fundamenteel heb ik een ding opgemerkt: wanneer je zelf in de goede toestand bent, wordt de goede atmosfeer onmiddellijk gecreëerd. En bovendien ben ik altijd in een soort... zelfs geen overtuiging --- een ABSOLUTE perceptie, dat alles, wat er gebeurt, de Heer's doen is. Wanneer Hij me laat de trap op laat gaan, is het, omdat Hij wil, dat ik laat ben, en bijgevolg wordt, wanneer ik het goed opneem --- wanneer ik, in plaats van mijzelf af te sluiten en geïrriteerd te worden, zeg, 'Goed, dat is prima' --- wordt onmiddellijk een zeer interessante atmosfeer gecreëerd, omdat ik tegelijkertijd de voordelen van deze verandering zie. Maar deze beweging moet niet mentaal zijn --- het moet spontaan zijn.

Daarom heb ik haar verteld (om het eenvoudig te stellen): op voorwaarde, dat je oprecht bent in je attitude, is alles goed.

* * *

Later:

Hier is iets interessants. Ik ben de 'Yoga of Self-Perfection' aan het vertalen. Mijn eerste blik ernaar heeft me verstijfd --- nu is het een heerlijkheid! En ik heb ondertussen niets gedaan dan het eenvoudig laten werken vanbinnen; het is zo gemakkelijk!

Mijn vertaling is slecht geschreven, bijna helemaal geen Frans, maar voor mij is het helder.

En ik zie, dat de vertaling snel zou gaan, wanneer men naar een ander domein ging. In een domein is het moeizaam, verschrikkelijk, moeilijk, en het resultaat is nooit bevredigend. Maar in tegenstelling tot wat ik had gedacht, voldoet het domein van begrip niet, zelfs het domein van ervaring voldoet niet: iets anders is nodig (oh, hoe het uit te leggen?), een toestand, waarin inspanning volledig achtergelaten wordt. Er is een toestand (die waarschijnlijk voorbij het denkvermogen moet zijn, omdat men helemaal niet langer denkt, helemaal niet), waar alles lacht en gemakkelijk is, en de zinnen komen helemaal vanzelf naar je toe. Het is allemaal eigenaardig --- ik lees, en zelfs voordat ik klaar ben met lezen van de zin, die vertaald moet worden, weet ik, wat er in is; en dan zonder wachten --- bijna zonder wachten om te weten, wat er in is --- ik weet niet, wat er voor neer te zetten. Wanneer het zo is, kan ik een pagina vertalen in een half uur.

Maar het blijft niet --- het zou moeten blijven. Gewoonlijk eindigt het in een trance: ik ga weg naar de ervaring, ik ben in een gelukzalige toestand... en tien minuten later merk ik op, dat ik in die toestand ben geweest met mijn pen klaar in mijn hand. Het is niet gunstig voor het werk! Maar anders is het --- ik kan zelfs niet zeggen, dat het is, alsof iemand dicteert (dat is het niet, ik 'hoor' niet); het komt vanzelf. Oh, 's anderdaags waren er een of twee zinnen!... Ik schreef iets en plotseling zag ik, wat ik aan het schrijven was --- en zo doen trok me uit die toestand. 'Wel,' ik zei tegen mijzelf, 'hoe aardig neergezet!' En plof! (*Moeder lacht*) Alles was weg.

Wees in dat domein, en je zal nooit moe worden.

Maar om daar te komen, geloof me, moet je accepteren om gedurende nogal een lange tijd een volledige imbeciel te zijn! Ik overdrijf niet, ik heb mezelf in zulke toestanden gevonden; je begrijpt niet langer iets, weet niet langer iets, denkt niet langer iets, wil niet langer iets, kan niet langer iets doen --- geen vermogen meer, geen wil meer, geen denken meer, niets meer --- je bent... zo. En wanneer ik zo ben (wanneer ik WAS, omdat het nu begint weg te gaan), zie ik de externe wereld, mensen, als die om me heen, die naar me kijken en denken, 'Moeder valt terug in haar tweede kindertijd'!... Hun vibraties komen naar me toe en jammer genoeg hebben zij soms het vermogen om me door elkaar te schudden --- ik moet een beweging maken om mezelf te bevrijden van de gedachten van anderen.

(*stilte*)

Het was iets vreemds, het greep me plotseling --- ik was niet langer in staat om de trap op te klimmen! Ik wist niet, hoe ik het moest doen! Het pakte me ook vast, toen ik eens een lunch had --- ik wist niet langer, hoe ik moest eten! Dit is natuurlijk, wat de externe wereld 'vervallen in een tweede kindertijd' noemt. Dus beschouwde ik het probleem van de arme oude mensen, waarvan gedacht wordt, dat ze vervallen in hun tweede kindertijd --- zouden zij niet, door toeval, in de voorhoede zijn... van bevrijding?! Misschien.

Mijn brein is goed!! (*Moeder lacht*)

Het is goed, maar mijn schedel... Weet je, er zijn mensen, die je karakter aflezen van de vorm van je schedel --- het zou interessant zijn om een van hen de mijne te laten aanraken. Mon petit, het is een berggebied! Met toppen en valleien! Er zijn diepe holten, afgronden, Himalayaanse pieken! En het neemt toe!

Neemt toe!

Oh, ja, het neemt van jaar tot jaar toe! De holten worden holler, de bobbel wordt bobbeliger! En zij zijn overal! Het is nogal interessant!

Gedurende jaren en jaren, totdat ik voorbij de veertig was, was mijn schedel hier zacht (*Moeder raakt het voorste deel van haar schedel aan*), iets, waar nooit over gehoord lijkt te zijn. Het was zacht en werd meer zo (*gebaar van opening van de schedel*) en dan, wanneer je daar drukte... Ik had er geen last van, maar toen merkte ik plotseling op, dat hier (*Moeder raakt het achterdeel van haar schedel aan*) het werkelijk is als een bergachtig landschap --- er zijn overal bobbel, en holten, dalen --- erg interessant! Het neemt toe.

Het betekent, dat het daarin steeds gecompliceerder moet worden!

Ik viel op een keer neer en deukte mijn hoofd (gedurende een lange tijd was het zelfs pijnlijk); en sinds toen is de deuk steeds dieper geworden en de bobbel is steeds groter geworden. Ik heb de dokter erover verteld (hij werd geroepen in de tijd, omdat het overvloedig bloedde en mensen ontdaan waren --- het heelde in een dag) En hij vertelde me, dat er een accumulatie van bloed was geweest, die veroorzaakte, dat het bot in afmeting toenam. Maar dit is een dokter's redenering.

Het is nogal interessant.

(stilte)

Het is noodzakelijk om ALLES op te geven. Alles: Al het vermogen, al het begrip, alle intelligentie, alle kennis, alles. Volmaakt niet bestaand te worden, dat is het belangrijkste. Maar juist de atmosfeer maakt dingen moeilijk --- wat mensen van je verwachten, wat ze van je willen, wat ze van je denken --- het is erg vervelend. Je moet al je tijd besteden om het weg te waaien.

Juni 6, 1961

(Moeder arriveert, terwijl zij er vermoeid uitziet. Satprem vraagt of ze moe is.)

Nee... Ik had het lezen van de Veda beëindigd en wilde *The Life Divine* oppakken, maar omdat ik nog nooit *On Himself*,¹⁶² gelezen had, koos ik het in plaats ervan. Ik las het eerste hoofdstuk, dat zijn leven in Engeland behandelt en voor mij leek het allemaal... Oh, waarom spreken over alle dingen in connectie met Sri Aurobindo? Waarom? Ik weet heel goed, dat hijzelf geantwoord heeft --- of eerder onnauwkeurige dingen gerecificeerd, die mensen over hem gezegd hebben --- maar het maakt een zo pijnlijke indruk op me! Zo een pijnlijke indruk.

Er moet definitief iets gedaan worden, dat vrij is van de hele nutteloze warboel over wie zijn vader was enzovoort --- pah! Ik hou niet van dat soort dingen.

*Ja, het is een grabbelzak van rommel --- erg belangrijke brieven worden vermengd met allerlei soorten zinloosheid. Neem bijvoorbeeld het ISC onderzoek --- zij lijken Sri Aurobindo's zaak te bepleiten! Het is belachelijk.*¹⁶³

Ja, ik was nergens naar op zoek, toen dat gepubliceerd werd [in 1953]. Het heeft me iets als een malaise gegeven.

* * *

(Na het werk blijft Moeder gedurende een lange tijd geabsorbeerd, en spreekt dan:)

Wat verbijsterend is, is de subtiliteit van het probleem.

Neem absoluut identieke omstandigheden: dezelfde uiterlijke omstandigheden, dezelfde innerlijke omstandigheden --- de 'psychologische conditie' is hetzelfde; omstandigheden van het leven, hetzelfde; gebeurtenissen, hetzelfde, geen merkbaar verschil. Identieke omstandigheden, enkele uren --- zelfs geen dag --- uit elkaar. En in een geval, voelt het lichaam --- dat is het cellulaire bewustzijn, --- een soort euritmie en algemene harmonie, alles past op een zo wonderbaarlijke manier in elkaar, zonder schuren, zonder frictie --- alles functioneert en organiseert zichzelf in een volledige harmonie. Het is een vrede en vreugde (zonder de vitale intensiteit, natuurlijk --- het is iets fysieks). Alles, alles is zo harmonieus en je voelt waarlijk een besef van de goddelijke organisatie van alles, van alle cellen --- alles is wonderbaarlijk en het lichaam voelt goed. Dan in het andere geval... is het allemaal hetzelfde, het

¹⁶² Sri Aurobindo's brieven over zijn leven, zijn ervaring en zijn yoga.

¹⁶³ Sri Aurobindo werd niet toegelaten in de Indiase Overheidsdienst, omdat hij weigerde om te verschijnen bij de rijtest, die het onderzoek afbrak.

bewustzijn is hetzelfde en... iets ontsnapt --- de perceptie van harmonie is er niet langer. Om welke reden? Men begrijpt het niet meer. En dan begint het lichaam begint verkeerd te functioneren. Toch is alles absoluut identiek --- mentale condities, vitale condities, fysieke condities, alles identiek --- en plotseling lijkt alles... *zinloos*. Men heeft nog het bewustzijn, het volle bewustzijn van de goddelijke Aanwezigheid, en... men voelt iets ergens ontsnappen, en alles wordt... het is, alsof achter iets aanrennen, dat ontsnapt. Dingen worden zinloos. In absoluut dezelfde condities --- zelfs de bewegingen van het lichaam (functionele bewegingen, bedoel ik) kunnen identiek zijn, maar zij worden gevoeld als onharmonisch te zijn (deze woorden zijn veel te grof, het is subtieler dan dat), zinloos, onharmonisch. En wat ontsnapt er? Je kunt het niet opmaken.

Wat is het?

Gisteren was het zo wonderbaarlijk! Toch was alles identiek, absoluut identiek, tot in het kleinste detail.

Vreemd genoeg gebeurde het na het lezen van dat eerste hoofdstuk van *On Himself*; terwijl ik las, voelde ik een soort malaise in mijn lichaam, zo licht, dat het bijna onwaarneembaar was, maar toch een malaise --- en het duurde gedurende de nacht. Waarom? Niets was veranderd in het bewustzijn.

Ik heb steeds meer de indruk van --- wat? Hoe kan het uitgelegd worden? Een kwestie van vibraties in de Materie. Het is onbegrijpelijk, ontwijkt volledig de hele mentale wet, de hele psychologische wet: iets, dat zelf-bestaand is.

Zoveel vraagtekens!

Hoe meer men erin in detail gaat, hoe mysterieuzer het wordt. Men denkt altijd, dat men het gegrepen heeft; wanneer men over zulke dingen¹⁶⁴ spreekt, is men erg aardig, men lijkt iets te weten, men praat... maar, wanneer het aankomt op het in praktijk brengen!...

Het is zo subtiel! Het zou bijna... kunnen zijn. Het is bijna als op de grens zijn van twee werelden. Het is dezelfde wereld en het is --- is het twee aspecten van deze wereld? Ik kan zelfs dat niet zeggen. Toch is het DEZELFDE wereld; alles is de Heer, Hij en niets dan Hij, het is alleen... En zo subtiel, zo subtiel: wanneer je zo gaat (*Moeder tilt haar hand licht naar rechts*), is het volmaakt harmonieus; wanneer je zo gaat (*Moeder tilt haar hand licht naar links*), oef! Het is... het is tegelijk absurd, *zinloos*, en moeizaam, pijnlijk. Maar het is HETZELFDE! Het is allemaal hetzelfde.

Wat is het?

Er is een zodanige sterke indruk van het hoofd bieden aan iets, dat volledig ontsnapt aan het begrip, rede, intelligentie, alles, dat mentaal of

¹⁶⁴ Moeder zinspeelt op de twee extracten van *Questions and Answers* (gedateerd Juni 19 en Juli 17, 1957), die zij net doorgekeken had voor opname in het Bulletin. In hen spreekt zij over de oorzaken van ziekte en van het gebruik van de bewuste wil voor fysieke ontwikkeling.

intellectueel is (zelfs het meest verhevene); dat is het niet, het is.... En dan zou je waarlijk, wanneer je er afstand van neemt en grote woorden toepast, zeggen, 'Dit alles (*Moeder tilt haar hand naar een kant*) is de Waarheid, en dat alles (*ze tilt haar hand naar de andere kant*) is Valsheid' --- maar het is HETZELFDE! In een geval heb je het gevoel gedragen te worden --- niet alleen het lichaam, maar de hele wereld, alle omstandigheden --- gedragen, drijvend in een gelukzalig licht naar een eeuwige Realisatie; en in het andere geval is het zo (*Moeder maakt een gebaar van belast te worden*), dodend, zwaar, verdrietig --- precies hetzelfde! Bijna dezelfde materiële vibraties.

En het is zo subtiel, zo onbegrijpelijk --- er is een onderscheiden indruk van het, dat VOLLEDIG afwijkt van zelfs de hoogste bewuste wil. Wat is het? Wat is het?

Wanneer we dat vonden, zouden we misschien alles hebben --- het hele Geheim.

(*stilte*)

Zo moet het zijn geweest, hoe de Waarheid Valsheid werd. Maar 'hoe' --- wat is dat 'hoe'?

(*stilte*)

En waarom gaf het lezen van dat boek [*On Himself*] me deze malaise?

Oh, het was zo heerlijk gisteren! De hele dag --- en alles, alles, alles was hetzelfde als nu --- alle omstandigheden, de conditie van het lichaam, alles. Er kan zelfs gezegd worden, dat in het ene geval het lichaam goed was en in het andere het niet was --- het is niet waar, alles was hetzelfde, alles was hetzelfde. Maar in het ene geval drijf je --- je drijft in gelukzalig licht, dat je draagt gedurende de hele Eeuwigheid, en in het andere geval lijkt je te wandelen door verschuivende zanden... zonder helder te zien, zonder begrip --- dodend, absoluut dodend.

Daarom had ik moeite om net naar je te luisteren [gedurende het werk], omdat ik sinds vannacht voortdurend dit probleem het hoofd geboden heb, en de hele morgen lang moest ik... weet je, zo doen (*Moeder klampt haar vuisten samen, alsof om een grip op zichzelf te krijgen*) om hier te komen en te luisteren. Ik voelde er niet voor om iemand te zien, iets te doen ... alleen om zo te blijven (*Moeder blijft stil, haar armen aan haar zijden*), totdat het probleem zichzelf wil verklaren.

Maar als je me gisteren gezien had.... Ik zou waarschijnlijk niets gezegd hebben, maar het was zo heerlijk! Exact hetzelfde, dezelfde mensen, dezelfde omstandigheden, dezelfde condities in het lichaam. Alles, alles was hetzelfde.

Maar waren het geen universele golven --- was deze malaise niet eerder iets kosmisch dan persoonlijk?

Ja, natuurlijk! Het is een universeel Probleem. Dat is mijn enige zorg.

Iets, dat versluiert?

Ik sta tegenover dit feit: hoe werd deze Waarheid Valsheid? Ik vraag het mijzelf niet intellectueel af --- dat interesseert me helemaal niet! Hier, in de Materie, moet het gevonden worden.

Het is dubbel, het is dubbel.

Hoe gebeurde het? (Maar niet alleen 'hoe,' zoals in een verhaal: het MECHANISME). En hoe zullen we er uitkomen?

Zie je, alle dingen, die verteld zijn, zelfs dingen, die Sri Aurobindo gezegd heeft (hij heeft het meeste gezegd in Savitri), dat alles is noodzakelijk... (wat kan het genoemd worden?) mentaal, het superintellectuele, vergeestelijkte denkvermogen. Maar het is niet DAT! Het is een vorm, het is een beeld, het is niet... het concrete feit.

(stilte)

En met een soort voorweten zie ik, dat alleen het lichaam kan weten --- dat is het buitengewone!

(stilte)

En wanneer het lichaam deze beweging maakt (gebaar van terug stappen van fysieke verschijningen) --- hoe het te noemen? Deze beweging van fusie (is het 'fusie?'), van niet langer een gescheiden lichaam te zijn, van Goddelijk zijn --- er is iets, dat... Er is een soort abstractie van iets (en zelfs dat is het te concreet stellen). En soms lukt het, het lichaam drijft in het Licht; soms is het alleen gedeeltelijk. Soms is al het innerlijke bewustzijn er, vol en volledig --- maar HIER blijven dingen, zoals zij zijn, stupide, stupide, volkomen stupide! Blind, in verschuivende zanden, pijnlijk (en het is geen gedachte, het is zelfs geen gewaarwording; ik weet niet, wat het is).

En DAAR kan de bewuste wil niets doen. Niets. Alles, wat het kan doen, heeft het gedaan, en het gaat door met alles te doen, dat het kan in iedere minuut, en het is niets, het is niet DAT --- wat is het??

Dat is het ware Geheim. Hoe prachtig zal het zijn, wanneer het gevonden wordt.

En tegelijkertijd is er een soort voorweten, zoals een gewaarwording van tevoren, van een almacht --- de WARE Almacht. En niets dan DAT kan je bevredigen, niets anders --- de hele rest is... niets.

(Moeder staat op om weg te gaan)

Welaan, petit.

Maak je geen zorgen.

Alles bij elkaar is dat, waarom ik hier ben, is het niet? Het MOET gedaan worden.

Maar het een nogal afschuwelijke baan.

Alle yoga, alle yogas, mon petit, zijn amusements. Oh, alle disciplines zijn vreugden... Maar het is niet DAT.

Het is een akelige baan.

Juni 17, 1961

Zover zijn de meditaties met X veel beter dan de laatste keer. Speciaal vandaag was het erg goed.

Het is een contemplatie die helemaal naar de Allerhoogste gaat met een constante, continue Neerdaling: iets, dat niet de hele tijd wankelt ('niet wankelt' --- ik bedoel, dat het niet varieert), gedurende de hele meditatie. Maar als ik hem vraag, wat er gebeurd is, zal hij me een klein verhaal vertellen!

Gisteren zag ik N. en hij vertelde me, 'Oh! X had een ervaring gedurende de meditatie met u deze morgen.' 'Ah!' zei ik tegen mijzelf, 'Dit gaat interessant worden.' (ik was verkeerd om zo te denken, trouwens, zelfs gedurende een kwart seconde.) 'Ja,' vertelde hij me, 'hij zag, wat een transparante gouden sluier leek te zijn, over u neerdalen; en aan uw zijde waren bloemen als rozen, of gekleurd als rozen, met de voeten van een kind op hen.'

Alle 'helderzienden' vertellen zulke verhalen!

Het was gisteren hetzelfde, dezelfde Ervaring, alleen minder sterk en minder continue. Maar al deze kleinzielige beeldvormingen interesseren me niet.

Dus ik vraag hem niets.

Bedoelt u, dat verschillende mensen verschillende dingen kunnen zien onder dezelfde omstandigheden? Is het fenomeen niet objectief?

Oh, het hangt volledig af van het vlak, waarop je je bevindt! Nee, vijf verschillende mensen zullen vijf verschillende dingen zien. Alleen wanneer men in een wonderbaarlijke overeenstemming is, in een identieke vibratie, zoals met me gebeurde met Sri Aurobindo.... Maar dat nam nooit de vorm aan van kleine verhaaltjes!

Wanneer ook er een speciale kracht neerdaalde, of een opening, of een supramentale manifestatie, wisten we het tegelijkertijd, op dezelfde manier. En we spraken er zelfs niet over; we wisselden soms een paar woorden uit, betreffende de consequenties, de praktische effecten op het werk, maar dat is alles. Ik heb dit nooit met iemand gehad, behalve met Sri Aurobindo.

Er zijn tijden geweest, dat ik dingen voor mensen deed en zij voelden precies, wat ik gedaan had. Het is gebeurd. Het is nogal zeldzaam, maar het is gebeurd.

Maar ik zie steeds meer, dat de werkelijkheid, waar mijn ervaring gesitueerd is... Wel, het werkte alleen met Sri Aurobindo!

* * *

(Aan het einde van de conversatie klaagt Satprem bij Moeder over de vermoeiende taak om te eten, en hij vraagt haar of hij het niet drastisch kan verminderen.)

De tijd is nog niet gekomen, wanneer we kunnen stoppen met eten. Voedsel heeft me nooit in mijn leven geïnteresseerd; er zijn lange perioden geweest, waar ik bijna niets at. Op een dag zei ik tegen mijzelf, 'Waarom zoveel tijd verliezen om te eten?' En het antwoord was, 'Stop nog niet; dat is je uitzicht niet.'

Daarna moedigde ik iedereen aan om te eten!

Juni 20, 1961

(Volgend op een meditatie met X.)

We hebben deze meditaties nu gedurende vier dagen gehad en dit is de vierde dag van totale stilte --- bewegingsloos, geluidloos (ik weet niet of er een geluid buiten is of niet; ik weet niets). Een volledige immobiliteit, helemaal tot het einde.

Wanneer alles zo immobiel is en er niets lijkt te gebeuren, gebeurt er dan iets?

Iets gebeuren? Ik weet het niet. Maar die toestand IN ZICHZELF is iets. Wanneer het lichaam bewust is van dat, betekent het precies, dat het uit haar nauwheid gekomen is --- het is hetzelfde Oneindige als hetgeen, dat je krijgt, wanneer je uit het lichaam gaat.

Wat ik nu doe, wanneer X komt, is alles nemen (*gebaar van beneden naar boven*) en zo doen (*gebaar van opofferen*), in een aspiratie --- en dan laat ik het gaan. En dan komt alle Immobiliteit, de Stilte, het Licht, de Vrede naar beneden van bovenaf in alles en beweegt niet. Maar dat is in zichzelf... erg moeilijk voor het lichaam om te hebben, erg moeilijk: er is altijd iets, dat vibreert en beweegt.

Het is of alles weer in orde wordt gebracht, maar niets bewogen wordt.

Gisteren, toen ik in die immobiliteit was, voelde ik plotseling iets, dat bereidwillig was om me mijn hoofd te laten keren. Ik draaide mijn hoofd niet, maar het bewustzijn draaide (*gebaar naar links*), en toen zag ik mezelf daar staan in de gang (dat soort gang, dat de hal scheidt van Sri Aurobindo's kamer) in mijn gebruikelijke buitenkleding [Indiaas shirt en lichte broek]. Ik stond erg rechtop en hield een globe van licht boven mijn hoofd --- en zo een licht! Het scheen helderder dan die sterke elektrische gloeilampen --- oogverblindend. Mijn eigen kleding leek gemaakt te zijn van goudrozen licht. Ik stond erg rechtop en droeg deze globe (*gebaar boven het hoofd*). Toen ik dat zag, zei ik tegen mijzelf, 'Waarom in godsnaam laat hij me dit zien?' En dat was alles. Niets anders gebeurde, behalve dat. Maar dichtbij me een figuur, die ik niet kende en het herinnerde me aan X's grote guru,¹⁶⁵ die ik al eens gezien had. Daar stond hij aan mijn zijde, een groot figuur, en hij leek degene te zijn, die aan me trok om me dat visioen te laten zien.

Het was een grote globe. Ofschoon er geen onderscheiden stralen gezien konden worden, leek het ontelbare stralen te projecteren als flitsen van bliksem. Het glinsterde helemaal.

Wat betekent het?

Weet ik niet. Ik maakte me er niet teveel zorgen over. Hij wilde me het zeker laten zien --- maar wat is het? Wat betekent het? Ik weet het niet.

Het was de kleding, die ik draag om uit te gaan. Waarom? Het moet een betekenis gehad hebben, ofschoon ik moet zeggen, dat ik mezelf niet inspande om het te begrijpen! Ik zag het eenvoudig, glimlachte (het liet me glimlachen), en dat was alles. Het was net, voordat de meditatie eindigde.

In ieder geval is het de vierde dag van dezelfde stilte (*Moeder klemt haar vuisten, als om een compacte massa te laten zien*). Niet alleen stilte ---

¹⁶⁵ X's overleden guru. Zie *Agenda I*, Oktober 4, 1958, p 200-201.

immobiliteit (*zelfde compacte gebaar*), ZONDER SPANNING, zonder spanning, zonder inspanning, zonder iets; als een soort eeuwigheid --- in het lichaam.

Ik heb geen moeite om eruit te komen --- ik kom er niet 'uit' om de waarheid te vertellen; het is niet als trance, waar je je uit moet trekken, dat is het niet. Deze toestand is nogal natuurlijk voor me: ik hoor de klok luiden.

* * *

(Satprem maakt een opmerking over de kloof tussen de innerlijke realisatie van zekere yogis, zoals X en hun uiterlijke gedrag, dat niet altijd aan het doel lijkt te voldoen.)

Ik heb waarlijk de indruk van een soort afgrond tussen X, die ik kan voelen en de uiterlijke mens.

Ik ken de uiterlijke X niet, ik ben erg zorgvuldig geweest om niet met hem in contact te treden! Maar vanaf de eerste dag voelde ik een kloof.

Het is vreemd!

Nee, het is de oude traditie --- je stapt weg van de Natuur en de Natuur doet, wat zij ook wil. Het gaat je niet aan, je hebt geen verantwoordelijkheid, 'je bent dat niet.' Het is het oude idee.

Sri Aurobindo was er volledig tegen. Ergens maakt hij grappen over een man, die zei, dat hij de Allerhoogste was en dat, wat hij ook deed, hij het niet zelf was, die het deed. --- en toen was hij boos, toen zijn maaltijd te laat was! Maar natuurlijk was hij het niet: het was de maagnatuur, die boos was!¹⁶⁶

Het is een van de meest ironische dingen, die Sri Aurobindo geschreven heeft.

Ik heb dat geweten en ik heb altijd een grote zorg genomen om het te vermijden, want het opent deuren naar alle deformaties. Lele¹⁶⁷ was zo --- Lele deed hetzelfde: hij gedroeg zich als een lomperd; hij zei, dat het niet hijzelf was, het was de Natuur --- hij had er niets mee te maken. Dit is allemaal erg goed, maar er is nog een soort affiniteit tussen je fysieke gedrag en wat je vanbinnen bent, is het er niet?!

X, bijvoorbeeld, wordt volledig in beslag genomen door al zijn familieaangelegenheden; hij zei tegen Amrita, 'In Augustus gaan de meisjes terug naar hun echtgenoten, de jongen zal bij de universiteit zijn, en ik zal in staat zijn om kalm te leven.' Maar er zal iets anders zijn! Er is altijd iets anders natuurlijk!

¹⁶⁶ Zie het gedicht *Self* (*Last Poems*, Cent. Ed., Vol. V, p. 151)

¹⁶⁷ De tantrische guru, die Sri Aurobindo ontmoette in 1907 en van wie hij de mentale stilte ontving.

Hoe dan ook, het maakt niet uit --- ik verzeker je, dat hij, gedurende het halve uur, dat hij hier met mij is, geweldig is.

Oh, hij is geweldig! Er is zo een lieflijke warmte in hem, zo goed, en een meesterschap (meesterschap van de innerlijke bewegingen, van de vitale beweging) en het vermogen om in het fysieke deze vrede, deze absolute immobiliteit te brengen. Het is geweldig! Ik heb dit gedurende zoiets al veertig jaar gedaan en je kunt je niet voorstellen, hoe moeilijk het is, hoeveel inspanning het nodig heeft om het te bereiken! Bij hem komt het allemaal vanzelf. Dat is de tantrische meesterschap.

En tot op zekere hoogte heeft het een helend vermogen (tot op zekere hoogte). Maar het is niet het supramentale, dat Sri Aurobindo had: hij liet zijn hand zo voorbijgaan (*gebaar*) en de kwaal zou volledig weg zijn!

Ik heb nooit iemand anders dan Sri Aurobindo dat zien doen.

Juni 24, 1961

Ik heb je notitie¹⁶⁸ ontvangen en het verraste me niet, omdat ik een maand geleden van je moeder ontving, wat op een SOS leek, dat me vertelde, dat je vader snel achteruitging. Ik heb gedaan, wat ik kon, hoofdzakelijk om enige rust, enige kalmte, enige innerlijke vrede te brengen. Maar ik heb niet... gedaan. Zie je, er zijn altijd twee mogelijkheden, wanneer mensen ernstig ziek zijn: zij kunnen geholpen worden om snel te sterven, of anders gedurende een erg lange tijd weg te kwijnen. Wanneer ik geen innerlijke of uiterlijke aanwijzingen heb, is alles wat ik die, het bewustzijn toepassen voor het beste, dat voor hen kan gebeuren (het beste vanuit het ziel's standpunt natuurlijk).

Weet je, of je vader enige wens uitgebracht heeft?

Volgens mijn moeder's brief zegt hij, dat hij niet langer enige bijzondere zorgen heeft om te leven, dat zijn dagen zo miserabel zijn....

Maar wil hij nog niet overgaan? Lijdt hij erg veel?

Hij lijdt.

(Moeder blijft gedurende een moment stil, en zegt dan:) Door de jaren heen heb ik een aanzienlijk aantal ervaringen gehad in deze werkelijkheid en mijn

¹⁶⁸ Satprem heeft niet langer de tekst van deze brief.

eerste actie is altijd hetzelfde: stuur de Vrede (ik doe dit in alle gevallen, voor iedereen) en pas de Kracht toe, het Vermogen van de Heer, om het beste te laten gebeuren. Sommige mensen zijn erg ziek, ziek tot het punt, dat er geen hoop is, waar zij niet genezen kunnen worden, waar het einde komt; maar zij voelen, dat hun ziel nog steeds zekere ervaringen moet hebben, dus houden zij vol, zij willen niet sterven. In zulke gevallen pas ik de Kracht toe om hen zo lang mogelijk te laten blijven. In andere gevallen, aan de andere kant, zijn ze moe van het lijden, of heeft de ziel inderdaad zijn ervaring beëindigd en verlangt om bevrijd te worden. In zo een geval wanneer ik er zeker van ben, zeker, dat zij zelf het verlangen uitdrukken om te vertrekken, is het voorbij in enkele uren --- ik zeg dit met zekerheid, omdat ik een aanzienlijk aantal ervaringen gehad heb. Er is een zekere kracht, die uitgaat en doet, wat noodzakelijk is. Ik heb geen van deze dingen voor je vader gedaan, noch om zijn leven te verlengen (omdat, wanneer mensen lijden, het niet erg aardig is om hun leven oneindig te verlengen), noch om het te beëindigen, omdat ik het niet wist --- men kan het ook niet doen zonder de persoon's bewuste wens te kennen.

Wat je moeder betreft, moet ze aan me gedacht hebben, want anders zou ze niet op die manier binnen gekomen zijn --- ze zou niet door jou gekomen zijn (het is verschillend, wanneer dingen door jou komen). Maar ze kwam direct naar me toe, dus ik dacht, dat zij om de een of andere reden mij herinnerd moet hebben. Ik weet het niet. En ik keek en zei tegen mijzelf (het kwam gewoon zo), 'Nu dat zij alleen gelaten wordt, waarom komt zij niet hier?' Ik heb ook daar niets voor gedaan op de een of andere manier.

Dat is vreemd --- dezelfde gedachte is bij me opgekomen gedurende deze laatste drie of vier dagen: waarom komt ze niet hier?

Het kwam niet van mij, begrijp je; het kwam niet voort uit een constructie, die door mij gemaakt is: het kwam vanbuiten. 'Waarom komt zij niet hier?' Ik vroeg het me af.

Dezelfde gedachte kwam drie of vier keer bij me op.

Dan denkt ze erover na --- misschien niet bewust, maar in haar onderbewuste.

Het gebeurde enige tijd geleden. Ik sprak er zelfs met Sujata over en zei, dat iemand je daar riep. Heeft ze het aan je verteld?

Nee.

Dat je moeder aan je trok.

Zij liet Z aan me schrijven.

Zoals ik zei, ik heb niets gedaan, noch op de ene, noch op de andere manier. Dus doe niets. Weet je, van tijd tot tijd, wanneer mensen erg ziek zijn, komt er iets uit hen om hun wil aan te duiden. Maar men moet aanwezig zijn, men moet het horen.

(*stilte*)

Er was nogal recent zo een ervaring. A.'s moeder was ziek --- oud en ernstig ziek. Toen hij zag, dat zij achteruitging, schreef hij naar me: 'Wanneer de tijd gekomen is, laat het dan snel gebeuren --- laat haar niet lijden.' Toen zag ik erg helder, dat er nog iets in haar was, dat niet wilde gaan; en toen ik de Kracht toepaste voor het beste, dat moest gebeuren, begon zij plotseling te herstellen! Het moet samengevallen zijn met een soort innerlijke aspiratie in haar --- geen koorts meer, zij voelde zich goed. En A. begon zich voor te bereiden om hier terug te komen. 'Wanneer zij herstelt,' zei hij, 'is er niet langer een punt, dat ik hier blijf!' Dezelfde avond had zij een terugval en hij stuurde mij een telegram. Ondertussen (het was avond) was ik naar boven gegaan om te 'lopen'; plotseling kwam De Wil (wat erg zeldzaam, een erg zeldzaam iets is), De Wil: 'Genoeg, het moet nu eindigen --- het is genoeg, zoals het is.' Binnen een half uur was ze dood.

Deze dingen zijn erg interessant. Zij moeten een deel vormen van het werk, dat ik op aarde ben komen doen. Omdat ik zelfs voordat ik Theon tegenkwam, voordat ik iets wist, ervaringen had in de nacht, zekere types activiteiten, zorgen voor mensen, die hun lichaam verlieten --- en met een kennis van het proces; ik wist niet wat ik deed, noch probeerde ik het te weten, toch wist ik precies, wat gedaan moest worden en ik deed het. Ik was rond de twintig.

En zo gauw als ik Theon's leer tegenkwam (zelfs voor hem persoonlijk te ontmoeten), en allerlei dingen las en begreep, die ik niet eerder geweten had, begon ik nogal systematisch te werken. Ieder avond, op hetzelfde uur, was ik aan het werk om --- tussen de zuiver aardse sfeer en de psychische sfeer --- een pad van bescherming te construeren door het vitale, zodat mensen er niet doorheen hoefden te gaan (voor diegene, die bewust zijn, maar zonder kennis is het een erg moeilijke doorgang --- hels.) Ik was dit pad aan het voorbereiden, dit werk aan het doen (het moet rond 1903 of 1904 geweest zijn, ik herinner het me niet precies) gedurende maanden en maanden en maanden. Allerlei soorten buitengewone dingen gebeurden gedurende die tijd --- buitengewoon. Ik zou lange verhalen kunnen vertellen....

Toen, toen ik naar Tlemcen ging, vertelde ik Mevrouw Theon erover. 'Ja,' vertelde ze me, 'het is een deel van het werk, dat je op de aarde ben komen doen. Iedereen met zelfs een licht ontwaakt psychisch wezen, die je Licht kan zien, zal naar je Licht gaan op het moment van sterven, het maakt niet uit, waar zij sterven, en je zult ze helpen om over te gaan.' En dit werk is constant. Constant. Het heeft me een aanzienlijk aantal ervaringen gegeven met betrekking tot wat gebeurt met mensen, wanneer zij hun lichaam verlaten. Ik heb allerlei soorten ervaringen gehad, allerlei soorten voorbeelden --- het is werkelijk erg interessant.

De laatste tijd is het toegenomen, preciezer geworden.

Er is hier een jongen, V. die speciaal geïnteresseerd is in wat gebeurt op het moment van de dood (dit lijkt de reden te zijn, waarom hij geïncarneerd is).

Hij is een bewuste jongen, een opmerkelijke helderziende, en hij heeft een vermogen. En we hebben (hoe het neer te zetten?) enige nogal interessante correlaties gehad van ervaringen betreffende mensen, die hier dood gaan. Extreem interessant en buitengewoon precies: hij stuurt woorden naar me toe, ik antwoord, en 's nachts, wanneer de overleden persoon komt, zegt hij, 'Moeder heeft dit gedaan en zegt dat te doen,' en de persoon doet het. En we hoeven niet te spreken --- zo een precisie!

Gebeurt dit in de slaap?

Hij zou dit werk in de slaap kunnen doen, of soms in meditatie, of in een soort trance, waar hij ingaat --- het hangt van het geval af.

Ik zal je een concreet voorbeeld geven, dan zal je het begrijpen. Toen I.B. gedood werd, moest ik al zijn toestanden van zijn en activiteiten verzamelen, die verstrooid waren door het geweld van het ongeluk¹⁶⁹ --- het was verschrikkelijk, hij was in een verschrikkelijke toestand van verstrooiing. Gedurende twee dagen of twee en een halve dag vochten de dokters in de hoop om hem op te wekken, maar het was onmogelijk. Gedurende die twee dagen verzamelde ik zijn hele bewustzijn, helemaal; ik verzamelde het over zijn lichaam tot een punt, waar, toen het gekomen was en zich daar gevormd, een zodanige vitaliteit, een zodanig leven terugkwam in zijn lichaam, dat na enige uren de dokters geloofden, dat hij gered zou worden. Maar het kon niet voortduren (het was ..niet onmogelijk --- een deel van het brein was eruit gekomen). Wel, toen niet alleen zijn ziel, maar zijn mentale wezen, zijn vitale wezen, en de hele rest naar behoren verzameld waren en georganiseerd over zijn lichaam en zich gerealiseerd hadden, dat het lichaam nogal onbruikbaar geworden was, was het voorbij --- zij gaven het lichaam op en het was voorbij.

Ik hield I.B. bij me, omdat ik het idee al had om hem onmiddellijk terug te plaatsen in een ander lichaam --- zijn ziel was niet bevredigd, het had zijn ervaring nog niet beëindigd (er was een hele combinatie van omstandigheden) en het wilde doorgaan met op aarde leven. Toen ging die nacht zijn innerlijke wezen naar V. zoeken, jammerend, terwijl hij zei, dat hij dood was en niet had willen sterven, dat hij zijn lichaam was verloren en wilde doorgaan met leven. V. was erg verward. Hij liet me erover weten in de morgen: 'Hier is, wat er gebeurd is.' Ik zond een woord naar hem toe over wat ik aan het doen was, dat ik I.B. in mijn atmosfeer hield en dat hij erg kalm moest blijven en niet opgewonden worden, want dat ik hem zo spoedig mogelijk terug in een lichaam zou plaatsen --- ik had al iets op het oog. Dezelfde avond ging I.B. V. weer opzoeken, met dezelfde klacht. V. vertelde hem erg helder, 'Hier is, wat Moeder zegt, hier is, wat zij gaat doen; kom nu, wees kalm en kwel jezelf niet.' En hij zag in I.B.'s gezicht, dat hij het begrepen had (het innerlijke wezen nam I.B.'s fysieke verschijning natuurlijk aan); zijn gezicht ontspande, hij werd tevreden.

Hij ging weg en kwam nooit terug. Dat is, hij bleef kalm bij me, totdat ik in staat was om hem in C.'s kind te plaatsen.

¹⁶⁹ Hij werd overreden door een vrachtauto

Deze correlatie in het werk is erg interessant, omdat het nogal praktische effecten heeft --- V. was in staat om exact te communiceren, wat ik tegen I.B. moest zeggen en I.B. begreep het beter door hem dan direct door mij (omdat ik het werk doe, maar geen tijd heb om om te gaan met alle details, om ieder individu te vertellen, wat te doen).

Ik vertelde je 's anderdaags, hoe vervelend het is, dat we allemaal de hele tijd op verschillende vlakken zijn,¹⁷⁰ maar op dat bijzondere vlak werkt het erg goed met deze jongen --- op dit punt, dit kleine, precieze punt, betreffende het moment van het lichaam verlaten. We kunnen op deze manier interessant werk doen.

Wordt men vastgegrepen door de vitale zone, bij het verlaten van het lichaam?

Nee, het hangt er vanaf.

Het hangt volledig af van de manier, waarop mensen sterven: van de manier, waarop zij het lichaam verlaten, wat om hen heen is, op de sfeer, die voor hen gecreëerd wordt.

Wanneer ze me roepen, gaat het goed.

Er zijn erg, erg weinig gevallen geweest, een nogal minimaal aantal, toen mensen geroepen hebben (niet erg oprecht) en hun roep heeft niet veel effect gehad. Maar zelfs deze mensen hebben een bescherming. Er was een vrouw hier, een oude vrouw, die niet erg oprecht was (zij woonde hier niet --- zij kwam alleen op bezoek) en de laatste keer, dat zij op bezoek kwam, werd zij ziek en ging dood. Toen zag ik, dat zij volledig verstrooid werd in al haar verlangens, al haar herinneringen, al haar hechtingen... en het was allemaal hier en daar verspreid, in allerlei soorten dingen (een deel van haar was aan het zoeken, zoeken, waar te gaan en wat te doen); in ieder geval was het nogal erbarmelijk. Naderhand werd mij gevraagd, 'Hoe gebeurde het? Ze riep de hele tijd.' Ik antwoordde, dat ik haar roep niet had gehoord --- het moet niet erg oprecht geweest zijn, alleen een formule.¹⁷¹

Maar het is erg zeldzaam, dat mensen geen antwoord krijgen.

Niet lang geleden stierf M.'s zus (psychologisch was zij in een verschrikkelijke toestand --- zij had geen vertrouwen). Wel, op die dag,¹⁷² toen ik net te weten kwam, dat zij doodging, herinner ik me, dat ik boven was in de

¹⁷⁰ *Agenda*, Juni 17, 1961.

¹⁷¹ Onder Moeder's papieren hebben we het volgende gevonden, dat aantoont, dat een toestand van verstrooiing na de dood nogal frequent is (het betreft een leerling's moeder, die zelf niet in de Ashram woonde): 'Zij heeft haar lichaam verlaten zonder hoe dan ook voorbereid te zijn voor de verandering van de conditie en heeft zichzelf gedesorienteerd teruggevonden en nogal verstrooid. Zij zal enige tijd nodig hebben om zich te herstellen van deze dispersie, voordat iets nuttigs gedaan kan worden voor haar.'

¹⁷² Mei 17, 1959.

badkamer, terwijl ik communiceerde met Sri Aurobindo en een soort conversatie met hem had (het gebeurt erg vaak) en ik vroeg hem, 'Wat gebeurt er met zulke mensen, wanneer zij hier in de Ashram sterven?' 'Kijk,' antwoordde hij, en ik zag haar overgaan; en op haar voorhoofd zag ik Sri Aurobindo's symbool in een SOLIDE gouden licht (niet erg lumineus, maar erg concreet). Daar was het. En met de aanwezigheid van dit teken maakte de psychologische toestand niet langer uit --- niets raakte haar. En zij vertrok kalm, kalm. Toen vertelde Sri Aurobindo me, 'Allen, die in de Ashram geleefd hebben en die daar dood gaan, hebben dezelfde bescherming, wat ook hun innerlijke toestand is.'

Ik kan niet zeggen, dat ik verrast was, maar ik bewonderde het machtige vermogen, waardoor het simpele feit om hier gewoond te hebben en hier doodgegaan, voldoende was om je tot het uiterste te helpen in die transitie.

Maar er zijn allerlei soorten gevallen. Neem N.D., bijvoorbeeld, een man, die zijn hele leven leefde met het idee om Sri Aurobindo te dienen --- hij stierf, terwijl hij mijn foto tegen zijn borst klemde. Dit was een ingewijde man, erg bewust, met een onfeilbare toewijding, en alle delen van zijn wezen goed georganiseerd rond het psychische wezen.¹⁷³ Op de dag, dat hij zijn lichaam zou verlaten, was kleine M. aan het mediteren naast de Samadhi, toen zij plotseling een visioen had: zij zag alle bloemen van de boom naast de Samadhi (die gele bloemen, die ik 'Service' noemde) zich bij elkaar verzamelen om een groot boeket te vormen en te rijzen, recht omhoog te rijzen. En in haar visioen werden deze bloemen verbonden met het beeld van N.D. Ze rende snel naar hun huis en --- hij was dood.

Ik wist alleen later over dit visioen, maar aan mijn kant zag ik, toen hij wegging, zijn hele wezen samen verzameld, goed verenigd, grondig homogeen, in een grote aspiratie, en rijzend, rijzend zonder verstrooiing, zonder afwijking, recht op de grens af van wat Sri Aurobindo 'de hogere hemisfeer' genoemd heeft, daar, waar Sri Aurobindo in zijn supramentale actie resideert over de aarde. En hij smolt in dat licht.

Enige tijd voor zijn hartaanval zei hij tegen zijn kinderen: *het kleed is oud, het moet weggegooid worden.*

(*stilte*)

Maar mensen zijn zo onwetend! Zij maken zo een ophef over de dood, alsof het het einde zou zijn --- dit woord 'dood' is zo absurd! Ik zie het eenvoudig als overgaan van een huis in een andere of van een kamer in een andere; je neemt een eenvoudige stap, je gat de drempel over, en daar ben je aan de andere kant --- en dan kom je terug.

¹⁷³ In Sri Aurobindo's en Moeder's terminologie betekent 'psyche' of 'psychisch wezen' de ziel of het deel van de Allerhoogste in de mens, dat ontwikkelt van leven naar leven, totdat het een volledig zelf-bewust wezen wordt. De ziel is een capaciteit of genade, die in het bijzonder voor menselijke wezens op aarde is.

Heb ik je verteld over de ervaring, die ik had, toen ik me plotseling bevond in Sri Aurobindo's huis in het subtiele fysieke?¹⁷⁴ Wel, het was, alsof ik een stap deed en binnenging in een veel concretere wereld dan het fysieke --- meer concreet, omdat dingen meer waarheid bevatten. Ik bracht daar een behoorlijke tijd door met Sri Aurobindo en toen, nadat het voorbij was, nam ik een andere stap en vond ik mezelf hier terug... licht verbluft. Het nam me nogal wat tijd om hier mijn houding terug te vinden, omdat deze wereld onwerkelijk voor me leek, niet de andere.

Maar het is eenvoudig dat --- je neemt een stap en je gaat een andere kamer binnen. En, wanneer je in je ziel leeft, is er een continuïteit, omdat de ziel herinnert, het houdt de hele herinnering; het herinnert alle gebeurtenissen, zelfs uiterlijke gebeurtenissen, alle uiterlijke bewegingen, waar het mee geassocieerd is. Het is dus een continue, ononderbroken beweging, hier en daar, van de ene kamer naar de andere, van een huis naar een ander, van een leven naar een ander.

Mensen zijn zo onwetend! Dat irriteert degenen, die overgegaan zijn naar de andere kant --- mensen begrijpen het niet, zij jagen hen weg: Wat wil hij? Waarom valt hij me lastig? Hij is DOOD!

* * *

Later, als Moeder bijna weggaat:

Ik moet gaan --- een hogepriester wacht op me! Ja, de man, die de leiding heeft over alle tempels van Gurajat, grondig orthodox --- hij is naar de Ashram gekomen om de een of andere mysterieuze reden en hij wil me zien. 'Is het werkelijk nodig?' vroeg ik. Hij wilde een interview, hij wil met me spreken (natuurlijk zal hij god weet wat spreken --- Gujarati!). Ik had hem verteld, 'Ik kan niet horen, ik ben doof!' Het is erg gemakkelijk --- Ik ben doof, ik kan niet horen. Wanneer hij een bloem van me wil ontvangen (ik zei niet een *pranam*¹⁷⁵ maken, omdat dat schandelijk zou zijn!), kan hij komen en zal ik hem een bloem geven. Ik heb hem verteld, om 11 uur --- het is nu die tijd.

Dit is allemaal X's werk. De meest onverwachte mensen, mensen, waarvan je denkt, dat zij eerder vervloekt zouden worden, dan naar een plaats als deze te komen, komen van overal, van de meest diverse milieus --- de meest materialistische materialisten, fanatieke communisten, zowel als allerlei soorten sannyasins, bhikkus, swamis, priesters --- oh! Mensen, die eerder helemaal niet... waren, zij waren niet zozeer ongeïnteresseerd, als wel misnoegd met de Ashram.

We hebben hier een leerling, die van tijd tot tijd naar zijn geboorteplaats teruggaat, en na het eerste jaar, dat X zijn puja begon om mensen geïnteresseerd te krijgen in de Ashram, zij hij dat het buitengewoon was. Hij

¹⁷⁴ Ervaring van Juli 24, 1959.

¹⁷⁵ *Pranam*: Om neer te buigen.

was eerder schuin aangekeken en hij moest met mensen argumenteren, maar nu kwam iedereen hem ontmoeten, zo gauw als hij arriveerde! Hij schreef, dat hij volledig verwonderd was (hij was zich niet gewaar van X's werk); honderden mensen kwamen hem vragen om enorme bijeenkomsten te houden; sadhus, monniken en priesters kwamen naar hem voor informatie over de Ashram Dingen hebben zich zo snel en volledig ontwikkeld, dat zij nu een beetje land hebben, waar zij een centrum gebouwd hebben en bijeenkomsten houden

En zo is het bijna overal

Als P. terugkeert uit Zwitserland, zal zij enige erg interessante verhalen te vertellen hebben. Zij heeft me geschreven over ervaringen, die ze had met Zwitserse kinderen, oprechte interessante ervaringen. Het gebeurt overal, overal, overal, op een precieze en exactere manier dan men ooit zou geloven. Zelfs in Amerika.

Ken je het verhaal van de twee gelijktijdige operaties van E. en T.? T. is die viceadmiraal, die hier kwam en nogal enthousiast werd --- hij had een soort innerlijke openbaring hier. Zij beiden werden geopereerd voor een overeenkomstige klacht, een gevaarlijke zweer in het spijsverteringssysteem. Hij was in een stad en zij in een andere, en zij werden een dag na elkaar geopereerd --- beide serieuze operaties. En in ieder geval, na dat enkele dagen voorbij gegaan waren, zei de chirurg, die de operatie deed, 'Ik feliciteer je.' Bijna dezelfde frase in beide gevallen. En zij protesteerden allebei: 'Waarom feliciteer je me?' (Ieder schreef me hier apart over; zij woonden ver van elkaar en ontmoetten elkaar alleen naderhand.) 'Waarom? U deed de operatie --- u zou gefeliciteerd moeten worden voor mijn snelle herstel.' En in beide gevallen antwoordde de dokter, 'Nee, nee, wij opereren alleen, het lichaam doet de heling; je hebt jezelf genezen op een manier, die gekwalificeerd kan worden als miraculeus en ik feliciteer je oprecht.' En toen hadden beiden dezelfde reactie --- zij schreven me, en zeiden, 'We weten, waar de wonderen vandaan komen.' En zij hadden mij beiden geroepen. Bovendien had E. een opmerkelijke brief geschreven enkele dagen voor haar operatie, waar zij de Gita aanhaalde, alsof het nogal natuurlijk was voor haar en vertelde me, 'Ik weet dat de operatie AL gedaan is, dat de Heer het al gedaan heeft, en dus ben ik kalm.'

Zodanige dingen overal --- en PRECIES! Iets, dat nogal precies is. Het is nogal dwaas om te zeggen, dat ik bewust werk, het is alledaags. Maar in veel gevallen kan men gedurende lange jaren bewust werken zonder die precisie in het resultaat te krijgen --- de actie gaat een wazige atmosfeer binnen en maakt een soort beroering, en het beste komt eruit, wat kan, maar niet meer dan dat. Maar nu is het exact, precies. --- het wordt interessant.

En ik weet nu, waarom deze soort van verpersoonlijking van de materiële individualiteit zo belangrijk is. Het is erg belangrijk voor de exactheid van deze actie, dus dat is alleen --- ALLEEN --- de zuiverste goddelijke Wil (wanneer het zo gesteld kan worden), die zich uitdrukt met een minimum aan toevoegsel.

Enige individualisering of verpersoonlijking resulteert in een toevoegsel. Maar de goddelijke Wil handelt zo (*direct gebaar*).

Oh, het was magnifiek op het balkon deze morgen!

En dan begrijpt men alles, alles --- alle details. Sommige dingen kunnen intellectueel en psychologisch begrepen worden (dat erg goed is, het heeft een effect en het helpt je), maar dat lijkt alles zo wazig; het werkt door een onnauwkeurigheid. Maar nu wordt het vibratie's mechanisme begrepen --- de MECHANICA ervan; en dus wordt het precies. Al deze attitudes, die de yoga aanraadt --- beginnend met de actie, die gedaan wordt als opoffering, dan die volledige onthechting van het resultaat (het resultaat overlatend aan de Heer), dan volmaakte gelijkmoedigheid in alle omstandigheden, al deze stadia, die men intellectueel begrijpt, sentimenteel voelt, en volledig ervaren heeft --- wel, dit alles neemt alleen de WARE BETEKENIS aan, wanneer het wordt, wat een mechanische actie van vibratie genoemd zou kunnen worden --- op dat punt begrijpt men, waarom het zo moet zijn.

En deze laatste enkele dagen, speciaal gisteren en deze morgen, oh! Buitengewone ontdekkingen! We zijn op het juiste spoor.

Dat is alles, mon petit --- nu ga ik weg om de priester te zien. Wat een gezicht zal hij op gaan zetten!

(Moeder staat op om weg te gaan)

Tenminste vijftig mensen wachten de laatste dagen van de maand om me te zien.... en zij stellen zich voor.... Een ding heb ik nog niet begrepen: wat te doen om de fysieke tijd zijn fysieke werkelijkheid te laten verliezen?... Het zou kunnen komen. Zoals je ziet, moet ik nog naar de klok kijken en wanneer ik te laat ben, wel, dan is de tijd tekort! Misschien zal ik het vermogen krijgen van (hoe wordt het genoemd?)... alomtegenwoordigheid. Ik geloof, dat dat de oplossing is! Om hier te zijn, en dan daar --- gewoon zo! Het zou erg amusant zijn.

Juni 27, 1961

Aforisme 62 --- Ik hoorde een dwaas volslagen dwaasheid redeneren en vroeg me af, wat God ermee bedoelde; toen beschouwde ik het en zag een vervormd masker van waarheid en wijsheid.

*Is er werkelijk zoiets zoiets als volkomen stupiditeit of absolute valsheid?
Is er altijd een waarheid achter?*

Praktisch gesproken kan er geen absolute valsheid zijn, omdat het Goddelijke achter alles is.

Het is als vragen of zekere elementen uit het universum zullen verdwijnen. Wat kan het betekenen, de vernietiging van het universum? Als we eenmaal uit de stupiditeit zijn, wat kunnen we dan 'vernietiging' noemen? Alleen de vorm wordt vernietigd, de verschijning (dat, ja --- alle verschijningen worden vernietigd, de een na de ander). Er wordt ook gezegd (het is overal geschreven), dat de tegenwerkende krachten geconverteerd zullen worden --- dat is, gewaar worden van hun eigen goddelijkheid en goddelijk worden --- of vernietigd worden. Maar wat betekent 'vernietigd'? Hun vorm? De vorm van het bewustzijn kan opgelost worden, maar hoe zit het met het 'iets,' dat het --- en al het andere --- tot bestaan brengt? Hoe kan dat 'iets' vernietigd worden? Dit, mon petit, is moeilijk te begrijpen. Het universum is een bewuste objectivering van Dat, wat al de hele eeuwigheid bestaat. Wel, hoe kan het Al ophouden te bestaan? Het oneindige en eeuwige Al, zonder enige soort beperkingen --- hoe kan iets eruit gegooid worden? Het kan nergens heen gaan! (Je pijnigt je hersens erover, weet je!) Waarheen gaan? Er is alleen DAT.

En zelfs, wanneer we zeggen, 'er is alleen dat,' plaatsen we het ergens --- wat volmaakt idioot. Het is overal --- dus hoe kan het eruit gegooid worden?

Natuurlijk kan men een universum waarnemen, dat weggeworpen wordt uit de huidige manifestatie --- dat, ja; men kan successieve universa waarnemen, met dat wat in de eerste universa aanwezig was, niet langer in de andere --- het is zelfs voor de hand liggend. Men kan zich voorstellen, hoe een hele som van valsheid en waarheid (wat voor ons NU valsheid is en onwaarheid) zou kunnen komen om niet langer te behoren tot de wereld in haar toekomstige ontvouwen; men kan dat alles bevatten. Maar 'vernietigen'? Waar kan het gaan om vernietigd te worden? Wanneer we zeggen, dat er iets 'vernietigd' is, is het alleen een vorm, die vernietigd wordt (het kan een vorm van bewustzijn zijn, het zou geen materiële vorm kunnen zijn, maar het is altijd een vorm). Maar hoe kan de vormloosheid vernietigd worden?

Om over een absolute valsheid te spreken, die verdwijnt, zou daarom eenvoudig betekenen, dat een hele set van dingen eeuwig zullen leven in het verleden, maar niet behoren tot de komende manifestatie, dat is alles.

Je kunt niet uit DAT gaan, kun je? Precies!

Maar zullen deze dingen eenvoudig in het verleden blijven?

Er is ons verteld, dat, wanneer je opstijgt, zowel voorbij Nirvana als Nietsheid en voorbij Bestaan (de twee SIMULTANE en complementaire aspecten van de Allerhoogste), er een toestand is van bewustzijn, waar alles simultaan en eeuwig bestaat. Dus --- ofschoon God weet, dat het nog een andere stupiditeit

is --- kunnen we een hele set dingen bevatten, die overgaan in Niet-Wezen, en voor ons bewustzijn zou dit verdwijning of vernietiging zijn.

Is het mogelijk? Ik weet het niet. We moeten het aan de Heer vragen! Hij beantwoordt over het algemeen zulke vragen niet --- Hij glimlacht alleen!

Weet je, er komt een tijd, wanneer je werkelijk niet langer iets kunt zeggen; je voelt, dat wat je ook zegt, wanneer het geen absolute onzin is, het er erg dichtbij is, en het in de praktijk het beste is om stil te blijven. Dat is de moeilijkheid. En in sommige van deze aforismen krijg je het gevoel, dat hij plotseling iets voorbij --- voorbij wat dan ook gevat heeft, dat gedacht kan worden! Dus wat te doen?

(*stilte*)

Natuurlijk kun je, wanneer je hier terugkomt --- oh, veel dingen zeggen!

Gekscherend kun je zeggen (je kan altijd grappen maken, ofschoon ik aarzel om dat te doen, omdat mensen mijn grappen zo serieus nemen), maar je kunt heel goed zeggen, zonder helemaal fout te zijn dat je soms veel meer leert, wanneer je luistert naar een gek of een dwaas dan naar een redelijk persoon. Persoonlijk ben ik er van overtuigd! Er iets niets, dat meer afstompert is dan redelijke mensen.

In ieder geval kan deze gelijktijdigheid van verleden, heden en toekomst geen fysieke gelijktijdigheid zijn, kan het dat zijn?

Ah, nee! Niet hier.

Ik heb gehoord over een curieuze theorie, die zegt, dat men in het verleden zou kunnen reïncarneren.

Reïncarneren in het verleden?

Ja, reïncarneren van nu, zogezegd, in een voorbij tijdperk van de geschiedenis.

Dit is ook een manier van spreken.

Reïncarneren? Nee. Men kan het verleden herleven, dat, ja --- erg goed, erg goed.

Ik heb een vaak herhaalde ervaring van het verleden¹⁷⁶ (het is een fenomeen van bewustzijn, mogelijk, omdat alles behouden wordt en doorgaat met ergens te bestaan), met een soort wil --- wat een teken zou zijn van een vermogen --- om het te veranderen. Ik weet het niet, maar op het moment van het herleven, in plaats van het verleden zo te herleven als het behouden is, is een vermogen om het verschillend te maken geïntroduceerd. Ik spreek niet

¹⁷⁶ Geen verleden in Moeder's huidige bestaan.

over het vermogen om de consequenties van het verleden te veranderen (dat is voor de hand liggend en functioneert de hele tijd) --- dat was het niet; het was het vermogen om de omstandigheden zelf te veranderen (omstandigheden, niet de tijd) --- dat was het niet; het was het vermogen om de omstandigheden zelf te veranderen (niet nogal materiële omstandigheden, maar van het subtiel fysieke, met een predominant psychologische inhoud). En omdat de wil er was, gebeurde het werkelijk vanuit het standpunt van bewustzijn --- dat is, in plaats van dat omstandigheden ontwikkelden in een richting, ontwikkelden zij in een andere. Dus moet het corresponderen met iets werkelijks, anders zou ik de ervaring niet gehad hebben. Het was geen product van verbeelding: het was niet iets, waaraan men dacht en dat men 'werkelijk anders zou willen hebben' --- dat was het niet; het was een fenomeen van bewustzijn: mijn bewustzijn herleefde zekere omstandigheden (die nog nogal levend zijn en klaarblijkelijk doorgaan met bestaan binnen hun eigen domein), maar hen herleven met het vermogen en de kennis, die verkregen zijn tussen dat voorbije moment en het heden en met een vermogen om het voorbije moment te veranderen. Een nieuw vermogen kwam de scene binnen en veranderde de omstandigheid, die herleefd werd in een nieuwe richting. Ik heb deze ervaring veel keer gehad en het verraste me altijd --- het is geen fenomeen van mentale imaginatie, dat iets volledig anders is.

Het opent de deur naar alles.

Maar het behoort tot het verleden.

Is het verleden...? We weten, dat het ergens aanwezig blijft. Stelt dit feit het verleden in staat om deel te nemen in de progressieve beweging (progressief voor ons) van de universele verandering binnen de manifestatie? Er is geen reden waarom niet.

Maar het blijft aanwezig door zijn consequenties...

Nee, nee, nee! Het verleden IN ZICHZELF. In zichzelf. Niet door haar consequenties, dat is iets anders --- in zichzelf. En binnen de AARDSE atmosfeer (niet op het meest materiële vlak, maar erg dichtbij; erg, erg dichtbij).

Ik heb, wat een tactiele gewaarwording genoemd zou kunnen worden, dat de inhoud van de subtiële atmosfeer toeneemt. Deze atmosfeer is geen deel van de materiële ruimte, zoals wij het bevatten of het fysiek zien, waar een ding plaats moet maken voor de andere (*Moeder verandert de positie van een vlakgom op de tafel*) --- en ik geloof, (*lachend*) dat zelfs dat een illusie is! Het LIJKT alleen zo voor ons! Het is niet op het gehele materiële vlak, maar er juist achter of erbinnen (hoe het te stellen?), en de inhouden ervan nemen toe. En omdat het gebeurt binnen de innerlijke dimensies, kan het zagezegd oneindig vergroten; dingen worden steeds meer onderling verweven, als je ziet, wat ik bedoel --- waar er een fenomeen van bewustzijn was, zouden er nu honderden kunnen zijn, onderling verweven met elkaar in de innerlijke dimensies; wat bijvoorbeeld betekent, wanneer we onze eigen kleine planeet beschouwen,

dat de aarde steeds compacter wordt en rijk van alles, dat er geweest is sinds het begin van haar formatie --- omdat alles er is, het is er allemaal nog.

In feite, zo gauw als men niet volledig, volledig gebonden is aan de fysieke zintuigorganen.... Ik ervaar, bijvoorbeeld, steeds frequenter veranderingen in de kwaliteit van mijn zicht. Nogal recent, gisteren of de dag ervoor, zat ik in de badkamer, terwijl ik mijn gezicht afdroog om naar buiten te gaan en ik hief mijn ogen op (ik zat voor een spiegel, ofschoon ik gewoonlijk niet naar mezelf kijk); ik hief mijn ogen op en keek en ik zag veel dingen (*Moeder lacht, hogelijk geamuseerd*).... Op dat moment had ik een ervaring, die mezelf liet zeggen, 'Ah! Daarom lijkt vanuit het fysieke, zuiver materiële standpunt, mijn zicht een beetje *wazig* te zijn.' Omdat wat ik zag, VEEL helderder en oneindig expressiever was dan het normale fysieke zicht. En ik herinnerde me, dat ik zie met deze helderde ogen en ik al mijn mensen herken bij het balkon darshan. (Vanaf het balkon herken ik al mijn mensen.) En het is dit zicht (maar met open ogen!), dat... Het is van een andere orde.

Ik ga bestuderen, wat Sri Aurobindo zegt, wanneer ik er aan toekom in *The Yoga of Self-Perfection*. Hij zegt, dat er een tijd komt, wanneer de zintuigen veranderen --- het is niet, dat je de zintuigen juist toepast op een ander vlak (we hebben altijd geweten, dat we zintuigen hebben op alle verschillende vlakken); het is daar nogal verschillend van: de zintuigen ZELF veranderen. Hij voorspelt die verandering --- hij zegt, dat het zal gebeuren. En ik geloof, dat het op de manier gebeurt, die ik nu ervaar.

De INHOUD is verschillend, mon petit, ik zie... ik zie, maar.... De toestand van de persoon, waarnaar ik kijk, bijvoorbeeld, verandert zijn fysieke verschijning --- voor mijn FYSIEKE ogen. En dit heeft niets te maken met de banaliteiten van de gewone psychologie, waar gezegd wordt, dat je fysiognomie veranderd wordt door de gevoelens, die je ervaart. De INHOUD van wat ik zie, is verschillend. En dan zijn de ogen van de persoon, waarnaar ik kijk, niet hetzelfde --- het is eerder... ik zou het niet kunnen schetsen, maar misschien als ik een schilderij zou maken, zou het enig idee geven (ik zou een enigszins wazige techniek moeten gebruiken, niet te precies). De ogen zijn niet helemaal hetzelfde, en de rest van het gezicht ook, zelfs de kleur en de vorm --- dat laat me soms aarzelen. Ik zie mensen (ik zie mijn mensen iedere morgen) en ik herken hen, en toch zij zijn verschillend, zij zijn niet elke dag hetzelfde (sommigen zijn altijd, altijd hetzelfde, als een rots, maar anderen zijn het niet). En zelfs ik... ik aarzel soms: 'Is hij het werkelijk? Maar hij is erg... Hij is het inderdaad, maar ik ken hem niet erg goed.' Dit komt over het algemeen overeen met veranderingen in het persoon's bewustzijn.

Als conclusie: we weten niets.

(*stilte*)

Het is het ontegenzeggelijke feit van de... (oh, hoe het neer te zetten?) de constante Aanwezigheid... maar 'Aanwezigheid' betekent niets... (*Moeder blijft stil gedurende een lange tijd, en geeft het dan op om het uit te leggen*).

Oh, hoe meer je probeert om het te vangen, hoe meer het uit je greep glijdt!

* * *

(Na het luisteren naar de conversatie van Juni 24, betreffende de dood:)

Weet je, we staan net op de grens, de rand: het is alsof er een semi-transparant gordijn was --- men ziet dingen aan de andere kant, probeert hen te grijpen, maar kan het vooralsnog niet. Maar er is een zodanig besef van nabijheid!

Soms zie ik mijzelf plotseling als een FORMIDABELE concentratie van vermogen, dat duwt, duwt, duwt in een innerlijke concentratie om er doorheen te gaan. Het gebeurt me overal, op iedere tijd, op ieder moment --- ik zie een hele massa van bewustzijn, dat verzameld is in een formidabel vermogen, dat duwt, duwt, duwt om naar de andere kant te gaan.

Wanneer we naar de andere kant gegaan zijn, zal alles goed zijn.

Juli

Juli 4, 1961

(Moeder merkt in het voorbijgaan op, dat de inspiratie, die tot haar komt van Sri Aurobindo, wanneer zij schrijft, soms in het Frans is en soms in het Engels en voegt toe:)

Sri Aurobindo vertelde me, dat hij Frans was geweest in een vorig leven en dat Frans naar hem terug vloede als een spontane herinnering --- hij begreep alle subtiliteiten van het Frans.

Hoe gaat het met je werk?

Morgen zal ik aan 'Savitri' gaan beginnen.

Oh geluksvogel! Wat een vreugde!

Weet je, *Savitri* is een exacte omschrijving --- geen literatuur, geen poëzie (ofschoon de vorm erg poëtisch is) --- een exacte omschrijving, stap voor stap, paragraaf voor paragraaf, bladzijde voor bladzijde; terwijl ik het las, herleefde ik alles. Bovendien lijken veel van mijn eigen ervaringen, die ik Sri Aurobindo vertelde, opgenomen te zijn in *Savitri*. Hij heeft veel van hen opgenomen --- Nolini zegt dat; hij was bekend met de eerste versie, die Sri Aurobindo lang geleden schreef, en hij zei, dat een enorm aantal ervaringen toegevoegd waren, toen het weer opgenomen werd. Dit verklaarde me, waarom... plotseling, terwijl ik het lees, ik de ervaring beleef --- zin voor zin, pagina voor pagina. De werkelijk ervan is verbazingwekkend.

Wat mij betreft ben ik nu in het tweede deel van *On Himself*; Ik begin mezelf te amuseren....

(stilte)

Vannacht of de nacht ervoor werd je geassocieerd met een ervaring. Volgend op mijn lezen [*On Himself*] had ik het besef van hoe zeer klein we zijn en van hoe uit te zetten. Je was erg intiem geassocieerd geassocieerd met deze expansie. Sri Aurobindo was er (je weet, dat hij je aangenomen heeft als zijn biograaf; ik heb je dit verteld en ik herhaal het, omdat ik er de hele tijd bewijs van heb), en hij gaf een soort praktische demonstratie --- niet intellectueel, praktisch --- van hoe niet alleen het bewustzijn uit te breiden, maar het hele wezen, tot helemaal in de meest materiële delen. Je was er, ermee geassocieerd, en hij liet je ook, zowel als aan mij, zien, wat gedaan moest worden. *(Moeder maakt een gebaar van door grenzen breken).*

Dit maakte me erg blij.

Welaan, mon petit.

Juli 7, 1961

(Moeder geeft Satprem een witte zinnia, die ze 'Integral Endurance' genoemd heeft, daarna een allamanda of 'Victory' en tenslotte een bloem van 'Supramental Victory'.)

Hier is een Integral Endurance. Maar... victorie. Victorie. En deze is de Integrale Victorie --- dat is victorie in ALLE details.

Het groeit in grote clusters van veel, veel bloemen. Daar.

En ik ga door met lezen....

'On Himself?'

Ja --- de verklaring van zijn yoga en en wat hij wil, dat wij realiseren. Na het gelezen te hebben gisteravond, zei ik tegen hem, 'Hoe verwacht je, dat het hier in gedaan wordt!' *(Moeder wijst glimlachend op haar eigen lichaam.)* 'Nee, nee, nee!' antwoordde hij, 'Dat is het niet! Wat nu nodig is, is om te leren, hoe vol te houden. We zullen hier weer over spreken,' vertelde hij me, 'over twee of driehonderd jaar.' Ah! *(lachend)* 'Goed dan!' zei ik. 'Leren om vol te houden,' vertelde hij me.

Wel, we gaan leren om vol te houden.

Daarom gaf ik je 'Integral Endurance' --- het is zijn boodschap.

(stilte)

Tenzij men ABSOLUUT onverschillig is, kan men het werkelijk niet volhouden. Het is erg helder. Dat is de manier, zoals het moet zijn *(gebaar van een kalm gemaakte zee)*. Want plotseling bevind je jezelf in een toestand, die voelt, alsof het voor altijd kon doorgaan --- niets is belangrijk, het gaat door en door en door *(Moeder strekt haar armen uit, alsof drijvend op een uitgestrekte oneindige zee)*... zo, voor altijd. Ik ben heel vaak in deze toestand geweest, en je voelt waarlijk, dat... Maar de ervaring moet niet in het hoofd zijn (dat kan gemakkelijk gehad hebben); het moet HIER zijn *(Moeder slaat op haar knieën)*, hier in het lichaam. Wanneer het lichaam dit opvangt, is niets, ofwel onaangenaam of aangenaam ervoor --- het heeft geen plezier, voelt geen walging, ongemak, niets. Het is in een toestand, ah!... *(zelfde gebaar van een kalm gemaakte zee)*

Het is erg interessant.

Dit gebeurt nogal vaak op het balkon, omdat ik daar geconcentreerd ben op... het neerdalende Licht. Dan wordt het lichaam vaak volledig stil, zo.

Op die manier kan men het volhouden. Welaan. Laten we werken.

(Moeder pakt 'Thoughts and Aphorisms' op.)

Heb je een vraag meegebracht?

Ja.

Ah! Ik heb T. gezien, die me vertelde, dat ze het moeilijk vond om vragen te stellen [over Sri Aurobindo's Aphorisms], omdat het altijd hetzelfde leek! Dus nu heeft ze niets te vragen. We hebben besloten, dat zij geen vragen meer zal stellen, tenzij, door toeval, er plotseling iets een vraag in haar opwekt (*Moeder ademt een zucht van verlichting*).

63 --- God is groot, zegt de Mohammedaan. Ja, Hij is zo groot, dat Hij het zich kan veroorloven om zwak te zijn, wanneer dat ook noodzakelijk is.

64 --- God faalt dikwijls in Zijn werkingen; het is het teken van Zijn onbeperkbare godheid.

65 --- Omdat God onoverwinnelijk groot is, kan Hij zich veroorloven om zwak te zijn; omdat Hij onveranderlijk zuiver is, kan Hij zich verwennen met onzuiverheid in zonde; Hij kent eeuwig alle heerlijkheid, daarom smaakt Hij ook de heerlijkheid van pijn; Hij is onvervreemdbaar wijs, daarom heeft Hij zich niet uitgesloten van dwaasheid.

Kan van God waarlijk gezegd worden, dat Hij zwak is of kan falen? Gebeurt dit werkelijk, of is het eenvoudig het Heer's spel?

Dat is niet hoe het is, mon petit! Dit is precies, hoe de moderne Westerse attitude verdraaid, vergeleken met de oude attitude, de attitude --- het niet exact oeroud --- van de Gita. Het is extreem moeilijk voor het Westerse denkvermogen om levendig en concreet te bevatten, dat ALLES Goddelijk is. Het is zo doordrenkt met de Christelijke geest, met het idee van een 'Schepper' --- de schepping aan een kant en God aan de andere! Na reflectie weigert men dit, maar... het is onze gewaarwordingen en gevoelens binnengegaan en dus crediteert men --- spontaan, instinctief, bijna onderbewust --- God met alles, dat men beschouwt als het beste, het mooiste, en speciaal met wat men wenst te verkrijgen, te realiseren. (Ieder individu verandert natuurlijk de inhoud van God in overeenstemming met zijn eigen bewustzijn, maar het is altijd, wat hij als het beste beschouwt.) En men is net zo instinctief, spontaan en onderbewust geschokt door het idee, dat dingen, die men niet leuk vindt of niet goedkeurt of dat niet het beste lijkt, ook God zou kunnen zijn.

Ik zet het dit opzettelijk in nogal kinderlijke termen, zodat het duidelijk begrepen zal worden. Maar dit is, hoe het is. Ik ben er zeker van, omdat ik het in mijzelf geobserveerd heb gedurende een ERG lange tijd, en ik moest... Als gevolg van de hele onbewuste formatie van de kindertijd --- omgeving, onderwijs, enzovoort --- moeten we hierin (*Moeder raakt haar lichaam aan*) het bewustzijn van Eenheid DRUMMEN: de absolute, EXCLUSIEVE eenheid van het Goddelijke --- exclusief in de zin, dat niets apart bestaat van deze Eenheid, zelfs de dingen, die het meest weerzinwekkend lijken.

Sri Aurobindo moest hier ook tegen strijden, omdat hij ook een Christelijke opvoeding kreeg. En deze *Aforismen* zijn het resultaat --- de opbloei --- van de noodzaak om te strijden tegen de onderbewuste formatie, die zodanige vragen heeft geproduceerd (*Moeder neemt een belasterende toon aan*): 'Hoe kan God zwak zijn? Hoe kan God dwaas zijn? Hoe...'. Maar er is niets dan God! Hij bestaat alleen, er is niets buiten Hem. En wat dan ook weerzinwekkend voor ons lijkt, is iets, dat Hij niet langer wil laten bestaan --- Hij bereidt de wereld voor, zodat dit niet langer manifesteert, zodat de manifestatie voorbij deze toestand kan gaan naar iets anders. Dus weigeren we natuurlijk met geweld alles in ons, dat bestemd is om de actieve manifestatie te verlaten. Er is een beweging van weigering.

Toch is Hij het. Er is niets anders dan Hij! Dit zou herhaald moeten worden van de morgen tot de avond, van de avond tot de morgen, omdat we het iedere minuut vergeten.

Alleen Hij is er, er is niets anders dan Hij. Hij bestaat alleen, er is geen bestaan zonder Hem. Er is alleen Hij!

(stilte)

Er zijn enige reflecties een beetje verder... (*Moeder bladert door de tekst en stopt bij Aforisme 68*). Oh, hij heeft zulke prachtige dingen te zeggen!

68 --- Dit besef van zonde was noodzakelijk, zodat de mens gaat walgen van zijn eigen onvolmaaktheden. Het was God's verbetering voor egoïsme. Maar mensen's egoïsme ontmoet God's hulpmiddel door erg dof levend te zijn voor zijn eigen zonde en erg scherp levend te zijn voor de zonden van anderen.

(Moeder lacht) Wonderbaarlijk!

In ieder geval is het er --- dat soort vragen stellen is nog de attitude aannemen van degenen, die onderscheid maken tussen wat Goddelijk is en wat niet Goddelijk is, of eerder wat God is en wat niet God is. 'Hoe kan hij zwak zijn?' Het is een vraag, die ik nooit kon vragen.

Ik begrijp het nogal goed. Maar, wanneer men over het Lila spreekt, het goddelijke spel, impliceert het, dat Hij op de een of andere manier op de achtergrond blijft en niet werkelijk, aan de handeling deelneemt,' zoals zij

zeggen --- dat Hij niet werkelijk deel van het spel is, maar eenvoudig toekijkt.

Ja, ja, Hij is het! Hij is er volledig in verwickeld. Hij is zelf het Spel.

Er moet herinnerd worden, dat er al deze gradaties van bewustzijn zijn: wanneer we spreken over God en zijn Spel, spreken we over God in zijn transcendente toestand, voorbij alles, voorbij alle gradaties van de materie; wanneer we spreken over het Spel, spreken we over God in zijn materiële toestand. Dus zeggen we, dat God transcendent is in toekijken en --- in Zichzelf, door Zichzelf, met Zichzelf --- zijn materiële spel speelt.

Maar alle taal --- alle taal! --- is een taal van Onwetendheid. Alle middelen van uitdrukking, alles wat gezegd wordt en alle manieren om het te zeggen, kunnen niet anders dan deelnemen aan die onwetendheid. En daarom is het zo moeilijk om iets uit te drukken, dat concreet waar is; zo te doen, zou extreem lange verklaringen nodig hebben, die zelf natuurlijk volledig fout zijn. Sri Aurobindo's zinnen zijn soms erg lang om precies deze reden --- Hij probeert weg te komen van deze onwetende taal.

Onze hele manier van denken is verkeerd!

Alle gelovigen, alle trouwen (die uit het Westen in het bijzonder) denken in termen van 'iets anders,' wanneer zij over God spreken --- Hij kan niet zwak, lelijk, onvolmaakt zijn, Hij is iets, dat smetteloos is --- maar dit is verkeerd denken. Zij verdelen, scheiden. Wat voor onderbewust denken (ik bedoel denken zonder reflectie, instinctief, uit gewoonte, zonder zichzelf denkend te observeren), over het algemeen beschouwd wordt als 'perfectie,' is precies, wat gezien of gevoeld wordt of gepostuleerd als deugdzaam zijn, goddelijk, mooi, bewonderenswaardig --- maar dat is het helemaal niet! Perfectie betekent iets, waarin niets ontbreekt. De goddelijke perfectie is een totaliteit. De goddelijke perfectie is het Goddelijke in zijn heelheid, met niets weggelaten. De goddelijke perfectie is het geheel van het Goddelijke, met niets ervan afgetrokken. Voor de moralist is het precies het tegenovergestelde: goddelijke perfectie is niets anders dan de deugden, waarvoor zij staan!

Vanuit het ware standpunt is de goddelijke perfectie het geheel (*Moeder maakt een globaal gebaar*), en het feit, dat binnen dit geheel niets kan ontbreken, is precies, wat het volmaakt maakt.¹⁷⁷ Bijgevolg betekent perfectie, dat ieder ding op zijn plaats is, precies, wat het moet zijn, en dat relaties tussen dingen ook precies zijn, wat zij zouden moeten zijn.

¹⁷⁷ Moeder verheldert dit punt later: 'Het is onmogelijk, dat er iets ontbreekt, omdat het onmogelijk, dat er iets geen deel van het geheel is. Niets kan apart van het geheel bestaan. Maar ik neem dit nu naar de extreme limiet van de betekenis --- niet beneden op aarde, maar naar de hoogten, naar de extreme limieten van de betekenis. Ik zal het uitleggen: alles is niet noodzakelijk besloten binnen een gegeven universum, omdat een universum alleen een modus van manifestatie is --- maar alle mogelijke universa bestaan. En dus kom ik altijd terug bij hetzelfde: niets kan apart bestaan van het geheel. Wanneer we het geheel de naam 'God' geven, bijvoorbeeld, dan zeggen we, dat niets apart van Hem kan bestaan. Maar worden zijn zo aardgebonden, is het niet?' (*Moeder maakt een gewoon gebaar.*)

Perfectie is een manier om het Goddelijke te benaderen; Eenheid is een andere. Maar Perfectie is een globale benadering: alles is er en alles is, zoals het zou moeten zijn --- dat is te zeggen, de perfecte uitdrukking van het Goddelijke (je kan zelfs niet zeggen 'van Zijn Wil,' omdat dit nog iets aparts impliceert, iets, dat van Hem uitstraalt!).

Het zou zo gesteld kunnen worden (maar het breng het aanzienlijk naar beneden): Hij is, wat Hij is en precies, zoals Hij wil zijn. Het 'precies, zoals Hij wil zijn' neemt ons nogal wat stappen naar beneden, maar het geeft een idee van wat ik bedoel met 'perfectie'!

Goddelijke perfectie impliceert oneindigheid en eeuwigheid --- alles is co-existent voorbij tijd en ruimte.

(*stilte*)

Terwijl ik in mijn kamer 'liep,' kwam een serie invocaties of gebeden in me op¹⁷⁸ (ik heb hen niet gekozen --- ze werden aan me gedicteerd), waarin ik de Heer smee om zijn Perfectie te manifesteren (en ik ben nogal gewaar, hoe dwaas deze uitdrukking is, maar het correspondeert met een aspiratie).¹⁷⁹ Wanneer ik 'manifesteer' zeg, bedoel ik manifesteren in onze fysieke, materiële wereld --- ik vraag om de transformatie van deze wereld. En op het moment, dat ik deze invocaties uit, is het besef van bijzondere benadering, die het vertegenwoordigt, er; daarom ben ik nu in staat om een zodanige lezing te geven over Perfectie --- Perfectie is een van deze benaderingen. 'Manifesteer dit,' vertel ik hem, 'Manifesteer dat, manifesteer Uw Perfectie...'. (De serie is erg lang en het duurt nog al een tijd voor me om er helemaal doorheen te gaan.) Wel, iedere keer zeg ik 'Manifesteer Uw Perfectie,' ik heb *een gewaarzijn* van wat Perfectie samenstelt --- het is iets, dat globaal is.

Het is als het woord 'zuiverheid' --- men kan eindeloos spreken over het verschil tussen goddelijke zuiverheid en wat mensen zuiverheid noemen. Goddelijk zuiverheid (op het laagste niveau) is alleen een invloed toe te laten --- de goddelijke Invloed (maar dit is het laagste niveau, en al verschrikkelijk vervormd). Goddelijke zuiverheid betekent, dat alleen het Goddelijke bestaat --- niets anders. Het is volmaakt zuiver --- alleen het Goddelijke bestaat, niets anders dan Hij.

Enzovoort.

Dit is het derde jaar [van japa] --- dus wordt het erg helder.

* * *

Wat zullen we nu doen?

¹⁷⁸ Zie 'Prayers of the Consciousness of the Cells,' *Agenda I*, p 337-350.

¹⁷⁹ Zoals Moeder eerder gezegd had, dat 'alles is, zoals het moet zijn... het Goddelijke is, wat Hij is en exact, zoals Hij wil zijn,' men zou Hem niet hoeven 'smeken' om zijn Perfectie te manifesteren.

Spreek over uw ervaring.

Ik riskeer om mijzelf te herhalen.

Nee, nooit! Het is iedere keer een nieuwe ervaring --- het is nooit hetzelfde.

Ja, ik bewonder mensen, die dezelfde ervaring verscheidene keren opnieuw hebben, die hun realisaties vasthouden --- ik ben nooit in staat geweest om het te doen. Er was een tijd, toen ik het probeerde, maar ik realiseerde, dat het stupide was, dus ik probeer het niet meer. Ik heb nooit twee keer dezelfde ervaring gehad --- ik kon het nooit.

De ervaring, die ik beschreef op de dag, dat ik zei, 'Ik moet je iets vertellen' [Januari 24, 1961] was waarlijk erg plezierig en ik probeerde het te herleven --- maar ik kon het nooit. Wanneer ik het ook probeer, wanneer iets in me er op staat om de ervaring opnieuw te vangen, zie ik altijd een Glimlach en iets vertelt me, 'Nee, nee! Laat gaan! Je zal het zien, je zal het zien. Dus laat gaan. Oké, dat is genoeg --- genoeg voor jou! En jij --- wat doe je?'

Ik ben 'Savitri' aan het herlezen.

Geluksvogel! Ik zou het heerlijk vinden om het te herlezen.

En hoe meer je het leest, hoe wonderbaarlijker het wordt.

Juli 12, 1961

(Betreffende de laatste conversatie, waar Moeder sprak over Goddelijke Perfectie en de serie invocaties in haar Japa, de Heer smekend om zijn verscheidene aspecten te manifesteren.)

...Maar Perfectie is alleen een kant, een speciale manier om het Goddelijke te benaderen. Er zijn ontelbare kanten, hoeken, aspecten --- ontelbare manieren om het Goddelijke te benaderen. Wanneer ik loop, bijvoorbeeld, terwijl ik japa doe, heb ik het besef van Eenheid (Ik heb met je gesproken over alle dingen, die ik noem, wanneer ik boven loop: wil, waarheid, zuiverheid, perfectie, eenheid, onsterfelijkheid, eeuwigheid, oneindigheid, stilte, vrede, bestaan, bewustzijn --- de lijst gaat voort). En wanneer men een bijzondere koers volgt en er in slaagt om het Goddelijke te bereiken of benaderen of er contact mee te hebben, realiseert men door ervaring, dat deze vele benaderingen alleen verschillen in hun meest externe vormen --- het contact zelf is identiek. Het is

als kijken door een caleidoscoop --- je draait om een centrum, een globe, en ziet het onder verscheidene aspecten; maar zou gauw als het contact tot stand gebracht is, is het identiek.

Het aantal benaderingen is praktisch oneindig. En ieder voelt het pad aan, dat overeenkomt met zijn temperament.

Deze japa, weet je, kwam helemaal niet van hier (*Moeder wijst naar haar hoofd*). Het is iets, dat ik volledig gevormd ontving, en in een zodanige mate, dat ik zelfs de plaats van een enkel ding niet kon veranderen --- een wil leek iedere verandering tegen te gaan. Het is een lange serie, die zich ontvouwt in overeenstemming met een wet, die waarschijnlijk overeenkomt met wat nodig is om dit bewustzijn te ontwikkelen en het werk, dat het moet doen (ik veronderstel het --- ik weet het werkelijk niet en ik heb niet geprobeerd om het te weten). Maar een soort wet maakt het onmogelijk om de positie te veranderen van zelfs een enkel woord, omdat dit geen woorden zijn --- zij zijn volledig gevormde toestanden van bewustzijn. En de hele serie culmineert met:

'Manifesteer Uw Liefde.'

Dit is het hoogste toppunt van de mogelijkheid van manifestatie.

Dat is, wat ik wilde zeggen.

Juli 15, 1961

Voordat ik naar beneden kwam, had ik zin om een paar woorden te schrijven. Deze woorden... zijn het resultaat van alles, wat nu gedaan wordt. Zij drukken bijna *een protest* uit. Tenslotte dacht ik, dat het niet erg moeilijk is om een heilige of een wijze te zijn! (*Moeder lacht*) Maar de supramentale transformatie is een andere zaak. Oh!

En het is acuut geworden sinds....¹⁸⁰ Nee, ik lees deze dagen niet, omdat ik een bloeding in dit oog heb gehad. Er zijn teveel brieven geweest, en het is moeilijk voor mij om het handschrift te ontcijferen --- het resultaat is deze bloeding. Dus ben ik gaan staken. 'Oké' zei ik, 'ik zal een week geen brieven meer lezen. Mensen kunnen zoveel schrijven als zij willen, het maakt mij niet uit --- ik lees niet meer.' Maar juist voor het stoppen (ik stopte alleen drie dagen met lezen), las ik een passage, waar Sri Aurobindo spreekt over zijn eigen ervaring en zijn eigen werk en volledig verklaart, wat hij bedoelt met de

¹⁸⁰ Sinds Moeder Sri Aurobindo's brieven in *On Himself* begon te lezen, wat haar in contact leek te brengen met alle moeilijkheden van het Werk.

'supramentale transformatie.' Deze passage confirmeerde en liet me veel ervaringen begrijpen, die ik had na de ervaring van de lichaam's opstijging [Januari 24, 1961] (de opstijging van het lichaamsbewustzijn, gevolgd door de neerdaling van de supramentale kracht in het lichaam); onmiddellijk erna (hoe het neer te zetten?) werd ik... uitwendig, volgens het gewone bewustzijn, ziek; maar het is stupide om op deze manier te spreken --- ik werd niet ziek! Alle mogelijke moeilijkheden in het lichaam's onderbewuste kwamen en masse naar boven --- het moest gebeuren, en het gebeurde zeker ook met Sri Aurobindo. Hoe goed begreep ik het! Hoe goed, inderdaad. En het is geen grap, weet je! Ik had me afgevraagd, waarom deze moeilijkheden hem zo wild opgejaagd hadden --- nu begrijp ik het, omdat ik op dezelfde meedogenloze manier aangevallen wordt.

In feite ontspringt het aan alles in het materiële bewustzijn, dat nog aangeraakt kan worden door de tegenwerkende krachten; dat is, niet exact het lichaamsbewustzijn zelf, maar, men zou kunnen zeggen, de materiële substantie, zoals het georganiseerd is door het denkvermogen --- de initiële mentalisatie van de materie, de eerste beroeringen van het denkvermogen in het leven, die de doorgang maken van het dier naar de mens. (Dezelfde complicaties zouden waarschijnlijk bestaan in dieren, maar omdat er geen kwestie is om te proberen om dieren te supramentaliseren, gaat alles goed voor hen.) Wel, iets daarin protesteert, en natuurlijk creëert dit protest wanorde. Deze laatste paar voorbije dagen zag ik Niemand heeft ooit dit pad gevolgd! Sri Aurobindo was de eerste, en hij ging weg zonder ons te vertellen, wat hij aan het doen was. Ik hou letterlijk een pad uit door een maagdelijk oerwoud --- het is erger dan een maagdelijk oerwoud.

Gedurende de laatste twee dagen is er een gevoel geweest van helemaal niets weten --- helemaal NIETS. Ik had dat gevoel gedurende een heel lange tijd gehad, maar nu is het extreem acuut geworden, zoals het altijd doet is een tijd van crisis, in tijden, wanneer dingen op de rand staan van verandering --- of van opgehelderd worden, of van exploderen, of... Vanuit zuiver materieel standpunt --- chemisch, biologisch, medisch, therapeutisch gesproken --- geloof ik niet, dat veel mensen het weten (er kunnen er enige zijn). Maar het lijkt niet erg helder voor me --- in ieder geval weet ik het niet. Yogisch (ik bedoel niet spiritueel: dat was het eerste deel van mijn sadhana), is het erg gemakkelijk om een heilige te zijn! Oh, zelfs om een wijze te zijn, is erg gemakkelijk. Ik voel, dat ik er mee geboren ben --- het is spontaan en natuurlijk voor me, en zo eenvoudig! Je weet alles, dat gedaan moet worden, en het doen is zo gemakkelijk als het weten. Het is niets. Maar deze transformatie van de Materie...! Wat moet gedaan worden? Hoe moet het gedaan worden? Wat is het pad?

Is er een pad? Is er een procedure? Waarschijnlijk niet.

(stilte)

Om in een conditie te zijn, waarin alles de Allerhoogste is, alles prachtig is, alles wonderbaarlijk is, alles... is. Alles diepzinnige Vreugde is --- een niet veranderende, onveranderbare, altijd aanwezige conditie. Om in Dat te leven,

en deze lichamelijke substantie het te hebben tegenwerken door iedere mogelijke stupiditeit --- zicht verliezen, sterkte verliezen, pijnen hier, pijnen daar, kwalen, zwakheden, onvermogens van ieder type. En TEGELIJKERTIJD is de respons binnen dit lichaam, wat er ook gebeurt, 'O Heer, Uw Genade is oneindig.' De contradictie is ERG verwarrend.

Uit ervaring weet ik volmaakt goed, dat wanneer men tevreden is om een heilige te zijn of een wijze en constant de juiste attitude behoudt, alles erg goed gaat... ZOLANG ER GEEN WIL IS OM TE TRANSFORMEREN. Alle moeilijkheden rijzen omhoog als protest tegen de wil om te transformeren; terwijl, wanneer men zegt, 'Welaan, het is oké, laat de dingen zijn, zoals ze zijn, ik geef er niet om, ik ben volmaakt gelukkig, in een zaligvolle toestand,' dan begint het lichaam zich tevreden te voelen!

Dat is het probleem: er wordt iets, dat volledig nieuw is, geïntroduceerd in de Materie, en het lichaam protesteert.

Na mijn 'interview' met de Natuur, toen zij mij vertelde, dat zij zou meewerken,¹⁸¹ dacht ik, dat deze moeilijkheid op zou houden; veel dingen zijn aanzienlijk verbeterd (EEN deel van de Natuur werkt mee), Maar niet deze. Het komt duidelijk en helder uit het onderbewuste en het onbewuste (waar er ook bewustzijn is, is alles goed); het komt de hele tijd omhoog, de hele tijd, en met --- oh, walgelijke hardnekkigheid!

En dan wordt het natuurlijk vergezeld door alle gebruikelijke suggesties (maar dat is niets, het komt uit een domein, dat gemakkelijk gecontroleerd wordt). Suggesties van dit type: 'Wel, Sri Aurobindo zelf deed het niet!' (Ik weet, waarom hij het niet deed, maar mensen weten het over het algemeen niet.) En iedere tegenwerkende vibratie maakt hier natuurlijk gebruik van: 'Hoe denk je te slagen, waar hij het niet deed!' Maar... mijn antwoord is altijd hetzelfde: 'Wanneer de Heer zegt, dat het allemaal voorbij is, weet ik, dat het allemaal voorbij is; dat zal het einde ervan zijn, en wat maakt het uit!' Dit breekt hen plotseling af.

Maar het weerhoudt hen niet om weer opnieuw te beginnen! Dat deden zij in het bijzonder, nadat ik de passage las, waarin Sri Aurobindo affirmeert, 'DEZE keer ben ik DAARVOOR gekomen --- en ik zal het doen.' De dag, dat ik dit las, keerde ik mij tot hem, terwijl ik niet werkelijk de vraag aan hem stelde, maar keerde eenvoudig naar hem, en hij vertelde me, 'Lees het boek tot het eind.' En ik weet, ik weet, dat het waar is --- wanneer ik het boek tot het einde gelezen zal hebben, zal ik begrijpen, wat hij gedaan heeft en ik zal zelfs het vermogen hebben om aan al deze suggesties te beantwoorden. Maar ondertussen probeert alles, dat mij weg wil houden van het te doen, al deze obscure en onderbewuste verkeerde wil, zijn best te doen om me van het lezen af te houden, mij deze oogbloeding geven inbegrepen.

Wel, omdat ik geloof, --- goed of verkeerd, dat weet ik niet --- dat de dokter meer ervaring heeft dat ik, dat hij vanuit therapeutisch en biologisch standpunt

¹⁸¹ Ervaring van November 8, 1957. Moeder heeft over deze ervaring commentaar gegeven in 'Questions and Answers' van Januari 1, 1958. Zie *Agenda I*, p. 131.

een beetje meer weet, liet ik hem mijn oog zien en vroeg, 'Kan ik lezen?' 'Beter niet lezen, tot het voorbij is,' antwoordde hij, en vertelde me om mijn ogen te wassen met glucose. (Het is een nuttig stuk informatie voor degenen met vermoeide ogen: vermeng de glucose --- vloeibare glucose, de soort, die komt in ampullen voor injectie --- met iets als het 'blauwe water,' dat we hier maken, half om half. Open de ampul, doe een derde ervan in de oogkas en voeg dan het 'blauwe water' toe.) Ik heb het al eenmaal geprobeerd en gevonden, dat het nogal wat sterkte toevoegt aan de ogen. Morgen begin ik om het regelmatig te doen. Precies.

Wat liet Sri Aurobindo stoppen?

Hij is niet gestopt

Hem fysiek gestopt, bedoel je?

Ja, wat liet hem stoppen)

Hij besliste, dat hij moest gaan

We probeerden, oh --- ikzelf in het bijzonder! Ik concentreerde al mijn vermogen om hem niet te laten gaan, en het liet hem veel lijden, omdat... hij WILDE gaan, hij had beslist --- 'hij' --- de Allerhoogste Heer had beslist, dat hij zou gaan.

Maar waarom was precies deze stop? Hij was voor dat gekomen.

Maar er is niets gestopt! Dat is precies het punt --- hij weigert te erkennen, dat er iets gestopt is. Er is niets gestopt. Hij kwam daarvoor, en hij heeft dingen gearrangeerd om ... om een maximum aantal kansen te geven ('kans' is een manier om het neer te zetten), van mogelijkheden --- om alle winnende kaarten aan onze kant te leggen.

(lange stilte)

Het ligt voor de hand, dat als ik nu weg zou gaan, ik kan zeggen, dat er een stop zou zijn, omdat ik op het moment niemand zie, die door zou kunnen gaan. Maar er is een goede kans, dat... We zullen zien....

Ja, we zullen zien.

Alles hangt af van de balans (niet het equilibrium, de proportie) tussen de hoeveelheid weerstand in de fysieke substantie, en het Vermogen.

Maar zijn dit hoofdzakelijk materiële weerstanden of zijn zij eerder vijandelijke krachten?

Nee, buiten de Materie hebben de vijandige krachten zelfs geen BEETJE vermogen: GEEN.

Is hun vermogen in de Materie?

In de Materie, praktisch onbewuste Materie.

Zijn zij in de onbewuste Materie?

Meer accuraat vertegenwoordigen zij de onbewustheid van de Materie. Vijandig --- we zeggen 'vijandig,' maar natuurlijk is het alleen manier van spreken.

Zie je... (*Moeder staat op het punt om wat te zeggen, maar beslist om het niet te doen*). Nu is niet de tijd om over deze dingen te spreken.

We zullen zien.

(stilte)

Ik zei, bijvoorbeeld, aan het begin, dat de lichaam's formatie een erg minimaal, een nogal ondergeschikt belang heeft voor een heilige of een wijze. Maar voor dit supramentale werk heeft de manier, waarop het lichaam gevormd wordt, een bijna cruciaal belang heeft, en helemaal niet in relatie met spirituele elementen, noch zelfs met het mentale vermogen: deze aspecten hebben HELEMAAL geen belang. De capaciteit om het uit te houden, om vol te houden, is het belangrijke ding.

Wel, in dat respect is het absoluut ontegenzeggelijk, dat mijn lichaam een oneindig grotere capaciteit heeft, dan Sri Aurobindo's had.

Dat was het basisprobleem --- omdat de identificatie van de twee [Sri Aurobindo en Moeder] bijna kinderspel was, het was niets: voor mij om in hem te versmelten of voor hem om in mij te versmelten was geen probleem, het was niet moeilijk. We hadden enige conversatie over precies dit onderwerp, omdat we zagen, dat... (er waren ook veel andere dingen, maar dit is niet de tijd om over hen te spreken) de prevalerende condities zodanig waren, dat ik hem vertelde, dat ik dit lichaam zou verlaten en met hem versmelten zonder spijt of moeilijkheid; ik vertelde hem dit in woorden, niet alleen in gedachten. En hij antwoordde ook aan me in woorden: *Je lichaam is onmisbaar voor het Werk. Zonder je lichaam kan het Werk niet gedaan worden*. Daarna zei ik niets meer. Het was niet langer mijn zorg, en dat was het eind ervan.

Dit werd gezegd in... 1949, iets meer dan een jaar, voordat hij wegging.

(stilte)

En dat is werkelijk, hoe het is.

Maar nu ben ik oog in oog gezet met het feit... de immensiteit of het... iets... Dit werk is zo formidabel!

In de uiteindelijke analyse hangt alles klaarblijkelijk af van de Allerhoogste's Wil, omdat, wanneer men de kwestie diep genoeg bekijkt, zelfs fysieke wetten en weerstanden niets voor Hem zijn. Maar dit soort directe interventie vindt alleen plaats aan de extreme limiet; wanneer Zijn Wil uitgedrukt moet worden in oppositie, als het ware, tegen de hele set wetten, die de Manifestatie besturen ... wel, dat komt alleen... juist in de laatste seconde. Sri Aurobindo heeft deze wil zo goed uitgedrukt in *Savitri!* Tenminste drie keer heeft hij in het boek deze Wil uitgedrukt, die alle gevestigde wetten vernietigt, hen allemaal, en alle consequenties van deze wetten, de hele formidabele kolos van de Manifestatie, zodat in het aangezicht van dit alles Dat zichzelf kan uitdrukken --- en dit vindt plaats juist in de laatste 'seconde,' zogezegd, aan de extreme limiet van de mogelijkheid.

Ik moet zeggen, dat er een tijd was, toen, toen Sri Aurobindo zijn werk aan me toevertrouwd had, er een soort spanning was om het te doen (het kan geen angst genoemd worden); een spanning in de wil. Dit is nu ook geëindigd. (*Moeder strekt haar armen in het Oneindige*). Het is beëindigd. Maar er ZOU zich nog iets schuil kunnen houden in het onderbewuste of het onbewuste --- ik weet het niet, het is mogelijk. Waarom? Ik weet het niet. Ik bedoel, dat me nooit verteld is, op welke tijd ook, noch door Sri Aurobindo, noch direct, of ik wel of niet helemaal naar het eind zou gaan. Er is me ook nooit het tegengestelde verteld. Er is me helemaal niets verteld. En wanneer ik me bij tijden naar Dat richt --- niet om te vragen, maar eenvoudig om te weten --- dan is het antwoord altijd hetzelfde: 'Ga door, het is je probleem niet; maak je er geen zorgen over.' Dus nu heb ik geleerd om me er geen zorgen over te maken; ik ben er bewust niet bezorgd over.

(*stilte*)

Oh, het is met zo een wijsheid uitgemeten! Ik bedoel het... *gewaarzijn* --- niet exact bewustzijn, maar een toestand tussen bewustzijn en perceptie --- het gewaarzijn van de kolossale moeilijkheid van het 'ding' is me druppel na druppel gegeven ..., zodat het niet verpletterend zal zijn.

Maar er is evident enige nogal aanzienlijke vooruitgang geweest, omdat de laatste tijd de enormiteit van het ding veel... concreter aan me getoond is, oh!... Ik vertel je, het heeft het punt bereikt, waar het hele spirituele leven, al deze mensen en rassen, die het geprobeerd hebben sinds het begin van de aarde, die zoveel inspanningen gedaan hebben om iets te realiseren --- het lijkt allemaal nergens op, als kinderspel. Het is niets: je glimlacht en dan... je bent vreugdevol. Het is helemaal niets, helemaal niets!...

Om dingen in gewone termen te zetten, mon petit, dit werk is zonder glorie! Je krijgt geen resultaten, geen ervaringen, die je vullen met extase of vreugde of verwondering --- niets daarvan. Het is... afschuwelijk... een afschuwelijk werk.

Wanneer er niet deze heldere visie was en constante aspiratie vanbinnen --- oh, het is zo somber en ergerlijk... zo saai, zo grijs... ugh!

Enige maanden geleden, toen het lichaam weer eens een slagveld was geworden, en alle obstakels het hoofd bood, toen het uitgesteld was, terwijl het zich afvroeg of... het vroeg zich niet intellectueel af, maar vroeg om een soort perceptie, wilde iets aanraken: het vroeg zich af, in welke richting het ging, in welke richting dingen gingen buigen. En plotseling was er in alle cellen dit gevoel (en ik weet, waar het vandaan kwam): 'Wanneer we uit dit amalgaam opgelost werden, wanneer deze assemblage opgelost werd en niet langer kon doorgaan, dan zullen we allemaal recht, recht als een pijl gaan' --- en het was als een wonderbaarlijke vlam --- 'recht om ons met Sri Aurobindo te herenigen in zijn supramentale wereld, die precies hier is aan onze deur.' En er was een zodanige vreugde! Een zodanig enthousiasme, zo een vreugde overstroomde alle cellen! Zij gaven er helemaal niet om, of zij wel of niet afgezonderd zouden worden.... 'Oh,' voelden zij, 'En dan!'

Dit was waarlijk een beslissend stadium in het werk van het verlichten van het lichaam.

Alle cellen waren veel krachtiger dan die stupide kracht, die hen probeerde op te lossen; wat 'dood' genoemd wordt, liet hen volledig onverschillig: 'Wat geven wij erom? We zullen DAARHEEN gaan en bewust deelnemen in Sri Aurobindo's werk, in de transformatie van de wereld, op de ene manier of de andere --- hier, daar, zus, zo --- wat maakt het uit!'

Dit kwam meer dan een jaar geleden, denk ik. Het is nooit weggegaan. Nooit. Alle angst en alle bewuste spanning zijn weg.

Alleen --- er is een 'alleen' in dit alles --- wanneer er een meer liberale proportie zou zijn tussen de 'vernieuwende (als ik het zo mag zeggen) vrijheid van afzondering en de noodzaak voor collectief werk, dan zouden er waarschijnlijk minder moeilijkheden zijn... Naar het eind van het eerste jaar, nadat ik mij boven terugtrok¹⁸² (misschien zelfs eerder, maar hoe dan ook, enige tijd, nadat ik japa begon te doen onder het lopen), herinner ik me, dat ik daar zodanige sessies had!... Als er een persoonlijk doel was geweest, dan was dit doel duidelijk bereikt; het is onbeschrijfelijk, absoluut voorbij alle voorstelbare en uit te drukken pracht.

En toen ontving ik het Commando van de Allerhoogste, die precies daar was, zo dichtbij (*Moeder drukt op haar gezicht*). Hij vertelde me, 'Dit is beloofd. Nu moet het Werk gedaan worden.'

En er werd geen individueel, maar collectief werk bedoeld. En natuurlijk werd het, door de manier, waarop het kwam, vreugdevol geaccepteerd en onmiddellijk geïmplementeerd.

Maar, wanneer ik die ervaring herinner en in overweging neem, wat ik nu heb....

(*stilte*)

¹⁸² Einde van 1958.

Wel, wat Sri Aurobindo deed door zijn lichaam te verlaten, is iets, dat gelijkwaardig is, ofschoon veel vollediger en completer en absolueter --- omdat hij die ervaring had, hij had dat, hij had het; ik zag hem, ik zag hem supramentaal op zijn bed, op zijn bed zitten.

(stilte)

Hij heeft geschreven: ik doe het niet individueel, voor mijzelf, maar voor de hele aarde. En het was duidelijke hetzelfde voor me --- maar oh, die ervaring! Niet telde nog voor me: mensen, de aarde --- zelfs de aarde zelf had absoluut geen belang.

(De klok slaat.)

* * *

Later, net voor het weggaan:

Maar weet je, deze huidige toestand geeft me het gevoel, dat we helemaal niets weten, helemaal, helemaal --- helemaal niets. Al het andere, alles, dat leidt naar het spirituele leven, naar bevrijding enzovoort --- wel, ja, het is allemaal oké, het is allemaal oké, allemaal oké. Maar vergeleken met wat men moet weten om dit werk te doen....

Misschien is het beter om het niet te weten.

Omdat ik evident niet kan zeggen, dat mijn ervaringen het resultaat zijn van een mentale aspiratie of wil of kennis --- ik weet het niet, ik weet het helemaal niet. Ik weet niet, hoe het zou moeten zijn, noch wat het zou moeten zijn, noch wat dan ook. Ik weet niet, wat er gedaan zou moeten worden, ik weet niet, wat er niet gedaan zou moeten worden --- niets. Het is waarlijk een blinde mars (*gebaar van rondtasten*), in een woestijn, bezaaid met alle mogelijke vallen en moeilijkheden en obstakels --- alles samen op een hoop gegooid. Ogen geblinddoekt, niets wetend (*zelfde gebaar van blind rondtasten*), ploetert men door.

Het enige om te doen is zo te zijn (*Moeder keert haar handen naar de Hoogten in een gebaar van loslating*). Onder voorwaarde, dat je niet in slaap valt! Je moet niet binnengaan in een zaligvolle staat, waar je.... Nee, je moet doorgaan.

Ik weet niet, wat ik moet doen. Het is niet gemakkelijk.

(Moeder staat op)

Ah, ik heb iets voor je, maar ik heb vergeten om het mee te brengen!
*(Moeder lacht)*¹⁸³

¹⁸³ Wanneer het geheugen gediensig is, was het een blik ganzenlever!

Het is deel van een ervaring.... Mij werd verteld, dat NIETS dat vreugdevol is, geweigerd zou moeten worden --- maar het is een volledig verschillende soort 'vreugde,' het heeft niets te maken met wat vreugde genoemd wordt, wanneer men in het vitale leeft --- niets van dat! (*Lachend*) Het is een grappig soort vreugde!

Juli 18, 1961

66 -- Zonde is dat, wat eens op zijn plaats was, maar nu volhardend nu het niet op zijn plaats is; er is geen andere zondigheid. Ik voel geen een inspiratie.

Heb je een vraag?

Van zonde wordt gezegd, dat het iets is, dat niet langer op zijn plaats is. Maar heeft iets als wreedheid, bijvoorbeeld, ooit een 'plaats' gehad'?

Precies, wat tot me kwam --- ik ontvang alle vragen, die mensen vragen. De vraag komt onmiddellijk op: wanneer iemand dooft uit wreedheid, bijvoorbeeld, of pijn toebrengt uit wreedheid, had dat ooit een plaats?... Want zelfs ofschoon het vervormd is in verschijning, is het desalniettemin (we komen altijd terug op hetzelfde) een uitdrukking van het Goddelijke.

Wat ligt erachter, vertel me?

Sri Aurobindo zei altijd, dat wreedheid een van de dingen was, die het meest weerzinwekkend voor hem waren, maar hij verklaarde het als een deformatie van een intensiteit. We zouden het bijna een deformatie kunnen noemen van een intensiteit van liefde --- iets, dat niet tevreden is met halve maatregelen, iets, dat naar extremen gedreven is (wat legitiem is) --- het is de deformatie van de behoefte aan extreem sterke gewaarwordingen.

Ik heb altijd geweten, dat wreedheid, zoals sadisme, de behoefte is om door een laag te snijden van volledig ongevoelige *tamas*¹⁸⁴ door middel van extreem gewelddadige gewaarwording --- een extreem is nodig, wanneer iets gevoeld moet worden door die *tamas*. Mij werd, bijvoorbeeld, altijd verteld (in Japan was het erg benadrukt voor me), dat de mensen van het Verre Oosten fysiek erg *tamasisch* waren. Van de Chinezen wordt in het bijzonder gezegd, dat zij overblijfselen zijn van een ras, die de maan bewoonde, voordat het

¹⁸⁴ *Tamas*: het principe van inertie en obscuriteit.

bevroor en hen dwong om een toevlucht te zoeken op de aarde (dit wordt verondersteld om rekenschap te geven van hun ronde gezichten en de vorm van hun ogen!).... Hoe dan ook (*lachend*), het is een verhaal, dat mensen vertellen! Maar ze zijn extreem tamasisch; hun fysieke gevoeligheid is bijna nul --- verschrikkelijke dingen zijn nodig om hen iets te laten voelen! En omdat zij natuurlijk veronderstellen, dat wat op hun van toepassing is, op alles van toepassing is, zijn zij in staat tot walgelijke wreedheid. Niet allemaal, natuurlijk! Maar dit is hun reputatie. Heb je Mirbeau's boek gelezen? (Ik geloof, dat dat zijn naam is.) Ik las het zestig jaar geleden --- iets over Chinese marteling.

Ja, het is welbekend.

Zeer welbekend.

Maar de Chinezen zijn ook grote kunstenaars.

Ja. Toen ik dat boek las (het was erg goed geschreven), begreep ik het probleem, en mijn begrip werd geconfirmeerd, toen ik naar Japan ging. Veel Japanners hebben een afgestompte gevoeligheid ('afgestompt' in de zin, dat zij om te voelen extreem gewelddadige stimuli nodig hebben). Misschien zou een verklaring gevonden kunnen worden langs deze lijnen.

Maar achter alles blijft het oorspronkelijke probleem onopgelost: 'Waarom is het zo geworden? Waarom deze deformatie? Waarom is het allemaal vervormd?...' Er zijn enige erg mooie dingen erachter, erg intens, oneindig krachtiger dan wijzelf ooit kunnen dragen, wonderbaarlijke dingen. Maar waarom is het hier... zo verschrikkelijk geworden? Dat komt onmiddellijk naar boven --- daarom vertelde ik je, dat ik geen inspiratie had.

Het is....

De notie van zonde is iets, dat ik niet begrijp, dat ik nooit begrepen heb. Voor mij zijn de erfzonden een van de meest monsterlijke ideeën, die mensen ooit gehad hebben --- zonde en ik gaan gewoon niet samen!

Dus ben ik het natuurlijk volledig eens met Sri Aurobindo, wanneer hij zegt, dat er niet zoiets als zonde is --- dat wordt begrepen, maar....

Sommige dingen kunnen 'zonde' genoemd worden, als je wil, zoals wreedheid. Wel, de enige uitleg, die ik zie voor zodanige dingen, is de deformatie van de noodzaak of smaak voor extreem sterke gewaarwordingen. Ik heb opgemerkt, dat wrede mensen een Ananda ervaren in hun wreedheid --- zij vinden er een intense vreugde in. Daarom is het gelegitimeerd. Het is alleen in een zodanige vervormde toestand, dat het weerzinwekkend is.

Het idee, dat dingen niet op hun plaats zijn, is iets, dat ik zelfs begreep als jongeling, en het werd uiteindelijk door Theon aan me uitgelegd.

In zijn kosmogonie gaf Theon rekenschap van de successieve *pralayas*¹⁸⁵ van de verschillende universa door te zeggen, dat ieder universum een aspect was van de Allerhoogste, die zich manifesteert: ieder universum was gebouwd op een aspect van de Allerhoogste en alle werden, de een na de ander, teruggetrokken in de Allerhoogste. Hij somde alle opvolgende gemanifesteerde aspecten op, en wat een buitengewone logische sequentie het was! Ik heb het op een of andere plaats bewaard, maar ik weet niet langer waar. Noch herinner ik me precies, welk nummer dit universum heeft in de volgorde, maar deze keer zou het het universum moeten zijn, dat niet teruggetrokken zou worden, dat, zagezegd, een oneindige progressie van Worden zou volgen. En dit universum moet een Equilibrium manifesteren, geen statisch, maar een progressief equilibrium.¹⁸⁶ Equilibrium, zoals hij het uitlegt, is ieder ding precies op zijn plaats: iedere vibratie, iedere beweging, iedere... enzovoort langs de lijn --- iedere vorm, iedere activiteit, ieder element precies op zijn plaats in relatie met het geheel.

Dit is nogal interessant voor me, omdat Sri Aurobindo hetzelfde zegt: dat niets slecht is, dingen zijn eenvoudig niet op hun plaats --- hun plaats niet alleen in de ruimte, maar in de tijd, hun plaats in het universum, te beginnen met de planeten en de sterren, ieder ding precies op zijn plaats. Dan Zal, wanneer ieder ding, van het meest kolossale tot het meest microscopische, precies op zijn plaats is, het geheel PROGRESSIEF het Allerhoogste uitdrukken, zonder teruggetrokken te moeten worden of opnieuw geëmaneerd. Hier baseerde Sri Aurobindo ook het feit, dat deze huidige schepping, dit huidige universum, in staat zal zijn om de perfectie te manifesteren van een goddelijke wereld --- wat Sri Aurobindo het Supramentale noemt.

¹⁸⁵ *Pralaya*: 'De destructie van een universum aan het einde van een cyclus. Volgend de Hindoe Kosmologie begint de formatie van ieder universum met een 'tijdperk van de waarheid' (*satya-yuga*), dat langzaam achteruit gaat, zoals de sterren, totdat er helemaal geen waarheid over is ; het wordt een 'donker tijdperk' (*kali-yuga*), zoals het onze, en eindigt met een natuurramp. Dan wordt een nieuw universum geboren uit deze natuurramp en de de cyclus begint opnieuw. Er is een overeenkomst hier met een moderne kosmologische theorie, volgens welke een fase van contractie, van melkwegen, die op zichzelf ineensstorten, een fase volgt van expansie en voorafgaat aan een nieuwe explosie ('Big Bang') van het 'oorspronkelijke ei' --- enzovoort, in een wederkerende en klaarblijkelijk eindeloze en doelloze serie kosmische geboorten, die, zoals onze eigen menselijke geboorten, ontwikkelen, een of ander soort 'hoogtepunt' bereiken, dan ineensstorten, altijd om weer opnieuw beginnen. Volgens Theon is ons huidige universum de zevende --- maar waar is het 'begin'?

¹⁸⁶ Merk op, dat de moderne astronomie verdeeld is tussen de theorie van eindeloze fasen van contractie --- explosie --- expansie, en de theorie van een universum in oneindige expansie, die begint met een 'Big Bang,' die net zo catastrofaal lijkt, omdat het universum dan met een duizelingwekkende snelheid wordt ondergedompeld in een toenemend koude, lege en fatale oneindigheid, zoals een kogel, die bevrijd is van alle beperkingen van zwaartekracht, totdat... totdat wat? Volgens astronomen zou een exacte meting van de hoeveelheid van materie in een kubieke meter van het huidige universum (een atoom voor iedere 400 liter ruimte) ons in staat stellen om te beslissen tussen deze twee theorieën en leren op welke manier het het beste voor ons zal zijn om te sterven. Wanneer er meer is dan een atoom per 400 liters ruimte, dan zal deze hoeveelheid materie voldoende gravitatie creëren om de huidige uitzetting te stoppen van melkwegen en een contractie induceren, die eindigt met een explosie in een oneindig kleine ruimte. Wanneer er minder is dan een atoom per 400 liter ruimte, dan zal de hoeveelheid van materie en dus het zwaartekrachteffect onvoldoende zijn om de melkwegstelsels binnen hun onzichtbare net te houden, en alles zal oneindig weg draaien --- tenzij we, met Moeder, een derde positie ontdekken, dat van een 'progressief equilibrium,' waarin de hoeveelheid van materie in het universum in feite bewijst een hoeveelheid bewustzijn te zijn, waarvan de contractie en expansie gereguleerd zullen worden door de wetten van bewustzijn.

Equilibrium is de essentiële wet van deze schepping --- het staat toe, dat perfectie gerealiseerd wordt in de manifestatie.

In lijn met dit idee van dingen 'op hun plaats,' komt een andere vraag naar me toe: wat zijn met de neerdaling van het Supramentale juist de eerste dingen, die de supramentale kracht zal willen of proberen los te maken?

De eerste dingen, die het zal losmaken?

Ja, individueel en kosmisch, zodat alles op zijn plaats is.

Zal het iets losmaken?... Wanneer we Sri Aurobindo's idee accepteren, zal het ieder ding op zijn plaats zetten, dat is alles.

Een ding moet onvermijdelijk ophouden: de Deformatie, de sluier van valsheid, die de Waarheid bedekt, omdat alles, dat we hier zien bestaan, het gevolg daarvan is. Wanneer de sluier is verwijderd, zullen dingen noodzakelijkerwijze volledig verschillend zijn, volledig: zij zullen zijn, zoals wij ze ervaren, wanneer we individueel tevoorschijn komen uit dat vervormde bewustzijn. Wanneer iemand uit dat bewustzijn komt en binnengaat in het Waarheidsbewustzijn, dan is men ongelovig, dat zodanige dingen als lijden, misère, en dood kunnen bestaan; het is verbazingwekkend in de zin, dat (wanneer men werkelijk aan de andere kant is)... men niet begrijpt, hoe dit alles kan gebeuren. En ofschoon deze toestand van bewustzijn gewoonlijk geassocieerd is met de ervaring van de onwerkelijkheid van de wereld, zoals we het kennen, vertelt Sri Aurobindo ons, dat deze perceptie van de wereld's onwerkelijkheid niet hoeft te bestaan voor het supramentale bewustzijn: alleen valsheid is onwerkelijk, niet de wereld. En dit is hoogst interessant --- de wereld heeft haar eigen werkelijkheid, onafhankelijk van Valsheid.

Ik veronderstel, dat dit het eerste effect zal zijn van het Supramentale --- misschien zelfs het eerste effect in het individu, omdat het eerst in het individu zal beginnen.

Deze toestand van bewustzijn¹⁸⁷ moet waarschijnlijk constant worden, maar dat zou een probleem poneren: hoe zou men in contact kunnen blijven met de wereld, zoals het is in haar deformatie? Omdat ik gemerkt heb, dat, wanneer deze toestand erg sterk in me is, erg sterk, zo sterk, dat het alles kan weerstaan, dat het van buitenaf bombardeert, mensen niets begrijpen van wat ik zeg, NIETS! Daarom zou het lijken op het afsnijden van een nuttig contact.

Hoe zou het bijvoorbeeld zijn om een kleine supramentale schepping te hebben als een kern van actie en invloed, die op de aarde straalt (om het tot de aarde te beperken)? Is het mogelijk? Het is gemakkelijk om een supermenselijke kern te bedenken --- een creatie van supermensen, dat is, van mensen, die door de deugdzaamheid van de evolutie en transformatie (in de ware zin van het woord) er in geslaagd zijn om de supramentale krachten te manifesteren; toch is er, omdat hun oorsprong menselijk is, onvermijdelijk een

¹⁸⁷ Wanneer de sluier van valsheid weg is: het supramentale bewustzijn.

contact; zelfs, wanneer alles getransformeerd is, zelfs, wanneer hun organen getransformeerd worden in centra van kracht, blijft er nog een soort menselijke kleuring. Dit zijn de wezens, die, volgens hun traditie, het geheim zullen ontdekken van een directe, supramentale schepping, terwijl zij voorbij het proces van de gewone Natuur gaan. Dan zullen door hen de ware supramentale wezens geboren worden, die noodzakelijkerwijze moeten leven in een supramentale wereld. Maar hoe zou het contact gemaakt moeten worden tussen deze wezens en de gewone wereld? Hoe een transformatie van de natuur te bedenken, die voldoende is om deze supramentale schepping in staat te stellen om plaats te laten vinden op aarde? Ik weet het niet.

We weten natuurlijk dat een zodanig iets een aanzienlijke hoeveelheid tijd nodig zal hebben om gedaan te worden, en het zal waarschijnlijk in stadia gaan, in gradaties, met verschijnende faculteiten, die we op het moment niet kunnen kennen of voorstellen, en die de condities van de aarde zullen veranderen --- dit is een paar duizend jaar vooruitkijken.

Er is nog een probleem: is het mogelijk om gebruik te maken van de notie van ruimte --- ik bedoel ruimte op de planeet aarde?¹⁸⁸ Is het mogelijk om een plaats te vinden, waar het embryo of zaad van de toekomstige supramentale wereld geschapen zou kunnen worden?

Wat ik zelf gezien heb... was een plan, dat volledig kwam in alle details, maar dat conformeert helemaal niet in geest en bewustzijn met wat nu mogelijk is op aarde (ofschoon, in haar meest materiële manifestatie, het plan gebaseerd was op bestaande aardse condities). Het was het idee van een ideale stad, de kern van een klein ideaal land, dat alleen oppervlakkige en extreem beperkte contacten heeft met de oude wereld. Men zou al een Vermogen moeten bedenken (het is mogelijk), dat voldoende is om tegelijkertijd een bescherming te zijn tegen agressie en slechte wil (dit zou niet de moeilijkste bescherming zijn om te leveren) en een bescherming (die alleen nauwelijks voorgesteld kan worden) tegen infiltratie en toevoeging.... Vanuit het sociale of organiserende standpunt zijn deze problemen niet moeilijk, noch vanuit het standpunt van het innerlijke leven; het probleem is de relatie met wat niet gesupramentaliseerd is --- infiltratie en toevoeging voorkomen, de kern behoeden voor terugvallen naar een inferieure schepping gedurende de overgangperiode.

(stilte)

Allen, die het probleem beschouwd hebben, hebben zich altijd een of andere plaats voorgesteld als een Himalayaanse bergpas, die onbekend is aan de rest van de mensheid, maar het is geen oplossing. Helemaal geen oplossing.

Nee, de enige oplossing is occult vermogen. Maar dat.... Voor wat dan ook gedaan kan worden, vereist het al een zeker aantal van individuen, die een grotere perfectie van realisatie bereikt hebben. Wanneer we dit toegeven, is

¹⁸⁸ Toen zij later ondervraagd werd over de betekenis van deze zin, lachte Moeder, 'Ik zei dat van de andere kant! Het werd gesproken van een dimensie, waar de notie van ruimte niet langer zo concreet is.

een plaats te bedenken (die apart geplaatst is van van de buitenwereld --- geen actuele contacten), waar ieder ding precies op zijn plaats is, een voorbeeld neerzet. Ieder ding precies op zijn plaats, iedere persoon precies op zijn plaats, iedere beweging op zijn plaats, en alles op zijn plaats in een opstijgende, progressieve beweging zonder terugval (dat is, juist het tegengestelde van wat voortgaat in een gewoon leven). Natuurlijk betekent dit ook een soort perfectie, het betekent een soort eenheid; het betekent, dat de verschillende aspecten van de Allerhoogste gemanifesteerd kunnen worden; en noodzakelijkerwijze een exceptionele schoonheid, een totale harmonie, en een vermogen, dat voldoende is om de krachten van de Natuur gehoorzaam te houden: zelfs, wanneer deze plaats , bijvoorbeeld, omcirkeld zou zijn door destructieve krachten, bijvoorbeeld, dan zouden deze krachten machteloos zijn om te handelen --- de bescherming zou voldoende zijn.

Het zou helemaal de volkomen perfectie nodig hebben in de individuen, die zoiets organiseren.

(lange stilte)

Het moet soortgelijk zijn aan wat gebeurde, toen de eerste mens verscheen.

Hebben we ooit werkelijk geweten, hoe de eerste mensen werden gevormd, de eerste mentale realisatie? Waren zij geïsoleerde individuen, of waren zij in groepen --- vond het fenomeen plaats in een collectief milieu of in isolatie? Ik weet het niet. Het kan analoog zijn aan het geval van de komende supramentale schepping.

Het is niet moeilijk om een individu te bedenken in de eenzaamheid van de Himalayas of in een maagdelijk oerwoud, die om zichzelf zijn miniatuur supramentale wereld begint te scheppen --- dit is gemakkelijk voor te stellen. Maar hetzelfde zou noodzakelijk zijn: hij zou een zodanige perfectie verkregen moeten hebben, dat zijn vermogen automatisch zou handelen om een indringing van buiten te voorkomen.

Omdat zodanige wezens automatisch het doelwit zouden worden van uitwendige aanvallen?

Zij zouden automatisch beschermd moeten worden; dat is, ieder vreemd of tegenwerkend element zou tegengehouden moeten worden van benadering.

Er zijn verhalen, zoals deze, weet je, over mensen, die in een ideale eenzaamheid leefden, en het is helemaal niet onmogelijk om het voor te stellen. Wanneer men in contact is met dit Vermogen, wanneer het binnen je is, kun je zien, dat zulke dingen... kinderspel zijn! Het bereikt zelfs het punt, waar er de mogelijkheid is om zekere dingen te veranderen, om vibraties en vormen te beïnvloeden in de nabije omgeving door besmetting, zodat zij automatisch beginnen gesupramentaliseerd te worden. Dat alles is mogelijk --- maar beperkt tot de individuele schaal. Terwijl, wanneer het voorbeeld nemen van wat hier gebeurt, waar het individu precies in het midden van al deze chaos blijft... Dat is de moeilijkheid! Maakt juist dit feit geen zekere perfectie in

realisatie onmogelijk te bereiken? Maar het andere geval, het individu geïsoleerd in het bos, is altijd hetzelfde --- een voorbeeld, dat geen bewijs geeft, dat de rest in staat zal zijn om te volgen; terwijl wat er hier gebeurt, al een veel bredere stralende invloed zou moeten hebben. Op een of ander punt moet dit gebeuren --- het MOET gebeuren. Maar het probleem blijft nog: kan het gelijktijdig gebeuren met of zelfs voor de supramentalisatie van het enkele individu?

(stilte)

De realisatie onder gemeenschap of groep condities zou duidelijk veel completer, integraler, vollediger en waarschijnlijk perfecter zijn dan enige individuele realisatie, die altijd, noodzakelijkerwijze --- noodzakelijkerwijze --- extreem beperkt is op het externe materiële niveau, omdat het alleen een manier van zijn is, een modus van manifestatie, een microscopische set vibraties, die aangeraakt is.

Maar voor de faciliteit van het werk geloof ik, dat er geen vergelijking is!

(stilte)

Maar het probleem blijft: Boeddha en de hele rest hebben EERST gerealiseerd, dan het contact hervat met de wereld. Dat maakt het erg eenvoudig. Maar is het voor de realisatie van wat ik voorzie, niet onmisbaar om in de wereld te blijven?...

(Moeder is een tijdje geabsorbeerd, terwijl zij staart in de verte)

Ik zie voortdurend beelden! Geen beelden, levende dingen --- zoals antwoorden op vragen. Een magnifieke pauze nam vorm aan (het is het symbool van de victorie hier in India) en zijn staart opende, en er op verscheen een constructie, zoals deze constructie van een ideale plaats.... Het is jammer, dat deze wereld niet gefotografeerd kan worden! Er zouden fotografische platen moeten zijn, die gevoelig genoeg zouden moeten zijn om het te doen. Het is geprobeerd. Het zou interessant zijn, omdat het beweegt, het is als een film.

Oké, dan. Wat wilde je vragen.

Ik denk, dat u het al beantwoord hebt!

Nee, ik herinner het me niet; ik ging weg --- rondzwerfend.

Ik vroeg u over uw Kracht, of de supramentale Kracht; welke initiële actie neemt het nu?

Ah, ja.

Zet het dingen op zijn plaats?

In mijn ervaring is het zo; en het is tot een punt gekomen, waar hoe meer geconcentreerd de Kracht is, hoe meer dingen tevoorschijn komen, juist op het moment, dat zij het behoren te doen, mensen komen precies, wanneer zij zouden moeten en doen precies, wat zij behoren te doen, de dingen om me heen vallen natuurlijk op hun plaats --- en dit gebeurt voor het MINSTE kleine detail. En tegelijkertijd brengt het met zich een besef van harmonie en ritme, een vreugde --- een erg lachende vreugde in organisatie, alsof alles vreugdevol deelnam in deze herstructurering. Je wil, bijvoorbeeld, iets aan iemand vertellen en hij komt naar je toe; je hebt iemand nodig om een bijzonder werk te doen en hij verschijnt; iets moet georganiseerd worden --- alle benodigde elementen zijn bij de hand. Alles met een soort wonderbaarlijke harmonie, maar niets wonderbaarlijks er aan! In essentie is het eenvoudig de innerlijke kracht, die een minimum aan obstakels ontmoet, en zo worden dingen gevormd door zijn actie. Dit gebeurt me erg vaak, ZEER vaak; en soms gaat het uren door.

Maar het is nogal delicaat, zoals een erg, erg delicaat uurwerk, zoals een precisie machine, en het minste kleine ding schakelt alles uit. Wanneer iemand een slechte reactie heeft, bijvoorbeeld, of een slechte gedachte, of een geagiteerde vibratie, of een angst --- wat dan ook van deze natuur is genoeg om de hele harmonie op te lossen. Voor mij wordt het onmiddellijk vertaald in een malaise van mijn lichaam, een zeer bijzonder type van malaise; dan zet wanorde in, en de gewone routine keert terug. Dus moet ik, als het ware, de Aanwezigheid van de Heer weer verzamelen en beginnen om het overal in te prenten. Soms gaat het snel, soms duurt het langer; wanneer de desorganisatie een beetje radicaler is, duurt het iets langer.

Het oog [oogbloeding], bijvoorbeeld, resulteerde uit een zodanige wanorde, een erg donkere kracht, die iemand toestond om binnen te komen, niet opzettelijk, niet willens en wetens, maar door zwakheid en onwetendheid, altijd vermengd, natuurlijk, met verlangen en ego en de hele rest. (Zonder verlangen en ego zouden zulke dingen geen toegang vinden --- maar verlangen en ego zijn zeer wijdverspreid.) In ieder geval was dat duidelijk de oorzaak en ik voelde het onmiddellijk aan. Soms, wanneer het komt, kruipt het zo op (*Moeder brengt haar hand naar haar keel*), een zwarte schaduw, die je wurgt. Toch wordt inwendig niets aangedaan in een zodanige mate, dat als ik geen aandacht gaf aan de zuiver externe reactie, ik niet zou weten, dat er iets gebeurd was (het is het grote Spel); maar uiterlijk is de indicatie onmiddellijk: een half uur later had ik deze oogbloeding. Ik worstelde tegen een hele onwenselijke intrusie, en ik wist het --- ofschoon van een uiterlijk gezichtspunt de oorzaak onbelangrijk was. Het zijn niet altijd de gebeurtenissen, die we serieus of belangrijk beschouwen, die de meest schadelijke effecten produceren --- ver van dat. Soms is het alles bij elkaar een ONBELANGRIJKE intrusie van valsheid, om een of andere onbelangrijke reden --- wat over het algemeen bestempeld is als een stupiditeit. Dit stamt van het feit, dat de tegenwerkende krachten altijd liggen te wachten, klaar om binnen te stromen op het minste teken van zwakheid.

Het onbegrip, dat gegenereerd wordt door twijfel (het soort twijfel, dat altijd resulteert uit een egoïstische beweging), is erg gevaarlijk. Erg gevaarlijk. Het is

zelfs niet noodzakelijk om in een psychisch bewustzijn te zijn --- zelfs voor een verlicht vitaal bewustzijn produceert het geen effect; maar HIER in deze materiële zwerm....

Maar ik zie niet, hoe al dit werk gedaan zou kunnen worden in de eenzaamheid van de Himalayas of het oerwoud. Er is een groot risico om binnen te gaan in dat erg onpersoonlijk, universele bewustzijn, waar dingen relatief gemakkelijk zijn --- de materiële consequenties zijn zo ver beneden, dat het niet uitmaakt! Men kan alleen direct handelen in het MIDDEN van dingen.

Hoe dan ook heb ik op het moment geen keuze --- en ik zoek er niet naar. Dingen zijn, wat zij zijn en zoals zij zijn; en terwijl ze genomen worden, zoals zij zijn, moet het werk gedaan worden. De manier van werken hangt af van de manier, hoe dingen zijn.

Maar het is zo heerlijk, wanneer deze Harmonie komt. Weet je, rond luieren, papieren rangschikken, een lade in orde brengen.... Het zingt allemaal, het is zo heerlijk, zo vreugdevol, zo lumineus... zo zaligvol! En alles, alles, alles... Alle materiële dingen, alle activiteiten, eten, aankleden, alles wordt zaligvol, wanneer deze harmonie er is, zaligvol. Alles werkt gladjes uit, het is zo harmonieus, er is geen frictie. Zie je... je ziet een vreugdevolle, lumineuze Genade, die zich in alle dingen manifesteert, ALLE dingen, zelfs die, die we normaal als volkomen onbelangrijk beschouwen. Maar dan, als deze Harmonie zich terugtrekt, wordt alles --- exact DEZELFDE condities, DEZELFDE dingen, DEZELFDE omstandigheden --- pijnlijk, vermoeiend, langdurig, moeilijk, moeizaam, oh!... Het is zus en het is zo (*Moeder tilt haar hand op van de ene naar de andere kant alsof op een nauwe grens*) zoals dit, zoals dat.

Het laat je zo helder aanvoelen, dat dingen op zichzelf niet tellen. Wat we 'dingen op zichzelf' noemen, zijn van geen waar belang! Wat werkelijk telt, is de relatie van het bewustzijn met deze dingen. En er is een formidabel vermogen hierin, omdat in een instantie je iets aanraakt en het laat vallen of mishandelt, terwijl het in de andere zo heerlijk is, het zo gladjes werkt. Zelfs de meest moeilijke bewegingen worden gemaakt zonder moeilijkheid. Het is een ongehoord vermogen! We geven het geen belang, omdat het geen grandioze effecten heeft, het is niet spectaculair. Ja, er zijn inderdaad toestanden van genade, wanneer men in de aanwezigheid is van een grote moeilijkheid en plotseling al het vermogen heeft, dat nodig is om het het hoofd te bieden --- ja, maar dat is iets anders. Ik spreek over een vermogen, dat actief is in het gewone leven.

Er was hiervoor 's anderdaags een voorbeeld: iemand in een volledig verfoeilijke stemming schreef me een brief; het was onmogelijk, ik kon niet antwoorden --- ik wist niet, wat te zeggen. Ik paste eenvoudig de Kracht toe en bleef zo (*gebaar van een opoffering aan het Licht*). Ik zei, 'We zullen zien.' Verscheidene uren later (ik wist, dat ik deze persoon ging zien) wist ik zelfs niet, of ik zou gaan zeggen, dat ik de brief gelezen had --- of eerder, of wat ik zou gaan zeggen, zou resulteren van dat ik het gelezen had. Ik was tot dat

punt gekomen --- niets. Maar juist die morgen gebeurde een kleine omstandigheid, die... alles veranderde! En toen ik de persoon ontmoette, wist ik onmiddellijk, wat gezegd moest worden, wat gedaan moest worden, en alles werkte zich uit.

Dat is EEN voorbeeld. Ik noem het, omdat het eergisteren gebeurde, maar dit gaat de hele tijd door.

Ik heb het een gewoonte gemaakt om altijd dit te doen (*gebaar van loslaten naar het Licht*). Wanneer een probleem opkomt, bied ik het aan de Heer aan en laat het dan. En op het moment, dat de oplossing nodig is, komt het --- het komt in feiten, in daden, in bewegingen.

Ik zou alleen tevreden zijn, als.... Kan men ooit tevreden zijn? In ieder geval zou ik beginnen om tevreden te zijn, wanneer dit een constante en totale conditie zou zijn, actief in alle omstandigheden en op ieder moment, dag en nacht. Maar is het mogelijk met deze STORTVLOED, die van buiten binnenstroomt? Constant! Terwijl ik deze morgen liep, was ik (hoe zal ik het zeggen?) iets van een getuige, die keek naar wat van buiten binnenkwam. Het ene na het andere, het ene na het andere --- wat een mengsel! Van alle kanten, van iedereen en alles en overal. En niet alleen van hier, maar van ver, ver weg op de aarde en soms van ver terug in de tijd, terug in het verleden --- dingen uit het verleden, die opkomen, zichzelf presenteren aan het nieuwe Licht om op hun plaats gezet te worden. Het is altijd dat: ieder ding, dat op zijn plaats gezet wil worden. En dit werk moet voortdurend gedaan worden.... Het is, alsof men een nieuwe ziekte opvangt om genezen te worden.

Een verse kwaal om rechtgezet te worden.

In feite zijn we erg lui.

Sri Aurobindo schreef me, dat hij erg lui was --- dat troostte me! We zijn erg lui. We zouden (*lachend*) achteruit willen zitten en zaligvol van de vrucht van onze werken genieten!

Welaan, mon petit, het is tijd om te gaan.

Juli 26, 1961

(Satprem leest verscheidene passages van de Juli 15 conversatie, waar Moeder zegt, dat Sri Aurobindo wegging, voordat hij zei, wat hij gedaan had,

en dat het een pad door een maagdelijk oerwoud was: 'Ogen geblinddoekt, niets wetend, zwoegt men voort....')

Het is nog waar.

Wanneer zullen we het einde zien? Over honderd jaar?

(Gedurende een ogenblik blijft Moeder in gedachten)

Het kwam vluchtig: twintig jaar.

Ik geef het aan je voor wat het waard is!

Juli 28, 1961

Hier is iets belangrijks. Sri Aurobindo zegt, dat alles hier beneden verwickeld is --- het denkvermogen, het vitale, het supramentale --- en dat, wat verwickeld is, ontwikkelt. Maar als alles verwickeld is, het supramentale inbegrepen, wat is dan de noodzaak voor een 'neerdaling'? Kunnen dingen zich niet zelf ontwikkelen?

Ah! Hij heeft dit ergens uitgelegd.

Maar ik herinner me niet, dat ik iets gezien heb, dat me bevredigde.

Is het niet in de *Essays on the Gita*? Hij verklaart, wat Krishna zegt en hoe de twee [neerdaling en evolutie] gecombineerd zijn. Ik las het niet lang geleden, omdat ik juist in deze kwestie geïnteresseerd was. En ik zei zelfs tegen mijzelf over het verschil tussen wat ontwikkelt (wat tevoorschijn komt uit deze involutie) en het Antwoord van wat al boven bestaat in al zijn glorie.

We zullen deze passage moeten vinden.

Er zijn twee lijnen in de oude tradities, twee manieren om dit te verklaren. Een zegt, dat door de 'neerdaling' van wat al bestaat in al zijn perfectie, dat wat verwickeld is, ontwaakt kan worden tot bewustzijn en evolutie. Het is als het oude verhaal: toen, wat Sri Aurobindo de universele Moeder noemt of de Shakti (of *Sachchidananda*¹⁸⁹) zich realiseerde, wat er gebeurd was in de Materie (dat is, in wat Materie had gecreëerd) en dat deze involutie geleid had tot een toestand van Onwetendheid, totale onbewustheid, zegt de oude

¹⁸⁹ *Sachchidananda* is het Allerhoogste Bewustzijn in zijn drievoudige aspect van Bestaan (*Sat*), Bewustzijn (*Chit*) en Zaligheid (*Ananda*).

traditionele kennis, dat de goddelijke Liefde recht van de Heer neerdaalde in de Materie en begon te ontwaken, wat daar verwickeld was.

Andere tradities spreken over het Bewustzijn, het goddelijke Bewustzijn, in plaats van Liefde. Men vindt zelfs verklaringen, vol van beeldspraak, die een Wezen verbeelden van prismatisch licht, die in diepe slaap ligt in de grot van het Onbewuste; en deze Nederdaling ontwaakt hen tot een activiteit, die nu nog (hoe het te zeggen?) innerlijk is, een immobiele activiteit, een activiteit door straling. Ontelbare stralen ontspruiten aan zijn lichaam en verspreiden zich door het Onbewuste, en beetje bij beetje ontwaken zij in ieder ding, in ieder atoom, als het ware, de aspiratie tot Bewustzijn en het begin van de evolutie.

Ik heb deze ervaring gehad.

Ik heb deze ervaring gehad van 'uitgezonden' te worden, z gezegd, in een vorm van Liefde en Bewustzijn gecombineerd --- goddelijke Liefde in zijn allerhoogste zuiverheid, goddelijk Bewustzijn in zijn allerhoogste zuiverheid --- en DIRECT geëmaneerd, zonder door alle tussenliggende toestanden te gaan, direct in de meest lage diepten van het Onbewuste. En daar had ik de indruk een symbolisch wezen in diepe slaap te zijn of eerder om er een te vinden... zo gesluierd, dat hij bijna onzichtbaar was. Toen leek, op mijn contact, de sluier gescheurd te worden en, zonder zijn ontwaken, was er een soort straling, die zich verspreidde.... Ik kan nog steeds mijn visioen zien.¹⁹⁰

(*stilte*)

Er is altijd, wat altijd een populaire manier van dingen presenteren genoemd kan worden. Neem het hele Verhaal van de Schepping, van hoe dingen er zijn gekomen: het kan verteld worden als een ontvouwend verhaal (dit deed Theon in een boek, dat hij *The Tradition* noemde --- hij vertelde het hele verhaal op een Bijbelse manier, met psychologische kennis, verborgen in symbolen en vormen). Er is een psychologische manier van dingen vertellen en een metafysische manier. De metafysische is voor mij bijna onbegrijpelijk; het is oninteressant (of alleen interessant voor denkvermogens, die op die manier gemaakt zijn). Een bijna kinderachtige, illustratieve manier van dingen vertellen lijkt suggestiever voor me dan enige metafysische theorie (maar dit is een persoonlijke opinie --- en van geen groot gewicht!). De psychische benadering is dynamischer voor de transformatie, en Sri Aurobindo nam het gewoonlijk aan. Hij vertelt ons geen verhalen (ik was degene, die hem verhalen vertelde! Beelden zijn erg suggestief voor me). Maar wanneer men de twee benaderingen combineert.... In feite moet men, om filosofisch te zijn, de drie combineren. Maar ik heb altijd de metafysische benadering ineffectief gevonden; het leidt niet tot realisatie, maar geeft mensen alleen het IDEE, dat zij weten, wanneer zij werkelijk helemaal niets weten. Vanuit het standpunt van *drang*, van een dynamische aandrang naar transformatie is de psychologische benadering klaarblijkelijk de krachtigste. Maar de andere [de symbolische benadering] is mooier!

¹⁹⁰ Zie het addendum, dat volgt op deze conversatie voor een transcriptie van Moeder's visioen, zoals zij het neergeschreven heeft voor publicatie in *Theon's Cosmic Review* in 1906.

In *The Hour of God*, is er een heel diagram van de Manifestatie, dat gemaakt is door Sri Aurobindo¹⁹¹: eerst komt dit, dan komt dat, dan komt het andere, enzovoort --- een hele sequentie. Zij publiceerden dit in een boek in alle serieuzeheid, maar ik moet zeggen, dat Sri Aurobindo het voor de grap deed (ik zag het hem doen). Iemand had met hem gesproken over verschillende religies, verschillende filosofische methoden --- Theosofie, Mevrouw Blavatsky, al deze mensen (er was ook Theon). Wel, ieder had zijn diagram gemaakt. Dus zei Sri Aurobindo, 'Ik kan ook een diagram maken, en de mijne zal veel completer zijn!' Toen hij het af had, lachte hij en zei, 'Maar het is alleen een diagram, het is voor de grap.' Zij publiceerden het erg plechtig, alsof hij een erg serieuze proclamatie had gemaakt. Oh, het is een erg gecompliceerd diagram!

Maar de moeilijkheid is , dat mensen zullen zeggen: wat is de noodzaak voor een 'neerdaling,' wanneer alles verwikkeld is en dan ontwikkelt? Waarom een neerdaling? Waarom zou er een interventie zijn van een hoger vlak?

Excuseer me, maar wat opgebouwd was door deze involutie, moest verwoest worden. De OORZAAK van deze involutie moest ongedaan gemaakt worden.

Op de manier, waarop Theon het vertelde, was er eerst de universele Moeder (hij noemde haar niet de universele Moeder, maar Sri Aurobindo gebruikte die naam), de universele Moeder met de leiding over de schepping. Want scheppend maakte zij vier emanaties: Bewustzijn of Licht, Leven, Liefde of Zaligheid en (*Moeder probeert tevergeefs om de vierde te herinneren*)... Ik moet een cerebrale anemie hebben vandaag! In India spreken zij alleen over de drie: Sat-Chit-Ananda (Sat is Bestaan, uitgedrukt door het Leven; Chit is Bewustzijn, uitgedrukt door Vermogen; Ananda is Zaligheid, synoniem met Liefde). Maar volgens Theon waren er vier (ik kende ze uit mijn hoofd). Wel, deze emanaties (Theon verteld het op een zodanige manier, dat iemand, die geen filosoof was, iemand met een kinderlijk denkvermogen, het kon begrijpen), deze emanaties, die bewust waren van hun eigen vermogen, scheidten zichzelf van hun Oorsprong; dat is, in plaats van volledig overgegeven te zijn aan de allerhoogste Wil en alleen.... uit te drukken. Ah, de vierde emanatie is Waarheid! In plaats van alleen de Allerhoogste Wil uit te voeren, lijken zij een besef verkregen te hebben van een persoonlijk vermogen. (Zij waren soorten persoonlijkheden, universele persoonlijkheden, die ieder een modus van het wezen vertegenwoordigden.) In plaats van verbonden te blijven, sneden zij de verbinding door --- ieder handelde op zichzelf, om het eenvoudig te stellen. Toen werd Licht natuurlijk Duisternis, Leven werd Dood, Zaligheid werd lijden en de Waarheid werd valsheid. En dit zijn de vier grote Asuras: de Asura van de Onbewustheid, de Asura van Valsheid, de Asura van Lijden en de Asura van de Dood.

Toen dit eenmaal gebeurd was, keerde het goddelijke Bewustzijn zich naar de Allerhoogste en zei (*Moeder lacht*): 'Wel, hier is, wat er gebeurd is.

¹⁹¹ Cent. Ed., Vol. XVII, p. 28 ff.

Wat moet er gedaan worden?' Toen kwam er van het Goddelijke een emanatie van Liefde (in de eerste emanatie was het geen Liefde, het was Ananda, Zaligheid, de Heerlijkheid van het bestaan, dat Lijden werd), en van de Allerhoogste kwam Liefde; en Liefde daalde neer in het domein van Onbewustheid, het resultaat van de schepping van de eerste emanatie, Bewustzijn --- Bewustzijn en Licht waren Onbewustheid en Duisternis geworden. Liefde daalde recht van de Allerhoogste in deze Onbewustheid; dat is, de Allerhoogste creëerde een nieuwe emanatie, die niet door alle tussenliggende werelden ging (omdat, volgens het verhaal, de universele Moeder eerst alle goden schiep, die, toen zij neerdaalden, in contact bleven met de Allerhoogste, en alle tussenliggende werelden schiep om deze val tegenwicht te geven --- het is het oude verhaal van de 'Val,' deze val in de Onbewustheid. Maar dat was niet genoeg). Tegelijkertijd met de schepping van de goden kwam dan deze directe Neerdaling van Liefde in de Materie, zonder door alle tussenliggende werelden te gaan. Dat is het verhaal van de eerste Neerdaling. Maar je spreekt over de neerdaling, die aangekondigd is door Sri Aurobindo, de Supramentale Neerdaling, is het niet?

Niet alleen dat. Sri Aurobindo zegt, bijvoorbeeld, dat, toen het Leven verscheen, er een druk van beneden was, van de evolutie, om het Leven te laten verschijnen uit de Materie, en tegelijkertijd een neerdaling van het Leven van haar eigen vlak. Toen, toen het Denkvermogen tevoorschijn kwam uit het Leven, gebeurde hetzelfde van bovenaf weer. Waarom deze interventie van bovenaf iedere keer? Waarom verschijnen dingen niet normaal, de een na de ander, zonder de noodzaak van een 'neerdaling'?

Je kunt net zo goed vragen, waarom alles verkeerd is gegaan!

Nee, met ervaring wordt het gemakkelijk te begrijpen.

Neem de ervaring van het Denkvermogen, bijvoorbeeld: het Denkvermogen komt in de evolutie van de Natuur geleidelijk tevoorschijn uit zijn involutie; wel, --- en dit is een erg concrete ervaring --- deze initiële 'gentaliseerde vormen,' wanneer we hen zo kunnen noemen, waren noodzakelijkerwijze onvolledig en onvolmaakt, omdat Natuur's evolutie langzaam en aarzelend en gecompliceerd is. Dus deze vormen hadden onvermijdelijk een aspiratie naar een soort perfectie en een waarlijk perfecte mentale toestand, en deze aspiratie bracht de neerdaling van reeds volledig bewuste wezens van de mentale wereld, die zich verenigden met aardse vormen --- dit is een erg, erg concrete ervaring. Wat op deze manier tevoorschijn komt uit het Onbewuste, is een bijna onpersoonlijke mogelijkheid (ja, een onpersoonlijke mogelijkheid, en misschien alles bij elkaar niet universeel, omdat het verbonden is met de geschiedenis van de aarde); maar in ieder geval is het een algemene mogelijkheid, geen persoonlijke. En het Antwoord van bovenaf maakt het concreet, zagezegd, terwijl het een soort perfectie binnenbrengt van de toestand en een individuele meesterschap over de nieuwe schepping. Deze wezens in corresponderende werelden (zoals de goden van het bovenmentale,¹⁹² of de wezens van hogere regionen) kwamen

¹⁹² In Sri Aurobindo's terminologie representeert het 'Bovenmentale' het hoogste niveau van het denkvermogen, de wereld van de goden en de oorsprong van alle openbaringen en de hoogste artistieke scheppingen --- de

op aarde, zo gauw als het corresponderende element zich begon te ontwikkelen uit zijn involutie. Dit versnelt de actie, ten eerste, maar maakt het ook volmaakter --- volmaakter, krachtiger, bewuster. Het geeft een soort sanctie aan de realisatie . Sri Aurobindo schrijft hierover in *Savitri* --- Savitri leeft altijd op de aarde, met de ziel van de aarde, om de hele aarde zo snel mogelijk vooruit te laten gaan. Wel, wanneer de tijd komt en dingen op aarde klaar zijn, dan incarneert de goddelijke Moeder met haar volle vermogen --- wanneer dingen klaar zijn. Dan zal de perfectie komen van de realisatie. Een pracht van de schepping, die alle logica teboven gaat! Het brengt een volheid binnen en een vermogen, dat volledig voorbij de kleinzielige oppervlakkige logica liggen van de menselijke geestesgesteldheid.

Mensen kunnen het niet begrijpen! Zichzelf neerzetten op het niveau van het algemene publiek kan erg goed zijn¹⁹³ (persoonlijk heb ik het nooit zo gevonden, ofschoon het waarschijnlijk onvermijdelijk is), maar om te hopen, dat zij ooit de pracht Ervan zullen begrijpen.... Zij moeten het eerst doorleven!

Ikzelf zou NOOIT proberen om om te gaan met het 'waarom'; ik zou altijd zeggen, 'dit is, hoe het is.' Wanneer mensen me vragen, 'Waarom is het zo gebeurd? Waarom is de wereld zo ongelukkig? Waarom moet het duister zijn, voordat het lumineus kan worden? Waarom is dit 'ongeluk' er geweest (als het een 'ongeluk' genoemd kan worden)? Waarom stond de Heer U toe te kunnen zeggen, dat het door dit of door dat is --- er zijn vijftigduizend antwoorden en zij zijn allemaal waardeloos.

Het is zo, omdat dat de manier is, hoe het is!

Het was niet zozeer een kwestie van het 'waarom' als van het proces.

Het proces? Ik geef je een historisch proces, dat ik ken door ervaring.

Beiden zijn noodzakelijk.

Ja. De aarde is een representatieve en symbolische wereld, een soort kristallisatie en concentratie van de evolutionaire arbeid, die het een ... concretere werkelijkheid geeft. Het moet zo genomen worden: de geschiedenis van de aarde is een symbolische geschiedenis. En op de aarde vindt deze Neerdaling plaats (het is niet de geschiedenis van de universele, maar van de aardse schepping); de Neerdaling gebeurt in het individuele AARDSE wezen, in de individuele aardse atmosfeer.

wereld, die tot nu toe de mentale mens geregeerd heeft. In zijn gradaties van de werelden spreekt Sri Aurobindo over twee hemisferen, de bovenste hemisfeer en de lagere. Het Bovenmentale is de lijn tussen deze twee hemisferen, 'Deze lijn is het tussenliggende bovenmentale, dat, ofschoon zelf lumineus, ons weghoudt van het volle ondeelbare supramentale Licht, maar bij het ontvangen verdeelt het, distribueert het en breekt op in gescheiden aspecten, vermogens, allerlei soorten veelvuldigheden.' In de woorden van de Upanishad, 'Het gelaat van de Waarheid is bedekt door een gouden deksel.'

¹⁹³ Moeder refereert naar het boek, dat Satprem zal schrijven, dat de vraag ingeeft, die geponereerd wordt in deze conversatie.

Laat ons *Savitri* nemen, dat hierover erg expliciet is: de universele Moeder is universeel aanwezig en aan het werk in het universum, maar op de aarde wordt concrete vorm gegeven aan al het werk, dat gedaan moet worden om de evolutie tot zijn perfectie, zijn doel te brengen. Wel, ten eerste is er een soort emanatie, die representatief is voor de universele Moeder, die altijd op aarde is om te helpen om zich voor te bereiden; dan, wanneer de voorbereiding volledig is, zal de universele Moeder zelf op aarde neerdalen om haar werk af te maken. En dit doet Zij met Satyavan --- Satyavan is de ziel van de aarde. Zij leeft in nabije vereniging met de ziel van de aarde en samen doen zij het werk; Zij heeft de ziel van de aarde gekozen voor haar werk, terwijl zij zei, 'HIER zal ik mijn werk doen.' Ergens anders (*Moeder toont regionen van het hogere Bewustzijn*), is het genoeg om alleen maar te ZIJN en ZIJN dingen Eenvoudig. Hier op aarde moet je werken.

Er zijn natuurlijk duidelijk universele repercussies en effecten, maar het wordt hier UITGEWERKT, de plaats van het werk is HIER. Dus in plaats van zaligvol te leven in Haar universele toestand en er voorbij, in de extra-universele eeuwigheid buiten de tijd, zegt Ze, 'Nee, ik ga mijn werk HIER doen, ik verkies om HIER te werken.' De Allerhoogste vertelt haar dan, 'Wat je uitgedrukt hebt, is Mijn Wil.'.... 'Ik wil HIER werken en wanneer alles klaar is, wanneer de aarde klaar is, wanneer de mensheid klaar is (zelfs, wanneer niemand er gewaar van is), wanneer het Grootse Moment komt, wel... dan zal ik neerdalen om mijn werk af te maken.'

Dat is het verhaal.

Dus, wanneer mensen vragen 'waarom,' kunnen we hen vertellen, 'Ik weet het niet, maar dat is, hoe het is.' Waarom? (*Moeder haalt haar schouders op*) Hoe kan een klein menselijk brein begrijpen, waarom! Wanneer je het beleeft, weet je het! Er is geen probleem, het is duidelijk; het is zo, omdat het zo is. Het moest op die manier zijn --- dat is, hoe het is.

Je kunt allerlei soorten verklaringen voor vinden: het bewustzijn zou nooit zo volledig geweest zijn, de vreugde zou nooit zo vol geweest zijn, de realisatie zou nooit zo totaal geweest zijn, wanneer men niet door... dat alles gegaan was. Maar deze verklaringen zijn alleen om het denkvermogen te bevredigen. Wanneer je er in leeft, is er geen behoefte voor verklaringen.

Wat betreft de hoop om mensen te laten begrijpen!... Het enige, dat werkelijk van belang is, is, dat zij je boek met interesse lezen. Laat hen het met interesse lezen; iedereen zal zich voorstellen, dat hij het 'begrepen' heeft (en natuurlijk zal hij het 'begrepen' hebben), en door (ik wilde *onder* gaan zeggen) hun interesse, wel, zal iets ontwaakt worden in hun bewustzijn, een soort eerste aspiratie naar de behoefte om te realiseren --- dat is alles. Wanneer je dat, goede God, dat heb je iets groots gedaan!

Laat hen het begrijpen! Hoe te begrijpen? Zolang als men daar is [op het denkniveau], begrijpt men het niet. Men kan zich allerlei soorten dingen voorstellen, maar... met een snuifje gezond verstand, zie je erg goed, dat je niets verklaart.

* * *

ADDENDUM

(Uittreksel uit de 'Cosmic Review' van 1906)

EEN VISIOEN

(van Moeder's)

Uit te slaap verschijn ik nu ontwaakt.

Ik sliep op de westwaartse wateren en nu dompel ik in de oceaan om haar diepten te peilen. Haar oppervlakte is groen van beryllium, verzilverd door manestrallen. Beneden is het water het blauw van saffier en al zwak lumineus.

Leunend op de golven's zijden plooiën daal ik neer; gewiegd van een golvende golf naar een andere in een voorzichtig ritme wordt ik recht naar het westen gedragen. Hoe dieper ik ga, hoe lumineuzer het water wordt, grote zilveren stromen koersen erdoor.

Gewiegd van golf naar golf daal ik gedurende een lange tijd dieper, altijd dieper.

Plotseling, terwijl ik boven me blik, zie ik even iets rooskleurig; ik ga naderbij en onderscheidt, wat een struik blijkt te zijn, zo groot als een boom, die zich vasthoudt aan een blauw rif. De bewoners van het water glijden af en aan, myriaden en divers. Nu vind ik mijzelf, terwijl ik sta op fijn, schijnend zand. Ik blik om me heen in verwondering. Er zijn bergen en valleien, fantastische bossen, vreemde bloemen, die net zo goed dieren zouden kunnen zijn, en vissen, die bloemen zouden kunnen zijn --- er is geen scheiding tussen stationaire wezens en mobiele. Overal kleuren, briljant en glinsterend, of ingetogen, maar altijd harmonieus en verfijnd. Ik loop op de gouden zanden en beschouw al deze schoonheid, die gebaad wordt in een zachte blankblauwe straling, kleine, lumineuze bollen van rood, groen en goud, die erdoorheen circuleren.

Hoe wonderbaarlijk zijn de diepten van de zee! Overal wordt de aanwezigheid van de Ene, waarin alle harmonieën resideren, gevoeld.

Ik ga altijd westwaarts verder zonder vermoeidheid of aarzeling. Spektakel volgt op spektakel in een ongelooflijke variëteit; hier strekt zich op een rots van lapis lazuli fijne en delicate zeewier uit als lange blonde of violette lokken; hier grote roze getinte vestingmuren, allemaal gestreept met zilver; hier leken bloemen gebeiteld uit enorme diamanten; hier zijn drinkbekers, zo mooi, alsof uitgesneden door de meest begiftigde beeldhouwer, gevuld met wat druppels lijken te zijn van smaragd, afwisselend levendig met licht en schaduw.

Op dit moment vind ik mezelf tussen twee rotsmuren van saffier blauw, op een pad, dat gevlekt is met zilver, en het water wordt altijd zuiverder en lumineuzer.

Een plotselinge draai in het pad en ik kom bij een grot, die gevormd lijkt te zijn van kristal, dat flonkert in prismatische straling.

Tussen twee regenboogkleurige pilaren staat een erg lang figuur; zijn gezicht, dat omgeven is door korte blonde krullen, is dat van een erg jonge man; zijn ogen zijn zeegroen; hij is gekleed in een blankblauwe tuniek, en zoals vleugels zijn op zijn schouders grote sneeuw witte vinnen. Wanneer hij mij aanschouwt, stapt hij opzij tegen een pilaar om me door te laten gaan. Ik heb nauwelijks de drempel overgestoken als een voortreffelijke melodie langs mijn oor strijkt. De wateren zijn hier allemaal regenboogkleurig, de grond gloeiend met glanzende parels; de zuilengang en het gewelf, sierlijk behangen met stalactieten, zijn opaalachtig; verrukkelijk parfums zweven overal; galerijen, nissen, en alkoven openen aan alle kanten naar buiten; maar direct voor me nam ik een groot licht waar en ik richtte mijn stappen ernaar. Er zijn grote stralen van goud, zilver, saffier, emerald en robijn, die naar buiten stralen in alle richtingen, ontsprongen aan een centrum, dat te ver is voor me om te onderscheiden; naar dit centrum voel ik me getrokken door een krachtige aantrekking.

Nu zie ik, dat deze stralen emaneren uit een achteroverliggend ovaal van wit licht, dat omcirkeld is door superbe regenboog, en ik voel, dat degene, die het licht verbergt voor mijn zicht, ondergedompeld is in een diepzinnige rust. Gedurende lange tijd blijf ik op de buitengrens van de regenboog, terwijl ik door het licht probeer te turen en degene te zien, die slaapt, omgeven door een zodanige pracht. Niet in staat om iets te onderscheiden ga ik de regenboog binnen en vandaar in de witte en schijnende ovaal. Hier zie ik een wonderbaarlijk wezen: uitgestrekt op wat een massa witte eendendons lijkt te zijn, zijn soepele lichaam, van onvergelykbare schoonheid, is gekleed in een lange witte mantel. Zijn hoofd rust op zijn gevouwen arm, maar daarvan kan ik alleen zijn lange haar zien, de kleur van gerijpte tarwe, dat over zijn schouders vloeit. Een grote en tedere emotie strijkt door me heen bij dit magnifieke spektakel, en ook een diepe eerbied.

Heeft de slaper mijn aanwezigheid gevoeld? Want nu ontwaakt hij en staat op in al zijn gratie en schoonheid. Hij keert zich naar me en zijn ogen ontmoeten de mijne, lichtpaarse en lumineuze ogen met een tedere, een oneindig zachte uitdrukking. Woordeloos biedt hij me een subliem welkom aan en mijn hele wezen antwoordt vreugdevol. Terwijl hij mijn hand neemt, leidt hij me naar de ligbank, die hij net verlaten had. Ik strek me uit op deze donsachtige witheid en zijn harmonieuze gelaat buigt over me; een lieflijke stroom van kracht komt geheel bij me binnen, die iedere cel verkwikt, revitaliseert.

Toen, omhuld door de prachtige kleuren van de regenboog, omgeven door de sussende melodieën en voortreffelijke parfums, onder zijn zo krachtige, zo

tedere blik drijf ik in een zaligvolle rust. En gedurende mijn slaap leer ik veel mooie en nuttige dingen.

Van alle wonderbaarlijke dingen, die ik begreep zonder het lawaai van woorden, noem ik er alleen een.

Waar er ook schoonheid is, waar er ook straling is, waar er ook progressie is naar perfectie, ofwel in de Hemel van de hoogten of van de diepten, daar wordt zeker de vorm en gelijkenis gevonden van de mens-mens, de allerhoogste aardse evoluteur.¹⁹⁴

¹⁹⁴ 'Evolutor (Evoluteur)': een woord, dat verzonnen is door Moeder.

Augustus

Augustus 2, 1961

Wanneer men neerdaalt in het onderbewuste, komt er een tijd, dat het niet langer persoonlijk is --- de hele wereld is er! Wat kunnen we dan doen? Ik spreek niet over u, maar wat kunnen mensen, zoals wij, doen om het te veranderen? Het is een Sisyphus werk! Vibraties uit de hele wereld blijven binnenkomen op ieder moment. Hoe kunnen we het veranderen?

Nee, je moet het probleem van de andere richting benaderen.

Evolutie begint met het Onbewuste, volledige Onbewustheid; en uit dit Onbewuste verschijnt geleidelijk een Onderbewuste --- dat is, een half of kwart bewustzijn.... Er zijn hier twee verschillende dingen. Beschouw het leven op aarde (omdat het proces een weinig verschillend is in het universum); het aardeleven begint met totale Onbewustheid en beetje bij beetje werkt het, wat verwickeld was vanbinnen, uit en verandert deze Onbewustheid in semi-bewustzijn of onderbewustzijn. Tegelijkertijd is er een individuele werking, die het INDIVIDUELE onbewuste ontwaakt tot een individueel semibewustzijn en hier heeft het individu natuurlijk de controle --- ofschoon het in feite niet geïndividualiseerd is, omdat individualisatie begint met bewustzijn. Het onderbewuste van planten of dieren, bijvoorbeeld, is nog niet geïndividualiseerd; wat we een dier's gedrag noemen, komt niet op uit individualisatie, maar uit het genie van de soort. Bijgevolg is het individuele onderbewuste iets, dat al ontwikkeld is uit het algemene Onderbewuste. Maar wanneer iemand neerdaalt om een werk van transformatie te bewerkstelligen --- om Licht te brengen in verschillende lagen van het leven, bijvoorbeeld --- daalt men neer in een kosmisch, aards Onderbewuste, geen individueel Onderbewuste. En het werk van transformatie wordt gedaan binnen het geheel --- niet door individualisatie, maar door de tegengestelde beweging, door een soort universalisatie.

Nee, wat ik bedoelde, is, dat, terwijl er vooruitgaan, we automatisch geuniversaliseerd worden....

Ja, noodzakelijkerwijze.

En er is ons verteld, dat we het Onderbewuste moeten veranderen, om er Licht in te brengen; maar, omdat het universeel is, heeft het geen einde! Nieuwe vibraties blijven binnenkomen op ieder moment...

Nee!

... vibraties van vanbuiten, van hier, daar --- het is eindeloos. Hoe kunnen we het veranderen?

Nee, het is niet eindeloos --- het is beperkt tot de aarde's atmosfeer.

Dat is al nogal veel!

Ja, maar niet eindeloos.

Hoe kunnen we er dan op handelen --- al deze vibraties, die binnen blijven stromen van over de hele wereld, van de hele aarde?

Het is niet moeilijk --- op het moment dat je geuniversaliseerd wordt, handel je op het geheel.

Zelfs Boeddha zei, dat als je een vibratie van verlangen hebt, deze vibratie door de hele aardse atmosfeer gaat. Het tegengestelde is onmogelijk! Het is onmogelijk om jezelf af te scheiden. Je kunt het idee hebben om afgescheiden te zijn, maar je kunt niet in werkelijkheid gescheiden zijn. Wanneer je in feite probeert om het Onderbewuste in jezelf te elimineren, dan moet je beweging noodzakelijkerwijze algemeen zijn; het kan niet persoonlijk zijn, je zou nergens komen.

Ja, natuurlijk, maar deze vibraties worden onophoudelijk herschapen.

Nee, zij worden niet herschapen.

Maar er zijn mensen, die op ieder moment verkeerde bewegingen hebben, dus...?

Dus het blijft allemaal rond en rond cirkelen in de aarde's atmosfeer. Maar vergeleken met het universum is de aarde's een erg klein ding. Wel, dit alles blijft erbinnen rondcirkelen. En in feite is er door de beweging van de evolutie een vooruitgang. De huidige Onbewustheid is niet zo onbewust als de initiële Onbewustheid en het huidige Onderbewuste is niet zo onderbewust, noch gegeneraliseerd, als het was in het begin. Dat is de betekenis van de aardse evolutie.

Maar als, zoals u zegt, het in de aarde's atmosfeer blijft circuleren, betekent dat niet, dat de vibraties onophoudelijk herschapen worden?

Niet herschapen --- zij blijven rondcirkelen, wat niet hetzelfde is!

Een herschepping zou betekenen, dat een nieuw contingent van de Onbewustheid en het Onbewuste binnen zou komen uit andere sferen, of van het Allerhoogste --- wel, dit is niet het geval. We beschouwen de Onbewustheid als een 'ongeluk': als het gebeurde, gebeurde het; maar het is geen deel van een oneindige en eeuwige schepping.

Zijn dan onze vibraties van bewustzijn effectief om deze algemene vibraties te veranderen?

Ah, ja!

In feite zijn wij de eerste mogelijke instrumenten om de wereld vooruit te laten gaan. Deze transformatie, bijvoorbeeld (dit is een manier om het neer te zetten), van de Onbewustheid in het Onderbewuste is nu waarschijnlijk veel sneller en vollediger, dan het was, voordat de mens op aarde verscheen; de mens is een van de eerste transformerende elementen. Dieren zijn klaarblijkelijk bewuster dan planten, maar GEWILDE (en dus snellere) vooruitgang behoort tot de mensheid. Evenzo is, wat men hoopt (meer dan hoopt!), *wat men verwacht, is*, dat wanneer het nieuwe supramentale ras op aarde komt, het werk veel sneller zal gaan; en de mens zal hier noodzakelijkerwijze voordeel van hebben. En omdat deze dingen in een ware orde gedaan zullen worden, in plaats van in een mentale wanorde, zullen dieren en al het andere er waarschijnlijk ook voordeel van hebben. Met andere woorden, de hele aarde, als een entiteit genomen, zal ook steeds sneller vooruitgaan. De Onbewustheid (oh, dit alles komt in het Engels tot me, dat is de moeilijkheid!) is bedoeld *om te gaan* en noodzakelijkerwijze zal het Onderbewuste ook gaan.

Betekent dit, over het algemeen gesproken, dat fysieke Materie bewust zal worden?

Ja, op een zekere manier. Het zal ontvankelijk worden. De modus van het leven zal niet noodzakelijkerwijze veranderen, maar de vorm van het leven zal veranderen. De Materie zal *responsief* worden. Zeggen we dat in het Frans?

Ontvankelijk?...

Nee, ontvankelijk is een ding en responsief is een andere. Om te reageren: Materie zal reageren op de bewuste wil. Dit is inderdaad, waarom er hoop is --- hoe kon er anders een transformatie zijn? Dingen zouden altijd blijven, zoals zij zijn! Wat voor soort aarde zou het zijn voor het spirituele ras om op te leven, wanneer Materie geen reactie gaf, wanneer Materie niet begon te vibreren en reageren op de Wil? Dezelfde moeilijkheden zouden er altijd zijn. En het is niet beperkt: zelfs als we, bijvoorbeeld, een vermogen over het lichaam voorstellen, dat het lichamelijke leven anders maakt, dan moet dit nieuwe lichamelijke leven nog bestaan binnen een omgeving --- het kan niet in de lucht blijven hangen! De omgeving moet reageren.

Het is nogal voor de hand liggend, dat de Onbewustheid, het Onderbewuste en het semi-bewuste er toevallig zijn; zij zijn geen permanent deel van de schepping, dus kunnen zij niet anders dan verdwijnen, getransformeerd worden.

Jaren geleden, toen Sri Aurobindo en ik neerdaalden van vlak naar vlak (of van modus van leven naar modus van leven) en het Onderbewuste bereikten, zagen we, dat het niet langer individueel was: het was aards. De rest --- het denkvermogen, het vitale en natuurlijk het lichaam --- is geïndividualiseerd; maar wanneer je neerdaalt beneden dit niveau, dan is dit niet langer het geval. Er is inderdaad iets tussen het bewuste leven van het lichaam en dit

onderbewuste aardse leven --- elementen worden naar buiten geworpen¹⁹⁵ als een resultaat van de actie van individueel bewustzijn op de onderbewuste substantie; dit creëert een soort semibewustzijn, en dat blijft. Wanneer mensen, bijvoorbeeld, verteld wordt, 'Je hebt je moeilijkheid in het onderbewuste geduwd en het zal aan de oppervlakte komen,' refereert dit niet aan het algemene Onderbewuste, maar aan iets, dat geïndividualiseerd uit het Onderbewuste door de actie van het individuele bewustzijn en beneden blijft, totdat het weer aan de oppervlakte komt. Dit proces is, zagezegd, eindeloos, zelfs het persoonlijke deel ervan.

Iedere nacht, weet je, ga ik door met steeds meer verbazende dingen te zien, die tevoorschijn komen uit het Onderbewuste om getransformeerd te worden. Het is een soort mengsel --- niet duidelijk geïndividualiseerd --- van alle dingen, die meer of minder dicht geassocieerd zijn in het leven. Sommige mensen, bijvoorbeeld, zijn daar onderling vermengd. Men herleeft dingen bijna als in een droom (ofschoon dit geen 'dromen' zijn), men herleeft het allemaal in een zekere setting, met een zekere set symbolische, of in ieder geval nogal expressieve omstandigheden. Net twee dagen geleden moest ik omgaan met iemand (ik ben hier actief aan het werk en ik moest iets met hem doen), en toen ik deze persoon zag, vroeg ik mijzelf, 'Is hij deze of die?' Terwijl ik minder verward werd in de actie en keek met een objectiever bewustzijn, het getuigen-bewustzijn, zag ik, dat het eenvoudig een mengsel was van beide personen --- alles is vermengd in het Onderbewuste.... Al, toen ik in Japan woonde, waren er vier mensen, die ik nooit kon onderscheiden gedurende mijn nachtelijke activiteiten --- alle vier van hen (en god weet, of zij zelfs niet bekend waren voor elkaar!) waren altijd onderling vermengd, omdat hun onderbewuste reacties identiek waren.

In feite legitimeert dit het ego; omdat, als we nooit een ego hadden gevormd, we allemaal vermengd geleefd hadden (*lachend*), nu deze persoon, nu een andere! Oh, het was zo komisch om dit 's anderdaags te zien! Eerst was het een beetje verbijsterend, maar toen ik dichtbij keek, werd het volkomen amusant: twee kleine mensen zonder fysieke gelijkenis, maar toch van een overeenkomstig type --- klein en... in het kort, een overeenkomst. Het is als de vier mensen, die ik gewoonlijk zag in Japan: er was een Engelsman, een Fransman, een Japanner en nog een, ieder van een verschillend land; wel, 's nachts waren ze allemaal hetzelfde, alsof de een door de andere gezien, alles onderling vermengd --- zeer amusant!

Maar individualisatie is een langzaam en moeilijk proces. Daarom heb je een ego, anders zou je nooit geïndividualiseerd worden, maar altijd... (*Moeder lacht*) een soort publieke plaats!

Tenslotte bestaat individualisatie --- en de consequente noodzaak voor het ego --- voor de terugkeer naar het Goddelijke Bewustzijn om bewust te zijn en gewild, met volle bewuste participatie.

¹⁹⁵ D.w.z., zij worden opzij geworpen of geëlimineerd uit het individuele Onderbewuste.

Over individualisatie gesproken, er is een kwestie, die ik mezelf afgevraagd heb: wanneer men spreekt over het 'centrale wezen,' is dit centrale wezen niet iets in het fysieke leven, is het zo?... Het is boven....

Het is boven en binnen en overal! (*Moeder lacht*)

Nee, tenzij je de hele tijd leert om te denken met de vierde dimensie, zul je nooit iets begrijpen.

Maar Sri Aurobindo zegt, dat dit centrale wezen 'ongeboren' is. Ik zou willen weten, of het iets individueels is --- of iedere persoon een centraal wezen heeft.

Het ene is niet gescheiden van het andere.

Het ene is niet gescheiden van het andere? In welke zin? Het centrale wezen is niet gescheiden van het Goddelijke, het is een met het Goddelijke. Maar heeft iedere persoon een bijzonder, individueel centraal wezen, of is er een centraal wezen voor iedereen?

Het wordt persoonlijk in ons bewustzijn. Het is een fenomeen van bewustzijn.

Maar het is niet gescheiden --- nooit gescheiden.

Ja, het is niet gescheiden, maar heeft het een individualiteit?

Het is nooit gescheiden, noch van het Centrum (wanneer het een 'centrum' genoemd kan worden!), noch van het geheel. En zo gauw als men ermee in contact is, komt dit probleem niet langer op: het is duidelijk, dat het niet anders kan zijn!

Omdat, wanneer men zijn ego verliest en dit centrale wezen vindt, Sri Aurobindo zegt, dat een individualiteit blijft --- het is geen oplossing --- men behoudt een persoonlijkheid.

Ja, een persoonlijkheid blijft.

Dan is dit de persoonlijkheid van het centrale wezen, de Ware Persoonlijkheid.

Ja.

Dan is het, alles welbeschouwd, een individu, geen onpersoonlijk zelf.

Individueel in actie, in manifestatie.

Hier rijst het probleem. Sri Aurobindo zegt, dat het permanent is, terwijl alle oude tradities zeggen, dat het verdwijnt met het lichaam.

Een permanent individueel zelf?

Anders zou er geen permanent materieel leven kunnen zijn --- want deze [individualiteit] is juist de natuur van materialisatie. Wanneer het bestemd zou zijn om te verdwijnen, dan zou het fenomeen van fysieke oplossing permanent worden, en er zou nooit een fysieke onsterfelijkheid zijn; omdat men, na het uitputten van een zeker... eigenlijk, een zeker aantal illusies of wanordes of valsheden, terugkeert naar de Waarheid. Maar volgens Sri Aurobindo is het niet zo: deze individualisatie, deze individuele verpersoonlijking is de Waarheid, een werkelijk, authentiek goddelijk fenomeen --- de enige valsheid is de deformatie van bewustzijn. Wel, wanneer we het ware bewustzijn van Eenheid herontdekken --- die Eenheid, die zowel in als boven het manifeste en niet-manifeste is ('boven' in dat het zowel het manifeste als het niet-manifeste in gelijke mate bevat), wel, deze Waarheid omvat materiële verpersoonlijking, anders zou dat¹⁹⁶ niet kunnen bestaan.

Maar ieder individu heeft een verschillende persoonlijkheid.

Ja... misschien niet in de huidige toestand van wanorde! Maar in principe.

Ieder bewust wezen?

Ja, in principe --- iedere WARE ziel.

Betekent waar gevormd?

Ja, 'gevormd,' wanneer je het van beneden beschouwt, Maar als je het van boven beschouwt... (*Moeder lacht*).

Representeert ieder individu iets van het Goddelijke?

Het zou zo uitgedrukt kunnen worden, maar het is nog een scheidende manier om neer te zetten.

Maar wat is dan deze 'persoonlijkheid'!?

Het is een modus van het wezen.

Het maakt het een wezen verschillend van de andere.

Een modus van het wezen, ja, op een bepaalde manier, in zijn essentie, omdat in de manifestatie dit alles voorbestemd is om te verdwijnen. Ja, er zijn modi van het wezen,¹⁹⁷ die geschapen zijn bij de eerste manifestatie.

Maar zou er, in ons geval, ontelbare modi van het wezen zijn, die ieder een bijzonder aspect vertegenwoordigen?

¹⁹⁶ 'Dat' lijkt te refereren naar fysieke onsterfelijkheid.

¹⁹⁷ Bewustzijn of Licht, Leven, Liefde of Zaligheid en Waarheid, die toen de eerste vier asuras of demonen werden

Ja, de veelvuldigheid --- anders zou er geen Spel kunnen zijn.

Ik heb juist een passage vertaald, waar Sri Aurobindo spreekt over de genieting en het bezit van de Ene door de veelvuldigheid, van de veelvuldigheid door de Ene, en van de veelvuldigheid door de veelvuldigheid.¹⁹⁸ Een zodanig spel moet dan een ontelbare diversiteit inhouden --- ontelbaar!

Waarom hebben dan degenen, die in het verleden realisaties hadden, die het ware Zelf vonden, allemaal gezegd, dat het de oplossing betekent van het individu, dat geen persoonlijkheid overbleef?

Niet allemaal! Alleen degenen, die weggingen naar Niet-Bestaan zeiden dit.

In de Vedas, bijvoorbeeld, is het duidelijk, dat de 'voorvaderen,' waarover gesproken wordt, mensen waren, die onsterfelijkheid hadden gerealiseerd op aarde. (Wie weet, zij zouden nog in leven kunnen zijn!) Hun opvatting over dingen kwam overeen met Sri Aurobindo's.

De andere traditie --- Theon zei, dat het de oorsprong was van zowel de Kabbala als de Vedas --- behielden ook hetzelfde concept van goddelijk leven en een goddelijke wereld als Sri Aurobindo: dat het hoogtepunt van de evolutie de vergoddelijking zou zijn van al het geobjectiveerde, samen met een ononderbroken progressie vanaf dat moment. (Zoals dingen nu zijn, gaat men voorwaarts en dan achteruit, dan voorwaarts en dan weer achteruit; maar in deze goddelijke wereld zal achteruitgang niet nodig zijn: er zal een voortdurende opstijging zijn.) Dit concept was behouden in die oude traditie --- Theon sprak me er erg duidelijk over, en Sri Aurobindo had nog niets geschreven, toen ik Theon ontmoette. Theon had allerlei dingen geschreven --- geen filosofie, maar verhalen, fantastische verhalen! Toch was deze zelfde kennis achter hen, en toen gevraagd werd over de bron van deze kennis, zij hij gewoonlijk, dat het zowel de Kabbala als de Veda antedateerde (hij was goed onderlegd in de Rig-Veda).

Maar Theon had helemaal geen idee van het pad van *bhakti*,¹⁹⁹ helemaal niet.

Het idee van overgave aan het Goddelijke was absoluut vreemd voor hem. Toch had hij het idee van de Goddelijke Aanwezigheid hier (*Moeder wijst het hartcentrum aan*), van het immanente Goddelijke en van vereniging met Dat. En hij zij, dat door vereniging met Dat en Dat het wezen laten transformeren, men de goddelijke schepping kon bereiken en de transformatie van de aarde.

¹⁹⁸ Zie *Thoughts and Glimpses*: 'Wat was dan de aanvang van de hele zaak? Bestaan, dat zichzelf vermenigvuldigde voor de loutere heerlijkheid van zijn en ondergedompeld in talloze triljoenen vormen, zodat het zichzelf talloos zou kunnen vinden.... En wat is het einde van de hele zaak? Alsof honing zichzelf kon proeven en al haar druppels samen en al haar druppels elkaar konden proeven en ieder de hele honingraat als zichzelf, zo zou het eind met God moeten zijn en met de ziel van de mens en het universum.'

(Cent. Ed. Vol. XVI, p. 384)

¹⁹⁹ Devotie, liefde voor het Goddelijke.

Theon was de eerste om me het idee te geven, dat de aarde symbolisch is, representatief --- symbolisch voor de geconcentreerde universele actie, die de goddelijke krachten toestaat om te incarneren en concreet te werken. Ik leerde dit alles van hem.

In dit respect zegt u ergens, dat de goden ook moeten incarneren om volledig bewust te worden

Ja, omdat...

Hoe is dit mogelijk? Zijn de goden niet al volledig bewust?!

Nee, zij hebben geen psychisch wezen, dus die hele kant van het leven bestaat niet voor hen.

In alle tradities hier in India (en in andere landen en andere religies ook) gedragen de meeste van deze goden zich onmogelijk! Dit is eenvoudig, omdat zij geen psychisch wezen hebben. Het psychische wezen is het enige, dat specifiek bij de aarde hoort; het is gegeven als een genade... om te herstellen, om ongedaan te maken, wat gedaan is.

Ja, maar zijn de goden zich niet bewust van het Goddelijke?

Luister, mon petit, zij zijn bewust van hun eigen goddelijkheid, en dat boven alles!

Zij zijn verbonden met het Goddelijke, ja, maar ik weet uit ervaring, dat zij geen flauwste notie hebben van wat *overgave* is!

Ik had een ERG interessante ervaring --- het was vorig jaar of het jaar ervoor, ik herinner het niet, maar nadat ik ik me terugtrok in mijn kamer boven....²⁰⁰ Je weet, dat gedurende *pujas* deze goden de hele tijd komen --- zij gaan het lichaam niet binnen en binden zichzelf eraan, maar zij komen en manifesteren zich. Wel, deze keer --- het moet voor vorig jaar's japa zijn geweest --- kwam Durga (zij arriveert altijd een paar dagen van tevoren en blijft in de atmosfeer; zij is zo aanwezig --- *gebaar alsof Durga heen en weer liep met Moeder*). Ik was met haar in aanraking gedurende mijn meditatie boven, en dit nieuwe Vermogen in het lichaam was toen in me, zoals het nu in me is, en... (hoe het neer te zetten?) ik liet haar deelnemen in dit concept van *overgave*. *Wat* had ze een ervaring, mon petit! Een buitengewone ervaring van vreugde om verbonden te zijn met Dat. En zij verklaarde, 'Van nu af aan ben ik een *bhakta* van de Heer.'

Het was mooi.

Dit formidabele Vermogen, zie je --- een universeel Vermogen, een eeuwig en formidabel Vermogen --- wel, zij had nooit eerder zo een ervaring, zij had

²⁰⁰ Na 1958.

alleen haar EIGEN vermogen ervaren. Zij was gewend aan Commando's ontvangen en gehoorzamen, maar op een automatische manier. Toen voelde zij plotseling de EXTASE van een bewust instrument zijn.

Waarlijk... het was waarlijk mooi.

Ik wist, hoe het was met haar, omdat ik de dagen herinner, toen Sri Aurobindo hier was en ik gewoonlijk naar beneden ging om meditatie te geven aan de mensen, die verzameld waren in de hal. Er is een rand boven de pilaren daar, waar alle goden zaten --- Shiva, Krishna, Lakshmi, de Trimurti, zij allen --- de kleine, de grote, zij allen kwamen regelmatig, iedere dag, om deze meditaties bij te wonen. Het was een heerlijk gezicht. Maar zij hadden niet deze adoratie voor het Allerhoogste. Zij hadden geen nut voor dat concept --- iedereen was in zijn eigen modus van het wezen, volledig gewaar van zijn eigen eeuwige goddelijkheid; en iedereen wist ook, dat hij alle anderen kon vertegenwoordigen (zo was de basis van populaire aanbidding,²⁰¹ en zij wisten het). Zij voelden, dat zij een soort gemeenschap waren, maar zij hadden geen van die kwaliteiten, die het psychische leven geeft: geen diepe liefde, geen diepe sympathie, geen besef van vereniging. Zij hadden alleen besef van hun EIGEN goddelijkheid. Zij hadden zekere zeer bijzondere bewegingen, maar niet deze adoratie voor het Allerhoogste, noch het gevoel instrumenten te zijn: zij voelden, dat zij het Allerhoogste vertegenwoordigden, en dus was iedereen volmaakt tevreden met zijn bijzondere vertegenwoordiging.

Behalve voor Krishna... In 1926 ben ik een soort bovenmentale schepping begonnen, dat is, ik had het *Bovenmentale* naar beneden in de materie gebracht, hier op aarde (mirakels en alle soort dingen begonnen te gebeuren). Ik vroeg al deze goden om te incarneren, om zichzelf te identificeren met een lichaam (sommige van hen weigerden absoluut). Wel, juist met mijn eigen ogen zag ik Krishna, die altijd met Sri Aurobindo in rapport was, instemmen om naar beneden te komen in zijn lichaam. Het was op November 24ste, en het was het begin van 'Moeder.'²⁰²

Ja, in feite wilde ik je vragen, wat deze realisatie van 1926 was.

Het was dit: Krishna stemde in om neer te dalen in Sri Aurobindo's lichaam --- om daar GEFIXEERD te worden; er is een groot verschil, begrijp je, tussen incarnatie, gefixeerd worden in een lichaam, en eenvoudig handelen als een invloed, die komt en gaat en rondgaat. De goden gaan altijd rond, en het is duidelijk, dat wij zelf, in onze innerlijke wezens, komen en gaan en handelen op honderd of duizend plaatsen tegelijkertijd. Er is een verschil tussen af en toe komen en accepteren om permanent aan een lichaam gebonden te zijn --- tussen een permanente invloed en een permanente aanwezigheid.

²⁰¹ Iedere devoot van een bijzondere cultus weet volmaakt goed, dat zijn god eenvoudig een manier is om iets te representeren, dat Een is.

²⁰² Van 1926 introduceerde Sri Aurobindo Moeder officieel aan de leerlingen als de 'Moeder; eerder noemde hij haar vaak 'Mirra.'

Dingen moeten ervaren worden.

Maar in welke zin markeerde deze realisatie een keerpunt in Sri Aurobindo's sadhana?

Nee, het fenomeen was belangrijk VOOR DE SCHEPPING; hijzelf was er nogal onverschillig voor. Maar ik heb hem erover verteld.

Het was in de tijd, dat hij besloot had om te stoppen om te gaan met mensen en zich terug te trekken op zijn kamer. Dus riep hij iedereen samen voor een laatste bijeenkomst. Daarvoor, terwijl hij gewoonlijk iedere dag naar buiten ging op de veranda om iedereen te ontmoeten en ermee te praten, die kwamen om hem te zien (dit is de oorsprong van de beroemde 'Talks with Sri Aurobindo'²⁰³... --- *Moeder staat op het punt om iets ernstigs te zeggen, maar heroverweegt het dan* --- hoe dan ook...), woonde ik in de innerlijke kamers en ontmoette niemand; hij ging naar buiten op de veranda, ontmoette iedereen, ontving mensen, sprak, discussieerde --- ik zag hem alleen, toen hij weer naar binnen kwam.

Na een tijdje begon ik ook meditatie te hebben met mensen. Ik was een soort 'bovenmentale schepping' begonnen, om iedere god te laten neerdalen in een bestaan --- er was een buitengewone opwaartse curve! Wel, ik was in contact met deze wezens en ik vertelde Krishna (omdat ik hem altijd rond Sri Aurobindo zag), 'Dit is allemaal erg fijn, maar wat ik nu wil, is een schepping op de aarde --- je moet incarneren. 'Hij zei, 'Ja.' Toen zag ik hem --- ik zag hem met mijn eigen ogen (innerlijke ogen, natuurlijk), zich bij Sri Aurobindo voegen.

Toen ging ik in Sri Aurobindo's kamer en vertelde hem, 'Dit is, wat ik gezien heb.' 'Ja, ik weet het!' antwoordde hij (*Moeder lacht*) 'Dat is fijn; ik heb besloten om me terug te trekken in mijn kamer, en je zult de leiding nemen over de mensen. Je neemt de leiding.' (Er waren in die tijd ongeveer dertig mensen.) Toen riep hij iedereen bij elkaar voor een laatste bijeenkomst. Hij ging zitten, liet mij naast hem zitten en zei, 'Ik heb jullie hier geroepen om jullie te vertellen, dat van vandaag ik mijzelf terugtrek voor doeleinden van de sadhana en Moeder zal nu de leiding over iedereen nemen; je moet jezelf aan haar adresseren; zij zal me vertegenwoordigen en zij zal al het werk doen.' (Hij had dit niet aan mij verteld! --- *Moeder barst uit in lachen*)

Deze mensen waren altijd erg dicht bij Sri Aurobindo geweest, dus zij vroegen: 'Waarom, waarom, waarom?' Hij antwoordde, 'Het zal aan jullie uitgelegd worden.' Ik had geen intentie om iets uit te leggen, en ik verliet de kamer met hem, maar Datta begon te spreken. (Zij was een Engelse vrouw, die Europa met mij had verlaten; zij bleef hier tot aan haar dood --- en persoon, die 'inspiraties' ontving.) Zij voelde, dat Sri Aurobindo door haar sprak en en zij verklaarde alles: dat Krishna was geïncarneerd en dat Sri Aurobindo een intensieve sadhana ging doen voor de neerdaling van het Supramentale; dat het Krishna's afhankelijkheid betekende voor de Supramentale Neerdaling

²⁰³ *Evening Talks*, genoteerd door A.B. Purani.

op aarde en dat, omdat Sri Aurobindo nu teveel bezig was om met mensen om te kunnen gaan, hij mij de leiding had gegeven en ik al het werk zou doen.

Dit was in 1926.

Het was alleen... (hoe kan ik het neerzetten?) een participatie van Krishna. Het maakte geen verschil voor Sri Aurobindo persoonlijk: het was een formatie uit het verleden, die accepteerde om deel te nemen in de huidige schepping, niets meer. Het was een neerdaling van de Allerhoogste, van... enige tijd terug, die nu instemde om deel te nemen aan de nieuwe manifestatie.

Shiva, aan de andere kant, weigerde. 'Nee,' zei hij, 'Ik zal alleen komen, wanneer je je werk beëindigd hebt. Ik zal niet in de wereld komen, zoals het nu is, maar ik ben klaar om te helpen. 'Hij stond in mijn kamer die dag, zo groot (*lachend*), dat zijn hoofd het plafond raakte! Hij baadde in zijn eigen speciale licht, een spel van rood en goud... magnifiek! Juist, zoals hij is, wanneer hij zijn allerhoogste bewustzijn manifesteert --- een formidabel wezen! Dus stond ik op en... (ik moet ook vrij groot geweest zijn, want mijn hoofd rustte op zijn schouder, alleen een beetje onder zijn hoofd) toen vertelde hij me, 'Nee, ik bind mezelf niet aan een lichaam, maar ik zal je ALLES geven, wat je wil.' Het enige, dat ik zei (het werd allemaal woordeloos gedaan, natuurlijk), was: 'Ik wil van het fysieke ego af zijn.'

Wel, mon petit (*lachend*), het gebeurde! Het was buitengewoon!... Na een tijdje ging ik Sri Aurobindo opzoeken en zei, 'Zie, wat er gebeurd is! Ik heb een grappige gewaarwording (*Moeder lacht*) van de cellen, dat zij niet langer samen geclusterd zijn! Zij zullen verstrooid worden! Hij keek naar me, glimlachte en zei, '*Noch niet*. En het effect verdween.

Maar Shiva had me inderdaad gegeven, wat ik wilde!

Nog niet, zei Sri Aurobindo.

Nee, de tijd was niet rijp, Het was te vroeg, veel te vroeg.

(*stilte*)

Ik had het twee jaar geleden.²⁰⁴ Maar nu is er iets anders --- dingen zijn nu verschillend.

Zo, ik heb je vragen nog niet beantwoord.

Oh, ja, u heeft allerlei soorten vragen beantwoord!

²⁰⁴ Weer, de oplossing van het fysieke ego.

Augustus 5, 1961

(Moeder geeft Satprem enige bloemen.)

Dit is Skill in Works.²⁰⁵

And Mahalakshmi,²⁰⁶ dat succes betekent.

Morgen ga ik naar beneden.

Oh, ja?

Wist je net niet? Morgen is het Zondag. Ik deel sari's en zakdoeken uit.

Dus, mon petit, heb je enige vragen?

*Niet veel meer. Enige kleine details.*²⁰⁷

Kun je me een fan geven? De muskieten zijn een overlast. Goed dan?

Ten eerste spreekt u in de 'Question and Answers' over de 'omkering van het bewustzijn.' Is dit synoniem met de psychische realisatie? Omdat u in een Conversatie de twee dingen verbindt: de omkering van bewustzijn en de ontdekking van het psychische wezen.

Het is het resultaat van deze ontdekking. In feite is het het resultaat van vereniging met het psychische wezen.

Een ander detail: Op verscheidene plaatsen spreekt Sri Aurobindo over het 'omgevingsbewuste' of 'omgevingsbewustzijn,' waardoor we binnengaan in het contact met de externe wereld. Is dit hetzelfde als het 'subtiële fysieke,' het subtiële omhulsel? Wat is dit omgevingsbewuste?

Het is het omcirkelende bewustzijn. Wordt het niet het 'milieu' genoemd in het Frans?

Nee, het milieu is niet persoonlijk.

Spreekt hij erover als iets persoonlijks?

Ja, er is het onderbewuste, bewuste, subliminale en omgevingsbewuste.

²⁰⁵ Flox.

²⁰⁶ *Nymphaea* (Waterlelie), zuiver wit met gouden centrum.

²⁰⁷ Voor de voorbereiding van Satprem's boek over Sri Aurobindo.

Oh!

Misschien zou ik de passage mee moeten brengen, waar hij erover spreekt.

Ja, omdat ik het nog niet erg begrijp.

Zie je, het subtiele fysiek strekt zich nogal ver uit voorbij het lichaam.

Dan komt, wat Theon het 'zenuw subniveau,' noemde, dat ligt tussen dit subtiele fysieke en het vitale. En het handelt als een bescherming: wanneer het stabiel en harmonieus is en sterk, beschermt het je --- het beschermt je zelfs fysiek --- tegen besmettelijke ziekten, bijvoorbeeld, en zelfs tegen ongelukken. Ik heb het ervaren, toen ik in Val-de-Grâce woonde. Het was het jaar, dat ik het oploste om vereniging te verwerven met het psychische wezen en ik was hierop geconcentreerd van de morgen tot de avond en van de avond tot de morgen. Ik bracht elke morgen enige tijd door in de Luxemburg Gardens. Zij waren heel dicht bij het huis, maar om daar naar toe te gaan moest ik helemaal langs de Rue du Val-de-Grâce en de Boulevard Saint Michel oversteken, waar straatkarren, auto's, bussen waren --- het hele circus. Ik zou de hele tijd in mijn concentratie blijven, en eens, terwijl ik de boulevard overstak, voelde ik een schok, ongeveer zover van mijn lichaam [iets meer dan arm's lengte], dus sprong ik spontaan terug --- juist genoeg, zodat een straatkar voorbij kon gaan. Ik had niets gehoord; ik was totaal geabsorbeerd, en zonder waarschuwing zou ik zeker overreden zijn; in plaats daarvan sprong ik net op tijd terug, en de straatkar spoedde zich voorbij. Toen begreep ik, dat dit zenuwomhulsel iets volledig concreets was, omdat wat ik gevoeld had, geen idee was van gevaar, maar een schok --- een materiële SCHOK.

Dus het is waar, dat zolang als dit omhulsel sterk is en onbeschadigd, je beschermd ben. Maar als je bijvoorbeeld oververmoeid bent of bezorgd of zenuwachtig --- lijkt wat dan ook, dat wanorde brengt in de atmosfeer, gaten te maken in dit omhulsel, en kunnen allerlei soorten dingen binnenkomen.

Misschien is dit, waar Sri Aurobindo over spreekt.

Maar is dit niet het subtiele fysieke?

Het omgeeft het subtiele fysieke.

Is er eerst het subtiele fysieke en dan het omgevingsbewuste?

Ja, het subtiele fysieke is zichtbaar --- zichtbaar. Je hebt hittevibraties gezien, wanneer het erg heet is, is het niet? Dat is het subtiele fysieke --- een vorm ervan.

Het subtiele fysieke is precies hier (*gebaar aan de oppervlakte van de huid*). Sommige mensen zijn gevoelig in het subtiele fysieke; je beweegt je hand dichtbij hen en zij voelen het onmiddellijk. Anderen merken het niet eens --- het hangt af van de subtiele fysieke's gevoeligheid. En het

omgevingsbewuste omgeeft het als een envelop. Wanneer er geen scheuren in zijn, is dit omhulsel een magnifieke bescherming.²⁰⁸ En het is niet afhankelijk van enige spirituele of intellectuele rationale, maar van harmonie met de Natuur en het leven, een soort stabiliteit in het materiële wezen. Mensen met sterke omhulsels hebben altijd een goede gezondheid en slagen in wat zij doen. Het is niet iets, dat mentaal is --- wanneer zij een werk doen, komt het er goed uit, wanneer zij iemand willen ontmoeten, ontmoeten zij hem. Dingen van deze natuur.

Dat moet het omgevingsbewuste zijn.

Komen we door dit omhulsel in contact met anderen?

Ah, yes, zo zou ik denken! Wanneer je gevoelig bent, mon petit, wordt het haast ondraaglijk om in een dicht opeengepakte menigte te zijn --- het wordt allemaal gemengd, en het is verschrikkelijk. Er is een verstikkend besef van indringing, alsof je in dingen bent, die je niet gekozen had om dicht bij je te hebben!

Is dat alles?

Een ander detail. Is er een verschil tussen slaap en dood, of zijn zij hetzelfde?

Dood en slaap? Oh, nee!

Zij zijn niet hetzelfde.

Nee... Denk je aan Boeddha? (Ah, ik dacht hier drie dagen geleden aan; het kwam plotseling en ik vroeg me af waarom!) Ik herinnerde me, dat voordat Boeddha zijn huis verliet, hij door de kamers van het paleis ging en zijn vrouw en ouders zag slapen, en het voelde voor hem, alsof zij dood waren. Daar horen we, dat slaap is als dood zijn.

Maar is het niet zoals dood?... Wanneer je in slaap bent, ben je niet in het lichaam: al het andere gaat eruit, net zoals het doet in de tijd van de dood, is het niet?

Oh, nee! Helemaal niet. Nee. De cataleptische toestand van trance is als de dood, ja, behalve voor de verbinding, die blijft --- alleen een verbinding blijft, maar anders is men er volledig uitgegaan. In feite wordt het lichaam alleen

²⁰⁸ We zijn tenslotte niet zeker, of dit omhulsel en en het omgevingsbewuste een en hetzelfde zijn, maar zo spreekt Sri Aurobindo erover: 'Het eerste, wat men ziet, wanneer men de barrière doorbroken heeft, is het vitaal-fysieke lichaam. Het is rond het fysieke lichaam en het vormt met het fysieke, als het ware, het 'zenuwomhulsel.' De kracht van een ziekte moet er doorheen breken om het lichaam te bereiken --- behalve voor de aanvallen op de meest materiële delen. Je kunt de ziekte dan binnen voelen komen en ook in het zenuwomhulsel het deel van het lichaam voelen, dat het gaat, of bedoelt te gaan aanvallen, omdat wat er in het zenuwomhulsel is, een materieel tegendeel heeft in het lichaam. Zo is het vitaal-fysieke, dat het eerst wordt aangevallen en dan neemt de kracht de vorm aan van een ziekte in het systeem. Ik had zelf de ervaring van koorts in mijn hele lichaam.' (A.B. Purani, *Evening Talks with Sri Aurobindo*, Volume I, p.232

cataleptisch, wanneer men er volledig uitgegaan is; anders blijft alles, dat meest materieel is in het vitale.

Ik bedoel, zijn de plaatsen, waar je in de slaap naar toegaat, niet dezelfde als degene, waar je naar toe gaat bij de dood?

Nee, nee, nee. De meeste tijd in de slaap is men, met erg weinig uitzonderingen, in contact met alles, dat oprijst uit het onderbewuste: een cerebraal onderbewuste, een emotioneel onderbewuste, een materieel onderbewuste; dit produceert negenennegentig procent van de dromen, die mensen hebben. Soms --- gewoonlijk --- gaat het denkvermogen ronddwalen, maar negenennegentig en een half procent van de tijd herinnert men zich niets ervan, wanneer het terugkeert, omdat de verbinding niet op de juiste wijze tot stand gebracht is.

Het doel van slapen is om het contact met het bewustzijn van *Sachchidananda* opnieuw tot stand te brengen. Maar ik denk niet, dat een persoon van de honderd zo doet! Zij gaan ver meer in de onbewustheid binnen dan in het *Sachchidananda*.

Toch zijn niet twee slapen hetzelfde, mon petit! En het is hetzelfde met doden, geen twee zijn hetzelfde. Maar slaap en dood zijn verschillend, omdat... zij verschillende TOESTANDEN zijn. Zolang je een lichaam hebt, ben je niet in dezelfde toestand als wanneer je 'dood' bent. Er is een periode van zeven dagen, nadat de doctoren verklaren, dat je dood bent, terwijl je nog in een tussenliggende toestand bent; maar de feitelijke toestand van de dood zelf is volledig verschillend, OMDAT er niet langer deze fysieke basis is.

Eens, toen ik in Tlemcen was met Theon (dit gebeurde tweemaal, maar ik ben niet zeker over de tweede keer, omdat ik alleen was), was mijn lichaam in een cataleptische toestand en ik was in een bewuste trance.... Het was een eigenaardige soort catalepsie in de zin, dat mijn lichaam kon spreken, ofschoon erg langzaam --- Theon had me geleerd, hoe het te doen. Maar dit is, omdat het 'leven van de vorm' altijd blijft (dit neemt zeven dagen om het lichaam te verlaten) en het kan zelfs geoefend worden om het lichaam te laten bewegen --- het wezen is er niet langer, maar het leven van de vorm kan het lichaam laten bewegen (in ieder geval woorden uitbrengen). Deze toestand is echter niet zonder gevaar, waarvan het bewijs is, dat, terwijl ik trance werkte, om de een of andere reden (die ik niet langer herinner, maar klaarblijkelijk als gevolg van enige onachtzaamheid van de kant van Theon, die er was om op me toe te zien) het koord --- ik weet niet, wat ik het moet noemen --- knapte! De verbinding werd kwaadwillig doorgesneden,²⁰⁹ en toen het tijd was en ik terug wilde keren, kon ik niet langer in mijn lichaam teruggaan. Maar ik was nog in staat om hem te waarschuwen, 'Het koord is doorgesneden.' Toen gebruikte hij zijn vermogen en kennis om me te helpen om terug te komen. Maar het was geen grap! Het was erg moeilijk.²¹⁰ En toen had ik de ervaring

²⁰⁹ Door Theon's kwaadwilligheid, in feite.

²¹⁰ Satprem herinnert, dat enkele jaren eerder Moeder hem verteld had over de omstandigheden van dit incident: gedurende haar werk in trance ontdekte Moeder de locatie van de 'mantra van het leven' --- de mantra,

van de twee verschillende toestanden, omdat het deel, dat naar buiten gegaan was, nu zonder lichaam's ondersteuning was --- de verbinding was doorgesneden. Toen wist ik het. Ik was natuurlijk in een speciale toestand; ik deed een volledig bewust werk met al het vitale vermogen, en ik was niet alleen in controle over mijn omgeving, maar.... Zie je, wat er gebeurt, is een soort omkering van het bewustzijn: je begint te behoren bij een andere wereld; je voelt dit nogal onderscheiden. Theon vertelde me ogenblikkelijk om te concentreren (ik vond het allemaal interessant --- Moeder lacht --- ik deed experimenten en maakte me gereed om af te dwalen, maar hij was verschrikkelijk bang, dat ik voor hem zou sterven!). Hij smeekte me om te concentreren, dus concentreerde ik me op mijn lichaam.

Toen ik terug naar binnen kwam, deed het verschrikkelijk zeer, verschrikkelijk --- een ondraaglijke pijn, zoals in een hel onderdompelen.

In een...?

In een hel (*Moeder lacht*).

Het was beangstigend. Het duurt niet lang.

Hij liet me een half glas cognac drinken (hij liet me altijd iedere dag iets nemen na de trance, omdat ik gedurende meer dan een uur in de trance werkte, dat over het algemeen een verboden praktijk is). Toch ben ik er vrij zeker van, dat voor ieder ander dan ik en hij, dit het eind geweest zou zijn. Ik zou er niet in teruggekomen zijn.

Dus ik weet een beetje, zelfs in mijn buitenste bewustzijn. Een beetje, dat is alles.

Nee, slaap is iets anders. Ja, iets anders. Het is meer als een terugval in de Onbewustheid --- een soort invasie van *tamas*.²¹¹

We weten natuurlijk allemaal, dat het Goddelijke Bewustzijn er is in de diepten van de Onbewustheid; maar zelfs zo lijkt slaap een val te zijn, en er zijn mensen, die bijna volledig terugvallen in het Onbewuste en komen veel matter uit hun slaap, dan hoe zij erin gingen. Maar om de een of andere reden, waarschijnlijk door de benodigdheden van het Werk, heb ik, zover als ik het weet, nooit een volledig onbewuste slaap gehad.

die het vermogen heeft om leven te creëren (en het ook terug te trekken). Theon, een incarnatie van de Asura van de Dood, was natuurlijk nogal geïnteresseerd en vertelde Moeder om deze mantra voor hem te herhalen. Moeder weigerde. Theon werd gewelddadig boos en de verbinding werd verbroken (de verbinding die Moeder verbond met haar lichaam). Toen hij de catastrofe realiseerde, die zijn boosheid veroorzaakt had, werd Theon bang (want hij wist, wie Moeder was) en hij maakte toen, zoals Moeder vertelt, gebruik van al zijn vermogen om haar te helpen om haar lichaam weer binnen te gaan. Later gaf Moeder deze mantra aan Sri Aurobindo... die het snel in vergeetachtigheid liet zinken. Want het geheim van het leven (of de dood) moet niet beheerst worden door een mantra, maar door kennis van het ware Vermogen --- met andere woorden, uiteindelijk de kennis van de werkelijkheid van Materie en het mechanisme van de dood: het is de hele cellulaire yoga van Sri Aurobindo en Moeder.

²¹¹ *Tamas*: inertie, obscuriteit.

Er was iets anders (lachend): zelfs als een jong kind ging ik plotseling, juist in het midden van een actie of een zin of wat dan ook, in trance --- en niemand wist, wat het was! Zij dachten allemaal, dat ik in slaap gevallen was! Maar ik bleef bewust, met een arm opgeheven of in het midden van een woord --- en poef! Niemand daar (*Moeder lacht*). Niemand daar uitwendig, maar inwendig een nogal intense, interessante ervaring. Dat gebeurde zelfs met me, toen ik erg jong was.

Ik herinner me, dat er eens (ik moet tien of twaalf jaar oud geweest zijn in die tijd) een lunch was in mijn ouder's huis voor een dozijn of zo mensen, allemaal uitgedost op hun Paasbest --- zij waren familie, maar niettemin was het een 'lunch' en er was een zeker protocol; in het kort, men moest zich gepast gedragen. Ik zat aan een eind van de tafel naast een neef van mij, die later een tijdje directeur werd van het Louvre (hij had een artistieke intelligentie, een nogal capabele jonge man). Dus daar waren we, en ik herinner me, dat ik iets, dat nogal interessant was, in zijn atmosfeer observeerde (let wel, ofschoon de faculteiten er al waren, wist ik niets van occulte dingen; wanneer iemand tegen me gesproken had over 'aura's' en dat alles.... ik wist niets). Ik observeerde een soort sensatie, die ik in zijn atmosfeer gevoeld had, en toen, net toen ik mijn vork in mijn mond deed, vertrok ik! Wat een uitbrander kreeg ik! Er werd mij verteld, dat als ik niet wist hoe ik mij moest gedragen, ik niet aan de tafel moest komen! (*Moeder gaat over in gelach*)

Gedurende deze periode ging ik iedere nacht uit mijn lichaam en deed het werk, waarover ik gesproken heb in *Prayers and Meditation* (ik heb het alleen in het voorbijgaan genoemd).²¹² Iedere nacht op hetzelfde uur, als het hele huis erg stil was, ging ik uit mijn lichaam en had ik allerlei ervaringen. En toen werd mijn lichaam langzamerhand een slaapwandelaar (dat is, het bewustzijn van de vorm werd steeds bewuster, terwijl de verbinding erg solide tot stand gebracht bleef). Ik kreeg de gewoonte om op te staan --- maar niet zoals een gewone slaapwandelaar. Ik stond op, opende mijn bureau, nam er een stuk papier uit en schreef... gedichten. Ja, gedichten --- ik, die niets van een dichter in me had! Ik noteerde dingen, en legde dan erg bewust alles terug in de lade, sloot alles weer erg zorgvuldig af en ging naar bed. Op een nacht vergat ik het om de een of andere reden en liet het open. Mijn moeder kwam binnen (in Frankrijk worden de ramen bedekt met zware gordijnen en in de morgen kwam mijn moeder binnen en trok de gordijnen met geweld open om me te wekken, brrrr!, zonder enige waarschuwing; maar ik was er aan gewend en was al voorbereid om wakker te worden --- anders zou het hoogste onplezierig geweest zijn!). Hoe dan ook, mijn moeder kwam binnen, riep me met onbetwistbare autoriteit en toen vond zij het open bureau en het stuk papier: 'Wat is dat?! Zij greep het. 'Waar ben je mee bezig geweest?' Ik weet niet, wat ik antwoordde, maar zij ging naar de dokter: 'Mijn dochter is een slaapwandelaar geworden! U moet haar een medicijn geven.'

Het was niet gemakkelijk.

²¹² Februari 22, 1914.

Ik herinner eenmaal... ze gaf me vaak een uitbrander (maar het was een erg goede, goede les), ze gaf me erg, erg vaak een uitbrander --- voor dingen, die ik zelfs niet gedaan had! Eenmaal kwam ze op me af voor iets, dat ik gedaan had, dat zij niet begrepen had (ik had het met de beste bedoelingen gedaan): ik had iets aan iemand gegeven zonder haar goedkeuring en ze benaderde me weer, alsof het een misdaad was! Eerst verstijfde ik en zei, 'Ik heb het niet gedaan.' Ze begon met te zeggen, dat ik loog. Toen keek ik plotseling zwijgend naar haar en voelde... ik voelde al deze menselijke misère en al deze menselijke valsheid, en geluidloos begonnen de tranen te stromen. 'Wat! Nu ben je aan het huilen!' zei ze. Daarover werd ik een beetje *beu*. 'Oh, ik huil niet over mezelf,' vertelde ik haar, 'maar over de wereld's misère.'

'Je wordt gek!' Ze geloofde werkelijk, dat ik gek werd.

Het was nogal grappig.

Het is vreemd.... Ik zeg 'vreemd,' omdat ik als gevolg van haar geboorte nam in dit lichaam, dat het gekozen werd. Toen zij erg jong was, had zij een grote aspiratie. Zij was precies 20 jaar ouder dan ik; ze was twintig, toen ik geboren werd en ik was haar derde kind. De eerste was een zoon, die in Turkije stierf, toen hij twee maanden oud was, denk ik --- zij vaccineerden hem tegen waterpokken en vergiftigden hem, (*lachend*) god weet, wat het betekent! Hij stierf aan stuip trekkingen. De volgende was mijn broer, die geboren werd in Egypte, in Alexandrië, en toen ik, in Parijs, toen zij precies twintig jaar oud was. In die tijd, (speciaal sinds de dood van haar eerste kind) had zij een soort GROTE aspiratie in haar: haar kinderen moesten de 'beste in de wereld' zijn. Het was geen ambitie, ik weet niet, wat het was. En wat een wil had zij! MIJN moeder had een formidabele wil, als een ijzeren staaf, volkomen onvatbaar voor alle uitwendige invloed. Wanneer zij eenmaal besloten had, was het besloten; zelfs, wanneer iemand voor haar ogen zou sterven, had zij zich niet verroerd! En zij besloot: 'Mijn kinderen zullen de beste van de wereld zijn.'

Een ding, dat zij had, was een besef van vooruitgang; zij voelde, dat de wereld vooruitgang en we moesten beter zijn, dan wat dan ook, dat eerder was gekomen --- en dat was voldoende.

Heb ik je verteld, wat met mijn broer gebeurd is? Nee?... Mijn broer was een verschrikkelijk serieuze jongen, en beangstigend leergierig --- oh, het was afschuwelijk. Maar hij had ook een erg sterk karakter, een sterke wil, en er was iets interessants aan hem. Toen hij studeerde om de Polytechnique binnen te gaan, studeerde ik met hem --- het interesseerde me. We waren erg intiem (er waren alleen achttien maanden tussen ons). Hij was nogal gewelddadig, maar met een buitengewone sterkte van karakter. Hij vermoordde me bijna drie keer,²¹³ maar toen mijn moeder hem vertelde, 'De volgende keer zal je haar

²¹³ Bij een andere gelegenheid vertelde Moeder aan Sujata meer over deze drie keer, dat haar broer haar bijna vermoordde: 'Op een dag speelden we cricket, en ofwel omdat hij verslagen werd of om een andere reden, werd hij woedend en sloeg me hard met zijn Slaghout; gelukkig ontsnapte ik met alleen een kleine schram. Een andere keer zaten we in de kamer en wierp hij een grote stoel naar me toe --- ik dook net op tijd en de stoel ging voorbij boven mijn hoofd. Een derde keer, terwijl we uit een rytuig gingen, duwde hij mij eronder; gelukkig bewoog het paard zich niet.'

vermoorden,' besloot hij, dat het niet weer zou gebeuren --- en het gebeurde nooit meer. Maar ik wilde je vertellen, dat op een dag, toen hij achttien was, net voor de Polytechnique examens, terwijl hij de Seine overstak (ik denk, dat het de *Pont des Arts* was), voelde hij plotseling op het midden van de brug... iets in hem neerdalen met een zodanige kracht, dat hij geïmmobiliseerd werd, versteend: toen kwam er, ofschoon hij niet precies een stem hoorde, een erg heldere boodschap naar hem toe: 'Als je wil, kan je een god worden' --- het werd zo vertaald in zijn bewustzijn. Hij vertelde me, dat het hem volledig in beslag nam, hen immobiliseerde --- een formidabel en extreem lumineus vermogen: 'Wanneer je het wil, kan je een god worden.' Toen antwoordde hij op het hoogtepunt van de ervaring, 'Nee, ik wil de mensheid dienen.' En het was weg. Natuurlijk zorgde hij er goed voor om niets tegen mijn moeder te zeggen, maar we waren intiem genoeg voor hem om het aan mij te vertellen. Ik vertelde hem, 'Wel, wat ben je een idioot!'

Dat is het verhaal.

Op dat moment kon hij een spirituele realisatie gehad hebben. Hij had de juiste substantie.

Drie jaar later had ik de ervaring --- ik heb je erover verteld --- van het Licht, dat me doordrong; ik zag het fysiek bij me binnengaan. Het was klaarblijkelijk de neerdaling van een Wezen --- geen voorbije incarnatie, maar een Wezen van een ander vlak. Het was een gouden licht --- de incarnatie van een goddelijk bewustzijn. Wat bewijst, dat zij slaagde voor haar beide kinderen.

Maar zij...

Zij zat op haar knieën voor mijn broer. Mijn moeder minachtte alle religieuze sentimenten als zwakheid en bijgeloof en zij ontkende het onzichtbare absoluut. 'Het is allemaal een hersenziekte, 'zou zij zeggen! Maar zij zou net zo goed kunnen zeggen, 'Oh, mijn Matteo is mijn God, hij is mijn God.' God weet waarom, maar in Alexandrië gaf ze hem de Italiaanse naam Matteo! En zij behandelde hem werkelijk als een god. Zij verliet hem alleen, toen hij trouwde, omdat zij toen werkelijk niet langer door kon gaan met hem te achtervolgen.

Maar het is bijvoorbeeld interessant, dat, toen haar vader stierf, zij het wist; zij zag hem. Zij dacht, dat het een droom was --- 'een stupide droom.' Maar hij kwam haar laten weten, dat hij dood was en ze zag hem. 'Het is niets, zei ze, 'een droom!' (*Moeder lacht*)

Toen mijn grootmoeder stierf.... Mijn grootmoeder had het occulte besef. Zij had haar eigen fortuin gemaakt (een aanzienlijk fortuin) en had vijf kinderen gehad, de een nog extravaganter dan de andere. Zij beschouwde mij als de enige verstandige persoon in de familie en deelde haar geheimen met me. 'Zie je,' vertelde ze me, 'deze mensen gaan al mijn geld verkwisten!' Zij had een zestig jaar oude zoon (zij was in Egypte getrouwd op de leeftijd van vijftien en had deze zoon gehad, toen zij nogal jong was). 'Zie je deze jongen, hij gaat uit en bezoekt onmogelijke mensen! En dan begint hij te kaarten en verliest al

mijn geld!' Ik zag deze 'jongen,' ik was daar in het huis, toen hij naar haar toe kwam en erg beleefd zei, 'Dag, moeder, ik ga naar die-en-die's huis.' 'Ah, verspil alsjeblief niet al mijn geld en neem een overjas --- het wordt kil in de avond.' Zestig jaar oud! Het was komisch.... Maar om op mijn verhaal terug te komen, nadat mijn grootmoeder stierf (ik zorgde veel voor haar), kwam ze naar mijn moeder (mijn moeder was bij haar, toen ze stierf; zij balsemden haar --- zij had het in haar hoofd gekregen, dat zij verbrand wilde worden, en omdat zij in Nice stierf, moesten zij haar balsemen, zodat zij in Parijs verbrand kon worden). Ik was in Parijs. Mijn moeder arriveerde met het lichaam en vertelde me, 'Stel je alleen voor, ik zie haar voortdurend! En wat meer is, ze geeft me advies! "Verspil je geld niet!"' vertelt ze me. 'Wel, ze heeft gelijk, men moet voorzichtig zijn,' antwoordde ik. 'Maar kijk hier, ze is dood! Dood! Hoe kan ze met me praten! Ze is dood, vertel ik je, en goed dood ook!' Ik zei tegen haar, 'Wat betekent het om te sterven?'

Het was erg grappig.

Er was een andere reden.... Mijn vader was wonderbaarlijk gezond en sterk --- goed gebalanceerd. Hij was niet erg groot, maar gezet. Hij deed al zijn studies in Oostenrijk (in die tijd werd Frans wijdverbreid gesproken in Oostenrijk, maar hij kende Duits, hij kende Engels, Italiaans, Turks...), en daar had hij geleerd om paard te rijden om paarden te berijden op een buitengewone manier: hij was zo sterk, dat hij een paard naar de grond kon brengen door eenvoudig zijn knieën te drukken. Hij kon wat dan ook breken met een slag van zijn vuist, zelfs een van die grote zilveren vijf franc stukken, die ze in die dagen hadden --- een slag en het was in tweeën gebroken. Curieus genoeg zag hij er Russisch uit. Ik weet niet waarom. Zij noemden hem gewoonlijk Barine. Wat een equilibrium --- een buitengewoon fysiek evenwicht! En deze man kende niet alleen al die talen, maar ik zag nog nooit zo een brein voor rekenkunde. Nooit. Hij maakte een spel van calculaties --- niet de minste inspanning --- calculaties met honderden cijfers! En daar bovenop hield hij van vogels. Hij had een kamer voor zichzelf in ons appartement (omdat mijn moeder hem nooit erg kon tolereren), hij had zijn gescheiden kamer, en erin hield hij een grote kooi... vol kanaries! Gedurende de dag sloot hij de ramen en liet alle kanaries los....

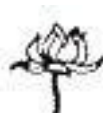
En hij kon verhalen vertellen! Ik denk, dat hij elke beschikbare roman las, alle verhalen, die hij kon vinden --- buitengewone avontuurverhalen, want hij hield van avonturen. Toen we kinderen waren, liet hij ons erg vroeg in de morgen in zijn kamer komen en, terwijl hij nog in zijn bed zat, vertelde hij ons verhalen uit de boeken, die hij gelezen had --- maar hij vertelde hen, alsof zij van zichzelf waren, alsof hij buitengewone avonturen had gehad met bandieten, met wilde dieren.... Ieder verhaal, dat hij oppikte, vertelde hij als zijn eigen. We genoten er enorm van!

Maar op een dag, toen mijn broer hem niet gehoorzaamd had (Matteo moet tien of elf geweest zijn, en ik misschien negen of tien), kwam ik in de eetkamer en zag mijn vader op een sofa zitten met mijn broer over zijn knieën; hij had zijn broek naar beneden getrokken en was hem aan het afranselen, ik weet niet waarvoor. Het was geen serieuze afranseling, maar toch.... ik kwam

binnen, trok mijzelf op tot mijn volle hoogte en zei, 'Papa, wanneer je dat nog een keer doet, verlaat ik dit huis!' En met een zodanige autoriteit, mon petit! Hij stopte en deed het nooit weer.

Enkele zeer grappige verhalen!

Hoe dan ook, ik denk, dat het voor nu genoeg is. Hoe heb ik doorgekletst! Je laat me altijd kletsen!

Augustus 8, 1961

X heeft geschreven om zijn 'dankbaarheid' uit te drukken 'voor alle openbaringen VAN DE ALLERHOOGSTE,' die hij heeft gehad gedurende zijn meditaties met mij.

Dit is iets nieuws, dat hij geaccepteerd heeft, omdat de Allerhoogste gewoonlijk niet verschijnt in het tantrisme --- zij zijn in contact met de Shakti en geven niet om de Allerhoogste, Maar hier is hij het komen accepteren.

Hij heeft erg hard geprobeerd om het te begrijpen. Maar zijn spirituele opvatting is zo gebleven: men kan --- men MOET --- het leven beheersen en in het leven kan, tot op zekere hoogte, een zekere aanpassing aan de hogere krachten bereikt worden; maar er is geen kwestie van transformatie: de fysieke wereld blijft de fysieke wereld. Het kan een beetje beter georganiseerd worden, harmonieuzer, maar er is geen kwestie van iets anders, van vergoddelijking --- helemaal geen kwestie.

En daarom zijn er waarschijnlijk dingen, die hij niet kan opmaken in zijn contact met me, omdat hij het eenvoudig niet begrijpt. Deze fysieke kwalen, bijvoorbeeld, verwarren hem. Zij lijken onverenigbaar met mijn realisatie. Zolang als de kwestie van realisatie niet in het spel komt, was de realisatie, die ik had, voldoende om een soort zeer stabiele orde tot stand te brengen --- de reactie tegen de transformerende wil veroorzaakt deze kwalen. En dit begrijpt hij niet --- voor hem lijkt iets niet behoorlijk te functioneren. Hij moet een contradictie voelen, tussen zekere dingen, die hij waarneemt in mijn bewustzijn en mijn contact met de materiële wereld. 'Als dit zo is,' denkt hij, 'dan hoort dat zo te zijn is, dus waarom...? Hij begrijpt het niet.'²¹⁴

²¹⁴ X's verbazing brengt een extreem belangrijk punt naar boven, dat de exacte verdelende lijn tekent tussen alle traditionele yogas en de nieuwe yoga van Sri Aurobindo en Moeder. Voor een tantrika, bijvoorbeeld, lijkt het ondenkbaar, dat Moeder, met een bewustzijn, dat zo krachtig is om te spotten met de wetten van de natuur en de elementen te commanderen (wanneer zij het wil), onderworpen kon zijn aan absurde hoofdverkoudheden of een oogbloeding of zelfs serieuzere kwalen. Voor hem is het genoeg om eenvoudig een vinger op te heffen en

Augustus 11, 1961

(Betreffende het boek over Sri Aurobindo, dat Satprem voorbereidde om te schrijven.)

Deze morgen, tussen 3 en 4 uur leek Sri Aurobindo me weer de wereld van uitdrukking te laten zien. Ik zie een menigte mensen, die ik niet ken (en sommige ken ik). Er zijn immense kamers --- geen bibliotheken (er zijn geen boeken), toch is alles er, gearrangeerd en georganiseerd, in grote open dakloze kamers. En ik loop samen met Sri Aurobindo, terwijl hij van de ene naar de andere persoon gaat, van de ene groep naar de andere, van de ene plaats naar de andere, van de ene kamer naar de andere --- en hij coördineert het allemaal. Tegen sommigen zegt hij een paar woorden; anderen laten hem dingen zien. En het is allemaal voor de *achtergrond* van je boek, om met dit alles gevuld te worden --- niet expliciet, maar potentieel --- zodat de Kracht er is.

En de helderheid! Het is doorschijnend --- een atmosfeer, die zo transparant, zo doorschijnend, zo helder is! Er zijn mensen van vandaag, mensen van voorbije tijden, mensen van altijd. Zij zijn als levende intelligenties, die de aarde's herinneringen bij elkaar verzamelen. Dag na dag, dag na dag, heeft Sri Aurobindo dit aan me laten zien.

* * *

(Een beetje later begint Moeder zo'n 300 boeken te tekenen. Zij merkt op:)

Ik heb een geschikte handtekening....

een vibratie uit te sturen, die onmiddellijk de kwaal muilkorf --- ja, natuurlijk, maar voor Moeder is het geen kwestie van 'genezen' van hoofdverkoudheden door een hoger VERMOGEN op te leggen aan de Materie, maar om naar beneden te gaan naar de cellulaire wortel en de bron van het kwaad te genezen of te transformeren (die net zo gemakkelijk dood veroorzaakt als hoofdverkoudheden, want het is dezelfde wortel van wanorde). Het is geen kwestie van zichzelf opleggen aan de Materie door een 'vermogen,' maar van Materie transformeren. Zo is de yoga van de cellen.

Uw handtekening neemt een vleugel!

Oh, ja --- het is een vogel!

Het is de Vogel van Genade, die neerdaalt uit de hemel. De punt aan het eind is erg belangrijk. De punt is het ziende bewustzijn: het oog. Er is een staart, een andere vleugel, en het oog --- het ziende bewustzijn.

Let wel, ik heb er niet vooraf aan gedacht! Het gewaarzijn kwam later --- ik keek en zei, 'Ah!...

* * *

Later

Wat zullen we doen?

Er is enig werk, als u wil.

Oh nee, niets doen! Wat wonderbaarlijk is het, dat ik geen enkel idee heb in mijn hoofd --- niets. Geen 'idee'; ik heb er nooit veel van! (*lachend*) Geen woorden, mon petit, niets. Ik heb twee van T.'s notitieboeken hier --- ik las ze, zei 'Ah!', en legde ze weg. Zij zijn daar al gedurende twee weken, of... ik weet niet hoelang, gebleven. NIETS volledig *blanco*. Maar op het laagste niveau enige interessante dingen: plotseling (niet van tijd tot tijd, maar de hele tijd, of bijna de hele tijd) lijken alle lichaamscellen deel te nemen aan een beweging van kracht, een soort circulaire beweging, die alle vibraties bevat --- fysieke vibraties --- helemaal van de meest materiële sensaties (*Moeder raakt de huid van haar handen aan*) tot alle gevoelens van sterkte, vermogen en begrip (speciaal van een actief standpunt, het standpunt van acties, bewegingen, invloeden). Het wordt helemaal niet beperkt tot het lichaam; het is zo, zo, zo... (*Moeder maakt een gebaar, dat uitstrekt naar de oneindigheid*). Het heeft noch een begin, noch een eind. Het lichaam begint zelf te voelen, hoe Energie zich gedraagt.

Het is erg interessant.

Op ieder moment, dat ik alleen een beetje aandacht geef, is het zo. En het lichaam heeft geen grenzen meer --- zij lijken steeds meer te verdwijnen.

En voor de minste kleinste dingen, de minste kleine dingen; en... alles vindt plaats binnen de Allerhoogste, met de extase van Zijn Aanwezigheid. Voor de allerkleinste, allerkleinste kleine dingen: hoe de Kracht zich gedraagt, wanneer je objecten arrangeert, wanneer je iets verplaatst... voor alles, voor voedsel, voor....

En het is vreemd onverschillig voor enige schaal van waarden of omstandigheden. Soms, wanneer ik iemand ontmoet en er mee spreek, wanneer ik iemand zie, komt dit grote universele Licht van een volmaakte witheid naar binnen stromen. Wel, ik moet toegeven, dat dit ook gebeurt voor

de kleinste kleinigheden, wanneer ik enige kaas proef, die iemand me gestuurd heeft, bijvoorbeeld, of objecten arrangeer in een kast, of beslis, welke dingen ik ga gebruiken of moet organiseren. Het komt niet op dezelfde massieve manier naar binnen, zoals wanneer het direct komt. Wanneer het direct komt, is het een massa, die er zo doorheen gaat en eruit gaat (*Moeder laat het Licht zien, dat direct van bovenaf neerdaalt als een massa en door haar hoofd gaat om zich overal uit te spreiden*). In deze kleine dingen wordt het verpulverd, alsof het door een verstuiver kwam, maar het is hetzelfde witte licht, volkomen wit. Dan is er, wat ik ook doe, een gewaarwording in het lichaam, dat is als liggen op een zee van iets, dat erg zacht is, erg intiem, erg diep en eeuwig, onveranderbaar: de Heer. En alle lichaamscellen zeggen vreugdevol, 'U, U, U, U...'

Dat is mijn huidige conditie.

De momenten van vergeten zijn kort --- plok! Een stoot van iemand of iets --- de schok van de gewone vibratie. Het is onbelangrijk, je draait je hoofd en duwt het weg. Maar dat wil ik ook niet, het (de beweging van weigering) moet volledig weggaan.

Vanuit praktisch, concreet, effectief standpunt zijn er enige resultaten. Zelfs, wanneer zij niet schrijven, beginnen mensen mijn antwoord erg helder te ontvangen, erg precies. Mensen, die ik helemaal niet ken, hebben geschreven, en zij ontvangen mijn antwoord zelfs, voordat ik teruggeschreven heb (zij vertellen dit aan tussenpersonen). Ik had juist vandaag een ander voorbeeld. Het heeft resultaten.

De aarde is erg klein.

(Moeder staat op om weg te gaan)

Dat is alles, petit. Ik heb je nogmaals verveeld met mijn verhalen, in plaats van met je te spreken over je boek...

Ah, nee!

Misschien is het beter, dat ik er niet met je over spreek...

U bent degene, die het weet!

Omdat dit soort creatief Vermogen, dat van omhoog komt, van hoog, hoog, hoog van de hoogste hoogten, voorbij alle vormen van manifestatie, mon petit, het is als... iets, dat enorm is... gehouden achter een sluisdeur. En soms (*Moeder glimlacht*) is er een verleiding om de sluisdeur een beetje te openen.

Wanneer het er uitstroomt... dat zal iets zijn.

Ik begin stupiditeiten te zeggen --- ik ga weg!

Augustus 18, 1961

(Satprem begon zijn boek over Sri Aurobindo op Augustus 15.)

Heb je gewerkt?

Ja.

Ah!... Goed.

Hier *(Moeder geeft enige bloemen)*, dit is de Generosity²¹⁵ van inspiratie, en dit is de kronende verwerving [Goddelijke Liefde²¹⁶].

Dus, petit, Alles goed?... Ja?

Een beetje moeilijk.

Dat *(wijzend op het voorhoofd)* moet stil blijven....

Wel, ja.

... Let het hiervandaan komen *(wijzend op het hart)*.

Ik heb er volledig vertrouwen in.

Zelfs als er enige moeilijkheid is met de continuïteit (bij tijden moet je secties samenbinden), zal het zich uitwerken op de tweede lezing. Ik heb er het volste vertrouwen in.

Is je gezondheid goed?

Ja, ja, het is goed.

Goed.

Mensen sturen me geen kaas meer!²¹⁷

²¹⁵ Balsam (Balsemien). Ook 'Impatiens' genoemd door de vrucht's prikkelbaarheid: op het moment, dat het aangeraakt wordt, explodeert het en projecteert haar zaden ver en wijd.

²¹⁶ *Punica granatum* (Granaatappelbloem).

²¹⁷ Iedere keer, als zij ontmoetten, gaf Moeder gewoonlijk Satprem een beetje voedsel: kaas, gedroogde soepen, enz.

Ik heb heb nog iets, weet u.

Oh! Hoe kan dat zo zijn?

Soms vergeet ik om te eten, dus is het overgebleven.

Wel, zoveel beter, wat ik heb niet veel over!

Ik heb nu een aardige voorraad.

Je kunt het beter in kleinere stukjes snijden. Ondertussen zal ik je iets meer sturen.

Maar Moeder, ik heb nog genoeg voor tenminste een week!

Ah, oké. Dat zou genoeg moeten zijn tot de volgende keer, dat ik je zie. Dus, petit, heb je niets te vragen?

Nee, Moeder....

Dan gaat alles goed.

Het stroomt niet goed.

Dat maakt niet uit. Maak je geen zorgen --- het zal komen. Ik hoef het je zelfs niet te vragen: ik ben er zeker van.

Het is niet de ideeën --- ik kan de ideeën voelen en zien --- het is eerder de uitdrukking. Er is iets licht bevroren.

Ah!...

Er is een dikte...

De warmte ontbreekt.

Een dikte, die de stroom hindert.

Het moet hiervandaan komen (*het hart*). Dat werd mij verteld: het moet van hier komen. Niet daar (*het hoofd*), zelfs niet daar (*boven het hoofd*); HIER (*het hart*). Gewoonlijk komt expressie van vanboven, maar daar is het niet: het is hier (*zelfde gebaar naar het hart*). Het is een spontaan klein iets, dat allemaal ineens komt....

(*stilte*)

Gisteren had ik een ervaring. Het duurde niet lang, niet meer dan uur of anderhalf uur, maar het was interessant.... Ervaringen vinden altijd hier voor me plaats, op het volledig materiële vlak. Wel, in de actie, in relatie met de wereld en dingen (het was nogal een algemeen gevoel, in ieder geval aards ---

niet universeel, aards) was er geen centrum meer. Vanuit het standpunt van gewaarwordingen en reacties, uitwisselingen --- geen centrum meer. Alles was zo verspreid, overal. Er was alleen EEN centrum, het hoogste Centrum (hoogste of diepste) --- het enkele Centrum. Alle gewaarwordingen, alle contacten, alle uitwisselingen --- alles was zo.

Het was nogal interessant, omdat ik het niet verwachtte, het kwam plotseling, toen ik in mijn kamer liep in de avond --- het gevoel... niet positief, dat het lichaam niet langer bestond, omdat het bleef lopen, maar dat er geen centrum meer was. Er was alleen een Centrum. Het was allemaal, allemaal hetzelfde, en vanuit het absoluut materiële standpunt, het standpunt van gewaarwordingen --- materiële gewaarwordingen, uitwisselingen, vibraties --- alles. Op een punt werd het zelfs zo sterk, dat iets lachte en zei, 'Ah! Dus zo is het, hoe niet langer te bestaan!'

Het was erg interessant. De ervaring kon echter niet duren, omdat... ik na een tijd niet meer alleen was. In feite was het etenstijd. Niet, dat ik kon eten in die toestand --- het maakt geen verschil (ik kan erg gemakkelijk door anderen eten, bijvoorbeeld, en ik ben bevredigd; het gebeurt nogal frequent, dat iemand anders eet en ik bevredigd ben; er is geen noodzaak om iets naar binnen te brengen, het is nogal gemakkelijk! Dit zijn experimenten.) Maar dit was... het was bijna een totale vernietiging van het centrum. Het duurde niet door de mensen (vier, zoals altijd), die het diner brengen, de borden opdienden, enz. --- hun concentratie verzwakte de ervaring: het vervaagde. Het gevoel van 'ik ben aan het eten' kwam een beetje terug --- niet 'ik'! Die notie verdween lang geleden! Niet mijn ware 'ik' --- mijn ware 'ik' heeft zich gedurende een lange tijd boven gevestigd, en het beweegt niet daarvandaan. Maar 'dit lichaam is aan het eten'; dit lichaam, dat ter beschikking gesteld is van het werk, is aan het eten (het kwam niet met zoveel woorden en zinnen , maar toch!). In het kort, de ervaring vervaagde met de gewaarwording van het eten en ik was niet in staat om het effect ervaring ervan te kennen.

Maar ik zou het effect willen kennen, dat het moet hebben op het functioneren van het lichaam. Het zou interessant zijn om te weten, of het functioneren geheel harmonieus wordt of... wat?... We zullen het waarschijnlijk zien. Maar de ervaring moet duren; het moet tenminste een dag duren, of zelfs twee of drie --- dan zou het resultaat interessant zijn om te zien.

Wel, petit....

Nu gaat je kaas opraken! (*Moeder lacht vrolijk*)

Wanneer je niets te vragen hebt, schrijf dan maar.

Oh, er is niets.

Nee, wanneer je om de een of andere reden iets nodig hebt, vertel het me dan --- ik maak geen vaste regel, het is eenvoudig om je niet te verstoren in je werk.

Bovendien spreekt het vanzelf, dat ik daar ben [met jou] nogal bewust ben --- en ik ben niet alleen!

Precies, mon petit.

Augustus 25, 1961

(Moeder geeft bloemen) Dit is Alchemy.²¹⁸ En hier *(Moeder geeft Satprem wat kaas)*

Ik heb genoeg, weet u!

Het maakt niet uit, mon petit, dit is het laatste ervan. Ik een of twee dozen over kunnen hebben, maar dat is alles.

Hoe gaat het werk?

Ik weet het niet

Het maakt niet uit.

U moet weten, hoe het gaat!

(Moeder lacht) Ja! En ik zeg: 'Het maakt niet uit, wanneer je niets zeg!' Ik wist, dat je het niet zou doen! Maar het gaat goed, het is goed.

Hoe dan ook, X heeft me geschreven (en aan M. ook), om me te vertellen, dat hij hier zal zijn op de 29ste, maar moet weggaan op de 10de, dus het zal niet erg lang zijn --- alles door verscheidene ceremonieën....²¹⁹ Hij schrijft me, dat hij iemand gaat trainen om hem te vervangen voor al deze ceremonieën, zodat hij vrijer kan zijn om hier te komen gedurende langere perioden. Maar aan M. (god weet, wat M. naar hem schreef), zegt hij iets als, 'Ja, er is een erg droevige situatie in de Ashram en mensen's jaloezie en afgunst nemen steeds meer toe.' Toch voelt hij zich desalniettemin zo aangetrokken tot 'de Moeder's' aanwezigheid, dat hij zal komen.

²¹⁸ *Hymenocallis* (Spider Lily)

²¹⁹ Tantrische ceremonieën in de tempel van Parvati.

Ik moet toegeven, dat ik deze brief niet leuk vond. Maar ik hou hem er niet verantwoordelijk voor, omdat... Wanneer mensen hem dingen vertellen, gelooft hij hen. God weet, welk verhaal M. hem verteld heeft!

Drie of vier jaar geleden moest ik een kleine inspanning doen om te mediteren of iemand een meditatie te geven in een erg slechte conditie. Maar nu... absoluut geen inspanning meer. Helemaal geen inspanning. En ik merk er helemaal niets van, wanneer X een moeilijkheid heeft, helemaal niets. Ik bereid me voor zoals gewoonlijk, voordat hij komt en zo gauw als hij arriveert, is alles, wat ik moet doen, roepen (ofschoon dat over het algemeen niet noodzakelijk is); ik roep, en dan word ik zaligvol. En ik heb niet meer moeilijkheden gevonden in zekere gevallen, dan in andere --- IK VOEL DE WEERSTAND NIET, noch in de atmosfeer, noch in de mensen. De Kracht is imperatief. Daarom was ik zo verbijsterd die andere keren, toen hij begon te zeggen, dat hij tenminste tien minuten nodig had om zichzelf in meditatie te zetten --- het leek fantastisch voor me! Hij zei het zelf, anders had ik het nooit geloofd.²²⁰

Wel, we zullen zien.

Wat anders, mon petit.

Het boek gaat niet erg snel vooruit, weet u.

Het gaat niet snel vooruit... Ben je bij het begin begonnen?

Ja.

Ah!... Werkte dat?... Ja, ik weet, dat het dat deed... Ik vraag niet om een verklaring!

Ik kan niet zeggen, dat ik tevreden ben.

Hmm!

* * *

Een beetje later:

Oh, vannacht weer... enige heerlijke dingen.

Heden ten dage breng ik altijd een deel van de nacht door in de werkelijkheid van expressie, een werkelijkheid, waar ik over het algemeen nooit naar toe placht te gaan. Het is een erg heerlijke plaats, erg menselijk in de zin, dat het geen scene van de Natuur is: er zijn enorme kamers en grote, hogelijk intellectuele opstellingen; toch is het erg heerlijk, met zo een heldere en doorschijnende atmosfeer --- alles in heldere schaduwen... (*Moeder geeft het op om te proberen het te omschrijven*). Oh, het is zo lumineus en heerlijk,

²²⁰ In feite was het niet X, die dit zei, maar een van zijn acolieten, N., die later een grote verwarring zou scheppen in X's relaties met zowel Moeder als Satprem. De jacht op tantrische vermogens was begonnen.

zeer goed georganiseerd, zover als het oog kan zien; het leek zo groot als de aarde. De kamers zijn dakloos, stel je maar voor! Enorme dakloze kamers, die overstroomt zijn met licht, en transparante partities. En de mensen binnen lijken erg, erg gewaar te zijn --- niet veel mensen, maar erg leergierig en aandachtig, en zij creëren opstellingen van dingen. Zij moeten mensen zijn, die boeken schrijven. Zij maken composities --- oh, als je wist hoe heerlijk het was! Het is, alsof zij kleuren namen en meer of minder geometrisch vormen en hen te plaatsen in relatie met elkaar. Er zijn enorme duivengaten, waar alles in orde is, en toch zonder deuren, niet afgesloten --- wijd open en toch volledig beschermd. Een interessante plaats. Ik ga daar gewoonlijk niet naar toe --- ik ben er twee of drie keer naartoe gegaan in mijn leven, zonder er veel aandacht aan te besteden --- maar de laatste tijd, door dit boek, dat je aan het schrijven bent, neemt Sri Aurobindo me daar de hele tijd mee naar toe.

En daar zijn mensen zonder land --- hij neemt me mee naar een plaats, waar mensen geen land hebben, geen ras, geen speciaal kostuum --- zij lijken erg universeel. En zij bewegen zich harmonieus, stil, alsof zij aan het glijden waren --- en met precisie, alles is extreem precies. Sommigen van hen hebben me zelfs dingen laten zien: er waren enige mooie gekleurde papieren! Maar deze kleuren zijn onaards, op de een of andere manier transparant. Zij stelden alles op, terwijl ze aan me demonstreerden en verklaarden, hoe het opgesteld moest worden om het maximale effect te geven.

Ik heb je daar verscheidene keren gezien. Je droeg iets soortgelijks aan wat je nu draagt [dhoti]: niet Europees --- zij dragen het kostuum, dat niet van een speciaal land is. Het is gewoonlijk wit, maar niet gemaakt van stof. Het is allemaal op een ERG lumineus, erg ordelijk, erg helder mentaal vlak --- er liggen geen objecten rondom, alleen dingen als vellen papier, die ideeën lijken te zijn of composities van ideeën, maar geen rommel. Het is uitgestrekt, uitgestrekt, zo uitgestrekt, dat je geen einde eraan kunt zien! En naar boven is het wijd open en er daalt voortdurend een licht naar beneden. Waar je op loopt, is een beetje meer solide, maar niet veel meer. Het is een interessante plaats.

Ik ga daar bijna iedere nacht naar toe gedurende een half uur of drie kwartier, en Sri Aurobindo laat alles aan me zien. Sommige mensen wachten op hem --- in zekere hoeken is alles klaar en wachtend en wanneer hij komt, laten zij hem alles zien, wat zij gedaan hebben. Dat legt hij het uit: een woord, een gebaar, niet veel, en dan, ah! Het neemt een vorm aan. Het is een interessante plaats. Ik breng je er de hele tijd mee in contact, de hele tijd, iedere dag --- het maakt niet uit, of je je het niet herinnert, het is niet belangrijk....

(Satprem lijkt het er niet mee eens te zijn)

Tenslotte is herinnering hoofdzakelijk een amusement. Ik ben tot de conclusie gekomen, dat het amusant is en persoonlijk bevredigend, maar helemaal niet noodzakelijk. Ik zie, dat het MEESTE VAN Mijn werk gedaan wordt --- en gedaan met grote precisie --- zonder hier opgeslagen te hoeven worden; het is nogal onnodig. In ben volledig bewust, als ik het werk doe, maar ik zou het werkelijk liever niet herinneren.

Dat is alles, petit.

Heb je werkelijk niets nodig?

Nee, Moeder, ik heb alles, dat ik nodig heb.

Vertel me, als je iets nodig hebt. Je moet voor jezelf zorgen, terwijl je werkt.

Ik ben best in orde.

Adieu, mon petit.

September

September 3, 1961

(Het begin van deze conversatie is jammer genoeg verdwenen. Het ging over het boek, dat Satprem aan het schrijven was over Sri Aurobindo, en hij sprak met Moeder over zijn droom over automatisch schrijven, zonder de noodzaak om te denken, het schrijven uit zichzelf door te laten stromen.)

... Je zou het denken naar de hogere domeinen willen brengen, voorbij het gebied van het denken zelf!... Dit is iets, dat praktisch onmogelijk is.

Begrijp je, als ik Brits was en in het Engels schreef, dan kon ik proberen om een boek te doen over Sri Aurobindo, terwijl ik alleen 'Savitri' gebruik. Met aanhalingen uit Savitri kan men een zeker poëtisch ritme behouden en dit ritme kan een opening genereren. Maar in het Frans is het onmogelijk --- hoe zou het vertaald kunnen worden?

Ja, dat bedoel ik --- maar zelfs in het Engels...

In het Engels zou het mogelijk moeten zijn. Maar tenslotte is het bedoeld voor het algemene publiek --- ik kan ze beter niet verdrinken!

Het is niet zozeer een kwestie van het lezende publiek, als een kwestie van taal. Wat de lezers betreft... weet je, op ieder niveau is het mogelijk om plotseling een ziel aan te raken, waar dan ook. Het niveau maakt niet uit, en wanneer men fundamenteel een of twee zielen bereikt met een boek, zoals dit, is het een goed resultaat. Het opent de weg intellectueel naar mensen, en degenen, die het willen, kunnen het mee volgen.

Ik denk niet, dat je boek enige verrassingen voor me zal bevatten, wanneer ik het heb! Soms luister ik naar hele secties ervan. Vannacht leek het of je het boek aan me voorlas --- niet precies met woorden, maar... ik werd wakker en Sri Aurobindo was er en --- alsof je iets had gelezen --- hij keurde het goed, terwijl hij zei, 'Ja, het is goed zo, *het is oké.*'

(stilte)

Welaan, mon petit.

Een hele week te gaan zonder elkaar te zien.... We blijven erg nabij. Erg nabij --- je hoeft het zelfs niet te voelen!

(Satprem trekt een gezicht)

... te voelen is een luxe. Dat zal later komen.

Adieu.

September 10, 1961

(Betreffende de tantrische guru:)

Heeft A. hier met je over gesproken?... X vertelde hem, dat je de brug was tussen hem en mij (hij sprak zelfs in het Engels): 'Oh, Satprem was de brug.' *(Moeder glimlacht)* En een seconde later voegde hij toe, 'Maar nu hebben we het niet meer nodig!' *(Moeder lacht vrolijk)* Ik was heel geamuseerd!

* * *

(Een beetje later, met betrekking tot het boek over Sri Aurobindo:)

Wat dan ook, dat men kan schrijven is zo plat, zo plat in vergelijking met wat men waarneemt!

Ja, in vergelijking met Sri Aurobindo's contact (de vibratie, die van hem komt, als je wil), lijkt het altijd mager, altijd plat. Zelfs de meest... weet je, spirituele ervaringen, die beschreven zijn, ervaringen, die anderen gehad hebben --- wel, zelfs ervaringen, die sterker, helderder, krachtiger, vollediger zijn dan ieder van deze, lijken... wanneer je contact maakt met Sri Aurobindo, oh, hoe dun lijken ze allemaal, zo dun!

Bovendien is schrijven, als een middel van uitdrukken... een zwaar werk, weet u. Het is niet plezierig, het is niet zoals muziek componeren of schilderen.

Nee, inderdaad!

Oh, laat me u vertellen....

Het is zwaar.

Het is zwaar. Ik was liever een musicus geweest --- het zou mijn leven volledig veranderd hebben. Ik voel, dat ik altijd iets tekort gekomen ben om te openen....

Nee, misschien....

Ik weet het niet, maar Sri Aurobindo sprak erover aan het eind van het boek over de Vedas, in het hoofdstuk over de oorsprong van talen. Hij lijkt te zeggen, dat het beter is, wanneer men teruggaat naar de oorsprong van de vibraties. Uiteindelijk, terwijl een taal intellectueler wordt, verhardt het en droogt op. Misschien, wanneer we alleen geluiden hadden (de A's en de O's; speciaal de O's zijn flexibel, het hele scala aan O's), was het misschien... soepeler.

Ik voel dit nu zo vaak. Hoe het neer te zetten.... ik probeer altijd om niet te praten --- praten verstoort me. Ja, het is een werkelijke last. Wanneer ik iemand zie, is het eerste dat ik doe, het voorkomen van praten. Dan is het, wanneer de Vibratie komt, goed; er is een soort communicatie, en als de persoon het kleinste beetje ontvankelijk was, is wat komt als een... het is subtieler dan muziek; het is een vibratie, die zijn principe van harmonie naar beneden brengt. Maar mensen worden gewoonlijk ongeduldig na een tijdje en, omdat zij iets willen, dat 'concreter' is, verplichten zij mij om te praten. Zij staan er altijd op. Dan, omdat ik in een zekere atmosfeer ben, een zekere vibratie, voel ik onmiddellijk iets zo gaan (*gebaar van een val naar een ander niveau*), en dan verharden. Zelfs, wanneer ik babbel (zie je, juist de inspanning om subtieler te zijn, laat me babbelen), zelfs mijn babbels (*lachend*)... worden droog in vergelijking. Er zijn allerlei dingen, die zoveel voller zijn --- vol, gepakt met een innerlijke rijkdom --- en zo gauw als dit in woorden gezet wordt, oh!...

Gisterennacht, rond 3 uur in de morgen, was ik op een plaats, waar veel mensen van hier waren (jij was er), en ik probeerde enige muziek te spelen, precies om iets te ZEGGEN. Er waren daar drie piano's, die met elkaar vergrendeld leken te zijn, dus ik leunde opzij om bij een van de drie te komen en begon erop te spelen. Het was in een grote hal met mensen, die gezeten waren op een afstand, maar jij zat net aan mijn linkerzijde, samen met een jonge vrouw, die een symboolfiguur was (dat is, de vibratie of indruk, die ik van haar ontving, en de relatie, die ik met haar had, zou net zo goed op vier of vijf personen hier toegepast kunnen worden: het was als relateren aan een amalgaam --- iets, dat erg interessant is en vaak met me gebeurt). Hoe dan ook, ik leunde over een van de keyboards en probeerde... probeerde om iets uit te werken, om te illustreren, hoe 'dit' zich zou vertalen in 'dat.' Tenslotte realiseerde ik me, dat half staand, half leunend, onnodige acrobatiek was, want een grote piano was daar, precies voor me, dus ging ik er voor zitten. Wel, het meest amusante deel ervan was, dat de toetsen (er waren twee keyboards) allemaal blauw waren --- zoals het marmeren papier, dat we nu maken, helemaal blauw, en met ieder mogelijk gemarmerd effect. Zwarte toetsen, witte toetsen, hoge toetsen, lage toetsen (ze waren allemaal van dezelfde breedte, nogal breed, zoals dit), allen bedekt leken te zijn --- maar het was geen papier --- met dit blauw. Tegenover de piano zei ik tegen mijzelf, 'Wel nu, dit kan niet gespeeld worden met fysieke ogen --- het moet gespeeld worden VAN VANBOVEN.'

Terwijl ik aan het spelen was, bleef ik mijzelf vertellen, 'Maar dit heb ik mijn hele leven geprobeerd te doen met muziek --- spelen op het blauwe keyboard!'

Het was grote pret, weet je.

Plotseling kwam er een GELUID mee! Niet fysiek, maar zo compleet, zo vol, alsof... alsof iets explodeerde, als een... Ik weet niet wat, veel weerklinkender dan een orkest --- iets, dat explodeerde. Het was overweldigend!

Ik vond het zo jammer, dat ik op moest staan. Omdat (*lachend*) ik dacht, 'Ik zou tenminste voor een keer iets goeds gehoord hebben!' Het was zo een uitbarsting van geluid! Zo buitengewoon en zo krachtig, dat.... Maar het was 4 uur en tijd om op te staan.

Misschien dacht je hieraan --- wat je wilde uitdrukken in je boek. Het gebeurde in een plaats, die soortgelijk was aan de werkelijkheid van expressie, waar, zoals ik je vertelde, ik de laatste tijd frequent naar toe gegaan ben. Het is erg, erg uitgestrekt, erg open, maar deze keer waren er geen muren. Geen plafond, geen muren. Er was alleen een soort vloer --- erg bleek, lumineus, uitgestrekt en... erg leeg, leeg. Mensen waren gezeten, maar ik zag geen stoelen. Alleen de piano's waren zichtbaar, en zij waren nogal vreemd: je kon bijna niets zien, behalve de keyboards, die een soort overlappend waren. Aan de voorkant was een grote piano, en hier was er een iets grotere --- de ene, waar ik zijwaarts over geleund had om op te spelen --- en dan was er een, die naar de andere kant gekeerd was. En dan deze grote piano, precies aan de voorkant --- maar met alleen het keyboard zichtbaar! 'Wel, waarom zou het niet comfortabel zijn!' zei ik tegen mijzelf, en ik ging zitten. Toen werd alles blauw --- grote, blauwe noten. 'Hoe moet ik gaan spelen?' vroeg ik me af. Ik probeerde te spelen, zoals gewoonlijk, en toen: 'Het werkt niet, het werkt niet,' zei ik. 'Ah! Het moet van bovenaf gespeeld worden --- het moet van bovenaf gespeeld worden!' Dus plaatste ik mijn handen op de toetsen, ik concentreerde... en brfff! Het was als enige... niet gewelddadig, niet luid en lawaaierig, maar --- oh, overweldigend! Drie, vier --- geen noten: geluiden, harmonieën... Ik weet werkelijk niet wat.

Maar dit moet zijn, waaraan je dacht, wat je wilde gebruiken voor je boek.²²¹

Ja, dat zou ik zeker willen....

Het zal komen. Ah, het zal komen!

Het is tijd voor me om nu weg te gaan.

Dus, welaan, petit; het zal komen.

²²¹ Vreemd genoeg, toen Satprem enige jaren eerder *L'Orpailleur* aan het schrijven was, had Sujata een visioen, waarin zij hem zag typen, en uit de typemachine kwamen geen getypte zinnen, maar muziek!

September 16, 1961

(Satprem klaagt over zijn moeilijkheden bij het schrijven over Sri Aurobindo. Hij zegt in het bijzonder, dat hij gevoel heeft, dat hij 'geblokkeerd' is.)

Ik heb Sri Aurobindo gevraagd om je te helpen.

Weet je, we zijn omgeven door complicaties, maar er is altijd een plaats, waar het allemaal eenvoudig en recht opent --- dit is een feit van mijn ervaring. Je gaat rond in cirkels, je zoekt, je werkt er aan en je voelt, dat je vast zit; dan geeft iets in de innerlijke houding toe, en plotseling opent het --- nogal eenvoudig.

Ik heb deze ervaring erg vaak gehad. Dus heb ik aan Sri Aurobindo gevraagd om het je te geven.

En hij zegt herhaaldelijk, dringend: *Wees eenvoudig, wees eenvoudig. Zeg eenvoudig, wat je voelt. Wees eenvoudig, wees eenvoudig*, dringend. Dit zijn alleen woorden, maar eigenlijk was het, toen hij deze woorden sprak, als een pad van licht, dat opent, en alles werd erg eenvoudig: 'Neem alleen de ene stap na de andere, dat is alles, wat we moeten doen!'--- zo leek het voor me.

Het is curieus, alle complicaties leken hier te zijn (*Moeder raakt haar slapen aan*), erg gecompliceerd en erg moeilijk om aan te passen; en toen, toen hij zei, *Wees eenvoudig* --- hoe vreemd --- was het als een licht, dat van zijn ogen kwam, alsof iemand plotseling tevoorschijn kwam in een tuin van licht.

Het gaf die impressie --- als een tuin, die gebaad wordt in het licht.

Een zo grote nadruk op het eenvoudige ding: zeg eenvoudig, wat je ziet of wat je weet --- eenvoudig, eenvoudig. Een eenvoudigheid... Het was alles bij elkaar de impressie van een vreugdevolle tuin.

Wees eenvoudig, wees eenvoudig.

De complicaties zijn er (*zelfde gebaar*), het is moeilijk en gecompliceerd --- en dan opent de deur: *Wees eenvoudig.*

Alsof er teveel mentale spanning was: iets hier bij de slapen.

(stilte)

Ik moet het hoofd bieden aan een vergelijkbare moeilijkheid, let wel, ofschoon het op een ander niveau is. Er is zo een enorme accumulatie van mensen om te zien, dingen te doen, kwesties om opgelost te worden --- alles. De accumulatie is zo DICHT op elkaar gepakt --- zo compact! Te compact voor het leven --- voor de uren, de tijd, de krachten --- van een gewoon lichaam. Toch is erachter alles een soort constante 'actieve immobiliteit,' in de zin, dat

het bewustzijn de indruk heeft, dat het immobiel is, van geboren zijn langs de stroom van vooruitgang en evolutie. Maar deze immobiliteit.... Wanneer ik zou proberen om te doen, wat ik moet doen, weet je, alles, wat ik moet doen, wel... het wordt onmogelijk, dingen raken verstopt, het wordt pijnlijk. En hier is het antwoord hetzelfde: *Wees eenvoudig, wees eenvoudig.*

Deze morgen, toen ik 'aan het lopen' was, was het programma van de dag en het werk, dat voor me lag, zo formidabel, dat ik voelde, dat het onmogelijk was. En toch was er tegelijkertijd deze... immobiele innerlijke POSITIE in me; zo gauw als ik mijn beweging stop van formatie en actie, wordt het als een dans van vreugde: alle cellen vibreren (er is een soort levendigheid, en een buitengewone muziek), alle cellen trillend van vreugde van de Aanwezigheid --- de goddelijke Aanwezigheid. Maar wanneer ik de uiterlijke wereld zie binnenkomen en aanvallen, wel... dan verdwijnt deze vreugde niet precies, maar trekt zich terug. En het resultaat is, dat ik altijd voel, dat ik wil gaan zitten en stil zijn --- wanneer ik dat kan doen is het wonderbaarlijk. Maar natuurlijk komen alle suggesties van buiten naar binnen: suggesties van hulpeloosheid en ouderdom, van slijtage, van verminderend vermogen, dat alles --- en ik weet positief, dat het vals is. Maar kalmte in het lichaam is onmisbaar. Wel, voor mij is ook Sri Aurobindo's antwoord altijd hetzelfde: *Wees eenvoudig, wees eenvoudig, wees eenvoudig.*

En ik weet, wat hij bedoelt: toegang weigeren aan regiment vormend, organiserend, voorschrijvend, beoordelend denken --- hij wil niets van dat alles. Wat hij eenvoudig zijn noemt, is vreugdevolle spontaniteit; in actie, in uitdrukking, in beweging, in het leven --- *wees eenvoudig, wees eenvoudig, wees eenvoudig.* Een vreugdevolle spontaniteit. Om in de evolutie die conditie te herontdekken, die hij goddelijk noemt, die een spontane en gelukkige conditie was. Hij wil, dat wij dat herontdekken. En gedurende dagen is hij hier geweest om me te vertellen (en hetzelfde geldt voor je werk): *Wees eenvoudig, wees eenvoudig, wees eenvoudig.* En in zijn eenvoud was een lumineuze vreugde.

Een vreugdevolle spontaniteit.

Dit organiserende denkvermogen is verschrikkelijk. Het is verschrikkelijk! Het heeft ons zo overtuigd, dat we er niet zonder kunnen doen, dat het erg moeilijk te weerstaan is. Het heeft inderdaad de hele mensheid overtuigd. De hele zogenaamde elite van de mensheid is overtuigd, dat niets, dat de moeite waard is, verworven kan worden zonder dit mentale organiserende vermogen.

Maar Sri Aurobindo wil, dat wij dezelfde eenvoudige vreugde hebben als een bloesemende roos: *Wees eenvoudig, wees eenvoudig, wees eenvoudig.* En wanneer ik het hoor of het zie, is het als een stroompje gouden licht, als een geurige tuin --- alles, alles, alles is open. *Wees eenvoudig.*

Dus zie je, mon petit...

Dus de laatste twee of drie dagen heb ik dit voortdurend gezien voor je. Toen kwam het deze morgen voor me, omdat de accumulatie van het werk zo

enorm geworden is, dat ik tien maal zoveel tijd nodig zou hebben dan ik heb om hoofdzakelijk dingen bijgewerkt te brengen. Dus daar was ik, voelde me een beetje in de hoek gedrukt; er was zelfs een kracht, die wilde, dat ik stopte in het midden van mijn wandeling en te ONTSPANNEN, en ik bood er weerstand aan met al mijn wil --- tot ik me realiseerde, dat ik iets dwaas deed. Het was hetzelfde, hij zei hetzelfde voor me. Ik ontspande me --- en onmiddellijk was alles fijn.

In essentie leven we met teveel spanning, is het niet?

Daar is het, mon petit, mijn boodschap voor deze week.

Wat er aan te doen? Oh, dat zal komen. Maar het is waar, we zijn altijd te gespannen --- altijd. En ik weet, dat zolang als we gecontroleerd worden door dat bewonderenswaardige denkvermogen, we voelen, dat ontspannen betekent te vallen in *tamas* en onbewustheid. Al deze oude noties blijven, prolongeren zichzelf; en er is zoiets als het residu van een van die wonderbaarlijke censors, die je vertellen: 'Wees voorzichtig, *tamas*, *tamas*! Wees voorzichtig, je bent aan het dommelen --- erg slecht, erg slecht.' En het is idioot, omdat *tamas* noch vreugdevol is, noch lumineus, terwijl dit een onmiddellijke vreugde en onmiddellijk licht is.

* * *

Een beetje later:

Ik ben nog niet in staat om een zin te schrijven, behalve wanneer iemand een antwoord nodig heeft; dan komt het onmiddellijk, zonder reflecteren, enkele zinnen --- dat is oké. Maar om een vraag te lezen en dan beantwoorden, oh! Het is geen luiheid, het is een weigering om me te verroeren.

Ja, maar u wordt belaagd door zoveel mensen, die werkelijk niet...

Oh, mon petit, het is schandelijk.

Ja.

Het is schandelijk.

Ik weet het niet, ik krijg alleen echo's van Sujata, ik weet werkelijk niet, wat er gebeurt, maar ik krijg de indruk, dat veel van uw tijd nutteloos opgenomen wordt.

Oh, het is afschuwelijk. Stel je voor, ik ga deze dagen om 6:30 of 7 in de avond naar boven.

Wel, ja, dat heeft Sujata me verteld. Het is niet goed.

Het is afschuwelijk. En WAAROM?

Sri Aurobindo zegt in een van zijn brieven, die geciteerd is in *On Himself*, 'Niettemin zou je niet verwachten, dat we al onze tijd handelen als het hoofd van de familie en al jullie stupide ruzies te verzoenen.....

Ja!

'... en onszelf bezighouden met jullie stupide zaken.' Hij is erg openhartig, weet je, hij verbloemt geen woorden; hij verklaart het erg helder: *Het is idioot*. Dat heeft me getroost! (*Moeder lacht*)

Luister, hier is een brief, die ik geschreven heb aan een van leraren in de School (*Moeder leest*): *We zijn niet hier om alleen een beetje beter te doen, wat anderen doen, wij zijn hier om te doen, wat anderen NIET KUNNEN doen, omdat zij zelfs het idee niet hebben, dat het gedaan kan worden. Wij zijn hier om de weg te openen naar de Toekomst voor kinderen, die bij de Toekomst horen. Iets anders is de moeite niet waard en niet waardig voor Sri Aurobindo's hulp.'*

Dat is, wat ik schreef.

Het is Sri Aurobindo natuurlijk, omdat het in het Engels kwam.

(Moeder staat op om weg te gaan)

Welaan, petit. Wanneer ik nu dit visioen aan je over kan brengen, zal je boek gemakkelijk komen.

September 23, 1961

Ik heb het recht op 150 pagina's! De uitgever geeft me 150 pagina's in zijn collectie.... Verschrikkelijk.... Maar in deze 'Sri Aurobindo,' begrijpt u, zou ik zijn hele poëtische aspect willen benadrukken, die poëzie, die als de Veda is, als een openbaring, dus is er een beetje ruimte nodig: het kan niet geperst worden in enkele zinnen, of gereduceerd tot een skelet.

Deze analogie tussen de oude vorm van spirituele openbaringen en *Savitri*, deze opbloei in poëzie van zijn profetische openbaring is... wat het meest exceptionele deel van zijn werk genoemd zou kunnen worden. En het is opmerkelijk (ik zag het hem doen), dat hij *Savitri* veranderde: hij ging door met het te veranderen, zoals zijn ervaring veranderde.

Het is duidelijk de voortgaande uitdrukking van zijn ervaring.

Er zijn hele secties, die hij volledig herdeed, die als beschrijvingen waren van wat ik hem verteld had over mijn eigen ervaringen. Nolini zei dit. Toen ik recent *Savitri* herlas, waren sommige frasen erg vertrouwd en ik zei tegen Nolini, 'Hoe vreemd, dit zijn bijna precies mijn woorden!' En hij antwoordde, 'Maar dit is veranderd, het was verschillend geschreven, het is als dit GEWORDEN.' Toen het steeds concreter voor hem werd, veranderde hij het. De adem van openbarende profetie is buitengewoon! Het heeft een buitengewoon VERMOGEN!

Het viel me op, dat hij nooit iets anders wilde schrijven. Die artikels te schrijven voor het *Bulletin*²²² was werkelijk een zwaar offer voor hem. Hij had gezegd, dat hij zekere delen van *The Synthesis of Yoga*²²³ zou completeren, maar toen hem gevraagd werd om zo te doen, antwoordde hij, 'Nee, ik wil niet naar beneden gaan naar dat mentale niveau!' *Savitri* komt helemaal ergens anders vandaan. En ik denk, dat *Savitri* het belangrijkste is om over te spreken.

Van tijd tot tijd gebruik ik een zin uit 'Savitri,' en plaats het in het boek als een open raam. Dat is alles, wat ik kan doen.

* * *

(Een weinig later, merkt Moeder betreffende Sri Aurobindo's biografie op.)

Al deze details hebben me altijd met afschuw vervuld.

Wanneer wie dan ook ooit over me wil schrijven, is het eerste, dat ik zou zeggen: NIET EEN WOORD over mijn persoonlijke leven --- niet een woord.

September 28, 1961

(Brief aan Moeder van Satprem)

Lieve Moeder,

²²² Moeder had Sri Aurobindo gevraagd om iets te schrijven voor het Ashram 'Bulletin.' Het werd later gepubliceerd als *The Supramental Manifestation upon Earth*.

²²³ De derde sectie, 'The Yoga of Self-Perfection,' die nooit gecompliceerd werd.

Ik voel me volledig overgelaten aan mijzelf. Dit boek is een werkelijk LIJDEN. Ik zie niet, waar ik naar toe ga, ik tast in alle richtingen. Moeder, help me. Waar ligt de fout? Ik lijd, weet u. Ik wil het goed doen, maar het komt alleen sporadisch, niets, dat coherent is. Soms voel ik me nogal onbekwaam om deze taak naar behoren uit te voeren.

Wat zou ik moeten doen?

Uw kind,
Getekend: Satprem

(Moeder's antwoord)

Donderdag

Satprem, mijn geliefd kind,

Wanneer je het ermee eens bent, is hier, wat we zouden kunnen doen: lees hardop aan me voor, wat je hebt geschreven; misschien zal het zien in mijn bewustzijn je helpen.

Wanneer je denkt, dat het nuttig is, zal ik je op Zaterdag zien om 10 uur.

Met al mijn tederheid
Getekend: Moeder

September 30, 1961

*(Moeder geeft Satprem een bloem, die ze recent 'Unostentatious Certitude':
Platycodon grandiflorum genoemd heeft)*

Dit is de volledige negatie van 'grootspraak.' Ik vind het erg mooi. Toen ik deze bloem zag, raakte het me als iets, dat erg diepzinnig is, erg kalm --- absoluut zeker, immobiel. Ik weet niet, waarom, maar hoe langer ik er naar keek, hoe meer het mij die indruk gaf en toen mij de betekenis ervan gevraagd werd, zei ik, 'Unostentatious Certitude.' Men zou het een voortreffelijke goede smaak kunnen noemen in de werkelijkheid van spirituele ervaring: iets met een grotere inhoud, dan het uitdrukt.

* * *

(Als vervolg op de brief, die Satprem de vorige dag aan Moeder geschreven, betreffende het boek over Sri Aurobindo.)

Ik had een helder visioen van twee soorten tegengestelden in de natuur (niet alleen in de natuur, maar in het leven), die bijna iedereen binnen zichzelf draagt: de ene is de mogelijkheid van realisatie, de andere is het pad, dat gekozen is om het te verwerven. Er is altijd (het is waarschijnlijk onvermijdelijk) het stormachtige pad van worsteling, en dan is er het zonverlichte pad. Na veel studie en observatie heb ik een soort 'spirituele ambitie' (als het zo genoemd kan worden) om de wereld een zonverlicht pad te brengen, om de noodzaak van worsteling en lijden te elimineren: iets, dat aspireert om deze huidige fase van de universele evolutie te vervangen door een minder pijnlijke fase.

Het interesseerde me hoogst, toen ik je brief las. Ik keek er naar, waarom je zoveel moeilijkheden hebt; je hebt tweemaal in je notitie geschreven dat het [schrijven] een 'lijden' is. Je hebt dit woord heel vaak geschreven, het heel vaak uitgesproken, en het lijkt dominant in een aspect van je wezen --- terwijl in de andere de glorie is van een allerhoogste vreugde, juist de substantie van de toekomstige realisatie.

Dit zijn, wat de twee modi genoemd zouden kunnen worden, niet van je karakter, maar van je ziel.²²⁴

(stilte)

Sri Aurobindo vertelde me, *Hij heeft alle noodzakelijke substantie.*

Dit boek is zelf-bestaand en je hoeft het alleen langs te volgen, op de manier, zoals je een pad zou volgen, dat al gebrand is, dat ER al is, automatisch tot bestaan gebracht door zijn eigen noodzaak. *(Gedurende een tijd staart Moeder voor haar uit)*... Wees niet gealarmeerd, ik kijk alleen!

Je hoeft niet te lijden; het is niet noodzakelijk.

Dat wil ik je vertellen.

De moeilijkheden stammen allemaal van het feit af, dat je denkt, dat ze er zijn.

Adieu, mon petit. Wil je me een dag eerder zien?

Ik wil uw tijd niet nutteloos opnemen.

²²⁴ Deze brief aan Moeder is, met enkele anderen, de enige overlevende van dertien jaar correspondentie. De hele rest, al Satprem's correspondentie met Moeder sinds 1960 werd in beslag genomen door de Ashram na Moeder's vertrek, om zijn eigen redenen. Zijn brieven van 1960, die al gepubliceerd zijn in Volume I, ontsnapten de destructie, omdat Moeder ze zelf had gehouden. Het maakt een groot gat in deze Agenda, niet alleen voor hem --- omdat hij zijn hart, zijn vragen en twijfels en moeilijkheden uitgegoten had in deze brieven --- maar ook vanuit een historisch standpunt, want veel van deze conversaties met Moeder waren onzichtbaar georiënteerd door zijn eigen conditie. In feite was hij intiem verbonden met de stroom van deze Agenda, die aldus verminkt blijft staan. Moeten we nog toevoegen, dat we de eerste twee delen als vluchtelingen moesten voorbereiden, en het had Moeder's wonderbaarlijke hulp nodig om nog serieuzere verminkingen te voorkomen dan de auto-da-fé van Satprem's correspondentie.

Mon petit, ik doe absoluut niets. Ik heb een lawine aan brieven, een zo hoge stapel (*gebaar*), die ik nog niet beantwoord heb; ik heb geen woord geschreven --- niets. Ik doe niets anders, dan mensen zien, en dat is noch belangrijk, noch interessant.

Oktober

Oktober 2, 1961

Ik hield een van deze bloemen [Integral Generosity²²⁵] in mijn hand, toen ik Z zag, en ik legde hem uit, wat ik bedoelde met 'integrale vrijgevigheid.' Het effect van het ego, vertelde ik hem, is om het wezen te doen krimpen. Het is de oorzaak van oud worden, het droogt je op --- het wezen verschrompelt eronder als een verwelkende bloem. En terwijl ik met hem sprak, kwam de ervaring; alles, wat ik nu herinner, is het idee, maar het idee is niets --- de ervaring zelf was er.

Ik weet, dat ik op een zeker moment het onderscheid maakte tussen twee toestanden, tussen de persoon, --- het individuele, persoonlijke wezen --- dat zich naar de Heer keert, Hem smeekt om Zijn Wil te openbaren, en dan deze ervaring van worden --- door zichzelf uit te breiden, door opening, door vergroting, door samen te smelten in de schepping --- van de Wil van de Heer WORDEN, de allerhoogste Wil. Niet langer enige noodzaak om Hem te smeken, om Zijn Wil te 'kennen' en het te ontvangen als iets, dat vreemd voor je is --- je wordt die Wil.

De ervaring was er op dat moment, en het was welsprekend genoeg.

En ik gaf hem het voorbeeld van om datgene te zijn, dat je manipuleert en dus --- omdat je datgene BENT --- niet alleen de vreugde hebt van de perfecte kennis van manipulatie, maar ook de vreugde van collaboratie (geen collaboratie: eerder een deelname van datgene, dat benut wordt). En dit van het kleinste ding (dingen, die je in orde maakt, bijvoorbeeld) helemaal tot de universele transformatie, die met de nieuwe Schepping komt --- en het is allemaal dezelfde beweging van grenzen vernietigen, de beweging van uitbreiding, van een vrijgevigheid, die grenzen vernietigt. Het begint met zelf-gave, het eindigt in identificatie.

(stilte)

Ik onderzoek de consequenties van een ervaring, die waarlijk interessant was. Het was een van die concrete ervaringen van iets, dat al 'bekend' is, iets, waarvan men de kennis heeft... maar wat is kennis! Het is er alleen een ERG KLEIN deel van. Wanneer men de ervaring ervan is, dan wordt het interessant.... Ik ben op zoek naar wat werkelijk de Valsheid van de Wereld samenstelt.

Het verhaal begon met een volledig concrete en materiële gebeurtenis, die waarlijk amusant was; dit is niet de eerste keer, dat het gebeurd is, maar het was zo concreet en zo precies, dat het interessant werd. Iemand klaagde ziek

²²⁵ *Impatiens balsamina* (Balsemien)

te zijn, een nogal serieuze, psychologische ziekte: periodieke bezetenheid door een geest van valsheid, dat regelmatig iedere maand gebeurde, van een meer of minder lange duur. Deze persoon kwam om me te zien, en op het moment, dat ze hier is, is er een opwelling van die diepzinnige Compassie van Liefde, met een aanzienlijk, geconcentreerd Vermogen om de bezetenheid te verdrijven; en dit alles vergezeld, zelfs uitwendig, door een nogal liefhebbend gebaar. Deze persoon gaat weg en binnen een half uur ontvang ik een brief: 'Nu weet ik het: u haat me, u wil, dat ik ziek ben en u wil, dat ik doodga, omdat u van mij walgt'

Het was interessant, omdat het zo concreet was. Ik was bewust van mijn beweging van compassie en liefde en wat het geworden was in het andere persoon's bewustzijn!

Het is erg gemakkelijk te verklaren: zij was al meer dan half bezeten en natuurlijk voelde deze geest van valsheid zich nauwelijks comfortabel! En de identificatie²²⁶ (niet mentaal, maar zintuiglijk, vitaal) was zo volledig, dat zij deze liefde voelde als een beweging van haat. Toen ik de twee fenomenen zag, zag ik, dat dit exact is, wat er in de wereld gebeurt! Het is exact, wat IEDEREEN is.

Ik moet toevoegen, dat deze ervaring kwam, nadat ik gedurende drie dagen geconcentreerd had (bijna constant geconcentreerd) om hier een verklaring voor te vinden: waarom is het op deze manier geworden? Het is onmogelijk om het 'waarom' te vinden, omdat het vragen is naar de reden en dit gaat voorbij de reden --- maar wat is het MECHANISME? Het mechanisme vinden zou al iets zijn --- om de ervaring van het mechanisme te hebben. En toen kwam deze CONCRETE superpositie van de vibratie van Liefde en de ontvangst van haat. 'Maar dit is precies wat er gebeurt!' zei ik. 'De Heer is Al-Liefde, Al-Waarheid, Al-Zaligheid, Al-Heerlijkheid --- Hij is CONSTANT zo --- en de wereld, speciaal de menselijke wereld ontvangt hem constant op de andere manier.' En de twee dingen zijn gesuperponeerd (*Moeder bedekt haar linkerhand met haar rechter*).

Woorden brengen niets over; het was de ervaring. Ik maakte... contact. Het was erg interessant. Het duurde een lange tijd, ongeveer twee of drie dagen. Omdat het verbonden was aan een toestand van gezondheid --- een hoofdpijn, die genezen moest worden --- droeg het zijn consequenties: een kristalheldere verklaring van de ziekte kwam.... Maar ik moet er iets aan toevoegen, dat hieraan voorafging.

Deze concentratie om het mechanisme te vinden ontsprong uit het feit, dat er kwalen in het lichaam waren, die verdwenen en dan weer verschenen --- permanente genezing leek onmogelijk. Dus vertelde ik mijzelf, 'Ergens, waarschijnlijk in het onderbewuste, moet iets hun aanwezigheid rechtvaardigen.' Toen, na concentreren en zoeken en iets meer concentreren, rees er plotseling een herinnering op uit het onderbewuste (een herinnering, die een soort voortgezet bestaan is onder een zekere vorm), de herinnering

²²⁶ Identificatie van de persoon in kwestie met de geest, die bezit van haar had genomen.

van een bijzondere set bewegingen en acties (geen fysieke bewegingen, maar attitudes), die vele jaren teruggaan en nooit mijn aandacht getrokken hadden. Niets ervan was ooit besloten geweest in de algemene opruiming, omdat, zoals zoveel andere dingen, het allemaal het gevolg leek te zijn van normale, voortgaande omstandigheden. Maar daar zag ik (hoe het te noemen?) precies *de kleur*, de tint van Valsheid. Het is erg subtiel. Dit zijn erg subtiele dingen. Maar plotseling, oh!... Het nam me in zijn greep en creëerde een revolutie in mijn hele wezen. Al die vibraties werden omhoog geworpen en getransformeerd --- een buitengewoon iets. Het beroerde veel meer commotie en revolutie, dan ik ooit verwacht had. En... ah!... Een opluchting. Iets werd opgehelderd, bracht een briljant, nieuw begrip, en dan nogal interessante fysieke resultaten. Hiervoor voelde ik me nogal armzalig, extreem vermoeid, met de impressie van een achteruitgang naar gebrekkigheid --- relatief gesproken! (Het was in een erg oppervlakkig deel van het wezen, maar het was genoeg om onaangenaam te zijn.) En dat alles --- pfft! Weg in een enkele slag.

En juist op die dag had ik deze ervaring met die bezeten persoon --- het kwam allemaal bij elkaar. En dan naderhand een soort beheersing over het probleem en de indruk van een doorbraak --- een opening naar boven van de MANIER om te veranderen, dat deze vergroting is. Eerst de beweging van vrijgevigheid (niet die verschrompelende beweging, maar het exacte tegengestelde ervan --- de beweging van uitbreiding), en vandaar ga je verder naar de universaliteit, en van universaliteit naar Totaliteit.

Het maakt een hele set interessante ervaringen.

Er is een dokter, V., die hier twee maal per jaar komt om een check-up te geven aan allen, die deelnemen aan het fysieke educatie programma en alle kinderen. Hij is een extreem eerlijke en oprechte man, die gelooft in de missie van de medische wetenschap. Iedere keer, dat hij komt, schrijf ik iets in zijn dagboek op de dag van zijn vertrek (zijn hele dagboek is vol van dingen, die ik geschreven heb --- zij verschijnen gewoonlijk in het *Bulletin* of ergens anders). Juist op diezelfde dag leerde ik, dat V. wegging en plotseling kwam het tot mij --- zo duidelijk. Valsheid in het lichaam --- dit soort naast elkaar plaatsing van tegengestelden, de inversie van de Vibratie (het invertteert alleen niet werkelijk --- het is een curieus fenomeen: de vibratie blijft wat het is, maar het wordt geïnverteerd ontvangen) --- deze valsheid in het lichaam is een valsheid in het BEWUSTZIJN. De valsheid van het bewustzijn heeft natuurlijk materiële consequenties... en dat is ziekte! Ik deed onmiddellijk een experiment op mijn lichaam om te zien, of dit standhield, of het werkelijk op die manier werkt. En ik realiseerde, dat het waar was!

Wanneer je open bent en in contact met het Goddelijke, dan geeft de Vibratie je sterkte, energie; en als je stil genoeg bent, vult het je met grote vreugde --- en dit alles in de cellen van je lichaam. Je valt terug in het gewone bewustzijn en meteen, zonder dat er iets verandert, verandert HETZLFDE, DEZELFDE vibratie, die uit DEZELFDE bron komt, in een pijn, een malaise, een gevoel van onzekerheid, instabiliteit en gebrekkigheid. Om hier zeker van te zijn, herhaalde ik het experiment drie of vier keer, en het was absoluut automatisch,

als een werking van een chemische formule: dezelfde condities, dezelfde resultaten.

Dit interesseerde me hoogst.

En toen, vanuit een zuiver extern en praktisch standpunt, zei ik, 'Ziekten zijn valsheden van het lichaam' (er is geen kwestie van *liegen* hier, het is een zaal van *valsheid*; in het Frans hebben we alleen het ene woord "mensonge") 'en iedere dokter...' (hier zou men natuurlijk een kleine kwalificatie moeten invoegen: iedere oprechte, eerlijke dokter, die werkelijk wil genezen), 'iedere ware dokter is een soldaat in het grote leger van diegenen, die vechten voor de Waarheid.'²²⁷

Dit was de zin, die ik schreef voor mijn dokter. En dat is het verhaal van deze laatste twee dagen.

* * *

(Naar het eind van de conversatie klaagt Satprem nogmaals over zijn moeilijkheden bij het schrijven van zijn boek. Moeder stelt voor, dat hij probeert om de weg te deblokkeren door zijn manuscript aan haar voor te lezen.)

Weet je, het [Moeder's bewustzijn] is een immobiele spiegel, dat dingen van beneden naar boven projecteert en dingen ontvangt van vanboven om hen naar beneden te zenden. De spiegel is tweezijdig en absoluut immobiel, voegt geen vibratie toe aan wat ontvangen is of uitgezonden: een perfecte neutraliteit. In deze spiegel zou je daarom in staat zijn om je boek een beetje onpersoonlijker te zien, buiten jezelf en je eigen creatieve vermogen.

(Satprem trekt een gezicht; hij voelt zich verlegen om zijn tekst hardop te lezen)

Ja, je kunt het uitvinden, wanneer het consistent is met je toestand van bewustzijn en je manier van werken!

Wanneer je het aan mij geeft, wanneer het helemaal klaar is, zoals je deed met het andere [*L'Orpailleur*], dan zal het zo ontvangen worden; het zal helemaal niet door het denkvermogen gaan. Het zal gereflecteerd worden in de spiegel en van de spiegel zal het naar boven gaan. Op die manier zag ik het andere boek en er werden me veel dingen over je getoond, die ik niet geweten had. Dus kan je het op elke manier doen, ik bedoel, dat je de spiegel kan gebruiken, voordat je het boek af hebt --- niet voor wat ik erover zou kunnen denken, omdat dat helemaal geen belang heeft, maar voor het effect, dat het op je werk zou kunnen hebben. Het is aan jou.

Het is nog niet helemaal af. Ik moet nog veel corrigeren.

²²⁷ Hier is de exacte tekst van Moeder's boodschap: *Waarheid is de allerhoogste harmonie en allerhoogste heerlijkheid. Alle kwalen, al het lijden is een valsheid. Aldus kan gezegd worden, dat ziekten de valsheden van het lichaam zijn, en als consequentie zijn dokters soldaten van het grote en nobele leger, dat vecht in de wereld voor de verovering van de Waarheid.*

Corrigeren?... Veel deuren zijn open, en door deze open deuren kunnen onmetelijke dingen voor je handelen door wat je geschreven hebt, wat oneindig meer aan het lezen toevoegt dan je denkt, dat je daar moet neerzetten. Mensen zullen er mee in contact gebracht worden, en iedereen zal, in overeenstemming met zijn ontvankelijkheid ergens greep op krijgen. En dit is erg belangrijk --- het moet niet aangeraakt worden.²²⁸

Ik vind niet erg om het te lezen, maar het gebruikt uw tijd....

Nee, nee! Zo gauw als ik luister, wordt alles verstild, het houdt zich allemaal stil. Ik wordt werkelijk een immobiele spiegel.

Maar sommige mensen hoor ik helemaal niet! Ik zie lippen bewegen, maar er is niets, niets, zelfs geen gewone gedachte! Wanneer mensen in staat zijn om een beetje helder te denken, dan hoor ik alles. Maar met anderen is het als oo-oo-oo.... Juist recent was er iets erg komisch! Ik weet niet langer, wie het was, maar iemand kwam om me te zien en toen hij begon te praten... begreep ik er niets van! Alles, wat ik hoorde, was geluid. Wat te doen?... Deze persoon stelde me vragen (hij kwam hier voor sadhana, let wel, niet voor externe zaken; het was een serieus bezoek), en alles, wat er uitkwam, was oo-oo-oo-oo, niets anders. Dus ik concentreerde mijzelf en bracht mezelf in contact met zijn ziel, dat het enige was, dat ik kon contacteren. Het duurde enige tijd. Ik bleef stil en zo deed hij ook tenslotte, omdat hij zag, dat ik niet antwoordde. Toen kwam het plotseling, zo helder, als druppels water, die van boven vallen: kant en klare zinnen. Ik begon hem allerlei soorten dingen over wat zijn ziel wilde, wat hij moest doen in de wereld.... Het was een openbaring! 'Ah!' zei hij, 'Ik heb mijn hele leven gewacht om dit alles te horen!'

Maar het duurde enige tijd, maar eerst moest hij stoppen met praten, en toen moest ik me concentreren.

En ik heb nooit gevonden, wat hij tegen me gezegd heeft!

* * *

(Terwijl zij weggaat, vraagt Moeder om enige papieren, die achterlaten waren door Pavitra voor haar om te onderzoeken: enige voorstellen voor schoolhervormingen.)

Geef me dat materiaal.

Ik ben hun wanhoop, omdat ik hen altijd vertel, 'Het maakt geen enkel verschil! Doe het zus of doe het zo, het komt allemaal op hetzelfde neer.' Zij zijn verontwaardigd: 'Wat bedoelt u met alles komt op hetzelfde neer!' (*Moeder lacht van harte*)

Dus zo is het.

²²⁸ Het duurde veertien jaar voor Satprem om de gewoonte van correctie te verliezen.

Oktober 15, 1961

(Gedurende de twee voorgaande bijeenkomsten las Satprem voor Moeder verscheidene fragmenten voor van zijn manuscripten over Sri Aurobindo.)

Je hebt me een erg vreemde ervaring gebracht.

De eerste keer, dat je je manuscript las, heb ik Aurobindo geroepen om het te horen. Hij was in het subtiële fysieke en hij luisterde. Gisteren, toen ik ging zitten om te luisteren, dacht ik, 'Het zou veel beter zijn, wanneer hij mijn brein binnen zou gaan, omdat op die manier....' In feite riep ik hem; hij ging mijn brein binnen. Het nam enige tijd; gedurende de hele lezing waren we nog twee; toen kwam hij steeds meer binnen, steeds meer, steeds meer.... Mijn hoofd --- mijn fysieke hoofd --- leek op te zwellen! Er was niet langer ruimte voor iemand anders dan hij. Het was het licht... dat donkere blauwe licht van mentaal vermogen (maar het ware mentale vermogen) in het fysieke --- de tantrikas gebruiken het, je ziet het altijd met X's actie, maar ik heb het nooit eerder op deze manier gezien! Mijn hoofd was vol, weet je --- vol, vol, geen atoom ruimt meer over --- ik kon het voelen opzwellen!

En dit licht was was absoluut immobiel --- vibratieloos, volledig compact en... coherent. Wanneer ik X's licht zie, bijvoorbeeld, zijn er altijd vibraties in; het vibreert, vibreert, dingen verschuiven rondom; niet hiermee, geen enkele vibratie, geen enkele beweging: een MASSA, die eeuwig immobiel leek, maar die (hoe het neer te zetten?) aandachtig was, luisterend. Het was een volume met de vorm van het hoofd, alsof 'dat' heel het hoofd had overgenomen. Het was vol, zo vol, met toch geen gevoel van spanning of van iets, dat weerstand biedt, helemaal niet; er was alleen een soort immobiele eeuwigheid --- en COMPACT, compact, absoluut coherent, geen vibraties. En het nam toe, nam steeds meer toe, het werd zwaar, maar met een erg bijzondere zwaarte --- geen gewicht, het gevoel van een massa.

En binnen dit alles bestond ik niet langer. Ik leek te verdwijnen in een soort trance, maar ik was toch bewust --- geen 'ik': het bewustzijn was bewust van waar Sri Aurobindo bewust was. En hij volgde het lezen. Maar ik kon me niets herinneren; in die tijd was het onmogelijk om te observeren. Ik kan het nu alleen allemaal voor je beschrijven, omdat de ervaring bleef gedurende tenminste anderhalf uur erna; toen ik hier weg ging, begon ik het te objectiveren, om te zien, wat het was --- behalve daarvan was het hoofdzakelijk een TOESTAND, waarin ik mezelf in bevond. Maar in deze toestand was er een gewaarzijn van wat hij hoorde, en op twee of drie

plaatsen in je lezing leek hij te zeggen (ik kan niet exact zijn, ik kan alleen de indruk geven), *Niet noodzakelijk*. In feite liet dat me de passage 'te filosofisch' noemen (ofschoon ik, toen je me eerst mijn opinie vroeg, in een eigenaardige conditie was, er was niets actief in me). Met hem was het erg helder, het was bijna, alsof er een zeker aantal woorden was, waarover hij zei, *Dat, niet noodzakelijk. Dat, niet noodzakelijk*. Niet veel, niet vaak, maar af en toe. Speciaal aan het eind (hij was er nog in mijn hoofd, terwijl je praatte), toen je zei, dat het noodzakelijk is 'om het uit te leggen' aan mensen; daar zei hij erg duidelijk, *Nee, niet noodzakelijk*.

Maar ik was niet in staat om iets te herinneren of te registreren --- het enige hoofd, dat daar aanwezig was, was het zijne.

Het is de eerste keer, dat dit bij me gebeurde.

Zijn gedachten ontvangen (zijn gedachten denken, bijvoorbeeld, gebeurt de hele tijd, de hele tijd, maar dit was verschillend; het was een AANWEZIGHEID --- Een aanwezigheid in de schedel. En mijn schedel leek geleidelijk groter en zwaarder te worden, zwaar met een ongewoon vermogen. En dit bleef bij me; oh, het bleef gedurende een lange, lange tijd! Nooit eerder had ik dit fysiek, nooit dit soort vermogen, een materieel vermogen van gedachtekracht --- materiële gedachtekracht in het brein.

Men ziet er glimpen van. Ik heb je verteld, dat ik het vaak bij X gezien heb. Ik zag het ook bij een andere tantrika, die hier kwam (iemand, waarvan gezegd werd, dat hij erg vermaard was in het Noorden) --- dit soort erg goed georganiseerd mentaal vermogen, een mentaal-fysiek vermogen. Maar het waren altijd vibrerende of onderbroken of partiële, voorbijgaande flitsen of fluctuerende formaties. Hier was het dat niet; het was een gevoel van eeuwigheid.

Normaal zou men gezegd hebben, dat mijn lichaam in trance was; toch kon het bewegen, het kon spreken --- omdat het met je sprak; maar desalniettemin was het een eigenaardig gevoel (dat ik nog steeds een beetje heb), zoals een hoofd hebben, dat te groot voor mijn lichaam is. Het is niet pijnlijk of onaangenaam, maar ik ben er niet aan gewend.

Na onze ontmoeting gisteren, nadat ik het helder zag en het kon objectiveren, 'zond' ik onmiddellijk dit alles naar je toe (ik schreef niet, omdat ik geen tijd had, maar ik 'vertelde' alles aan je), want ik voelde dat, terwijl je niet wist, wat er gebeurd was, je gedacht zou kunnen hebben, dat ik niet luisterde, of ik weet niet wat!

Nee, nee! Ik voelde, dat wat ik geschreven had, 'het' niet was.

Maar het was een formidabele ervaring! Formidabel. En werkelijk bewijs, dat dit boek hem interesseert.

Maar ik moet al het laatste week's werk overnieuw doen.

Waarom? Vind je het niet leuk?

De draad ontbreekt. Het is 'het' niet.

Weet je, hij was zo verheugd op de eerste dag, dat je voor me las! Ik zag zijn kracht, zijn vermogen erin, en het was goud; een soort vermogen van stuwkracht was er. Maar ik weet natuurlijk helemaal niets over wat je me gisteren hebt voorgelezen, ik was een beetje overweldigd door deze ervaring! Het is de eerste keer, dat ik het gehad heb.

Gedurende een lange, lange tijd heb ik gevraagd om.... Wanneer ik zei. 'Heer, neem bezit van dit brein,' verwachtte ik iets van dien aard, maar ik verwachtte het met het supramentale licht (dat ik partieel en momentaan gehad heb). Maar dit! Het was werkelijk.... Ik weet niet, wat hij met mijn brein deed --- geen brein, mijn mentale vermogen. Gedurende die periode absorbeerde hij het waarschijnlijk (ik veronderstel, dat dat gebeurde, want er was geen besef van verschil). Mijn indruk was, dat als resultaat hiervan de fysieke cellen materieel zouden gaan ontwikkelen en getransformeerd worden (ik denk, dat het zal gebeuren --- ik had een soort verzekering, dat het zal gebeuren). Omdat nu, terwijl ik met je spreek, ik er naar kijk en ik zie het --- het effect is er nog: niet langer met hetzelfde overweldigende vermogen, maar het effect is er nog en het geeft een soort van ... (het kan niet vergeleken worden met iets fysieks)... een soort warmte; het is geen *hitte*, maar *warmte*. Alles wordt er door gegrepen, beide oren (*Moeder raakt haar hoofd aan*), alles --- hier, daar, helemaal rondom! Enorm, En deze immobiliteit! Zo gauw als men stopt, is het onster... (*Moeder breekt haar woord af*), het is eeuwigheid.

Het is waarlijk DAT hier naar beneden brengen [in de Materie].

Wel dan, ga je me de rest voorlezen of niet?

Nee, Moeder, ik voel, dat ik het helemaal over moet doen. Ik heb de draad niet. Ik heb alleen hier en daar enig afval, stukjes --- ik heb de draad niet.

Maar is die draad zo erg noodzakelijk? Omdat de laatste keer, dat je las (Ik kan niet precies vastpinnen, waar), Sri Aurobindo iedere keer tussenbeide leek te komen als ieder van de gewoonlijke samenhangen van de rede binnendrongen, dingen, die je waarschijnlijk precies invoegde om passages samen te voegen en hen begrijpelijk te maken. Bij deze verbindingen (ik kan ze niet exact herinneren) zou hij nu en dan zeggen, *Niet noodzakelijk, niet noodzakelijk. Dat kan gaan, dat kan gaan.*

Naderhand probeerde ik het te begrijpen (ik probeerde genoeg te identificeren om in staat te zijn om het te begrijpen) en ik kreeg het gevoel, dat hij vindt, dat het veel krachtiger zal zijn, wanneer je niet de normale logische lijnen volgt (ik werk het een beetje uit --- het was niet nogal zo als dit); wanneer je wilt, is het eerder beter om profetisch te zijn dan didactisch ---gooi de ideeën naar buiten, plof! Laat dan de mensen met hen doen, wat zij kunnen. Ik voelde, dat hij dit niet alleen bekeek vanuit het essentiële standpunt van het publiek, en hij wilde verzekeren, dat het niet vermoeiend werd --- laat het, ten koste van

alles, niet vermoeiend zijn. Het kan verbijsterend zijn, maar niet vermoeiend. Laat hen recht in dingen geslingerd worden ... vreemde en onbekende dingen , misschien, maar.... Het zou (dit is mijn eigen stijl, je kunt het nemen voor wat het waard is) bijvoorbeeld beter zijn voor mensen om te zeggen, 'Hij is een krankzinnige,' dan te zeggen, 'Hij is een saaie preker.' En dat alles kwam met een besef van humor, de manier, die hij heeft om, bijvoorbeeld, te zeggen, dat dwaasheid dicht bij het Goddelijke is dan de rede!

Ik weet het niet, ik hoorde het begin niet, maar zeker alles, dat handelt over fysieke gebeurtenissen [van Sri Aurobindo's leven], zal uitgedrukt worden op een erg redelijke en normale stijl, zodat er geen gevaar is, dat mensen zeggen, 'Hij is een half gekraakte visionair!' Ik weet het niet, het eerste deel van wat je voor me las, was zo goed! Vlagen van gouden licht bleven komen. Misschien wilde je teveel uitleggen. Weet je niet, wat er gebeurde?

Ja, het is precies deze behoefte om uit te leggen.

Hij lijkt het niet noodzakelijk te vinden!

Boven alles zou hij willen, dat het einde kort is. Dat is iets, dat ik van juist de eerste dag voelde --- laat het einde opstromen en je onzekerheid achter te laten; probeer boven alles niet redelijk te zijn. Een opstromen van het licht, zoals een deur, die open barst naar een erg lumineuze en onbekende toekomst, maar niet met een poging om het tastbaar en benaderbaar te maken. Ik ben hier zeker van --- deze impressie van een gesloten deur (mensen leven achter deuren, weet je), en dan wordt de deur abrupt wijd open gegooid op een explosie van licht en... wordt je daar gelaten: ga zitten, kijk, beschouw het --- en wacht op het moment om rijp te zijn om je verder te wagen.

Heb, boven alles, geen ambitie om wie dan ook iets, wat dan ook, te laten begrijpen.

Maar je moet mensen het werk van Sri Aurobindo te laten begrijpen --- wat hij kwam doen, wat zijn werk is!

Maar dit is werkelijk, wat hij kwam doen --- het is als... een omgekeerde vulkaan.

Een eruptie, een explosie.

Hij werpt de zaden vooruit; en dan, voor diegenen, die hen kunnen verzamelen, komt het langzame en langdurige werk.

(stilte)

Wanneer men de curve volgt van zijn laatste geschriften, ziet men erg helder, dat, nadat hij de zaden gezaaid had (ja, het is als een groot bezaaien van licht) en zelfs na gezegd te hebben, 'Dit moet nu gerealiseerd worden,' wel, hoe verder hij ging in zijn werk, hoe meer hij doorging met werken naar deze realisatie, hoe meer hij alle stadia zag, die overgestoken moesten worden, hoe

meer hij... dat alles zag, wel, hoe meer hij placht te zeggen, 'Stel je niet voor, dat dit alles tegelijk zal gebeuren. Denk niet, dat dit pad een instant wonder is.'

Na het spreken over de neerdaling van het Supramentale zei hij, dat een INTERMEDIAR voorbereid moet worden tussen onze huidige mentale toestand (zelfs het meest verheven denkvermogen) en het supramentale gebied, omdat, wanneer men direct in de Gnosis binnen zou gaan, wel, het een abrupte verandering zou produceren, die onze fysieke constituties niet in staat zouden zijn om te ondersteunen --- een intermediair is nodig. De ervaringen, die ik heb gehad, maken me er absoluut van overtuigd; tweemaal nam de supramentale wereld waarachtig bezit van me en beide keren was het, alsof het lichaam --- waarlijk het fysieke lichaam --- volledig zou desintegreren, ten gevolge van... wat je bijna de oppositie kon noemen van de twee condities.

En gisteren zag ik het weer duidelijk... (*Moeder raakt deze massa aan in haar hoofd*). Mijn ogen zijn er vol van... mijn ogen zijn vol, weet je, en ik zie dat, zoals het werkt, om zich hierin te settelen, het deze kleine vibratie produceert --- een twinkeling van vibraties --- die onmisbaar lijkt te zijn, als het deze Materie wil binnengaan.

Maar het is interessant, dat het noch hoofdpijn produceerde, noch malaise, noch iets van de soort; ja, noch was er enige grote vreugde of bevrediging. Het is... de woorden, die we gebruiken, nemen altijd een kleinerende toon en bederven het, maar het verschil tussen onze gewoonlijke manier van functioneren en deze nieuwe manier is iets, dat zo enorm is en overweldigend, dat een aanpassing evident nodig is. En hij zei altijd, dat de aanpassing eerst een vermindering zou zijn, en dat men alleen geleidelijk de originele zuiverheid kan herkrijgen. Zo is het.

Maar het is niet de tijd om dit alles te zeggen, mon petit!

Ik heb bijvoorbeeld niets voor de volgende *Bulletin*; ik had iets kunnen geven van die dingen, die je overgeschreven hebt [voor de *Agenda*], maar het is onmogelijk, het KAN NIET gedaan worden! Dit kan niet publiek gemaakt worden, het is onmogelijk; het is niet het moment, niet het moment. Mensen begrijpen zelfs de kleinste dingen niet, die ik zeg! Ik heb gezien, dat zelfs Nolani soms aarzelt; hij vat het niet. Dus kan je je het publiek voorstellen!...

(*stilte*)

Wat hij werkelijk gedaan heeft, is dit: hij lijkt het over de wereld uitgegoten te hebben --- met het vermogen van de Oorsprong --- de nieuwe Mogelijkheid; 'De tijd is HIERVOOR gekomen,' plof!... Laat ons nu stil zijn en zien, hoe de dingen ontwikkelen.

(*stilte*)

Hij is inderdaad zoveel HIER.

Twee of drie dagen geleden, in een van die momenten, waarin je je een beetje stupide voelt ('beetje' is een understatement!), ik zei tegen mijzelf, 'Ja, hoe goed was het, toen ik hem de hele tijd bij me placht te voelen. Nu, in deze periode, voel ik hem niet langer.' Toen vertelde hij me zo helder, zo positief, *Je voelt me niet, omdat ik jou ben.*

En ik zag, dat het waar was, dat de identificatie tot stand gebracht was op een zodanige... gedetailleerde manier, men zou kunnen zeggen, dat er niet langer de vreugde is --- een vreugde van een gevoel als dit (*gebaar van omarmd te worden*).

(*stilte*)

Nu begrijp ik het! Hij vertelde me gewoonlijk, *Alleen jij hebt het uithoudingsvermogen*, en oh, mon petit, wat heeft het een uithoudingsvermogen nodig!

Maar hoe te spreken over al deze mensen! Hoe erover te spreken? Zij zijn miljoen mijlen weg.

Ontwaak eenvoudig hoop in hen --- de Hoop. Een hoop, die gebaseerd is op de zekerheid van een ervaring. Weet je, als zij de Allerhoogste Zelf konden voorstellen, die komt en zegt, 'Luister nu, ik ben hier om je te vertellen, dat dit de manier is, zoals het is, bereid je voor.'

Altijd, altijd is de eerste reactie van mensen op aarde geweest, 'Hij is gek.'

Maar hoe zit het ermee!

En precies, omdat een groot deel van het boek redelijk genoeg is, artistiek, goed uitgedrukt en goed gepresenteerd, kan het enkele pagina's veroorloven (er hoeven er niet veel te zijn), enkele pagina's, die als een sprong zijn in loutere dwaasheid!

Ik ZIE, ik kijk naar dat alles, sprankelend....

Dus, als je iets voor me wil lezen, ik luister --- ik ben gekomen om te luisteren.

Nee, Moeder, ik moet de draad vastpakken.

Je moet het vastpakken... ja.

Wel dan, concentreer, roep het! Maak een invocatie, roep het aan --- het is ER, contacteer het. Dat is de draad om op te pakken --- niet in het hoofd

Maar dat is het precies, ziet u --- voor het werken wordt ik altijd volledig stil en in die stilte is er NIETS. Ik zou zo gedurende uren kunnen blijven!

Ja, inderdaad, mon petit!

Maar niets komt!

Wel?

Wel, na een zekere lengte tijd --- omdat ten slotte te tijd voorbijgaat --- moet ik werken...

Ah, misschien is dat niet de manier!

Dan krijg ik klaarblijkelijk greep op een of ander idee --- soms is het het juiste idee, soms niet.

Het is niet zozeer een kwestie van een idee, dat juist is of niet, maar de vibratie van de Kracht.

Wanneer ik dit alles zeg, is het, omdat ik zie in welke mate Sri Aurobindo dit boek beziet als een belangrijk hulpmiddel voor wereldwijd werk --- vanaf het begin heeft hij het serieus genomen. En hij is zo veel HIER, dat het me ... niet helemaal mogelijk lijkt, dat hij ZELF de uitdrukking stimuleert.

Het is niet zozeer een kwestie van ideeën, maar dat alles is best goed.

Lees je laatste pagina voor me. Ik geef niet om de coherentie van ideeën. Lees de laatste pagina voor me om te zien, of ik dezelfde Kracht er in voel.

Ja, maar ik zal alles opnieuw moeten doen, wat er aan voorafgaat.

Ga je alles overnieuw doen? Maar het maakt niet uit. Je weet, wat de logica van een boek voor me betekent!

Zie je, wanneer ik een WARE impressie van een boek wil, open ik het random; dan kijk ik naar de eerste pagina, de laatste pagina --- soms lees ik het eind, dan ga ik terug naar her begin --- het maakt niet uit waar. Ik wil weten of de Kracht er is.

Gewone logica... Lees! Waar dan ook, het midden van een zin, het maakt niet uit!

(na het lezen)

Ik zou het helemaal na willen kijken.

Maar zal dat, wat je de 'draad' noemt, het geheel niet zwaar gaan maken?

Er ontbreekt een draad. Ik weet het niet, sommige mensen kunnen in stukjes en beetjes schrijven, hier en daar, maar ik niet. Wanneer ik niet voel, dat alles achter me gecompleteerd is, kan ik niet doorgaan. Ik moet een flow hebben.

Luister, overdenk het.... Maar ik ben er niet zo zeker van. Wanneer ik het zie, zie ik segmenten: een blanco, een ander segment, een blanco (*Moeder lijkt een soort diagram in de ruimte te schetsen*), dan een apotheose aan het eind --- je beëindiging is magnifiek.

Het is niet nodig, dat het hele boek op dezelfde manier voortgaat.

Het meest openbarende gedeelte kan in segmenten zijn (weet je, juist zoals het komt). De draad is een onzichtbare --- de verbinding van een Aanwezigheid --- anders komt het in uitbarstingen, en het heeft veel kracht.

Alles, wat je nu voor me gelezen hebt, is best goed, en het zou zeker minder goed zijn, als er iets zou zijn, dat alles met elkaar verbindt.

Voor mij is het duidelijk, dat sommige segmenten ongeschikt zijn.

Ongeschikt of onvolledig?

Ongeschikt.

Wel, haal ze eruit! Waarom niet? Het kan tegengesteld zijn aan logica, zelfs hogere logica, maar wat geven we er om!

Ik zal proberen om het te zien.... Wanneer ik de draad oppak, zal het goed zijn --- maar ik moet het oppakken.

Je moet concreet voelen, dat Sri Aurobindo's volle Vermogen van uitdrukking er is (ik bedoel niet de woorden, het is geen kwestie van woorden), maar het vermogen om kennis over te dragen (geen mentale kennis, ervaring). Het is er constant. Dus... een aandachtige stilte --- maar wees erg geduldig, omdat zodra de Kracht komt, iets begint te roeren in de mentale regionen. Dan is er ook een soort *gretigheid* om greep te krijgen --- en het ruïneert het.

Ik heb gemerkt, dat de ware inspiratie niet komt, wanneer men erg, erg gretig is, noch zelfs, wanneer je een erg intense aspiratie hebt, maar (hoe het neer te zetten?)... wanneer je zwicht met een glimlach en het allemaal blanco wordt. Dan is er niets, maar als je weet, hoe ongeduld om te buigen (eenvoudig behagen scheppen in Zijn zaligheid, zelfs als tijden voorbijgaan --- verheerlijken en Zijn zaligheid), dan plotseling, wanneer je het het minst verwacht --- een flits! Dat is HET!

Dit is erg, erg vaak met me gebeurd, plotseling, poff! En met zo een zekerheid!

Moeder, geef me een enkele aanwijzing. Denkt u niet, dat ik eruit moet snijden, wat ik u gisteren voorgelezen heb? Het zou een opluchting zijn, als u het mij vertelde.

Ik denk het niet, mon petit! Ik denk het niet. Ik kan je met zekerheid vertellen, omdat ik niet degene was, die het hoorde --- je weet, wat ik bedoel? Er is geen

herinnering in werking. Wanneer je me zou vragen om een enkel woord te herhalen van wat je geschreven heb, dan zou ik het niet kunnen doen --- toch heb ik naar je geluisterd.

Ik heb een soort visie in mijn hoofd van delen van zinnen, drie of vier woorden, waar de impressie was, wat ik je vertelde: *Niet noodzakelijk*. Maar het was een erg klein iets. Het was meer een attitude, een attitude in de expressie. Maar het was niet storend.

Ik hou het gevoel, dat Sri Aurobindo wil, dat de conclusie snel is; en ik zelf (waarschijnlijk niet met zijn bevattingsvermogen) heb een visie, een soort gevoel, dat van een grote hoogte boven komt, dat het belangrijkste deel van het boek erg abrupt zou moeten zijn --- als door een deur breken, het wijd open slingeren, en tevoorschijn komen in een toestroom van licht. Dat is alles. Blijf nu stil en zie, wat er gebeurt.

* * *

(Moeder staat op en gaat weg)

We zijn teveel een slaaf van de tijd.

Niet altijd, wanneer je denkt, dat je je tijd verspilt, gaan dingen het langzaamst. Ik heb uitgevonden, dat er een zekere attitude is --- een attitude van openheid naar de eeuwigheid, om precies te zijn --- dat maakt, dat dingen sneller gebeuren. Veel sneller.

Oktober 30, 1961

(De dag ervoor en aan het begin van deze conversatie las Satprem luid enige passages van zijn manuscript, die relateren aan de Veda. Dan kiest Moeder de foto van Sri Aurobindo voor de titelplaat. Zij spreekt langzaam, alsof van een grote afstand, in een semi-trance.)

Zo zag ik hem het eerst, aan het hoofd van de trap.

(stilte)

Ik had een ervaring, terwijl ik naar je lezen luisterde; het was, alsof ik hoorde, 'Het begin van de legende... het begin van de legende....'

Het is nogal vreemd.

Hij is er en de atmosfeer is vol van een soort concentratie van kracht, en er zijn deze twee dingen: 'Zo komen legenden tot stand... hoe legenden beginnen... Het begin van de legende....' Ik hoor dit. En er is ook een analogie met de oude verhalen van Boeddha, van Christus... Het is vreemd.

Ik lijk terug te kijken in het heden van duizenden jaren verder (het is niet langer nu, maar alsof we ergens naar voortgedreven waren duizenden jaren verder, terugkijkend) en het is het begin van een legende.

En de foto, die aangenomen werd door de legende is deze in volledig aanzicht van hem als een jonge man. Het werd gemaakt in Frankrijk van een oude momentopname (een slechte, en alleen de buste werd behouden); die foto van mij, waar ik een sluier draag, werd op hetzelfde moment gemaakt.

Een vreemde indruk....

En Sri Aurobindo is altijd hetzelfde.

Wat ik leuk gevonden zou hebben aan het begin van het boek, is mijn visie --- hoe ik hem nu zie. Maar het is niet vertaalbaar.

(*stilte*)

Het is zo compact.

Curieus, deze impressie --- het gevoel van het lichaam en de atmosfeer, toen ik in de toekomst gedreven werd. Het is iets... compacter, dichter dan het fysieke: de Nieuwe Schepping. Men neigt er altijd over te denken als iets, dat etherischer is, maar is het niet. Theon sprak erover, maar hij drukte zich niet erg goed uit; zijn manier van spreken had het vermogen niet van openbaring (het was gebaseerd op ervaring, maar de ervaring was niet de zijne, het was van Madame Theon. Zij was een wonderbaarlijke vrouw vanuit het standpunt van ervaring --- uniek --- maar met geen werkelijke intelligentie... oh, zij was intelligent en gecultiveerd, maar niet meer dan dat, en het droeg niet veel bij). Maar zij waren werkelijk gekomen als *voorlopers*, en Theon stond er altijd op, 'Het zal een grotere dichtheid hebben.' Wetenschappelijk lijkt dit ketterij, want 'dichtheid' wordt niet in die zin gebruikt --- maar dit was, wat hij zei, 'Een grotere dichtheid.' En de impressie, die ik krijg van deze atmosfeer, is iets compacter --- compacter en tegelijkertijd zonder zwaarte of dikheid. Dit alles is evident wetenschappelijk absurd --- toch is er een gevoel van compactheid.

Het was gisteren zo --- iets zo... solide was bij me (*Moeder raakt haar hoofd aan*); hoe het neer te zetten?... Het is solide, maar niet op de manier, waarop we gewoonlijk over soliditeit spreken! Het is niet zo.

En mijn hoofd werd zwaar.

Maar hij was er de hele tijd, terwijl je las (en nu is het weer hetzelfde, hij is er). In zijn bewustzijn was dit alles al voorbij --- ik werd voorwaarts

getransporteerd, het huidige moment was achter me --- en toen, 'Ah, hier is het begin van de legende.

Dus er zal een legende zijn.

Ik kreeg de indruk, dat er hetzelfde verschil was tussen het fysieke feit van Christus of het fysieke feit van Boeddha --- en alles, dat we vandaag over hen kennen en zeggen en denken --- zoals er is tussen wat we weten over Sri Aurobindo en wat we zullen weten van hem in de tijd, waarnaar ik gedreven werd.

Dit boek was als de *initiatiefnemer* van de legende. Sri Aurobindo was er, Sri Aurobindo, zoals ik hem nu ken --- de eeuwige Sri Aurobindo, die ik nu ken.

En het was allemaal zo solide! Oh, zo samenhangend, ZO MASSIEF, en tegelijkertijd, ik weet het niet, is het iets, dat volledig verschillend is van iets, dat je zou verwachten. Je kunt het je niet voorstellen.

Het bleef de hele dag --- iets, dat compact was en onverdeeld.

Gisterenmiddag en avond leek mijn hoofd zacht, als ik het aanraakte! Dat is het verbazingwekkende (*Moeder raakt haar hoofd aan*). Het voelt zacht, als ik het aanraak, alsof het hoofd zacht geworden is! En tegelijkertijd is het een compacte massa.

Wat is het?

Ze zullen me wegleiden naar een gestoffeerde cel.

Wel, mon petit, hier is een ervaring voor je verjaardag!

Toen ik dit gisteren begon te zien, zei ik, 'Ah, we hebben goud gevonden!' Ik weet zelfs niet waarom, maar het was de manier, waarop je het presenteerde, de manier, waarop je verklaarde, dat het meest onbewuste en het meest bewuste elkaar ontmoeten.²²⁹ Dat was de... de draad of de sleutel, ik weet het niet. Toen volgde ik de draad en kwam tot deze ervaring. En het gaat vandaag nog steeds door.

Ik bedoel, dat er een gevoel is om op het verkeerde spoor te zijn: gewoonlijk, wanneer men het Supramentale zoekt, zoekt men ernaar op de hoogten. Maar dat is het niet! Dat is het niet. En men stelt zich altijd een soort subtiel maken voor, iets, dat etherisch geworden is, maar dat is het niet.

Oké, je hoeft hiervoor [voor de *Agenda*] geen verslag van bij te houden. Ze zullen me opsluiten, vertel ik je!

²²⁹ De dag ervoor had Moeder geluisterd naar een manuscript, betreffende 'The Secret of the Veda.' Verscheidene uittreksels ervan zijn ingesloten in het Addendum van deze conversatie

Ik zij tegen mijzelf deze morgen, 'wanneer ik zo doorga, moet ik spoedig stoppen met praten --- anders stoppen ze me in een gesticht!' Vindt je ook niet?...

Nee, Moeder, het lijkt erg...

Geen gevaar? (*Gelach*)

Ik ben nergens bang voor!

Welaan, mon petit. Dus heb een goed jaar --- het is een goede start begonnen, je jaar.

* * *

ADDENDUM

Het Geheim van de Veda

(Uittreksels uit de passage in 'Sri Aurobindo and the Transformation of the World,' aan Moeder voorgelezen door Satprem. Dit niet gepubliceerde manuscript zou de eerste ruwe ontwerp worden van 'Het Avontuur van Bewustzijn')

Sinds de tijd van Adam lijkt het, dat we gekozen hebben om te eten van het fruit van de Boom van Kennis, en er kunnen geen halve maatregelen of spijtbetuigingen zijn, want, als we terneergeslagen blijven in een valse nederigheid, met onze neuzen in de stof, dan zullen de titanen of djinns onder ons al te goed weten, hoe het Vermogen te grijpen, dat niet opgeëist gebleven is; dit is in feite, wat we aan het doen zijn --- zij zouden de god in ons verpletteren. Het is een kwestie van weten --- ja of nee --- of we nogmaals willen ontsnappen naar onze verscheidene paradijzen, de aarde achterlaten in de handen van de Duisternis, of het Vermogen vinden en in de greep houden om deze aarde te hervormen in een goddelijker beeld --- in de woorden van de Rishis, 'de aarde en de hemel gelijk en een maken.'

Er is blijkbaar een Geheim en alle tradities zijn er getuige van --- de Rishis, de Magiërs van Iran, de priesters van Chaldea of Memphis of Yucatan.

.....

Toen hij voor het eerst de Vedas las --- vertaald door Westerse Sanskritisten of Indiase Pandits --- verschenen zij voor Sri Aurobindo als 'een belangrijk document van de [Indiase] geschiedenis, maar leken van geringe waarde of belang voor de geschiedenis van het denken of voor een levende spirituele ervaring.'²³⁰ Vijftien jaar later, echter, zou Sri Aurobindo de Vedas herlezen in

²³⁰ *The Secret of the Veda*, Cent. Ed., Vol. X, p. 34.

het oorspronkelijke Sanskriet en daar 'een constante ader vinden van het rijkste goud van het denken en spirituele ervaring.'²³¹ Ondertussen had Sri Aurobindo zekere 'psychologische ervaringen van mijzelf gehad, waarvoor ik geen afdoende verklaring had gevonden in, noch in de Europese psychologie, noch in de leringen van de Yoga of de Vedanta,' en die 'de mantra's van de Veda verlichtten met een helder en exact licht....'²³² En door deze ervaringen van 'hemzelf' kwam Sri Aurobindo van vanbinnen de ware betekenis van de Vedas te ontdekken (en speciaal de meest oude van de vier, de Rig-Veda, die hij met speciale zorg bestudeerde). Wat de Vedas hem brachten, was niet meer dan een confirmatie van wat hij al *direct* had *ontvangen*. Maar spraken de Rishis zelf niet over 'Geheime woorden, helderziende wijsheden, die hun innerlijke betekenis aan de ziener openbaren' (Rig-Veda IV, 3.16)?

Het is niet daarom verrassend, dat exegeten de Vedas hoofdzakelijk gezien hebben als een collectie van verzoeningsriten, die gecentreerd zijn rond offervuren en obscure bezweringen van de Natuurgoden (water, vuur, dageraad, de maan, de zon, enz.) om regen te brengen en rijke oogsten voor de stammen, mannelijk nageslacht, zegeningen op hun reizen of bescherming tegen de 'dieven van de zon' --- alsof deze herders barbaars genoeg waren om te vrezen, dat op een onheilspellende dag hun zon niet langer zou opkomen, voor eens en voor altijd gestolen. Alleen hier en daar, in enkele van de 'modernere' hymnen, was er klaarblijkelijk onachtzaam binnendringen van enkele lumineuze passages, die --- amper --- het respect gerechtvaardigd zouden kunnen hebben, die de Upanishads, aan het begin van de opgeschreven geschiedenis, toekenden aan de Veda. In de Indiase traditie waren de Upanishads de werkelijke Veda geworden, het 'Boek van Kennis,' terwijl de Veda, het product van een nog stamelende mensheid, een 'Boek van Werken' was --- door iedereen geprezen, om zeker te zijn, als de eerbiedwaardige Autoriteit, maar niet langer naar geluisterd. Met Sri Aurobindo zouden we kunnen vragen, waarom de Upanishads, wiens diepte van wijsheid de hele wereld erkend heeft, zou kunnen claimen inspiratie te nemen uit de Veda, wanneer de latere niet meer bevatte dan een tapijtwerk van primitieve rituelen; of hoe het gebeurde, dat de mensheid zo abrupt kon overgaan van deze zogenaamde stamelingen naar de veelvuldige rijkdom van het Upanishad Tijdperk; of hoe we in het Westen in staat waren om te ontwikkelen van de eenvoud van de Arcadische schaapherders naar de wijsheid van de Griekse filosofen. We kunnen niet aannemen, dat er *niets* was *tussen de vroege wilde en Plato of de Upanishads*.²³³

.....

Noch was het onbetekenend, dat vuur, *Agni*, de kern was van de Vedische mysteries: *Agni*, de innerlijke vlam, de ziel binnenin ons (want wie kan ontkennen, dat de ziel een vuur is?), de ingeboren aspiratie, die de mensen naar de hoogten trekt; *Agni*, de vurige wil binnenin ons, die altijd en voor altijd ziet, en herinnert; *Agni*, 'de priester van het offer,' de 'goddelijke werker,' de 'gezant tussen hemel en aarde' (Rig-Veda III, 3.2) 'hij is er in het midden van

²³¹ *Idem*, p. 38

²³² *Idem*, p. 37.

²³³ *Idem*, p. 25.

zijn huis'(1.70.2). 'De Vaders, die goddelijke visie hebben, zetten hem vanbinnen, als een kind, dat geboren moet worden' (IX.83.3). Hij is 'jongen, die onderdrukt is in de geheime grot' (V.2.1). 'Hij is alsof het leven en de adem van ons bestaan, hij is alsof ons eeuwige kind' (I.66.1). 'O zoon van het lichaam'(III.4.2), 'O Vuur, gij zijt de zoon van de hemel door het lichaam van de aarde'(11.25.5). 'Onsterfelijke in sterfelijken' (IV.2.1), 'oud en versleten wordt hij steeds weer jong'(11.4.5) 'Wanneer hij geboren wordt, wordt hij degene, die de godheid vertolkt: wanneer hij, als leven, dat groeit in de moeder, gevormd is in de moeder, een galop in de wind wordt in zijn beweging' (III.29.11). 'O vuur, wanneer gij goed geboren wordt door ons, wordt gij de allerhoogste groei en expansie van ons wezen, alle glorie en schoonheid zijn in uw wenselijke kleur en uw perfecte visie. O Uitgestrektheid, gij zijt de overvloed, die ons draagt naar het eind van onze weg; gij zijt een veelvuldigheid van rijkdommen, uitgespreid aan iedere kant' (II. 1. 12). 'O Vuur... briljante oceaan van licht, waarin de goddelijke visie is' (III.22.2), 'de Vlam met zijn honderden schatten... O kenner van geboren dingen' (I.59).

[360]

Maar het goddelijke vuur is niet ons exclusieve privilege --- *Agni* bestaat niet alleen in de mens: 'Hij is het kind van de wateren, het kind van de wouden, het kind van stabiele dingen en het kind van dingen, die bewegen. Zelfs in de steen is hij er...'(I.70.2).

.....

Maar we hebben het hart nog niet bereikt van het Vedische geheim. De geboorte van *Agni*, de ziel (en zoveel mensen zijn nog ongebooren) is hoofdzakelijk het begin van de reis. De innerlijke vlam zoekt, het is de zoeker binnenin ons, want het is een vonk van het grote oorspronkelijke Vuur en zal nooit bevredigd zijn, totdat het zijn zonnige totaliteit heeft ontdekt, 'de verloren zon,' waarover de Veda onophoudelijk spreekt. Toch zal het zelfs, wanneer we van vlak naar vlak opgestegen zijn en de Vlam successieve geboorten genomen heeft in de drievoudige wereld van ons lagere bestaan (de fysieke, vitale en mentale wereld), nog steeds onbevredigd blijven --- het wil opstijgen, verder opstijgen. En spoedig zullen we een mentale grens bereiken, waar er niet langer iets is om te grijpen, noch zelfs om te zien, en er niets overblijft dan om alles te vernietigen en te springen in de extase van het grote Licht. Op dit punt voelen we bijna pijnlijk het vasthoudende schild van de materie helemaal om ons heen, dat de apotheose van de Vlam voorkomt; dan kunnen we de roep begrijpen, 'Mijn koninkrijk is niet van deze wereld,' en de hardnekkigheid van India's Vedantische wijzen --- en misschien de wijzen van alle werelden en alle religies --- dat we dit lichaam moeten verlaten om het Eeuwige te omarmen. Zal onze vlam zo gedurende alle tijd hier beneden afgeknot worden en onze queeste altijd eindigen in teleurstelling? Zullen we altijd het ene of het andere te kiezen, om afstand te doen van de aarde om de hemel te verwerven?

Toch hadden de Rishis voorbij de lagere drievoudige wereld 'een zekere vierde' ontdekt, *touriyam svid*; zij vonden 'de uitgestrekte verblijfplaats,' 'de solaire wereld,' 'Swar: 'ik ben opgestegen van de aarde naar de middenwereld

[leven], ik ben opgestegen van de middenwereld naar de hemel [denkvermogen], van het niveau van het firmament van de hemel ben ik gegaan naar de Zonnewereld, het Licht' (Yajur-veda 17.67). En er wordt gezegd, 'De sterfelijken, zij bereikten onsterfelijkheid' (Rig-Veda 1. 110.4). Wat was dan hun geheim? Hoe gingen zij over van een 'hemel van het denkvermogen' naar de 'grote hemel' zonder het lichaam te verlaten, zonder, als het ware, weg te gaan in extases?

Het geheim ligt in de materie. Omdat *Agni* gevangen is in de materie en wij zelf daar gevangen zijn. Er is gezegd, dat *Agni* 'zonder handen en voeten' is, dat het 'zijn twee extremiteiten verbergt': boven verdwijnt het in de 'grote hemel' van het suprabewuste (die de Rishis ook 'de grote oceaan' noemden), en beneden zinkt het in de 'vormloze oceaan' van de onbewustheid (die zij ook 'de rots' noemden). Wij worden beknot. Maar de Rishis waren mensen van solide realisme, een waar realisme, dat rust op de Geest; en, omdat de hoogten van het denkvermogen openden naar een open ruimte van licht --- extatische, om zeker van te zijn, maar met geen greep op de wereld --- zetten zij zich op de neerwaartse weg.²³⁴ Aldus begint de queeste voor de 'verloren zon,' de lange 'pelgrimage' van de neerdaling in de onbewustheid en het genadeloze gevecht tegen de duistere krachten, de 'dieven van de zon,' de *panis* en *vritras*, pythons en reuzen, verborgen in het 'donkere leger' met het hele cohort van overweldigers: de tweedracht zaaiers, de beperkers, de scheurders, de BEDEKKERS. Maar de 'goddelijke werker,' *Agni*, wordt geholpen door de goden, en in zijn queeste wordt hij geleid door de 'intuïtieve straal,' *Samara*, de hemelse jachthond met het subtiele zintuig van de reuk, die *Agni* op het spoor zet van de 'gestolen kuddes' (vreemde, 'stralende' kuddes). Nu en dan komt er een plotseling schijnsel van een vluchtige dageraad... dan wordt alles schemerig. Men moet stap voor stap vooruitgaan, 'gravend, gravend,' vechtend voor iedere centimeter van de weg tegen 'de wolven,' wiens wilde furie toeneemt, naarmate men dichter naar hun hol nadert --- *Agni* is een strijder. *Agni* groeit door zijn moeilijkheden, zijn vlam brandt briljanter met iedere slag van de Tegenstander; want, zoals de Rishis zeiden, 'Nacht en Dag zoogden beiden het goddelijke Kind'; zij zeiden zelfs, dat Nacht en Dag de 'twee zusters zijn, Onsterfelijk, met een gezamenlijke minnaar [de zon]... gezamenlijk zij, ofschoon verschillend hun vormen'(1. 113. 2,3). Deze afwisselingen van nacht en helderheid versnellen, totdat de Dag tenslotte aanbreekt en de 'kuddes van de Dageraad'²³⁵ naar boven stromen en 'iemand, die dood was' ontwaken' (1. 113.8). 'De oneindige rots' van de onbewustheid wordt verbrijzeld, de zoeker ontdekt 'de Zon, die verblijft in de duisternis' (111.39.5), het goddelijke bewustzijn in het hart van de Materie.... Juist in de diepten van de Materie, dat is te zeggen, in het lichaam, op de aarde, vonden de Rishis zichzelf opgeworpen in het Licht --- datzelfde Licht, dat anderen zochten op de hoogten, zonder hun lichamen en zonder de aarde, in extase. En dit zouden de Rishis 'de Grote Doorgang' noemen. Zonder de aarde achter te laten, vonden zij 'de uitgestrekte verblijfplaats,' die 'verblijfplaats van de goden,' *Swar*, de oorspronkelijke Zonnewereld, die Sri Aurobindo de *Supramentale Wereld* noemt: 'Menselijke wezens [de Rishis benadrukken, dat

²³⁴ In de voorgaande conversatie zinspeelde Moeder speciaal op deze passage.

²³⁵ Overblijfsel van Homerus en de 'kudden van Helios.'

zij inderdaad mensen zijn], die de Bedekker slachten, zijn voorbij de aarde en de hemel gegaan [materie en denkvermogen] gegaan en maakten de wijde wereld hun verblijfplaats'(1.36.8). Zij zijn 'het Ware, het Juiste, het Uitgestrekte' binnengegaan, *Satyam, Ritam, Brihat*, het 'ongebroken licht,' het 'onbevreesde licht,' waar er niet langer valsheid, noch dood is: het is onsterfelijkheid, *amritam*.

.....

Alles is verzoend. De Rishi is de 'zoon van de twee moeders': zoon van *Aditi*, de lumineuze koe, Moeder van het oneindige Licht, schepster van de werelden; en ook zoon van *Diti*, de zwarte koe, Moeder van 'het duistere oneindige' en verdeelde bestaan --- want wanneer *Diti* tenslotte het einde bereikt van haar klaarblijkelijke Nacht, dan geeft zij ons goddelijke geboorte en de melk van de hemel. Alles is vervuld, De Rishi 'laat in een beweging menselijke sterkte en goddelijke dingen stromen'(IX.70.3), hij heeft het universele gerealiseerd in het individu, wordt het Oneindige in het eindige: 'Dan zal uw mensheid worden alsof de werkingen van deze goden; het is alsof de zichtbare hemel van licht in u was opgericht' (V.66.2). Ver van de aarde verachten bid hij: 'O Godheid, bewaak de Oneindigheid voor ons en verkwist het eindige' (IV.2.1 1).

De reis trekt naar haar slot. *Agni* heeft zijn solaire totaliteit hersteld, zijn twee besloten extremiteiten. 'Het onschendbare werk' is vervuld. Want *Agni* is de plaats waar hoog laag ontmoet --- en in waarheid is er niet langer hoog, noch laag, maar overal een enkele Zon: O Vlam, gij gaat naar de oceaan van de Hemel, naar de goden; gij laat de goden van de vlakken elkaar ontmoeten, de wateren, die in de werkelijkheid zijn van het licht boven de zon en de wateren, die beneden verblijven'(111.22.3). 'O Vuur... O universele Godheid, gij zijt de navelknoop van de aardes en hun inwoners; alle mensen die geboren zijn, controleert gij en ondersteunt hen als een pilaar' (159.1). 'O Vlam, gij fundeert de sterfelijke in een allerhoogste onsterfelijkheid... gij scheidt goddelijke zaligheid en menselijke vreugde' (1.31.7). Want de wereld's hart is Vreugde, Vreugde verblijft in de diepten van alle dingen, 'de bron van honing bedekt door de rots' (11.24.4).

November

November 5, 1961

(Moeder zou prefereren, dat Satprem Paul Richard niet bij zijn naam zou noemen in zijn boek over Sri Aurobindo.)

Ik heb mijn best gedaan al deze jaren om te proberen om hem op een afstand te houden. Hij heeft een vermogen --- een verschrikkelijk asurisch vermogen. Tussen jou en mij zag ik hem zo vanaf het begin --- daarom raakte ik bij hem betrokken. Ik had nooit de bedoeling om met hem te trouwen (zijn familie zaken maakten het noodzakelijk), maar toen we elkaar ontmoetten, herkende ik hem als een incarnatie van de 'Heer van Valsheid' --- dat is zijn 'oorsprong' (wat hij de 'Heer van de Naties' noemde); en in feite heeft dit wezen de hele koers van de wereld richting gegeven gedurende de laatste paar eeuwen. Wat Theon betreft, was hij....

Het was niet door keuze, dat ik alle vier *Asuras* ontmoette --- het was een beslissing van de Allerhoogste. De eerste, die religies Satan noemen, de Asura van het bewustzijn, werd omgevormd en is nog aan het werk. De tweede [de Asura van Lijden] vernietigde zichzelf in de Allerhoogste. De derde was de Heer van de Dood (dat was Theon). En de vierde, de Meester van de Wereld, was de Heer van Valsheid; Richard was een emanatie, een *vibhuti*,²³⁶ zoals ze in India zeggen, van deze Asura.

Theon was de *vibhuti* van de Heer van de Dood.

Het is een prachtig verhaal, een werkelijke roman, die misschien op een dag verteld zal worden... wanneer er geen *Asuras* meer zijn. Dan kan het verteld worden.

Hoe dan ook, door Theon vond ik het eerst de 'Mantra van het Leven,' de mantra, die leven geeft, en hij wilde, dat ik het aan hem gaf, hij wilde het bezitten --- het was iets, dat formidabel was! Het was de mantra, die leven geeft (het kan iedereen, wie dan ook, terug laten komen tot leven, maar dat is alleen een klein deel van het vermogen ervan). En het was weggesloten op een bijzondere plaats,²³⁷ verzegeld, met mijn naam in Sanskriet er op. Ik kende geen Sanskriet in die tijd, maar hij wel, en toen hij me naar die plaats leidde, vertelde ik hem, wat ik zag: 'Er is een soort ontwerp, het moet Sanskriet zijn.' (Ik kon de karakters herkennen als Sanskriet). Hij vertelde me om te reproduceren, wat ik zag en zo deed ik. Het was mijn naam, Mirra, geschreven in Sanskriet --- de mantra was voor mij en alleen ik kon het openen. 'Open het en vertel me wat er is,' zei hij.

²³⁶ De Indiase traditie maakt een onderscheid tussen een directe 'incarnatie' (*avatar*) en een eenvoudige 'emanatie' (*vibhuti*), die komt van het bewustzijn van een god --- of van een duivel.

²³⁷ Geen fysieke plaats. Zie de conversatie van November 7, p. 380.

(Dit alles was aan de gang, terwijl ik in een cataleptische trance was.)
Toen WIST iets in me onmiddellijk, en ik antwoordde, 'Nee,' en ik las het niet.

Ik vond het weer, toen ik bij Sri Aurobindo was en ik gaf het aan Sri Aurobindo.

Maar dat is nog een ander verhaal....

(*stilte*)

Zo gauw als je de occulte wereld binnengaat, is het fantastisch, wat er kan bestaan en daar beleefd kan worden --- maar dat is voor later, wanneer de tijd komt om over zulke dingen te spreken.

In ieder geval begrijp je, dat ik er niet erg gebrand op ben om Richard geïntroduceerd te hebben in het boek --- het eenvoudige feit van hem noemen, trekt hem aan.²³⁸

Hij was pastoor in Lille, in Frankrijk, gedurende misschien tien jaar; hij was nogal een praktiserende christen, maar hij liet het vallen, zo gauw als hij het occultisme begon te bestuderen. Hij had zich eerst gespecialiseerd in theologische filosofie om de pastorale examens te halen, terwijl hij alle moderne filosofie bestudeerde van Europa (hij had een nogal opmerkelijk metafysisch brein). Toen ontmoette ik hem in verband met Theon en de *Cosmic Review*, en ik leidde hem in de occulte kennis. Naderhand waren er allerlei oninteressante verhalen.... Hij werd advocaat gedurende de vroege periode van onze relatie en ik leerde de Wet samen met hem --- ik had zelfs het examen kunnen halen! Toen begonnen de scheidingsverhalen: hij scheidde van zijn vrouw; zij hadden drie kinderen en hij wilde ze houden, maar om dat te doen, moest hij legaal getrouwd zijn, dus vroeg hij me om met hem te trouwen --- en ik zei ja. Ik ben altijd volledig onverschillig geweest voor deze dingen. Hoe dan ook, toen ik hem ontmoette, wist ik, wie hij was en besloot om hem om te vormen --- het hele verhaal draait daar omheen.

In feite waren de boeken, die hij geschreven heeft (speciaal de eerste, *The Living Ether*), gebaseerd op mijn kennis; hij zette mijn kennis in het Frans --- en mooi Frans, moet ik zeggen! Ik vertelde hem mijn ervaringen en hij schreef ze op. Later schreef hij *The Gods* (het was onvolledig, eenzijdig). Toen werd hij een advocaat en ging de politiek in (hij was een eerste klas redenaar en vuurde zijn toehoorders met enthousiasme aan) en werd naar Pondicherry gestuurd om een zekere kandidaat te helpen, die zijn verkiezingscampagne niet eigenhandig kon besturen. En omdat Richard geïnteresseerd was in occultisme en spiritualiteit, nam hij de gelegenheid om een 'Meester' te zoeken, een yogi. Toen hij arriveerde, was het eerste, dat hij deed, in plaats van zichzelf in politiek te verwickelen, aankondigen, 'Ik zoek een yogi.' Iemand zei tegen hem, 'Je bent ongelooflijk gelukkig! De yogi was net aangekomen.' Het was Sri Aurobindo, die verteld was, 'Er is een Fransman, die vraagt om u te

²³⁸ Richard stierf in de Verenigde Staten in 1967, deed toen een vergeefse poging om te reïncarneren in Auroville. Dus lijkt het gevaar om 'hem aan te trekken,' tenminste onder deze vorm veraf.

zien....' Sri Aurobindo was niet bijzonder verheugd, maar hij vond het toeval nogal interessant en ontving hem. Dit was in 1910.

Toen Richard zijn werk af had, keerde hij terug naar Frankrijk met een slechte foto van Sri Aurobindo en een volledig oppervlakkige impressie van hem, maar toch met het gevoel, dat Sri Aurobindo WIST (hij had helemaal de man niet begrepen, die Sri Aurobindo was, hij had de aanwezigheid niet gevoeld van een Avatar, maar hij had aangevoeld, dat hij kennis had). Bovendien denk ik, dat hij altijd deze opinie gehouden heeft, omdat hij gewoon was te zeggen, dat Sri Aurobindo een unieke intellectuele reus was... zonder veel spirituele realisaties! (Hetzelfde type stupiditeit als Romain Rolland's.) Wel, mijn relatie met Richard was op een occult vlak, zie je, en het is moeilijk om het aan te raken. Wat gebeurde was veel opwindender dan enige voorstelbare roman.

Maar hij was een man, die....

Hij is niet dood en hij is nog verschrikkelijk gevaarlijk door wat er achter hem is [de Heer van Valsheid].

Je hebt dit niet opgeschreven, is het zo?

Ja.

Ah, nee! Het moet allemaal uitgewist worden. Zet eenvoudig een notitie in je boek: 'Paul Richard, die Sri Aurobindo voor de eerste keer ontmoette in 1910....' En je kunt noemen, dat hij een theologische schrijver was of iets van dien aard om uit te leggen, hoe hij Sri Aurobindo aanmoedigde om te schrijven.

Toen hij terugkeerde, vertelde hij me, dat hij me daar mee naar toe zou nemen, zo gauw als hij kon.

De *Arya* begon in Juni 1914, en de eerste uitgave was gepland om uit te komen op Augustus 15, Sri Aurobindo's verjaardag, en de oorlog brak uit, voordat de eerste uitgave verscheen --- op Augustus 13, geloof ik --- een zeer interessant punt. Juni 21 was Paul Richard's verjaardag,²³⁹ dus op die dag kondigden we de komende publicatie aan van de *Arya* en dat de eerste uitgave zou verschijnen op Augustus 15. Tussen Juni 21 en Augustus 15 brak de oorlog uit. Maar omdat alles klaar was, gingen we door en publiceerden het.

*Ik schreef in mijn boek, dat Paul Richard van plan was om gelijktijdig in Parijs een 'Review of the Great Synthesis' uit te geven. Is het waar?*²⁴⁰

Nee, het is niet waar! Dit was nooit de bedoeling geweest, nooit! De *Arya* was tweetalig, een deel in het Frans en een in het Engels, maar het was een en hetzelfde magazine, dat hier in Pondicherry gepubliceerd werd. Er was nooit

²³⁹ Op Juni 28 was de aartshertog Ferdinand van Oostenrijk vermoord in Sarajevo.

²⁴⁰ Satprem herinnert niet langer de bron van deze valse informatie.

enige kwestie om iets in Frankrijk te publiceren; dit is incorrect, volledig vals --- een mythe. Bovendien was ik het, die het Engels in het Frans vertaalde, en nogal armzalig, wat dat betreft!

Ik heb opgemerkt, dat zo gauw als iemand over Richard spreekt, men onbewust geleid wordt om leugens te vertellen. Daarom ben ik zo verschrikkelijk voorzichtig om het onderwerp te vermijden.

De eerste uitgave begon met *The Wherefore of the Worlds* (het Engels volgt op het Frans) en er in kende Richard de oorsprong van de Wereld toe aan Verlangen. Zij waren in eeuwige onenigheid over dit onderwerp, Richard zei, 'Het is Verlangen' en Sri Aurobindo, 'De initiële kracht van de Manifestatie is Vreugde.' Dan zou Richard zeggen, 'God VERLANGDE om Zichzelf te kennen,' en Sri Aurobindo, 'Nee, God had de vreugde om Zichzelf te kennen.' En zo ging het steeds maar door!

Toen Richard naar Japan ging, stuurde hij zijn manuscripten naar Sri Aurobindo, *The Wherefore of the Worlds* en *The Eternal Wisdom* inbegrepen, en Sri Aurobindo vertaalde ze vervolgens in het Engels.

Om eerlijk te zijn was het een opluchting voor Sri Aurobindo, toen hij wegging, hij schreef zelfs aan de een of ander (maar op een volledig oppervlakkige manier), dat Richard's vertrek een grote opluchting voor hem was.

Toen we naar Frankrijk terugkeerden, liet Richard zichzelf ongeschikt verklaren voor militaire dienst om gezondheidsredenen --- een yogische hartziekte! Maar het leven in Frankrijk was onmogelijk; en mijn aanwezigheid daar was gevaarlijk, omdat monsterlijke dingen gaande waren, monsterlijk; zoals Sri Aurobindo zei, mijn helemaal alleen thuis zitten genereerde revoluties --- legers kwamen in opstand.²⁴¹ Ik zag dat gebeuren en ik wilde niet, dat de Duitsers zouden winnen, wat zelfs slechter zou zijn geweest, dus zei ik, 'Ik kan beter gaan.' Toen kreeg Richard het voor elkaar om zichzelf naar Japan gezonden te laten worden voor zaken (een bewonderenswaardige prestatie!), terwijl hij zekere maatschappijen vertegenwoordigde. Mensen wilden niet reizen, omdat het gevaarlijk was --- je riskeerde om naar de bodem van de zee gezonken te worden; dus waren zij verheugd, toen we het aanboden en zonden ons naar Japan.

Eenmaal daar (dit zou ook een grootse roman opleveren), ging Richard door met schrijven en zijn manuscripten naar Sri Aurobindo sturen. Uiteindelijk, toen het Vredesakkoord getekend was en het mogelijk was om te reizen, zeiden de Engelsen dat als we probeerden om terug te keren naar India, zij ons in de gevangenis zouden gooien! Maar het werkte allemaal wonderbaarlijk uit, het werd bijna een 'diplomatiek incident': de Japanse regering besloot, dat

²⁴¹ Moeder zinspeelt op het volgende aforisme van Sri Aurobindo: 'Wanneer, als gij alleen zit, stil en geluidloos, op de bergtop, je de revoluties niet kan waarnemen, die je leidt, laat je dan de goddelijke visie en kunst bevrijden van verschijningen.' Dit aforisme wordt gecompliceerd door een andere: 'Wanneer, als gij grootse acties doet en gigantische resultaten beweegt, gij kunt waarnemen, dat GIJ niets doet, weet dan, dat God Zijn zegel verwijderd heeft van uw oogleden.' (Cent. Ed., Vol. XVII, p. 92)

als we in de gevangenis gezet zouden worden, zij bij de Britse regering zouden protesteren! (Wat een verhaal --- ik zou romans kunnen schrijven!)

In het kort, Richard keerde hier met me terug. En toen begon de tragikomedie....

Ik zal je er op een dag over vertellen --- fantastisch!

Het was zeker Sri Aurobindo's vermogen, dat Richard liet besluiten om weg te gaan. Gedurende twaalf jaar was ik Richard's 'guru' geweest (daar stond onze relatie), maar ik was er niet in geslaagd om hem om te vormen, en toen we hier terugkwamen, zei ik, 'Ik heb er genoeg van. Ik heb het geprobeerd en ik heb gefaald. Ik heb volledig gefaald. Vraag het Sri Aurobindo.' Toen Sri Aurobindo hem bij de hand nam, was dat een ander verhaal.... Hij kon het niet verdragen --- hij ging weg.

Maar de hele affaire was diabolisch, weet je; het was veranderd in iets fantastisch.

Uiteindelijk ging hij weg.

Deze man leidde duidelijk een nogal los leven. Gelijk nadat hij hier wegging, bracht hij enige tijd door in de Himalayas en werd een Sannyasin. Toen ging hij naar Frankrijk en van Frankrijk naar Engeland. In Engeland trouwde hij weer --- bigamie! Ik gaf er niet om, natuurlijk (hoe minder hij zich in mijn leven liet zien, hoe beter), maar hij zat in een moeilijkheid. Op een dag ontving ik plotseling enige officiële brieven van een advocaat, die me vertelde, dat ik 'scheidingshandelingen had geïnitieerd tegen Richard.' Het bleek, dat ik daar een advocaat had! Een advocaat, waar ik nooit om gevraagd had, wiens naam ik niet kende, een advocaat, waarvan ik zelfs niet wist, dat hij bestond --- 'mijn advocaat'! De rechtszaak vond plaats in Nice, en 'ik' beschuldigde Richard van mij verlaten zonder enig middel van ondersteuning! (Dat was niets nieuws --- ik had alle uitgaven betaald vanaf de eerste dag, dat we elkaar ontmoet hadden. Maar hoe dan ook....) Natuurlijk kon hij niet pleiten, dat hij een bigamist was; noch kon hij mij hem laten beschuldigen, dat hij een bigamist was, omdat het waar was! Dus leek het, dat hij mijn uitgaven niet betaald had; maar ik claimde niets van hem in de zaak, geen alimentatie --- een beetje onsamenhangend, dat alles... Na een paar maanden werd ik uiteindelijk geïnformeerd, dat ik gescheiden was, wat me nogal goed uitkwam, wat de bank betrof. Ik had een huwelijkscontract, dat als voorwaarde stelde, dat onze eigendommen gescheiden waren; omdat ik degene was met het geld (hij had niets), wilde ik vrij zijn om ermee te doen, wat ik wilde. Maar de Fransen waren onmogelijk in zulke zaken: de vrouw werd beschouwd als de mindere partij, dus zelfs als het geld van de vrouw was en niet van de echtgenoot, dan kon zij het niet opnemen zonder zijn autorisatie. Ik weet niet, of het nog steeds zo is, maar in die dagen moest de echtgenoot altijd mede ondertekenen --- een vervelende situatie! Ik kwam hier omheen in Japan (de bankier daar vond de regel stupide en vertelde me om het te negeren), maar de bank hier kan enorm vervelend zijn, dus het was goed, dat dit opgehelderd was.

Hij hertrouwde twee of drie keer meer. Maar nu (geloof ik), dat hij de vader is van een nogal grote familie, met kleinkinderen en misschien achterkleinkinderen. Hij leeft in Amerika. Iemand vertelde me eens, dat hij dood was, maar ik kon voelen, dat hij het niet was. Toen, uit het niets, arriveerde E., vol bewondering, ze vertelde me, dat zij Richard had ontmoet en hoe verbluffend hij voor mensen kon preken....

Hij had nogal een leven, weet je!

Ik hou er niet van om over deze dingen te spreken, ofschoon --- zij interesseren me niet. Zoals Sri Aurobindo zei, leefde ik heel mijn leven absoluut vrij. Ik keek naar mezelf, zoals ik leefde door de gebeurtenissen, zoals kijken naar een film. Ik had een innerlijke visie, een innerlijke wil, en mijn innerlijke reden om dingen te doen was een ontvangen Order, een Order, waarvan ik bewust was; maar uitwendig --- fantastisch!... Natuurlijk --- hoe had het anders kunnen zijn?

Hier in Pondicherry hadden deze laatste dagen tragisch geworden kunnen zijn (maar natuurlijk was het onmogelijk). Er was een groot argument (want hij was perfect gewaar van wie ik was): 'Maar tenslotte,' vertelde hij mij, sinds je de eeuwige Moeder ben, waarom heb je Aurobindo gekozen als Avatar? Kies mij! Je moet mij kiezen --- mij! Het was de Asura, die door hem sprak. Ik zou glimlachen en het niet bediscussiëren. 'Zo wordt het niet gedaan!' zou ik hem vertellen (*lachend*). Toen zei hij op een dag, 'Ah, dus je wil niet.... (*gebaar naar de keel*) Wel, wanneer je mij niet kiest, dan....' Hij was een sterke kerel met krachtige handen. Ik bleef innerlijk kalm en zei inwendig, *Mijn heer, mijn Heer....* Ik riep Sri Aurobindo en ik zag hem komen, zo (*gebaar, dat Moeder omhult en alles immobiliseert*). Toen losten Richard's handen hun greep.

Er waren markeringen op mijn nek.

Enkele dagen later was het weer dezelfde scene. Het was altijd dezelfde scene.... Dan nam hij het meubilair (het was niet van ons, we hadden een gemeubileerd appartement gehuurd) en begon het uit het raam te gooien op de binnenplaats!

Een roman....

(*stilte*)

En je begrijpt, het was geen worsteling van een mens tegen een god, maar de worsteling van een god tegen een god. En wanneer hij zo was, had hij duidelijk een formidabel, formidabel Vermogen! Hij dwong iedereen om hem te gehoorzamen --- maar het was Valsheid. En hij preekte een ascetische spiritualiteit,²⁴² die je je niet voor kan stellen! Hij was ongelooflijk overtuigend,

²⁴² Het is opmerkelijk, dat door de hele Indiase traditie Asuras afgebeeld worden als grote asceten. Zij proberen Vermogen af te dwingen door de kracht van ascetisme en gestrengheden. Maar in feite zijn menselijke wezens niet in staat om waar vermogen waar te nemen en te vatten --- waar vermogen is transparant.

maar hij kon geen petticoat zien zonder.... Jongens, meisjes, niets ging aan hem voorbij!

Fantastisch.²⁴³

Hij schreef 'De Heer van de Naties'.... En ik zag hem, oh! Ik zag deze Heer van de Naties. Gedurende de laatste oorlog [Wereldoorlog II] had ik weer iets met hem af te handelen, maar niet door Richard --- direct. Het wezen, dat voor Hitler placht te verschijnen, was de Heer van de Naties. Een ongelooflijk verhaal!... En ik wist, wanneer zij elkaar gingen ontmoeten (omdat hij tenslotte mijn zoon is!²⁴⁴ Dat was het grappigste deel ervan); en in een geval zette ik mijzelf in zijn plaats, werd Hitler's god en adviseerde hem om Rusland aan te vallen. Twee dagen later viel hij Rusland aan. Maar bij het verlaten van de 'ontmoeting' kwam ik de andere tegen [de werkelijke Asura], net toen hij arriveerde! Hij was furieus en vroeg me, waarom ik dat gedaan had. 'Je hebt er niets mee te maken,' zei ik, 'het moest gedaan worden.' 'Je zult het zien,' antwoordde hij, 'Ik WEET, ik weet, dat je me zal vernietigen, maar voor vernietigd te worden, zal ik juist zoveel verwoesting aanrichten als ik kan, daar kan je zeker van zijn.'

Toen ik terugkeerde van mijn nachtelijke promenades, verteld ik Sri Aurobindo over hen.

Wat een leven!... Mensen weten niet, wat er gebeurt. Zij weten niets --- niets. Maar het is fantastisch.

Af en toe waren enige mensen een beetje bewust. Gedurende de laatste oorlog, bijvoorbeeld, bracht ik al mijn nachten door met zweven boven Parijs (niet integraal, maar een deel van mijzelf), zodat niets met de stad zou gebeuren. Later kwam het uit, dat verscheidene mensen hadden gezien, wat een grote witte Kracht leek te zijn met een onduidelijke vorm, die boven Parijs zweefde, zodat het niet vernietigd zou worden.

Gedurende de hele oorlog waren Sri Aurobindo en ik in zo een VOORTDURENDE spanning, dat het de yoga volledig onderbrak. En daarom begon de oorlog op de eerste plaats --- om het Werk te stoppen. In die tijd was er een buitengewone neerdaling van het Supramentale; het kwam zo (*massief gebaar*), een neerdaling! Precies in '39. Toen brak de oorlog uit en stopte alles direct. Want als we persoonlijk doorgedaan waren [met het werk van transformatie], dan waren we niet zeker geweest, dat we genoeg tijd hadden om het af te maken, voordat de 'andere' de aarde verpletterde tot een pulp, dat de hele Zaak terug zou zetten.... voor eeuwen. Het EERSTE, dat gedaan moest worden, was de actie van de Heer van de Naties stoppen.

²⁴³ In overeenstemming met Moeder's wensen werd de band gewist tot dit punt. Maar jaren gingen voorbij en omstandigheden veranderden, en toen Satprem de transcriptie vond van deze conversatie, achtte hij het de moeite waard om het hoofddeel ervan te preserven voor het historische belang ervan. Moeder's moeilijkheden waren altijd de moeilijkheden van het 'Aardse Werk'; en deze asura in het bijzonder, die de aarde op zo een bijzondere manier verstoorde, kon bijna niet in stilte worden voorbijgegaan.

²⁴⁴ Zie de conversatie van Juli 28, p. 279.

De Heer van Valsheid....

Geloof u niet, dat hij weer zal beginnen?

(stilte)

X is ervan overtuigd, dat het weer zal gaan beginnen.

We proberen het.

We proberen het.

Sri Aurobindo zei, dat, als we het tot 1967 kunnen volhouden, het dan over zal zijn... Zou kunnen.

Maar de 'maren'.... Er is een domein, waar er geen 'maren' meer bestaan, en wanneer ik daar ben, dan vind ik nog geen tekenen van ... onvermijdelijkheid. De plaats, vanwaar X kijkt, is helemaal door elkaar. Ik heb een zeker aantal visioenen gehad, maar niet HET visioen van een onvermijdelijke oorlog.

Niet, dat zij het niet proberen!

(stilte)

Wel, petit, wanneer zal je het af hebben?

??

Altijd sinds ik geweten heb, dat Sri Aurobindo belang hechtte aan dit boek, heb ik een grote hoeveelheid 'kijken' gedaan. Ik heb je verteld, wat ik 's anderdaags zag, is het niet?... Je vroeg mijn advies bij het uitzoeken van de foto's en je koos die van hem in 'meditatie' [Sri Aurobindo op zijn bed, nadat hij zijn lichaam had verlaten]. Eerder had ik een foto van hem gezien, toen hij jong was; en terwijl ik er naar keek, was Sri Aurobindo er en hij nam me plotseling duizenden jaren mee in de toekomst --- ik heb je hierover verteld --- en zei tegen me, *Het begin van de legende*. Toen begreep ik, dat dit de juiste foto was voor het boek.

Hij maakt evident je boek het *startpunt* van alles, dat gedacht en gezegd en gedaan zal worden op aarde op het intellectuele vlak. En ik verzeker je, dat ik je help en hij je helpt.

Je moet het hem vragen.

Wanneer dat (*Moeder wijst het hoofd aan*) alleen maar stil kon blijven! Er is daar een enorme spanning (*de slapen*). Wanneer je problemen hebt, die opgelost moeten worden, als je alleen je bewustzijn kon verheffen en de aanwijzing ontvangen, de inspiratie van vanboven ontvangen. En houd dat (*het hoofd*) stil, stil, stil --- deze spanning put je uit!

Weet je, twee of drie minuten stilte kan veel doen, en het kost niet veel tijd.

U heeft niet veel tijd nu of ik zou een probleem opbrengen.... Het kan op een andere gelegenheid wachten.

Welk probleem?

Over de ontdekking van het Supramentale in de Veda en door Sri Aurobindo. Er is iets, dat ik niet helemaal begrijp.

Omdat het in de Veda onvolledig is.

Nee, zij hadden een *hint*, als een visioen 'ervan,' maar er is geen bewijs, dat zij het realiseerden. Bovendien, als zij het gerealiseerd hadden, lijkt het me, dat we zeker enige sporen gevonden zouden hebben --- maar geen sporen blijven.

Theon wist er iets van, en hij noemde het 'de nieuwe wereld' of 'de nieuwe schepping op aarde en het verheerlijkte lichaam' (ik herinner me zijn exacte terminologie niet); maar hij wist van Supermentale's bestaan --- het was aan hem geopenbaard en hij had zijn komst aangekondigd. Hij zei, dat het bereikt zou worden DOOR de ontdekking van de God vanbinnen. En voor hem betekende dat, zoals ik je 's anderdaags vertelde, een grotere dichtheid --- dat een correcte ervaring lijkt te zijn. Wel, van mijn kant deed ik onderzoek en had ontelbare visioenen, die de aarde's geschiedenis betroffen, en ik sprak er nogal veel over met Sri Aurobindo....

(stilte)

In overeenstemming met wat Sri Aurobindo zag en wat ik ook zag, hadden de Rishis het contact, de ervaring --- hoe het neer te zetten?... Een soort levende kennis ervan, die komt als een belofte, zeggend, 'DAT is, wat het zal zijn.' Maar het is niet permanent. Er is een groot verschil tussen hun ervaring en de NEERDALING --- wat Sri Aurobindo 'de neerdaling van het Supramentale' noemt: iets, dat komt en zichzelf vestigt.

Zelfs toen ik de ervaring had [de 'eerste supramentale manifestatie' van Februari 29, 1956], toen de Heer zei, 'De tijd is gekomen,' wel, het was geen volledige neerdaling, het was de neerdaling van het Bewustzijn, het Licht, en een deel, een aspect van het Vermogen. Het werd onmiddellijk geabsorbeerd en verzwolgen door de wereld van Onbewustheid, en vanaf dat moment begon het te werken in de atmosfeer. Maar het was niet HETGENE, dat komt en permanent gevestigd wordt; wanneer dat gebeurt, hoeven we er niet over te spreken --- het zal vanzelfsprekend zijn!

Ofschoon de ervaring van '56 nog een stap voorwaarts was, is het niet... Het is niet definitief.

En wat de Rishis hadden, was een soort belofte --- een INDIVIDUELE ervaring.

Hoe dan ook, er is een probleem, waar ik u over wil vragen, maar u heeft nu geen tijd.

Zou je het naar me willen schrijven?

November 6, 1961

(Letter aan Moeder van Satprem:²⁴⁵)

Lieve Moeder,

Toen ik de Veda las, dacht ik, dat ik begreep, dat de Rishis, die de doorgang boven geblokkeerd vonden (omdat zij tot extase vervielen en de greep over het lichaam verloren), op weg gingen om het Supramentale te vinden door het neerwaartse pad.

Maar wanneer ik Sri Aurobindo lees, lijkt ik het tegengestelde te begrijpen: dat hij EERST opsteeg, en dan het Licht weer liet neerdalen om de doorgang te openen, en dat de druk van het Licht van vanboven de deuren beneden opent, in de Materie.

Ik zou het proces willen begrijpen.

Met al mijn liefde,
Getekend: Satprem

(Moeder's antwoord)

Door rijzen naar het hoogtepunt van het bewustzijn door een progressieve opstijging verenigt men zich met het Supramentale. Maar zo gauw als de vereniging is bereikt, weet men en ziet men, dat het Supramentale ook in het hart van de Onbewustheid bestaat.

Wanneer men in die toestand is, is er noch hoog, noch laag.

Maar OVER HET ALGEMEEN kan men door OPNIEUW NEER TE DALEN door de niveaus van het wezen met een gesupramentaliseerd

²⁴⁵ Deze brief overleefde, omdat Moeder het retourneerde met haar antwoord, dat op de achterkant geschreven was.

bewustzijn de permanente transformatie tot stand brengen van de fysieke natuur.

Er is geen bewijs, dat de Rishis een andere methode gebruikten, ofschoon zij, om deze transformatie te bewerkstelligen (als zij het ooit deden), noodzakelijkerwijze hun weg bevochten moeten hebben door de vermogens van onbewustheid en obscuriteit.

November 7, 1961

(Betreffende Satprem's brief aan Moeder over de Veda:)

Dit heeft me geconfronteerd met een probleem....

Je vraagt me over het proces, is het niet?

Ja.

Mijn indruk van de Veda is niet hetzelfde als de jouwe. Je zegt, dat zij, toen zij de hoogten bereikten, in trance gingen en dan de andere methode probeerden. Wanneer ik de Veda lees... tenminste wat Sri Aurobindo vertaalt voor ons, omdat ik op een andere manier geen directe kennis heb....

Maar zij zeggen hier niets over.

Ik ken mijn eigen ervaring en ik kan er in detail over spreken; en volgens wat Sri Aurobindo me verteld heeft, was het hetzelfde voor hem --- ofschoon hij er NOOIT ergens over geschreven heeft. Maar, omdat het mijn ervaring is geweest, voel ik natuurlijk, dat het de eenvoudigste methode is.

Er is ook, wat Theon en Madame Theon gewoonlijk zeiden. Zij spraken nooit over het 'Supramentale,' maar zij zeiden hetzelfde als de Vedas, dat de wereld van de Waarheid moet incarneren op aarde en een nieuwe wereld scheppen. Zij pikten zelfs de oude frase op van de Evangeliën, 'nieuwe hemelen en een nieuwe aarde,'²⁴⁶ wat hetzelfde is, waar de Vedas over spreken. Madame Theon had deze ervaring en ze gaf me de indicatie (ze leerde het me niet werkelijk), hoe het gedaan moest worden. Zij ging uit haar lichaam en werd bewust in de vitale wereld (er waren ook veel tussenliggende toestanden, wanneer men er om gaf om hen te onderzoeken). Na het vitale kwam het mentale: je ging bewust uit het vitale lichaam, je liet het achter (je kon het zien) en je ging de mentale wereld binnen. Dan verliet je het mentale

²⁴⁶ II Peter 3.13.

lichaam en ging binnen in.... Zij gebruikten verschillende woorden, een andere classificatie (ik herinner het me niet), maar zelfs zo was de ervaring identiek. En zo verliet zij successievelijk twaalf lichamen, het een na het ander. Zij was extreem 'ontwikkeld' zie je --- geïndividualiseerd, georganiseerd. Zij kon een lichaam verlaten en het bewustzijn binnengaan van het volgend vlak, de omgeving volledig ervaren en alles dat er was, het beschrijven...enzovoort, twaalf keer.

Ik leerde hetzelfde te doen, en met een grote vaardigheid, ik kon op ieder vlak stoppen, doen, wat ik moest doen, vrij rond bewegen, kijken, observeren, en dan spreken over wat ik gezien had. En mijn laatste stadium, dat Theon '*pathéisme*,²⁴⁷ noemde, een erg barbaars, maar erg expressief woord, dat grenst aan het Vormloze --- hij gebruikte soms Joodse terminologie, noemde het Allerhoogste 'Het Vormloze.' (Van dit laatste stadium gaat men over naar het Vormloze --- er was geen verder lichaam om achter te laten, men was voorbij alle mogelijke vormen, zelfs alle gedachtevormen.) In dit domein [het laatste stadium voor het Vormloze] ervoer men totale eenheid --- eenheid in iets, dat de essentie was van Liefde; Liefde was een manifestatie, die ... 'dichter' was, zou hij altijd zeggen (er waren allerlei soorten 'dichtheden'); en Liefde was een dichtere uitdrukking van Dat, het besef van een volmaakte Eenheid --- volmaakte eenheid, identiteit --- met niet langer enige vormen, die corresponderen met die van de lagere werelden. Het was een Licht!... Een bijna vlekkeloos wit licht, met toch iets van een gouden-roze er in (woorden zijn ruw). Dit Licht en deze Ervaring waren werkelijk prachtig, niet uit te drukken in woorden.

Wel, op een keer was ik daar (Theon waarschuwde ons gewoonlijk ertegen om voorbij dit domein te gaan, omdat hij zei, dat je niet terug zou komen), maar daar was ik, ik wilde overgaan naar de andere kant, toen ik --- op een nogal onverwachte en verbazende manier --- mijzelf bevond in de aanwezigheid van het 'principe,' een principe van de menselijke vorm. Het leek niet op de mens, zoals we hem gewoonlijk zagen, maar het was een rechtopstaande vorm, die juist op de grens stond tussen de wereld van vormen en het Vormloze, als een soort standaard.²⁴⁸ In die tijd had niemand er ooit met me over gesproken en Madame Theon had het nooit gezien --- niemand had ooit iets gezien of gezegd. Maar ik voelde, dat ik op de grens was om een geheim te ontdekken.

Naderhand, toen ik Sri Aurobindo ontmoette en er met hem over sprak, vertelde hij me, 'Het is zeker het prototype van de supramentale vorm.' Ik zag het later weer verscheidene keren, en dit bleek waar te zijn.

Maar natuurlijk begrijp je, dat, wanneer de grens eenmaal overgestoken is, er geen 'opstijging' en 'neerdaling' meer is, je hebt het gevoel van oprijzen alleen juist aan het begin, wanneer je het aardse bewustzijn verlaat en tevoorschijn komt in het hogere denkvermogen. Maar wanneer je daar

²⁴⁷ Een woord, dat verzonnen was door Theon, dat ruwweg zou vertalen als 'het sublieme.'

²⁴⁸ Met 'standaard' bedoelt Moeder een soort model of archetype.

voorbijgegaan ben, is er geen notie van rijzen; er is, in plaats daarvan, een soort innerlijke transformatie.

En van daar zou ik weer neerdalen, mijn lichamen de een na de ander weer binnengaan --- er is een werkelijk gevoel van herintreden; het produceert feitelijk frictie.

Wanneer men in hoogste toestand is, is het lichaam in een cataleptische toestand.

Ik denk, dat ik dit experiment deed in 1904, dus toen ik hier arriveerde, was al het werk tot stand gebracht en een welbekend domein; en toen de kwestie van het Supramentale vinden opkwam, moest ik alleen een ervaring hervatten, die ik gewend was --- ik had geleerd om het met de wil te herhalen, door successieve uittredingen. Het was een vrijwillig proces.

Toen ik terugkeerde uit Japan en we samen begonnen te werken, had Sri Aurobindo het supramentale licht al in de mentale wereld gebracht en was aan het proberen om het Denkvermogen te transformeren. 'Het is vreemd, 'zei hij tegen mij, 'het is een eindeloos werk! Niets lijkt gedaan te worden --- alles wordt gedaan en moet dan voortdurend weer helemaal overgedaan worden,' Toen gaf ik hem mijn persoonlijke impressie, die terugging naar de vroegere dagen met Theon: 'Het zal zo zijn, totdat we de bodem raken.' Dus in plaats van het werk in het Denkvermogen voort te zetten, (ik was degene, die door de ervaring ging... hoe het neer te zetten?... praktisch, objectief; hij ervoer het alleen in zijn bewustzijn, niet in het lichaam --- maar mijn lichaam heeft altijd deelgenomen), daalden wij beiden bijna onmiddellijk neer (het was in een dag of twee gedaan) van het Denkvermogen in het Vitale, enzovoort nogal snel, het Denkvermogen latend als het was, volledig in het licht, maar niet permanent getransformeerd.

Toen gebeurde er iets vreemds. Toen we in het Vitale waren, werd mijn lichaam plotseling weer jong, zoals het was geweest, toen ik achttien jaar oud was!'... Er was een jongeman, Pearson genaamd, een leerling van Tagore, die met me in Japan geleefd had gedurende vier jaar; hij keerde terug naar India en toen hij kwam om me te zien in Pondicherry, was hij verbijsterd.²⁴⁹ 'Wat is er met je gebeurd!' riep hij uit. Hij herkende me bijna niet. Gedurende diezelfde periode (het duurde niet erg lang, alleen een paar maanden), ontving ik enige oude foto's uit Frankrijk en Sri Aurobindo zag er een van me op de leeftijd van achttien jaar. 'Daar!'zei hij, 'Dat is, hoe je nu bent!' Ik droeg mijn haar anders, maar anders was ik weer helemaal achttien.

Dat duurde een paar maanden. Toen daalden we neer in het Fysieke --- en alle moeilijkheden begonnen weer.²⁵⁰ Maar we bleven niet in het Fysieke, we daalden neer in het Onderbewuste en van het Onderbewuste naar het

²⁴⁹ Pearson kwam naar Pondicherry in April 1923.

²⁵⁰ In Januari 1925 had Moeder een ontsteking aan de knie, Op Mei 25 van hetzelfde jaar noteerde Sri Aurobindo in een brief, 'De conditie hier is niet erg goed, ik vecht momenteel tegen de moeilijkheden op het fysieke vlak.' (Geciteerd door A.B. Purani, *Life of Sri Aurobindo*, p. 203.) Merk op, dat in 1925 de Nazi Partij opgericht werd.

Onbewuste. Zo werkten we. En alleen, toen ik neerdaalde in het Onbewuste, vond ik de Goddelijke Aanwezigheid --- daar, in het midden van de Duisternis.

Het was niet de eerste keer; toen ik werkte met Theon in Tlemcen (de tweede keer, dat ik daar was), daalde ik neer in het volledige, niet geïndividualiseerde --- dat is, algemene --- Onbewuste (het was de keer, dat hij wilde, dat ik de Mantra van het Leven zou vinden). En toen bevond ik me plotseling voor iets als een gewelf of grot (natuurlijk was het alleen zoiets, 'zoals' dat), en toen het zich opende, zag ik een Wezen van regenboogkleurig licht, dat achterover lag met zijn hoofd op zijn hand, vast in slaap. Al het licht om hem heen was regenboogkleurig. Toen ik Theon vertelde, wat ik zag, zei hij, dat het 'de immanente God was in de diepten van het Onbewuste,' die door zijn uitstralingen langzaam het Onbewuste tot Bewustzijn ontwaakte.

Maar toen gebeurde er een nogal opmerkelijk fenomeen: toen ik naar hem keek, werd hij wakker en opende zijn ogen, en drukte het begin uit van een bewuste, wakkere actie.

Ik heb de neerdaling in het Onbewuste veel keer ervaren (herinner je, dat het eens gebeurde op een dag, dat je hier was --- het had te maken met goddelijke Liefde²⁵¹); deze ervaring van neerdalen juist naar de bodem van het Onbewuste en daar het Goddelijke Bewustzijn vinden, de Goddelijke Aanwezigheid, in de een of andere vorm. Het is nogal vaak gebeurd.

Maar ik kan niet zeggen, dat mijn proces is om daar eerst neer te dalen, zoals je schrijft. Dit kan eerder alleen het proces zijn, wanneer je AL bewust bent en geïdentificeerd; dan TREK JE de Kracht NAAR BENEDEN (zoals Sri Aurobindo altijd zegt, 'men laat het neerdalen') om te transformeren. Dan duwt men met deze actie van transformatie [de Kracht in de diepten als een boor]. De beschrijving van de Rishis van wat er gebeurt, is absoluut waar: een formidabele strijd bij iedere stap. En het zou onmogelijk lijken om die strijd te voeren zonder eerst die verbinding boven ervaren te hebben.

Dat is MIJN ervaring --- ik zeg niet, dat er geen andere kunnen zijn, ik weet het niet.

Men kan het Goddelijke in het Onbewuste nogal snel ervaren (in feite denk ik, dat het kan gebeuren, zo gauw als men het Goddelijke vanbinnen gevonden heeft). Maar geeft dit het vermogen om DIRECT TE TRANSFORMEREN? Geeft de directe verbinding tussen het allerhoogste Bewustzijn en het Onbewuste (omdat dat de ervaring is) het vermogen om het Onbewuste gewoon zo te transformeren zonder enige intermediair? Ik denk het niet. Ik heb eenvoudig de ervaring niet gehad. Zouden al deze dingen, die ik beschreven heb, nu kunnen gebeuren als ik al die ervaringen niet achter me had? Ik weet het niet, ik kan het niet zeggen.

²⁵¹ We zijn er niet zeker van, maar dit zou kunnen refereren aan de ervaring van Juli 12, 1960, of die van November 5, 1958, 'de almachtige veer' (in feite zijn zij waarschijnlijk een en dezelfde ervaring), die opkomt gestaan aan de 1959 Nieuwjaarsboodschap: 'Juist op de bodem van het Onbewuste, het meest harde en rigide en nauwe en verstikkende, sloeg ik op een almachtige veer, die me terstond omhoog wierp in een vormloze, grenzeloze Uitgestrektheid, die vibreerde met de zaden van een nieuwe wereld.'

Een ding is zeker --- zo gauw als men voorbij de aardse atmosfeer gaat, voorbij het denkvermogen's 'hoogste' gebied, dan verdwijnt de gewaarwording van 'hoog' of 'laag' volledig. Er zijn niet langer bewegingen van opstijging of neerdaling, maar (*Moeder draait haar hand om*) iets als innerlijke omkeringen.

Ik denk, dat het probleem alleen opkomt, wanneer je probeert te zien en te begrijpen met het mentale bewustzijn, zelfs met het hogere denkvermogen.

Ik vertel je dit, omdat ik, zo gauw als ik je brief gekregen had, antwoordde met wat ik je nu zal voorlezen; toen werd ik onmiddellijk geconfronteerd met iets, dat ik niet kon formuleren, het soort dingen, dat je het gevoel geeft van het onbekende (alles, wat ik kende, was mijn eigen ervaring). Dus deed ik het gebruikelijke --- werd 'blanco,' keerde me naar de Waarheid; en ik ondervroeg Sri Aurobindo --- en verder --- terwijl ik vroeg, of, als er iets was om gekend te worden, het aan me verteld zou worden. Toen liet ik het vallen, ik besteedde er geen aandacht meer aan. En alleen, toen ik hier vandaag kwam, werd het mij verteld --- ik kan werkelijk het woord 'verteld' niet gebruiken, maar hoe dan ook, wat er met mij gecommuniceerd werd betreffend je vraag was, dat het verschil tussen de twee processen [van de Rishis en de huidige] zuiver subjectief is, afhankelijk van de manier, hoe de ervaring geregistreerd wordt. Ik weet niet, of ik mijzelf duidelijk kan maken.... Er is 'iets,' dat de ervaring is en dat de Realisatie zal zijn; en wat een verschillend, zo niet tegengesteld, proces lijkt te zijn, is eenvoudig een subjectieve mentale notatie van een ENKELE ervaring. Volg je het?

Dat werd me verteld.

Nu ga ik me je antwoord voorlezen --- het is de eerste reactie (wanneer iets komt, blijf ik immobiel; dan komt er een initiële reactie van boven mijn hoofd, maar het is alleen als het eerste antwoordende akkoord, en wanneer ik aandachtig blijf, volgen andere dingen; wat ik je net verteld heb, is, wat volgde). Mijn onmiddellijk geschreven antwoord is gebaseerd op mijn eigen ervaring, zowel op wat Madame Theon me vertelde en wat Sri Aurobindo me vertelde. (*Moeder leest:*)

'Door te rijzen naar het hoogtepunt van het bewustzijn door een progressieve opstijging...' (dat bedoelde ik net met 'het lichaam verlaten,' maar zonder in details te gaan), 'verenigt men zich met het Supramentale. Maar zo gauw als de vereniging verworven is, weet men het en ziet men, dat het Supramentale ook in het hart van het Onbewuste bestaat. Wanneer men in die toestand is, is er hoog, noch laag. Maar OVER HET ALGEMEEN,' (ik leg hier de nadruk op om duidelijk te maken, dat ik geen absolute verklaring maak) 'kan men door WEER NEER TE DALEN door de niveaus van het wezen met een gesupramentaliseerd bewustzijn de permanente transformatie van de fysieke natuur tot stand brengen.' (Dit kan ervaren worden op allerlei soorten manieren, maar wat WE willen en waarover Sri Aurobindo sprak, is een verandering, die nooit ingetrokken zal worden, die zal volharden, die zo duurzaam zal zijn als de huidige aardse condities. Daarom zet ik 'permanent' neer.) 'Er is geen bewijs, dat

de Rishis een andere methode gebruikten, ofschoon zij, om deze transformatie te bewerkstelligen (als zij het ooit deden) noodzakelijkerwijze hun weg hebben gevocht door de vermogens van onbewustheid en obscuriteit.'

Ja, de Rishis gaven een absoluut levende beschrijving van wat je ervaart --- en voortdurend ervaart --- zo gauw als je neerdaalt in het Onderbewuste: al deze gevechten met wezens, die het Licht verbergen, enzovoort. Ik ervoer deze dingen voortdurend in Tlemcen en weer met Sri Aurobindo, toen we het Werk deden --- het raast nu zelfs nogal vrolijk door!

Zo gauw als je naar beneden gaat, gebeurt dat --- je moet vechten tegen alles, dat onwillig is om te veranderen, alles, dat de wereld domineert en niet wil veranderen.

Negeer de spelfouten!

Nu, wanneer er iets anders is, dat je me wil vragen, dan zal het misschien komen....

(stilte)

Na het lezen van je brief had ik een erg sterk gevoel, dat je het probleem zo stelt, omdat je het beschouwde van het mentale vlak, dat het enige vlak is, waar het bestaat; wanneer je er voorbij gaat, dan zijn er geen tegenstellingen meer of problemen. Deze dingen zijn subtiel, weet je, en zo gauw als je probeert om hen te formuleren, ontwijken ze je --- formulering vervormt.

Ik bedoel, dat men niet noodzakelijkerwijze in trance, in een andere wereld, het supramentale bewustzijn krijgt....

Nee.

Het is iets, dat Rishis realiseerden met de ogen wijd open, in het dagelijkse leven, wanneer ik het goed begrijp.

Ik weet niet, hoe zij het deden....

Maar ikzelf heb het nooit in trance gehad, en ook Sri Aurobindo niet --- geen van ons had ooit trances! Ik bedoel het soort trance, waar het contact met het lichaam verloren is. Dat zei hij altijd, en een van de eerste dingen, die ik zei, toen ik hem ontmoette, was, 'Wel, iedereen praat over trance en samadhi en al die dingen, maar ik heb ze nooit gehad! Ik heb nooit het bewustzijn verloren.' 'Ah,' antwoordde hij, 'het is exact hetzelfde voor mij!'

Het hangt af van het niveau van ontwikkeling, dat zei Theon gewoonlijk: 'Men gaat alleen in trance, wanneer zekere verbindingen ontbreken.' Hij zag mensen als opgemaakt uit ontelbare kleine 'bruggen,' met tussenliggende zones. 'Wanneer je een tussenliggende zone hebt, die niet ontwikkeld is,' zei

hij, 'een zone, waar je niet bewust ben, omdat het niet geïndividualiseerd is, dan zal je in trance zijn, wanneer je het oversteekt.' Trance is het teken van non-individualisering --- het bewustzijn is niet ontwaakt en dus gaat je lichaam in trance. Maar als je bewustzijn wijd ontwaakt is, kun je zitten, volledig contact houden met dingen, en de volledige ervaring hebben. Ik kon uit mijn lichaam gaan met geen noodzaak voor trance, behalve wanneer Theon me een bijzonder werk wilde laten doen. Dat was een andere zaak --- de vitale kracht (niet het bewustzijn, de vitale kracht) moest eruit gaan voor dat werk, dus moest het lichaam in trance gaan. Maar zelfs dan.... Bijvoorbeeld, erg vaak, wanneer ik 'geroepen' wordt, en iets ga doen als antwoord, dan wordt mijn lichaam stil, maar het is niet in trance; ik kan zitten en, zelfs in het midden van een gebaar, plotseling immobiel worden gedurende een paar seconden.²⁵² Maar ik deed een ander type werk met Theon --- gevaarlijk werk, wat dat betreft --- en het zou een uur duren. Dan zou alle lichaam's vitale energie eruitgaan, alles, zoals het doet, wanneer je sterft (in feite kwam ik zo de dood te ervaren).

Maar het is niet nodig om al deze ervaringen te hebben, helemaal niet --- Sri Aurobindo deed het nooit. (Theon had ook geen ervaringen; hij had alleen de kennis --- hij maakte gebruik van Madame Theon's ervaringen.) Sri Aurobindo vertelde me, dat hij nooit werkelijk de onbewustheid van samadhi was binnengegaan --- voor hem waren deze domeinen bewust; hij zat op zijn bed of in zijn leuningstoel en had alle ervaringen.

Natuurlijk heeft het de voorkeur om in een comfortabele positie te zijn (het is een kwestie van veiligheid). Wanneer je waagt om deze dingen rechtopstaand te doen, bijvoorbeeld, zoals ik hen eerder gezien heb, dan is het gevaarlijk. Maar als je stilletjes uitgestrekt ben, is er geen noodzaak voor trance.

Bovendien geloof ik, volgens wat mij verteld is (niet fysiek), dat de Rishis het beoefenden, terwijl zij in trance gingen. Maar ik veronderstel, dat zij wilden bereiken, waar Sri Aurobindo over spreekt: een FYSIEKE transformatie van het fysieke lichaam, dat iemand toestaat om in dit bewustzijn te LEVEN, in plaats van in het gewone bewustzijn. Hebben zij het ooit gedaan?... ik weet het niet. De Veda vertellen eenvoudig wat de *voorvaderen gedaan hebben*. Maar wie zijn deze *voorvaderen*?

*Maar dit supramentale bewustzijn is zeker iets, dat in het lichaam gevonden moet worden?*²⁵³

Wanneer men deze ervaringen heeft, zoals degene, die ik gehad heb in het subtiele fysieke, bijvoorbeeld, is het zeker in trance --- maar het deel, dat de ervaring heeft, voelt zich HELEMAAL niet beroofd of dat er iets ontbreekt. De

²⁵² Seconden, die een half uur konden duren!

²⁵³ Moeder antwoordt niet direct op deze vraag (ofschoon zij het waarschijnlijk bevestigend beantwoord zou hebben, omdat het punt inderdaad is om dit supramentale bewustzijn te BELEVEN), maar ze beantwoordt direct aan wat ACHTER Satprem's vraag is --- dat is deze fundamentele, diep gewortelde aanname, dat dit fysieke leven de enkele, concrete werkelijkheid is.

ervaring komt met een volheid van het leven, bewustzijn, onafhankelijkheid, individualiteit. Het is niet als er uitgaan in trance om een werk tot stand te brengen en verbonden te voelen met het lichaam --- zo is het niet: het lichaam bestaat niet langer, noch heeft er enige reden toe! Het is er eenvoudig niet. En het is een overlast om er terug in te gaan --- 'wat is dit een nutteloze last!' vraag je je af. Als een resultaat leef je, wanneer deze ervaring permanent wordt, in een wereld, die net zo concreet is, net zo werkelijk en net zo TASTBAAR als onze fysieke wereld, met dezelfde kwaliteiten van duur, permanentie en stabiliteit.

Het is erg moeilijk om het uit te drukken, omdat zo gauw als we het opmerken....

Terwijl je deze ervaring hebt, ben je vrij (zoals ik zei, het lichaam bestaat niet langer, het heeft geen reden om te bestaan, en je denkt er niet aan), en je hebt een net zo concrete OBJECTIEVE functionering --- zelfs meer dan dat! Het is concreter, omdat je een VEEL HELDERDERE en tastbaardere perceptie hebt van de kennis, dan de gewone fysieke perceptie; onze gewone manier van begrijpen lijkt altijd zo vaag in vergelijking. Het is niet hetzelfde fenomeen als weggaan in trance en verbonden zijn met het lichaam, ervan afhankelijk voor expressie, enzovoort.

Maar een zeker werk [van aanpassing] is noodzakelijk om deze ervaring uit te drukken, en de eerste impressie bij terugkeren is, dat er geen manier is om het te doen. Het komt eenvoudig nergens mee overeen.²⁵⁴

November 12, 1961

(Moeder improviseert op het harmonium om iets te 'zeggen,' of misschien om Satprem's zenuwen te kalmeren, en gaat dan door:)

Sri Aurobindo vertelde me, 'Satprem heeft hoofdpijn en is vermoeid, om dat hij probeert een onnodig werk te doen.'

Nee, ik ben het niet, ik bedacht dat niet zelf, maar het kwam verscheidene keren tot me. Dus vraag ik me af, of de inspiratie kwam, tenslotte, maar dat je er tegen vocht. Dat zou meer dan genoeg zijn om je moe te maken!

Maar zie je, ik worstelde gedurende vier of vijf dagen zonder resultaten. Wel, deze morgen.... Ik was kwaad gisteren, kwaad op u...

²⁵⁴ Deze conversatie werd onderbroken, voordat Moeder kon concluderen.

(Onverstoord) Ja.

... omdat het niet kwam.

Ja *(lachend)*, dat is oké voor me!

Wel, deze morgen, zie je....

Het kwam aardig. Nadat je boos werd, kwam het eindelijk!

Nee, het was eenvoudig een kwestie van zekere dingen verbinden.

Maar is het noodzakelijk om 'te verbinden'? Ik betwijfel het. Het was een extreem mentaal idee.

Nee, ik bedoel niet werkelijk 'verbinden,' eerder.... Neem, wat deze morgen kwam, bijvoorbeeld; het liet me zien (denk ik), dat er werkelijk iets veranderd moet worden. Ik heb dat gevoel....

(Moeder knikt met haar hoofd.)

En in het hele laatste deel zijn er tenminste twintig zodanige pagina's, met dingen, die vervolmaakt moeten worden. Het is een zaak van enkele kleine details --- als ik wist, wat te doen met hen, zou alles op zijn plaats vallen.

Heb je geen voorbeeld?... Heb je je tekst niet meegebracht?

Het is als een puzzel, met stukjes en beetjes, die nog niet op hun plaats zijn. Het is allemaal op een zodanige fragmentarische manier gekomen, ziet u, dat ik gedwongen werd om herhalingen te maken, verbindingen. Dat is de moeilijkheid: het laat me zien, dat iets niet goed gaat. Want als we werkelijk DAT waren, dan zouden er geen herhalingen zijn.

Heb je niets meegebracht?

Ja, ik heb enige dingen hier, wanneer u wilt....

Wat?

(Niet enthousiast) Wilt u, dat ik enige dingen lees?

Ja, lees het voor me.

(Niet overtuigd) Ja, ik kan ze aan u voorlezen.

(na het lezen geeft Moeder commentaar:)

Met mij gebeurt het de hele tijd: tzzt! Juist als een foliedruk. Dat is de enige manier, waarop het komt.

*Schrijven lijkt een erg armzalig middel van uitdrukking voor me.*²⁵⁵

Maar hoe kunnen mensen het anders begrijpen! We moeten (*lachend*) een concessie maken aan de huidige aardse condities.

Van alle middelen van uitdrukking lijkt het de armzaligste.

Misschien.

Misschien, omdat het de grootste pretenties heeft voor precisie, dat natuurlijk alles doet verschrompelen. Er is een indruk van gebrek, van een afwezigheid van diepte.

Toch spraken zij in Vedische tijden over 'Het Woord' --- het creatieve Woord [*Vak*]. Dit is het idee achter de mantra. Jammer genoeg, dat een boek niet geschreven kan worden met het gebruik van mantra's!

???

Het zou interessant zijn, als het mogelijk was --- dat is precies, wat ik bedoel, wanneer ik zeg: geen verbindingen, geen trein van logica, geen continuïteit; deze zijn altijd, altijd mentaal. Een aspiratie, een intuïtie, een openbaring komt altijd, 'poff!', en laat een aantal punten onbesproken --- hiaten om gevuld te worden met spirituele ervaring.

Wanneer je begint om het uit te leggen, valt het plat --- er is geen hulp voor.

Dus vraag ik me tenslotte af, of er niet veel openbaringen zijn in je boek, die NIET verklaard HOEVEN te worden; dan is het overgelaten aan ieder's capaciteit om het te overdenken, om de hiaten te vullen met zijn verbeelding.

Uiteindelijk zou het een zeer interessante poging zijn: een stimulus voor mensen's intuïtieve capaciteiten, in plaats hen allemaal als na-apers te nemen en hen met de lepel te voeden, en yum-yum-yum-yum-yum te laten gaan, zodat zij het zullen verteren!

(stilte)

Ik heb het gevoel.... Weet je, Sri Aurobindo probeert me iets te laten begrijpen, en het geeft me een erg sterk gevoel, dat je onnodige moeilijkheden voor jezelf creëert, en als... als je alleen iets kon laten gaan (ik weet niet wat), dan zou het plotseling zijn: ah! Het is gedaan, het is allemaal gedaan, daar is het!

Misschien zou het in enkele minuten --- in ieder geval niet meer dan enkele dagen --- klaar zijn. En ORIGINIEEL. De hoofdimpresie is, dat het iets is, dat nieuw, origineel, onverwacht zou zijn, en dat is precies, wat nodig is: iets, dat onverwacht is, iets anders, dan ooit eerder gedaan is. Iets plotselings.

²⁵⁵ Dichten niet inbegrepen.

Met het risico om... een beetje verbijsterend te zijn --- dat maakt niet uit! Het maakt niet uit. Met al die plaatjes zal het altijd toegankelijk zijn voor iedereen. Speciaal iedere keer, dat je deze vermoeidheid uitdrukt, deze moeilijkheid, komt, wat Sri Aurobindo lijkt te zeggen, bij me terug: 'Maar natuurlijk! Hij slaat zijn hoofd tegen iets, dat er zelfs niet zou moeten zijn!'

(Lachend) Misschien was je daarom boos op me! Omdat ik aandring! Boven [in Moeder's kamer, gedurende japa], blijft het de hele tijd komen, de hele tijd: Ga door --- neem de duik! Ruim de horde op, neem de duik, steek over naar de andere kant.' Voortdurend, voortdurend.

Zie je, in wat je me net voor me gelezen hebt, is iedere plaats, waar iets binnenstroomt van vanboven, ERG goed. Dan begint er plotseling iets in me... (woorden zijn veel te ruw), begint verveeld en moe te worden (dat is te ruw, het is alleen een licht ongemak). En ik merk onveranderlijk op dat de verklaringen me lastigvallen --- ik overdrijf.

In feite zegt men altijd teveel. Altijd teveel.

De kunst van goed schrijven bestaat er in om te weten, hoe men stil moet zijn. De dingen, die je niet zegt, zijn veel belangrijker, dan de dingen, die je doet.

November 16, 1961

In het midden van mijn wandeling, ga ik in trance, iets, dat nooit eerder met me gebeurd is! Ik vind mezelf staande, geïmmobiliseerd, volledig omgeven door wit licht, in totale stilte, met absoluut niets in mijn hoofd --- niets.

Rechttop staan in die toestand is nogal gevaarlijk, dus ga ik op mijn bed liggen. En het gaat door --- ik hoor niets, zie niets dan dit witte licht. Geen denken meer, geen enkel idee in mijn hoofd, helemaal niets, in een zodanige mate, dat wanneer iemand luidruchtig binnenkomt, ik het niet weet. Maar ik voel de druk van iemand, die naar me kijkt; ik kan het aanvoelen, dus ik open mijn ogen en is er feitelijk iemand daar.

Maar werk, mon petit... Ik kan niet werken. Ik kan zelfs de eenvoudigste dingen niet herinneren, die ik verondersteld wordt te herinneren! Ik wilde je vertellen, wanneer mijn vrije dagen zijn, maar ik herinner ze niet langer.

Toch produceert het een buitengewoon intense perceptie van wat er achter dingen is. Ik heb, bijvoorbeeld, net de [school] kinderen gezien;

Ik ben meer of minder met hen allemaal vertrouwd, en ik kan --- niet met beelden --- hun innerlijke natuur veel helderder dan gewoonlijk zien. De innerlijke perceptie, de perceptie van wat mensen voelen en denken, is erg acuut, zo zeer, dat ik gedachten en gevoelens meer kan zien, dan dat ik fysieke verschijningen zie.

Maar werk --- geen streep. Ah ja, ik vertaal *The Synthesis of Yoga* en het lijkt veel gemakkelijker. Ik ga langzamer, een zekere spanning is verdwenen, en de betekenis is veel helderder dan gewoonlijk. Met andere woorden, ik ben verinnerlijkt --- daar heb je het.

Maar het is betreuenswaardig vanuit een extern standpunt! Ongelezen brieven stapelen zich op; ik antwoord niet naar mensen, ik vergeet alles --- ik probeer het zelfs niet te herinneren. Vanuit een extern standpunt ben ik behoorlijk nutteloos.

Het duurt net zo lang als het duurt.

En natuurlijk is er zoals altijd een accumulatie van mensen, van bezoekers, die vragen om me willen zien.... Er is altijd deze externe contradictie.

Maar een dag meer of minder maakt niet uit!

Ik ben al laat... (*Moeder staat gehaast op*).

November 16, 1961

(Brief van Moeder aan Satprem ter gelegenheid, dat zijn manuscript gestuurd wordt naar Parijs:)

11-16-61

Satprem, mijn dierbaar kind,

Je was gepland voor de 21ste en de Italiaanse 'afgevaardigde' voor de 23ste. Ik heb het omgedraaid, dus op de 23ste neem je de plaats in van deze dame, die ik nu op de 21ste zal zien.

Ik vind het boek ERG MOOI.

Met al mijn tederheid,
Getekend: Moeder

November 23, 1961

Ik ga tien minuten muziek voor je spelen. Ik heb een eed van stilte genomen. Het is erg goed; het doet me goed! Breng me een kruk.

(muziek)

December

December 16, 1961

(Moeder komt binnen met een opgerold papier.)

Hier is mijn originele manuscript --- ofschoon het niet erg 'origineel' is.

Het is een boodschap voor de eerste van Januari.

Op een dag... (ik vertaal de laatste sectie van *The Synthesis of Yoga*, 'The Yoga of Self-Perfection' --- het dompelt je in bodemloze golven...) en op een dag (ik denk, dat ik je dit verteld heb), had ik een visioen van de kloof tussen... zelfs niet, wat het behoorde te zijn, omdat we waarschijnlijk niet het minste idee ervan hebben, maar tussen ons concept over wat we zouden willen, dat het was en wat het is. En het was zo verschrikkelijk, dat het lichaam geworpen werd in, oh, ... een angst, een verschrikking; en samen met een intensiteit van aspiratie, een gebed. De kloof leek zo enorm: 'Is het mogelijk?'

Zo voelde het.

Dus om het lichaam te kalmeren nam ik een potlood en schreef: 'Mijn wezen dorst.' (om de waarheid te vertellen, wilde ik schrijven 'dit lichaam dorst...')... naar perfectie, niet deze menselijke perfectie...' (ik zou je moeten vertellen, dat alle dingen, die ik vertaal, gelijktijdig vergezeld worden door een set externe omstandigheden, die KLAARBLIJKELIJK in detail gearrangeerd zijn om de vertaling te illustreren: een hele set nogal onplezierige omstandigheden, die bovendien gelijktijdig dienen als terugval en illustratie. Dat bracht de angst...). 'Dit lichaam dorst naar perfectie, niet deze menselijke perfectie, die de perfectie van het ego is...' (het was zo helder voor me, dat alles, wat menselijke wezens opvatten als perfectie, eenvoudig het ego is, dat zichzelf wil vergroten voor zijn eigen grotere glorie) '... niet deze menselijke perfectie, die de perfectie is van het ego is en de weg verspert naar de goddelijke Perfectie, maar die ene perfectie...' (deze herhaalde 'perfecties' zijn opzettelijk: het is als een litanie) '...maar die ene perfectie, die het VERMOGEN heeft om op de aarde de eeuwige Waarheid te manifesteren.'

Het was deze behoefte, deze behoefte... Alle lichaam's cellen begonnen te vibreren met een intensere vibratie --- het was veel meer dan een behoefte; het was een noodzaak, een noodzaak om te vibreren in vereniging met de Waarheid. De cellen leken de vibratie van de Waarheid aan te voelen en dus was het volledige lichaam in een toestand van totale spanning --- geen 'spanning' in de gewone zijn, maar... het was als proberen om een noot te vinden, die doorklinkt. Dat was het: om de vibratie van de cellen waar te laten klinken naar de Vibratie van de Waarheid.'

Maar je kan dat niet op papier krijgen!

De ervaring was extreem intens, dus deed ik niets met mijn notitie, ik legde het opzij. Toen noemde iemand recent de eerste van Januari. 'Wat zal ik hen in godsnaam voor gaan lezen?' vroeg ik me af... (ik lees gewoonlijk een boodschap voor hen). En ik dacht aan deze tekst: 'Ik zal dit gekrabbel een beetje veranderen, het "vermenselijken" en een paar sporten naar beneden brengen (*lachend*); dan is het voldoende.' Dus schreef ik: 'WE dorsten naar perfectie.., enz.' In de ervaring was het alleen het LICHAAM, begrijp je (het andere deel van het wezen is best goed) --- het lichaam is in deze toestand. Heel de rest is erg gelukkig --- erg gelukkig, in eeuwigdurende vreugde en euritmie (*gebaar van grote golven*), het voelt de goddelijke Liefde (niet Liefde als zodanig... Ik weet niet, hoe het te zeggen): deze Liefde zonder object, deze Liefde, die noch 'ontsprongen' is, noch 'ontvangen' --- zonder oorzaak of oorsprong. Het is het gevoel van in iets drijven.

Dat is allemaal erg fijn. Maar het lichaam blijft miserabel.

En wanneer ik dat aan mensen vertel, gaan hun ogen wijd open. Het slaat nergens op voor hen --- om zelfs het idee te hebben van een perfectie, die ergens bestaat, een verkrijgbare perfectie, is al best veel voor hen! Dus schreef ik: *We dorsten naar perfectie, niet deze menselijke perfectie, die de perfectie van het ego is en de weg verspert naar de goddelijke Perfectie, maar die ENE perfectie, die het vermogen heeft om de eeuwige Waarheid te manifesteren op Aarde.*²⁵⁶

De Engelse versie is sterker dan de Franse. Dat is, omdat het eerst kwam in het Engels en ik een oplaapwerk maakte in het Frans!

(*stilte*)

Ik ga door met ongelooflijk lui te zijn!

Daar, mon petit... we hebben niets gedaan!

Er is het volgende 'Bulletin.'

Heb je iets meegebracht?

Het 'Bulletin,' als u wilt.

²⁵⁶ Toen Moeder gevraagd werd voor een Nieuwjaarsboodschap, was de eerste inspiratie, die tot haar kwam, toen zij begon te 'kijken' naar het komende jaar, dit:

'Wanneer de Heer wil, dat een calamiteit je ten deel valt,
waarom zou je dan protesteren?
Neem het als een zegening
En in feite zal het er een worden.'

Toen dacht Moeder, dat deze boodschap niet te troostend zou zijn en zij legde het opzij (na de opinie te vragen van twee leerlingen). Tenslotte koos ze de tekst van de ervaring, die het onderwerp van deze conversatie is. Maar het komende jaar, 1962, zou gemarkeerd worden door het eerste grote keerpunt in Moeder's yoga en een nogal rampspoedige beproeving voor het lichaam.

Zou je niet een beetje muziek willen?

(in een lage stem) Ja.

Ah, laten we zien --- we spelen 'preferenties'! Welke prefereer je? Ronduit, nogal ronduit.

Vanuit welk gezichtspunt?

(Lachend) Bulletin of muziek.

Ah! Welke ik prefereer?

Ja!

Wel, klaarblijkelijk... plichtsgetrouw, het 'Bulletin'; spontaan, de muziek.

Ah, dus dat is het! Maar 'plichtsgetrouw' telt niet! Het besef van plicht noemen we geen 'preferentie'!

(Moeder staat op om naar het orgel te gaan) Tussen jou en mij is, wat ik preferentie noem... een soort erg... erg kalme inclinatie van de ziel: 'dit zou het beste zijn.' Maar ik geloof... Ik vraag je, maar ik kan aanvoelen, dat het muziek is! *(gelach)*

Het *Bulletin* is een beetje saai, is het niet?

Nee, het is niet saai! Het is iets anders. (Gelach)

Het besef van plicht.... Er is niet ergerlijker dan het besef van plicht!

(Moeder zit aan het orgel, speelt, keert dan halfweg op haar kruk en zegt:)

Ik sluit mijn ogen (zo kan ik het beste horen), maar dan maken mijn vingers soms een fout; zij slippen. Omdat ik zie... met andere ogen; en wanneer ik met die andere ogen zie, wordt de muziek veel beter. Wanneer ik mijn ogen open, komt het niet. Ik kan altijd met mijn ogen gesloten helder, helder horen. Maar dan slippen mijn vingers soms.

De hele tijd komt het en het komt de hele tijd *(Moeder vormt grote golven)*. Iemand speelt voor me; dus als mijn handen ABSOLUUT doziel zijn, gaat het goed.

Maar de lichtste aarzeling kan mijn vingers laten slippen en een valse noot aanslaan.

Precies nu is het wijd open en stromend *(gebaar van golven, die binnenstromen)*.

En het zegt de hele tijd iets.

Ik weet niet, WIE komt.

Verleden jaar was er een conflict tussen Krishna aan de ene kant (hij kwam, ik zag hem), en een of andere soort geest, die van Shiva kwam; Krishna was aan het spelen en de twee van hen waren constant aan het ruzie maken! Een wilde, dat het zo was, met roseaankleuren en de andere wilde het allemaal in blauw en zilverachtigen. En toen plotseling, terwijl ik speelde (in feite was het de laatste keer, dat ik speelde en het was volledig begonnen met Krishna en ging best goed), maar plotseling kwam iets, als de slag van een vuist (*gebaar van een slag op de arm*), wham! Ik verloor volledig mijn evenwicht --- ik... bijna werkelijk.

Maar dan ben ik hier, ik bekijk het allemaal, ik verheug mijzelf immens! Het is erg interessant.

(Tegen Sujata) Kijk, ik heb bijna een blauwe plek op mijn arm!

Mijn handen zijn een beetje te bewust --- van tijd tot tijd kruipt hun eigen bewustzijn naar binnen en veroorzaakt ravage! Ik ben geen erg goed medium --- het zou veel beter zijn, als ik het was!

(Moeder loopt met haar handen over het keyboard)

Er was daar een hand... en twee soorten trompet aan de gang O --- Oh!
(Moeder speelt)

Het is nogal interessant.

(Moeder lijkt op het punt om op te staan...)

Wel, dan Nu hebben we niets gedaan --- maar er is niets plezieriger dan niets doen!

(.. dan speelt ze weer, gedurende een lange tijd, totdat...)

Daar. Genoeg.

Wanneer is ons volgende nutteloze moment? *(gelach)*

Oh, er is niets verkeerd met een beetje plezier, is er?

Het is daar zo monotoon *(gebaar voorbij de deur, waar mensen wachten)*.

We moeten een beetje plezier hebben.

Ik weet niet of je het leuk vindt, maar ik wel!

December 18, 1961

(Brief aan Moeder van Satprem)

Lieve Moeder,

Een lange brief van de uitgever.

Hij heeft er NIETS van begrepen, voelde niets in dit boek, vond het 'te abstract.' In een woord, zij zullen het niet accepteren zonder uitgebreide modificaties en 'verklaringen.'

Moge uw wil gedaan worden,
Met liefde,
Getekend: Satprem

(Moeder's antwoord, bevestigd aan Satprem's brief.)

Dit kon verwacht worden.

Maar ga je boek niet bederven om het alleen voor hen verteerbaar te maken.

We zullen het hier publiceren, de onnodige foto's er uit nemen --- alleen enkele hebben zal het boek interessanter maken.

Ik veronderstel, dat je hun geld kan retourneren en het contract ontbinden --- maar reserveer het recht om het boek zelf te drukken, de presentatie te veranderen om enige verwarring te vermijden met hun collectie.

December 20, 1961

(Satprem leest voor Moeder enige uittreksels van de brief, die hij juist ontvangen heeft van zijn uitgever in Parijs.)

Ik skip over de zorgvuldig gefraseerde introductie....

'Beste Heer... Ik moet beginnen met je te vertellen, dat, ofschoon deze tekst een excellent essay is, het in zijn huidige vorm geen boek is voor de "Spirituele Meesters" serie. Laten we de redenen hiervoor opsommen. Ten eerste van alles is er de algemene indruk van een ABSTRACTE tekst. Ik kan direct je reactie hierop voorstellen en ik vrees misverstanden! Door mijzelf in de lezer's plaats te zetten, omdat het nogmaals een collectie inhoudt, die bedoeld is voor een wijd publiek, dat we goed beginnen te kennen, kan ik je verzekeren, dat dit publiek niet in staat zal zijn om bladzijde na bladzijde van reflecties te volgen op wat men niet anders dan een filosofisch en spiritueel 'systeem' kan noemen. Deze indruk wordt klaarblijkelijk hoofdzakelijk veroorzaakt door het feit, dat je begonnen bent met eenentwintig pagina's, waar van de lezer wordt aangenomen, dat hij al weet over Sri Aurobindo's historische bestaan en de inhoud van de Vedas en de Upanishads, plus ik weet niet hoeveel andere noties over rite, waarheid, goddelijkheid, wijsheid, enz., enz.... In mijn zicht, en de oplossing zal erg wreed voor je gaan lijken, want je waardeert deze eenentwintig pagina's zeker [over The Secret of the Veda], zouden zij zuiver en eenvoudig verwijderd moeten worden, want alles, dat je daar zegt, dat erg rijk is in betekenis, kan alleen helder worden, wanneer men gelezen heeft, wat volgt. Er zijn veel boeken, waarin lezers gevraagd kan worden om de inspanning te maken, die het niet begrijpen van het begin met zich meebrengt, totdat zij het einde gelezen hebben: maar geen boeken van populaire cultuur. Men zou een introductie kunnen overwegen van drie of vier pagina's om het spirituele klimaat en de culturele wereld te situeren, waarin Sri Aurobindo's denken plaats heeft gehad, mits het echter voldoende 'beschrijvend' is en geen pre-synthese van alles, dat uiteengezet moet worden in wat volgt. Op een algemene manier... ga je glimlachend me een Cartesiaan vinden! Maar de lezers, die wij adresseren, zijn meer of minder doordrongen van een wijdverspreid Cartesianisme, en je kunt hen helpen, wanneer je wil, om hun methodologie om te keren, maar onder de conditie, dat je jezelf vanaf het begin begrepen maakt. Over het algemeen maak je niet genoeg gebruik van analyse en, zelfs voor analyse, van een beschrijving van werkelijkheden, die geanalyseerd worden.... Daarom lijken secties van zuivere filosofische analyse veel te lang voor ons, en, zelfs apart van het abstracte karakter van het hoofdstuk over evolutie (dat werkelijk korter zou moeten zijn), voelt men een positieve stilstand! Na geduldig gewacht te hebben, en soms ongeduldig voor enig licht, dat geworpen zou worden op Sri Aurobindo's eigen ervaring, leest men met oprechte verbazing... dat "men energieën kan betrekken van boven, in plaats van hen te betrekken uit de materiële natuur om zichzelf heen, of van een dierlijke slaap," of dat "dat men zijn slaap kan veranderen en het bewust maken... ziekten beheersen, voordat zij het lichaam binnengaan." Dat alles in minder dan een pagina; en je concludeert, dat "de geest, die de slaaf was van de materie, weer de meester van de evolutie wordt. "Maar hoe werd Sri Aurobindo geleid om dit te denken, de ervaringen, die hem toestonden om het te verifiëren, degene, die andere mensen toestaan om de overdraagbare methode te beschouwen, de moeilijkheden, de obstakels, de realisaties --- stelt dit niet de essentie samen van wat gezegd moet worden om de lezer het te laten begrijpen?... Het is nogmaals kwestie van een pedagogie, die intiem verbonden is met de geest van de collectie... Laat me ook toevoegen, dat ik

het altijd ik het altijd betreurenswaardig vind, dat een gedachte niet zuiver ter wille van zichzelf wordt uitgedrukt, maar vergezeld wordt door een agressieve ironie naar concepten, die de schrijver niet deelt. Dit is zinloos en schaadt de ideeën, die gepresenteerd worden, zo veel meer, omdat zij uitgedrukt zijn in contrast met karikaturale noties: de zinspelingen, die je maakt naar zulke concepten, zoals dat je zelf capabel bent om aan te roepen --- de ziel, schepping, deugd, zonde, verlossing --- zouden alleen belang behouden, wanneer de lezer juist die concepten in zichzelf kon vinden. Maar, zoals zij gekarikaturiseerd worden door je pen, wordt aan de lezer de indruk gegeven van een al te gemakkelijk verkregen contrast tussen zekere ideeën, die bewonderd worden en andere veracht. Terwijl het veel meer ter zake zou zijn, wanneer zij correspondeerden met iets werkelijks in het religieuze bewustzijn van het Westen.... Ik heb teveel achting voor je en de spirituele wereld, waarin je leeft, om te vermijden dit te zeggen door angst of je van streek te maken....'

Amen.

Gisterennacht vertelde Sri Aurobindo me, 'Zij waren niet tevreden geweest, tenzij zij aan hen een goed pakket dubieuze mirakels was gegeven.'

Dat is precies, wat zij willen --- verhalen over wonderen.

Ik denk niet, dat je boek veranderd kan worden --- het is zinloos om er in te knippen. Als je werkelijk wil weten, wat ik zou doen, ik zou een andere schrijven, terwijl ik mijzelf in hun plaats zet, iets, dat een begrijpelijke Sri Aurobindo laat zien --- bijna een sympathieke Sri Aurobindo --- dat is, alleen de constructieve kant van zijn onderwijs, in haar meest externe vorm, niet met weglaten van... de filosofische notities, maar van de werkelijk spirituele, want dat is volledig verzegeld voor hun begrip.

Zij zijn niet klaar! Zij zijn niet klaar.

(stilte)

Gezien vanuit de Europese hoek vertegenwoordigt Sri Aurobindo een immense spirituele revolutie, die de Materie en de schepping verlost, die voor de Christelijke religie fundamenteel een val is --- het is werkelijk onduidelijk, hoe dat, wat van God gekomen is, zo slecht zou kunnen zijn, maar hoe dan ook, beter niet te logisch zijn! Het is een val! De schepping is een val. En daarom zijn zij veel gemakkelijker overtuigd door het Boeddhisme. Ik zag dit in het bijzonder bij Richard, wiens educatie volledig in de Europese filosofie was, met Christelijke en positivistische invloeden; onder deze twee invloeden verklaarde hij, toen hij in contact kwam met Theon's 'kosmische filosofie' en later Sri Aurobindo's openbaring, onmiddellijk in zijn *Wherefore of the Worlds*, dat de wereld de vrucht is van Verlangen --- God's verlangen. Toch zegt Sri Aurobindo (in eenvoudige termen), 'God schiep de wereld voor de Vreugde van de schepping,' of eerder, 'Hij bracht de wereld voort uit Zichzelf voor de vreugde van het leven van een objectief leven.' Dit was ook Theon's these, dat de wereld het Goddelijke is in objectieve vorm, maar voor hem was de

oorsprong van deze vorm het verlangen om te zijn. Dit alles is spelen met woorden, begrijp je, maar het blijkt, dat in een geval de wereld verwerpelijk is en in de andere is het aanbiddelijk! En dat maakt al het verschil. Voor het hele Europese denkvermogen, de hele Christelijke geest, is de wereld verwerpelijk. En wanneer DAT aan hen aangeduid wordt, kunnen zij het niet verdragen.

Dus is de zeer normale, natuurlijke reactie tegen deze attitude om het spirituele leven te negeren: laten we de wereld nemen, zoals het is, woest, materieel, 'kort en zoet' (omdat het allemaal tot een einde komt met dit korte leven), laten we alles doen, wat we kunnen om onszelf nu te verheugen, zo weinig mogelijk te lijden en niet aan iets anders te denken. Wanneer gezegd is, dat het leven een veroordeeld, verachtelijk, anti-goddelijk iets is, is dit de logische conclusie. Wat dan te doen?... We willen het leven niet wegdoen, dus doen we het Goddelijke weg.

Dat is het precies.

Zij kunnen het niet aannemen --- zelfs degenen, die erg intelligent zijn (en deze man is erg intelligent): zij sluiten zich onmiddellijk af.

Ik voel, dat de mens zelf het obstakel is en dat, wanneer het boek uit zou komen, het begrepen zou worden --- niet overal, maar het zou begrepen worden. Niet door degenen, die opgesloten zijn in het Katholicisme (voor hen is niets te doen), maar ik ben zeker, dat het toegankelijk is voor allen, die daar niets om zouden geven, die geen Christelijke vooroordelen hebben.

Maar ik weet, dat, wanneer we het hier publiceren, het een wijd publiek zal hebben in Europa en Amerika, die het verzwelgen als een heilig brood, en het zal magnifiek werk doen. WANNEER het van hier komt. Niet door wat zij van ons denken [de Ashram], maar door wat er in zal staan.

Zij willen je boek 'opruimen,' is het niet! Zij kunnen er niet tegen. Ik zag dit, toen het boek opgestuurd werd, zij kunnen het gewoon niet. Zij zetten een barrière op; zij kunnen niet ontvangen, wat er in is, en dus zullen zij alles doen, wat zij kunnen om de effecten ervan te vernietigen.

Wanneer het van hier komt, natuurlijk, zal het veel meer tijd nodig hebben om het algemene publiek te raken, maar ik zie, hoe dingen werken in het universum; het zal veel zekerder gaan en direct naar degenen, die klaar zijn om het te ontvangen. En we moeten niet geloven, dat alleen een 'elite' publiek van speciaal intelligente en verfijnde mensen aangeraakt zal worden: onder erg eenvoudige, openhartige mensen is er een diepe intelligentie, die deze dingen veel beter begrijpt en er op reageert dan de zeer gecultiveerde mensen doen --- veel beter ---, omdat zij voelen, zij voelen de vibratie van deze diepzinnige Hoop, deze diepzinnige Vreugde, iets, dat correspondeert met deze intense behoefte van hun wezen. Terwijl de anderen beginnen te redeneren en verdraaien, wat het halve vermogen wegneemt.

Vanuit het praktische standpunt zou ik zeer prefereren, dat het boek hier gedrukt wordt en dat wij de nodige inspanning doen, dat het naar buiten gaat en zoveel mogelijk mensen aanraakt. De uitgever zou een handiger en minder moeilijk kanaal kunnen zijn, maar hij is helemaal niet de beste --- ver ervan. DAT weet ik, omdat ik je boek voortdurende zie met Sri Aurobindo's perceptie en ik ben absoluut positief, dat hij het erg leuk vindt; hij heeft er veel voor gedaan en ziet, dat het een enorme hulp kan zijn --- maar niet op korte termijn. Er is altijd het besef, dat het honderd jaar nodig heeft om haar volle effect te hebben. Met je uitgever, aan de andere kant, zijn de effecten veel heftiger, veel meer extern en luidruchtig, maar zij vervagen veel sneller.

En ik voel, dat het nogal essentieel is om alle nadruk op de foto's te veranderen. Ik laat ze gaan, omdat er niets anders te doen was, maar ik moet zeggen, dat ik er niet al te gelukkig mee was.²⁵⁷ Het was geen diep begrip, een zielbegrip, dat deze foto's koos, maar een erg ontwikkeld intellect.

Een paar foto's, erg weinig, om eenvoudig een opening aan de ziel te geven, is best voldoende.

(stilte)

Nog een ding. Ondanks hun blokkade vanuit diep spiritueel standpunt vertegenwoordigen zij evident een zekere goede wil, die benut kan worden en erkend zou moeten worden --- het moet een plaats gegeven worden. Daarom vertelde ik je een boek te schrijven op een veel minder verheven niveau, een boek... zoals hetgeen, dat ik zou schrijven, als ik er ooit een zou schrijven!

Maar Moeder....

Je weet, hoe ik schrijf --- het is altijd onverwacht.; je voelt altijd...

Niemand kan schrijven, zoals u schrijft!

Nee, neen, ik geloof het niet. Het is alleen een kwestie van attitude, dat is alles.

Nee, Moeder, het is een kwestie van ervaring. Iemand's schrijven moet altijd opwellen uit een diepe en constante ervaring.

Ja!

Ja, maar dat heb ik niet! Ik heb een soort gewaarzijn, maar niet de ware ervaring.... Maar ik probeer het, Moeder, als u gelooft, dat ik het kan doen.

Ik geloof het!

²⁵⁷ Satprem koos deze foto's niet.

Mijn boek zou natuurlijk zijn: *Wat ik gekend heb van Sri Aurobindo* --- en op zijn allerhoogste niveau. *Wat ik gekend heb van Sri Aurobindo, is...* waar ik toe in staat geweest ben om waar te nemen van de Avatar. Wat hij vertegenwoordigt. Zo zie ik hem. Dus *wat ik gekend heb van Sri Aurobindo*, 'spontaan' uitgedrukt, met een minimum aan externe gebeurtenissen, juist het minimum, maar met alle ervaringen van onze ontmoetingen: op dit moment opende dit dat; op dat moment realiseerde ik dit of zag dat of voelde iets anders...; en toen was ik in staat om zus of zo te doen --- en alles was Sri Aurobindo.

Ik weet, dat het een furore zou creëren, als ik dit boek schreef! Omdat iedere dwaas het als een verhaal zou kunnen lezen en zich volledig bevredigd zou kunnen voelen --- en hij zou zelfs niet opmerken, dat het vanbinnen greep op hem kreeg en hem veranderde.

Een filosofisch boek?... Nee, een spiritueel boek?... Nee, helemaal niet! Gewoon een aardig, klein gezond verstand boek --- dat zouden zij zien!

Ik heb geen tijd.

Ik zou mogelijke enkele dingen neer kunnen krabbelen en jou een boek met hen laten schrijven, maar.... ik heb de tijd niet en... hoe dan ook, ik dacht er net deze minuut aan. Ik had er tien minuten geleden geen flauw idee van.

Ik zie dit boek nu. Ik zie het. Maar wanneer ik hier wegga, met dat hele gedrang om me heen en al het werk, dat gedaan moet worden, zal het vervagen. Ik zou erg stil moeten zijn, niets te doen hebben, en gewoon schrijven als het naar me toekomt; omdat ik dingen niet op een logische manier kan doen --- ik ben er nooit toe in staat geweest, nooit. De ervaring moet plotseling komen --- een herinnering, een ervaring --- dan schrijf ik het op, leg het opzij en laat het. En wanneer een andere komt, hetzelfde. Op deze manier zou er (*lachend*) geen plan zijn voor het boek! Het zou erg simpel zijn: geen plan voor ideeën, geen plan voor ontwikkeling, niets; eenvoudig een verhaal.

Bijvoorbeeld het belang van een vertrek²⁵⁸: hoe hij de hele tijd aanwezig was, terwijl ik weg was; hoe hij mijn hele leven in Japan begeleidde; hoe... Natuurlijk zou het gezien worden in de spiegel van mijn eigen ervaring, maar het zou Sri Aurobindo zijn --- niet ik, niet mijn reacties: hij; maar door mijn ervaring, omdat dat alles is, waarover ik kan spreken.

Er zouden zelfs interessante dingen zijn voor....

Maar ik heb twee serieuze bezwaren. Een, het zou een grote occulte openbaring zijn (er zou veel occultisme zijn --- wat mensen 'mirakels' noemen of dingen van dien aard), een grote openbaring. Ik aarzel om dat te doen, omdat ik niet denk, dat het al tijd is. Hoofdzakelijk dat. En dan zou het, ondanks alles, onvermijdelijk veel te persoonlijk zijn, zelfs als het niet langs

²⁵⁸ In 1915, toen Moeder Pondicherry verliet naar Frankrijk en later Japan.

persoonlijke lijnen geschreven zou zijn --- veel te persoonlijk. En het is nu daar niet de tijd voor.

Er zou onvermijdelijk veel teveel zijn van de fysieke persoon erin, en dat is niet interessant. Het zou alleen interessant zijn, wanneer de Persoon, met een hoofdletter P, Zichzelf kwam uitdrukken. Dat zou enorm zijn.

Ik voel, dat het op een dag gedaan zal zijn --- wanneer die Persoon het schrijven doet. Maar nu is er nog teveel een mengsel, teveel van dit (*Moeder raakt haar lichaam aan*), deze collectie van het kleine... er is nog teveel reactie van de kleine fysieke persoon --- niet in wat ik zou kunnen zeggen, maar in het BREIN, dat het zou moeten beschrijven.

Maar er kan iets anders gedaan worden.... Het is enorm jammer, dat je hem nooit ontmoet heb... Misschien is het het beste. Het is erg moeilijk om boven verschijningen uit te stijgen.²⁵⁹

Hier, om je alleen een voorbeeld te geven: toen ik voor het eerst begon te werken (niet met Theon persoonlijk, maar met een kennis van hem in Frankrijk, en jongen,²⁶⁰ die een vriend was van mijn broer), wel, ik had een serie visioenen (ik wist niets over India, let wel, niets, juist, zoals de meeste Europeanen er niets over weten: 'een land vol mensen met zekere gewoonten en religies, een verwarde en wazige geschiedenis, waarvan gezegd wordt, dat veel "buitengewone dingen" gebeurd zijn.' Ik wist niets.) Wel, in verscheidene van deze visioenen zag ik Sri Aurobindo net zo als hij er fysiek uitzag, maar verheerlijkt; dat is, dezelfde, die ik zag bij mijn eerste bezoek, bijna dun, met die goudbronzen tint en nogal scherp profiel, een weerbarstige baard en lang haar, gekleed in een dhoti met een eind ervan over zijn schouder geworpen, armen en borstkas bloot, en blote voeten. In die tijd dacht ik, dat het een 'visioen kleding' was! Ik bedoel, dat ik werkelijk niets wist over India; ik had nooit Indiërs gekleed gezien op de Indiase manier.

Wel, ik zag hem. Ik ervoer, wat tegelijk symbolische visioenen waren en spirituele FEITEN: absoluut beslissende spirituele ervaringen van feiten van ontmoeting en een verenigde perceptie hebben van het werk, dat tot stand gebracht moet worden. En in deze visioenen deed ik iets, dat ik nooit fysiek gedaan had: ik ging voor hem liggen op de Hindoe manier. Dit alles zonder begrip in het kleine brein (ik bedoel, dat ik werkelijk niet wist, wat ik deed, of hoe ik het deed --- helemaal niets). Ik deed het, en tegelijkertijd vroeg het uiterlijke wezen, 'Wat is dit alles?!'

Ik schreef de visioenen op (of misschien was dat later), maar ik sprak er nooit met iemand over (men praat niet over zulke dingen, natuurlijk. Maar mijn impressie was, dat het waarschuwend was, dat op een dag zoiets zou gebeuren. En het bleef *op de achtergrond van het bewustzijn*, niet actief, maar voortdurend aanwezig.

²⁵⁹ In feite zag Satprem Sri Aurobindo in 1946 of 1947.

²⁶⁰ Themanlys.

Wat Theon betreft, hij was Europeaan en droeg een lange paarse mantel, die helemaal niet als degene was in mijn visioen (ik ben niet zeker, maar hij was ofwel Pools of Russisch, maar waarschijnlijker Russisch, van Joodse afkomst, en dat hij gedwongen was om zijn land te verlaten; hij zei dit nooit tegen iemand, het is alleen een impressie.) Toen ik hem zag, herkende ik hem als een wezen van groot vermogen. En hij droeg een zekere gelijkenis met Sri Aurobindo: Theon was ongeveer dezelfde grootte (geen grote man, van gemiddelde hoogte) en dun, slank, met een nogal overeenkomstig profiel. Maar toen ik Theon ontmoette, zag ik (of voelde ik eerder), dat hij niet de man was, die ik zag in mijn visioen, omdat... hij die vibratie niet had. Toch was hij het, die me dingen leerde, en ik ging naar Tlemcen en werkte er twee jaar aan een stuk. Maar dit andere was er altijd in de achtergrond van het bewustzijn.

Toen, toen Richard hier kwam, ontmoette hij Sri Aurobindo (hij was bezeten door het idee om de 'Meester,' de Goeroe, de 'Grote Leraar' te ontmoeten). Sri Aurobindo was in verborgenheid, zag niemand, maar toen Richard erop stond, ontmoette hij hem, en Richard kwam terug met een foto. Het was een van de vroege foto's met niets erin. Het was leeg, de overblijfselen van de politieke man, helemaal geen gelijkenis met wat ik had gezien --- ik herkende hem niet. 'Het is vreemd,' zei ik tegen mijzelf, 'dat is het niet' (want ik zag alleen zijn uiterlijke verschijning, er was geen innerlijk contact). Maar toch was ik nieuwsgierig om hem te ontmoeten. In ieder geval kan ik niet zeggen, dat toen ik zijn foto zag, ik voelde, 'Hij is het!' Helemaal niet. Hij gaf me de indruk een erg interessante man te zijn, maar niet meer.

Ik kwam hier.... Maar iets in me wilde Sri Aurobindo de eerste keer helemaal alleen ontmoeten. Richard ging 's morgens naar hem toe en ik had een afspraak voor de middag. Hij leefde in het huis, dat nu deel is van het tweede slaapvertrek, het oude *Guest House*.²⁶¹ Ik klom de trap op en hij stond daar, wachtte op mij bovenaan de trap.... EXACT mijn visioen! Op dezelfde manier gekleed, in dezelfde positie, in profiel, zijn hoofd omhoog gehouden. Hij keerde zijn hoofd naar me toe... en ik zag in zijn ogen, dat Hij het was. De twee dingen klikten (*gebaar van ogenblikkelijke schok*), de innerlijke ervaring werd onmiddellijk een met de uiterlijke ervaring en er was een samensmelting --- de beslissende schok.

Maar dit was hoofdzakelijk het begin van mijn visioen. Alleen na een serie ervaringen --- een verblijf van tien maanden in Pondicherry, vijf jaar van scheiding, dan de terugkeer naar Pondicherry en de ontmoeting in hetzelfde huis en op dezelfde manier --- gebeurde het EINDE van mijn visioen... Ik stond vlak naast hem. Mijn hoofd was niet precies op zijn schouder, maar waar zijn schouder was (ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen --- fysiek was er bijna geen contact). We stonden zo naast elkaar, staarden naar buiten door het open raam, en toen voelden we SAMEN, op precies hetzelfde moment, 'Nu zal de Realisatie tot stand gebracht worden.' Dat het zegel geplaatst was en de Realisatie tot stand gebracht zou worden. Ik voelde Het massief neerdalen binnen me met dezelfde zekerheid, die ik in mijn visioen had gevoeld. Vanaf

²⁶¹ Rue François Martin.

dat moment was er niets te zeggen --- geen woorden, niets. We wisten, dat het DAT was.

Maar tussen deze twee ontmoetingen nam hij deel aan een hele serie ervaringen, ervaringen van geleidelijk groeiend gewaarzijn. Dit is in het bijzonder opgenomen in *Prayers and Meditations* (ik heb alle persoonlijke segmenten eruit geknipt). Maar er was een ervaring, waar ik daar niet over sprak (dat is, ik beschreef het niet, ik plaatste alleen de conclusie) --- de ervaring, waar ik zeg 'Sinds de mens weigerde, bood ik deelname aan in het universele werk en de nieuwe schepping en de mens wilde het niet, hij weigerde, en dus offer ik het nu aan God....'²⁶²

Ik weet het niet, ik zet het armzalig neer, maar de ervaring was concreet tot op het punt van fysiek worden. Het gebeurde in een Japans landhuis, waar we leefden, bij een meer. Er was een hele serie omstandigheden, gebeurtenissen, allerlei dingen --- een lang, lang verhaal, als een roman. Maar op een dag was ik alleen in meditatie (ik had nooit erg diepzinnige meditatie gehad, alleen concentraties van bewustzijn --- *Moeder maakt een abrupt gebaar, dat een plotseling bijeenbrengen van het hele wezen*); en ik zag.... Je weet, dat ik de conversie aangenomen van de Heer van Valsheid: ik probeerde het te doen door een emanatie, die geïncarneerd was in een fysiek wezen [Richard²⁶³], en de grootste inspanning werd gemaakt gedurende die vier jaar in Japan. De vier jaar kwamen tot een eind met een absolute zekerheid, dat er niets gedaan hoefde te worden --- dat het onmogelijk was, onmogelijk om het op deze manier te doen. Er was niets om gedaan te worden. En ik was intens geconcentreerd, terwijl ik de Heer vroeg, 'Wel, ik heb deze eed voor U gemaakt om dit te doen, ik had gezegd, "Zelfs, wanneer het noodzakelijk is om in de hel neer te dalen, zal ik neerdalen in de hel om het te doen...." Vertel me nu wat ik moet doen?... Het Vermogen was er duidelijk: plotseling werd alles stil in me; het hele externe wezen werd volledig geïmmobiliseerd en ik had een visioen van de Allerhoogste... mooier dan dat van de Gita. Een visioen van de Allerhoogste.²⁶⁴ En dit visioen verzamelde me letterlijk in zijn armen; het keerde zich naar het Westen, naar India en bood het me aan --- en daar aan het andere eind zag ik Sri Aurobindo. Het was... ik voelde het fysiek. Ik zag, zag --- mijn ogen waren gesloten, maar ik zag (tweemaal had ik dit visioen van het Allerhoogste gehad --- eenmaal hier, veel later --- maar dit was de eerste keer)... onuitsprekbaar. Het was, alsof deze Immensiteit zich gereduceerd had tot een nogal gigantisch Wezen, dat me optilde als een strohalm en me offerde. Geen woord, niets anders, alleen dat.

Toen verdween alles.

De volgende dag begonnen we ons voor te bereiden om naar India terug te keren.

²⁶² Moeder zinspeelt waarschijnlijk op deze passage in *Prayers and Meditations* (September 3, 1919): 'Omdat de mens de maaltijd weigerde, die ik met zoveel liefde en zorg had voorbereid, roep ik God aan om het te nemen.'

²⁶³ Zie de conversatie van November 5, 1961.

²⁶⁴ Misschien zinspeelt Moeder op deze passage uit *Prayers and Meditations* (Oktober 10, 1918): 'Mijn Vader lachte naar me en verzamelde me in zijn krachtige armen....'

Na dit visioen, toen ik terugkeerde uit Japan, vond deze meeting met Sri Aurobindo plaats, samen met de zekerheid dat de Missie tot stand gebracht zou worden.

(*stilte*)

Dit kan allemaal op een erg eenvoudige manier verteld worden; deze dingen zijn niet metafysisch. Het houdt occultisme in, natuurlijk, maar het is volkomen concreet en eenvoudig: dingen, die een kind kan begrijpen.

En deze zijn de mijlpalen van het hele Verhaal.

Ik voel, dat het op een dag verteld zal worden. Maar allereerst moet dit (*Moeder raakt haar lichaam aan*) voldoende veranderd worden. Dan zal het verhaal zijn volle waarde aannemen.

Begrijp je, geen van mijn zekerheden --- geen, zonder uitzondering --- zijn OOIIT gekomen door het denkvermogen. Het intellectuele begrip van ieder van deze ervaringen kwam veel later. Beetje bij beetje, beetje bij beetje, kwam het hogere begrijpen van het intellectuele bewustzijn, lang na de ervaring (ik bedoel geen filosofische kennis --- dat is niets dan schoolse onzin en laat me koud). Sinds mijn vroegste kindertijd zijn ervaringen zo gekomen: iets massiefs neemt je in zijn greep en je hoeft niet te geloven of niet te geloven, te weten of niet te weten --- bam! Er is niets te zeggen; je staat tegenover een feit.

Eenmaal, gedurende die laatste moeilijke jaren, vertelde Sri Aurobindo me, dat dit precies mijn voordeel gaf en waarom (hoe het neer te zetten?) er grotere mogelijkheden waren, dat ik helemaal tot het einde zou gaan.

Ik weet het nog niet. De dag, dat ik het weet... zal het waarschijnlijk gedaan worden. Omdat het op dezelfde manier zal komen, als een massief feit: het zal ZO zijn. En alleen veel later zal het begrip zeggen, 'Ah! Dus dat is, wat het is!'

Eerst komt het, naderhand weten we het.

Op dit moment is het niet hier.

(*stilte*)

Een zodanig boek (voldoende gesluierd, natuurlijk), geschreven op de eenvoudigst mogelijke manier (zoals ik schreef 'The Science of Living,' geloof ik) --- en het is fijn, je spreekt met mensen in hun eigen taal. Boven alles, geen filosofie! 'Geen! Je vertelt eenvoudig enige buitengewone verhalen op dezelfde manier, dat je gewone verhalen zou vertellen. Maar het Verhaal is er, dat is het belangrijkste.

Het startte in mijn kindertijd --- het Verhaal was er al.

Maar het ging nooit eerst door mijn hoofd, nooit, nooit, nooit! Ervaringen kwamen in mijn kinderjaren, die ik niet begreep, totdat Sri Aurobindo me zekere dingen vertelde, toen zei ik, 'Ah, dus dat was het!...' Maar ik had nooit dat soort nieuwsgierigheid, het interesseerde me nooit om het met het hoofd te begrijpen, ik was niet geïnteresseerd. Ik was geïnteresseerd in het resultaat, in de innerlijke verandering: hoe mijn attitude naar de wereld veranderde, mijn positie in relatie tot de schepping --- dat interesseerde me van mijn kindertijd; hoe, wat nogal gewone gebeurtenissen leken te zijn, mijn relatie met die hele kleine wereld van kinderen volledig kon veranderen. En het was altijd hetzelfde: in plaats van belast te voelen, met een gewicht op je hoofd, en gewoon door te ploeteren als een ezel, tilde iets op (*gebaar*) en je was er bovenop --- je kon glimlachen en beginnen te veranderen. Zie dat ding, dat niet op zijn plaats is?... Waarom het niet rechtzetten! Zoals dingen arrangeren in een lade.

Waarom? Hoe? Wat betekent het allemaal?... Wat maakt mij het uit! Dingen rechtzetten is belangrijk!

Het begon, toen ik vijf was, bijna tachtig jaar geleden.

Wanneer God het wil en we het einde bereiken, dan zullen we eenvoudig ons verhaal vertellen, dat is alles --- GEEN ONDERWIJS.

Welaan, mon petit.

Denk erover na. Ik zou je boek willen publiceren, zoals het exact is, met zijn volle kracht, met alles, dat Sri Aurobindo erin gezet heeft; en we zullen het een beetje hulp geven om zijn werk te gaan doen. En je zou tot een verstandhouding moeten komen met deze mensen... Maar eerst zou je gewoon een eenvoudig boek moeten schrijven, nogal eenvoudig en nogal positief: het constructieve aspect --- erg constructief, erg eenvoudig. Geen poging om te overtuigen, geen grote problemen --- nee, nee, nee! Sri Aurobindo is gekomen om te vertellen, dat de mens niet de uiteindelijke schepping is, dat er een andere schepping is; en hij zei dit niet, omdat hij het wist, maar omdat hij het voelde. En hij begon het te doen. En dat is alles.

Het hoeft niet lang te zijn.

U wilt, dat ik weer een boek schrijf?

Ja... als het niet teveel moeite is! (*Moeder lacht*) Spontaan, eenvoudig --- wanneer je het wilt, wanneer je er zin in hebt. Je weet, wat ik bedoel: een boek, dat WAAR is, in de zin, dat je niet iets zegt, dat volmaakt waar is, maar toegankelijk... niet alleen toegankelijk voor de 'superieure mens, maar voor de eerlijke mens, die vindt, dat het leven niet werkelijk goed is of plezierig en zich afvraagt, of er geen manier is om het beter te maken.

Zonder... zonder grote speculaties.

Er zijn zo veel dingen in Sri Aurobindo's boek, *On Himself*, veel dingen.

Kijk alleen, of je er zin in hebt, mon petit.

Of je een er gevoel ervoor krijgt....

Schrijf het op een ontspannen manier, spontaan. En we zullen het een paar aardige foto's geven... magazine foto's! Het zou een erg goede manier zijn om te antwoorden: 'Ah, dat willen jullie! Wel, zeker! Maar ik behoud het recht om mijn oorspronkelijke manuscript te publiceren --- ik zal niet met u concurreren, omdat we het hier in India zullen publiceren. Dus stuur mijn manuscript alstublieft terug en we zullen iets erg aardigs voor u voorbereiden.'

En let wel, het kan erg mooi zijn in zijn eenvoud, een schoonheid, die treurige mensen kunnen voelen, mensen, die moe zijn van het leven, mensen, wiens hoofden ziek zijn van al deze argumenten en dogma's --- mensen, die moe zijn van teveel grootse gedachten denken.

En ik ben de eerste onder hen! Niets vermoeit me meer dan filosofen.

December 23, 1961

(Betreffend het Sri Aurobindo manuscript adviseert Moeder tegen te haastig antwoorden aan de uitgever, omdat zij een mogelijkheid ziet, die de situatie zou kunnen veranderen.)

Er is iets diepers. En binnen dit diepere was er: stil, stil, stil, we zullen wachten; en de indruk (maar vaag, afstandelijk en onzeker) van een of andere poging, die gemaakt wordt om een zeer goede mogelijkheid in de atmosfeer te introduceren. Ik kijk nooit op het zuiver fysieke vlak, weet je (het is altijd op het subtiele fysieke, het vlak van mogelijkheden --- dat is realistischer voor me; het zuiver fysieke ontwijkt me over het algemeen, maar ik zie het subtiele fysieke duidelijk), en ik zag... ik weet het niet, het was als iets hogers, van vanboven, dat probeerde iemand binnen te laten gaan in het gebied van mogelijkheden, een brein, dat plotseling aangeraakt zou worden door het boek en de situatie omkeren. Ik weet niet wie, ik weet niet wat, ik weet niet hoe... Ah, weet je, die gele roos, die ik je net gaf? Die is omzoomd met roze. Wel, wat kwam, was als een slanke roze zoom, die zich wond door de atmosfeer van deze situatie.

Het is mogelijk --- alles is mogelijk!

Ik kan uit de uitgever's brief zien, dat hij meer geraakt is dan hij denkt. Zijn uiterlijke geestesgesteldheid zou gereageerd kunnen hebben, zoals het deed, maar er vibreerde iets vanbinnen --- ik voelde het, zo gauw als je me zijn brief voorlas. En hij ontkent het heftig natuurlijk! Het zou hem behoorlijk storen, dus verdedigt hij zich heftig, maar dit zou hem alleen het idee kunnen geven om anderen het te laten lezen --- en het zou iemand kunnen raken. Ik weet het niet, ik geef je een uitleg van wat ik zag, van de gewaarwording, die het me gaf: 'Wacht, beweeg je niet.' En dan: 'Je zult geïnformeerd worden, wanneer het nodig is om te handelen.' Dus laat de eerste van het jaar voorbijgaan, en dan zullen we zien.

Wel dan, en jij?

*Ik?.... Niet veel vooruitgang.*²⁶⁵

Vanbinnen gaat het erg goed, zoals je over een tijd op zult merken! Maar het neemt tijd. Het neemt tijd en het kan nu en dan bizarre verschijningen aannemen. Ik kan zien, dat deze hele bijzondere periode, waar ik doorheen gegaan ben, een enorme vooruitgang was... en ik wist het niet. Ik ben nog niet aan het eind, maar nu begrijp ik, wat het is. En het is iets van het grootste belang.

Ja, ik voelde, dat we door een vreemde periode gingen.

Nu weet ik de uitkomst, en dat zag ik eerder niet. Maar het zal tijd nemen. Op het moment lijkt het... Weet je, het was niet plezierig: alles lijkt waardeloos, onmogelijk in die conditie.... Maar dat is erg goed! (*Moeder lacht*) Erg goed. Maar terwijl deze dingen gebeuren, zouden we er niet over moeten spreken. Dus... desalniettemin hebben we nog een *Bulletin* nodig!

(Voor het volgende 'Bulletin' leest Satprem voor Moeder uit 'Questions and Answers,' gedateerd Januari 4, 1956.)

'... En zo komt de tijd, dat men niet in staat zou zijn om te zeggen, "Dit is goddelijk en dat is het niet...."

Oh, dat is een prachtig iets --- bij tijden is het waarlijk kolossaal!... Maar ga door, continueer --- het zou te lang duren om daarop in te gaan!

'...Omdat er een tijd komt, wanneer men het hele universum waarneemt op een zo totale en uitgebreide manier, dat het, in waarheid, onmogelijk is om er iets uit te verwijderen zonder alles te verstoren. En wanneer men een paar stappen verder gaat, dan weet men zeker, dat dingen, die ons schokken als tegenstellingen van het Goddelijke eenvoudig dingen zijn, die niet op hun plaats zijn. Ieder ding moet precies op zijn plaats zijn, en wat meer is, soepel genoeg zijn, plastisch genoeg om in een harmonieuze, progressieve organisatie alle nieuwe elementen toe te laten, die constant toegevoegd worden aan het manifeste universum.

²⁶⁵ Satprem behield de volledige tekst niet van zijn antwoord, nog onder de foutieve impressie, dat zijn persoonlijke vragen hier geen plaats hadden.

Het universum is een eeuwigdurende beweging van interne reorganisatie, en tegelijkertijd groeit het: het wordt steeds complexer, steeds vollediger, steeds integraler --- oneindig. En terwijl nieuwe elementen zich manifesteren, moet de hele reorganisatie op een nieuwe basis gebouwd worden, en dus is er geen seconde, dat ALLES niet in een eeuwigdurende beweging is. En wanneer de beweging in overeenstemming is met de goddelijke orde, is het harmonieus, zo harmonieus, dat het bijna onwaarneembaar is.... Nu, als je neerdaalt van dit bewustzijn naar een meer extern bewustzijn, dan begin je natuurlijk een erg precies gevoel te hebben van wat je helpt om het ware bewustzijn te bereiken en wat de weg verspert of je terug trekt of zelfs vecht tegen je vooruitgang. En zo verandert het perspectief en ben je verplicht om te zeggen: dit is goddelijk of helpt naar het Goddelijke; en dat gaat tegen het Goddelijke, het is de Goddelijke's vijand. Maar dit is een pragmatisch standpunt, afgestemd op actie, op beweging in het materiële leven --- omdat je nog niet het bewustzijn bereikt hebt, dat boven dat alles uitgaat; omdat je nog niet die innerlijke perfectie bereikt hebt, waar je niet langer hoeft te vechten, omdat je voorbij het gebied of de tijd of het nut van worsteling gegaan bent. Maar, voordat het bereiken van die toestand in je bewustzijn en actie is, is er noodzakelijkerwijze worsteling; en wanneer er worsteling is, is er een keuze; en om te kiezen heb je onderscheiding nodig.'

(Moeder blijft stil)

* * *

(Satprem leest weer uit dezelfde 'Questions and Answers' van 1956.)

'Alle dingen worden door het Goddelijke aangetrokken. Worden de vijandige krachten ook aangetrokken tot het Goddelijke?'
Weet je, ik kan hier een ding over zeggen.... Er is een type vrouw, dat ik meer of minder periodiek in mijn leven ontmoet heb. Deze wezens zijn onder de invloed, of zijn incarnaties van, of zijn in ieder geval sympathiek voor krachten, die Theon 'passief' noemde --- niet precies vrouwelijke krachten, maar aan de *Prakriti*²⁶⁶ kant van het universum: de donkere Prakriti kant (er is een actieve donkere kant, de asurische krachten, en een passieve donkere kant). En dit zijn verschrikkelijke wezens, verschrikkelijk! Zij hebben een ravage aangericht in het leven. Zij vertegenwoordigen een van de schepping's grootste moeilijkheden. En zij worden door mij aangetrokken.!

Mon petit, zij aanbidden me, zij verafschuwen me, zij zouden me willen vernietigen --- en individueel KUNNEN ze NIET zonder me! Ze komen zo naar me toe... als vuurvliegen naar licht. En ze haten me! Ze zouden me willen verpletteren. Zo is het.

²⁶⁶ *Prakriti*: Natuur of uitvoerende kracht, als tegengesteld aan Purusha, de bewuste Ziel, die ziet, weet en scheidt door zijn visie. Dit zijn de twee principes, vrouwelijk en mannelijk, van het universum.

Ik heb zo vijf vrouwen ontmoet, de laatste twee hier (zij waren de verschrikkelijkste). Het is een fenomeen van haat en woede, vermengd met liefde's grootste vermogen van aantrekking --- geen lieflijkheid, natuurlijk, geen tederheid, niets zoals dat --- maar BEHOEFTE, liefde's grootste vermogen van aantrekking, vermengd met haat. En zij klampen, weet je, en dan... wat een pret!

Ik had zo een sessie enige dagen geleden --- het is een werk, dat ik najaag. (Ik ben bovendien voortdurend met de tegenwerkende kracht geweest, waar ik je eens over verteld heb,²⁶⁷ die speciaal blijft incarneren om me lastig te vallen --- dus is er altijd dit fenomeen, dat beminnelijk overgaat van de een naar de ander!) Hoe dan ook, niet lang geleden had ik een afspraak gegeven aan deze vrouw en had beslist om niets te zeggen --- omdat er niets gedaan hoefde te worden (de mooiste dingen gaan rotten, er was niets te doen). Dus bleef ik stil, ingetogen, volledig in contact met de Allerhoogste Aanwezigheid, met de externe persoon geannuleerd (deze ervaring, die in feite bijna een uur duurde, gaf me de sleutel tot alles, dat er de laatste tijd gebeurd is).

Er was alleen de Allerhoogste, niets anders --- de Allerhoogste DAAR, juist in dat lichaam, mon petit, in die hele agglomeratie en onder de ogenschijnlijk absolute anti-goddelijke invloed --- ZIJN Aanwezigheid was er!

Het was een waarlijk kolossale ervaring, hoe kleinzielig het object ook is (zij is onbetekenend, zonder enige grote substantie of vermogen --- een erg geringe incarnatie; zij heeft zekere niet nogal menselijke capaciteiten, maar zij zijn zo versluierd door een kleine menselijke persoonlijkheid, dat bijna niemand, behalve ik, hen kan zien).

En in de ervaring was er geen verschil tussen mijn fysieke en mijn innerlijke wezen (in feite is het steeds meer op die manier voor me); zelfs fysiek, extern, was er een soort liefde vol adoratie, en zo spontaan --- zelfs geen besef van verwondering! En er was zo een formidabel Vermogen er in, formidabel vanuit het standpunt van de hele aarde.... Het duurde een uur. Na een uur begon de ervaring langzaam te vervagen (het moest vervagen --- om zuiver praktische redenen). Maar het liet me zo zelfverzekerd achter voor een radicale verandering --- geen volledige verandering, want het was niet permanent --- maar zo radicaal, dat zelfs uitwendig, helemaal beneden in mij, iets zei, 'Ah, hoe zullen de meditatie's met X nu zijn?' Ik betrapte Mijzelf... niet denkend, niet 'mijzelf': iemand dacht zo, ergens heel ver beneden. Dit trok me uit de ervaring en ik vroeg me af, 'Dat is vreemd, wie denkt er zo?' Het was een van de persoonlijkheden²⁶⁸ (in termen van werken is het degene, die iedere actie zijn juiste plaats geeft), iemand helemaal beneden, die spontaan voelt: 'Maar dat gaat de meditatie's veranderen! Hoe zullen zij nu zijn?' Toen ik terugkeerde en naar de dingen begon te kijken met het gebruikelijke onderscheidingsvermogen, vertelde ik mijzelf, dat er misschien werkelijk een verandering zal zijn.

²⁶⁷ Zie *Agenda* van Maart 26, 1959 (Vol I, p. 288): de Titaan, die speciaal gestuurd was om Moeder's lichaam aan te vallen, en die mensen om haar heen gebruikt voor dit doeleinde.

²⁶⁸ Een van Moeder's persoonlijkheden.

Maar ALLES was waarlijk veranderd op dat moment: iets was bereikt. Het was de perceptie van Vermogen --- het Vermogen, dat komt van Liefde (wat Liefde is voor het Allerhoogste Bewustzijn, dat niets te maken heeft met wat we gewoonlijk bedoelen met het woord 'liefde'). En het was... het was eenvoudig! Geen van deze complicaties, die resulteren uit het denken, het intellect, het begrip --- dat alles was weg, alles weg. Een formidabel Vermogen! En het liet me een ding begrijpen, dat de toestand, waarin ik was geplaatst (door de Heer van Yoga in feite), was om het bijzondere vermogen te verkrijgen, dat komt door een identiteit met alle materiële dingen, een vermogen, dat in bezit is van zekere personen --- niet altijd yogis, zekere mediums, bijvoorbeeld. Ik zag het bij Madame Theon: zij wilde, dat een ding naar haar kwam, in plaats van naar het ding zelf te gaan; in plaats van haar sandalen te gaan halen, wanneer zij ze wilde, liet zij de sandalen naar haar toekomen. Zij deed dit door een capaciteit om haar materie uit te stralen --- zij oefende een wil uit over haar materie --- haar centrale wil handelde overal op materie, omdat zij ER WAS. Met haar zag ik toen dit vermogen op een methodische, georganiseerde manier, niets als iets, dat toevallig is of krampachtig (zoals met mediums), maar als een organisatie van Materie. En dus.... begon ik te begrijpen: 'Hiermee komt het vermogen om ieder ding op zijn plaats te zetten!'... Op voorwaarde dat men universeel genoeg is.

Wel, ik heb het begrepen. En nu weet ik, waar ik sta.

Ver van het doel, maar de weg, die voor me ligt, is tenminste helder.

En wanneer aan deze materiële capaciteit van identificatie, van uitoefening van de wil toegevoegd wordt, dat iets, dat er was gedurende mijn ervaring en waarlijk de uitdrukking is.... ik weet niet, of het de allerhoogste uitdrukking is, maar voorlopig is het zeker de hoogste, waar ik van weet. (het is verre superieur aan zuivere Kennis door identiteit, aan het ding kennen, omdat men het IS --- het is oneindig krachtiger dan dat.) Het is iets formidabels! Het heeft het vermogen om alles te veranderen --- en hoe!

Men IS eenvoudig Dat --- en vibratie van DAT.

(stilte)

Sinds deze ervaring (drie of vier dagen geleden, vijf dagen, ik ben niet zeker), is er een constante vermenigvuldiging geweest van FEITEN van identificatie (men is het, en dus DOET men het), voor alle kleine dingen van de Materie, de meest triviale dingen in de materiële wereld.

(Moeder staat op)

Maar het zal een lange tijd duren. We moeten ons niet voorstellen, dat het gedaan wordt in een oogwenk --- ik ben er klaar voor om er jaren aan te besteden (wanneer het sneller komt, zoveel te beter).

Maar het is de sleutel. De sleutel.

En wanneer het permanent wordt, moeten mensen uitkijken, wanneer ze bij me zijn! (*Moeder lacht*)

Dit Vermogen... is het Liefde?

Wel... ja.... Het is de essentie van Liefde.

Het vertaalt zichzelf in Liefde. En natuurlijk spreek ik helemaal niet over het menselijke, fysieke moeras; ik spreek over de meest wonderbaarlijke mooie en zuivere Liefde, die je je voor kunt stellen. Dit Vermogen is de oorsprong van die Liefde, en het is in de Allerhoogste.

(Moeder zit aan het orgel)

En er is altijd gezegd, dat Dat en Dat alleen de tegenwerkende krachten zou kunnen laten stoppen.

(Muziek)

